

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

66 metai

2023 m. balandžio 28 d.

Turinys

EUROPOS PARLAMENTAS

2022–2023 M. SESIJA

2022 m. spalio 17–20 d. posėdžiai

2022 m. spalio 18 d. priimti tekstai dėl 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo buvo paskelbti OL L 45, 2023 2 14.

PRIIMTI TEKSTAI

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REZOLIUCIJOS

Europos Parlamentas

2022 m. spalio 18 d., antradienis

2023/C 149/01	2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2022 m. rugsėjo 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/1480, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 2-fenilfenolio (įskaitant jo druskas, kaip antai natrio druską), 8-hidroksichinolino, amidosulfurono, bensulfurono, bifenokso, chlormekvato, chlortolurono, klofentezino, klomazono, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, dimetachloro, esfenvalerato, etofenprokso, fenoksapropo-P, fenpropidino, fenpirazamino, fludioksonilo, flufenaceto, flumetralino, fostiazato, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, parafininės alyvos, penkonazolio, pikloramo, proheksadiono, propakvizafopo, prosulfokarbo, kvizalofop-P-etilo, kvizalofop-P-tefurilo, natrio 5-nitroguakolato, natrio o-nitrofenolato, natrio p-nitrofenolato, sieros, tebufenpirado, tetrakonazolio, trialato, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (2022/2785(RSP))	2
2023/C 149/02	2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Rumunijos ir Bulgarijos prisijungimo prie Šengeno erdvės dabartinės padėties (2022/2852(RSP))	11
	2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis	
2023/C 149/03	2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl teisinės valstybės padėties Maltoje praėjus penkeriems metams po Daphnės Caruanos Galizios nužudymo (2022/2866(RSP))	15

2023/C 149/04	2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl augančių neapykantos nusikaltimų prieš LGBTIQ asmenis visoje Europoje skaičiaus, atsižvelgiant į neseniai Slovakijoje įvykusias homofobines žmogžudystes (2022/2894(RSP))	22
2023/C 149/05	2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2022 m. Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijos Šarm aš Šeiche (Egiptas) (COP 27) (2022/2673(RSP))	28
2023/C 149/06	2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kultūrinio solidarumo su Ukraina ir bendro reagavimo į ekstremaliąją situaciją mechanizmo siekiant kultūros atsigavimo Europoje (2022/2759(RSP))	52
2023/C 149/07	2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Burkina Faso po valstybės perversmo (2022/2865(RSP))	55

III Parengiamieji aktai

Europos Parlamentas

2022 m. spalio 18 d., antradienis

2023/C 149/08	2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento sprendimas dėl siūlymo skirti Laimą Liuciją Andrikienež Audito Rūmų nare (C9-0301/2022 – 2022/0807(NLE))	60
2023/C 149/09	2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 805/2004, kiek tai susiję su reguliavimo procedūros su tikrinimu naudojimu, siekiant jį pritaikyti prie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio (09279/1/2022 – C9-0282/2022 – 2016/0399(COD))	61
2023/C 149/10	2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE))	62

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

2023/C 149/11	2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2022 finansinių metų Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projekto: pajamų (nuosavų išteklių) atnaujinimas ir kiti techniniai patikslinimai (12623/2022 – C9-0317/2022 – 2022/0211(BUD))	107
2023/C 149/12	2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto (12108/2022 – C9-0306/2022 – 2022/0212(BUD))	109
2023/C 149/13	2022 m. spalio 19 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (COM(2021)0562 – C9-0333/2021 – 2021/0210(COD))	125

2023/C 149/14	2022 m. spalio 19 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES (COM(2021)0559 – C9-0331/2021 – 2021/0223(COD))	199
	2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis	
2023/C 149/15	P9_TA(2022)0369 2014–2020 m. bendradarbiavimo programų konkrečios nuostatos dėl programų įgyvendinimo sutrikdymo ***I 2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl 2014–2020 m. bendradarbiavimo programų, remiamų pagal Europos kaimynystės priemonę ir įgyvendinamų pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, įgyvendinimo sutrikdymo nustatomos konkrečios nuostatos (COM(2022)0362 – C9-0289/2022 – 2022/0227(COD)) P9_TC1-COD(2022)0227 Europos Parlamento pozicija, priimta 2022 m. spalio 20 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/..., kuriuo dėl 2014–2020 m. bendradarbiavimo programų, remiamų pagal Europos kaimynystės priemonę ir įgyvendinamų pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, įgyvendinimo sutrikdymo nustatomos konkrečios nuostatos	299
2023/C 149/16	2022 m. spalio 20 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose, nepripažinimo (COM(2022)0662 – C9-0302/2022 – 2022/0274(COD)) Pakeitimas 1	300

Simbolių paaiškinimai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Parlamento pakeitimai

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu ■ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.

EUROPOS PARLAMENTAS

2022–2023 M. SESIJA

2022 m. spalio 17–20 d. posėdžiai

2022 m. spalio 18 d. priimti tekstai dėl 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo buvo paskelbti OL L 45, 2023 2 14.

PRIIMTI TEKSTAI

2022 m. spalio 18 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2022)0363

Veikliosios medžiagos, įskaitant 8-hidroksichinoliną, chlortoluroną ir difenokonazolą

2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2022 m. rugsėjo 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/1480, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 2-fenilfenolio (įskaitant jo druskas, kaip antai natrio druską), 8-hidroksichinolino, amidosulfurono, bensulfurono, bifenokso, chlormekvato, chlortolurono, klofentezino, klomazono, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, dimetachloro, esfenvalerato, etofenprokso, fenoksapropo-P, fenpropidino, fenpirazamino, fludioksonilo, flufenaceto, flumetralino, fostiazato, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, parafininės alyvos, penkonazolio, pikloramo, proheksadiono, propakvizafopo, prosulfokarbo, kvizalofop-P-etilo, kvizalofop-P-tefurilo, natrio 5-nitroguakolato, natrio o-nitrofenolato, natrio p-nitrofenolato, sieros, tebufenpirado, tetrakonazolio, trialato, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (2022/2785(RSP))

(2023/C 149/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2022/1480, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 2-fenilfenolio (įskaitant jo druskas, kaip antai natrio druską), 8-hidroksichinolino, amidosulfurono, bifenokso, chlormekvato, chlortolurono, klofentezino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, dimetachloro, etofenprokso, fenoksapropo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, parafininės alyvos, penkonazolio, pikloramo, propakvizafopo, prosulfokarbo, kvizalofop-P-etilo, kvizalofop-P-tefurilo, sieros, tetrakonazolio, trialato, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB ⁽²⁾, visų pirma į jo 17 straipsnio pirmą pastraipą ir 21 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/408 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką 80 straipsnio 7 dalies įgyvendinimo ir dėl keistinių medžiagų sąrašo sudarymo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai, 11 ir 13 straipsnius ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 233, 2022 9 8, p. 43.

⁽²⁾ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.

⁽³⁾ OL L 67, 2015 3 12, p. 18.

⁽⁴⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į savo 2018 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl Augalų apsaugos produktų reglamento (EB) Nr. 1107/2009 įgyvendinimo ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. spalio 10 d., 2020 m. lapkričio 26 d. ir 2021 m. spalio 6 d. rezoliucijas, kuriose prieštaraujama pratęsti ankstesnį veikliųjų medžiagų chlorotolurono ir difenokonazolo patvirtinimo galiojimo laikotarpį ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 112 straipsnio 2 ir 3 dalis,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

A. kadangi veiklioji medžiaga 8-hidroksichinolinis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 patvirtinta Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 993/2011 ⁽⁷⁾;

B. kadangi 2006 m. kovo 1 d. veiklioji medžiaga chlorotoluronas buvo įtraukta į Tarybos direktyvos 91/414/EEB ⁽⁸⁾ I priedą pagal Komisijos direktyvą 2005/53/EB ⁽⁹⁾ ir, vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009, yra laikoma patvirtinta, o procedūra chlorotolurono patvirtinimo galiojimui pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 844/2012 ⁽¹⁰⁾ atnaujinti tęsiasi nuo 2013 m.;

⁽⁵⁾ OL C 433, 2019 12 23, p. 183.

⁽⁶⁾ 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 nuostatos dėl veikliųjų medžiagų amidosulfurono, beta ciflutrino, bifenokso, chlorotolurono, klofentezino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflubenzurono, diflufenikano, p-fenoksapropo, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, pikloramo, prosulfokarbo, piriprosifeno, tiofanatmetilo, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo (OL C 202, 2021 5 28, p. 7);

2020 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2020 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1511, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų amidosulfurono, bifenokso, chlortolurono, klofentezino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, fenoksapropo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, pikloramo, prosulfokarbo, sieros, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL C 425, 2021 10 20, p. 87);

2021 m. spalio 6 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2021 m. rugsėjo 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1449, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 2-fenilfenolio (įskaitant jo druskas, kaip antai natrio druską), 8-hidroksichinolino, amidosulfurono, bifenokso, chlormekvato, chlortolurono, klofentezino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, dimetachloro, etofenprokso, fenoksapropo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, parafininės alyvos, penkonazolio, pikloramo, propakvizafopo, prosulfokarbo, kvizalofop-P-etilo, kvizalofop-P-tefurilo, sieros, tetrakonazolio, trialato, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL C 132, 2022 3 24, p. 65).

⁽⁷⁾ 2011 m. spalio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 993/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo rinkai patvirtinama veiklioji medžiaga 8-hidroksichinolinis ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedas (OL L 263, 2011 10 7, p. 1).

⁽⁸⁾ 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, 1991 8 19, p. 1).

⁽⁹⁾ 2005 m. rugsėjo 16 d. Komisijos direktyva 2005/53/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/414/EEB, įtraukiant chlorotalonilą, chlorotoluroną, cipermetriną, daminozidą ir tiofanatmetilą kaip veikliąsias medžiagas (OL L 241, 2005 9 17, p. 51).

⁽¹⁰⁾ 2012 m. rugsėjo 18 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 844/2012, kuriuo nustatomos veikliųjų medžiagų patvirtinimo pratęsimo procedūros įgyvendinimo nuostatos, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 252, 2012 9 19, p. 26).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

- C. kadangi 2009 m. sausio 1 d. difenokonazolas buvo įtrauktas į Direktyvos 91/414/EEB I priedą pagal Komisijos direktyvą 2008/69/EB ⁽¹⁾ ir, vadovaujantis Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009, yra laikomas patvirtintu;
- D. kadangi 8-hidroksichinolino patvirtinimo laikotarpis jau buvo pratęstas vieniems metams Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/1449 ⁽¹²⁾ ir dabar dar kartą pratęsimas vieniems metams Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1480 iki 2023 m. gruodžio 31 d.;
- E. kadangi chlorotolurono patvirtinimo laikotarpis jau buvo pratęstas vieniems metams Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 533/2013 ⁽¹³⁾, o po to nuo 2017 m. kasmet buvo pratęsimas vieniems metams Komisijos įgyvendinimo reglamentais (ES) 2017/1511 ⁽¹⁴⁾, (ES) 2018/1262 ⁽¹⁵⁾, (ES) 2019/1589 ⁽¹⁶⁾, (ES) 2020/1511 ⁽¹⁷⁾ ir (ES) 2021/1449, o dabar dar kartą pratęstas Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1480 iki 2023 m. spalio 31 d. ir tai bus jau septintasis pradinio patvirtinimo laikotarpio pratęsimas;
- F. kadangi difenokonazolo patvirtinimo laikotarpis jau buvo pratęstas tris kartus vieniems metams Komisijos įgyvendinimo reglamentais (ES) 2019/1589, (ES) 2020/1511 ir (ES) 2021/1449, o dabar dar kartą pratęstas vieniems metams Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1480, pagal kurį patvirtinimo laikotarpis pratęsimas iki 2023 m. gruodžio 31 d.;
- G. kadangi Komisija pratęsimo priežasčių nepaaiškina niekaip kitaip, išskyrus teigdama, kad „atsižvelgiant į tai, kad šias veikliąsias medžiagas įvertinti pavėluota dėl nuo pareiškėjų nepriklausančių priežasčių, šių veikliųjų medžiagų patvirtinimas veikiausiai baigs galioti prieš priimant sprendimą dėl jo pratęsimo“;

⁽¹⁾ 2008 m. liepos 1 d. Komisijos direktyva 2008/69/EB, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 91/414/EEB, įtraukiant veikliąsias medžiagas klofenteziną, dikambą, difenokonazolą, diflubenzuroną, imazakviną, lenacilą, oksadiazoną, pikloramą ir piriprosifoną (OL L 172, 2008 7 2, p. 9).

⁽¹²⁾ 2021 m. rugsėjo 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/1449, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 2-fenilfenolio (įskaitant jo druskas, kaip antai natrio druską), 8-hidroksichinolino, amidosulfurono, bifenokso, chlormekvato, chlortolurono, klofentezino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, dimetachloro, etofenprokso, fenoksapropo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, parafininės alyvos, penkonazolio, pikloramo, propakvizafopo, prosulfokarbo, kvizalofop-P-etilo, kvizalofop-P-tefurilo, sieros, tetrakonazolio, trialato, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 313, 2021 9 6, p. 20).

⁽¹³⁾ 2013 m. birželio 10 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 533/2013, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 1-metil-ciklopropeno, chlortalonilo, chlortolurono, cipermetrino, daminozido, forchlorfenurono, indoksakarbo, metiltiofanato ir tribenurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 159, 2013 6 11, p. 9).

⁽¹⁴⁾ 2017 m. rugpjūčio 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1511, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 1-metil-ciklopropeno, beta-ciflutrino, chlortalonilo, chlortolurono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, p-dimetenamido, flufenaceto, flurtamono, forchlorfenurono, fostiazato, indoksakarbo, iprodiono, MCPA, MCPB, siltiofamo, metiltiofanato ir tribenurono patvirtinimo galiojimo laikotarpio pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 224, 2017 8 31, p. 115).

⁽¹⁵⁾ 2018 m. rugsėjo 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/1262, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 1-metil-ciklopropeno, beta ciflutrino, chlortalonilo, chlortolurono, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, p-dimetenamido, diurono, fludioksonilo, flufenaceto, flurtamono, fostiazato, indoksakarbo, MCPA, MCPB, prosulfokarbo, metiltiofanato ir tribenurono patvirtinimo galiojimo laikotarpio pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 238, 2018 9 21, p. 62).

⁽¹⁶⁾ 2019 m. rugsėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1589, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų amidosulfurono, beta ciflutrino, bifenokso, chlortolurono, klofentezino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflubenzurono, diflufenikano, fenoksapropo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, pikloramo, prosulfokarbo, piriprosifeno, metiltiofanato, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 248, 2019 9 27, p. 24).

⁽¹⁷⁾ 2020 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1511, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų amidosulfurono, bifenokso, chlortolurono, klofentezino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, fenoksapropo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, pikloramo, prosulfokarbo, sieros, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011 (OL L 344, 2020 10 19, p. 18).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

8-hidroksichinolinai

- H. kadangi 2015 m. Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) Rizikos vertinimo komitetas paskelbė nuomonę, kad 8-hidroksichinolinai turėtų būti priskiriami 1B reprodukcinio toksiškumo kategorijai ⁽¹⁸⁾;
- I. kadangi 2016 m. Europos maisto saugos tarnyba (EFSA), atlikdama 8-hidroksichinolino pesticidų rizikos vertinimo tarpusavio peržiūrą, nustatė keletą duomenų spragų ir du probleminius dalykus: viena vertus, 8-hidroksichinolinai turi būti priskiriami 1B reprodukcinio toksiškumo kategorijai; kita vertus, medžiaga neatitiktų nė vienos iš šių patvirtinimo kriterijų laikinųjų nuostatų (3.6.5. punktas dėl žmonių sveikatos, atsižvelgiant į endokrininę sistemą ardančias savybes), nes atliekant tyrimus buvo pastebėtas neigiamas poveikis endokrininiams organams ⁽¹⁹⁾;
- J. kadangi 2017 m. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/2065 ⁽²⁰⁾ 8-hidroksichinolinai buvo įtraukti į keistinių medžiagų sąrašą, nes laikomasi nuomonės, kad jis turi endokrininę sistemą ardančių savybių, galinčių daryti neigiamą poveikį žmonėms, ir kadangi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽²¹⁾ jis priskiriamas 1B kategorijos toksiškoms reprodukcijai medžiagoms;

Chlorotoluronai

- K. kadangi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 chlorotoluronai suderintai klasifikuojami kaip labai nuodinga vandens augmenijai ir gyvūnijai medžiaga, labai toksiška ilgalaikį poveikį vandens augmenijai ir gyvūnijai daranti medžiaga, galimas vėžio sukėlėjas (kancerogeniškumo pavojaus klasė Carc. 2) ir negimusiems vaikams žalinga medžiaga (toksinio poveikio reprodukcijai pavojaus klasė Repr. 2);
- L. kadangi moksliniuose leidiniuose chlorotoluronai siejami su endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis ⁽²²⁾;
- M. kadangi 2015 m. chlorotoluronai įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/408 buvo įtraukti į keistinių medžiagų sąrašą, nes laikomasi nuomonės, kad jis turi endokrininę sistemą ardančių savybių, galinčių daryti neigiamą poveikį žmonėms, be to, jis atitinka kriterijus, pagal kuriuos gali būti laikomas patvaria ir toksiška medžiaga;
- N. kadangi Parlamentas 2019 m. spalio 10 d., 2020 m. lapkričio 26 d. ir 2021 m. spalio 6 d. rezoliucijose jau prieštaravo dėl ankstesnių chlorotolurono patvirtinimo galiojimo pratęsimų;

⁽¹⁸⁾ 2015 m. birželio 5 d. Rizikos vertinimo komiteto nuomonė, kurioje siūloma ES lygmeniu suderinta chinolin-8-olio klasifikacija ir ženklėjimas; 8-hidroksichinolinai <https://echa.europa.eu/documents/10162/fb6bbac1-35b5-bf75-8592-0ccd93ad2615>

⁽¹⁹⁾ EFSA veikliosios medžiagos 8-hidroksichinolono pesticidų rizikos vertinimo tarpusavio peržiūra, EFSA leidinys, 2016 m.: 14(6):4493, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2016.4493>

⁽²⁰⁾ 2017 m. lapkričio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/2065, kuriuo patvirtinamos veikliosios medžiagos 8-hidroksichinolono patvirtinimo sąlygos, nustatytos Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 540/2011, ir dėl veikliosios medžiagos 8-hidroksichinolono įtraukimo į keistinių medžiagų sąrašą iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/408 (OL L 295, 2017 11 14, p. 40).

⁽²¹⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklėjimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

⁽²²⁾ Žr., be kita ko, Hong, M., Ping, Z., Jian, X. „Testicular toxicity and mechanisms of chlorotoluron compounds in the mouse“, *Toxicology Mechanisms and Methods*, 2007, 17(8), p. 483–488.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

- O. kadangi Komisija savo atsakymuose⁽²³⁾ į ankstesnius prieštaravimus dėl chlorotolurono patvirtinimo galiojimo laikotarpio pratęsimo mini tik tyrimą, kuriuo grindžiamas prieš priimant Komisijos reglamentą (ES) 2018/605⁽²⁴⁾ atliktas poveikio vertinimas ir kuriame nenustatyta, kad chlorotoluronas gali būti endokrininę sistemą ardanti medžiaga, tačiau nepripažįsta, kad to tyrimo nepakako, kad chlorotoluronas būtų išbrauktas iš keistinių medžiagų sąrašo;
- P. kadangi priėmus Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2017/2100⁽²⁵⁾ ir Reglamentą (ES) 2018/605 Komisija pavėdė EFSA ir ECHA parengti suderintas gaires siekiant užtikrinti, kad Sąjungos priimti endokrininę sistemą ardančių medžiagų nustatymo kriterijai būtų nuosekliai taikomi Sąjungoje atliekant biocidų ir pesticidų vertinimą; kadangi šios gairės, į kurias įtraukti nauji EBPO bandymai, buvo paskelbtos 2018 m.⁽²⁶⁾ birželio mėn., bet jomis nebuvo naudojamosi vertinant chlorotoluronui būdingas endokrininę sistemą ardančiąsias savybes;
- Q. kadangi, vadinas, chlorotoluronas nebuvo tinkamai įvertintas, kad būtų galima manyti, kad jis nėra endokrininę sistemą ardanti medžiaga;
- R. kadangi vertinimo ataskaitos projektas dėl chlorotolurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo turėjo būti pateiktas iki 2016 m., tačiau jis buvo pateiktas tik po trejų metų – 2019 m., o dar po trejų metų EFSA jo vis dar neįvertino;

Difenokonazolas

- S. kadangi įtariama, kad difenokonazolas, naudojamas atskirai ar kartu su įvairiais azoliais, pvz., penkonazolu, sukelia grybelio atmainos *Aspergillus fumigatus* atsiradimą triazolui⁽²⁷⁾;

⁽²³⁾ Komisijos tolesni veiksmai dėl Europos Parlamento ne teisėkūros procedūra priimtos rezoliucijos dėl Komisijos įgyvendinimo reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 nuostatos dėl veikliųjų medžiagų amidosulfurono, beta ciflutirino, bifenokso, chlorotolurono, klofentenzino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflubenzurono, diflufenikano, p-fenoksaprolo, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, pikloramo, prosulfokarbo, piriproksifeno, tiofanatmetilo, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo, SP(2019)669, [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2019/2826\(RSP\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2019/2826(RSP)&l=en);

Komisijos tolesni veiksmai dėl Europos Parlamento ne teisėkūros rezoliucijos dėl 2020 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2020/1511, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų amidosulfurono, bifenokso, chlortolurono, klofentenzino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, fenoksaprolo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, pikloramo, prosulfokarbo, sieros, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011, SP(2021)129, [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2020/2853\(RSP\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2020/2853(RSP)&l=en);

Komisijos tolesni veiksmai dėl Europos Parlamento ne teisėkūros procedūra priimtos rezoliucijos dėl 2021 m. rugsėjo 3 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 540/2011, kuriuo dėl veikliųjų medžiagų 2-fenilfenolio (įskaitant jo druskas, kaip antai natrio druską), 8-hidroksichinolino, amidosulfurono, bifenokso, chlormekvato, chlortolurono, klofentenzino, klomazono, cipermetrino, daminozido, deltametrino, dikambos, difenokonazolo, diflufenikano, dimetachloro, etofenprokso, fenoksaprolo-P, fenpropidino, fludioksonilo, flufenaceto, fostiazato, indoksakarbo, lenacilo, MCPA, MCPB, nikosulfurono, parafininių alyvų, parafininės alyvos, penkonazolio, pikloramo, propakvizafopo, prosulfokarbo, kvizalofop-P-etilo, kvizalofop-P-tefurilo, sieros, tetrakonazolio, trialato, triflusulfurono ir tritosulfurono patvirtinimo galiojimo pratęsimo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011, SP(2021)735, [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/2869\(RSP\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/2869(RSP)&l=en)

⁽²⁴⁾ 2018 m. balandžio 19 d. Komisijos reglamentas (ES) 2018/605, kuriuo nustatomi moksliniai endokrininės sistemos ardomųjų savybių nustatymo kriterijai ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 II priedas (OL L 101, 2018 4 20, p. 33).

⁽²⁵⁾ 2017 m. rugsėjo 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/2100, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 nustatomi moksliniai endokrininės sistemos ardomųjų savybių nustatymo kriterijai (OL L 301, 2017 11 17, p. 1).

⁽²⁶⁾ EFSA ir ECHA parengtos Gairės dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų nustatymo pagal Reglamentus (ES) Nr. 528/2012 ir (EB) Nr. 1107/2009, EFSA leidinys 2018 m., 16(6), p. 5311, <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5311>.

⁽²⁷⁾ Verweij, P.E., Lucas, J.A., Arendrup, M.C., Bowyer, P., Brinkmann, A.J.F., Denning, D.W., Dyer, P.S., Fisher, M.C., Geenen, P.L., Gisi, U., Hermann, D., Hoogendijk, A., Kiers, E., Lagrou, K., Melchers, W.J.G., Rhodes, J., Rietveld, A.G., Schoustra, S.E., Stenzel, K., Zwaan, B. J. ir Fraaije, B.A. „The one health problem of azole resistance in *Aspergillus fumigatus*: current insights and future research agenda“, *Fungal Biology Reviews*, 34 tomas, 4 leidimas, 2020, p. 202–214, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1749461320300415>

2022 m. spalio 18 d., antradienis

- T. kadangi *Aspergillus fumigatus* atsparumas triazolui kelia vis didesnę susirūpinimą dėl grėsmės visuomenės sveikatai ⁽²⁸⁾; kadangi iš kelių tyrimų duomenų ⁽²⁹⁾ aiškiai matyti, kad dėl žemės ūkyje naudojamų azolių nepavyksta azolių anksčiau nevartojusiu pacientų gydymas klinikinėmis sąlygomis;
- U. kadangi nustatyta, kad vienas iš keturių pacientų, dėl su COVID-19 susijusių sveikatos problemų paguldytų į intensyvioji prižiūros skyrių, buvo užsikrėtęs *Aspergillus fumigatus* ir 15 proc. tokių pacientų diagnozuota atspari *Aspergillus fumigatus* forma; kadangi šių pacientų beveik neįmanoma išgydyti ir manoma, kad jų tikimybė išgyventi yra vos 20 proc. ⁽³⁰⁾;
- V. kadangi sveikatos požiūriu medžiagų, kurios didina atsparumą vaistams nuo grybelių, patvirtinimo galiojimo pratęsimas yra nepriimtinas;

Bendrosios pastabos dėl patvirtinimo galiojimo pratęsimo

- W. kadangi Reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 siekiama užtikrinti aukšto lygio žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugą ir sykiu apsaugoti Sąjungos žemės ūkio konkurencingumą; kadangi ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas pažeidžiamų gyventojų grupių, įskaitant besilaukiančias moteris, kūdikius ir vaikus, apsaugai;
- X. kadangi turėtų būti taikomas atsargumo principas ir kadangi Reglamente (EB) Nr. 1107/2009 pažymima, jog medžiagos augalų apsaugos produktams turėtų būti naudojamos tik įrodžius jų neabejotiną naudą augalų auginimui, o tikimybės, kad jos darytų kenksmingą poveikį žmonių ar gyvūnų sveikatai arba neleistiną poveikį aplinkai, nėra;
- Y. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1107/2009 pažymima, kad saugumo sumetimais veikliųjų medžiagų patvirtinimo galiojimo laikotarpis turėtų būti ribotas; kadangi patvirtinimo laikotarpis turėtų proporcingai atitikti galimą riziką, susijusią su šių medžiagų naudojimu, tačiau akivaizdu, kad proporcingumo nepaisoma;
- Z. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 17 straipsnis negali būti suprantamas kaip leidžiantis pratęsti veikliosios medžiagos patvirtinimo galiojimą neribotam laikotarpiui, o turėtų būti suprantamas kaip numatantis ribotą ir išimtinį pratęsimą keliems mėnesiams arba daugiausia metams, kad būtų išvengta bet kokių pertrūkių tiekiant ir parduodant fitosanitarinius produktus, tinkamai atsižvelgiant į reikalavimą užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, kuris yra pagrindinis Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 tikslas ir fundamentalus Sąjungos pirminėje teisėje, t. y. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 35 ir 37 straipsniuose ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 168 ir 191 straipsniuose, įtvirtintas principas;
- AA. kadangi dabartinis Komisijos pateiktas Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 17 straipsnio aiškinimas prieštarauja to reglamento bendriesiems tikslams ir teisėkūros institucijų sumanymui;
- AB. kadangi, nustačius žalingo poveikio sveikatai galimybę, tačiau tebesant mokslinių abejonų, Komisija ir valstybės narės turi galimybę ir pareigą veikti vadovaudamosi atsargumo principu bei patvirtinti laikinas rizikos valdymo priemonės, kurios yra būtinos aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugai užtikrinti;

⁽²⁸⁾ Cao, D., Wang, F., Yu, S., Dong, S., Wu, R., Cui, N., Ren, J., Xu, T., Wang, S., Wang, M., Fang, H. ir Yu, Y. „Prevalence of Azole-Resistant *Aspergillus fumigatus* is Highly Associated with Azole Fungicide Residues in the Fields“, *Environmental Science & Technology*, 2021, 55(5), p. 3041–3049, https://www.researchgate.net/publication/349087541_Prevalence_of_AzoleResistant_Aspgillus_fumigatus_is_Highly_Associated_with_Azole_Fungicide_Residues_in_the_Fields

⁽²⁹⁾ Berger, S., El Chazli, Y., Babu, A. F., Coste, A. T., „Azole Resistance in *Aspergillus fumigatus*: A Consequence of antifungal Use in Agriculture?“, „Mikrobiologijos sienos“, 2017 m.; 8: 1024, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5461301/>

⁽³⁰⁾ <https://huisarts.bsl.nl/levensbedreigende-schimmel-ontdekt-bij-kwart-coronapatienten-op-ic/>

2022 m. spalio 18 d., antradienis

- AC. kadangi, kalbant konkrečiau, Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 21 straipsniu Komisijai užtikrinama galimybė bet kuriuo metu peržiūrėti veikliosios medžiagos patvirtinimą, ypač jei atsižvelgusi į naujas mokslines ir technines žinias ji laikosi nuomonės, kad esama požymių, jog medžiaga nebeatitinka to reglamento 4 straipsnyje nurodytų patvirtinimo kriterijų, o ši peržiūra gali lemti medžiagos patvirtinimo atšaukimą arba dalinį pakeitimą;
- AD. kadangi trijų veikliųjų medžiagų nustatymas kaip keistinių medžiagų nepadėjo sumažinti rizikos, nes valstybės narės prastai įgyvendino Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 50 straipsnyje nustatytą privalomo keitimo sistemą;
- AE. kadangi Komisija savo strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ ir Biologinės įvairovės strategijoje išpareigojo iki 2030 m. 50 proc. sumažinti bendrą cheminių pesticidų naudojimą ir riziką ir 50 proc. sumažinti pavojingesnių pesticidų naudojimą;
- AF. kadangi pavojingesni pesticidai apibrėžiami kaip pesticidai, kurių sudėtyje yra veikliųjų medžiagų, atitinkančių atmetimo kriterijus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 II priedo 3.6.2.–3.6.5. ir 3.8.2. punktuose, arba kurie pagal to priedo 4 punkte nustatytus kriterijus įvardijami kaip keistinos medžiagos, įskaitant veikliąsias medžiagas 8-hidroksichinoliną, chlortoluroną ir difenokonazolą, taip pat etofenproksą, flufenacetą, lenacilą, nikosulfuroną, nikosulfuroną ir trialatą, kurių patvirtinimo galiojimo laikotarpis Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1480 pratęsiamas vieniems metams, tinkamai neatlikus pakartotinio rizikos vertinimo;
- AG. kadangi nuolatinis šių pavojingiausių cheminių pesticidų patvirtinimo laikotarpio pratęsimas tinkamai, išsamiai ir laiku neatlikus pavojingų savybių pakartotinio įvertinimo, nenaudingas siekiant Europos žaliajo kurso tikslų;
- AH. kadangi pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 4 straipsnio 7 dalį ir II priedo 3.6.4. punktą veiklioji medžiaga negali būti patvirtinta, jei ji yra 1B kategorijos toksiška reprodukcijai medžiaga, išskyrus atvejus, kai, remiantis paraiškoje pateiktais dokumentais pagrįstais įrodymais, veiklioji medžiaga yra būtina siekiant kontroliuoti didelį pavojų augalų sveikatai, kurio negalima išvengti kitomis priemonėmis, įskaitant necheminius metodus, kai reikia imtis rizikos mažinimo priemonių siekiant užtikrinti, kad veikliosios medžiagos poveikis žmonėms ir aplinkai būtų kuo mažesnis, arba kai tos augalų apsaugos produkte esančios veikliosios medžiagos poveikis žmonėms siūlomomis realiomis naudojimo sąlygomis yra nedidelis, t. y. produktas yra naudojamas uždaroje sistemoje arba kitomis sąlygomis, kai nėra kontakto su žmonėmis galimybės ir kai atitinkamos veikliosios medžiagos likučiai maiste ir pašaruose neviršija numatytosios vertės pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 396/2005 18 straipsnio 1 dalies b punktą ⁽³¹⁾;
- AI. kadangi pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 4 straipsnio 7 dalį ir II priedo 3.6.4. punktą veiklioji medžiaga negali būti patvirtinta, kai laikoma, kad ji turi endokrininę sistemą ardančių savybių, kurios gali sukelti nepageidaujamą poveikį žmonėms, išskyrus atvejus, kai, remiantis paraiškoje pateiktais dokumentais pagrįstais įrodymais, veiklioji medžiaga yra būtina siekiant kontroliuoti didelį pavojų augalų sveikatai, kurio negalima išvengti kitomis priemonėmis, įskaitant necheminius metodus, kai reikia imtis rizikos mažinimo priemonių siekiant užtikrinti, kad veikliosios medžiagos poveikis žmonėms ir aplinkai būtų kuo mažesnis, arba kai tos augalų apsaugos produkte esančios veikliosios medžiagos poveikis žmonėms siūlomomis realiomis naudojimo sąlygomis yra nedidelis, t. y. produktas yra naudojamas uždaroje sistemoje arba kitomis sąlygomis, kai nėra kontakto su žmonėmis galimybės ir kai atitinkamos veikliosios medžiagos likučiai maiste ir pašaruose neviršija numatytosios vertės pagal Reglamento (EB) Nr. 396/2005 18 straipsnio 1 dalies b punktą;
- AJ. kadangi nepriimtina, kad Sąjungoje toliau būtų leidžiama naudoti medžiagas, kurios, tikėtina, atitinka veikliųjų medžiagų atmetimo kriterijus, ir taip būtų keliamas pavojus visuomenės sveikatai ir aplinkos būklei;

⁽³¹⁾ 2005 m. vasario 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB (OL L 70, 2005 3 16, p. 1).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

8. Ragina Komisiją ateityje tinkamai pagrįsti savo sprendimus pratęsti veikliųjų medžiagų patvirtinimo galiojimo laikotarpius ir nustoti teikti tokius pratęsimo pasiūlymus „paketais“, kad valstybės narės galėtų geriau atlikti tokių sprendimus tikrinimą;
 9. ragina valstybės nars užtikrinti, kad būtų tinkamai ir laiku iš naujo įvertinti veikliųjų medžiagų, už kurias tos valstybės narės yra atskaitingos, patvirtinimai, taip pat užtikrinti, kad būtų kuo greičiau ir veiksmingai išspręsta dabartinių vėlavimų problema;
 10. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.
-

2022 m. spalio 18 d., antradienis

P9_TA(2022)0364

Rumunijos ir Bulgarijos prisijungimas prie Šengeno erdvės**2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Rumunijos ir Bulgarijos prisijungimo prie Šengeno erdvės dabartinės padėties (2022/2852(RSP))**

(2023/C 149/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Protokolą dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą (11997D/PRO/02),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 67 straipsnio 2 dalį, kurioje nustatyta, kad Sąjungoje turi būti sukurta laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė, kurioje „užtikrinama, kad nebus asmenų kontrolės jiems kertant vidaus sienas“,
- atsižvelgdamas į SESV 21 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad kiekvienam Sąjungos piliečiui privaloma suteikti teisę laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje,
- atsižvelgdamas į 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, įskaitant jos 45 straipsnį, kuriame nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 29 d. ir 2011 m. liepos 8 d. Tarybos sprendimų dėl Šengeno *acquis* nuostatų visapusiško taikymo Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje projektus (14142/10 ir 14142/1/10),
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 7 d. Tarybos sprendimo dėl Šengeno *acquis* nuostatų visapusiško taikymo Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje projektą (14302/3/11),
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. birželio 8 d. poziciją dėl Tarybos sprendimo dėl Šengeno *acquis* visapusiško nuostatų taikymo Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje projektą ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 9 ir 10 d., 2011 m. rugsėjo 22 ir 23 d., 2012 m. spalio 25 ir 26 d., 2013 m. kovo 7 ir 8 d. ir 2013 m. gruodžio 5 ir 6 d. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. spalio 13 d. rezoliuciją dėl Bulgarijos ir Rumunijos prisijungimo prie Šengeno erdvės ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 9 d. ir 2012 m. kovo 1 ir 2 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimą (ES) 2017/1908 dėl tam tikrų Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Vizų informacine sistema, pradėjimo taikyti Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje ⁽³⁾,
- 2018 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/934 dėl likusių Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Šengeno informacine sistema, pradėjimo taikyti Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL C 380 E, 2012 12 11, p. 160.

⁽²⁾ OL C 94 E, 2013 4 3, p. 13.

⁽³⁾ OL L 269, 2017 10 19, p. 39.

⁽⁴⁾ OL L 165, 2018 7 2, p. 37.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 2 d. Komisijos komunikatą „Sklandžiai veikiančios ir atsparios Šengeno erdvės strategija“ (COM(2021)0277),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso dalinio pakeitimo (COM(2021)0891),
- atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 24 d. Komisijos komunikatą „Šengeno erdvės padėties ataskaita“ (COM(2022)0301),
- atsižvelgdamas į 2022 m. birželio 9 d. Tarybos reglamentą (ES) 2022/922 dėl tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmo sukūrimo ir veikimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1053/2013 ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2022 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimo dėl Šengeno *acquis* nuostatų visapusiško taikymo Kroatijos Respublikoje projektą (10624/22),
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. gruodžio 11 d. rezoliuciją „Šengeno *acquis* nuostatų visapusiškas taikymas Bulgarijoje ir Rumunijoje. Patikrinimų prie sausumos, jūrų ir oro sienų panaikinimas ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. birželio 19 d. rezoliuciją dėl padėties Šengeno erdvėje po COVID-19 protrūkio ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl metinės Šengeno erdvės veikimo ataskaitos ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi Bulgarija ir Rumunija Šengeno *acquis* priėmė įstodamos į Europos Sąjungą 2007 m.; kadangi Bulgarija 2008 m. paskelbė deklaraciją dėl pasirengimo pradėti Šengeno *acquis* įvertinimo darbo grupės (SCH-EVAL), kurią sudaro ekspertai iš Šengeno valstybių narių, atliekamus vertinimus; kadangi 2007 ir 2008 m. Rumunija paskelbė esanti pasirengusi pradėti SCH-EVAL atliekamus vertinimus;

B. kadangi SCH-EVAL ekspertų lygmeniu ir Tarybos 2011 m. birželio 9 ir 10 d. išvadose patvirtinta, kad Šengeno *acquis* taikymo Bulgarijoje ir Rumunijoje vertinimo procesas baigtas ir kad abi šalys yra pasirengusios įgyvendinti visas Šengeno *acquis* nuostatas; kadangi savo 2011 m. liepos 8 d. sprendimo projekte Taryba patvirtino, kad būtinos Šengeno *acquis* taikymo sąlygos yra įvykdytos visose srityse, būtent: duomenų apsaugos, oro ir sausumos sienų, policijos bendradarbiavimo, Šengeno informacinės sistemos (SIS), jūrų sienų ir vizų; kadangi, be Europos Sąjungos išorės sienų valdymo uždavinio, užbaigus Šengeno vertinimo procesą abi šalys iš esmės restruktūrizavo savo sienų stebėjimo sistemas ir investavo į didesnę teisėsaugos pajėgumą; kadangi, remiantis 2005 m. Stojimo aktu, sėkmingas Šengeno vertinimo procedūrų užbaigimas yra tik išankstinė sąlyga visiškam Šengeno *acquis* taikymui, įskaitant vidaus sausumos, jūrų ir oro sienų panaikinimą; kadangi valstybių ir vyriausybės vadovai daugelį kartų Taryboje, o taip pat Komisija ir Parlamentas patvirtino, kad Bulgarija ir Rumunija yra pasirengusios taikyti visas Šengeno *acquis* nuostatas – paskutinį kartą 2022 m. Komisijos Šengeno padėties ataskaitoje ir 2021 m. liepos 8 d. Parlamento rezoliucijoje dėl metinės Šengeno erdvės veikimo ataskaitos;

⁽⁵⁾ OL L 160, 2022 6 15, p. 1.

⁽⁶⁾ OL C 388, 2020 11 13, p. 18.

⁽⁷⁾ OL C 362, 2021 9 8, p. 77.

⁽⁸⁾ OL C 99, 2022 3 1, p. 158.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

- C. kadangi savo 2010 m. rugsėjo 29 d. sprendimo projekte Taryba pasiūlė visapusiškai taikyti Šengeno *acquis* nuostatas Bulgarijoje ir Rumunijoje ir panaikinti patikrinimus prie vidaus sausumos, jūrų ir oro sienų; kadangi savo 2011 m. birželio 8 d. pozicijoje Parlamentas patvirtino šį sprendimą ir paprašė Tarybos dar kartą su juo pasikonsultuoti, jei ji ketina iš esmės keisti šį sprendimą;
- D. kadangi Teisingumo ir vidaus reikalų taryba šio Tarybos sprendimo priėmimą vis atidėliojo;
- E. kadangi 2017 m. spalio 12 d. Tarybai priėmus sprendimą Bulgarijai ir Rumunijai buvo suteikta pasyvi prieiga prie Vizų informacinės sistemos (VIS); kadangi savo 2018 m. balandžio 18 d. sprendimo projekte Taryba pasiūlė abiejose valstybėse narėse visapusiškai taikyti likusias Šengeno *acquis* nuostatas, susijusias su SIS;
- F. kadangi nei 2005 m. Stojimo akte, nei pagal Šengeno *acquis* taikymo vertinimo mechanizmą nenumatyta nustatyti skirtingų patikrinimų prie vidaus sausumos, jūrų ir oro sienų panaikinimo terminų; kadangi visi ankstesni Šengeno erdvės plėtros etapai buvo nustatyti viename teisės akte;
- G. kadangi Taryba konsultavosi su Parlamentu dėl Tarybos sprendimo dėl Šengeno *acquis* nuostatų visapusiško taikymo Kroatijos Respublikoje projekto (10624/22); kadangi Parlamente vyksta su šiuo Tarybos sprendimo projektu susijęs darbas;
- H. kadangi susitarimas dėl Šengeno erdvės yra išskirtinis ir vienas didžiausių Europos Sąjungos laimėjimų, palengvinantis Šengeno erdvėje laisvą asmenų judėjimą be vidaus sienų kontrolės; kadangi tai buvo pasiekta įvairiomis kompensuojamosiomis priemonėmis, pvz., sukuriant Šengeno informacinę sistemą siekiant sustiprinti informacijos mainus, ir sukuriant vertinimo mechanizmą, skirtą tikrinti, kaip valstybės narės įgyvendina Šengeno *acquis*, ir puoselėti tarpusavio pasitikėjimą Šengeno erdvės veikimu;
- I. kadangi visos Šengeno erdvei priklausančios valstybės narės privalo laikytis Šengeno *acquis*, įskaitant pagrindines teises pagal Šengeno sienų kodekso 4 straipsnį⁽⁹⁾;
- J. kadangi Sąjungos vidaus sienų kontrolės Šengeno erdvėje išsaugojimas ir atnaujinimas daro didelį poveikį Europos piliečių, ypač mobiliųjų darbuotojų ir visų asmenų, kurie naudojami laisvo judėjimo ES viduje principu, gyvenimui ir suduoda rimtą smūgį jų pasitikėjimui ES institucijomis ir integracija; kadangi tai susiję su tiesioginėmis veiklos ir investicinėmis išlaidomis, kurios tenka tarpvalstybiniais ir mobiliesiems darbuotojams, turistams, krovinių vežimo keliais operatoriams ir viešojo administravimo institucijoms, o tai daro neigiamą poveikį valstybių narių ekonomikai ir ES vidaus rinkos veikimui, įskaitant neigiamą poveikį aplinkai dėl didelio lėtai judančių sunkvežimių, laukiančių sienos perėjimo punktuose, skaičiaus; kadangi Bulgarijos ir Rumunijos vidaus sienų kontrolė visų pirma turi neigiamą poveikį lygybės ir nediskriminavimo principui, taip pat eksportui iš abiejų valstybių narių ir importui į jas, ir transporto operacijoms kai kurių Europos didžiausių pietų civilinių laivynų ir krovinių uostų ir į juos, o tai reiškia prarastą naudą ir padidėjusias išlaidas;
- K. kadangi visapusiškas Šengeno *acquis* nuostatų taikymas Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje sustiprintų Šengeno erdvę ir padėtų užtikrinti lygias teises visiems jos piliečiams;
1. primena, kad 2011 m. Bulgarija ir Rumunija įvykdė visas būtinas sąlygas, kad jose būtų galima visapusiškai taikyti Šengeno *acquis* nuostatas;

⁽⁹⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

2. yra susirūpinęs dėl to, kad prieš 11 metų Taryba nepriėmė sprendimo dėl Šengeno *acquis* nuostatų visapusiško taikymo Bulgarijoje ir Rumunijoje, nors ir Komisija, ir Parlamentas ne kartą ją ragino tai padaryti;
 3. pakartoja savo ilgalaikę poziciją, išdėstyta 2018 m. gruodžio 11 d. rezoliucijoje, kuria remiamas visapusiškas Šengeno *acquis* taikymas Bulgarijai ir Rumunijai;
 4. palankiai vertina Rumunijos ir Bulgarijos norą savanoriškai surengti faktų nustatymo misiją, kuri savo ruožtu yra lojalus bendradarbiavimo ir tarpusavio pasitikėjimo principo išraiška, nepaisant to, kad jos jau įvykdė visus teisinius reikalavimus ir nėra pagrindo tolesniems vertinimams;
 5. Primygtinai ragina Tarybą imtis visų būtinų veiksmų, kad iki 2022 m. pabaigos būtų priimtas sprendimas dėl visapusiško Šengeno *acquis* nuostatų taikymo Bulgarijos Respublikai ir Rumunijai, taip užtikrinant, kad 2023 m. pradžioje abiejose valstybėse narėse būtų panaikinta asmenų kontrolė prie visų vidaus sienų;
 6. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.
-

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0371

Teisinės valstybės padėtis Maltoje praėjus penkeriems metams po Daphnės Caruanos Galizios nužudymo**2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl teisinės valstybės padėties Maltoje praėjus penkeriems metams po Daphnės Caruanos Galizios nužudymo (2022/2866(RSP))**

(2023/C 149/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2, 4, 5, 6, 7, 9 ir 10 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 6, 7, 8, 10, 11, 12 ir 47 straipsnius (toliau – Chartija),
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją ⁽¹⁾, 2019 m. kovo 28 d. rezoliuciją ⁽²⁾, 2019 m. gruodžio 16 d. rezoliuciją ⁽³⁾ ir 2021 m. balandžio 29 d. rezoliuciją ⁽⁴⁾ dėl teisinės valstybės padėties Maltoje,
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto Demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių stebėsenos grupės nuo 2017 m. lapkričio 15 d. vykdytus klausymus, pasikeitimą nuomonėmis ir delegacijų vizitus,
- atsižvelgdamas į Demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių stebėsenos grupės pirmininko ir Maltos ministro pirmininko pasikeitimą laiškais,
- atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 26 d. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 2293 (2019) „Daphnės Caruanos Galizios nužudymas ir teisinės valstybės principų laikymasis Maltoje ir už jos ribų – kaip užtikrinti visos tiesos atskleidimą“,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos Teisės reikalų ir žmogaus teisių komiteto 2020 m. gruodžio 8 d. patvirtintą ataskaitą dėl tolesnių veiksmų po Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliucijos Nr. 2293 (2019),
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 8 d. Venecijos komisijos nuomonę Nr. 993/2020 dėl dešimties aktų ir aktų projektų, kuriais įgyvendinami pasiūlymai dėl teisės aktų pagal nuomonę CDL-AD(2020)006,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos žmogaus teisių komisarės pranešimą po jos vizito į Maltą, vykusio 2021 m. spalio 11–16 d.,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos žmogaus teisių komisarės 2022 m. rugsėjo 23 d. laišką Maltos ministrui pirmininkui ir Maltos ministro pirmininko 2022 m. spalio 4 d. atsakymą,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2022 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą (COM(2022)0500),
- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto (LIBE) misijos ataskaitą, pateiktą po 2022 m. gegužės 23–25 d. vykusio komiteto Teisinės valstybės stebėsenos delegacijos vizito į Valetą (Malta),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,

⁽¹⁾ OL C 356, 2018 10 4, p. 29.

⁽²⁾ OL C 108, 2021 3 26, p. 107.

⁽³⁾ OL C 255, 2021 6 29, p. 22.

⁽⁴⁾ OL C 506, 2021 12 15, p. 64.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- A. kadangi Sąjunga grindžiama ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintomis bendromis pagarbos žmogaus orumui, laisvės, demokratijos, lygybės, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, vertybėmis, kurios yra bendros ES valstybėms narėms ir kuriomis norėdamos įstoti į Sąjungą turi vadovautis šalys kandidatės, nes tai yra Kopenhagos kriterijai, kurių įstojus negalima nepaisyti ar aiškinti kitaip; kadangi demokratija, teisinė valstybė ir pagrindinės teisės yra viena kitą sustvirtinančios vertybės, kurias pamynus Sąjungai ir jos piliečių teisėms bei laisvėms gali kilti sisteminė grėsmė;
- B. kadangi teisinė valstybė, pagarba demokratijai, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, taip pat vertybėms bei principams, įtvirtintiems ES sutartyse ir tarptautiniuose žmogaus teisių dokumentuose, yra išpareigojimai, kuriuos prisiėmė Sąjunga ir jos valstybės narės, ir jų turi būti laikomasi;
- C. kadangi Chartija yra ES pirminės teisės dalis; kadangi saviraiškos laisvė ir žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas įtvirtinti Chartijos 11 straipsnyje ir Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 10 straipsnyje;
- D. kadangi ES sutarties 19 straipsnio 1 dalyje, Chartijos 47 straipsnyje ir Europos žmogaus teisių konvencijos 6 straipsnyje įtvirtintas teismų nepriklausomumo principas ir tai yra demokratinio valdžių atskyrimo principo esmė;
- E. kadangi žurnalistams, ypač tiriamosios žurnalistikos atstovams, bet ne tik jiems, vis dažniau tiek ES, tiek už jos ribų iškeliamos vadinamosios strateginės bylos prieš visuomenės dalyvavimą (SLAPP), taip siekiant trukdyti žurnalistų darbui ir išvengti viešosios kontrolės bei institucijų atskaitomybės; kadangi taip slopinama žiniasklaidos laisvė;
- F. kadangi valstybės narės turėtų skatinti išankstinio išpėjimo ir skubaus reagavimo mechanizmų kūrimą, siekiant užtikrinti, kad žurnalistai ir kiti žiniasklaidos subjektai galėtų nedelsiant pasinaudoti apsaugos priemonėmis, kai jiems yra grasinama; kadangi tokiems mechanizms turėtų būti taikoma prasminga pilietinės visuomenės atliekama priežiūra ir jais turėtų būti užtikrinama anonimiškais pageidaujančių likti informatorių ir šaltinių apsauga;
- G. kadangi tam, kad būtų išvengta nebaudžiamumo, valstybės narės privalo imtis visų būtinų veiksmų, kad nusikaltimų prieš žurnalistus ir kitus žiniasklaidos subjektus vykdytojai būtų patraukti atsakomybėn; kadangi atliekant tyrimus ir vykdamas baudžiamąjį persekiojimą reikėtų atsižvelgti į visus skirtingus – faktinius ir galimus – vaidmenis šiuose nusikaltimuose, pavyzdžiui, sumanytojų, kurstytojų, vykdytojų ir bendrininkų, ir į baudžiamąją atsakomybę, kylančią dėl kiekvieno iš tokių vaidmenų;
- H. kadangi 2017 m. spalio 16 d., sproguis automobilyje padėtai bombai, nužudyta su korupcija kovojusi Maltos tiriamosios žurnalistikos atstovė ir tinklaraštininkė Daphne Caruana Galizia; kadangi prieš tai prie jos buvo priekabaujama ir jai buvo daug kartų grasinama – ji sulaukė grasinančių skambučių telefonu, laiškų ir tekstinių pranešimų, taip pat buvo padegtas jos namas; kadangi prisipažinęs samdomas žudikas 2021 m. kovo 16 d. teisme paliudijo, kad prieš dvejus metus iki Daphnės Caruanos Galizijos nužudymo buvo rengiamas ankstesnis atskiras sąmokslas ją nužudyti naudojant šautuvą AK-47; kadangi pirmąją teismo proceso dieną 2022 m. spalio 14 d. du kiti kaltinamieji žudikai prisipažino kaltais teisme ir buvo nuteisti 40 metų laisvės atėmimo bausme;
- I. kadangi Maltos valdžios institucijų vadovaujami nužudymo tyrimai, padedant Europolui, padėjo nustatyti ir pareikšti kaltinimus keliems įtariamiesiems ir vienam galimam nužudymo kurstytojui, t. y. Dubajuje įsikūrusios įmonės „17 Black Ltd.“ savininkui ir buvusiam didžiąją Maltos elektros energijos dalį pagaminančios įmonės „ElectroGas Malta Ltd.“ direktorių valdybos nariui, kuris buvo suimtas 2019 m. lapkričio 20 d. jam akivaizdžiai bandant pabėgti iš Maltos, ir šiuo metu vyksta jų teismo procesas; kadangi atliekant tyrimus taip pat dalyvavo Jungtinių Valstijų federalinis tyrimų biuras;
- J. kadangi buvo naudojama Jungtiniais Arabų Emyratais (JAE), siekiant nuslėpti sandorius, tariamai susijusius su korupcija, kurią Daphne Caruana Galizia viešino prieš pat savo nužudymą;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- K. kadangi Dubajuje įsikūrusi įmonė „17 Black Ltd.“ buvo įtraukta į sąrašus kaip įmonė, iš kurios Panamoje įsikūrusios įmonės, priklausančios buvusiam Maltos vyriausybės kancleriui ir tuometiniam turizmo ministru, buvusiam energetikos ministru, turėjo gauti lėšas; kadangi ir toliau atskleidžiama faktų apie įmonės „17 Black Ltd.“ ir daugybės Maltoje įgyvendinamų viešų projektų sąsajas;
- L. kadangi buvęs Maltos vyriausybės kancleris ir tuometinis turizmo ministras, buvęs energetikos ministras, bei jų šeimos nariai yra įtraukti į JAV valstybės departamento sąrašą dėl jų dalyvavimo didelio masto korupcinėje veikloje ir todėl jiems draudžiama atvykti į Jungtines Valstijas;
- M. kadangi Daphne Caruana Galizia atskleidė, kad bankas „Pilatus Bank“ buvo naudojamas įtartiniams sandoriams, susijusiems su Maltos ir Azerbaidžano politikoje dalyvaujančiais asmenimis, vykdyti; kadangi Maltos policijos komisaras 2020 m. rugpjūčio mėn. viešai paskelbė apie tai, kad su nusikalstama veikla banke „Pilatus Bank“ susijusiems asmenims neišvengiamai bus pateikti kaltinimai; kadangi praėjus 26 mėnesiams kaltinimai buvo pateikti tik vienam asmeniui, o tyrimai, regis, įstrigo; kadangi su byla susijusiems asmenims buvo leidžiama laisvai keliauti šalyje ir už jos ribų, nepaisant išduotų arešto orderių; kadangi atitikties užtikrinimo pareigūnui iš Maltos lošimų reguliavimo institucijos buvo leista išvykti iš Maltos jam keliant per atostogas su buvusiu Maltos ministru pirmininku, nepaisant to, kad galiojo jo atžvilgiu išduotas Europos arešto orderis, o vėliau jam atvykus į Italiją jis buvo suimtas;
- N. kadangi dviem partneriams iš su įmone „Mossack Fonseca“ susijusios jau nesamos įmonės „Nexia BT“, kurie Daphnės Caruanos Galizios atskleistoje informacijoje ir Panamos dokumentuose nurodomi kaip korupciją palengvinančių pinigų plovimo schemų kūrėjai, buvo apkaltinti tik dėl keleto iš nusikaltimų, dėl kurių jiems buvo pareikšti įtarimai, išskyrus su įmone „ElectroGas“ susijusį skandalą;
- O. kadangi informacija apie įmonės „ElectroGas Malta Ltd.“ ir Maltos vyriausybės sutartį dėl suskystintųjų gamtinių dujų tiekimo saugumo, kurią pasirašė buvęs turizmo ministras, kuris tuo metu, t. y. 2015 m., buvo energetikos ministras, buvo ilgą laikotarpį laikoma paslapyje ir tik 2022 m. rugsėjo mėn. ją atskleidė Daphnės Caruanos Galizios fondas ir žiniasklaidos priemonė; kadangi dabartinė generalinė prokurorė kritikuojama dėl to, kad eidama ankstesnes generalinio prokuroro pavaduotojo pareigas sudarė palankias sąlygas pasirašyti šią sutartį be jokio papildomo patvirtinimo iš ministrų kabineto ar parlamento; kadangi prieš pat savo nužudymą Daphne Caruana Galizia tyrė didelį kiekį įmonės „ElectroGas Malta Ltd.“ vidaus dokumentų;
- P. kadangi vieno iš įtariamų bendrininkų liudijimas ir tam tikri teismo posėdžiuose parodyti įrašai suteikė pagrindo įtarti buvusį Maltos vyriausybės kanclerį prisidėjus prie nužudymo planavimo ir finansavimo; kadangi jis kartu su keliais kitais verslo ryšiais su juo susijusiais asmenimis 2021 m. kovo 20 d. buvo suimtas ir apkaltintas pinigų plovimu, sukčiavimu, korupcija ir klastojimu atskiroje byloje, kuri buvo Daphnės Caruanos Galizios darbo tema;
- Q. kadangi 2019 m. pabaigoje pradėtas viešas nepriklausomas Daphnės Caruanos Galizios nužudymo tyrimas, kuris baigtas 2021 m. liepos 29 d.; kadangi viešo tyrimo komisija paskelbė ataskaitą su išvadomis ir rekomendacijomis dėl teisinės valstybės principo, pagarbos spaudos laisvei, saviraiškos laisvės ir žurnalistų apsaugos stiprinimo, dėl konstitucinio lygio teisinės reformos ir pasiūlymų dėl teisės aktų, susijusių su žiniasklaidos laisve; kadangi komisija taip pat nustatė, kad „nors nebuvo jokių įrodymų, kad pati valstybė būtų prisidėjusi prie D. Caruanos Galizios nužudymo, [...], valstybė turėtų prisiimti atsakomybę už žmogžudystę, nes ji sukūrė nebaudžiamumo atmosferą, atsiradusią aukščiausiu lygiu pačiame Maltos ministro pirmininko kabinete *Auberge de Castille* pastate⁽⁵⁾ ir savo čiulptuvais apraizgiusią kitus subjektus, pvz., reguliavimo institucijas ir policiją, kuri lėmė teisinės valstybės žlugimą“;
- R. kadangi Maltos vyriausybė pasiūlė keletą reformų, kuriomis siekiama įgyvendinti kai kurias iš tų rekomendacijų, įskaitant teisės aktų, kuriais siekiama sustiprinti žiniasklaidos laisvę, projektus ir pasiūlymą dėl kovos su strateginėmis bylomis prieš visuomenės dalyvavimą (SLAPP) įstatymo; kadangi 2020 m. pradėtos Maltos teisingumo sistemos reformos buvo toliau įgyvendinamos;

(5) *Auberge de Castille* pastate Valetuje nuo 1972 m. kovo mėn. yra Maltos ministro pirmininko kabinetas.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- S. kadangi Žiniasklaidos pliuralizmo observatorija nustatė, kad Maltoje bendra grėsmė žiniasklaidos pliuralizmui yra vidutinio lygio, o grėsmė redaktorių autonomijai ir politiniam nepriklausomumui – aukšto lygio;
- T. kadangi prieš Maltos naujienų portalą „The Shift News“ valdžios institucijos yra pateikusios 40 atskirų apeliacinių skundų dėl prašymų suteikti viešą informaciją apie viešąsias išlaidas, susijusias su nepriklausomos žiniasklaidos priemonėmis;
- U. kadangi Maltos valdžios institucijų pradėta teismų sistemos reforma paminėta 2021 m. pranešime apie Sąjungos padėtį;
- V. kadangi Kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu priemonių įvertinimo ekspertų komitetas (MONEYVAL) pripažino, kad Malta padarė reikšmingą pažangą atitikties Finansinių veiksmų darbo grupės standartams srityje, nustatė, kad Malta standartus atitinka, ir po 12 mėnesių pašalino ją iš pilkojo sąrašo;
- W. kadangi Parlamento LIBE komiteto Demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių stebėsenos grupė savo misijos ataskaitoje, parengtoje po 2022 m. gegužės 23–25 d. vykusio LIBE Teisinės valstybės stebėsenos delegacijos vizito Maltoje, išreiškė susirūpinimą, be kita ko, dėl lėtos pažangos imantis tolesnių veiksmų dėl Daphnės Caruanos Galizios nužudymo ir įgyvendinant viešojo tyrimo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, kartu pripažindama, kad teismo procesai vis dar vyksta;
1. reiškia pagarbą Daphnei Caruanai Galiziai praėjus penkeriems metams po jos nužudymo ir padėką už jos labai svarbų darbą atskleidžiant korupcijos, organizuoto nusikalstamumo, mokesčių sukčiavimo ir pinigų plovimo atvejus bei siekiant, kad tokioje neteisėtoje veikloje dalyvaujantys asmenys būtų patraukti atsakomybėn; griežtai smerkia žurnalistų kriminalizavimą, išpuolius prieš juos ir jų žudymą už jų atliekamą darbą, įskaitant Jáno Kuciako ir jo sužadėtinės Martinos Kušnírovos nužudymą 2018 m. vasario 21 d., Viktorios Marinovos nužudymą 2018 m. spalio 6 d., Graikijos žurnalisto George'o Karaivazo nužudymą 2021 m. balandžio 9 d. ir Nyderlandų žurnalisto Peterio R. de Vrieso nužudymą 2021 m. liepos 15 d., ir pabrėžia jų lemiamą vaidmenį atskleidžiant tiesą, ginant demokratiją ir naikinant nebaudžiamumo kultūrą; taip pat reiškia pagarbą visiems per pastaruosius kelerius metus Europoje nužudytiems žurnalistams; dar kartą pabrėžia didžiulę nepriklausomos žiniasklaidos ir aktyvios pilietinės visuomenės svarbą, nes jos yra pagrindiniai teisingumo, demokratijos ir teisinės valstybės ramsčiai; pažymi, kad žurnalistų nužudymas paveikia ne tik vieną valstybę narę, bet ir visą Europos Sąjungą; yra tvirtai įsitikinęs, kad demokratinės teisinės valstybės apsauga – tai bendra pareiga, peržengianti nacionalines sienas ir partijas skiriančias ribas;
 2. pripažįsta pažangą, padarytą vykdant su Daphnės Caruanos Galizios nužudymu susijusius teismo procesus, kurie dar vyksta, tačiau labai apgailestauja, kad kol kas priimti tik trys apkaltinamieji nuosprendžiai, susiję su žmogžudystės įvykdymu, žudikams prisipažinus kaltais; todėl dar kartą ragina kuo skubiau užbaigti pagrindinių nužudymo motyvų tyrimą ir baudžiamuosius teismo procesus bei patraukti bet kuriuo lygmeniu žmogžudystėje dalyvavusius asmenis baudžiamojon atsakomybėn; pakartoja savo raginimą visapusiškai ir nuolat įtraukti Europolą visais nužudymo tyrimo ir visų susijusių tyrimų aspektais;
 3. pripažįsta, kad dabartinis Maltos ministras pirmininkas viešai atsiprašė už valstybės trūkumus, kurie galėjo prisidėti prie Daphnės Caruanos Galizios nužudymo;
 4. reiškia susirūpinimą, kad praėjus metams nuo viešo tyrimo ataskaitos paskelbimo joje pateiktos rekomendacijos nėra pakankamai tinkamai įgyvendinamos; pažymi, kad Maltos vyriausybė pasiūlė keletą reformų, įskaitant pasiūlymus dėl teisės aktų, kuriais siekiama įgyvendinti kai kurias iš šių rekomendacijų; atkreipia dėmesį į tai, kad Europos Tarybos žmogaus teisių komisarė pažymėjo, jog Maltos valdžios institucijos privalo užtikrinti, kad teisėkūros darbas, pradėtas remiantis viešo tyrimo ataskaita, atitiktų tarptautinius standartus ir būtų visapusiškai atviras visuomenės kontrolei ir dalyvavimui; ragina Maltos vyriausybę toliau neatidėliojant įgyvendinti visas viešo tyrimo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

5. teigiamai vertina finansinės žvalgybos analizės padalinio pastangas ir pabrėžia, kaip svarbu, kad už rezonansinius finansinius ir ekonominius nusikaltimus, ypač korupciją ir pinigų plovimą, būtų vykdomas griežtas baudžiamasis persekiojimas; tačiau yra susirūpinęs dėl to, kad nėra pažangos vykdamas baudžiamąjį persekiojimą dėl korupcijos ir pinigų plovimo atveju, kuriuos Daphne Caruana Galizia tyrė prieš pat nužudymą ir kurie yra susiję su įtariamais aukščiausio politinio lygio asmenimis; taip pat yra sunerimęs dėl Maltos teisėsaugos ir teisingumo institucijų neveiksmingumo ir primygtinai ragina atsakingas valdžios institucijas patraukti baudžiamojon atsakomybėn visus asmenis, susijusius su viena ar keliomis iš daugybės šiuo metu tiriamų bylų ar pranešimų; reiškia didelį susirūpinimą dėl neseniai paaiškėjusių pakartotinių neveiklumo, susijusio su Europos arešto orderiais, išduotais su aukštais politikos pareigūnais susijusių asmenų atžvilgiu, atveju; ragina Maltos valdžios institucijas spręsti problemas, susijusias su aukšto lygio korupcijos bylų nagrinėjimo trukme, be kita ko, sukuriant griežtai pildomą galutinių teismo nuosprendžių registrą; pabrėžia institucinio nepriklausomumo svarbą tinkamam teisinės valstybės veikimui; ragina Maltos valdžios institucijas daryti pažangą tiriant galimus tuometinių valstybės pareigūnų bandymus nuslėpti įrodymus ir trukdyti atlikti tyrimus bei vykdyti teismo procesus;

6. yra sunerimęs dėl to, kad nėra pažangos vykdamas prieš banko „Pilatus Bank“ pareigūnus pradėtus tyrimo ir teismo procesus, ir dėl Maltos valdžios institucijų pastangų juos vilkinti; atkreipia dėmesį į Tarptautinio investicinių ginčų sprendimo centro 2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimą dėl laikinųjų priemonių, ⁽⁶⁾ dėl kurių yra vilkinami Maltos valdžios institucijų atliekami tyrimai; ragina Maltos valdžios institucijas suteikti papildomų išteklių, siekiant išnagrinėti vilkinimo priežastis ir užtikrinti, kad būtų įvykdytas teisingumas; ragina atitinkamas Europos įstaigas idėmiai stebėti pažangą nagrinėjant su banku „Pilatus Bank“ susijusią bylą; taip pat reiškia nerimą dėl to, kad nėra pažangos nagrinėjant bylą prieš du įmonės „Nexia BT“ partnerius, ir ragina Komisiją bei MONEYVAL vykdyti bylos nagrinėjimo stebėseną; taip pat reiškia susirūpinimą dėl įtarimų pinigų plovimu ir korupcija, susijusių su įmone „ElectroGas“ sandoriu, ir ragina Komisiją pasinaudoti visomis jos turimomis priemonėmis, siekiant nustatyti, ar buvo laikomasi taikytinų Europos teisės nuostatų;

7. teigiamai vertina papildomus pajėgumus, kurie įprastai yra suteikiami nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už juos tikslais, pakeistą teisėjų skyrimo procedūrą ir generalinės prokuratūros bei jos vaidmens reformą; ragina Maltos parlamentą pasiekti sutarimą dėl vyriausiojo teisėjo skyrimo depolitizavimo, įtraukiant į procedūrą teismines institucijas ir atsižvelgiant į Europos standartus, taikomus skiriant teisėjus, bei Venecijos komisijos nuomonę;

8. apgailestauja dėl sumenkusio Maltos teisingumo sistemos veiksmingumo ir ragina rasti sprendimus, kaip sutrumpinti procedūrų trukmę;

9. pažymi JAE turimos informacijos apie su korupcija siejamų įmonių sandorius svarbą ir reikšmingumą vykdomiems tyrimams; atkreipia dėmesį į tai, kad Finansinių veiksnių darbo grupė yra įtraukusi JAE į pilkąjį sąrašą; įsipareigoja stebėti vykstantį JAE ir Maltos bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai prašoma suteikti baudžiamajam persekiojimui vykdyti būtina informacija ir ji būtų tinkamai perduodama, ir pažymi, kad šis bendradarbiavimas turėtų turėti poveikį JAE reputacijai kovos su pinigų plovimu reguliavimo įstaigose; pakartoja savo raginimą Komisijai ir Maltos valdžios institucijoms pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis, siekiant užtikrinti bendradarbiavimą ir tinkamą teisinę pagalbą atliekant visus tyrimus; ragina JAE operatyviai bendradarbiauti su Maltos valdžios institucijomis, siekiant palengvinti tyrimus, ir apskritai su ES;

10. teigiamai vertina neseniai Maltos vyriausybės atliktą bylų perdavimą Europos prokuratūrai; vis dėlto mano, kad bendras bylų skaičius tebėra santykinai mažas, palyginti su kitomis valstybėmis narėmis, ir kad Maltos nusikaltimų nustatymo, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už juos sistema tebėra neskaidri;

11. reiškia labai didelį susirūpinimą dėl pranešimų apie nepakankamą Maltos valdžios institucijų bendradarbiavimą su Europos prokuratūra nagrinėjamosiose bylose; visų pirma atkreipia dėmesį į įtarimus, susijusius su vykdomu ES finansuojamo projekto tyrimu, su kuriuo yra susijęs galimas Daphnės Caruanos Galizios nužudymo kurstytojas, t. y. Dubajuje įsikūrusios įmonės „17 Black Ltd.“ vadovas;

⁽⁶⁾ <https://icsid.worldbank.org/cases/case-database/case-detail?CaseNo=ARB/21/36>

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

12. reiškia susirūpinimą dėl nebaudžiamumo, kuriuo naudojasi svarbūs asmenys iš buvusio ministro pirmininko kabineto, įskaitant patį buvusį ministrą pirmininką, vyriausybės kanclerį ir tuometinį turizmo ministrą, anksčiau ėjusį energetikos ministro pareigas;

13. atkreipia dėmesį į keletą Maltos vyriausybės pateiktų pasiūlymų, kuriais siekiama pagerinti su žiniasklaidos laisve susijusią padėtį; primygtinai ragina Maltos valdžios institucijas užtikrinti, kad pasiūlytos reformos atitiktų Europos ir tarptautinius žurnalistų apsaugos standartus, visų pirma susijusius su viešai ir internetu reiškiamų grasinimų žurnalistams ir priekabiavimo prie jų prevencija ir baudimu už juos, ir skubiai juos įdiegti; taip pat primygtinai ragina Maltos valdžios institucijas nustatyti papildomas priemones ir kitas garantijas, siekiant pagerinti kritiškai ir nepriklausomai žurnalistikai skirtą aplinką Maltoje ir politikų bei pareigūnų atskaitomybę;

14. yra susirūpinęs dėl to, kad vis dar esama kliūčių žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui, pavyzdžiui, susijusių su teise teikti vyriausybei prašymus suteikti informaciją ir galimai diskriminaciniu žiniasklaidos priemonių finansavimu; apgailestauja, kad valdžios subjektai pateikė apeliacinius skundus dėl 40 teigiamų sprendimų, kuriuos priėmė duomenų apsaugos pareigūnas naujienų platformos „The Shift News“ naudai jos teikiamų prašymų suteikti viešą informaciją atžvilgiu, ir mano, kad apeliaciniais skundais žiniasklaidos subjektams ir piliečiams galėtų būti siunčiama atgrasomojo poveikio žinutė; ragina Maltos vyriausybę nedelsiant atsiimti šiuos apeliacinius skundus;

15. reiškia susirūpinimą dėl pranešimų, kuriuose nurodoma, kad, nors į Ekspertų komisijos žiniasklaidos klausimais, kuriai buvo pavesta užduotis teikti konsultacijas pokyčių žiniasklaidos sektoriuje klausimais, sudėtį įėjo keletas žiniasklaidos atstovų, Maltos vyriausybė nevykdė viešų konsultacijų; ragina Maltos valdžios institucijas užtikrinti plataus masto viešas konsultacijas dėl žiniasklaidos sektoriaus, kaip įsipareigojo Maltos ministras pirmininkas 2022 m. spalio 13 d. po tarptautinės pilietinės visuomenės, Maltos žiniasklaidos bendruomenės ir Europos Tarybos pastangų, visų pirma dėl SLAPP naudojimo apribojimo; ragina Maltos parlamentą pirmiausia priimti atitinkamus teisės aktus, įskaitant Konstitucijos pakeitimus;

16. apgailestauja dėl to, kad žurnalistai ir Daphnės Caruanos Galizios šeimos nariai šiuo metu išlieka SLAPP taikiniai, ir dar kartą primygtinai ragina bylas iškelusius asmenis, įskaitant buvusius vyriausybės pareigūnus, jas atšaukti;

17. teigiamai vertina dabartinius pasiūlymus, pagal kuriuos ieškinius dėl garbės ir orumo gynimo nagrinėjamuose teismuose žurnalistas atsakovas, pirmą kartą pateikdamas atsakymą, nemokės teismo mokesčių, o Maltos teismai turės galimybę laikyti ieškinius dėl garbės ir orumo gynimo „akivaizdžiai nepagrįstais“, taigi ir juos atmesti; ragina Maltos valdžios institucijas įgyvendinti Komisijos rekomendaciją ir patvirtinti veiksmingas žurnalistų apsaugos politikos priemones; teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą dėl kovos su SLAPP direktyvos (COM(2022)0177);

18. ragina Maltos vyriausybę toliau spręsti esamus rūpestį keliančius klausimus, susijusius su žiniasklaidos laisve ir visuomeninės žiniasklaidos nepriklausomumu nuo politikų kišimosi, be kita ko, su sistema, kuria užtikrinamas skaidrumas valstybės reklamos veiklos srityje, ir su vis labiau socialinėje žiniasklaidoje plintančiu neapykantos kurstymu;

19. teigiamai vertina 2021 m. patvirtintą 2013 m. Maltos informatorių apsaugos akto pakeitimą ir Maltos įsipareigojimą iki 2024 m. pabaigos sukurti duomenų bazę, skirtą informacijai apie demaskuojamąjį informavimą rinkti;

20. reiškia susirūpinimą dėl to, kad nebuvo rastas sprendimas dėl naujo ombudsmeno paskyrimo ir kad tarp paskirtų administracinių tyrimų komisijos narių nėra moterų; ragina Maltos valdžios institucijas pirmiausia sukurti ir patvirtinti mechanizmą, kuris padėtų išvengti patekimo į aklavietę parlamente vykdant kandidatų skyrimo procedūrą, ir dėti pastangas įsteigti Žmogaus teisių ir lygybės komisiją, laikantis Paryžiaus principų ir ES lygybės *acquis*;

21. pakartoja savo raginimą Maltos valdžios institucijoms visapusiškai įgyvendinti visas neįgyvendintas Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos, Venecijos komisijos, Kovos su korupcija valstybių grupės ir MONEYVAL rekomendacijas; ragina Maltos valdžios institucijas prašyti Venecijos komisijos nuomonės dėl jos rekomendacijų laikymosi;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

22. pabrėžia, kad Maltos pilietybės išigijimo investuojant programa tebekelia didelį susirūpinimą; primena savo poziciją, kad ES pilietybė nėra skirta parduoti, ir ragina nedelsiant uždrausti programą Maltoje bei visoje ES; teigiamai vertina Komisijos veiksmus perduodant bylą Europos Sąjungos Teisingumo Teismui ir laukia Teismo galutinio sprendimo;
 23. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams, Europos Tarybai, Jungtinių Arabų Emyratų vyriausybei ir parlamentui ir Maltos Respublikos prezidentui.
-

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0372

Augantis neapykantos nusikaltimų prieš LGBTIQ asmenis visoje Europoje skaičius, atsižvelgiant į neseniai Slovakijoje įvykusias homofobines žmogžudystes

2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl augančių neapykantos nusikaltimų prieš LGBTIQ asmenis visoje Europoje skaičiaus, atsižvelgiant į neseniai Slovakijoje įvykusias homofobines žmogžudystes (2022/2894(RSP))

(2023/C 149/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (Chartija),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją ir susijusią Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR ⁽¹⁾ (toliau – Nusikaltimų aukų teisių direktyva),
- atsižvelgdamas į Nusikaltimų aukų teisių direktyvos įgyvendinimo įvertinimą, pateiktą 2022 m. birželio 28 d. Komisijos tarnybų darbiniam įvertinimo dokumente (SWD(2022)0180) ⁽²⁾, ir į įvertinimo santrauką ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 12 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategija“ (COM(2020)0698),
- atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatą „Ištraukėsnė ir geresnė apsaugą užtikrinanti Europa: į ES nusikaltimų sąrašą įtraukiama neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai“ (COM(2021)0777),
- atsižvelgdamas į ES LGBT bendruomenės tyrimo, kurį 2019 m. inicijavo Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA), rezultatus,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. spalio 7 d. rezoliuciją dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl ES paskelbimo LGBTIQ asmenų laisvės erdve ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2022 m. gegužės 20 d. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms dėl kovos su neapykantos retorika (CM/Rec(2022)16) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ OL L 315, 2012 11 14, p. 57.

⁽²⁾ https://commission.europa.eu/system/files/2022-06/swd_2022_179_evaluation_rep_en.pdf

⁽³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022SC0180>

⁽⁴⁾ OL C 395, 2021 9 29, p. 2.

⁽⁵⁾ OL C 474, 2021 11 24, p. 140.

⁽⁶⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680a67955#_ftnref1

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 31 d. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms dėl kovos su diskriminacija seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės pagrindais priemonių (CM/Rec(2010)5) ⁽⁷⁾ bei jos 2020 m. įgyvendinimo ataskaitą ⁽⁸⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija bendrąją politikos rekomendaciją Nr. 15 dėl kovos su neapykantos retorika ⁽⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija ataskaitą dėl Slovakijos Respublikos ⁽¹⁰⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Tarybos žmogaus teisių komisarės komentarą žmogaus teisių klausimu „Orumas prieš žeminimą: politinis manipuliavimas homofobija ir transfobija Europoje“ (*Pride vs. indignity: political manipulation of homophobia and transphobia in Europe*) ⁽¹¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Tarybos žmogaus teisių komisaro ataskaitą po jo 2015 m. birželio 15–19 d. vizito į Slovakijos Respubliką,
 - atsižvelgdamas į Komisijos 2020 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į savo Vidaus politikos generalinio direktorato 2022 m. gegužės 20 d. tyrimą „Dešinysis ekstremizmas ES“ ⁽¹²⁾,
 - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2022 m. spalio 12 d., trečiadienį, Bratislavos centre, Slovakijoje, ginkluotas kraštutinių dešiniųjų pažiūrų radikalas, įkvėptas baltųjų viršenybės idėjų aukštinačių teroristų, žiauriai nužudė du jaunuolius – Matúšą Horváthą ir Jurają Vankuličią – bei vieną asmenį sužeidė; kadangi šaudynės įvyko šalia garsaus gėjų baro „Tepláreň“ – vieno iš labai nedaugelio LGBTQ+ asmenų susibūrimo vietų mieste; kadangi šaudynės buvo tyčinis suplanuotas išpuolis, kurio taikinyje buvo būtent LGBTQ+ bendruomenė, o jo vykdytojas ketino nužudyti daugiau žmonių, įskaitant aukšto rango pareigūnus; kadangi Slovakijos policija įvykį klasifikuoja kaip teroristinį išpuolį, ir tyrimas vis dar tęsiasi; kadangi, jei būtų patvirtinta, kad šis įvykis yra teroristinis išpuolis, tai būtų pirmas teroristinis išpuolis prieš LGBTQ+ bendruomenę ES;
- B. kadangi žudikas – devyniolikmetis radikalių pažiūrų studentas iš Bratislavos – keletą valandų po išpuolio slapstėsi; kadangi iki šaudynių, jų metu ir po jų jis aktyviai skelbė informaciją apie incidentą įvairiais skirtingais socialinės žiniasklaidos kanalais; kadangi prieš kelias valandas iki šaudynių jo paskyroje pasirodė prieš žydų ir LGBTQ+ bendruomenes nukreiptas manifestas; kadangi nužudymu įtariamam asmuo toje pačioje paskyroje matomas užfiksuotas šalia baro „Tepláreň“ 2022 m. rugpjūčio mėn. viduryje; kadangi praėjus pusvalandžiui po žudynių tinkle „Twitter“ pasirodė paskyros savininko žinutė su saitžodžiais „neapykantos nusikaltimas“, „gėjų baras“ ir „dėl nieko nesigailiu“; kadangi prieš pat vidurnaktį paskyroje pasirodė tekstas „likite sveiki, pasimatysime anapus“; kadangi devyniolikmetis radikalių pažiūrų studentas užfiksuotas nuotraukose, jį siejančiose su tarptautine antifeministine mizoginiška vienišų vyrų propaguojama (angl. *incel*) ideologija ir judėjimu;
- C. kadangi Slovakijos LGBTQ+ bendruomenė susiduria su neapykanta persunkta retorika ir smurtu, kuriuos kursto ir nemažai Slovakijos politikų; kadangi žodiniai ir fiziniai išpuoliai prieš LGBTQ+ bendruomenę Slovakijoje neretai būna plačiai paplitę, taigi jos atstovai negali jaustis saugūs ir nėra priimami visuomenės; kadangi po šio tragiško įvykio socialinėje žiniasklaidoje pasirodė neapykantos kupinų komentarų, kuriais žmogžudystės buvo pateisinamos ar išjuokiamos;
- D. kadangi neapykantos ir netolerancijos LGBTQ+ bendruomenei bei jos bauginimo klimatą Slovakijoje skatina ne tik kraštutinių dešiniųjų pažiūrų ir ekstremistinių judėjimai, bet ir bažnyčios bei politikos elito atstovai, savo pareiškimuose neretai raginantys dar labiau riboti LGBTQ+ asmenų teises; kadangi 2014 m. birželio mėn. Nacionalinė Taryba iš dalies pakeitė šalies konstituciją, kad tos pačios lyties asmenims būtų aiškiai neleidžiama tuoktis ir, savo ruožtu, naudotis

⁽⁷⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016805cf40a

⁽⁸⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016809f9ba0#_Toc2764960

⁽⁹⁾ <https://rm.coe.int/ecri-general-policy-recommendation-no-15-on-combating-hate-speech/16808b5b01>

⁽¹⁰⁾ <https://rm.coe.int/ecri-6th-report-on-the-slovak-republic/1680a0a088>

⁽¹¹⁾ <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/pride-vs-indignity-political-manipulation-of-homophobia-and-transphobia-in-europe?inheritRedirect=true>

⁽¹²⁾ Tyrimas *Right-wing extremism in the EU*, Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato C teminis skyrius (piliečių teisės ir konstituciniai reikalai), 2022 m. gegužės 20 d.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

teisine apsauga; kadangi, konservatyviai bažnyčios remiamai grupei „Aljansas už šeimą“ surinkus 400 000 parašų, kad būtų surengtas balsavimas dėl griežtesnių teisės aktų LGBTIQ+ asmenų atžvilgiu, 2015 m. vasario mėn. įvyko prieš LGBTIQ+ bendruomenę nukreiptas referendumas; kadangi 2022 m. gegužės mėn. valdančiosios koalicijos partijos narys pateikė pasiūlymą dėl įstatymo, kuriuo būtų uždrausta kelti vaivorykštės vėliavą ant valstybei priklausančių ir viešų pastatų; kadangi rugsėjo mėn. parlamento nariai pateikė dar vieną pasiūlymą dėl teisės akto, siekdami visiškai uždrausti minėti *queer* bendruomenę mokyklose, reklamoje ir per televiziją; kadangi Slovakijos mokyklose nerengiamos privalomos, amžiui pritaikytos santykių ir seksualinio švietimo pamokos;

- E. kadangi 2022 m. spalio 14 d. daugybė žmonių, įskaitant Slovakijos prezidentę ir ministrą pirmininką, susirinko į eitynes Bratislavoje, kad pasmerktų neapykantą LGBTIQ+ žmonėms; kadangi panašūs renginiai buvo organizuojami visoje šalyje ir kai kuriose kitose valstybėse narėse, siekiant palaikyti LGBTIQ+ bendruomenės teises Slovakijoje; kadangi Slovakijos prezidentė pakartojo jau ne kartą išsakytą savo raginimą politikams liautis skleidus neapykantą; kadangi Prezidentūra pirmą kartą iškėlė vaivorykštės vėliavą šalia Slovakijos ir ES vėliavų, o parlamento kanceliarija apšvietė Bratislavos pilį žudynių aukoms atminti;
- F. kadangi išankstinių nuostatų motyvuojamas nusikalstamumas, vadinamas neapykantos nusikaltimais ar nusikaltimais dėl neapykantos, paveikia ne tik asmenis, kurie pasirenkami išpuolių taikiniams, bet ir visą bendruomenę bei visuomenę; kadangi valstybės narės turi pozityvią pareigą padaryti viską, kad teisės į žmogaus orumą ir neliečiamybę bei kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo draudimas būtų užtikrinami ir įgyvendinami praktiškai;
- G. kadangi stebima vis didesnė prieš LGBTIQ+ asmenis nukreiptos atstūmimo ir stigmatizacijos retorikos, pagrįstos išankstinėmis nuostatomis, kuri veda į dar didesnę smurtą ir nužmoginimą bei tai, kad nusikaltėliai nejaučia kaltės ir ribų, normalizacija;
- H. kadangi, kaip rodo antrasis 2019 m. ES LGBTI bendruomenės tyrimas, LGBTIQ+ asmenų diskriminacijos požiūriu vaizdas ES blankus, o pažanga, padaryta po 2012 m. atlikto pirmojo LGBTI bendruomenės tyrimo, menka; kadangi 2019 m. asmenų, kurie policijai praneša apie dažniausius fizinių ar seksualinių išpuolių iš neapykantos incidentus, skaičius, palyginti su 2012 m., jau buvo mažesnis; kadangi Slovakijos Respublikoje išpuolių iš neapykantos yra patyręs vienas iš dešimties respondentų; kadangi Europos komisija kovai su rasizmu ir netolerancija savo 2020 m. šalies stebėsenos ataskaitoje dėl Slovakijos Respublikos pažymėjo, kad, remiantis tyrimais, LGBTI bendruomenei priklauso 1–8 proc. šalies gyventojų; kadangi Europos komisija kovai su rasizmu ir netolerancija pripažino politikos vaidmenį stiprinant prieš LGBTIQ+ bendruomenę nukreiptą retoriką: tai apima prieš šią bendruomenę nukreiptas kampanijas, konstitucijos pakeitimą užkertant kelią lygioms santuokoms ir kitas politines iniciatyvas, kuriomis atvirai diskriminuojami LGBTIQ+ asmenys; kadangi Europos komisija kovai su rasizmu ir netolerancija su apgailestavimu atkreipė dėmesį į neigiamą pastarųjų metų dinamiką, kurią lydi ribota pažanga LGBTIQ+ asmenų lygybės srityje;
- I. kadangi Europos Žmogaus Teisių Teismas pastaruoju metu yra paskelbęs ne vieną sprendimą su neapykantos nusikaltimais prieš LGBTIQ+ asmenis susijusiose bylose, pvz., sprendimą byloje *Stoyanova prieš Bulgariją* dėl šurpau 26 metų amžiaus homoseksualaus vyro nužudymo viešame parke, kuriame pareikalavo, kad Bulgarija pakeistų savo baudžiamąjį kodeksą ir pripažintų, jog tokie smurtiniai nusikaltimai (motyvuojami tariama ar tikra seksualine orientacija) yra „sunkinantys“⁽¹³⁾, sprendimą byloje *Sabalic prieš Kroatiją* dėl neapykantos nusikaltimo prieš lesbietę moterį, kuriame pripažįstama, kad, jei valdžios institucijos nesilaiko tvirtos pozicijos, į išankstinių nuostatų motyvuojamus incidentus bus reaguojama abejingai, kas prilygsta oficialiam pritarimui neapykantos nusikaltimams ar netgi bendrininkavimui juos vykdant⁽¹⁴⁾, ir sprendimą byloje *Beizaras ir Levickas prieš Lietuvą*, kuriame pripažįstama pozityvi valstybės pareiga ištirti homofobiškus komentarus internete, prilygstančius neapykantos ir smurto kurstymui⁽¹⁵⁾;

⁽¹³⁾ <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-217701>, 79.

⁽¹⁴⁾ <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-207360>, 95.

⁽¹⁵⁾ <https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-200344>, 129.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- J. kadangi 2022 m. Europos Tarybos Ministrų Komitetas priėmė rekomendaciją dėl kovos su neapykantos kalba ir šiuo metu rengia 2023 m. rekomendaciją dėl kovos su neapykantos nusikaltimais; kadangi 2010 m. Europos Tarybos Ministrų Komitetas priėmė itin svarbią rekomendaciją valstybėms narėms dėl kovos su diskriminacija seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės pagrindais priemonių;
- K. kadangi Europos Tarybos žmogaus teisių komisarė 2021 m. perspėjo dėl nepagrįsto LGBTIQ+ mažumų kaltinimo kaip taktikos, taikomos ultrakonservatyvių ir nacionalistinių pažiūrų politikų, kurie dedasi vadinamųjų tradicinių vertybių gynėjais, siekdami sustiprinti savo pozicijas ir ateiti į valdžią arba joje pasilikti; kadangi dėl to kyla didelis susirūpinimas dėl to, kad politikai įteisina neapykantą mainais į galimą politinę naudą; kadangi, pasak žmogaus teisių komisarės, nepagrįstas LGBTIQ+ asmenų kaltinimas yra plačiai paplitusio oponentavimo tokioms ES vertybėms, kaip žmogaus teisės ir teisinės valstybės principas, simptomas bei išpuolis prieš jas;
- L. kadangi 2022 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje, kurią 2022 m. liepos mėn. paskelbė Europos Komisija, toliau reiškiamas susirūpinimas dėl pilietinės visuomenės organizacijų veiklos, susijusios su lyčių lygybės ir LGBTIQ+ asmenų teisėmis, finansavimo bei žodinių išpuolių prieš šių sričių žmogaus teisių gynėjus, taip pat dėl lėšų išmokėjimo naudojantis viešų subsidijų programomis, į kurias ir toliau neįtraukiamos šiuos klausimus sprendžiančios organizacijos;
- M. kadangi Nusikaltimų aukų teisių direktyvoje reikalaujama, kad būtų atliekamas neapykantos nusikaltimų aukų asmeninis įvertinimas siekiant nustatyti, kokie yra specialieji jų apsaugos ir paramos joms poreikiai, pvz., susiję su jų seksualine orientacija, lytine tapatybe ar raiška, ir joje neapykantos nusikaltimų aukos laikomos kaip ypač pažeidžiamos aukos;
- N. kadangi 2021 m. gruodžio mėn. Komisija paskelbė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo įtraukti neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus į veikų, kurios ES laikomos nusikaltimais, sąrašą, įtvirtintą Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 83 straipsnio 1 dalyje, o tam reikalingas vieningas Tarybos sprendimas; kadangi Vengrija, Lenkija ir Čekija vis dar nepritaria šiam sprendimui;
- O. kadangi 2020 m. Jungtinių Tautų nepriklausomas ekspertas seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės klausimais per pandemiją pažymėjo, kad „daugėja neapykantos kalbų, kuriomis kurstomas smurtas prieš LGBT asmenis“, ir primygtinai paragino valstybes apsaugoti LGBTIQ+ asmenis nuo smurto ir diskriminacijos ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn nusikaltėlius⁽¹⁶⁾; kadangi 2019 m. Jungtinių Tautų kovos su neapykantos retorika strategijoje ir veiksmų plane neapykantos kalbos įvardijamos kaip „žala demokratinėms vertybėms, socialiniam stabilumui ir taikai“⁽¹⁷⁾;
1. kuo griežčiausiai smerkia Slovakijoje prieš LGBTIQ+ bendruomenę įvykdytą niekingą teroro aktą ir Matúšo Horvátho ir Jurajaus Vankuličiaus žmogžudystes; apgailestauja dėl šio ideologiškai motyvuoto kraštutinių dešiniųjų išpuolio; reiškia nuoširdžią užuojautą aukų šeimoms;
 2. palankiai vertina greitą, masinį ir teigiamą Slovakijos pilietinės visuomenės ir piliečių atsaką į žmogžudystes, pademonstruotą eitynėse visoje šalyje ir užsienyje, ir solidarizuojasi su šalies LGBTIQ+ bendruomene;
 3. griežtai smerkia visų formų neapykantą ir smurtą, taip pat bet kokius fizinius ar žodinius išpuolius prieš asmenis dėl jų lyties, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ar raiškos ir lyties požymių tiek Slovakijoje, tiek ES; primena, kad mūsų visuomenėje nėra vietos neapykantai LGBTIQ+ asmenims, rasizmui ir diskriminacijai; prašo Komisijos, Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos laikytis griežtos ir ryžtingos pozicijos prieš neapykantą, smurtą ir neteisybę Europoje;
 4. ragina Slovakijos vyriausybę ir Slovakijos Respublikos Nacionalinę Radą parodyti, kad yra tikrai pasiryžusios, glaudžiai bendradarbiaudamos su LGBTIQ+ bendruomene, daryti reikšmingą pažangą LGBTIQ+ asmenų apsaugos nuo bet kokios neapykantos nusikaltimų ir homofobijos klausimais ir laikytis tvirtos viešosios pozicijos dėl LGBTIQ+ asmenų žmogaus teisių pažeidimų;

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/en/statements/2020/10/statement-victor-madrigal-borloz-un-independent-expert-protection-against>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/en/genocideprevention/hate-speech-strategy.shtml>

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

5. primygtinai ragina Slovakijos valdžios institucijas veiksmingai kovoti su dezinformacijos kampanijomis prieš LGBTIQ+ asmenis, skatinti žiniasklaidą teikti faktinę, objektyvią ir profesionalią informaciją apie LGBTIQ+ asmenis ir klausimus, susijusius su seksualine orientacija, lytine tapatybe ar raiška ir lyties požymiais, ir tirti neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbas prieš Slovakijoje gyvenančios LGBTIQ+ bendruomenės narius;
6. yra labai susirūpinęs dėl to, kad kalbant apie Slovakijos LGBTIQ+ bendruomenę dažnai vartojama užgauli, agresyvi ir homofobiška kalba, kurią, be kita ko, vartoja ir buvę bei dabartiniai Slovakijos Respublikos vyriausybės ir Nacionalinės Rados nariai, o taip pat buvę ministrai pirmininkai; ragina sustabdyti tolesnę Slovakijos visuomenės poliarizaciją ir atmesti bet kokią bendradarbiavimą su kraštutinių dešiniųjų ekstremistų jėgomis;
7. ragina Slovakijos vyriausybę ir Slovakijos Respublikos Nacionalinę Radą užtikrinti Slovakijoje gyvenančių LGBTIQ+ asmenų lygias teises, remiantis Chartija, garantuojant visų teises, ypač teisę į privatų ir šeimos gyvenimą, įskaitant teisinį tos pačios lyties porų pripažinimą; ragina užbaigti vykstančias diskusijas dėl teisinio lyties pakeitimo pripažinimo reformos laikantis tarptautinių ir Europos standartų ir ragina skubiai ją priimti;
8. reiškia itin didelį susirūpinimą dėl vaivorykštės šeimų, ypač jų vaikų, patiriamos diskriminacijos Slovakijoje, nes dėl tėvų ar partnerių seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ar raiškos arba lyties požymių iš jų atimamos pagrindinės žmogaus teisės; ragina vyriausybę panaikinti šią diskriminaciją ir pašalinti visas kliūtis, su kuriomis LGBTIQ+ asmenys susiduria naudodamiesi pagrindine teise laisvai judėti ES; primygtinai ragina vyriausybę laikytis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę ir ES teisę ir užtikrinti pagrindines teises visiems asmenims;
9. atsižvelgia į Europos komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija parengtą stebėjimo ataskaitą dėl Slovakijos Respublikos; primena, kad Europos komisija kovai su rasizmu ir netolerancija Slovakijos valdžios institucijoms pateikė keletą rekomendacijų, pvz., glaudžiai konsultuojantis su pilietine visuomene parengti ir įgyvendinti LGBTI asmenims skirtą veiksmų planą, priimti naują veiksmų planą, kurio tikslas – užkirsti kelią rasizmui, homofobijai ir transfobijai, visų pirma pasireiškiantiems neapykantos kalbomis, ir su jais kovoti, užtikrinti, kad interneto paslaugų teikėjai ir socialinių tinklų operatoriai greitai ir sistemingai pašalintų neapykantos kalbas iš savo sistemų ir perduotų įrodymus teisminėms institucijoms, ir persvarstyti Baudžiamąjį kodeksą, siekiant užtikrinti, kad rasistiniai, homofobiniai ar transfobiniai motyvai būtų laikomi atsakomybę sunkinančios aplinkybėmis bet kokio įprasto nusikaltimo atveju; visapusiškai pritaria Europos komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija rekomendacijoms ir ragina Slovakijos valdžios institucijas nedelsiant įgyvendinti šias priemones;
10. yra labai susirūpinęs dėl kai kuriose valstybėse narėse veikiančių prieš LGBTI+ asmenis nusiteikusių, visų pirma kraštutinių dešiniųjų ekstremistų, grupių nebaudžiamumo ir pabrėžia, kad šis nebaudžiamumo jausmas yra viena iš priežasčių, kuriomis galima paaiškinti nerimą keliantį tam tikrų kraštutinių dešiniųjų organizacijų vykdomų smurtinių veiksmų skaičiaus augimą ir daugėjančius grąsinimus mažumoms, įskaitant LGBTIQ+ bendruomenę;
11. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad jaunesnės kartos Europoje ir kitur vis mažiau ir mažiau domisi fašizmo, įskaitant išgalėjusią neapykantą LGBTIQ+ asmenims, etninėms mažumoms ir žydų gyventojams ir jų diskriminaciją, istorija; pabrėžia, kad istorijos žinojimas yra viena iš išankstinių sąlygų, leidžiančių užkirsti kelią minėtiems nusikaltimams ateityje, ir turi būti svarbus jaunesnių kartų ugdymo elementas; pabrėžia, kad istorijos mokymo programose reikia skirti daugiau vietos objektyviam ir faktais pagrįstam mokymui apie įvairias ideologijas, įskaitant fašizmą, jų formas ir ištakas, taip pat jų pasekmes ir liekanas šiais laikais;
12. pabrėžia, kad neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai yra paplitę visoje Europoje ir per pastaruosius kelerius metus jų vis daugėja; pabrėžia, kad visuomenės veikėjų, visų pirma politikų, neapykantos kalbas neapykantą kurstantys asmenys suvokia kaip neapykantos įteisinimą; mano, kad būtina kovoti su šių formų saviraiška, kuria kurstoma, skleidžiama ar skatinama neapykanta ir kuri prieštarauja demokratinės ir pliuralistinės visuomenės principams; yra susirūpinęs dėl to, kad vis labiau plinta LGBTIQ± asmenims priešiška retorika, kurią skleidžia kraštutinių dešiniųjų, alternatyvių dešiniųjų ir ultrakonservatorių partijos; ragina valdžios institucijas, ypač vietos valdžios institucijas, padėti sustabdyti netolerancijos bangas, pasireiškiančias per šiuos ir kitus išpuolius;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

13. mano, kad ES turėtų pradėti kovos su prieš LGBTIQ+ asmenis nukreiptais naratyvais, įskaitant dešinėsios pakraipos ekstremizmą ES lygmeniu, kampanijas ir parengti bei finansuoti ilgalaikes programas, kuriomis būtų remiamos vietos visuomeninės organizacijos ir piliečių iniciatyvos vietos lygmeniu, siekiant padėti ugdyti gyventojų pasipriešinimą dešiniajam ekstremizmui; ragina Komisiją kovojant su dezinformacija pirmenybę taip pat teikti tolesniems veiksams, susijusiems su prieš LGBTIQ+ asmenis nukreiptais naratyvais;
14. ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad ugdymas skatintų pilietines vertybes, t. y. pripažinimą, toleranciją, įvairovę, lygybę ir pagarbą su seksualine orientacija, lytine tapatybe ir raiška bei lyties požymiais susijusiais klausimais, pvz., nuolat vykdant sistemingas ugdymo ir informuotumo didinimo žmogaus teisių klausimais kampanijas; pabrėžia, kad reikia šalinti pagrindines ekstremizmo priežastis taikant pritaikytas prevencines priemones, bendradarbiaujant su mokyklomis ir šeimomis;
15. griežtai smerkia Europos šalių vyriausybes, kurios pasikliauja aktyvia ar pasyvia kraštutinių dešiniųjų ir kitų politinių partijų, homofobiškai nusiteikusių LGBTIQ+ asmenų atžvilgiu, parama, kad jos galėtų patekti į valdžią bei išlikti joje ir įteisinti savo naratyvus;
16. ragina Komisiją ir valstybes nares remti pilietinę visuomenę Europos, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, kad būtų stiprinama demokratija, teisinė valstybė ir pagrindinės teisės, nes joms tenka svarbus vaidmuo, ypač tose valstybėse narėse, kuriose daugėja kraštutinių dešiniųjų ideologijos ir neapykantos kalbų;
17. ragina Komisiją į metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą sistemingai įtraukti pagrindines teises, įskaitant LGBTIQ+ asmenų teises;
18. pabrėžia, kad valstybės narės turi visomis įmanomomis priemonėmis kovoti su neapykanta LGBTIQ+ asmenims, be kita ko, įgyvendindamos Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendacijas, kuriose valstybės narės raginamos užtikrinti veiksmingus, greitus ir nešališkus tyrimus, taip pat už tokius nusikaltimus atsakingų asmenų baudžiamąjį persekiojimą, pripažinti, kad išankstinio nusistatymo dėl seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės motyvas gali būti laikomas atsakomybę sunkinančia aplinkybe, užtikrinti, kad aukos ir liudytojai būtų skatinami pranešti apie dėl neapykantos įvykdytus incidentus, o teisėsaugos institucijos turėtų reikiamų žinių ir įgūdžių pagalbai aukoms ir liudytojams suteikti; be to, ragina valstybes nares imtis tinkamų kovos su neapykantos kurstymu internete priemonių;
19. primena, kad nepakankamas teismo sprendimų įgyvendinimas prilygsta teisinės valstybės silpnėjimui;
20. primygtinai ragina Tarybą kuo greičiau priimti Tarybos sprendimą dėl nusikalstamų veikų, kurias ES laiko nusikaltimais, sąrašo išplėtimo įtraukiant neapykantos kalbas ir neapykantos nusikaltimus į SESV 83 straipsnio 1 dalį, primygtinai ragina Vengriją ir Lenkiją nebeblokuoti jo priėmimo ir primygtinai ragina Čekiją, kuri šiuo metu rotacijos tvarka pirmininkauja Tarybai, imtis tolesnių veiksmų šiuo klausimu ir kuo greičiau dėl jo susitarti;
21. pabrėžia individualią valstybių narių atsakomybę kovojant su neapykantos nusikaltimais prieš LGBTIQ+ asmenis ir sveikina tas valstybes nares, kurios vienašališkai nusprendė padidinti apsaugos lygį, aiškiai pripažindamos motyvus dėl seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ar lyties raiškos ir lyties požymių atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis ir numatydamos paramą aukoms, mokymus ar teisės specialistus ir specialias teisėsaugos tarnybas siekiant kovoti su tokiais nusikaltimais; ragina visas valstybes nares dalytis geriausia patirtimi ir rodyti pavyzdį šioje srityje;
22. pabrėžia, kad Nusikaltimų aukų teisių direktyva yra naudinga priemonė teikiant pagalbą nuo neapykantos ir smurto nukentėjusiems asmenims; susirūpinęs pažymi, kad nukentėję LGBTIQ+ asmenys dažnai nepraneša apie nusikaltimus, nes trūksta garantijų ar supratimo iš teisėsaugos institucijų pusės, nepakanka kvalifikuotų darbuotojų arba bijoma represijų, ir pripažįsta, kad galima nuveikti daugiau siekiant padidinti pasitikėjimą valdžios institucijomis;
23. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Tarybai, Komisijai, Europos regionų komitetui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Europos Tarybai.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0373

2022 m. Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencija Šarm aš Šeiche (Egiptas) (COP27)

2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2022 m. Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijos Šarm aš Šeiche (Egiptas) (COP 27) (2022/2673(RSP))

(2023/C 149/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC) ir į jos Kioto protokolą,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. per 21-ąją UNFCCC šalių konferenciją (COP 21) Paryžiuje priimtą susitarimą (Paryžiaus susitarimas),
- atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 31 d. – lapkričio 13 d. Glazge (Jungtinė Karalystė) vykusias 26-ąją UNFCCC šalių konferenciją (COP 26), 16-ąją šalių konferenciją, kuri laikoma Kioto protokolo šalių susitikimu (CMP 16), šalių konferencijos, kuri laikoma Paryžiaus susitarimo šalių susitikimu, trečiąją sesiją (CMA 3) ir 2021 m. lapkričio 13 d. priimtą Glazgo klimato paktą,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir į darnaus vystymosi tikslus (DVT),
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. spalio 21 d. rezoliuciją dėl 2021 m. Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijos Glazge (Jungtinė Karalystė) (COP 26) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C, specialiąją ataskaitą dėl klimato kaitos ir žemės, specialiąją ataskaitą dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui ir 6-ąją vertinimo ataskaitą (AR6),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2022/591 dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2030 m. ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 17 d. rezoliuciją dėl 2022-ųjų – Europos žalesnių miestų metų ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),

⁽¹⁾ OL C 184, 2022 5 5, p. 118.

⁽²⁾ OL C 232, 2021 6 16, p. 28.

⁽³⁾ OL C 445, 2021 10 29, p. 156.

⁽⁴⁾ OL L 114, 2022 4 12, p. 22.

⁽⁵⁾ OL C 385, 2021 9 22, p. 167.

⁽⁶⁾ OL L 243, 2021 7 9, p. 1.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 16 d. rezoliuciją dėl ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimo ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. rugsėjo 17 d. UNFCCC apibendrinamąją ataskaitą dėl nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų pagal Paryžiaus susitarimą,
- atsižvelgdamas į JT aplinkos programos (UNEP) 2021 m. spalio 26 d. ataskaitą dėl atotrūkio išmetamųjų teršalų srityje „Įkaitusi atmosfera“ (angl. „The Heat Is On“), 2021 m. lapkričio 1 d. ataskaitą dėl atotrūkio prisitaikymo prie klimato kaitos srityje „Artėjanti audra“ (angl. „The Gathering Storm“) ir 2021 m. spalio 20 d. ataskaitą dėl gamybos apimtys atotrūkio,
- atsižvelgdamas į 2022 m. kovo mėn. Tarptautinės energetikos agentūros (TEA) pagrindinę ataskaitą „Pasaulio energetikos apžvalga: išmetamo CO₂ kiekiai 2021 m.“,
- atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės mėn. TEA ataskaitą „Nulinis grynas anglies dioksido kiekis iki 2050 m. Pasaulinio energetikos sektoriaus planas“ ir 2020 m. energetikos technologijų perspektyvų ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2021 m. Jungtinių Tautų Miškų forumo sekretoriato ataskaitą dėl visuotinių tikslų miškų srityje,
- atsižvelgdamas į Santjago nuostolių ir žalos tinklą,
- atsižvelgdamas į Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą 2015–2030 m.,
- atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio mėn. Pasaulinės meteorologijos organizacijos (WMO) ataskaitą dėl pasaulio klimato padėties 2020 m. ir į 2022 m. gegužės mėn. ataskaitą dėl pasaulio klimato padėties 2021 m.,
- atsižvelgdamas į JT Nelaimių rizikos mažinimo biuro (UNDRR) 2022 m. pasaulinio vertinimo ataskaitą dėl nelaimių rizikos mažinimo (GAR2022),
- atsižvelgdamas į UNFCCC nuolatinio komiteto finansų klausimais pirmąją ataskaitą dėl besivystančių valstybių, kurios yra susitarimo šalys, poreikių, susijusių su Konvencijos ir 2021 m. Paryžiaus susitarimo įgyvendinimu, nustatymu (NDR),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 31 d. Tarpvyriausybines mokslines politines biologines įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) parengtą pasaulinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų įvertinimo ataskaitą ir į jos 2020 m. spalio 29 d. seminario ataskaitą dėl biologinės įvairovės ir pandemijos,
- atsižvelgdamas į 2022 m. vasario 21 d. Tarybos išvadas „ES diplomatija klimato srityje. Spartesnis Glazgo rezultatų įgyvendinimas“,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. balandžio 28 d. rezoliuciją dėl dirvožemio apsaugos ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į JT Moterų padėties komisijos (CSW66) suderintas išvadas „Lyčių lygybės užtikrinimas ir visų moterų ir mergaičių įgalėjimas atsižvelgiant į klimato kaitą, ekologinės ir nelaimių rizikos mažinimo politiką ir programas 2022 m“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą „Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas, kuriuo siekiama švaresnės ir konkurencingesnės Europos“ (COM(2020)0098),

⁽⁷⁾ OL C 270, 2021 7 7, p. 2.

⁽⁸⁾ OL C 385, 2021 9 22, p. 10.

⁽⁹⁾ OL C 506, 2021 12 15, p. 38.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 4 d. Tarybos išvadas dėl kovos su klimato kaita finansavimo rengiantis 2022 m. lapkričio 6–18 d. Šarm El Šeiche vyksiančiai 27-ajai UNFCCC šalių konferencijai (COP 27),
 - atsižvelgdamas į 2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos išvadas dėl vandens klausimo įgyvendinant ES išorės veiksmus,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 24 d. Komisijos komunikatą „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ (COM(2021)0082),
 - atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 18 d. UNEP ataskaitą „Taikos su gamta kūrimas: mokslinis planas, skirtas kovai su klimato, biologinės įvairovės ir taršos ekstremaliomis situacijomis“,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 6 d. UNEP ataskaitą „Pasaulinis metano vertinimas. Išmetamo metano kiekio mažinimo nauda ir sąnaudos“,
 - atsižvelgdamas į savo 2022 m. birželio 23 d. rezoliuciją dėl darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo ir pasiekimo ⁽¹⁰⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2021 m. birželio 9 d. rezoliuciją „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“ ⁽¹¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 14 d. Komisijos komunikatą dėl išmetamo metano kiekio mažinimo ES strategijos (COM(2020)0663),
 - atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 10 d. bendro IPBES ir IPCC seminaro ataskaitą dėl biologinės įvairovės ir klimato kaitos,
 - atsižvelgdamas į Tarybai ir Komisijai pateiktus klausimus dėl 2022 m. Klimato kaitos konferencijos, kuri vyks Šarm aš Šeiche (Egiptas) (COP 27) (O-000041/2022 – B9-0027/2022 ir O-000042/2022 – B9-0028/2022),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Paryžiaus susitarimas įsigaliojo 2016 m. lapkričio 4 d.; kadangi iki 2022 m. rugsėjo mėn. 193 iš 197 JT bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių yra deponavusios savo ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentus;
- B. kadangi JT paskelbė, kad susidarė kritinė klimato ir aplinkos padėtis, ir įsipareigojo nedelsiant imtis konkrečių veiksmų, reikalingų kovoti su šia grėsme ir ją suvaldyti, kol dar nevelu; kadangi biologinės įvairovės nykimas ir klimato kaita yra tarpusavyje susiję ir paaštrina vienas kitą ir kelia vienodą grėsmę gyvybei mūsų planetoje, todėl šias problemas reikėtų nedelsiant spręsti kartu;
- C. kadangi 2020 m. gruodžio 17 d. ES ir jos valstybės narės pateikė UNFCCC atnaujintus nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmų planus, pagal kuriuos ES įsipareigoja visos ekonomikos mastu siekti privalomo tikslo iki 2030 m. nacionaliniu lygmeniu išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, nesinaudojant tarptautiniais kreditais; kadangi šis tikslas Sąjungos teisėje įtvirtintas Reglamentu (ES) 2021/1119;
- D. kadangi, remiantis UNEP 2021 m. išmetamųjų teršalų kiekio atotrūkio ataskaita, iki šiol Paryžiaus susitarimą pasirašiusių šalių priimtų įsipareigojimų nepakaks, kad būtų pasiektas bendras tikslas, ir iki amžiaus pabaigos temperatūra pasaulyje pakils 2,7 °C; tai rodo, kad pasaulis vis dar pavojingai atsilieka siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų; kadangi dėl savaiminių grįžtamojo ciklo ryšių pasaulinis atšilimas gali dar labiau padidėti; kadangi dažnesnės

⁽¹⁰⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0263.

⁽¹¹⁾ OL C 67, 2022 2 8, p. 25.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

karščio bangos, sausros ir potvyniai jau viršija augalų ir gyvūnų tolerancijos ribas ir sukelia masinį nykimą, pvz., medžių ir koralų; kadangi šie ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai vyksta vienu metu ir sukelia grandininę reakciją, kurią vis sudėtingiau valdyti ⁽¹²⁾; kadangi daugelyje nacionalinių klimato planų veiksmų planuojama imtis po 2030 m., o daugelis UNFCCC šalių nesiėmė pakankamų veiksmų, kad galėtų bent tikėtis įgyvendinti savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus;

- E. kadangi, remiantis 6-ąja IPCC vertinimo ataskaita, siekiant apriboti atšilimą iki maždaug 1,5 °C, bet ne daugiau, reikia, kad pasaulyje išmetamas ŠESD kiekis pasiektų piką ne vėliau kaip 2025 m., o iki 2030 m. būtų sumažintas 43 proc., palyginti su 2019 m. lygiu; tuo pat metu metano kiekis taip pat turėtų būti sumažintas maždaug trečdaliu; kadangi net pagal optimistinių scenarijų pasaulinės temperatūros vidurkio apribojimas iki 1,5 °C sukeltų nepataisomas neigiamas pasekmes žmogaus sukurtoms sistemoms ir ekosistemai ir smarkiai aplenktų bei gerokai sumažintų prisitaikymo prie klimato kaitos pajėgumus, o tai sukeltų nuostolių ir žalos; kadangi, pasak Pasaulinės meteorologijos organizacijos, dabar esama beveik 50 proc. rizikos, kad 2022–2026 m. laikotarpiu pasaulinis atšilimas laikinai viršys 1,5 °C; kadangi, TEA teigimu, pasaulinis ekonomikos atsigavimas po COVID-19 krizės nėra pageidaujamas tvarus atsigavimas; kadangi 2021 m. pasaulyje išmesto CO₂ kiekio padidėjimas daugiau kaip 2 mlrd. tonų buvo didžiausias istorijoje padidėjimas per vienus metus vertinant absoliučiais skaičiais ir atsvėrė bei viršijo ankstesnių metų dėl pandemijos sumažėjusį teršalų kiekį, kurį nulėmė sumažėjęs ekonominės veiklos mastas; kadangi 2021 m. daugiau kaip 40 proc. viso pasaulyje išmetamo CO₂ kiekio augimo lėmė anglis;
- F. kadangi didžioji dalis sintetinių azoto trąšų teršalų kiekio išmetama jomis patręšus dirvožemį ir patenka į atmosferą diazoto oksido forma (N₂O), o tai yra nuolatinės ŠESD, kurių visuotinio atšilimo potencialas yra 265 kartus didesnis, palyginti su CO₂ potencialu; kadangi sintetinių azoto trąšų gamyba sudarė 35,2 proc. viso su sintetinėmis azoto trąšomis susijusio išmetamo teršalų kiekio, laukuose išmetamas teršalų kiekis sudarė 62,4 proc., o transporto sektoriuje – likusius 2,4 proc. viso išmetamo teršalų kiekio; kadangi keturi didžiausi teršėjai (Kinija, Indija, JAV ir ES) kartu išmetė 63 proc. viso išmetamo teršalų kiekio;
- G. kadangi, remiantis TEA energijos technologijų perspektyvų ataskaita, nulinei taršai pasiekti reikia gerokai paspartinti švarių technologijų (angl. „cleantech“) kūrimą ir diegimą; kadangi pusė priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, kad iki 2050 m. būtų pasiektas nulinis grynas išmetamas CO₂ kiekis, veiksmų bus vykdoma naudojant dabar laboratorijose kuriamas ar demonstruojamas technologijas;
- H. kadangi energetikos krizės metu į pirmą planą iškilo energetinio saugumo klausimai ir poreikis sumažinti energijos paklausą bei įvairinti energetikos sistemą, kuriant didesnę paklausą esamiems ir greitai atsirasantiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo sprendimams; kadangi neteisėta Rusijos karinė invazija į Ukrainą ir jos padariniai dar labiau padidino poreikį skubiai pertvarkyti pasaulinę energetikos sistemą; kadangi pernelyg didelė priklausomybė nuo iškastinio kuro ir nestabilumas pasaulinėse energijos rinkose dar kartą pabrėžia, jog tiek Europoje, tiek visame pasaulyje reikia teikti pirmenybę investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą ir pakankamumą, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, ilgalaikį energijos kaupimą, novatorišką švarių technologijų diegimą, atsinaujinančiųjų išteklių energiją, pažangiųjų tinklų sprendimus ir netaršias tvarias technologijas, taip pat sukurti socialinį ir ekonominį modelį, kuris būtų suderinamas su sveika aplinka ateities kartoms ir atitiktų planetos išgales; kadangi reikėtų remti mokslinius tyrimus ir naujų ekologiškų technologijų kūrimą, nes jos gali būti svarbios švelninant klimato kaitą ir siekiant tvaraus ekonomikos augimo ir ES konkurencingumo;

⁽¹²⁾ IPCC prisitaikymo prie klimato kaitos ataskaita, 2022 m.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- I. kadangi IPCC paragino visas pasaulio valstybes užtikrinti, kad pasaulinis atšilimas neviršytų 1,5 °C, tačiau 2020 m. atšilimas jau apytiksliai 1,2 °C viršijo ikipramoninį lygį; kadangi, pasak IPCC, nėra jokių abejonių, jog atmosferos, vandenynų ir žemės šilimą lėmė žmogaus veikla, o jos sukeltos klimato kaitos pasekmės jaučiamos vis dažniau pasireiškiant ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams, be kita ko, karščio bangoms, sausroms, potvyniams, pūgoms, uraganams ir didžiuliams gaisrams; kadangi 2000–2019 m. vien nuo potvynių, sausrų ir audrų nukentėjo beveik 4 mlrd. žmonių visame pasaulyje, o 300 000 žmonių žuvo; kadangi laikotarpiu po 1980–1999 m. tokių ekstremalių meteorologinių reiškinių dažnumas drastiškai padidėjo – potvynių padaugėjo 134 proc., audrų – 40 proc., o sausrų – 29 proc.⁽¹³⁾;
- J. kadangi mokslškai įrodyta, jog sveikatos, aplinkos ir klimato krizės yra tarpusavyje susijusios; kadangi ekstremalios oro sąlygos, biologinės įvairovės nykimas, dirvožemio degradacija ir vandens trūkumas priverčia žmones trauktis iš gyvenamų teritorijų ir turi didžiulį poveikį jų sveikatai; kadangi, Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, klimato kaita yra pati didžiausia grėsmė žmonijos sveikatai ir dėl jos 2030–2050 m. kasmet mirs maždaug 250 000 daugiau žmonių⁽¹⁴⁾; kadangi pasaulio mastu apie septyni milijonai ankstyvų mirčių išrinka dėl oro taršos, o tiesioginės žalos sveikatai, įskaitant psichikos sveikatą, išlaidos, kaip vertinama, iki 2030 m. gali padidėti iki 2–4 mlrd. USD per metus;
- K. kadangi UNDRR 2022 m. pasaulinio vertinimo ataskaitoje (GAR 2022) nurodyta, jog per pastaruosius du dešimtmečius kasmet įvyko 350–500 vidutinio ir didelio masto nelaimių, ir prognozuojama, kad iki 2030 m. nelaimių skaičius pasieks 560 nelaimių per metus arba 1,5 nelaimės per dieną;
- L. kadangi klimato kaita yra pagrindinis aplinkos būklės blogėjimą lemiantis veiksnys, darantis neigiamą poveikį aprūpinimo maistu ir vandeniu saugumui, galimybei naudotis gamtos ištekliais ir kenkiantis žmonių sveikatai; kadangi vandens trūkumas, potvyniai ir sausros Europoje kelia didelį pavojų, o dėl pakopinio ir šalutinio poveikio vandens trūkumas daro poveikį įvairiems sektoriams visoje ES; kadangi didesnis vandens naudojimo efektyvumas yra svarbi prisitaikymo prie klimato kaitos galimybė; kadangi siekiant užtikrinti atsparią ir ekologišką visuomenę Europoje ir už jos ribų turėtų būti diegiami skaitmeniniai sprendimai; kadangi reikia sutelkti visus suinteresuotuosius subjektus ir sektorius kuriant pažangiai vandenį vartojančią visuomenę ir sykiu sprendžiant prisitaikymo prie klimato kaitos, apsirūpinimo maistu ir vandeniu saugumo, biologinės įvairovės apsaugos ir efektyviai išteklius naudojančios bei konkurencingos ekonomikos klausimus; kadangi ES ir valstybės narės šį požiūrį formuoti turėtų visų pirma įgyvendindamos Europos kaimynystės politiką, ES išorės veiksmus ir JT darbotvarkes;
- M. kadangi prognozuojama, jog pasaulio klimatui atšilus 2 °C su klimatu susijusi rizika sveikatai, pragyvenimo lygiui, aprūpinimui maistu, vandens tiekimui ir ekonomikos augimui bus daug didesnė; kadangi prognozuojama, jog apribojus pasaulio klimato atšilimą iki 1,5 °C, palyginti su 2 °C, poveikis sausumos, gėlo vandens ir pakrančių ekosistemoms sumažės ir jos galės toliau teikti žmonėms daugiau paslaugų; kadangi dėl šių priežasčių būtina dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad temperatūros kilimas neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu;
- N. kadangi Paryžiaus susitarimo preambulėje pripažįstama „visų ekosistemų vientisumo ir biologinės įvairovės, įskaitant vandenynus, išsaugojimo užtikrinimo svarba“ ir kadangi UNFCCC 4 straipsnio 1 dalies d punkte pabrėžiama, kad jos šalys privalo skatinti tvarų visų ŠESD absorbentų ir kaupėjų, įskaitant biomasę, miškus ir vandenynus, taip pat kitas sausumos, pakrančių ir jūros ekosistemas, valdymą, išsaugojimą ir gausinimą; kadangi IPBES parengtoje biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų pasaulinio įvertinimo ataskaitoje pabrėžiama, kad tvarus gamtos išteklių naudojimas bus būtinas norint prisitaikyti prie pavojingo antropogeninio kišimosi į klimato sistemą ir jį sušvelninti;

⁽¹³⁾ JT Nelaimių rizikos mažinimo biuras, „Nelaimių kaina žmonijai: pastarųjų 20 metų 2000–2019 m. laikotarpio apžvalga“ (angl. „The human costs of disasters: an overview of the last 20 years 2000–2019“, 2019), <https://www.undrr.org/media/48008/download>.

⁽¹⁴⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/climate-change-and-health#:~:text=Climate%20change%20affects%20the%20social,malaria%2C%20diarrhoea%20and%20heat%20stress>

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- O. kadangi itin svarbu išsaugoti vandenynus, kad jie galėtų atlikti savo vaidmenį klimato sistemoje, t. y. panaudoti ir paskirstyti natūralų ir antropogeninį CO₂ ir šilumą, taip pat remti ekosistemą; kadangi iš 2019 m. IPCC specialiosios ataskaitos dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui matyti, jog nuo 1970 m. vandenynai laipsniškai šilo ir klimato sistemoje absorbavo daugiau kaip 90 proc. perteklinės šilumos; kadangi vandenynų atšilimas daro poveikį pakrantės ekosistemoms, todėl dažniau pasitaiko jūros vandens temperatūros šuolių, vyksta rūgštėjimas, prarandamas deguonis, didėja druskingumas ir jūros lygis;
- P. kadangi Glazgo klimato pakte pripažįstamas pakto nepasirašiusių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pilietinę visuomenę, čiabuvių, vietos bendruomenes, jaunimą, vaikus, vietos ir regionines vyriausybes ir kitus suinteresuotuosius subjektus, svarbus vaidmuo prisidedant prie pažangos siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų ir pabrėžiamas skubus poreikis įvairiais lygmenimis imtis bendradarbiavimo veiksmų;
- Q. kadangi klimato kaita tiesiogiai ar netiesiogiai kelia grėsmę ir visapusiškam naudojimuisi žmogaus teisėmis, įskaitant teises į gyvybę, vandenį ir sanitarines sąlygas, maistą, sveikatą ir būstą; kadangi žmonių gebėjimas prisitaikyti prie klimato kaitos yra neatsiejamai susijęs su jų galimybėmis naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir su gera ekosistemų būkle, nuo kurių priklauso jų pragyvenimo lygis ir gerovė; kadangi, Tarptautinės migracijos organizacijos duomenimis, dėl klimato kaitos poveikio daugiau kaip 200 mln. žmonių gali būti priversti migruoti; kadangi vidaus migracijos dėl klimato kaitos mastas bus didžiausias skurdžiausiose ir labiausiai klimato kaitos pažeidžiamuose regionuose; kadangi visuotiniai veiksmai mažinant išmetamą ŠESD kiekį gali iš esmės, gal net 80 proc. iki 2050 m., sulėtinti vidaus migrantų dėl klimato skaičiaus didėjimą⁽¹⁵⁾;
- R. kadangi pastarieji septyneri metai (2015–2021 m.) buvo šilčiausi registruoti metai; kadangi jūros lygis 2021 m. taip pat pasiekė naują rekordą; kadangi visame pasaulyje jūros lygis 2013–2021 m. vidutiniškai kilo 4,5 mm kasmet, o keliuose regionuose, pasak WMO, jis kyla daug greičiau nei pasaulinis vidurkis; kadangi 2021 m. aukščiausiam Grenlandijos ledyno taške pirmą kartą istorijoje buvo užregistruoti krituliai;
- S. kadangi 1 proc. turtingiausių pasaulio gyventojų dėl vartojimo išmetamų teršalų kiekis 2030 m. bus 30 kartų didesnis, palyginti su pasauliniu vieno gyventojų išmetamu teršalų kiekiu, o skurdžiausių pusės pasaulio gyventojų vartojimo rodiklis ir toliau išliks keletą kartų mažesnis už tą lygį⁽¹⁶⁾;
- T. kadangi dauguma besivystančių šalių į atmosferą išmeta labai mažai klimato kaitą sukeliančių ŠESD; kadangi besivystančiose šalyse padidėjo klimato kaitos poveikis; kadangi išteklių, kuriuos jos gali sutelkti prisitaikymo prie klimato kaitos veiksams, skirtiems kovoti su neigiamu klimato kaitos poveikiu ir užtikrinti atsparumą klimato kaitai bei tvarų vystymąsi, akivaizdžiai nepakanka;
- U. kadangi UNFCCC pirmojoje ataskaitoje dėl besivystančių valstybių, kurios yra susitarimo šalys, poreikių nurodyta, jog besivystančių šalių išlaidos, reikalingos nacionaliniu lygmeniu nustatytiems įpareigojantiems veiksams įgyvendinti, sudaro 5,8–5,9 trln. USD, iš kurių 502 mlrd. USD įvardijami kaip poreikiai, kurie turi būti finansuojami iš tarptautinių šaltinių;

⁽¹⁵⁾ Tarptautinis rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Pasaulio bankas „Veiksmai dėl vidaus migracijos dėl klimato kaitos. II dalis“ (angl. „Groundswell, Acting on Internal Climate Migration, Part II“), 2021 m., <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/36248>.

⁽¹⁶⁾ Europos aplinkos politikos institutas (IEEP) ir „Oxfam“, „Anglies dioksido nelygybė“ (angl. „Carbon Inequality“), 2021 m. lapkričio mėn., <https://oxfamlibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/621305/bn-carbon-inequality-2030-051121-en.pdf>.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

V. kadangi 2020 m. „Global Witness“ užregistravo 227 žemės ir aplinkos gynėjų žmogžudystes, iš kurių 71 proc. dirbo gindami pasaulio miškus nuo miškų naikinimo ir pramonės plėtros, o kiti žuvo dirbdami savo darbą, susijusį su upių, pakrančių zonų ir vandenynų apsauga; kadangi 2020 m. daugiausia smurto prieš žemės ir aplinkos gynėjus įvykdyta globaliuosiuose Pietuose, o globaliojoje Šiaurėje užfiksuota mažiau nei 1 proc. visų registruotų mirtinų išpuolių; kadangi 2015–2019 m. daugiau nei trečdalis visų mirtinų išpuolių buvo nukreipti prieš čiabuvius, nepaisant to, kad jie sudaro tik 5 proc. pasaulio gyventojų⁽¹⁷⁾;

1. primena, kad klimato ir biologinės įvairovės krizės yra bene didžiausi iššūkiai, su kuriais susiduria žmonija, ir kad viso pasaulio vyriausybės ir subjektai turi visomis išgalėmis stengtis kuo skubiau juos įveikti ir traktuoti šias krizes kaip susijusias; pabrėžia, kad tarptautinis bendradarbiavimas, regioninių ir vietos vyriausybių, įmonių, taip pat kitų nevalstybinių subjektų dalyvavimas, solidarumas, teisinga pertvarka, nuoseklūs veiksmai, grindžiami mokslu ir tvirtu įsipareigojimu didinti užmojus ir derinti politiką su užmojais, yra būtini siekiant įvykdyti mūsų bendrą pareigą apriboti pasaulio klimato atšilimą bei užkirsti kelią biologinės įvairovės nykimui ir taip apsaugoti visą planetą ir dabartinės bei ateities kartų gerovę;

2. reiškia susirūpinimą dėl UNEP 2021 m. išmetamųjų teršalų kiekio atotrūkio ataskaitos išvadų ir jos 2021 m. lapkričio 4 d. paskelbto priedo, visų pirma dėl to, kad, nepaisant prisiimtų platesnio užmojo įsipareigojimų klimato srityje, paskelbtų iki COP 26 ir jo metu, prognozuojamas išmetamųjų teršalų kiekis pasaulio temperatūrai ir toliau kilti 2,7 °C, jei kartu su kitomis klimato kaitos švelninimo priemonėmis nebus visapusiškai įgyvendinti nacionaliniai 2030 m. klimato tikslai, kurie turėtų gerokai viršyti Paryžiaus susitarimo tikslus norint užtikrinti, kad visuotinis atšilimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C ir siektų 1,5 °C; yra susirūpinęs dėl to, kad tebedidėja ir išmetamųjų teršalų kiekis, ir atotrūkis išmetamųjų teršalų srityje; pabrėžia, jog norint užtikrinti, kad pasaulio klimato atšilimas neviršytų 1,5 °C, reikia greitai, iš esmės ir tvariai sumažinti pasaulinį išmetamą ŠESD kiekį, be kita ko, iki 2030 m. išmetamą CO₂ kiekį sumažinti 43 proc., palyginti su 2019 m. lygiu; primena, kad priimdamos Glazgo klimato paktą visos šalys pripažino, jog apribojus vidutinės pasaulio temperatūros kilimą iki 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, būtų gerokai sumažinta klimato kaitos rizika ir poveikis;

3. pabrėžia, kad, remiantis UNEP 2021 m. ataskaita dėl atotrūkio išmetamųjų teršalų srityje, išmetamo metano kiekio mažinimas iškastinio kuro, atliekų ir žemės ūkio sektoriuose galėtų padėti panaikinti atotrūkį išmetamųjų teršalų srityje ir sumažinti atšilimą trumpuoju laikotarpiu, tačiau pažymi, jog tam, kad tai įvyktų, būtina skubiai nustatyti aiškiai apibrėžtas taisykles, kuriomis būtų siekiama faktiškai sumažinti išmetamą teršalų kiekį, kartu taikant pažangos stebėjimo ir skaidrumo užtikrinimo priemones;

4. pabrėžia, kad vis daugiau valstybių įsipareigoja iki amžiaus vidurio pasiekti nulinio išmetamųjų teršalų kiekio tikslus, tačiau pažymi, kad šie įsipareigojimai turi būti skubiai paversti tvirtais trumpalaikiais tikslais, politika ir veiksmais, kurie būtų užtikrinami finansiniais ištekliais ir atsispindėtų jų persvarstytuose nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose kaip padidinti 2030 m. klimato srities tikslai, kad pasaulyje išmetamas ŠESD kiekis kuo greičiau nustotų didėti; yra tokios pat nuomonės kaip UNEP, kad daugumoje nacionalinių klimato politikos veiksmų planų veiksmų numatoma imtis po 2030 m. ir kad dauguma ilgalaikių su poveikio klimatui neutralumu susijusių pažadų yra gana dviprasmiški ir stokoja skaidrumo;

5. su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į naujausią WMO klimato būklės ataskaitą, iš kurios matyti, kad keturi svarbūs klimato rodikliai: jūros lygio didėjimas, vandenynų šilimas, vandenynų rūgštėjimas ir ŠESD koncentracija – 2021 m. buvo rekordiška aukšti;

⁽¹⁷⁾ „Global Witness“, „Paskutinė gynybos linija. Pramonės sektoriaus šakos, dėl kurių kyla klimato krizė ir išpuoliai prieš žemės ir aplinkos gynėjus“ (angl. „Last Line of Defence, The industries causing the climate crisis and attacks against land and environmental defenders“), 2021 m. rugsėjo mėn., <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/environmental-activists/last-line-defence/>.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

Glazgo klimato paktas ir COP 27 Šarm aš Šeiche

6. atkreipia dėmesį į pažangą, padarytą per COP 26 ir rengiant Glazgo klimato paktą; vis dėlto pabrėžia, kad visuotinio atšilimo apribojimas iki 1,5 °C bus pasiektas tik tuo atveju, jei per šį kritinį dešimtmetį iki 2030 m. bus imtasi skubių veiksmų; pažymi, kad COP 26 prašė šalių savo nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose persvarstyti ir sustiprinti 2030 m. tikslus, nes iki 2022 m. pabaigos juos būtina suderinti su Paryžiaus susitarime nustatyto temperatūros tikslu, atsižvelgiant į skirtingas nacionalines aplinkybes; primygtinai ragina visas UNFCCC šalis iki COP 27 sustiprinti savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, kad būtų panaikintas užmojų atotrūkis, ir pakoreguoti savo politiką, kad ji būtų suderinama su šiuo užmoju; ragina ES ir visas G20 valstybes imtis pasaulinės lyderystės šioje srityje;

7. palankiai vertina COP 26 sprendimą parengti darbo programą, siekiant skubiai padidinti klimato kaitos švelninimo užmojus ir įgyvendinti juos per šį kritinį dešimtmetį taip, kad būtų papildytas bendros pažangos įvertinimas, kasmet atnaujinti apibendrinamąjį nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų ataskaitą prieš kiekvieną COP ir sušaukti metinį aukšto lygmens ministrų apskritojo stalo susitikimą dėl užmojų iki 2030 m.; ragina COP 27 patvirtinti šią darbo programą ir užtikrinti metinę užmojų peržiūrą, kurioje atsispindėtų geriausios turimos mokslinės žinios ir aukščiausio įmanomo lygmens šalių užmojai; pabrėžia, kad šalys turės persvarstyti ir didinti savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus tol, kol jie bus suderinami su tikslu apriboti visuotinį atšilimą 1,5 °C;

8. palankiai vertina tai, kad Glazge baigtas rengti Paryžiaus susitarimo taisyklių sąvadas, pažymi, kad taisyklių sąvado įgyvendinimas turėtų padėti užtikrinti tvirtą aplinkosauginį naudingumą ir pasiekti aukščiausius užmojus;

9. palankiai vertina tai, kad Glazgo klimato pakte atkreipiamas dėmesys į prisitaikymo prie klimato kaitos svarbą ir į poreikį imtis platesnio masto veiksmų siekiant didinti prisitaikymo prie klimato kaitos pajėgumus, stiprinti atsparumą ir mažinti pažeidžiamumą dėl klimato kaitos; šiomis aplinkybėmis pažymi, kad praėjusiais metais 47 valstybės pateikė pranešimus apie prisitaikymą prie klimato kaitos arba nacionalinius prisitaikymo planus, ir tikisi, kad kitos valstybės savo pranešimus pateiks, kaip numatyta Paryžiaus susitarime; palankiai vertina tai, kad pradėtas naujas Glazgo dialogas dėl nuostolių ir žalos, kuriame pagrindinis dėmesys turėtų būti skiriamas finansavimo klausimams, kad būtų galima išvengti su neigiamu klimato kaitos poveikiu susijusių nuostolių ir žalos, juos kuo labiau sumažinti ir kompensuoti;

10. atkreipia dėmesį į per COP 26 duotus pažadus, susijusius su kovos su klimato kaita finansavimu, tačiau apgailestauja, kad 2021 m. kovos su klimato kaita finansavimo teikimo planas parodė, jog dabartinis pasaulinis 100 mlrd. USD tikslas gali būti pasiektas tik 2023 m., t. y. trejais metais vėliau negu pradinis terminas; atkreipia dėmesį į didėjantį finansinį atotrūkį, visų pirma prisitaikymo prie klimato kaitos srityje; primygtinai ragina išsivysčiusias šalis, įskaitant ES ir jos valstybes nares, užtikrinti, kad 100 mlrd. JAV dolerių kovos su klimato kaita finansavimo tikslą būtų galima pasiekti ir lėšas išmokėti jau 2022 m. ir vidutiniškai 2020–2025 m. laikotarpiu, ir išsamiau išdėstyti tolesnius veiksmus siekiant naujo kovos su klimato kaita finansavimo po 2025 m. tikslo; pažymi, kad išsivysčiusių šalių, atsakingų už didelę dalį istorinio išmetamo teršalų kiekio, skiriamas finansavimas taip pat bus labai svarbus kuriant pasitikėjimą dialogu dėl platesnių užmojų, susijusių su klimato kaitos švelninimo tikslais;

11. pabrėžia, kad COP 27 rengianti valstybė yra viename iš labiausiai klimato kaitos paveiktų regionų pasaulyje; pažymi, kad temperatūra Viduržemio jūros baseine kyla 20 proc. greičiau nei vidutiniškai pasaulyje ir kad šis regionas yra vienas iš pagrindinių karštųjų taškų pasaulyje klimato kaitos požiūriu, kur, kaip prognozuojama, 250 mln. žmonių per artimiausius 20 metų patirs vandens nepriteklių⁽¹⁸⁾; pabrėžia, kad Viduržemio jūra tampa greičiausiai šylančia jūra pasaulyje⁽¹⁹⁾ ir tai turi pasekmių svarbiems ekonomikos sektoriams ir visai jūrų ekosistemai – vyksta negrįžtami ekosistemos ir rūšių pokyčiai; ragina Komisiją ir valstybes nares skubiai imtis veiksmų ir bendradarbiauti su Viduržemio jūros regiono partneriais rengiant plataus užmojo prisitaikymo priemones ir vadovaujant klimato kaitos švelninimo veiksmams;

⁽¹⁸⁾ Viduržemio jūros ekspertai klimato ir aplinkos pokyčių klausimais, „Rizika, susijusi su klimato ir aplinkos pokyčiais Viduržemio jūros regione“ (angl. „Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region“), 2019 m. https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2019/10/MedECC-Booklet_EN_WEB.pdf.

⁽¹⁹⁾ WWF Mediterranean Marine Initiative, „The Climate Change Effect in the Mediterranean — Six stories from an Overheating Sea“, Roma, Italija, 2021 m.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

12. remia Ukrainos vyriausybės iniciatyvą sukurti pasaulinę platformą, skirtą per ginkluotus konfliktus padarytai žalai aplinkai įvertinti;

13. primena, kad į UNFCCC sprendimų priėmimo procesus svarbu visapusiškai įtraukti visas šalis; pažymi, kad dabartinis sprendimų priėmimo procesas pagal UNFCCC galėtų būti pagerintas siekiant sudaryti geresnes sąlygas visapusiškam mažiausiai išsivysčiusių šalių delegatų ir pilietinės visuomenės atstovų dalyvavimui; mano, kad šalių, kurios labiausiai kenčia nuo klimato kaitos, perspektyvos iš esmės priklauso to, ar tos šalys bus išgirstos ir ar dėl jų bus imtasi veiksmų; todėl ragina COP 27 pirmininkaujančią valstybę ir pirmininkausiančias valstybes ieškoti papildomų būdų, kaip būtų galima užtikrinti veiksmingą ir prasmingą besivystančių šalių dalyvavimą, ir skirti tam papildomų išteklių; primena savo ankstesnes pozicijas dėl žmogaus teisių padėties Egipte; atkreipia dėmesį į įvairias pilietinės visuomenės organizacijas, kurios reiskia susirūpinimą dėl pilietinės visuomenės marginalizacijos COP Egipte ir kliūčių protestams ir pilietinės visuomenės dalyvavimui; ragina UNFCCC ir Egipto valdžios institucijas užtikrinti teisingą piliečių ir pilietinės visuomenės organizacijų prieigą ir visapusišką jų dalyvavimą COP 27;

14. pakartoja savo raginimą paleisti visus Egipte savavališkai sulaikytus asmenis ir pabrėžia ypač skubų žmogaus teisių gynėjo Alaa Abd El-Fattaho atvejį; ragina Egipto valdžios institucijas pasinaudoti COP 27 suteiktu postūmiu siekiant pagerinti žmogaus teisių padėtį šalyje ir užtikrinti pagrindines laisves per visą COP 27 ir po jos, visų pirma saviraiškos ir taikių susirinkimų laisves; tvirtai remia JT ekspertų raginimą UNFCCC sekretariatui parengti žmogaus teisių kriterijus, kurių šalys, kuriose vyks būsimos konvencijos šalių konferencijos, įsipareigotų laikytis ir kurie būtų įtraukti į priimančios šalies susitarimą;

15. palankiai vertina tai, kad Glazgo klimato pakte pripažįstamas pakto nepasirašiusių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pilietinę visuomenę, čiabuvius, vietos bendruomenes, jaunimą, vaikus, vietos ir regionines vyriausybes ir kitus suinteresuotuosius subjektus, svarbus vaidmuo prisidedant prie pažangos siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų; pripažįsta svarbų jaunimo vaidmenį kovos su klimato kaita srityje; todėl ragina šalis ir suinteresuotuosius subjektus užtikrinti prasmingą jaunimo dalyvavimą ir atstovavimą daugiašaliuose, nacionaliniuose ir vietos lygmens sprendimų priėmimo procesuose; ypač primena, kad miestai atlieka svarbų vaidmenį mažinant išmetamą ŠESD kiekį, ir palankiai vertina tai, kad vis daugiau pasaulio miestų ir regionų įsipareigoja siekti neutralaus poveikio klimatui tikslų, visų pirma 100 Europos miestų, dalyvaujančių neutralaus poveikio klimatui ir pažangiųjų miestų misijoje, įsipareigojimus siekiant iki 2030 m. tapti neutralaus poveikio klimatui miestais ir inovacijų centrais, kad visi ES miestai ir jų kaimynai iki 2050 m. pasektų jų pavyzdžiu;

16. pabrėžia, jog siekiant tikslo, kad vidutinė temperatūra pasaulyje nepakiltų daugiau kaip 1,5 °C, reikia veiksmingo visų šalių dalyvavimo, o tam reikia išspręsti teisėtų arba konfliktuojančių interesų klausimą; visų pirma reiskia susirūpinimą dėl to, kad kai kurie dideli teršėjai pasinaudojo savo dalyvavimu COP, siekdami sumenkinti Paryžiaus susitarimo tikslus; yra labai susirūpinęs dėl to, kad UNFCCC nesiima pakankamų veiksmų interesų konfliktų klausimui, susijusiam su suinteresuotųjų subjektų, kurie nėra Konvencijos šalys, dalyvavimu, galiausiai išspręsti; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares imtis vadovaujamojo vaidmens šiame procese siekiant apsaugoti UNFCCC sprendimų priėmimo procesą nuo interesų, kurie prieštarauja Paryžiaus susitarimo tikslams;

17. palankiai vertina patobulintą Marakešo partnerystę pasaulinių veiksmų klimato kaitos srityje kaip erdvę skatinti nevalstybinius subjektus ir subnacionalines vyriausybes nedelsiant imtis klimato politikos veiksmų ir palankiai vertina tai, kad buvo priimta jos 2022 m. darbo programa; palankiai vertina „Race To Zero“ ir „Race to Resilience“ iniciatyvas kaip svarbias platformas remiant valdymą pagal principą „iš apačios į viršų“, palengvinant ataskaitų teikimą ir vertinant bendrą pažangą subnacionaliniu lygmeniu;

Plataus užmojo ES klimato politika

18. tikisi, kad įgyvendinant 55 % tikslo priemonių rinkinį ir pagal Europos žaliąjį kursą parengtą politiką bus nustatytos priemonės, kuriomis bus siekiama įgyvendinti ES 2030 m. tikslą ir ne vėliau kaip 2050 m. ES ir jos valstybės narės bus nukreiptos neutralaus poveikio klimatui kryptimi, ir pabrėžia Parlamento poziciją šiuo klausimu; primena, kad,

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

vadovaudamasi ES klimato teisės aktu ir Paryžiaus susitarimu, taip pat geriausiai turimais moksliniais duomenimis, ES turėtų sustiprinti savo klimato politikos veiksmus tiek klimato kaitos švelninimo srityje, kad visuotinis atšilimas neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, tiek prisitaikymo prie klimato kaitos srityje, kad būtų skatinamas atsparumas; ragina ES atnaujinti savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmų planus ir padidinti savo išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslą iki COP 27, remiantis geriausiai turimais moksliniais duomenimis; ragina pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinyje numatyti kuo platesnio užmojo tikslus, kad visoms kitoms sutarties šalims būtų duotas aiškus ženklas, jog ES yra pasirengusi teisingai, socialiai subalansuotai, sąžiningai ir ekonomiškai efektyviu būdu prisidėti prie atotrūkio mažinimo siekiant tikslo apriboti visuotinį atšilimą iki 1,5 °C, sykiu atsižvelgiant į pasaulinius sąžiningumo ir teisingumo aspektus, ir ES istorinę ir dabartinę atsakomybę už teršalus, dėl kurių kilo klimato krizė;

19. atkreipia dėmesį į tai, kad bendras ES 2030 m. išmetamų teršalų mažinimo tikslas, nustatytas Europos klimato teisės akte ir pasiūlymuose dėl pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio, sumažins ES išmetamą teršalų kiekį daugiau nei įgyvendinus jos dabartiniuose nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose nustatytą tikslą 55 proc. sumažinti grynąjį išmetamą ŠESD kiekį; taip pat pabrėžia, kad Parlamento pozicijos dėl šių pasiūlymų ir į planą „REPowerEU“ įtrauktų tikslų ES klimato srities užmojus padidins taip, kad būtų dar labiau viršytas šis lygis, ir ragina Tarybą pritari Parlamento pozicijoms šiuo klausimu; ragina ES atitinkamai atnaujinti savo išmetamųjų teršalų mažinimo įsipareigojimus, kad būtų atspindėta ši pozicija, atsižvelgiant į Glazgo klimato pakte priimtą sprendimą persvarstyti 2030 m. tikslus;

20. pažymi, kad dabartinė geopolitinė padėtis atspindi poreikį skubiai mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro ir poreikį sparčiau diegti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, taip pat suteikia galimybę sustiprinti ES lyderystę šioje srityje;

21. pakartoja, kad klimato srities užmojus būtina įtraukti į visų sričių ES politiką ir priemones, kuriomis ji įgyvendinama, pažymi, kad Europos klimato teisės akto 6 straipsnio 4 dalyje Komisija įpareigojama įvertinti bet kurio priemonės projekto ar pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, įskaitant biudžeto pasiūlymus, suderinamumą su ES klimato tikslais; primygtinai ragina Komisiją įgyvendinti šią nuostatą taip, kaip atliekamas poveikio vertinimas visose ES politikos srityse; pažymi, kad taip pat reikia iš naujo įvertinti ir suderinti galiojančią Sąjungos ir valstybių narių politiką su šiais tikslais, ir tikisi, kad suradta nauja Europos mokslo patariamoji taryba klimato kaitos klausimais prisidės atliekant šį vertinimą; palankiai vertina, kad į naujai sukurta Europos mokslo patariamąją tarybą klimato kaitos klausimais paskirta 15 narių; ragina Patariamąją tarybą paskelbti savo vertinimą dėl ES ŠESD biudžeto, atitinkančio tikslą kuo greičiau apriboti visuotinį atšilimą, kad jis neviršytų 1,5 °C, ir tikisi, kad Komisija, rengdama orientacinę Sąjungos ŠESD biudžetą ir Sąjungos klimato tikslus po 2030 m., visapusiškai atsižvelgs į Patariamąsios tarybos rekomendacijas;

22. primena neseniai priimtą valstybės narės konstitucinio teismo sprendimą, kad klimato apsauga nėra politinės diskrecijos klausimas ir kad konstitucijos nuostata dėl aplinkos apsaugos valstybei nustatoma konstitucinė prievolė pasiekti neutralų poveikį klimatui;

23. atkreipia dėmesį į tvirtą ES piliečių paramą stiprinant klimato politikos veiksmus, nes beveik kas antras europietis (49 proc.) mano, kad klimato kaita yra pagrindinis visuotinis ES ateities iššūkis, kaip tai matyti iš naujausių Eurobarometro duomenų;

24. pabrėžia, kad visa klimato politika turėtų būti vykdoma laikantis teisingo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui principo ir glaudžiai bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir socialiniais bei ekonominiais partneriais nacionaliniu lygmeniu; todėl mano, kad didesnis skaidrumas, stipresnė socialinė partnerystė ir pilietinės visuomenės dalyvavimas vietos, regionų, nacionaliniu ir ES lygmenimis yra būtina sąlyga siekiant poveikio klimatui neutralumo tikslo visuose visuomenės sektoriuose sąžiningai, įtraukiant ir socialiai tvairiu būdu;

Prisitaikymas ir nuostoliai bei žala

25. palankiai vertina Glazge prisiimtus naujus finansinius įsipareigojimus, susijusius su Prisitaikymo fondu ir Mažiausiai išsivysčiusių šalių fondu; vis dėlto pažymi, kad parama klimato kaitos švelninimui tebėra didesnė nei parama prisitaikymui, ir tvirtai remia raginimą išsivysčiusioms šalims iki 2025 m. bent padvigubinti savo kolektyvinį prisitaikymo prie klimato

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

kaitos finansavimą, palyginti su 2019 m. lygiu, laikantis Glazgo klimato pakto, kad būtų pasiekta geresnė pusiausvyra; apgailestauja, kad praėjus septyneriems metams nuo Paryžiaus susitarimo sudarymo, pasaulinis prisitaikymo prie klimato kaitos tikslas išlieka neapibrėžtas; palankiai vertina Šarm aš Šeicho darbo programą dėl visuotinio prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo, priimtą ir pradėtą COP 26; pabrėžia dotacijomis grindžiamo prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo svarbą; ragina ES 2021–2027 m. kasmet didinti prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo dalį, skiriamą pagal priemonę „Globali Europa“; pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant paversti šį visuotinį prisitaikymo tikslą išmatuojamais rezultatais, kurie, be kita ko, padėtų visapusiškai suprasti klimato ir nelaimių riziką bei susijusius prisitaikymo prie klimato kaitos poreikius ir sąnaudas įvairiais lygmenimis, padidinti nuoseklių ir palyginamų duomenų prieinamumą, nustatyti ir pagerinti įgyvendinimo priemonių, įskaitant finansinę ir technologinę paramą, teikimą ir prieinamumą ir parengti bendrą kiekybinių ir kokybinių rodiklių, metodikų ir principų rinkinį, kad ilgainiui būtų galima stebėti pažangą siekiant tikslų; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą ir jos stebėsenos bei ataskaitų teikimo sistemą;

26. pakartoja, kad visos šalys neišvengiamai turi imtis trumpalaikių, vidutinės trukmės ir ilgalaikių prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų, jei ketina kuo labiau sumažinti neigiamą klimato ir biologinės įvairovės krizių poveikį ir pasiekti atsparumą klimato kaitai ir darnų vystymąsi, kartu atkreipia dėmesį į ypatingą besivystančių šalių, ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių ir mažų besivystančių salų valstybių pažeidžiamumą klimato kaitos poveikio atžvilgiu; atkreipia dėmesį į tai, kad prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmai duoda įvairialypę naudą, pvz., didina žemės ūkio našumą, inovacijas, gerina sveikatą ir gerovę, apsirūpinimo maistu saugumą, pragyvenimą ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat padeda mažinti riziką ir nuostolius; ragina ES ir valstybes nares aktyviau vykdyti prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmus rengiant privalomus prisitaikymo planus, pažeidžiamumo dėl klimato kaitos vertinimus ir klimato testavimą nepalankiausiomis sąlygomis vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis, taip pat remiant vietos lygmeniu taikomus metodus ir bendradarbiavimą su vietos valdžios institucijomis bei vietos pilietine visuomene, kad būtų visapusiškai laikomasi Paryžiaus susitarime nustatyto prisitaikymo prie klimato kaitos tikslo, ir užtikrinti, kad ES prisitaikymo prie klimato kaitos politika pakankamai apsaugotų ES bendruomenes ir ekosistemas nuo klimato kaitos poveikio; ragina toliau daryti pažangą įgyvendinant naująją ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją ir pabrėžia jos sąsają su ES biologinės įvairovės strategija ir naująją prisitaikymo prie klimato kaitos reglamentavimo sistema pagal Europos klimato teisės aktą svarbą; pakartoja savo raginimus jas įgyvendinti su plačiu užmoju, įskaitant jų tarptautinius elementus;

27. pažymi, kad nors klimato kaita yra visuotinė problema, kiekvienas regionas nuo jos kenčia skirtingai, o vietos vyriausybės, kurios yra arčiau gyventojų, yra svarbūs subjektai palengvinantys prisitaikymą prie klimato kaitos; pažymi, kad reikia geriau paskirstyti finansinius išteklius vietos lygmeniu, kad būtų sukurti veiksmingi ir tikslingi sprendimo būdai ir šia prasme palankiai vertina Prisitaikymo prie klimato kaitos misiją, kuri parems ne mažiau kaip 150 regionų ir bendruomenių padėdama joms iki 2030 m. užtikrinti atsparumą klimato kaitai; ragina remti regioninį ir decentralizuotą požiūrį reaguojant į klimato kaitos poveikį ir užtikrinant galimybes besivystančioms šalims gauti kovos su klimato kaita finansavimą, kad vietos valdžios institucijoms, vietos pilietinės visuomenės organizacijoms ir aplinkos gynėjams būtų suteiktas svarbesnis vaidmuo kovojant su klimato kaitos padariniais ir būtų pasiekti pažeidžiamiausi asmenys;

28. pabrėžia, kad ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje, kurią Komisija priėmė 2021 m. vasario 24 d., suformuluotas Komisijos tikslas padidinti išteklius ir toliau telkti didesnio masto prisitaikymo veiksmų finansavimą ir kad ypač daug dėmesio reikia skirti tam, kad finansiniai ištekliai pasiektų pažeidžiamiausias besivystančių šalių bendruomenes;

29. pažymi, kad išankstinio perspėjimo sistemos yra labai svarbios siekiant veiksmingai prisitaikyti prie klimato kaitos, tačiau jos prieinamos mažiau nei pusei WMO narių; pritaria WMO pasiūlymui, kuris turi būti patvirtintas COP 27, kad per ateinančius penkerius metus išankstinio perspėjimo sistemos pasiektų visus; tikisi, kad ši išankstinio perspėjimo paslaugų iniciatyva bus greitai įgyvendinta, visų pirma siekiant kuo greičiau išsaugoti kuo daugiau gyvybių;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

30. pabrėžia, kad žalioji infrastruktūra padeda prisitaikyti prie klimato kaitos ir nelaimių rizikos mažinimo, nes padeda saugoti gamtą ir ekosistemas, išsaugoti ir atkurti natūralias buveines ir rūšis, išlaikyti tinkamą ekologinę būklę, užtikrinti vandens telkinių valdymą ir apsirūpinimo maistu saugumą; pažymi, kad žaliosios infrastruktūros plėtra yra viena iš veiksmingiausių prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių, kurią galima įgyvendinti miestuose, nes ja sušvelninamas neigiamas poveikis, patiriamas dėl klimato kaitos ir vis dažnesnių ekstremalių meteorologinių reiškinių – karščio bangų, miško gaisrų, ekstremalių liūčių, potvynių ir sausrų, sušvelninamas ekstremalus temperatūros svyravimas ir pagerinama miestų teritorijose gyvenančių gyventojų gyvenimo kokybė, įskaitant jų psichikos ir fizinę sveikatą;

31. atkreipia dėmesį į aplinkosauginį, socialinį ir ekonominių dykumėjimo poveikį vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, jo sukiamą gyventojų skaičiaus mažėjimą tam tikrose vietovėse ir bendro požiūrio poreikį siekiant užkirsti kelią šiam reiškiniui, prie jo prisitaikyti ir jį įveikti; todėl primena didžiulę vandentvarkos svarbą klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos, taip pat siekiant užtikrinti aprūpinimą vandeniu ir maistu, apsaugoti biologinę įvairovę ir remti sveiką dirvožemį; todėl pabrėžia, kad reikia skubiai ir visapusiškai įgyvendinti ES Vandens pagrindų direktyvą, kad būtų pasiekti jos tikslai ir geriau valdomi Europos vandens ištekliai; pažymi, kad pakartotinis vandens naudojimas ir vandens taupymas pasitelkiant žiedinius procesus turi būti visiškai įgyvendintas visoje ekonomikoje ir visuomenėje, siekiant pasinaudoti vandens verte ir užtikrinti aprūpinimo vandeniu saugumą kiekybės ir kokybės požiūriu; pabrėžia, kad skaitmeniniai sprendimai gali padėti prisitaikyti prie klimato kaitos gerinant gebėjimus prognozuoti vandens trūkumą, potvynius ir vandens taršą, ir remia šių priemonių diegimą;

32. pažymi, kad klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas yra pagrindiniai žmonių priverstinės migracijos ir grėsmė didinantys veiksniai, darantys poveikį žmonių saugumui ir socialiniam bei politiniam stabilumui; pabrėžia, kad nepakankami klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos pajėgumai gali privesti prie ginkluotų konfliktų, maisto trūkumo, gaivalinių nelaimių ir su klimato kaita susijusio žmonių perkėlimo; ragina Komisiją ir valstybes nares pripažinti dėl su klimato kaita susijusio perkėlimo nukentėjusių žmonių poreikius ir pažeidžiamumą ir ragina stiprinti ES vystomąjį bendradarbiavimą ir humanitarinę politiką bei atitinkamas jų finansines priemones, siekiant remti prisitaikymą prie klimato kaitos besivystančiose šalyse, didinti atsparumą, stiprinti nelaimių rizikos mažinimą ir reaguoti į ekstremaliąsias humanitarines situacijas augančių poreikių laikotarpiu;

33. pažymi, kad Paryžiaus susitarimo 8 straipsnyje (dėl nuostolių ir žalos) teigiama, kad šalys turėtų laikytis bendradarbiavimu pagrįsto požiūrio su neigiamu klimato kaitos poveikiu sietinų nuostolių ir žalos srityje; todėl pabrėžia pasaulinių paramos priemonių tokiose srityse, kurioms klimato kaita daro ypač didelę neigiamą įtaką, kaip antai pakrančių zonose ir salose bei vietovėse, kurių gebėjimai prisitaikyti yra riboti, svarbą; ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti ryšius tarp išsivysčiusių, besivystančių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių ir siekti intensyvesnio Didelio užmojo koalicijos darbo tiek klimato kaitos švelninimo, tiek prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo ir nuotolių bei žalos kompensavimo srityse; pripažįsta, kad tai yra esminiai pasaulinio su klimato kaita susijusio teisingumo elementai;

34. dėkoja IPCC ir labai vertina darbą, atliktą rengiant jos 6-ąją vertinimo ataskaitą; palankiai vertina patikimą nuostolių ir žalos vertinimą, įtrauktą į naujausią IPCC II darbo grupės ataskaitą, ir atkreipia dėmesį į tai, kaip joje pripažįstama, kad nuostoliai ir žala tampa vis svarbesni veiksniai tiek tarptautinės klimato politikos, tiek klimato mokslo srityse; ragina IPCC tęsti šį darbą ir parengti specialią ataskaitą, kurioje būtų konkrečiai nagrinėjami nuostoliai ir žala;

35. pakartoja, kad tarptautinės institucijos turi stiprinti savo organizacijas, bendradarbiavimą ir krizių valdymą, kad geriau pasirengtų klimato kaitai vietos ir pasauliniu lygmeniu ir žengtų žingsnį institucinio prisitaikymo prie klimato kaitos link;

Klimato ir biologinės įvairovės krizės

36. pažymi, kad, siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų, svarbu apsaugoti, išsaugoti ir atkurti gamtą ir ekosistemas; taip pat primena, kad biologinė įvairovė atlieka labai svarbų vaidmenį sudarant sąlygas žmonėms kovoti su pasaulio klimato atšilimu, prie jo prisitaikyti ir didinti atsparumą; mano, kad gamtos procesais pagrįsti sprendimai ir ekosisteminiai metodai

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

yra svarbios priemonės, kuriomis remiamas klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos, taip pat biologinės įvairovės ir miškų apsauga ir atkūrimas bei nelaimių rizikos mažinimas; pabrėžia, kad kuo greičiau atkurdamas nualintas ekosistemas ir veiksmingai bei teisingai išsaugodama 30–50 proc. Žemės sausumos ploto, gėlo vandens ir vandenynų buveinių, kartu apsaugodama ir stiprindama žmogaus teises ir čiabuvių tautų teises, visuomenė gali pasinaudoti gamtos gebėjimu absorbuoti ir kaupti anglies dioksidą; pažymi, kad reikia paspartinti pažangą darnaus vystymosi srityje, tačiau tam būtini – pakankamas finansavimas ir politinė parama;

37. pažymi esminį ir tarpusavyje susietą miškų, biologinės įvairovės ir tvaraus žemės naudojimo vaidmenį sudarant sąlygas pasauliui pasiekti darnaus vystymosi tikslus; todėl pažymi, kad būtina skubiai sustabdyti miškų naikinimą ir žemės būklės blogėjimą ir atsodinti miškus bei gerinti žemės būklę ir taip prisidėti prie metinio grynojo išmetamo ŠESD kiekio mažinimo;

38. pakartoja 141 šalies, kuriose yra daugiau nei 3,6 mlrd. hektarų miškų, vyriausybių pažadą iki 2030 m. sustabdyti miškų naikinimą ir juos atsodinti;

39. pakartoja, kad griežtas didelių anglies sancaupų turinčių ekosistemų išsaugojimas ir atkūrimas yra reagavimo priemonė, daranti tiesioginį poveikį ir teikianti daugialypės naudos klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos srityse; pripažįsta, kad miškai atlieka itin svarbų vaidmenį klimato ir biologinės įvairovės apsaugos srityje; pabrėžia, kad miškai prisideda prie neigiamo klimato kaitos poveikio švelninimo ir prisitaikymo prie jo;

40. pažymi, kad sektorių politika ir žemės naudojimo sektoriaus klimato politika, įskaitant svarbią pirminės žemės ūkio ir miškininkystės produktų gamybos veiklą, turi tinkamai derėti su natūralių ir pusiau natūralių ekosistemų natūralaus prisitaikymo prie klimato kaitos pajėgumais ir kuo labiau pagerinti galimus dominuojančio kultūrinio kraštovaizdžio prisitaikymo prie klimato kaitos pajėgumus; atkreipia dėmesį į naujausią teismo sprendimą byloje, kurioje ieškovai buvo miškininkai – jie iškėlė bylą valstybei dėl jos nacionalinės miškų politikos, kuria jiems faktiškai buvo užkirstas kelias gerinti tvarkomų miškų atsparumą, įskaitant natūralaus atželdinimo paskatų mažinimą⁽²⁰⁾;

41. primena, kad, remiantis Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos penktąja vertinimo ataskaita, čiabuvių, vietos ir tradicinės žinios yra svarbus tvaraus gamtos išteklių valdymo, biologinės įvairovės išsaugojimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos išteklius; pabrėžia, jog būtina stiprinti jų bendruomenių teises į žemę ir išteklius siekiant sušvelninti klimato kaitą, kaip nustatyta Jungtinių Tautų deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių ir TDO konvencijoje Nr. 169, ir laikytis laisvo, išankstinio ir informacija pagrįsto sutikimo principo;

42. atkreipia dėmesį į poreikį vykdant verslo veiklą apsaugoti žemės ir aplinkos gynėjus, užtikrinant veiksmingą ir patikimą aplinkos, darbo teisių, teisių į žemę, čiabuvių tautų teisių, pragyvenimo šaltinių ir kultūrų reglamentavimo apsaugą, įskaitant laisvo, išankstinio ir informacija pagrįsto sutikimo principą; šiuo atžvilgiu palankiai vertina ES iniciatyvas dėl deramo įmonių tvarumo patikrinimo ir reglamentų dėl tam tikrų su miškų naikinimu ir alinimu siejamų prekių ir produktų tiekimo Sąjungos rinkai ir jų eksporto iš Sąjungos; ragina šalis užtikrinti, kad COP 27 priimti išsipareigojimai įgyvendinti Paryžiaus susitarimą derėtų su esamais tarptautiniais išsipareigojimais ir standartais žmogaus teisių srityje, taikomais įmonių veikloje;

43. primena, kad klimato kaita yra vienas iš pagrindinių tiesioginių biologinės įvairovės nykimo ir žemės degradacijos veiksnių; pabrėžia, kad numatoma, jog neigiamas klimato kaitos poveikis gamtai ir biologinei įvairovei, ekosistemoms, vandenynams, sveikatai ir apsirūpinimo maistu saugumui ateinančiais dešimtmečiais taps itin reikšmingas; pabrėžia, kad reikalinga stipresnė, privaloma ir didesnio užmojo tarptautinė sistema, kad būtų apsaugota pasaulio biologinė įvairovė, sustabdytas jos dabartinis nykimas ir kad ji, kiek įmanoma, būtų atkurta; atsižvelgdamas į tai, pripažįsta 2022 m. gruodžio mėn. Monrealyje (Kanada) vyksiančios biologinės įvairovės konferencijos svarbą; ragina IPCC ir IPBES toliau stiprinti savo

⁽²⁰⁾ <https://www.klimazaloba.cz/wp-content/uploads/2021/04/Klimaticka%CC%81-z%CC%8Caloba.pdf>

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

bendradarbiavimą ir bendrą darbą siekiant suteikti politikos formuotojams naujausias mokslines žinias apie dvigubą klimato ir biologinės įvairovės krizę ir kaip ją įveikti; taip pat ragina Jungtinių UNFCCC bendradarbiauti su JT Biologinės įvairovės konvencija (UNCBD) ir JT vystymosi programa (UNDP) siekiant sukurti nuoseklią poveikio klimatui neutralumo ir atsparumo, biologinės įvairovės apsaugos ir darnaus vystymosi sistemą;

44. ragina šalis, vadovaujantis Glazgo klimato paktu, laikytis integruoto požiūrio į biologinės įvairovės klausimo sprendimą nacionalinės, regioninės ir vietos politikos ir planavimo sprendimuose; šiuo atžvilgiu ragina UNFCCC bendradarbiauti su UNCBD ir UNDP siekiant sukurti nuoseklią poveikio klimatui neutralumo ir atsparumo, biologinės įvairovės apsaugos ir darnaus vystymosi sistemą; palankiai vertina Edinburgo deklaraciją dėl pasaulinės biologinės įvairovės strategijos po 2020 m., kuri yra įtraukus veiksmų visais valdžios lygmenimis pavyzdys;

45. ragina šalis tęsti dialogą vandenynų ir klimato kaitos klausimais nustatant konkrečius, į veiksmus orientuotus tikslus, sprendžiant svarbiausius ir aktualiausius vandenynų ir klimato sąsajos klausimus ir skatina šalis, visų pirma pakrantės šalis, į savo atnaujintus nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, nacionalinius prisitaikymo prie klimato kaitos planus, ilgalaikes strategijas ir bendros pažangos įvertinimus, be kitų veiksmų, įtraukti atitinkamus įsipareigojimus;

Tvarus kovos su klimato kaita finansavimas

46. pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės yra didžiausios viešojo finansavimo kovai su klimato kaita teikėjos; pripažįsta, kad kovos su klimato kaita finansavimas yra svarbus sėkmingiems klimato srities veiksams, ypač dėl to, kad daugelio besivystančių šalių nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai yra sąlyginiai, o jų įgyvendinimas priklauso nuo pakankamos finansinės paramos; todėl palankiai vertina tai, kad iki 2025 m. bus nustatytas naujas bendras kiekybinis kovos su klimato kaita finansavimo tikslas, kuris turėtų būti gerokai didesnis nei 2020 m. 100 mlrd. USD metinis tikslas ir kuriame turėtų būti atsižvelgiama į besivystančių šalių poreikius ir prioritetus, susijusius su papildomu ir tinkamu kovos su klimato kaita finansavimu; mano, kad įgyvendinant šį naują bendrą kiekybinį kovos su klimato kaita finansavimo tikslą reikėtų išnagrinėti atskirus klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie jos ir nuostolių bei žalos mažinimo tikslus; pabrėžia, kad nustatant šalių įnašus būsimuose kovos su klimato kaita finansavimo tiksluose turėtų būti atsižvelgiama į besivystančių šalių poreikius ir į Paryžiaus susitarimo teisingumo principą; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad reikia aiškiai teikti pirmenybę dotacijomis grindžiamam kovos su klimato kaita finansavimui siekiant užtikrinti, kad kovos su klimato kaita finansavimu nebūtų prisidedama prie netvaraus skolos lygio besivystančiose šalyse; pakartoja savo raginimą sukurti specialų ES viešųjų finansų mechanizmą, kuriuo būtų numatyta papildoma ir pakankama parama siekiant užtikrinti, kad ES sąžininga dalimi prisidėtų siekiant tarptautinio kovos su klimato kaita finansavimo tikslo; primena savo 2022 m. birželio 22 d. poziciją dėl pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (PADKM) ⁽²¹⁾, pagal kurį Sąjunga turėtų finansuoti mažiausiai išsivysčiusių šalių pastangas dekarbonizuoti savo gamybos pramonės sektorius, kai metinis kiekis atitinka bent jau pajamų, gautų parduodant PADKM pažymėjimus, lygį;

47. pabrėžia, kaip svarbu įgyvendinti visuotinį tikslą prisitaikyti prie klimato kaitos ir sutelkti reikšmingą naują prisitaikymui skirtą finansavimą besivystančiose šalyse; susirūpinęs pažymi, kad prisitaikymo išlaidos ir poreikiai didėja ir kad jie yra nuo penkių iki dešimties kartų didesni nei dabartiniai tarptautiniai viešojo prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo šaltiniai, todėl didėja prisitaikymo finansavimo atotrūkis; atkreipia dėmesį į neišvengiamus sunkumus nukreipiant privatų finansavimą prisitaikymui prie klimato kaitos; atkreipia dėmesį į tai, kad dabartiniai pasauliniai finansiniai šaltiniai yra nepakankami būtinoms prisitaikymo prie klimato kaitos veiksams įgyvendinti, ypač besivystančiose šalyse, be kita ko, dėl to, kad didelė prisitaikymo prie klimato kaitos finansų dalis skiriama paskolų forma; pažymi, kad 50 proc. viso ES kovos su klimato kaita finansavimo 2020 m. buvo teikiama dotacijų forma ir ragina ES ir visas valstybes nares padidinti dotacijomis grindžiamą finansavimą, visų pirma prisitaikymui prie klimato kaitos ir ypač mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir mažoms besivystančioms salų valstybėms; ragina ES ir jos valstybes nares įsipareigoti gerokai padidinti teikiamą prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimą ir COP 27 metu pateikti aiškų planą, kaip pasiekti Glazgo klimato pakte sutartą tikslą iki 2025 m. prisitaikymui prie klimato kaitos skirti dvigubai didesnę finansavimą, palyginti su 2019 m. lygiu;

⁽²¹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0248.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

48. pripažįsta, kad reikia pažangos nuostolių ir žalos atlyginimo finansavimo klausimu; ragina šalis susitarti dėl naujų, tinkamų ir papildomų viešojo finansavimo šaltinių, aiškiai pirmenybę teikiant dotacijoms, siekiant atlyginti neigiamo klimato kaitos poveikio sukeltus nuostolius ir žalą; atkreipia dėmesį į neišvengiamus sunkumus nukreipiant privatų finansavimą nuostoliams ir žalai kompensuoti; primygtinai ragina ES rengiantis COP 27 konstruktyviai remti besivystančių šalių pasiūlymus COP 27 sukurti nuostolių ir žalos finansavimo priemonę, be kita ko, išnagrinėjant tokios priemonės sukūrimo sąlygas ir atsižvelgiant į esamus institucinius susitarimus; ragina nuostolių ir žalos klausimą nuolat įtraukti į būsimas COP, kad būtų sukurta aiški derybų erdvė, siekiant stebėti, kaip šie klausimai sprendžiami, ir daryti pažangą juos sprendžiant, taip pat ragina užtikrinti visapusišką Santjago tinklo veikimą, kad būtų veiksmingai skatinama techninė pagalba siekiant tinkamai atlyginti nuostolius ir žalą;

49. primena, kad visos šalys privalo finansinius srautus – viešus ir privačius, vidaus ir tarptautinius – suderinti su Paryžiaus susitarime nustatyto 1,5 °C temperatūros tikslu; pakartoja, kad reikia skubiai nutraukti subsidijas iškastiniam kurui ir kitas aplinkai žalingas subsidijas ES ir visame pasaulyje; atkreipia dėmesį į Glazgo klimato pakte nustatytą išpareigojimą paspartinti pastangas atsakyti vis dar populiarių anglimi kūrenamų elektrinių ir neveiksmingų subsidijų iškastiniam kurui; yra susirūpinęs dėl to, kad nėra apibrėžta, kas yra „neveiksminga subsidija iškastiniam kurui“ ir kad tai kelia didelį pavojų tokių išpareigojimų patikimumui; pažymi, kad subsidijos iškastiniam kurui ES vis dar siekia apie 55–58 mlrd. EUR per metus; primena Komisijai ir valstybėms narėms pagal 8-ąją aplinkos veiksmų programą jų prisiimtus išpareigojimus nustatyti galutinį laipsniško subsidijų iškastiniam kurui panaikinimo terminą, kuris atitiktų siekį apriboti visuotinį atšilimą iki 1,5 °C, taip pat parengti privalomą valstybių narių pažangos siekiant laipsniškai panaikinti subsidijas iškastiniam kurui stebėsenos ir ataskaitų teikimo Sąjungos sistemą, grindžiamą sutarta metodika; ragina Komisiją ir visas valstybes nares įgyvendinti konkrečią politiką, terminus ir priemones, kad kuo greičiau ir ne vėliau kaip iki 2025 m. būtų palaipsniui panaikintos visos tiesioginės ir netiesioginės subsidijos iškastiniam kurui; ragina kitas konvencijos šalis imtis panašių priemonių ir bendradarbiauti siekiant parengti sutartį dėl iškastinio kuro neplatinimo; palankiai vertina G 7 išpareigojimą iki 2022 m. pabaigos nutraukti iškastinio kuro plėtros užsienyje finansavimą, kartu pabrėždamas, kad šis išpareigojimas turėtų būti taikomas ir šalies viduje; atkreipia dėmesį į poreikį užtikrinti, kad ES anglies dioksido apmokestinimo sistema neskatinėtų pramoninės taršos; pabrėžia Inovacijų fondo svarbą;

50. mano, jog labai svarbu, kad pagrindinės tarptautinės finansų įstaigos greitai priimtų ir plėtotų žaliąjį finansavimą, siekiant sėkmingai sumažinti pasaulio ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro; primena Europos investicijų banko (EIB), kaip ES klimato banko, vaidmenį ir jo neseniai priimtas Klimato banko veiksmų gaires bei atnaujintą skolinimo energetikos sektoriui politiką ir papildomas Europos investicijų fondo (EIF) pastangas inicijuoti investicijas į klimatą; palankiai vertina tai, kad Europos Centrinis Bankas išpareigojo integruoti klimato kaitos aspektus į savo pinigų politikos sistemą; primygtinai ragina daugiašalius plėtros bankus, įskaitant EIB, ir vystymosi finansų įstaigas, kurios paprastai teikia finansinę paramą naudodamos su skolos susidarymu susijusias priemones, kad įgyvendintų atsakingo skolinimo ir skolinimosi principus ir suderintų savo netiesiogines investicijas su Paryžiaus susitarimu bei surinktų ir panaudotų kokybiškus duomenis apie klimato riziką, pažeidžiamumą ir poveikį siekdamas nukreipti investicijas taip, kad jos būtų suderinamos su 1,5 °C tikslu; pripažįsta sukurtą Glazgo nulinės taršos finansinio aljanso ir jo išpareigojimo remti besiformuojančios rinkos ekonomikos šalių perėjimą prie nulinės taršos svarbą; šiuo požiūriu palankiai vertina ES susitarimą dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo, kuris yra labai svarbus kuriant finansinę paramą;

51. remia Finansų ministrų koalicijos dėl klimato politikos veiksmų darbą ir ragina visas vyriausybes patvirtinti koalicijos išpareigojimus suderinti visų sričių politiką ir praktiką, susijusią su finansų ministerijų kompetencija, su Paryžiaus susitarimo tikslais ir nustatyti veiksmingą anglies dioksido kainodarą, kaip išdėstyta Helsinkio principuose;

52. palankiai vertina Tarptautinių tvarumo standartų valdybos darbą siekiant parengti pasaulinius bazinius informacijos apie tvarumą atskleidimo kapitalo rinkose standartus, siekiant daugiau kapitalo nukreipti į švarias technologijas ir investicijas į klimatą;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

Pastangos visuose sektoriuose

53. primena, kad Europos klimato teisės akte numatytas išsipareigojimas sudaryti palankesnes sąlygas konkreitiems sektoriams skirtiems dialogams ir partnerystėms klimato klausimais, įtraukiai ir reprezentatyviai suburiant pagrindinius suinteresuotuosius subjektus, kad sektoriai būtų skatinami patys parengti neprivalomas orientacines veiksmų gaires ir planuoti savo perėjimą prie Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslo įgyvendinimo iki 2050 m.; atkreipia dėmesį į tai, kad šios veiksmų gairės galėtų būti vertingas indėlis padedant sektoriams planuoti būtinas investicijas į perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir taip pat galėtų padėti didinti sektorių dalyvavimą ieškant neutralaus poveikio klimatui sprendimų;

54. ragina visas šalis kuo greičiau imtis veiksmų, kad būtų sumažintas išmetamas metano kiekis; palankiai vertina Pasaulinį išsipareigojimą dėl metano, kurį ES, JAV ir daugelis kitų šalių prisiėmė per COP 26 ir kuriuo siekiama iki 2030 m. 30 proc. sumažinti visą dėl žmogaus veiklos išmetamą metano kiekį, palyginti su 2020 m. lygiu, nes tai yra pirmas žingsnis siekiant 45 proc. sumažinimo tikslo, kaip rekomendavo UNEP⁽²²⁾; primygtinai ragina visas konvenciją pasirašiusias šalis užtikrinti, kad iki 2030 m. jos bent 30 proc. sumažintų savo teritorijose išmetamo metano kiekį, ir priimti nacionalines priemones šiam tikslui pasiekti; pažymi, kad apie 60 proc. viso pasaulio metano išmetama iš tokių šaltinių kaip žemės ūkis, sąvartynai, nuotekų valymo įrenginiai ir iškastinio kuro gamyba bei transportavimas vamzdynais; primena, kad metanas yra stiprios ŠESD, kurių poveikis klimatui yra 28 kartais didesnis už CO₂ per 100 metų laikotarpį ir 80 kartų didesnis per 20 metų laikotarpį; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į tai, kad ryžtingesni veiksmai mažinant išmetamą metano kiekį yra viena iš ekonomiškai efektyviausių priemonių siekiant sumažinti išmetamą ŠESD kiekį trumpuoju laikotarpiu; pažymi, kad jau yra daug technologijų ir būdų, kaip ekonomiškai efektyviai, mažomis arba neigiamomis sąnaudomis sumažinti išmetamą metano kiekį; pažymi, kad metano išmetimą žemės ūkyje daugiausia skatina didėjantis gyvulių skaičius ir kad dėl mėšlo ir žarnyno fermentacijos gyvulių išmetami teršalai sudaro apytiksliai 32 proc. antropogeninės kilmės metano kiekio; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į pasiūlymą mažinti energetikos sektoriuje išmetamą metano kiekį, kurį Komisija pristatė 2021 m. gruodžio mėn.; ragina priimti papildomas privalomas teisėkūros priemones, kuriomis būtų sprendžiama išmetamųjų teršalų problema kituose taršiuose sektoriuose, nustatyti privalomus Sąjungos išmetamo metano kiekio mažinimo tikslus, taip pat įtraukti metaną į Nacionalinių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo išsipareigojimų direktyvą kaip reglamentuojamus teršalus; pakartoja savo raginimą spręsti gyvulių tankumo ES klausimą siekiant užtikrinti plataus užmojo išmetamo ŠESD kiekio sumažinimą šiame sektoriuje; pakartoja savo poziciją, kad reikia keisti vartojimo modelius ir pereiti prie sveikesnių maisto produktų, mitybos ir gyvenimo būdo, įskaitant didesni tvariai ir regione pagamintų augalų ir augalinių maisto produktų vartojimą, ir kad reikia spręsti perteklinio mėsos ir itin perdirbtų produktų vartojimo problemą;

55. mano, kad taikant tvarios žemės ūkio gamybos modelius reikia nustatyti pasaulinius standartus naudojant tarpsektorinę, daugiadalykę koncepciją „Viena sveikata“⁽²³⁾, siekiant užtikrinti perėjimą prie tvarių maisto sistemų, taip pat įgyvendinti Paryžiaus susitarimo ir Glazgo klimato pakto išsipareigojimus;

56. pripažįsta, kad klimato kaita prisidės prie padidėjusio atsparumo antibiotikams, todėl ragina šalis pasiekti visuotinį susitarimą sumažinti antimikrobinių medžiagų naudojimą ir kovoti su atsparumo rizika;

57. pabrėžia, kad transporto sektorius yra vienintelis sektorius, kuriame išmetamųjų teršalų kiekis ES lygmeniu nuo 1990 m. padidėjo, ir tai nesuderinama su ES klimato tikslais, pagal kuriuos reikia labiau ir greičiau mažinti visų visuomenės sektorių, įskaitant aviacijos ir jūrų sektorius, išmetamų teršalų kiekį; mano, jog siekiant užtikrinti, kad nacionaliniu lygmeniu nustatyti įpareigojantys veiksmai atitiktų visos ekonomikos mastu prisiimtus išsipareigojimus, kaip reikalaujama pagal Paryžiaus susitarimą, konvencijos šalys turėtų būti primygtinai raginamos įtraukti tarptautinės laivybos ir aviacijos išmetamus teršalus į jų prisiimtus nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus bei susitarti dėl tarptautinio, regioninio ir nacionalinio lygmens priemonių ir jas įgyvendinti, siekiant sumažinti šiuose sektoriuose išmetamų teršalų kiekį, įskaitant su CO₂ nesusijusį aviacijos poveikį; be to, primena, kad, TEA teigimu, norint iki 2050 m. pasiekti nulinių grynųjų išmetamųjų teršalų kiekį, visi nauji pasaulyje rinkai pateikiami lengvieji automobiliai iki 2035 m. turi užtikrinti nulinių išmetamųjų teršalų kiekį;

58. atkreipia dėmesį į tai, kad jūrų ir aviacijos sektoriuose išmetami teršalai turi būti įtraukti į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ATLPS) – tai taip pat galėtų būti pavyzdys kitoms šalims ir padės siekti platesnių užmojų tarptautiniu lygmeniu, be kita ko, Tarptautinėje jūrų organizacijoje (IMO) ir Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje

⁽²²⁾ UNEP 2021 m. pasaulinis metano vertinimas.

⁽²³⁾ https://www.who.int/health-topics/one-health#tab=tab_1

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

(ICAO); yra susirūpinęs dėl lėtos pažangos IMO ir ICAO mažinant tarptautinės laivybos ir aviacijos išmetamą teršalų kiekį; ragina Komisiją ir valstybes nares dėti visas pastangas siekiant stiprinti Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemą (CORSA), kartu užtikrinant ES teisėkūros autonomiją įgyvendinant ATLPS direktyvą; palankiai vertina tęsiamą IMO darbą, kuriuo ji siekia atnaujinti savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų strategiją ir išmetamo kiekio mažinimo tikslą ir priimti konkrečias priemones; tačiau primygtinai ragina IMO sparčiai patvirtinti trumpalaikius ir vidutinės trukmės tikslus ir priemones, kurie būtų suderinti su Paryžiaus susitarimo tikslais;

59. atkreipia dėmesį į didžiulį poveikį klimatui, kurį sukelia privačių lėktuvų naudojimas, nes per vieną privatų reisą vos per valandą gali būti išmetamos dvi metrinės tonos CO₂ ⁽²⁴⁾; pabrėžia, jog svarbu, kad vadovai rodytų pavyzdį, ir todėl apgailestauja, kad kai kurie pasaulio lyderiai ir delegatai į COP 26 vyko privačiais lėktuvais; ragina visus COP 27 dalyvius vykstant į konferenciją pasirinkti mažiausiai taršų transporto būdą; susirūpinęs atkreipia dėmesį į vertinimus, kad privačių lėktuvų naudojimas Europoje padidėjo 30 proc., palyginti su ikipandeminiu lygiu ⁽²⁵⁾, todėl ragina valstybes nares nedelsiant imtis priemonių privačių lėktuvų naudojimui savo teritorijose apriboti;

60. palankiai vertina per COP 26 pradėtą iniciatyvą „Beyond Oil and Gas Alliance“ (BOGA) ir pažymi privalomą jos tikslo riboti iškastinio kuro tiekimą ir nutraukti naftos ir dujų gavybą pobūdį; primena, kad iškastinis kuras labiausiai prisideda prie klimato kaitos, dėl jo išmetama daugiau kaip 75 proc. visų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir kad pagal dabartinius planus būtų išgaunama apie 240 proc. daugiau anglių, 57 proc. daugiau naftos ir 71 proc. daugiau dujų, nei tai būtų suderinama su siekiu užtikrinti, kad visuotinis atšilimas neviršytų 1,5 °C; pritaria socialiai teisingai ir lygiateisiškai visuotinei pertvarkai siekiant suderinti naftos ir dujų gavybą su Paryžiaus susitarimo tikslais; ragina visas valstybes nares ir kitas Paryžiaus susitarimo šalis prisijungti prie šios iniciatyvos;

61. reiškia susirūpinimą dėl to, kad investuotojai į iškastinį kurą, remdamiesi investicijų susitarimais, kelia bylas vyriausybėms investiciniuose teismuose dėl to, kad vyriausybės vykdo klimato politiką, laipsniškai atsisako iškastinio kuro arba vykdo teisingą pertvarką; ragina užtikrinti dvišalių ir daugiašalių investicijų susitarimų ir tarptautiniu mastu sutartų klimato tikslų nuoseklumą, netaikant investicijų į iškastinį kurą apsaugos;

62. primena, kad pagal 6-ąją IPCC metinę ataskaitą klimato kaitos švelninimo galimybės, kainuojančios 100 USD už CO₂ toną ar mažiau, galėtų padėti iki 2030 m. sumažinti pasaulinį išmetamą ŠESD kiekį bent jau perpus, palyginti su 2019 m. lygiu; todėl pabrėžia, kad veiksmingos anglies dioksido kainos įvedimas, kaip platesnio politikos priemonių derinio dalis, gali padėti gerokai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir skatinti švarių technologijų inovacijas; ragina ES imtis vadovaujamo vaidmens skatinant anglies dioksido apmokestinimą ir drauge veiksmingai ir socialiniu požiūriu įtraukiai naudojant pajamas, kad būtų skatinama greitesnė ir teisingesnė pertvarka; taip pat ragina ES ieškoti sąsajų su trečiojoje šalyse ir regionuose taikomais anglies dioksido apmokestinimo mechanizmais ir kitų bendradarbiavimo formų, kad visame pasaulyje būtų sparčiau ekonomiškai efektyviai ir socialiniu požiūriu teisingai mažinamas išmetamųjų teršalų kiekis ir kartu mažinama anglies dioksido nutekėjimo rizika, taip padedant užtikrinti vienodas sąlygas visame pasaulyje; ragina Komisiją taikyti apsaugos priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad bet koks ryšys su ES ATLPS ir toliau padėtų užtikrinti papildomą nuolatinį indėlį į klimato kaitos švelninimą ir nedarytų neigiamo poveikio ES vidaus įsipareigojimams, susijusiems su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu;

63. ragina Komisiją bendradarbiauti su kitais didžiausiais CO₂ išmetančiais subjektais ir sukurti tarptautinį klimato klubą, kuris būtų atvertas visoms šalims, įsipareigojusioms siekti plataus užmojo tikslų klimato srityje ir veiksmingai apmokestinti anglies dioksidą, įskaitant bendrus išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslus ir poveikio klimatui neutralumo užtikrinimą ne vėliau kaip iki 2050 m.;

⁽²⁴⁾ Transport & Environment, „Private jets: can the super rich supercharge zero-emission aviation?“, 2021 m. balandžio mėn.

⁽²⁵⁾ Ten pat.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

Klimato kaita ir lyčių aspektas

64. išpėja, kad klimato kaita daro skirtingą poveikį žmonėms priklausomai nuo tokių veiksnių kaip lytis, amžius, negalia, etninė kilmė ir skurdas; mano, kad perėjimas prie tvarios visuomenės turi vykti įtraukiai, teisingai ir užtikrinant lygybę ir kad lyčių lygybė yra labai svarbi tokiai pertvarkai; todėl palankiai vertina tai, kad COP 26 buvo priimtas sprendimas, kurį rekomendavo Pagalbinis įgyvendinimo komitetas lyčių ir klimato kaitos klausimais, kad būtų geriau integruojamas lyčių aspektas į nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus ir kad įgyvendinant kovos su klimato kaita finansavimą būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą; tačiau apgailestauja, kad apytiksliai pusė šalių dar turi paskirti ir aprūpinti nacionalinį lyčių aspekto ir klimato kaitos ryšių punktą, kuris būtų atsakingas už derybas dėl klimato ir klimato politikos įgyvendinimą bei stebėseną;

65. atkreipia dėmesį į UNFCCC sustiprintą Limos darbo programą lyčių klausimais ir jos Lyčių lygybės veiksmų planą, kuriuose pripažįstama, kad būtina toliau skatinti ir plačiau propaguoti lyčių lygybę kaip horizontalųjį prioritetą klimato kaitos srityje; pakartoja savo raginimą Komisijai parengti konkrečių veiksmų planą, kuriuo būtų siekiama įvykdyti atnaujinto Lyčių lygybės veiksmų plano išsipareigojimus, ir sukurti nuolatinį ES lyčių aspekto ir klimato kaitos ryšių punktą, kuriam būtų skiriama pakankamai biudžeto lėšų, kad ES ir pasaulyje būtų galima įgyvendinti ir stebėti lyčių aspekto atžvilgiu konstruktyvius veiksmus klimato kaitos srityje⁽²⁶⁾; ragina ES integruoti lyčių aspektą į visus klimato ir aplinkos politikos formavimo procesus; pakartoja savo raginimą ES ir jos valstybėms narėms užtikrinti lyčių požiūriu teisingus nacionalinius klimato srities veiksmų planus ir prasmingą visų lyčių dalyvavimą juos rengiant ir įgyvendinant, taip pat stiprinti moterų ir moterų organizacijų vaidmenį valdymo ir sprendimų priėmimo procesuose, didinti jų galimybes gauti finansavimą ir dalyvauti programose, kuriomis remiamas moterų vaidmuo klimato srities veiksmų valdyme;

66. pažymi, kad pagal Paryžiaus susitarimą tikimasi, kad išsivysčiusios šalys teiks ataskaitas, kaip į finansavimą integruojamas lyčių aspektas ir ar teikiant finansavimą atsižvelgiama į lyčių aspektus; reiškia susirūpinimą dėl to, kad projektuose vis dar aiškiai nepakankamai atsižvelgiama į lyčių aspektą, ir ragina ES dėti daugiau pastangų šioje srityje; rekomenduoja atlikti lyčių aspekto analizę siekiant padėti nustatyti skirtingus visuomenės poreikius ir interesus, taip pat skirtingus visuomenės galimybių naudotis finansavimo mechanizmais lygius; pakartoja savo raginimą Komisijai parengti konkrečių veiksmų planą, kuriuo siekiama įvykdyti COP 25 patvirtinto atnaujinto Lyčių lygybės veiksmų plano išsipareigojimus, kuriems būtų skiriama pakankamai biudžeto lėšų, kad ES ir pasaulyje būtų galima įgyvendinti ir stebėti lyčių aspektą integruojančius veiksmus klimato kaitos srityje; mano, kad tai galėtų būti pavyzdys kitoms konferencijos šalims imtis panašių priemonių;

Pramonė, MVĮ ir konkurencingumas

67. mano, kad COP 27 yra labai svarbus žingsnis nuo Paryžiaus susitarimo pasirašymo 2015 m., nes Sąjunga pradėjo įgyvendinti pasirengimo įgyvendinti 55 proc. tikslą priemonių rinkinį, dokumentų rinkinį „RePowerEU“ ir kitas priemones, siekdama ne tik sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir ne vėliau kaip iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, bet ir pertvarkyti savo energetikos sistemą; mano, kad ekonomikos klestėjimas, socialinė sanglauda, darbo vietų kūrimas, darni pramonės plėtra ir klimato politika turėtų vienas kitą stiprinti; pabrėžia, kad kovojant su klimato kaita turėtų būti siekiama mažinti energijos nepriteklių, didinti atsparumą ir konkurencingumą ir suteikti galimybių ES pramonei ir MVĮ, kuriomis būtų galima pasinaudoti, jei teisės aktų leidėjai išsipareigotų laiku imtis specialiai pritaikytų, solidarumu grindžiamų ir tinkamų politinių reagavimo priemonių; mano, jog itin svarbu, kad Sąjunga įgytų pradininkės pranašumą ir būtų lyderė rodydama pavyzdį, sykiu apsaugodama vidaus rinką nuo nesąžiningos trečiųjų šalių konkurencijos ir užtikrindama vienodas sąlygas Europos pramonei visame pasaulyje;

68. pabrėžia, kad Sąjunga turėtų dėti visas pastangas, kad jos pramonės šakos ir MVĮ išlaikytų pirmaujančią poziciją ir pasaulinį konkurencingumą pereinant prie nulinio grynojo išmetamo ŠESD kiekio ekonomikos; nurodo, kad siekiant išlaikyti ES pirmavimą vaidmenį ir išplėsti jo sritis, reikėtų pasinaudoti turimomis ir novatoriškėmis politikos priemonėmis; pabrėžia, kad reikia toliau sparčiai mažinti Europos pramonės priklausomybę nuo iškastinio kuro ir toliau teikti Sąjungos paramą šiam tikslui, visų pirma proporcingiems įsisavinimo MVĮ sprendimams; palankiai vertina iniciatyvas, kurių imtasi

⁽²⁶⁾ 2021 m. sausio 21 d. rezoliucija dėl ES lyčių lygybės strategijos (OL C 456, 2021 11 10, p. 208).

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

strateginių vertės grandinių srityje; pripažįsta teigiamą poveikį Europos pramonei, įskaitant MVĮ, kuri daro priimamos ankstyvos strategijos kovojant su klimato kaita ir Sąjungos pavyzdys siekiant poveikio klimatui neutralumo, nes taip atveriamos naujos galimybės mažiau pažengusioms ar mažesnių užmojų šalims ir gali būti užtikrinamas labai naudingas konkurencinis pranašumas ES pramonei ir MVĮ; pabrėžia, kad reikia parengti daugiašalius ir dvišalius ES ir jos partnerių susitarimus, kurių įgyvendinimas būtų užtikrinamas ir kuriais būtų siekiama perkelti Sąjungos aplinkosaugos standartus ir užtikrinti vienodas sąlygas prekybai ir investicijoms; pabrėžia, kad reikia užkirsti kelią Europos pramonės ir MVĮ gamybos ir investicijų perkėlimui, kuris vyksta dėl to, kad už Sąjungos ribų taikomos ne tokios griežtos kovos su klimato kaita priemonės, ir todėl ragina tarptautinius partnerius derinti pastangas kovojant su klimato kaita; kita vertus, mano, kad gamyba ir investicijos Europoje sustiprintų ES pramonės vertės grandinę ir strateginį savarankiškumą nestabiliame pasauliniame kontekste;

69. pripažįsta MVĮ, ypač labai mažų įmonių ir startuolių, esminių vaidmenį skatinant ir užtikrinant užimtumą ir augimą, taip pat pirmaujant skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos srityje; primena, kad MVĮ yra esminė Europos ekonominės ir socialinės struktūros dalis, todėl teisės aktų leidėjai turi jas remti ir skatinti pertvarkos laikotarpiu, visų pirma užtikrindami galimybę gauti finansavimą tvarioms technologijoms, paslaugoms ir procesams ir supaprastindami administracines procedūras; yra susirūpinęs dėl to, kad visose su bendrąja rinka susijusiose ES politikos srityse, įskaitant siekį skatinti skaitmeninimą ir žaliąją pertvarką, nepakankamai atsižvelgiama į MVĮ galimybes ir pažeidžiamumą;

70. palankiai vertina ES piliečių, bendruomenių, savivaldybių, miestų, regionų, pramonės sektorių ir institucijų įsipareigojimą, pastangas ir pažangą, kurią jie iki šiol padarė siekdami įgyvendinti Paryžiaus susitarime numatytus įpareigojimus;

71. palankiai vertina tai, kad keletas ES prekybos partnerių pradėjo taikyti prekybos anglies dioksidu ar kitus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, ir ragina Komisiją toliau skatinti šią ir panašią politiką pasauliniu mastu; laukia greito susitarimo su Taryba dėl pasiūlymo dėl socialiniu požiūriu teisingo ES pasienio anglies dioksido mokesčio mechanizmo, kuris apimtų veiksmingą anglies dioksido nutekėjimo mechanizmą, ir jo poveikio, kuriuo bus skatinamas pasaulinis anglies dioksido apmokestinimas, nes tai padės sumažinti pasaulyje išmetamą anglies dioksido kiekį ir pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus;

72. mano, kad perėjimas prie tvarios ekonomikos turi būti derinamas su Europos konkurencingumo išsaugojimu ir darbo vietų kūrimu, nes, norint Europos žaliojo kurso sėkmės, labai svarbu, kad bendroji rinka, prisitaikant prie naujos reguliavimo aplinkos, išliktų ekonomiškai efektyvi;

73. pabrėžia, kad reikia skatinti konkurencingas biržos prekių ir retųjų metalų rinkas, kurios yra būtinos žaliajai pertvarkai, nes pasaulio biržos prekių ištekliai priklauso labai mažai valstybių; pabrėžia, kad nuolatinė priklausomybė nuo kelių tiekėjų bus atoveikis kai kurioms dabartinėms politikos priemonėms, pvz., planui „RePowerEU“, ir Sąjungos piliečių daromoms aukoms;

74. pabrėžia, kad reikia kvalifikacijos programų, kuriomis būtų siekiama perkvalifikuoti darbo jėgą, kad ji atitiktų didėjančią darbo jėgos paklausą energijos vartojimo efektyvumo, atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir žaliųjų technologijų sprendimų srityse; ragina visas valstybes nares imtis veiksmų siekiant užtikrinti, kad dabartinė ir būsima Europos darbo jėga įgytų visus reikiamus įgūdžius, kad galėtų valdyti, įgyvendinti ir diegti inovacijas, reikalingas žaliajai pertvarkai;

Energetikos politika

75. palankiai vertina visas iniciatyvas, kuriomis siekiama sumažinti ES priklausomybę nuo iškastinio kuro, be kita ko, sumažinti ir galiausiai panaikinti priklausomybę nuo viso Rusijos iškastinio kuro ir susijusių produktų, nes Rusija naudoja savo gamtos išteklius kaip ginklą ir dėl savo invazijos į Ukrainą; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina Komisiją ir Tarybą parengti investicijų planą, skirtą energijos vartojimo efektyvumo priemonėms ir atsinaujinantiems energijos ištekliams, siekiant sustiprinti energetinį savarankiškumą; primena, kad, Komisijos skaičiavimais, norint iki 2030 m. laipsniškai panaikinti mūsų energetinę priklausomybę nuo Rusijos, reikia 300 mlrd. EUR; atkreipia dėmesį į ES vykdomą darbą su tarptautiniais partneriais siekiant įvairinti energijos tiekimą; pažymi, kad Komisijos analizėje, kuria grindžiamas planas „RePowerEU“, prognozuojama, kad dėl naujų aplinkybių kai kurie iškastiniu kuru pagrįsti pajėgumai, deja, gali būti naudojami ilgiau, nei tikėtasi iš pradžių;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

76. palankiai vertina vykdomą energetikos teisės aktų peržiūrą pagal pasirengimo įgyvendinti 55 proc. tikslą priemonių rinkinį, siekiant juos suderinti su padidintu tikslu ne vėliau kaip 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 proc., kad ne vėliau kaip iki 2050 m. būtų užtikrintas poveikio klimatui neutralumas; vis dėlto ragina tęsti darbą siekiant nustatyti platesnio užmojo tikslus, pvz., susijusius su atsinaujinančiųjų išteklių energija ir energijos vartojimo efektyvumu, ypač atsižvelgiant į tai, kad Sąjunga ir toliau turėtų pirmauti rodydama pavyzdį;

77. pabrėžia itin svarbų energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių vaidmenį pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos; primena, kad ekologiškiausia energija yra ta, kurios nevartojame, ir kad tai propaguojant ypač svarbus energijos vartojimo efektyvumo priemonių vaidmuo; pripažįsta pažangą, padarytą plėtojant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą; sykiu ragina toliau plėtoti efektyvaus energijos vartojimo veiksmus, pvz., sektorių integraciją ir perteklinės šilumos panaudojimą; atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. šildymas sudarė 50 proc. pasaulio suvartojamos energijos⁽²⁷⁾ ir kad, laikantis principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, ši energija gali būti naudingai pakartotinai naudojama ir reintegruota kaip tvarus šilumos šaltinis, kuris būtų naudingas visoms šalims, nes perteklinė šiluma gaminama visose šalyse; vis dėlto pripažįsta, kad svarbu suderinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo tikslus, kad ne vėliau kaip iki 2050 m. būtų užtikrintas poveikio klimatui neutralumas ir laikomasi Paryžiaus susitarimo, taip pat būtų pasiekti plano „RepowerEU“ tikslai, pasinaudojant dabartinio atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir kaupimo technologijų sąnaudų mažėjimo proga; pripažįsta, kad didesnis Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslo iki 2030 m. užmojis turėtų būti suderinamas su reikalinga elektrifikavimo, vandenilio, elektrosintetinių degalų ir kitų žaliajai pertvarkai reikalingų švartų technologijų plėtra ir įsisavinimu;

78. primena, kad reikia labai išplėsti ir paspartinti leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams išdavimo procedūras, atsižvelgiant į ES gamtos teisės aktus, be kita ko, susijusius su biologine įvairove, ir įtraukti visus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus į pajėgumų žemėlapių sudarymo ir planavimo procesą;

79. primena Sąjungos išpareigojimą laikytis principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, pagal kurį atsižvelgiama į išlaidų efektyvumą, sistemos efektyvumą, kaupimo pajėgumus, paklausos lankstumą ir tiekimo saugumą; pabrėžia, kad svarbu šį principą integruoti ir įgyvendinti visuose atitinkamuose teisės aktuose ir iniciatyvose ir, kai tinkama, visuose sektoriuose; atkreipia dėmesį į neišnaudotas efektyvaus energijos vartojimo galimybes tokiuose sektoriuose kaip pramonė⁽²⁸⁾, informacinės technologijos, transportas ir pastatai, įskaitant šildymą ir vėsinimą; palankiai vertina strategiją „Renovacijos banga“ ir susijusias bei konkrečias reguliavimo, finansavimo ir galimybių priemones, kuriomis siekiama iki 2030 m. bent padvigubinti metinį pastatų energinės renovacijos rodiklį, skatinti esminę renovaciją ir sudaryti palankesnes sąlygas elektromobilumui, kaip numatyta pasirengimo įgyvendinti 55 proc. tikslą priemonių rinkinyje, siekiant sumažinti energijos nepriteklių; primena, kad statybos ir renovacijos sektoriuje MVĮ atliks itin svarbų vaidmenį per visą „Renovacijos bangos“ laikotarpį, nes tai leis sumažinti pastatų energijos poveikį ir poveikį klimatui;

80. palankiai vertina strategiją „RePowerEU“ ir ragina visas ES valstybes nares apsvaistyti IEA 10 punktų planą, kurį tinkamai įgyvendinus būtų galima gerokai daugiau nei perpus sumažinti dujų importą iš Rusijos ir taip sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos gamtinių dujų;

81. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu kuo greičiau palaipsniui atsisakyti iškastinio kuro; pažymi, kad šis tikslas turi būti pasiektas kuo labiau didinant jo teigiamą poveikį Sąjungos energetiniam saugumui, pramonės konkurencingumui ir piliečių gerovei; ragina G7 šalis rodyti energetikos pertvarkos pavyzdį ir sustabdyti visas naujas investicijas į iškastinio kuro gavybą; palankiai vertina G7 šalių išpareigojimą iki 2035 m. sumažinti savo energetikos sektorių priklausomybę nuo iškastinio kuro ir iki šių metų pabaigos nutraukti daugumos užjūrio iškastinio kuro projektų finansavimą; atkreipia dėmesį į tarptautinio bendradarbiavimo svarbą siekiant palaipsniui atsisakyti iškastinio kuro, pvz., BOGA ir „Powering Past Coal Alliance“;

82. apgailestauja dėl to, kad iškastinio kuro energijos subsidijos Sąjungoje nuo 2008 m. išliko stabilios ir sudaro apie 55–58 mlrd. EUR per metus, t. y. apie trečdali visų energijos subsidijų Sąjungoje, ir kad šiuo metu 15 valstybių narių iškastinį kurą subsidijuoja daugiau nei atsinaujinančiųjų išteklių energija; mano, kad iškastinio kuro subsidijos trukdo

⁽²⁷⁾ IEA, „Market analysis and forecast from 2019 to 2024“, <https://www.iea.org/reports/renewables-2019/power>

⁽²⁸⁾ Primena, jog apskaičiuota, kad galutinis energijos suvartojimas pramonėje iki 2030 m. gali būti sumažintas 23,5 proc., palyginti su įprastinės veiklos scenarijumi.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

įgyvendinti Europos žaliojo kurso tikslus ir Paryžiaus susitarimo įpareigojimus; pabrėžia, kad itin svarbu užtikrinti nuoseklesnius kainų signalus visuose energetikos sektoriuose ir valstybėse narėse ir vengti išorės sąnaudų internalizavimo; atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurios valstybės narės neseniai patvirtino priemones, kuriomis siekiama apsaugoti vartotojus nuo tiesioginio kylančių energijos kainų poveikio, ypač namų ūkiams, ir primygtinai reikalauja, kad tokia praktika ir toliau būtų išskirtinė ir laikina; ragina valstybes nares ir kitas COP 26 šalis teikti pirmenybę investicijoms į žaliąją energiją ir infrastruktūrą ir palaipsniui panaikinti visas tiesiogines ir netiesiogines iškastinio kuro subsidijas;

83. mano, jog tam, kad Sąjunga užtikrintų poveikio klimatui neutralumą, jos energetikos sistema turėtų būti integruota ir grindžiama pakopine prioritetų sistema, pradedant nuo principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ įgyvendinimo, remiantis išlaidų efektyvumu, sistemos efektyvumu, kaupimo pajėgumais, tiekimo saugumu ir paklauskos lankstumu, kuriuos padeda užtikrinti išmanieji tinklai, taip taupant energiją, po to tiesiogiai elektrifikuojant galutinio vartojimo sektorius iš atsinaujinančiųjų išteklių, naudojant atsinaujinančiųjų išteklių ir iš jų pagamintus degalus, įskaitant vandenilį, galutinio vartojimo reikmėms, o pereinamuoju laikotarpiu naudojant darnius ir saugius mažo anglies dioksido pėdsako degalus toms reikmėms, kurioms neturima kitos alternatyvos, kartu išlaikant energijos prieinamumą, įperkamumą ir tiekimo saugumą plėtojant žiedinę, labai efektyviai energiją vartojančią, integruotą, tarpusavyje sujungtą, atsparią ir daugiarūšę energetikos sistemą;

84. primena, kad svarbu atsižvelgti į nacionalinių energetikos sistemų ir uždavinių įvairovę; pabrėžia teisingos pertvarkos poreikį ir pakartoja naujajame Žaliajame kurse išdėstytą pažadą nieko nepalikti nuošalyje; yra susirūpinęs dėl to, kad apie 50 mln. namų ūkių Sąjungoje vis dar gyvena energijos nepritekliaus sąlygomis, ir mano, kad ES turėtų dėti daugiau pastangų, kad užkirstų kelią šiam reiškiniui ir kuo labiau sumažintų jo mastą; pabrėžia, kad svarbus socialinis didesnių klimato srities užmojų aspektas; pabrėžia, kad pastatų renovacija labai svarbi siekiant sumažinti pastatų suvartojamos energijos kiekį, taršą ir sąskaitas už energiją; pabrėžia, kad energetikos politikos priemonių srityje turėtų būti laikomasi sąžiningos ir teisingos pertvarkos principo, taip pat glaudžiai bendradarbiaujama su pilietine visuomene ir socialiniais partneriais; todėl mano, kad viešosios politikos priemonės, stipresnė socialinė partnerystė ir pilietinės visuomenės dalyvavimas vietos, nacionaliniu ir ES lygmenimis yra būtina sąlyga siekiant poveikio klimatui neutralumo tikslo visuose visuomenės sektoriuose sąžiningu, įtraukiu ir socialiai tvariu būdu;

85. palankiai vertina tai, kad priimta Europos vandenilio strategija, kurioje numatyta iki 2024 m. ES įrengti elektrolizerius vandeniliui iš atsinaujinančiųjų išteklių gaminti, kurių bendras pajėgumas būtų bent 6 GW, o iki 2030 m. – įrengti elektrolizerius vandeniliui iš atsinaujinančiųjų išteklių gaminti, kurių bendras pajėgumas būtų bent 40 GW; atsižvelgdamas į tai, ragina Sąjungą ir valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas vandenilio integracijai sektoriuose, kuriuose sudėtinga mažinti taršą;

86. palankiai vertina ES jūrinių išteklių strategiją ir jos užmojų iki 2030 m. pasiekti bent 60 GW, o iki 2050 m. – 340 GW pajėgumą, kurią Parlamentas prašė padidinti iki 450 GW⁽²⁹⁾, taip pat Saulės energijos strategiją, kuria siekiama iki 2025 m. įrengti 320 GW saulės fotovoltinės energijos pajėgumus, o iki 2030 m. – 600 GW; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad strategijos įgyvendinimas būtų naudingas visai Sąjungai, įskaitant prieigos prie jūros neturinčias valstybes nares; pabrėžia, kad Europos įmonės yra pasaulio lyderės ir pramonės lyderės jūrinių atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje ir kad šis sektorius turi neišnaudotą tolesnio darbo vietų kūrimo (tiesiogiai ir netiesiogiai), augimo ir eksporto potencialą; ragina, kad Europos pirmavimas atsinaujinančiųjų išteklių pramonėje ir jos tiekimo grandinės būtų ES pramonės politikos dalis; su dideliu pasitenkinimu atkreipia dėmesį į 2022 m. gegužės mėn. Esbjergo (Danija) įvykusiame Šiaurės jūros aukščiausiojo lygio susitikime Belgijos, Danijos, Vokietijos ir Nyderlandų pasirašytą bendrą deklaratiją, pagal kurią Šiaurės jūra taps Europos žaliosios energetikos centru;

87. yra įsitikinęs, kad reikia sudaryti sąlygas vartotojams įgyti daugiau žinių ir turėti daugiau paskatų rinktis tvaresnes energijos rūšis ir būti aktyvesniems; ragina Komisiją įvertinti, kokių tinklo pajėgumų reikia atsinaujinančiųjų išteklių energijai ir šildymo elektra sprendimams integruoti, ir nustatyti likusias kliūtis, trukdančias plėtoti iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos energijos vartojimą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijas, visų pirma mažas pajamas gaunantiems ar pažeidžiamiems namų ūkiams;

⁽²⁹⁾ 2022 m. vasario 16 d. rezoliucija dėl Europos jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos strategijos (OL C 342, 2022 9 6, p. 66).

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

88. ragina tęsti darbą, susijusį su Energijos mokesčių direktyvos persvarstymu, siekiant suderinti mokesčių politiką su 2030 m. ir 2050 m. energetikos ir klimato srities tikslais, kartu įvertinant jos poveikį, be kita ko, vartotojams, energijos nepritekliui ir transporto nepritekliui;

89. pabrėžia, kad, nors Europa siekia įgyvendinti savo plataus užmojo tikslus, norint ne vėliau kaip iki 2050 m. iki nulio sumažinti grynąjį išmetamą teršalų kiekį pasaulyje, reikės koordinuotų pasaulinių veiksmų; pabrėžia, kad besivystančioms šalims reikės tarptautinės pagalbos, kad jos galėtų pereiti prie žaliosios ekonomikos; pabrėžia, kad svarbu stiprinti glaudų tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir dalytis gerąja praktika su tarptautiniais partneriais politikos formavimo ir mokslo srityse, įskaitant technologijų perdavimą, siekiant skatinti energijos vartojimo efektyvumą ir investicijas į tvariosios energetikos technologijas ir infrastruktūrą; atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija neseniai priėmė komunikatą dėl ES išorės veiksmų energetikos srityje, kuris apima jos pasiryžimą bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis visame pasaulyje ir skatinti „šalis partneres didinti savo klimato srities užmojus ir apibrėžti, kaip sieks poveikio klimatui neutralumo, taip pat užmegzti ilgalaikius abipusiškai naudingus santykius, visų pirma energetikos srityje“;

90. palankiai vertina Komisijos ketinimą 2022 m. priimti energetikos sektoriaus skaitmeninimo veiksmų planą, kad ES taptų technologijų lydere ir būtų sudarytos sąlygos sukurti labiau integruotą energetikos sistemą su pažangiais sprendimais konkrečiuose sektoriuose ir geresniu finansavimu 2021–2027 m. laikotarpiu; primena, kad svarbu šalinti kibernetinio saugumo riziką energetikos sektoriuje siekiant užtikrinti energijos sistemų atsparumą;

Moksliniai tyrimai, inovacijos, skaitmeninės technologijos ir kosmoso politika

91. palankiai vertina programos „Europos horizontas“ vaidmenį ir indėlį siekiant poveikio klimatui neutralizavimo; laikosi nuomonės, kad partnerystės pagal programą „Europos horizontas“, įskaitant bendrąsias įmones, skatins viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą siekiant prisidėti prie žaliosios pertvarkos, kartu užtikrinant, kad inovacijos būtų tvarios, prieinamos, pasiekiamos ir įperkamos; pabrėžia, kad svarbu gerinti MVĮ prieigą prie kvietimų teikti pasiūlymus pagal programą „Europos horizontas“ ir jų dalyvavimą, taip pat geriau informuoti piliečius apie Europos mokslinių tyrimų ir plėtros projektų ir naujų technologijų, įskaitant pavyzdinius projektus, rezultatus ir juos įtraukti, siekiant padidinti įsivavinimą visuomenėje ir užtikrinti, kad Sąjungos vaidmuo būtų labiau matomas jos piliečiams;

92. palankiai vertina programos „Copernicus“ ir naujo ES Žemės stebėjimo žinių centro, skirto sausumos, atmosferos ir jūrų aplinkos stebėsenos paslaugoms, vaidmenį; pabrėžia palydovinio stebėjimo pajėgumų svarbą stebint, modeliuojant, prognozuojant ir padedant formuoti politiką klimato kaitos srityje;

93. pabrėžia, kad reikia pritraukti daugiau viešųjų ir privačiųjų investicijų į naujų tvariųjų technologijų mokslinius tyrimus, inovacijas ir diegimą, be kita ko, daug darbo jėgos reikalaujančiose pramonės srityse, ir į būtinus naujus infrastruktūros tinklus ir projektus, kuriais prisidedama prie Europos žaliojo kurso ir Paryžiaus susitarimo tikslų įgyvendinimo; pabrėžia, kad vykdant būsimus mokslinius tyrimus ir kuriant technologijas turėtų būti atsižvelgiama į tvarumą ir žiedžiškumą; sykiu pabrėžia fundamentaliųjų mokslinių tyrimų, taip pat bendradarbiavimu grindžiamo ir tarpdalykinio požiūrio mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje svarbą sprendžiant klimato problemas; be to, atkreipia dėmesį į tai, kad reikia remti socialines inovacijas, kurios yra būtinos siekiant patenkinti netenkinamus visuomenės poreikius ir spręsti iššūkius, drauge įgalinant žmones per žaliąją pertvarką;

94. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti paskatų, kuriomis skatinamos novatoriškos technologijos siekiant 2030 ir 2050 m. tikslų, nuoseklumą ir suderinamumą, sprendžiant jau brandžių technologijų diegimo klausimą, taip pat investicijas į naujas technologijas, kurias reikia sukurti, kad ne vėliau kaip 2050 m. būtų pasiektas Sąjungos tikslas užtikrinti poveikio klimatui neutralumą;

95. pabrėžia, kad reikia dvejopos pertvarkos, kurioje skaitmeninė ir žalioji pertvarka būtų neatsiejamos; pabrėžia, kad skaitmeninės technologijos gali atlikti esminį vaidmenį Sąjungos žaliojoje pertvarkoje; primena, kad, siekiant Sąjungos ekonomikos atsigavimo, reikia sukurti stabilią reguliavimo sistemą, kuri sudarytų palankias sąlygas pažangai mokslinių tyrimų, inovacijų ir tvariųjų technologijų plėtros srityje, įskaitant ir rinką orientuotą pažangą, ir tinkamas jų finansavimo sąlygas;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

96. pabrėžia, kad skaitmeninimas yra vienas iš pagrindinių veiksnių, lemiančių energetikos sistemos integraciją, nes jis gali užtikrinti dinamiškus ir tarpusavyje susietus energijos nešiklių srautus, sudaryti sąlygas susieti įvairesnes rinkas ir teikti reikiamus duomenis pasiūlai ir paklausai suderinti; pabrėžia skaitmeninių technologijų potencialą didinti energijos vartojimo efektyvumą ir taip mažinti bendrą išmetamą ŠESD kiekį; pabrėžia, kad reikia užtikrinti saugią reguliavimo sistemą su nediskriminacinėmis ir skaidriomis priemonėmis prieš energetikos duomenų ir jų perdavimo procedūromis; primena, kad, Komisijos skaičiavimais, IRT ekologinis pėdsakas sudaro 5–9 proc. bendros suvartojamos elektros energijos ir daugiau kaip 2 proc. bendro išmetamo ŠESD kiekio; pabrėžia, kad, remiantis Komisijos jungtinio tyrimų centro 2018 m. atliktu dirbtinio intelekto tyrimu, duomenų centrams ir duomenų perdavimui gali tekti 3–4 proc. visos Sąjungoje suvartojamos elektros; pabrėžia, kad Komisija tikisi, jog 2018–2030 m. duomenų centrų vartojimas padidės 28 proc.; pabrėžiama, kad 47 proc. skaitmeninio sektoriaus išmetamo anglies dioksido kiekio tenka vartotojų įrangai, pvz., kompiuteriams, išmaniesiems telefonams, planšetiniams kompiuteriams ir kitiems prijungtiems prietaisams; todėl ragina imtis priemonių, kuriomis būtų mažinamas IRT sektoriaus anglies dioksido pėdsakas, užtikrinant efektyvų energijos ir išteklių naudojimą tinklų, duomenų centrų ir vartotojų prietaisų lygmeniu, ir pakartotinai atkreipia dėmesį į tikslą ne vėliau kaip iki 2030 m. užtikrinti, kad duomenų centrai taptų neutralaus poveikio klimatui ir labai efektyviai naudotų energiją, kaip nurodyta skaitmeninėje strategijoje;

97. primena mokslinių tyrimų ir inovacijų indėlio svarbą siekiant Paryžiaus susitarime nustatytų tikslų ir Europos žaliojo kurso tikslų; ragina Komisiją ir valstybes nares remti mokslinius tyrimus ir inovacijas ir apskritai didinti ES ir nacionaliniuose biudžetuose numatytas lėšas, skirtas MTI veiklai, susijusiai su saugios ir tvarios energetikos technologijomis ir inovacijomis; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę toliau remti technologijas ir inovatyvius sprendimus, kurie padės kurti klimato kaitos poveikiui atsparią ir integruotą energetikos sistemą, įskaitant sritis, kuriose Europa yra pasaulinė lyderė, ir vietos vertės grandines; mano, kad siekiant klimato politikos tikslų ir didelės ekonominės naudos europiečiams, Sąjungoje būtina turėti pagrindinius atsinaujinančiųjų išteklių energijos vertės grandinių segmentus, ir ragina imtis tinkamų priemonių siekiant remti Europos turinio vaidmenį atsinaujinančiųjų išteklių energijos tiekimo grandinėje ir teisės aktuose;

Klimato kaita ir vystymasis

98. dar kartą patvirtina ES išipareigojimą užtikrinti politikos suderinamumą vystymosi labui, ypač pramonės, žemės ūkio, žuvininkystės, prekybos ir investicijų politikos srityse; pabrėžia, kad reikia taikyti nuoseklų požiūrį į Paryžiaus susitarimo ir Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimą vykdant tiek vidaus, tiek išorės politiką;

99. ragina Komisiją, valstybes nares ir kitas G7 šalis parengti ir patvirtinti teisingos energetikos pertvarkos partnerystes su besivystančiomis šalimis ir imtis naujų ir papildomų investicijų, siekiant užtikrinti teisingą pertvarką besivystančiose šalyse palaipsniui atsisakant iškastinio kuro; mano, kad šios partnerystės iš esmės turėtų būti grindžiamos su skolos susidarymu nesusijusiomis finansavimo priemonėmis;

100. pabrėžia žmogaus teisių požiūrio svarbą klimato politikos veiksams, siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant visas priemones būtų gerbiamos ir palaikomos visų žmonių teisės; primygtinai ragina UNFCCC šalis integruoti žmogaus teisių aspektą į savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, savo pranešimus apie prisitaikymą ir savo nacionalinius veiksmų planus;

101. ragina vykdant vystymosi ir klimato politiką spręsti nelygybės, anksčiau susidariusių skolų ir skurdo, kuriuos dar labiau apsunkina neigiamas klimato kaitos poveikis, problemas;

Europos Parlamento vaidmuo

102. mano, kad Parlamentas turėtų būti įtrauktas į ES delegaciją, nes turi pritarti sudaromiems tarptautiniams susitarimams ir, kaip viena iš teisėkūros institucijų, atlieka esminį vaidmenį įgyvendinant Paryžiaus susitarimą ES lygmeniu; todėl tikisi, kad jam bus leista dalyvauti ES koordinavimo posėdžiuose Klimato kaitos konferencijoje COP 27 Šarm aš Šeiche ir kad jam bus užtikrinta galimybė susipažinti su visais parengiamaisiais dokumentais nuo pat derybų pradžios;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

o

o o

103. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir UNFCCC sekretariatui su prašymu toliau ją perduoti visoms Konvencijos šalims narėms, kurios nėra ES valstybės narės.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0374

Kultūrinis solidarumas su Ukraina ir bendras reagavimo į ekstremaliąją situaciją mechanizmas siekiant kultūros atsigavimo Europoje

2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kultūrinio solidarumo su Ukraina ir bendro reagavimo į ekstremaliąją situaciją mechanizmo siekiant kultūros atsigavimo Europoje (2022/2759(RSP))

(2023/C 149/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 167 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos preambulę, 3 straipsnį ir Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos preambulę,
 - atsižvelgdamas į savo 2022 m. kovo 1 d. rezoliuciją dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2022 m. birželio 8 d. rekomendaciją Tarybai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl ES užsienio, saugumo ir gynybos politikos po Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2022 m. vasario 16 ir 24 d. Europos Parlamento vadovybės pareiškimus dėl Ukrainos,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. rugsėjo 17 d. rezoliuciją dėl Europos kultūros atsigavimo ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2021 m. spalio 20 d. rezoliuciją dėl menininkų padėties ir kultūros gaivinimo ES ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 18 d. Tarybos išvada dėl kultūros ir kūrybos sektorių atsigavimo, atsparumo ir tvarumo,
 - atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl kultūrinio solidarumo su Ukraina ir bendro reagavimo į ekstremaliąją situaciją mechanizmo siekiant kultūros atsigavimo Europoje (O-000030/2022 – B9-0026/2022),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi Rusija, pradėjusi karą prieš Ukrainą, bando sunaikinti suverenios tautos tapatybę ir kultūrą, ir tai, be kita ko, daro vykdydama strateginius ir tikslingus kultūros paveldo objektų naikavimo veiksmus ⁽⁵⁾, kurie pagal 1954 m. Hagos konvenciją ⁽⁶⁾, kurią pasirašė abi valstybės, laikomi karo nusikaltimais;

⁽¹⁾ OL C 125, 2022 3 18, p. 2.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0235.

⁽³⁾ OL C 385, 2021 9 22, p. 152.

⁽⁴⁾ OL C 184, 2022 5 5, p. 88.

⁽⁵⁾ Nuo 2022 m. rugsėjo 21 d. UNESCO patvirtino, kad nuo 2022 m. vasario 24 d. žala padaryta 192 objektams: 81 religiniam objektui, 13 muziejų, 37 istoriniams pastatams, 35 kultūrinei veiklai skirtiems pastatams, 17 paminklų ir 10 bibliotekų (<https://www.unesco.org/en/articles/damaged-cultural-sites-ukraine-verified-unesco>).

⁽⁶⁾ Žr. Tarptautinio Baudžiamojo Teismo Romos statuto 8 straipsnio 2 dalies b punkto ix papunktį.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- B. kadangi Ukrainos užpuolimas tai pat reiškia išpuolį prieš mūsų bendrą Europos tapatybę, mūsų vertybes ir gyvenimo būdą, kuriam būdinga demokratija, pagarba žmogaus teisėms, orumu, teisine valstybe ir kultūrine įvairove pagrįsta atvira visuomenė; kadangi milijonai žmonių visame pasaulyje jaučia itin neigiamas pasekmes, kurios apima žmonių žūtis, maisto trūkumą, mažėjančią pasaulinę energijos pasiūlą ir didėjančią infliaciją bei augančius migracijos srautus; kadangi Rusija šias numatytas pasekmes naudoja politinių ir strateginių grasinimų tikslais;
- C. kadangi dėl Rusijos invazijos į Ukrainą taip pat kyla pavojus menininkams ir kultūros darbuotojams, žurnalistams ir mokslininkams, kuriama baimės ir netikėjimo aplinka, kuri kenkia menų laisvei, naujų kokybei, žiniasklaidos nepriklausomumui ir galimybei gauti informaciją, akademinę laisvę ir saviraiškos laisvę platesnioje prasme;
- D. kadangi neteisėtas kultūros paveldo naikinimas ir kultūros vertybių ir artefaktų grobstymas ir kontrabanda kelia didelę grėsmę visų ukrainiečių ir šalies mažumų tapatybei ir taps kliūtimi nacionaliniam susitaikymui po konflikto;
- E. kadangi plataus masto COVID-19 pandemijos pasekmės turėjo didelį poveikį visiems mūsų gyvenimo ir gyvenamosios aplinkos aspektams, ypač visai kultūrinei ekosistemai, kuriai ir taip jau buvo būdinga trapi organizacinė ir finansinė struktūra, paplitęs mažų garantijų darbas ir grėsmės meninės saviraiškos laisvei; kadangi kultūros ir kūrybos sektoriai ir pramonė dar ne visiškai atsigavo po COVID-19 krizės;
- F. kadangi šios didelės krizės ne tik sukėlė pavojų Sąjungos strateginiam savarankiškumui, bet ir atskleidė didelį Sąjungos potencialą stiprinti tvirtą priklausymo Europai jausmą ieškant bendrų atsako į būtiniausius poreikius priemonių ir konsoliduojant paramą Europos integracijai;
- G. kadangi kultūra išlieka svarbiu tarpusavio supratimo ir taikos palaikymo tarp gyventojų vektoriumi;

Didesnė parama Ukrainos kultūros ekosistemai ir solidarumas su ja

1. palankiai vertina bendrą tvirtą ES ir jos valstybių narių paramą Ukrainos kultūros ir kūrybos sektoriams ir pramonei ir Komisijos, vyriausybės subjektų, nevyriausybinėms organizacijoms (NVO) ir pilietinės visuomenės greitai sutelktas finansines priemones, kuriomis remiami nuo karo bėgantys menininkai ir kultūros specialistai, Ukrainos pabėgėlius priimančių šalių kultūros organizacijos, taip pat kultūros paveldo apsauga; ypač palankiai vertina greito atsako iniciatyvas, pvz., Kultūrinio solidarumo fondą Ukrainai;
2. reiškia nuoširdų solidarumą su atlikėjais, menininkais, kūrėjais, autoriais, leidėjais, jų įmonėmis ir visais kitais kultūros srities kūrėjais ir darbuotojais, įskaitant neprofesionalių kūrėjus, nes menas ir kultūra atliks labai svarbų vaidmenį gydant ir atstatant Ukrainą; reiškia didelę pagarbą Ukrainos menininkams ir kūrėjams, kurie, vykdydami savo meninę veiklą, priešinosi Rusijos invazijai;
3. ragina Komisiją ir valstybes nares atsižvelgti į neatidėliotinus kultūros ir kultūros paveldo sektorių poreikius teikiant Ukrainai ES humanitarinę pagalbą; tvirtai mano, kad, laikantis istorinio 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimo suteikti Ukrainai šalies kandidatės statusą, specialią paramą, kuriai 2022 m. kovo 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pritarė valstybių ir vyriausybių vadovai, taip pat reikėtų skirti Ukrainos patikos fondui;
4. ragina ES pasiūlyti tikslingą paramą Ukrainos kultūros veikėjams, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, NVO, vietos kultūrinei veiklai, universitetams ir pilietinei visuomenei kuriant ir plėtojant šalies atstatymo ir ekonomikos gaivinimo veiksmų gaires;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

5. mano, kad ES turėtų pasiūlyti savo paramą Ukrainos valdžios institucijoms, visų pirma vietos ir regioniniu lygmenimis, ir pilietinei visuomenei, kaip konstruktyviam partneriui, atstatant šalį ir, visų pirma, atkuriant kultūros objektus; šiuo atžvilgiu pažymi, kad ES turėtų skatinti atstatymo veikloje dalyvaujančius subjektus apsvarstyti galimybę taikyti aukščiausius standartus; pripažįsta, kad naujasis europinis bauhausas gali būti naudingas prisidedant prie atkūrimo veiklos po karo vykdymo dalyvaujant Ukrainos kultūros ir kūrybos sektoriams ir pramonei;
6. mano, kad ypatingą dėmesį būtina skirti Ukrainoje esantiems kultūros ir istoriniams kūriniams ir šalies kultūros paveldo apsaugai; patvirtina, kad Europos Sąjunga nori dalyvauti išsaugant meno ir kultūros paveldo kūrinius taikant visas teisinės priemonės, kuriomis siekiama apsaugoti kultūros paveldą ir užkirsti kelią jo kontrabandai ar neteisėtam eksportui karo metu;
7. pažymi, kad būtina skubiai remti Ukrainą išsamiai dokumentuojant visus išpuolius prieš kultūros paveldą, visų pirma tuos išpuolius, kurie gali būti prilyginti karo nusikaltimams ir yra vykdomi prieš tarptautinėmis konvencijomis saugomą kultūros paveldą; primena, kad be fizinės paminklų ir artefaktų apsaugos, ES turėtų toliau didinti paramą kultūros paveldo skaitmeninimui ir skaitmeniniam dokumentavimui;
8. mano, kad bet kokia Ukrainai suteikta finansinė parama kultūros srityje neturėtų pakenkti finansavimui, kuris Europos Sąjungoje prieinamas kultūros ir kūrybos sektoriams ir pramonei pagal programą „Kūrybiška Europa“;

Visos ES kultūros ekosistemos atsparumo ir gaivinimo po krizės rėmimas

9. ragina Komisiją ir valstybes nares daugiau dėmesio skirti kultūrai visose pagrindinėse ES politikos ir prioritetinėse srityse, susijusiose, pvz., su klimato politikos veiksmais, skaitmenine transformacija, ekonomikos gaivinimu ir tarptautiniais santykiais; ragina Komisiją toliau išnaudoti daugialypį kultūros ir kūrybos sektorių ir pramonės potencialą Europos visuomenės ir piliečių labui ir aktyviai skatinti viešąjį kultūrinį diskursą, siekiant kuo daugiau žmonių įtraukti į viešosios nuomonės formavimą ir tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo puoselėjimą;
10. atkreipia dėmesį į poreikį remti ir koordinuoti veiksmus, įskaitant tikslinę paramą kultūros, kūrybos ir kultūros paveldo ekosistemoms ir šiose ekosistemose dirbančių darbuotojų sąžiningoms darbo sąlygoms, visais valdymo lygmenimis drauge su viešais bei privačiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant pilietinę visuomenę ir filantropiją užsiimančius veikėjus;
11. ragina Komisiją ir valstybes nares padidinti savo inovacinius pajėgumus atsižvelgiant į bendradarbiavimą ir viešojo bei privačiojo sektorių partnerystes, siekiant didinti atsparumą būsimoms krizėms, kurios daro neigiamą poveikį kultūros ir kūrybos sektoriams ir pramonei; šiomis aplinkybėmis ragina Komisiją ir valstybes nares toliau skatinti kultūros ir kūrybos sektorių ir pramonės skaitmenizaciją, taip pat užtikrinti plataus masto skaitmeninę prieigą prie meno ir kultūros kūrinių;
12. ragina Komisiją išnagrinėti galimybę savarankiškai ar drauge su kitais subjektais sukurti požiūrių į įvairius suinteresuotuosius subjektus pagrįstą Europos reagavimo į ekstremaliąją situaciją ir atsigavimo mechanizmą, skirtą būtent kultūros, kultūros paveldo ir kūrybos ekosistemoms; prašo Komisijos pateikti pasiūlymą dėl tokio mechanizmo teisinės ir fiskalinės sistemos ir parengti asocijuotųjų strateginių partnerių iš visų susijusių sektorių, nesvarbu, ar tai viešasis, ar privatusis sektorius, sąrašą ir į jį įtraukti filantropinės partnerystės modelius visapusiškai laikantis papildomumo principo, siekiant sudaryti sąlygas kaupti strateginius išteklius, taip sustiprinant kultūros ir kūrybos sektorių ir pramonės finansavimą ir paramos šiems sektoriams ir pramonei optimizavimą;

o

o o

13. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0375

Padėtis Burkina Fase po valstybės perversmo**2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Burkina Fase po valstybės perversmo (2022/2865(RSP))**

(2023/C 149/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas, ypač į 2019 m. gruodžio 19 d. rezoluciją dėl žmogaus teisių, įskaitant religijos laisvę, pažeidimų Burkina Fase ⁽¹⁾, 2020 m. rugsėjo 16 d. rezoluciją dėl ES ir Afrikos bendradarbiavimo saugumo srityje Sahelio regione, Vakarų Afrikoje ir Somalio pusiasalyje ⁽²⁾ ir 2022 m. vasario 17 d. rezoluciją dėl politinės krizės Burkina Fase ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į už tarptautinę partnerystę atsakingos Komisijos narės Juttos Urpilainen 2022 m. spalio 4 d. pareiškimą Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgalotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai vardu Europos Parlamente Strasbūre ir į po to vykusią diskusiją,
- atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 1 d. ir spalio 5 d. Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgalotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimą dėl valstybės perversmo Burkina Fase ir padėties šalyje,
- atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 30 d., spalio 1 d. ir spalio 2 d. Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (ECOWAS) pareiškimus dėl padėties Burkina Fase ir į 2022 m. spalio 4 d. ECOWAS misiją Burkina Fase,
- atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 30 d. Afrikos Sąjungos komisijos pirmininko pareiškimą, kuriame pasmerktas antrasis valdžios perėmimas jėga Burkina Fase,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus 2022 m. spalio 1 d. pareiškimą dėl padėties Burkina Fase,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos 2022 m. spalio 7 d. pareiškimą dėl padėties Burkina Fase,
- atsižvelgdamas į ECOWAS protokolą dėl demokratijos ir gero valdymo,
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 9 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgalotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Visapusiškos strategijos su Afrika kūrimas“ (JOIN(2020)0004),
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 11 d. Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių grupės (AKR) ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos ir ES rezoluciją dėl demokratijos ir konstitucijų laikymosi ES ir AKR šalyse,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT), visų pirma 16-ą tikslą, susijusį su sąžiningų, taikių ir įtraukių visuomenių skatinimu siekiant darnaus vystymosi,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,
- atsižvelgdamas į Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į Burkina Faso Respublikos Konstituciją,

⁽¹⁾ OL C 255, 2021 6 29, p. 45.

⁽²⁾ OL C 385, 2021 9 22, p. 24.

⁽³⁾ OL C 342, 2022 9 6, p. 290.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių ⁽⁴⁾ (Kotonu susitarimas),
 - atsižvelgdamas į Afrikos demokratijos, rinkimų ir valdymo chartiją,
 - atsižvelgdamas į Afrikos Sąjungos konvenciją dėl šalies viduje priverstinai migravusių asmenų apsaugos ir pagalbos jiems Afrikoje,
 - atsižvelgdamas į 1979 m. Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
 - atsižvelgdamas į 1951 m. JT Pabėgėlių konvenciją ir jos 1967 m. protokolą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi 2022 m. rugsėjo 30 d. Burkina Faso karinių pajėgų nariai, vadovaujami kapitono Ibrahimo Traorė, įvykdė valstybės perversmą ir nuvertė prezidentą pulkininką leitenantą Paulą-Henrį Sandaogo Damibą; kadangi buvęs prezidentas P.-H. S. Damiba užgrobė valdžią per 2022 m. sausio 24 d. perversmą, kai buvo nušalintas 2020 m. lapkričio mėn. demokratiškai išrinktas prezidentas Roch'as Kaborė; kadangi dabartinis prezidentas Ibrahimas Traorė, kaip ir prieš tai buvęs prezidentas P.-H. S. Damiba, pateisino perversmą, nurodydamas valdžios institucijų nesugebėjimą pažaboti saugumo padėties blogėjimą;
- B. kadangi po 2022 m. sausio mėn. perversmo, tarpininkaujant ECOWAS, karinė vadovybė susitarė dėl pereinamojo laikotarpio iki 2024 m. liepos mėn., kai turi vykti demokratiniai rinkimai; kadangi ES labai palaiškė ECOWAS tarpininkavimo pastangas ir dėjo nemažai pastangų sustiprinti bendradarbiavimą, be kita ko, gynybos ir saugumo klausimais; kadangi ECOWAS pasmerkė 2022 m. rugsėjo mėn. Burkina Faso įvykdytą valstybės perversmą ir mano, kad jis nėra priimtinas, atsižvelgiant į pažangą, padarytą stengiantis užtikrinti, kad iki 2024 m. liepos 1 d. būtų tvarkingai grąžinta konstitucinė santvarka; kadangi Afrikos Sąjunga, ES ir JT taip pat pasmerkė 2022 m. rugsėjo mėn. įvykdytą perversmą;
- C. kadangi, remiantis dezinformacijos kampanija, buvęs prezidentas P.-H. S. Damiba gavo prieglobstį Prancūzijoje, ką nedelsiant ir griežtai paneigė Prancūzijos valdžios institucijos, o taip pat pats buvęs prezidentas P.-H. S. Damiba ir dabartinis prezidentas Ibrahimas Traorė; kadangi po perversmo prasidėjo demonstracijos prieš Prancūziją ir už glaudesni karinį bendradarbiavimą su Rusija; kadangi buvo įvykdyti vandalizmo išpuoliai prieš Prancūzijos ambasadą ir konsulatą Uagadugu bei Prancūzų instituto (Institut Français) patalpas Uagadugu ir Bobo Diulase; kadangi šalyje buvo ir kitų išpuolių prieš ES institucijas ir simbolius;
- D. kadangi 2022 m. spalio 2 d. po tradicinių genčių vadų tarpininkavimo pastangų buvęs prezidentas P.-H. S. Damiba atsistatydino iš prezidento pareigų; kadangi jis iškėlė septynias savo atsistatydinimo sąlygas, įskaitant tai, kad reikia pereinamuoju 24 mėnesių laikotarpiu laikytis susitarimo su ECOWAS; kadangi dabartinis prezidentas Ibrahimas Traorė sutiko su visomis šiomis sąlygomis;
- E. kadangi 2022 m. spalio 4 d. ECOWAS parengė faktų nustatymo misiją dėl 2022 m. rugsėjo mėn. įvykdyto perversmo ir surengė derybas su naująja vadovybe; kadangi po susitikimo su ECOWAS delegacija prezidentas Ibrahimas Traorė pareiškė ketinantis laikytis pereinamojo laikotarpio tvarkaraščio, dėl kurio susitarė jo pirmtakas ir ECOWAS; kadangi prezidentas Ibrahimas Traorė taip pat įsipareigojo laikytis tarptautinių Burkina Faso įsipareigojimų, ypač susijusių su žmogaus teisių apsauga;
- F. kadangi 2022 m. spalio 15 d. kapitonas Ibrahimas Traorė nacionalinių atstovų buvo vienbalsiai paskirtas prezidentu, o taip pat buvo priimta pereinamojo laikotarpio chartija;
- G. kadangi konstitucija, kurios galiojimas pirmą kartą buvo sustabdytas po 2022 m. rugsėjo 30 d., buvo atkurta Pagrindų įstatymu, kurį 2022 m. spalio 5 d. priėmė Patriotinis judėjimas už išsaugojimą ir atkūrimą (MSPR) ir kuriuo užtikrinama, kad Burkina Faso laikysis tarptautinių sutarčių ir susitarimų, kurių šalis jis yra, taip pat užtikrinamas valstybės tęstinumas, kol bus priimta pereinamojo laikotarpio chartija;

⁽⁴⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 3.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- H. kadangi 2022 m. spalio 7 d. prezidentas I. Traoré susitikime su visu diplomatiniu korpusu Uagadugu dar kartą patvirtino savo norą bendradarbiauti su visais Burkina Faso partneriais; kadangi prezidentas I. Traoré yra pareiškęs, kad Burkina Faso laiko ES tik „viena iš daugelio“ partnerių;
- I. kadangi Rusijos privačios karinės bendrovės „Vagnerio grupė“ vadovas Jevgenijus Prigožinas pasveikino rugsėjo mėn. perversmą; kadangi „Vagnerio grupė“ ir toliau plečia savo veiklą Sahelio regione ir Vakarų Afrikoje ir yra žinoma, kad regione ji įvykdė daug karo nusikaltimų;
- J. kadangi nuo 2015 m. Burkina Fasą užliejo stiprėjanti tokių grupuočių kaip Judėjimas islamui ir musulmonams remti (JNIM), kuris siejamas su „Al-Qaida“, ir Islamo valstybė Didžiojoje Sacharoje (ISGS) kovotojų smurto banga, per kurią nužudyta tūkstančiai žmonių; kadangi 2022 m. rugsėjo 26 d. per išpuolį prieš tiekimo vilkstinę netoli Gaskindé kaimo žuvo 37 žmonės; kadangi su „Al-Qaida“ susijusi grupuotė prisiėmė atsakomybę už šį išpuolį, kuris laikomas viena priežasčių, dėl kurių neseniai įvyko perversmas, ir per kurį, pasak sunkvežimių vairuotojų profesinės sąjungos, dingo 70 sunkvežimių vairuotojų; kadangi apie 40 proc. Burkina Faso teritorijos šiuo metu susiduria su ginkluotų sukilėlių grupuočių smurtu ir maisto, vandens, elektros ir pagrindinių sveikatos priežiūros paslaugų stygiumi dėl tokių grupuočių vykdomos blokados; kadangi daliai gyventojų ir kai kuriems politiniams lyderiams Sahelio regione vykdoma operacija „Barkhane“ kelia abejonių;
- K. kadangi dėl blogėjančios saugumo padėties šalyje buvo perkelta 1,9 mln. žmonių, iš kurių daugiau kaip pusė yra vaikai; kadangi tarp šalies viduje perkeltų asmenų ypač didelė grėsmė, įskaitant seksualinį išnaudojimą ir išnaudojimą darbe, smurtą dėl lyties, priverstinį verbavimą ir prekybą žmonėmis, kyla moterims ir jaunimui; kadangi to, kad esama šalies viduje perkeltų asmenų ir pabėgėlių, gali kilti konfliktų su vietos gyventojais dėl ribotų gamtos išteklių, jei nebus imtasi priemonių suteikti būstą, darbo vietas ir aprūpinti maistu;
- L. kadangi vykdant ES mokymo misiją Malyje ir ES pajėgumų stiprinimo Sahelyje misiją buvo rengiami Burkina Faso karių mokymai, tačiau po 2022 m. rugsėjo mėn. perversmo jie buvo sustabdyti ir nepasiekė savo pagrindinio tikslo;
- M. kadangi, 2022 m. spalio mėn. duomenimis, humanitarinės pagalbos Burkina Faso reikia 4,9 mln. žmonių, įskaitant 3,4 mln. žmonių, susiduriančių su dideliu maisto stygiumi;
- N. kadangi didėja nepasitenkinimas ir kritika dėl to, kad ankstesnės vyriausybės nesugebėjo įveikti didžiulių saugumo, socialinių ir ekonominių problemų Burkina Faso, kurias sukėlė vis labiau plintantys teroristiniai išpuoliai;
- O. kadangi pasitelkiant visas ES finansavimo priemones 2014–2020 m. Burkina Fasui buvo skirta daugiau nei 1 mlrd. EUR;- kadangi pagal Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę 2021–2024 m. laikotarpiu šiai šaliai numatoma skirti parama sudaro 384 mlrd. EUR;
- P. kadangi tai, kas vyksta Sahelio regione, yra svarbu ir turi pasekmių ir likusiai Afrikos daliai, ir Europai; kadangi Burkina Faso regioninė reikšmė yra didelė dėl to, kad jis yra strategiškai svarbioje vietoje tarsi tiltas tarp Sahelio ir Vakarų Afrikos pakrantės valstybių;
1. smerkia 2022 m. rugsėjo 30 d. įvykdytą karinį perversmą Burkina Faso; apgailestauja, kad šie veiksmai kenkia neseniai padarytai pažangai siekiant tvarkingai atkurti konstitucinę tvarką;
 2. ragina būsimąją vyriausybę įvykdyti savo įsipareigojimą laikytis šalies tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant įsipareigojimus, susijusius su žmogaus teisių skatinimu ir apsauga; primygtinai ragina būsimąją vyriausybę leisti žmonėms, įskaitant visas mažumų grupes, naudotis savo pilietinėmis ir politinėmis teisėmis, įskaitant teisę į susirinkimų, asociacijų ir saviraiškos laisvę; yra labai susirūpinęs, kad ir toliau gaunama pranešimų apie įtarimus dėl žmogaus teisių pažeidimų;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

3. ragina skubiai atkurti konstitucinę tvarką, ir, be kita ko, nedelsiant sugrąžinti civilinę vyriausybę; ragina būsimąją vyriausybę įvykdyti savo įsipareigojimą laikytis sutarto grafiko dėl greito konstitucinės tvarkos grąžinimo ir įtraukių bei skaidrių rinkimų surengimo iki 2024 m. liepos 1 d.; visapusiškai remia ECOWAS ir Afrikos Sąjungos tarpininkavimo Burkina Fase pastangas ir pareiškia, kad yra pasirengęs, kai tik įmanoma, remti šias pastangas; ragina tarptautinę bendruomenę, įskaitant ES, remti šias pastangas ir siūlyti savo paramą saugiam perėjimui užtikrinti; išreiškia paramą rinkimų stebėtojams Burkina Fase ir ES rinkimų stebėjimo misijai;
4. primygtinai ragina būsimąją vyriausybę vykdyti tikrą, sąžiningą, skaidrų ir įtraukų nacionalinį dialogą, kuriame aktyviai ir veiksmingai dalyvautų visi pilietinės visuomenės sektoriai ir kuriuo būtų siekiama apibrėžti aiškią Burkina Faso demokratijos ateities viziją ir ugdyti įtraukesnę ir darnesnę visuomenę; ragina didinti moterų įtrauktį ir aktyvų dalyvavimą sprendimų priėmimo procese ir taikos kūrimo bei susitaikymo veikloje;
5. primygtinai ragina būsimąją vyriausybę, visapusiškai bendradarbiaujant su tarptautine bendruomene iš naujo apibrėžti savo atsaką saugumo srityje, kuriuo būtų laikomasi teisinės valstybės principo, saugomos žmogaus teisės ir atkuriamas visuomenės pasitikėjimas; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad šiuo metu vykstančios nacionalinės konsultacijos suteikia galimybę įgyvendinti esmines saugumo sektoriaus reformas;
6. reiškia užuojautą Burkina Faso žmonėms, nukentėjusiems nuo daugybės smurtinių išpuolių, kurios dažnai vykdo džihadistų grupuotės; pabrėžia, kad ES palaiko Burkina Fasą ir jo žmones ir yra pasirengusi stiprinti savo ryšius su jais; pabrėžia, kad Burkina Faso vadovai turi sudaryti sąlygas, kad tokia sustiprinta partnerystė būtų įmanoma;
7. smerkia išpuolius prieš Prancūzijos ambasadą ir konsulatą, „Institut Français“, ir kitas Europos institucijas bei simbolius visame Burkina Fase perversmo metu ir po jo; primygtinai ragina būsimą vyriausybę gerbti šalies tarptautinius teisinius įsipareigojimus apsaugoti diplomatinį personalą ir patalpas bei užtikrinti šalyje gyvenančių užsienio piliečių saugumą; reiškia susirūpinimą dėl to, kad daugėja Rusijos dezinformacijos kampanijų prieš ES misijas ir operacijas Afrikoje;
8. primygtinai ragina visas susijusias šalis gerbti spaudos ir žiniasklaidos laisvę bei leisti žurnalistams ir žiniasklaidos organizacijoms laisvai ir saugiai atlikti savo darbą, be kita ko, dokumentuojant šalies viduje perkeltų asmenų padėtį ir saugumo pajėgų operacijas;
9. ragina valdžios institucijas užtikrinti žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės organizacijų apsaugą vykdamas savo įgaliojimus; ragina ES ir jos valstybes nares didinti savo apsaugą ir paramą žmogaus teisių gynėjams Burkina Fase; smerkia seksualinio smurto ir visų formų bauginimo naudojimą konfliktinėse situacijose;
10. primygtinai ragina būsimą vyriausybę atlikti greitus, išsamius ir nešališkus visų su perversmu susijusių mirčių ir sužalojimų, be kita ko, įvykusių per plėšimus ir demonstracijas, tyrimus ir užtikrinti nepriklausomą ir nešališką teisingumą ir atskaitomybę aukoms ir išgyvenusiems asmenims;
11. yra labai susirūpinęs dėl „Vagnerio“ grupės veiklos regione; primygtinai rekomenduoja kitai vyriausybei atsisakyti bet kokios partnerystės su „Vagnerio“ grupe; yra tvirtai įsitikinęs, kad privačių apsaugos bendrovių, kaltinamų šturkščiais žmogaus teisių pažeidimais, dalyvavimas prieštarautų tikslui Burkina Fase užtikrinti taiką, saugumą ir stabilumą; atkreipia dėmesį į labai neigiamus Rusijos veiklos Malyje rezultatus, kur dėl nebaudžiamumo ir nesėkmingos karinės taktikos gyventojai šiuo metu kenčia nuo didėjančios terorizmo grėsmės ir samdinių vykdomų žmogaus teisių pažeidimų; primygtinai ragina ES ir Afrikos šalis užtikrinti, kad dėl žmogaus teisių pažeidimų, siejamų su privačių karinių ir saugumo bendrovių veikla, būtų imamasi teisminių veiksmų, įskaitant baudžiamąsias sankcijas;
12. ragina ES ir jos valstybes nares padidinti savo finansinę paramą ir humanitarinę pagalbą, kad būtų patenkinti neatidėliotini Burkina Faso žmonių, ypač perkeltųjų asmenų ir pabėgėlių kaimyninėse šalyse, poreikiai; ragina būsimą vyriausybę paremti ir palengvinti humanitarinių organizacijų darbą Burkina Fase, užtikrinant nekludomą humanitarinės pagalbos teikimą; reiškia susirūpinimą dėl poveikio humanitarinės pagalbos ir vystomojo bendradarbiavimo veiksmingumui, kurį daro grėsmė saugumui;

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

13. ragina ES ir jos valstybes nares, rengiant savo Sahelio politiką, atsižvelgti į esminį poreikį remti gerą valdymą, pilietinę visuomenę, vystymąsi ir investicijas, kad Sahelio regiono bendruomenėms būtų užtikrinta šviesesnė ateitis ir atlikti Sahelio penketuko poveikio vertinimą; ragina ES ir jos valstybes nares bendradarbiauti su ECOWAS ir Burkina Faso pereinamojo laikotarpio valdžios institucijomis bei visais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų stiprinamos saugumo bendradarbiavimo, vystymosi, švietimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos pastangos siekiant panaikinti skurdą ir sustabdyti tolesnį radikalėjimą;
 14. ragina tarptautinę bendruomenę, įskaitant ES, koordinuojant veiksmus su tarptautiniais partneriais ir atitinkamomis tarptautinėmis institucijomis, skubiai įvertinti visas turimas priemones, kad būtų išvengta bet kokio Burkina Faso skolų grąžinimo įsipareigojimų nevykdymo;
 15. pastebi, kad sumažėjo parama ES taikos kūrimo ir vystomojo bendradarbiavimo veiklai regione; ragina Komisiją sustiprinti savo dalyvavimą remiant žmogaus teises ir humanitarinę bei vystomąją bendradarbiavimą šiame regione ir didinti tokios veiklos matomumą;
 16. ragina valstybes nares laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų eksportuojant ginklus į ES nepriklausančias šalis ir įgyvendinti ginklų eksporto kruopštaus tikrinimo ir sekimo sistemą, kad būtų išvengta netinkamo jų naudojimo ir žmogaus teisių pažeidimų didinimo;
 17. ragina ES stiprinti Burkina Faso teisę į apsirūpinimo maistu savarankiškumą, nes tai yra vienas iš būdų užtikrinti mitybos saugumą ir mažinti skurdą, ypatingą dėmesį skiriant moterų ir šeimos ūkininkavimui, kad būtų užtikrintas įperkamo ir prieinamo maisto tiekimas;
 18. išreiškia susirūpinimą dėl didėjančio politinio ir saugumo nestabilumo bei pasibaisėtinos socialinės, ekonominės ir humanitarinės padėties Burkina Faso, kas suteikė teroristinėms grupėms galimybę kelti chaosą ir turi dideles tarptautinio masto pasekmes; pabrėžia, kad terorizmas ir nestabilumas Sahelio regione prieštarauja ir kenkia demokratijos įtvirtinimui ir teisinės valstybės principui; primena, kad būtina kovoti su struktūrine dinamika, dėl kurios kyla dabartiniai iššūkiai, siekiant sustiprinti demokratiškai išrinktų vyriausybių visuomenės teisėtumą; ragina tarptautinę bendruomenę, įskaitant ES, stiprinti bendradarbiavimą ir paramą sprendžiant visas šias problemas;
 19. pripažįsta ir giria Burkina Faso religinių ir tradicinių bendruomenės lyderių atliekamą svarbų tarpininkų vaidmenį ir tai, kad jie aktyviai prisidėjo prie smurto ir neapykantos mažinimo per įvairias krizes šalyje; ragina Burkina Faso vadovybę didinti mažumą, įskaitant religines mažumas, apsaugą;
 20. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgalotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Burkina Faso Respublikos valdžios institucijoms, Sahelio G 5 šalių grupės sekretoriatui, AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos ir Panafrikos Parlamento pirmininkams, Vakarų Afrikos valstybių ekonominei bendrijai, JT generaliniam sekretoriui, JT Generalinei Asamblėjai ir Afrikos Sąjungai bei jos institucijoms.
-

2022 m. spalio 18 d., antradienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2022)0357

Europos Audito Rūmų narės skyrimas. Laima Liucija Andrikienė

2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento sprendimas dėl siūlymo skirti Laimą Liuciją Andrikienę Audito Rūmų nare (C9-0301/2022 – 2022/0807(NLE))

(Konsultavimasis)

(2023/C 149/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 286 straipsnio 2 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C9-0301/2022),
 - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 129 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0239/2022),
- A. kadangi 2022 m. rugpjūčio 24 d. laišku Taryba konsultavosi su Europos Parlamentu dėl Laimos Liucijos Andrikienės skyrimo Audito Rūmų nare;
- B. kadangi Biudžeto kontrolės komitetas įvertino Laimos Liucijos Andrikienės kvalifikaciją, visų pirma atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 286 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus; kadangi atlikdamas šį vertinimą komitetas gavo Laimos Liucijos Andrikienės gyvenimo aprašymą ir atsakymus į jai raštu pateiktus klausimus;
- C. kadangi vėliau, 2022 m. spalio 6 d., komitetas surengė Laimos Liucijos Andrikienės klausymą, kurio metu ji pasakė įžanginę kalbą ir atsakė į komiteto narių užduotus klausimus;
1. teikia teigiamą nuomonę dėl Tarybos pasiūlymo skirti Laimą Liuciją Andrikienę Audito Rūmų nare;
 2. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą Tarybai ir susipažinti – Audito Rūmams, kitoms Europos Sąjungos institucijoms ir valstybių narių audito institucijoms.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

P9_TA(2022)0358

Keleto teisingumo srities teisės aktų pritaikymas prie SESV 290 straipsnio (Komisijos deleguotieji aktai) *II**

2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 805/2004, kiek tai susiję su reguliavimo procedūros su tikrinimu naudojimu, siekiant jį pritaikyti prie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnio (09279/1/2022 – C9-0282/2022 – 2016/0399(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas)

(2023/C 149/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją (09279/1/2022 – C9-0282/2022),
 - atsižvelgdamas į per pirmąjį svarstymą priimtą savo poziciją⁽¹⁾ dėl Komisijos pasiūlymo Parlamentui ir Tarybai (COM(2016)0798),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį,
 - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 67 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto rekomendaciją antrajam svarstymui (A9-0237/2022),
1. pritaria per pirmąjį svarstymą priimtai Tarybos pozicijai;
 2. pažymi, kad aktas priimtas remiantis Tarybos pozicija;
 3. paveda Pirmininkei pasirašyti aktą su Tarybos pirmininku pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 297 straipsnio 1 dalį;
 4. paveda generaliniam sekretoriui pasirašyti aktą, patikrinus, ar tinkamai įvykdytos visos procedūros, ir, susitarus su Tarybos generaliniu sekretoriumi, pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 5. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 158, 2021 4 30, p. 832.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

P9_TA(2022)0359

Valstybių narių užimtumo politikos gairės *

2022 m. spalio 18 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (COM(2022)0241 – C9-0199/2022 – 2022/0165(NLE))

(Konsultavimosi procedūra)

(2023/C 149/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2022)0241),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 148 straipsnio 2 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C9-0199/2022),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 82 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą (A9-0243/2022),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. ragina Komisiją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;
 3. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl valstybėms narėms skirtų atnaujintų užimtumo gairių, visų pirma tai, kad jame daug dėmesio skiriama aplinkai po COVID-19 pandemijos, siekiant užtikrinti, kad žalioji ir skaitmeninė pertvarka būtų socialiniu požiūriu sąžininga ir ekonomiškai tvari, ir naujausioms politikos iniciatyvoms, kuriomis reaguojama į Rusijos invaziją Ukrainoje; siekdamas stiprinti demokratinį sprendimų priėmimą, pakartoja savo prašymą leisti jam lygiomis teisėmis su Taryba dalyvauti nustatant integruotas gaires, vadovaudamasis savo 2020 m. liepos 10 d. teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių;
 4. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 5. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
 6. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 1
Pasiūlymas dėl sprendimo
-1 konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (-1) *siekiant užtikrinti sąveiką ir skatinti plataus užmojo politiką valstybių narių lygmeniu, svarbu suderinti šio sprendimo priede nustatytas užimtumo gaires su pagrindiniais Sąjungos 2030 m. tikslais užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, dėl kurių 2021 m. Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime susitarė Sąjungos vadovai, Sąjungos institucijos ir pilietinės visuomenės atstovai;*

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl sprendimo
1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (1) *valstybės narės ir Sąjunga* turi siekti parengti suderintą užimtumo strategiją, *skirtą* visų pirma *kvalifikuotai, tinkamai parengtai, gebančiai prisitaikyti darbo jėgai* bei *į ateitį orientuotoms ir į ekonomikos pokyčius reaguojančioms* darbo *rinkoms skatinti*, kad būtų *pasiekti Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje nustatyti* visiško užimtumo ir socialinės pažangos, *subalansuoto ekonomikos augimo ir* aukšto lygio aplinkos *apsaugos* ir aplinkos kokybės *gerinimo tikslai*. Valstybės narės užimtumo skatinimą turi laikyti bendro intereso reikalu ir savo veiksmus šiuo atžvilgiu derinti Taryboje, atsižvelgdamos į nacionalinę praktiką, susijusią su vadovybės ir darbuotojų pareigomis;

- (1) *Sąjunga* turi siekti parengti suderintą *didelio* užimtumo strategiją *ir visų pirma skatinti aukštynkryptę ekonominę ir socialinę konvergenciją, kokybišką užimtumą ir gerinti darbo sąlygas, remdama ir papildydama valstybių narių veiklą* bei *į ateitį orientuotas, į pokyčius reaguojančias, įtrauktas, atsparias ir stabilias* darbo rinkas, kurios suteikia judumo ir profesinio tobulėjimo galimybių, kad būtų *pasiektas tvarus Sąjungos vystymasis, grindžiamas subalansuotu ekonomikos augimu ir stabiliomis kainomis, labai konkurencinga socialine rinkos ekonomika, kuria siekiama* visiško užimtumo ir socialinės pažangos, *taip pat* aukšto lygio aplinkos *apsauga* ir aplinkos kokybės *gerinimu, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 3 straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 151 straipsnyje, sykiu laikantis Europos žaliojo klimato neutralumą*. Valstybės narės užimtumo skatinimą turi laikyti bendro intereso reikalu ir savo veiksmus šiuo atžvilgiu derinti Taryboje, atsižvelgdamos į nacionalinę praktiką, susijusią su vadovybės ir darbuotojų pareigomis;

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl sprendimo
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (3) vadovaudamasi SESV, Sąjunga parengė ir įgyvendino ekonominės ir užimtumo politikos derinimo priemones. Kaip šių priemonių dalis, šio sprendimo priede išdėstytos valstybių narių užimtumo politikos gairės (toliau – Gairės) kartu su Tarybos rekomendacijoje (ES) 2015/1184⁽⁵⁾ nustatytais valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendromis gairėmis sudaro integruotas gaires. Šiomis gairėmis, atspindinčiomis valstybių narių tarpusavio priklausomybę, turi būti vadovaujama įgyvendinant politiką valstybėse narėse ir Sąjungoje. Tokiu būdu suderinta Europos ir **nacionalinė** politika bei reformos turi sudaryti tinkamą bendrą **tvarų** ekonominės ir **užimtumo** politikos priemonių derinį, **kuriuo** turėtų **būti užtikrintas teigiamas šalutinis poveikis**;

⁽⁵⁾ 2015 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2015/1184 dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (OL L 192, 2015 7 18, p. 27).

Pakeitimas

- (3) vadovaudamasi SESV, Sąjunga parengė ir įgyvendino ekonominės ir užimtumo politikos derinimo priemones. Kaip šių priemonių dalis, šio sprendimo priede išdėstytos valstybių narių užimtumo politikos gairės (toliau – Gairės) kartu su Tarybos rekomendacijoje (ES) 2015/1184⁽⁵⁾ nustatytais valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendromis gairėmis sudaro integruotas gaires. Šiomis gairėmis, atspindinčiomis valstybių narių tarpusavio priklausomybę, turi būti vadovaujama įgyvendinant politiką valstybėse narėse ir Sąjungoje. Tokiu būdu suderinta Europos, **nacionalinė** ir **regioninė** politika bei reformos turi sudaryti tinkamą bendrą **tvarios** ekonominės, **užimtumo** ir **socialinės** politikos priemonių derinį, **kuris** turėtų **užtikrinti teigiamą šalutinį poveikį visuomenei, darbo rinkoms ir darbo jėgai, sykiu vengiant bet kokių neigiamų socialinių ar ekonominių padarinių ir veiksmingai reaguojant į COVID-19 pandemijos, Rusijos invazijos į Ukrainą ir didėjančių pragyvenimo išlaidų poveikį**;

⁽⁵⁾ 2015 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2015/1184 dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (OL L 192, 2015 7 18, p. 27).

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl sprendimo
3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (3a) **siekdamos toliau stiprinti Sąjungos socialinį modelį, valstybės narės turėtų skatinti deramą darbo užmokestį, stiprinti kolektyvines derybas ir užtikrinti, kad darbo rinkos būtų įtraukios. Šioje srityje ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas moterims ir nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, t. y. vaikams, jaunimui, vyresnio amžiaus žmonėms, neįgaliesiems, vienišioms tėvams, rasinėms ir etninėms mažumoms, pvz., romams ir migrantų kilmės asmenims, LGBTIQ+ asmenims, taip pat palankių sąlygų neturinčiuose regionuose, be kita ko, atokiose vietovėse ir kaimo regionuose, vietovėse, kuriose sąlygos nepalankios, salose ir atokiausiuose regionuose gyvenantiems asmenims;**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl sprendimo
3 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (3b) *valstybės narės, siekdamos Sąjungoje paspartinti tolesnę ekonominę ir socialinę pažangą, sudaryti palankesnes sąlygas dvejopai pertvarkai ir sukurti įtraukias, konkurencingas ir atsparias darbo rinkas, turėtų skatinti kokybišką švietimą, mokymą ir kvalifikacijos kėlimą, taip pat mokymąsi visą gyvenimą, į ateitį orientuotą dualinį švietimą ir geresnes karjeros galimybes, stiprindamos švietimo sistemos ir darbo rinkos sąsajas bei pripažindamos neformaliojo mokymosi ir savišvietos metu įgytus įgūdžius, žinias ir kompetencijas;*

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl sprendimo
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (4) Gairės dera su Stabilumo ir augimo paktu, galiojančiais Sąjungos teisės aktais **ir** įvairiomis Sąjungos iniciatyvomis, įskaitant 2001 m. liepos 20 d. ⁽⁶⁾ Tarybos direktyvą, 2014 m. kovo 10 d. ⁽⁷⁾, 2016 m. vasario 15 d. ⁽⁸⁾, 2016 m. gruodžio 19 d. ⁽⁹⁾, 2018 m. kovo 15 d. ⁽¹⁰⁾, 2018 m. gegužės 22 d. ⁽¹¹⁾, 2019 m. gegužės 22 d. ⁽¹²⁾, 2019 m. lapkričio 8 d. ⁽¹³⁾, 2020 m. spalio 30 d. ⁽¹⁴⁾, 2020 m. lapkričio 24 d. ⁽¹⁵⁾, 2021 m. lapkričio 29 d. ⁽¹⁶⁾ Tarybos rekomendacijas, 2021 m. kovo 4 d. ⁽¹⁷⁾ Komisijos rekomendaciją, 2021 m. birželio 14 d. ⁽¹⁸⁾ Tarybos rekomendaciją, 2021 m. vasario 26 d. ⁽¹⁹⁾ Tarybos rezoliuciją, 2021 m. gruodžio 9 d. ⁽²⁰⁾ Komisijos komunikatą, 2021 m. gruodžio 22 d. ⁽²¹⁾ ES Parlamento ir Tarybos sprendimą **[, pasiūlymą dėl** Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvos** dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje ⁽²²⁾, pasiūlymą dėl neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo ⁽²³⁾, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl europinio požiūrio į mikrokdencialus mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui skatinti ⁽²⁴⁾, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl individualių mokymosi sąskaitų ⁽²⁵⁾, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria siekiant griežtesnio vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principo taikymo nustatomi minimalieji darbo užmokesčio skaidrumo reikalavimai ⁽²⁶⁾, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl darbo skaitmeninėse platformose sąlygų gerinimo ⁽²⁷⁾ ir pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl mokymosi siekiant aplinkos tvarumo] ⁽²⁸⁾;

Pakeitimas

- (4) Gairės dera su Stabilumo ir augimo paktu, **Bendromis ekonominės politikos gairėmis** ir galiojančiais Sąjungos teisės aktais **bei** įvairiomis Sąjungos iniciatyvomis, įskaitant 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą ⁽⁶⁾ **(Laikinosios apsaugos direktyvą)**, 2014 m. kovo 10 d. ⁽⁷⁾, **2015 m. liepos 14 d.** ^(7a), 2016 m. vasario 15 d. ⁽⁸⁾, 2016 m. gruodžio 19 d. ⁽⁹⁾, 2018 m. kovo 15 d. ⁽¹⁰⁾, 2018 m. gegužės 22 d. ⁽¹¹⁾, 2019 m. gegužės 22 d. ⁽¹²⁾, 2019 m. lapkričio 8 d. ⁽¹³⁾, 2020 m. spalio 30 d. ⁽¹⁴⁾, 2020 m. lapkričio 24 d. ⁽¹⁵⁾, 2021 m. lapkričio 29 d. ⁽¹⁶⁾ Tarybos rekomendacijas, 2021 m. kovo 4 d. Komisijos rekomendaciją ⁽¹⁷⁾, 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendaciją ⁽¹⁸⁾, 2021 m. vasario 26 d. Tarybos rezoliuciją ⁽¹⁹⁾, 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatą ⁽²⁰⁾, 2021 m. gruodžio 22 d. ES Parlamento ir Tarybos sprendimą ⁽²¹⁾, Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvą** dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje ⁽²²⁾, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo ⁽²³⁾, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl europinio požiūrio į mikrokdencialus mokymuisi visą gyvenimą ir įsidarbinamumui skatinti ⁽²⁴⁾, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl individualių mokymosi sąskaitų ⁽²⁵⁾, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria siekiant griežtesnio vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio už vienodą arba vienodos vertės darbą principo taikymo nustatomi minimalieji darbo užmokesčio skaidrumo reikalavimai ⁽²⁶⁾, **Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių** ^(26a), pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl darbo skaitmeninėse platformose sąlygų gerinimo ⁽²⁷⁾, **pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas** ^(27a), ir pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl mokymosi siekiant aplinkos tvarumo] ⁽²⁸⁾;

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

⁽⁶⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. **0012–0023**).

⁽⁷⁾ 2014 m. kovo 10 d. Tarybos rekomendacija dėl stažuotių kokybės sistemos (OL C 88, 2014 3 27, p. 1).

⁽⁸⁾ 2016 m. vasario 15 d. Tarybos rekomendacija dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką (OL C 67, 2016 2 20, p. 1).

⁽⁹⁾ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems (OL C 484, 2016 12 24, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 2018 m. kovo 15 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos (OL C 153, 2018 5 2, p. 1).

⁽¹¹⁾ 2018 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (OL C 189, 2018 6 4, p. 1).

⁽¹²⁾ 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų (OL C 189, 2019 6 5, p. 4).

⁽¹³⁾ 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių (OL C 387, 2019 11 15, p. 1).

⁽¹⁴⁾ 2020 m. spalio 30 d. Tarybos rekomendacija „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (OL C 372, 2020 11 4, p. 1).

⁽¹⁵⁾ 2020 m. lapkričio 24 d. Tarybos rekomendacija dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (OL C 417, 2020 12 2, p. 1).

⁽¹⁶⁾ 2021 m. lapkričio 29 d. Tarybos rekomendacija dėl mišriojo mokymosi metodų siekiant kokybiško ir įtraukaus pradinio ir vidurinio ugdymo (OL C 66, 2021 2 26, p. 1–21).

Pakeitimas

⁽⁶⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. **12**).

⁽⁷⁾ 2014 m. kovo 10 d. Tarybos rekomendacija dėl stažuotių kokybės sistemos (OL C 88, 2014 3 27, p. 1).

^(7^a) **2015 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2015/1184 dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (OL L 192, 2015 7 18, p. 27).**

⁽⁸⁾ 2016 m. vasario 15 d. Tarybos rekomendacija dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką (OL C 67, 2016 2 20, p. 1).

⁽⁹⁾ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems (OL C 484, 2016 12 24, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 2018 m. kovo 15 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškos ir veiksmingos pameistrystės europinės sistemos (OL C 153, 2018 5 2, p. 1).

⁽¹¹⁾ 2018 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (OL C 189, 2018 6 4, p. 1).

⁽¹²⁾ 2019 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendacija dėl kokybiškų ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros sistemų (OL C 189, 2019 6 5, p. 4).

⁽¹³⁾ 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių (OL C 387, 2019 11 15, p. 1).

⁽¹⁴⁾ 2020 m. spalio 30 d. Tarybos rekomendacija „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (OL C 372, 2020 11 4, p. 1).

⁽¹⁵⁾ 2020 m. lapkričio 24 d. Tarybos rekomendacija dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (OL C 417, 2020 12 2, p. 1).

⁽¹⁶⁾ 2021 m. lapkričio 29 d. Tarybos rekomendacija dėl mišriojo mokymosi metodų siekiant kokybiško ir įtraukaus pradinio ir vidurinio ugdymo (OL C 66, 2021 2 26, p. 1).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

⁽¹⁷⁾ 2021 m. kovo 4 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/402 dėl veiksmingos aktyvios paramos užimtumui po COVID-19 sukeltos krizės (EASE) (OL L 80, 2021 3 8, p. 1).

⁽¹⁸⁾ 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema (OL L 223, 2021 6 22, p. 14).

⁽¹⁹⁾ Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021/C66/01) (OL C 66, 2021 2 26, p. 1–21).

⁽²⁰⁾ 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatas (COM(2021)0778) „Žmonėms tarnaujančios ekonomikos kūrimas: socialinės ekonomikos veiksmų planas“.

⁽²¹⁾ 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/2316 dėl Europos jaunimo metų (2022 m.) (OL L 462, 2021 12 28, p. 1–9).

⁽²²⁾ COM(2020)682 final.

⁽²³⁾ COM(2021)801 final.

⁽²⁴⁾ COM(2021)770 final.

⁽²⁵⁾ COM(2021)773 final.

⁽²⁶⁾ COM(2021)93 final.

⁽²⁷⁾ COM(2021)762 final.

⁽²⁸⁾ COM(2022)11 final.

Pakeitimas

⁽¹⁷⁾ 2021 m. kovo 4 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/402 dėl veiksmingos aktyvios paramos užimtumui po COVID-19 sukeltos krizės (EASE) (OL L 80, 2021 3 8, p. 1).

⁽¹⁸⁾ 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema (OL L 223, 2021 6 22, p. 14).

⁽¹⁹⁾ Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (2021/C66/01) (OL C 66, 2021 2 26, p. 1).

⁽²⁰⁾ 2021 m. gruodžio 9 d. Komisijos komunikatas (COM(2021)0778) „Žmonėms tarnaujančios ekonomikos kūrimas: socialinės ekonomikos veiksmų planas“.

⁽²¹⁾ 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/2316 dėl Europos jaunimo metų (2022 m.) (OL L 462, 2021 12 28, p. 1).

⁽²²⁾ *Dar nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

⁽²³⁾ COM(2021)0801.

⁽²⁴⁾ COM(2021)0770.

⁽²⁵⁾ COM(2021)0773.

⁽²⁶⁾ COM(2021)0093.

^(26a) *Dar nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

⁽²⁷⁾ COM(2021)0762.

^(27a) COM(2021)0568.

⁽²⁸⁾ COM(2022)0011.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl sprendimo
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5) Europos semestras skirtingas priemones sujungia į visa apimančią integruotos daugiašalės ekonominės ir **užimtumo** politikos koordinavimo ir priežiūros sistemą. Siekiant aplinkos tvarumo, našumo, teisingumo ir stabilumo, į Europos semestrą **įtraukti** Europos socialinių teisių ramsčio principai ir Europos semestro stebėsenos priemonė – socialinių rodiklių suvestinė, **taip pat numatant tvirtą bendradarbiavimą** su socialiniais partneriais, pilietine visuomene ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. **Tai padeda** siekti darnaus vystymosi tikslų. Sąjungos ir valstybių narių ekonominė ir užimtumo politika turėtų būti **derinama** su Europos sąžiningu perėjimu prie neutralaus poveikio klimatui, aplinkos atžvilgiu tvarios ir skaitmeninės ekonomikos, **šia politika turėtų būti didinamas konkurencingumas, užtikrinamos tinkamos darbo sąlygos, skatinamos inovacijos, propaguojamas socialinis teisingumas ir lygios galimybės**, taip pat **kovojama** su nelygybe ir **regioniniais skirtumais**;

(5) Europos semestras skirtingas priemones sujungia į visa apimančią integruotos daugiašalės ekonominės, **užimtumo, socialinės ir aplinkos** politikos koordinavimo ir priežiūros sistemą. Siekiant aplinkos tvarumo, našumo, **įtraukties**, teisingumo ir stabilumo, į Europos semestrą **turėtų būti toliau integruojami** Europos socialinių teisių ramsčio (**toliau – Ramstis**) principai, **įskaitant 11 principą dėl vaikų priežiūros ir paramos vaikams**, ir Europos semestro stebėsenos priemonė – socialinių rodiklių suvestinė, **bei numatomas tvirtas bendradarbiavimas** su socialiniais partneriais, pilietine visuomene ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. **Jis turėtų padėti** siekti **Jungtinių Tautų** darnaus vystymosi tikslų (DVT), **įskaitant 1-ąjį DVT „Skurdo panaikinimas“, 4-ąjį DVT „Kokybiškas švietimas“, 5-ąjį DVT „Lyčių lygybė“, 7-ąjį DVT „Įperkama ir švari energija“, 8-ąjį DVT „Deramas darbas ir ekonomikos augimas“ ir 10-ąjį DVT „Nelygės mažinimas“**. Užimtumo ir socialinėje politikoje visiems turėtų būti užtikrintos ir įtvirtintos **įtraukaus ir lygiateisiško kokybiško švietimo ir mokymosi visą gyvenimą galimybės**. Į visas Sąjungos politikos sritis turėtų būti integruota lyčių lygybė. Lyčių lygybės indeksas galėtų būti viena iš semestro priemonių pažangai siekiant užimtumo ir socialinių tikslų stebėti ir užimtumo bei socialinės politikos poveikiui lytims vertinti. Sąjungos ir valstybių narių ekonominė ir užimtumo politika turėtų būti **vykdoma kartu** su Europos sąžiningu ir teisingu perėjimu prie neutralaus poveikio klimatui, aplinkos atžvilgiu tvarios, **socialiai įtraukios ir skaitmeninės ekonomikos, užtikrinant aukštynkryptę socialinę konvergenciją, tvariai didinant konkurencingumą, teikiant paramą MVĮ ir labai mažoms įmonėms, užtikrinant deramas darbo sąlygas ir atsparias socialinės apsaugos sistemas, skatinant inovacijas, socialinį teisingumą ir lygias galimybes visiems, naikinant skurdą, remiant vaikus ir jaunimą ir į juos investuojant, taip pat kovojant su socialine atskirtimi, nelygybe, sąveikine diskriminacija ir atsižvelgiant į regioninius skirtumus, visų pirma atokiuose ir atokiausiuose regionuose**. Reikia užtikrinti kokybišką ir tvarų užimtumą glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, remiantis teisėkūros iniciatyvomis arba, jei reikia, galiojančių teisės aktų peržiūra, visų pirma kiek tai susiję su nuotoliniu darbu,

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

vaiko priežiūros ir slaugos atostogomis, darbuotojų sveikata ir sauga, dirbtiniu intelektu darbo vietoje, Europos kovos su skurdu strategija, taip pat bendra subrangos teisine sistema, užtikrinant didesnę skaidrumą ir teikiant rekomendacijas dėl atsakomybės. Rengiant pagrindų susitarimą dėl skaitmeninimo šiuo metu Europos socialiniai partneriai svarsto Sąjungos teisėkūros procedūra priimamą aktą dėl teisės atsijungti. Per svarstymus turėtų būti susitarta dėl būtiniausių standartų ir sąlygų siekiant užtikrinti, kad darbuotojai galėtų veiksmingai pasinaudoti savo teise atsijungti, ir apibrėžtas esamų bei naujų skaitmeninių priemonių naudojimas darbo tikslais. Kad jauni darbuotojai nebūtų išnaudojami ir nebūtų pažeidžiamos jų teisės, Sąjungos lygmeniu turėtų būti nustatyta bendra teisinė sistema, pagal kurią būtų užtikrintas teisingas atlygis už stažuotes, praktiką ir pameistrystę. Valstybės narės stažuotojams, praktikuojantiems ir pameistriams turėtų užtikrinti deramas darbo sąlygas ir galimybę naudotis socialine apsauga;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl sprendimo

5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5a) *siekiant veiksmingai panaikinti riziką darbe, turėtų būti apsaugota tiek psichinė, tiek fizinė darbuotojų sveikata; ypatingą dėmesį reikia skirti poveikiui, kurį darbuotojai patiria dirbdami su kenksmingomis medžiagomis, tačiau taip pat poveikiui, kurį sukelia ilgos darbo valandos, psichosocialinis spaudimas, netaisyklinga laikysena, pasikartojantys judesiai ir sunkių krovinių kilnojimas. Geresnė profesinė sveikata ir darbo sauga yra itin svarbūs veiksniai užtikrinant deramas darbo sąlygas, visų pirma turint omenyje demografinius pokyčius ir jau esamą kvalifikuotų darbuotojų trūkumą. Todėl reikia skubiai užtikrinti kokybišką, saugų ir tvarų užimtumą, kaip raginama 2022 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl naujos ES darbuotojų sveikatos ir saugos strateginės programos po 2020 m. ir 2022 m. liepos 5 d. rezoliucijoje dėl psichikos sveikatos skaitmeniniame darbo pasaulyje. Todėl reikėtų stiprinti profesinės medicinos paslaugas, įskaitant psichosocialinę paramą ir periodinį savanorišką visų darbuotojų sveikatos tikrinimą;*

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl sprendimo
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6) klimato kaita ir su aplinka susiję iššūkiai, poreikis **spartinti** energetinę nepriklausomybę ir užtikrinti Europos atvirą strateginį savarankiškumą, globalizacija, skaitmeninė **transformacija**, dirbtinis intelektas, nuotolinio darbo masto didėjimas, platformų ekonomika ir **demografiniai pokyčiai** keičia Europos ekonomiką ir visuomenę. Sąjunga ir jos valstybės narės turi bendradarbiauti, kad veiksmingai ir **iniciatyviai** reaguotų į tuos struktūrinius pokyčius ir prireikus pritaikytų esamas sistemas, pripažindamos glaudžią valstybių narių ekonomikos ir darbo rinkų bei susijusios politikos tarpusavio priklausomybę. Tam reikia **imtis suderintų**, plataus užmojo ir veiksmingų politikos veiksmų **ties** Sąjungos, **ties** nacionaliniu lygmenimis, vadovaujantis SESV ir **Sąjungos nuostatomis dėl ekonomikos valdymo, kartu įgyvendinant** Europos socialinių teisių **ramstį**. Tokie politikos veiksmai turėtų apimti postūmį tvarioms investicijoms, atnaujintą įsipareigojimą nuosekliai vykdyti reformas, kuriomis skatinamas ekonomikos augimas, kokybiškų darbo vietų kūrimas, našumas, **tinkamos** darbo sąlygos, socialinė ir teritorinė sanglauda, aukštynkryptė konvergencija, **didinamas** atsparumas ir fiskalinė atsakomybė, pasitelkiant esamas ES finansavimo programas, visų pirma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir sanglaudos politikos fondus (įskaitant „Europos socialinį fondą +“ ir Europos regioninės plėtros fondą), taip pat Teisingos pertvarkos fondą. Jais turėtų būti derinamos pasiūlos ir paklausos valdymo priemonės, kartu atsižvelgiant į jų poveikį aplinkai, užimtumui ir socialinį poveikį;

(6) klimato kaita ir su aplinka susiję iššūkiai, poreikis **pasiekti** energetinę nepriklausomybę ir **įvykdyti socialiai teisingą žaliąją pertvarką bei** užtikrinti Europos atvirą strateginį savarankiškumą, globalizacija, skaitmeninė **pertvarka**, dirbtinis intelektas, nuotolinio darbo masto didėjimas, platformų ekonomika, **demografiniai pokyčiai** ir **Rusijos invazijos į Ukrainą poveikis iš esmės** keičia Europos ekonomiką ir visuomenę. Sąjunga ir jos valstybės narės turi bendradarbiauti, kad veiksmingai ir **proaktyviai** reaguotų į tuos struktūrinius pokyčius, **taip pat į infliacijos didėjimą**, ir prireikus pritaikytų esamas sistemas, pripažindamos glaudžią valstybių narių ekonomikos ir darbo rinkų bei susijusios politikos tarpusavio priklausomybę. Tam reikia **suderintų, tarpsektorinių**, plataus užmojo ir veiksmingų politikos veiksmų Sąjungos, nacionaliniu ir **regioniniu** lygmenimis, **dalyvaujant socialiniams partneriams ir** vadovaujantis SESV, **subsidiarumo principu, Ramsčiu ir 2021 m. kovo 4 d. Komisijos Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų plane (toliau – Veiksmų planas) nustatytais tikslais bei Sąjungos nuostatomis dėl ekonomikos valdymo**. Tokie politikos veiksmai turėtų apimti postūmį tvarioms **viešosioms ir privačioms** investicijoms, **konkurencingumui ir infrastruktūrai**, atnaujintą įsipareigojimą nuosekliai vykdyti reformas, kuriomis skatinamas **tvarus ir integracinis** ekonomikos augimas, **spartesnis** kokybiškų darbo vietų kūrimas, našumas, **deramos** darbo sąlygos, socialinė ir teritorinė sanglauda, aukštynkryptė **socialinė** konvergencija ir **ekonominė gerovė, socialinis teisingumas, lygios galimybės ir įtrauktis, sąžiningas**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

darbuotojų judumas, atsparumas ir fiskalinė **bei socialinė** atsakomybė, pasitelkiant esamas ES finansavimo programas, visų pirma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir sanglaudos politikos fondus (įskaitant „Europos socialinį fondą +“ ir Europos regioninės plėtros fondą), taip pat Teisingos pertvarkos fondą. Jais turėtų būti derinamos pasiūlos ir paklausos valdymo priemonės, kartu atsižvelgiant į jų poveikį aplinkai, užimtumui ir socialinį poveikį. **2020 m. kovo mėn. (kilus COVID-19 krizei) pradėjus taikyti Stabilumo ir augimo pakte nustatytą bendrąją nukrypti leidžiančią išlygą, valstybėms narėms sudarytos sąlygos greitai reaguoti ir imtis neatidėliotinių priemonių ekonominiam ir socialiniam pandemijos poveikiui sušvelninti. Specifiniam makroekonominiam sukrečiui, kurį sukėlė Rusijos įsiveržimas į Ukrainą, taip pat dabartinei energetikos ir pragyvenimo išlaidų krizei įveikti valstybėms narėms ir toliau reikalingos fiskalinio manevravimo galimybės. Todėl, kaip teigiama Komisijos nuomonėje, dabartinės aplinkybės pateisina bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos galiojimo pratęsimą iki 2023 m. ir jos taikymo nutraukimą nuo 2024 m. Valstybės narės turėtų visapusiškai naudotis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos teikiamomis galimybėmis, remdamos įmones, visų pirma MVĮ ir labai mažas įmones, kurioms kyla sunkumų arba kurios stokoja likvidumo, ir taikyti tikslines priemones, kad būtų išsaugotos darbo vietos, darbo užmokestis ir darbo sąlygos ir investuojama į žmones ir socialinės gerovės sistemas. Dėl šio pratęsimo viešiesiems finansams kylanti rizika ir galimi neigiami socialiniai išlygos panaikinimo padariniai turėtų būti įvertinti iš anksto. Todėl turėtų būti atlikta Stabilumo ir augimo pako peržiūra;**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl sprendimo
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6a) *nors nuotolinis darbas gali padėti užtikrinti geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, sumažinti kuro sąnaudas, pagerinti oro kokybę, įveikti geografines kliūtis ir sudaryti sąlygas anksčiau už darbo rinkos ribų buvusioms darbuotojų grupėms patekti į darbo rinką, sykiu kyla pavojus, kad ribos tarp darbo ir asmeninio gyvenimo taps neaiškios, o tai gali turėti neigiamą poveikį darbuotojų pagrindinėms teisėms ir jų fizinei bei psichinei sveikatai. Analogiškai dirbtinio intelekto sprendimai gali pagerinti darbo sąlygas ir gyvenimo kokybę, padidinti prieinamumą neįgaliesiems ir padėti numatyti darbo rinkos pokyčius, tačiau jie taip pat kelia susirūpinimą dėl privatumo, asmens duomenų kontrolės, darbuotojų sveikatos ir saugos, diskriminacijos įdarbinant, taip pat dėl atrankiojo profiliavimo rasiniu ir lyties pagrindu aspektų, į kuriuos turi būti atsižvelgta;*

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl sprendimo
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija paskelbė **Europos socialinių teisių** ramstį⁽²⁹⁾. Jame nustatyta dvidešimt principų ir teisių, kuriais siekiama remti gerai veikiančias ir sąžiningas darbo rinkas bei gerovės sistemas ir kurie skirstomi į tris kategorijas: lygių galimybių ir galimybių įsidarbinti, sąžiningų darbo sąlygų, socialinės apsaugos ir įtraukties. Principai ir teisės suteikia Sąjungai strateginę kryptį ir užtikrina, kad perėjimas prie poveikio klimatui neutralumo ir aplinkos tvarumo, skaitmeninė **transformacija** ir demografiniai pokyčiai būtų socialiai sąžiningi ir teisingi. **Europos socialinių teisių** ramstis ir susijusi socialinių rodiklių suvestinė sudaro orientacinę sistemą, padedančią stebėti valstybių narių užimtumo ir socialinės srities rezultatus, skatinti nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens reformas ir derinti šiuolaikinės **modernios** ekonomikos socialinį ir rinkos aspektus, be kita ko, skatinant socialinę **ekonomiką. 2021 m. kovo 4 d. Komisija pateikė Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų planą (toliau – veiksmų planas), įskaitant** plataus užmojo, bet realistiškus 2030 m. pagrindinius ir papildomus tarpinius tikslus užimtumo, įgūdžių, švietimo ir skurdo mažinimo srityse, taip pat **peržiūrėtą** socialinių rodiklių suvestinę;

⁽²⁹⁾ Tarpinstitucinė deklaracija dėl Europos socialinių teisių ramsčio (OL C 428, 2017 12 13, p. 10).

Pakeitimas

(7) Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija paskelbė Ramstį. Jame nustatyta dvidešimt principų ir teisių, kuriais siekiama remti gerai veikiančias ir sąžiningas darbo rinkas bei gerovės sistemas ir kurie skirstomi į tris kategorijas: lygių galimybių ir galimybių įsidarbinti, sąžiningų darbo sąlygų, socialinės apsaugos ir įtraukties. Principai ir teisės suteikia Sąjungai strateginę kryptį ir užtikrina, kad perėjimas prie poveikio klimatui neutralumo ir aplinkos tvarumo, skaitmeninė **pertvarka** ir demografiniai pokyčiai būtų socialiai **ir geografiniu požiūriu** sąžiningi ir teisingi. Ramstis ir susijusi socialinių rodiklių suvestinė sudaro orientacinę sistemą, padedančią stebėti valstybių narių užimtumo ir socialinės srities rezultatus, skatinti nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens reformas ir derinti šiuolaikinės ekonomikos socialinį ir rinkos aspektus, be kita ko, skatinant socialinę, **žaliąją, skaitmeninę ir žiedinę ekonomiką.** Veiksmų planas **apima** plataus užmojo, bet realistiškus 2030 m. pagrindinius ir papildomus tarpinius tikslus užimtumo, įgūdžių, švietimo ir skurdo mažinimo srityse, taip pat **atnaujintą** socialinių rodiklių suvestinę. **Atsižvelgiant į tai, Sąjungos, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis turėtų būti užtikrintas sąžiningas darbuotojų judumas ir teisių bei teisių į išmokas perkeliamumas, užtikrinant geresnę mobiliųjų darbuotojų, įskaitant tarpvalstybinius ir sezoninius darbuotojus, apsaugą, efektyvesnes darbo inspekcijas ir veiksmingų skaitmeninių sprendimų diegimą;**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl sprendimo
8 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (8a) *Šeimai palanki politika ir socialinės investicijos į vaikus, apsaugančios juos nuo skurdo ir padedančios visiems vaikams naudotis savo teisėmis, pavyzdžiui, kokybiškos vaikų priežiūros ir ikimokyklinio ugdymo bei mokymo prieinamumas, yra labai svarbios siekiant užtikrinti vaikų ateitį jiems suaugus, tvarų vystymąsi vengiant ilgalaikių išlaidų visuomenei ir įtraukią darnią visuomenę, taip pat skatina žmonių kūrybiškumą ir geresnę savijautą. Valstybės narės turėtų panaikinti vaikų skurdą ir sutelkti pastangas į veiksmingą 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacijos (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema ^(1a), ir pagal ją priimtų nacionalinių veiksmų planų įgyvendinimą, kad visiems vaikams, kuriems reikia pagalbos, būtų užtikrinta galimybė naudotis nemokamomis kokybiškomis paslaugomis ir taip būtų užtikrinta vienoda ir veiksminga vaikų prieiga prie nemokamų sveikatos priežiūros paslaugų, nemokamo švietimo, vaikų priežiūros, tinkamo būsto ir sveikos mitybos. Šiuo tikslu, kaip ne kartą prašė Europos Parlamentas, Europos vaiko garantijų sistemos finansavimas turėtų būti skubiai padidintas skiriant bent 20 mlrd. EUR specialų biudžetą. Europos vaiko garantijų sistema turėtų būti nedelsiant integruota į visus politikos sektorius, o vaiko teisių finansavimas turėtų būti stiprinamas visapusiškai pasinaudojant esama Sąjungos politika ir fondais. Valstybės narės turėtų toliau skatinti investicijas į tvarias ir kokybiškas darbo vietas ir laikytis visapusiško požiūrio į paramą vaikų, kuriems reikia pagalbos, tėvams. Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl tinkamų minimalių pajamų, kuriomis užtikrinama aktyvi įtrauktis, galėtų padėti iki 2030 m. visose valstybėse narėse bent perpus sumažinti skurdą;*

^(1a) 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema (OL L 223, 2021 6 22, p. 14).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl sprendimo
8 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (8b) *benamystė yra viena iš ekstremaliausių socialinės atskirties formų: ji daro neigiamą poveikį žmonių fizinei ir psichinei sveikatai, gerovei ir gyvenimo kokybei, taip pat jų galimybėms įsidarbinti ir naudotis kitomis ekonominėmis ir socialinėmis paslaugomis. Europos Parlamentas, Komisija, nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios institucijos, taip pat Sąjungos lygmens pilietinės visuomenės organizacijos susitarė įsteigti Europos kovos su benamyste platformą. Siekdamas galutinio tikslo – ne vėliau kaip 2030 m. panaikinti benamystę – jos įsipareigojo įgyvendinti principą „svarbiausia – būstas“, skatinti benamystės prevenciją ir suteikti benamiams galimybę gauti tinkamą, saugų bei įperkamą būstą ir paramos paslaugas, sykiu įgyvendinant reikiamas politikos priemones, naudojant tinkamą nacionalinį ir Sąjungos finansavimą. Valstybės narės, įgyvendindamos nacionalinius įperkamo būsto planus, kurie turėtų būti įtraukti į nacionalines reformų programas, taip pat turėtų siekti visiems užtikrinti galimybę gauti deramą ir įperkamą būstą;*

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl sprendimo
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (9) po Rusijos invazijos į Ukrainą Europos Vadovų Taryba 2022 m. vasario 24 d. išvadose pasmerkė Rusijos veiksmus, kuriais siekiama pakenkti Europos ir pasaulio saugumui bei stabilumui, ir išreiškė solidarumą su Ukrainos žmonėmis, pabrėždama, kad buvo pažeista tarptautinė teisė ir JT Chartijos principai. Dabartinėmis aplinkybėmis laikina apsauga, suteikta 2022 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimu ⁽³⁰⁾, kuriuo aktyvuojama Laikinosios apsaugos direktyva ⁽³¹⁾, yra būtina atsižvelgiant į pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų srauto mastą. Taip Ukrainos pabėgėliams suteikiama galimybė visoje Sąjungoje naudotis suderintomis teisėmis, kuriomis suteikiama tinkamo lygio apsauga, įskaitant teisę gyventi šalyje, galimybę patekti ir integruotis į darbo rinką, galimybę

- (9) po Rusijos invazijos į Ukrainą Europos Vadovų Taryba 2022 m. vasario 24 d. išvadose pasmerkė Rusijos veiksmus, kuriais siekiama pakenkti Europos ir pasaulio saugumui bei stabilumui, ir išreiškė solidarumą su Ukrainos žmonėmis, pabrėždama, kad buvo pažeista tarptautinė teisė ir JT Chartijos principai. Dabartinėmis aplinkybėmis laikina apsauga, suteikta 2022 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimu ⁽³¹⁾, kuriuo aktyvuojama Laikinosios apsaugos direktyva, yra būtina atsižvelgiant į pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų srauto mastą. Taip Ukrainos pabėgėliams suteikiama galimybė visoje Sąjungoje naudotis suderintomis teisėmis, kuriomis suteikiama tinkamo lygio apsauga, įskaitant teisę gyventi šalyje, galimybę patekti ir integruotis į darbo rinką, galimybę gauti išsilavinimą ir

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

gauti išsilavinimą ir mokytis, galimybę gauti būstą, taip pat galimybę naudotis socialinės apsaugos sistemomis, teisę į medicininę priežiūrą, socialinę gerovę ar kitą pagalbą ir pragyvenimo lėšas. Dalyvaudami Europos darbo rinkose, Ukrainos pabėgėliai gali prisidėti prie ES ekonomikos stiprinimo ir padėti remti savo šalį ir žmones savo šalyje. Įgyta patirtis ir įgūdžiai ateityje gali padėti atkurti Ukrainą. Nelydimiems vaikams ir paaugliams laikinoji apsauga suteikia teisę į teisėtą globą ir galimybę naudotis vaikų ugdymo ir priežiūros paslaugomis. Valstybės narės turėtų įtraukti socialinius partnerius į politikos priemonių, kuriomis siekiama spręsti užimtumo ir įgūdžių problemas, kylančias dėl Rusijos invazijos į Ukrainą, rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą. Socialiniai partneriai atlieka svarbų vaidmenį švelninant karo poveikį, susijusį su užimtumo ir gamybos išsaugojimu;

⁽³⁰⁾ 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga.

⁽³¹⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą.

Pakeitimas

mokytis, galimybę gauti būstą, taip pat galimybę naudotis socialinės apsaugos sistemomis, teisę į medicininę priežiūrą, socialinę gerovę ar kitą pagalbą ir pragyvenimo lėšas. **Šiomis aplinkybėmis ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas neįgaliesiems.** Dalyvaudami Europos darbo rinkose, Ukrainos pabėgėliai gali prisidėti prie ES ekonomikos stiprinimo ir padėti remti savo šalį ir žmones savo šalyje. **Kadangi dauguma Ukrainos pabėgėlių yra moterys ir vaikai, valstybės narės turėtų užtikrinti pakankamą paramą būstui ir vaikų priežiūrai, siekiant palengvinti jų įtrauktį. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad įgyvendinant Europos vaiko garantijų sistemą iš Ukrainos bėgantys vaikai tokiomis pat sąlygomis kaip ir jų bendraamžiai priimančiojoje šalyse galėtų naudotis nemokamomis kokybiškomis paslaugomis.** Įgyta patirtis ir įgūdžiai ateityje gali padėti atkurti Ukrainą. Nelydimiems vaikams ir paaugliams laikinoji apsauga suteikia teisę į teisėtą globą ir galimybę naudotis vaikų ugdymo ir priežiūros paslaugomis. Valstybės narės turėtų įtraukti socialinius partnerius į politikos priemonių, kuriomis siekiama spręsti užimtumo ir įgūdžių problemas, kylančias dėl Rusijos invazijos į Ukrainą, rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą, **taip pat kvalifikacijos pripažinimą.** Socialiniai partneriai atlieka svarbų vaidmenį švelninant karo poveikį, susijusį su užimtumo ir gamybos išsaugojimu. **Valstybės narės turėtų apsvaistyti galimybę išplėsti Laikinosios apsaugos direktyvoje numatytą apsaugą visiems pabėgėliams ir atsižvelgti į darbdavių susirūpinimą dėl asmenų, turinčių tik laikiną statusą, priėmimo į darbą;**

⁽³¹⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 12).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl sprendimo
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (10) darbo rinkos, įskaitant **nacionalinius** darbo užmokesčio nustatymo mechanizmus, **reformos** turėtų būti vykdomos pagal nacionalinę socialinio dialogo praktiką, siekiant sąžiningo darbo užmokesčio, kuriuo užtikrinamas deramas gyvenimo lygis **ir** tvarus ekonomikos augimas. Turėtų būti suteikiama galimybė plačiai **apsvarstyti** socialinius ir ekonominius klausimus, be kita ko, kaip pagerinti padėtį tvarumo, konkurencingumo, inovacijų, kokybiškų darbo vietų kūrimo, darbo sąlygų, dirbančiųjų skurdo, švietimo ir **įgūdžių**, visuomenės sveikatos ir įtraukties **bei** realiųjų pajamų srityse. Šiuo atžvilgiu Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir kiti ES fondai padeda valstybėms narėms įgyvendinti ES prioritetus atitinkančias reformas ir investicijas, kad Europos ekonomika ir visuomenė taptų tvaresnės, atsparesnės ir geriau pasirengusios žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai. Dėl Rusijos invazijos į Ukrainą dar labiau padidėjo COVID-19 krizės nulemti socialiniai ir ekonominiai iššūkiai. Valstybės narės ir Sąjunga turėtų toliau užtikrinti, kad būtų sušvelnintas socialinis poveikis, poveikis užimtumui ir ekonominis poveikis ir kad pertvarka būtų socialiai sąžininga ir teisinga, taip pat atsižvelgiant į tai, kad didesnis atviras strateginis savarankiškumas ir spartesnė žalioji pertvarka padės sumažinti priklausomybę nuo energijos ir kitų strateginių produktų ar technologijų importo, visų pirma iš Rusijos. **Labai svarbu** didinti atsparumą ir **siekti** kurti įtraukią ir atsparią visuomenę, kurioje žmonės būtų apsaugoti ir įgalinti numatyti bei valdyti pokyčius ir kurioje jie galėtų būti aktyvūs visuomenės ir ekonomikos dalyviai. Kad

Pakeitimas

- (10) darbo rinkos **reformos**, įskaitant **nacionalinių** darbo užmokesčio nustatymo mechanizmus **reformas**, turėtų būti vykdomos pagal nacionalinę socialinio dialogo praktiką, siekiant sąžiningo darbo užmokesčio, kuriuo užtikrinamas deramas gyvenimo lygis, tvarus ekonomikos augimas **ir aukštynkryptė socialinė ir teritorinė konvergencija**. Turėtų būti suteikiama galimybė plačiai **svarstyti** socialinius ir ekonominius klausimus, be kita ko, kaip pagerinti padėtį tvarumo, konkurencingumo, inovacijų, kokybiškų darbo vietų kūrimo, **deramų** darbo sąlygų, dirbančiųjų skurdo, **lyčių lygybės**, švietimo, **mokymo ir kvalifikacijos**, visuomenės sveikatos ir **socialinės** įtraukties, **taip pat** realiųjų pajamų **ir perkamosios galios** srityse. **Todėl valstybės narės turėtų paisyti teisės į kolektyvines derybas ir kolektyvinius veiksmus, taip pat susirinkimų ir asociacijų laisvės principo, kaip nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ir atitinkamose tarptautinėse konvencijose. Be to, valstybės narės turėtų stiprinti socialinių partnerių vaidmenį, gerinti darbo tarnybų ir darbuotojų atstovavimą, skatinti kolektyvines derybas ir remti aktyvią profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų veiklą, kad būtų užtikrintas įtraukus ir socialiniu požiūriu teisingas atsigavimas.** Šiuo atžvilgiu Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir kiti ES fondai padeda valstybėms narėms įgyvendinti ES prioritetus atitinkančias reformas ir investicijas, kad Europos ekonomika ir visuomenė taptų tvaresnės, atsparesnės ir geriau pasirengusios žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai. Dėl Rusijos invazijos į Ukrainą dar labiau padidėjo

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

būtų remiami **veiklos keitimo** pokyčiai darbo rinkoje, taip pat atsižvelgiant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kaip pabrėžta Rekomendacijoje (ES) 2021/402 [ir Tarybos rekomendacijoje dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo], reikalingas suderintas aktyvios darbo rinkos politikos priemonių rinkinys, kuris apimtų **laikinosios samdos ir veiklos keitimo paskatas, įgūdžių politiką** ir geresnes užimtumo tarnybų paslaugas;

Pakeitimas

COVID-19 krizės nulemti socialiniai ir ekonominiai iššūkiai. Valstybės narės ir Sąjunga turėtų toliau užtikrinti, kad būtų sušvelnintas socialinis poveikis, poveikis užimtumui ir ekonominis poveikis ir kad pertvarka būtų socialiai sąžininga ir teisinga, taip pat atsižvelgiant į tai, kad didesnis atviras strateginis savarankiškumas ir spartesnė žaliąji pertvarka padės sumažinti priklausomybę nuo energijos ir kitų strateginių produktų ar technologijų importo, visų pirma iš Rusijos. **Siekiant** didinti atsparumą ir kurti įtraukią ir atsparią visuomenę, kurioje žmonės būtų apsaugoti ir įgalinti numatyti bei valdyti pokyčius ir kurioje jie galėtų būti aktyvūs visuomenės ir ekonomikos dalyviai, **turėtų būti parengtas laikinas Europos socialinio atsparumo dokumentų rinkinys, apimantis priemonių rinkinį socialinės gerovės ir socialinės apsaugos sistemoms Europos Sąjungoje stiprinti, be kita ko, tęsti ir iš naujo finansuoti priemonę SURE tol, kol Rusijos invazijos į Ukrainą socialiniai ir ekonominiai padariniai daro neigiamą poveikį darbo rinkai, vadovaujantis 2022 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucija „Rusijos karo Ukrainoje socialinės ir ekonominės pasekmės ES. ES pajėgumo veikti stiprinimas“, ir socialinio gelbėjimo priemonė su didesne visuomenės parama esamoms priemonėms, kurios skirtos neturtingiausioms visuomenės grupėms paremti.** Kad būtų remiami **asmenų statuso** pokyčiai darbo rinkoje, taip pat atsižvelgiant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kaip pabrėžta Rekomendacijoje (ES) 2021/402 [ir Tarybos rekomendacijoje dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo], reikalingas suderintas aktyvios darbo rinkos politikos priemonių rinkinys, kuris apimtų **veiklos keitimo paskatas, kvalifikacijos įgijimą, kompetencijos įgijimą ir patvirtinimą, taip pat į ateitį orientuotą švietimą, mokymąsi visą gyvenimą, profesinį rengimą ir mokymą, kvalifikacijos kėlimą, perkvalifikavimą** ir geresnes užimtumo tarnybų paslaugas. **Siekiant nustatyti geriausią praktiką ir priemones, kurias būtų galima taikyti ateityje, reikia nuodugniai įvertinti nacionalinę politiką ir paramos sistemas, kurios buvo taikomos siekiant sušvelninti COVID-19 pandemijos poveikį;**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl sprendimo
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (11) turėtų būti **kovojama su** visų formų diskriminacija, užtikrinama lyčių lygybė ir remiamas jaunimo užimtumas. Turėtų būti užtikrinta prieiga ir **galimybės visiems** ir turėtų būti **mažinamas** skurdas bei socialinė atskirtis, be kita ko, vaikų ir romų, visų pirma užtikrinant veiksmingą darbo rinkų veikimą ir tinkamas bei įtraukias socialinės apsaugos sistemas ⁽³²⁾, taip pat šalinant kliūtis įtraukiam ir į ateitį orientuotam švietimui, mokymui ir dalyvavimui darbo rinkoje, be kita ko, investuojant į ankstyvąjį ugdymą ir priežiūrą bei į skaitmeninius ir žaliuosius įgūdžius. **Atsižvelgiant į 2020 m. prasidėjusią COVID-19 pandemiją ir visuomenės senėjimą**, taip pat **itin svarbu laiku suteikti lygias teises į įperkamas ilgalaikės priežiūros bei sveikatos priežiūros paslaugas, įskaitant prevenciją ir sveikatos priežiūros skatinimą**. Turėtų būti toliau išnaudojamas neįgalųjų potencialas prisidėti prie ekonomikos augimo ir socialinio vystymosi. Visos Sąjungos darbo vietose įsitvirtinant naujiems ekonomikos ir verslo modeliams, darbo santykiai taip pat kinta. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad dėl naujų darbo formų atsiradę darbo santykiai **palaikytų ir stiprintų Europos socialinį modelį**;

⁽³²⁾ 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių, 2019/C 387/01.

Pakeitimas

- (11) turėtų būti **panaikinta** visų formų diskriminacija, užtikrinama lyčių lygybė ir **aktyviai** remiamas jaunimo, **visų pirma palankių sąlygų neturintio jaunimo**, užimtumas. Turėtų būti **visiems** užtikrinta **vienoda** prieiga ir **lygios galimybės** ir turėtų būti **naikinamas** skurdas bei socialinė atskirtis, be kita ko, vaikų, **vyresnio amžiaus asmenų, neįgalųjų** ir romų, visų pirma užtikrinant veiksmingą darbo rinkų veikimą ir tinkamas bei įtraukias socialinės apsaugos sistemas ⁽³²⁾, taip pat šalinant kliūtis įtraukiam ir į ateitį orientuotam švietimui, mokymui, **mokymuisi visą gyvenimą, profesiniam rengimui ir mokymui** ir dalyvavimui darbo rinkoje, be kita ko, investuojant į ankstyvąjį ugdymą ir priežiūrą bei į skaitmeninius ir žaliuosius įgūdžius. **Ypač svarbu laiku užtikrinti visuotinę, veiksmingą ir vienodą prieigą prie ilgalaikės priežiūros ir sveikatos priežiūros paslaugų, vadovaujantis 2022 m. liepos 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl bendro Europos priežiūros veiksmų plano, įskaitant prevenciją, kuri apimtų ir psichikos sveikatos problemas, kaip numatyta 2022 m. liepos 5 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl psichikos sveikatos skaitmeniniame darbo pasaulyje, ir sveikatos priežiūros skatinimą, be kita ko, atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją ir senėjančią visuomenę. Darbuotojų sveikatos ir saugos, taip pat profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros per visą jų karjerą užtikrinimas yra būtina tinkamo profesinio gyvenimo ir vyresnių žmonių aktyvumo bei sveikatos sąlyga**. Turėtų būti toliau išnaudojamas neįgalųjų potencialas prisidėti prie ekonomikos augimo ir socialinio vystymosi, **be kita ko, sudarant tinkamas sąlygas darbo vietoje, laikantis Tarybos direktyvos 2000/78/EB ^(32a) ir JT neįgalųjų teisių konvencijos**. Visos Sąjungos darbo vietose įsitvirtinant naujiems ekonomikos ir verslo modeliams, darbo santykiai taip pat kinta. Valstybės narės turėtų **toliau stiprinti Europos socialinį modelį, užtikrindamos, kad**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

visi darbuotojai turėtų vienodas teises, tinkamas darbo ir įdarbinimo sąlygas ir gauti tinkamą atlyginimą. Kiekvienas darbuotojas turi teisę į sąžiningas, teisingas, sveikas ir saugias darbo sąlygas ir tinkamą apsaugą tiek skaitmeninėje aplinkoje, tiek fizinėje darbo vietoje, nepriklausomai nuo užimtumo statuso, darbo sąlygų, darbo santykių trukmės ar darbdavio dydžio. Be to, valstybės narės turėtų spręsti darbuotojų išnaudojimo ir visų formų mažų garantijų darbo problemas, įskaitant fiktyvų savarankišką darbą, nedeklaruojamą darbą, piktnaudžiavimą netipinėmis darbo sutartimis ir nenustatytos apimties darbo sutartimis, taip pat turėtų užtikrinti, kad dėl naujų darbo formų atsiradę darbo santykiai **atitiktų Sąjungos ir nacionalinę teisę. Valstybės narės taip pat turėtų spręsti neoficialios ekonomikos problemą perkeldamos neoficialiai dirbančius darbuotojus į oficialią ekonomiką. Turėtų būti skatinamas verslumas ir sudaromos palankesnės sąlygos profesiniam judumui, be kita ko, užtikrinant socialinių teisių perkeliamumą ir diegiant veiksmingus skaitmeninius sprendimus;**

⁽³²⁾ 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių, 2019/C 387/01 (OL C 387, 2019 11 15, p. 1).

^(32a) 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl sprendimo

12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) integruotos gairės turėtų būti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurias Taryba gali pateikti valstybėms narėms, pagrindas. Valstybės narės turi visapusiškai išnaudoti savo REACT-EU išteklius, nustatytus Reglamentu (ES) 2020/2221⁽³³⁾, kuriais iki 2023 m. stiprinami 2014–2020 m. sanglaudos politikos fondai ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF); dėl dabartinės Ukrainos krizės jie toliau stiprinami Reglamentu dėl sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE)⁽³⁴⁾ ir tolesniu Bendrųjų nuostatų reglamento pakeitimu⁽³⁵⁾ dėl didesnio REACT-EU išankstinio finansavimo ir naujų vieneto įkainių, siekiant padėti paspartinti iš Ukrainos išvykstančių asmenų integraciją į ES⁽³⁶⁾. Be to, siekdamas paskatinti užimtumą, socialines investicijas, socialinę **įtrauktį**, prienamumą, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo galimybes, mokymąsi visą gyvenimą ir kokybišką švietimą ir mokymą visiems, **įskaitant** skaitmeninį raštingumą ir įgūdžius, 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti Reglamentu (ES) 2021/1057⁽³⁷⁾ įsteigtu „Europos socialiniu fondu +“, Reglamentu (ES) 2021/1058⁽³⁸⁾ įsteigtu Europos regioninės plėtros fondu, Reglamentu (ES) 2021/241⁽³⁹⁾ nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone ir kitais Sąjungos fondais, įskaitant Reglamentu (ES) 2021/1056⁽⁴⁰⁾ įsteigtą Teisingos pertvarkos fondą, taip pat Reglamentu (ES) 2021/523⁽⁴¹⁾ nustatytą programą „InvestEU“. Valstybės narės taip pat turi visapusiškai pasinaudoti Reglamentu (ES) 2021/691⁽⁴²⁾ įsteigtu Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu atleistiems darbuotojams, kad suteiktų paramą darbuotojams, atleistiems iš darbo dėl didelio masto restruktūrizavimo įvykių,

Pakeitimas

(12) integruotos gairės turėtų būti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurias Taryba gali pateikti valstybėms narėms, pagrindas. Valstybės narės turi visapusiškai išnaudoti savo REACT-EU išteklius, nustatytus Reglamentu (ES) 2020/2221⁽³³⁾, kuriais iki 2023 m. stiprinami 2014–2020 m. sanglaudos politikos fondai ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondas (EPLSAF); dėl dabartinės Ukrainos krizės jie toliau stiprinami Reglamentu dėl sanglaudos veiksmų dėl pabėgėlių Europoje (CARE)⁽³⁴⁾ ir tolesniu Bendrųjų nuostatų reglamento pakeitimu⁽³⁵⁾ dėl didesnio REACT-EU išankstinio finansavimo ir naujų vieneto įkainių, siekiant padėti paspartinti iš Ukrainos išvykstančių asmenų integraciją į ES⁽³⁶⁾. Be to, siekdamas paskatinti **tvarumą ir kokybišką** užimtumą **bei** socialines investicijas, **panaikinti skurdą, diskriminaciją ir socialinę atskirtį, užtikrinti** prienamumą, **skatinti** darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo galimybes, mokymąsi visą gyvenimą ir kokybišką švietimą ir mokymą visiems, **visų pirma** skaitmeninį raštingumą ir įgūdžius, **kad darbuotojai įgytų skaitmeninei, žalesnei ir labiau žiedinei ekonomikai reikalingų žinių ir kvalifikacijos**, 2021–2027 m. programavimo laikotarpiu valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti Reglamentu (ES) 2021/1057⁽³⁷⁾ įsteigtu „Europos socialiniu fondu +“, Reglamentu (ES) 2021/1058⁽³⁸⁾ įsteigtu Europos regioninės plėtros fondu, Reglamentu (ES) 2021/241⁽³⁹⁾ nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone ir kitais Sąjungos fondais, įskaitant Reglamentu (ES) 2021/1056⁽⁴⁰⁾ įsteigtą Teisingos pertvarkos fondą, taip pat Reglamentu (ES) 2021/523⁽⁴¹⁾ nustatytą programą „InvestEU“. Valstybės narės taip pat turi visapusiškai pasinaudoti Reglamentu (ES) 2021/691⁽⁴²⁾

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos, socialinių ir ekonominių permainų, kurias lemia **labiau** pasaulinės tendencijos, ir **technologinių** bei aplinkos **pokyčių**. Nors integruotos gairės yra skirtos valstybėms narėms ir Sąjungai, jos turėtų būti įgyvendinamos palaikant partnerystę su visomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, glaudžiai įtraukiant parlamentus, socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės atstovus;

Pakeitimas

įsteigtu Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu atleistiems darbuotojams, kad suteiktų paramą darbuotojams, atleistiems iš darbo dėl didelio masto restruktūrizavimo įvykių, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos, socialinių ir ekonominių permainų, kurias lemia pasaulinės tendencijos, **naujos pasaulinės, finansinės ir ekonominės krizės ir technologiniai pokyčiai** bei aplinkos **iššūkiai**. Nors integruotos gairės yra skirtos valstybėms narėms ir Sąjungai, jos turėtų būti įgyvendinamos **ir vertinamos** palaikant partnerystę su visomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, glaudžiai **ir aktyviai** įtraukiant parlamentus **visais atitinkamais lygmenimis, taip pat** socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės atstovus;

⁽³³⁾ 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/2221, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su papildomais ištekliais ir įgyvendinimo taisyklėmis, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei ir jos socialiniams padariniams įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU) (OL L 437, 2020 12 28, p. 30).

⁽³³⁾ 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/2221, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su papildomais ištekliais ir įgyvendinimo taisyklėmis, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei ir jos socialiniams padariniams įveikti skirtiems veiksams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui (REACT-EU) (OL L 437, 2020 12 28, p. 30).

⁽³⁴⁾ 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/562, kuriuo dėl sanglaudos veikslių dėl pabėgėlių Europoje (CARE) iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 223/2014.

⁽³⁴⁾ 2022 m. balandžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/562, kuriuo dėl sanglaudos veikslių dėl pabėgėlių Europoje (CARE) iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 223/2014 (**OL L 109, 2022 4 8, p. 1**).

⁽³⁵⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159–706).

⁽³⁵⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

⁽³⁶⁾ 2022 m. balandžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/613, kuriuo dėl didesnio išankstinio finansavimo iš REACT-EU išteklių ir vieneto įkainio nustatymo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 223/2014.

⁽³⁶⁾ 2022 m. balandžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/613, kuriuo dėl didesnio išankstinio finansavimo iš REACT-EU išteklių ir vieneto įkainio nustatymo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 223/2014 (**OL L 115, 2022 4 13, p. 38**).

⁽³⁷⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

⁽³⁷⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 (OL L 231, 2021 6 30, p. 21).

⁽³⁸⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60).

⁽³⁸⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

⁽³⁹⁾ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17–75).

⁽⁴⁰⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

⁽⁴¹⁾ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

⁽⁴²⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/691 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo perkeltiesiems darbuotojams (EGF), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1309/2013 (OL L 153, 2021 5 3, p. 48).

Pakeitimas

⁽³⁹⁾ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

⁽⁴⁰⁾ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

⁽⁴¹⁾ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

⁽⁴²⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/691 dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo perkeltiesiems darbuotojams (EGF), kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1309/2013 (OL L 153, 2021 5 3, p. 48).

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 5 gairės 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės turėtų aktyviai skatinti **tvaryą socialinę rinkos ekonomiką** ir **sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms** į kokybiškų darbo vietų kūrimą **bei jas remti, taip pat** pasinaudoti galimybėmis, susijusiomis su skaitmenine ir žaliaja pertvarka, **atsižvelgiant į** ES pagrindinį tikslą **iki 2030 m.** užimtumo srityje. **Tuo tikslu jos** turėtų **mažinti samdos kliūtis įmonėms**, skatinti atsakingą verslumą ir tikrą savarankišką darbą ir visų pirma **remti labai mažų**, mažųjų ir vidutinių įmonių kūrimą ir augimą, be kita ko, suteikiant joms galimybių gauti finansavimą. Valstybės narės turėtų aktyviai skatinti socialinės ekonomikos plėtrą ir išnaudoti visą jos potencialą, skatinti socialines inovacijas ir socialines įmones, taip pat skatinti tuos verslo modelius, kuriais kuriamos kokybiškų darbo vietų galimybės ir **teikiama** socialinė nauda vietos lygmeniu, visų pirma žiedinėje ekonomikoje ir tose srityse, **kurias labiausiai paveikė perėjimas** prie žaliosios **ekonomikos dėl jų sektorių specializacijos**.

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų aktyviai skatinti **visišką užimtumą, grindžiamą konkurencinga, novatoriška ir tvaria socialine rinkos ekonomika, ir remti investicijas** į kokybiškų darbo vietų kūrimą. **Valstybės narės turėtų įgyvendinti pažangią, plataus užmojo ir įtraukią užimtumo politiką, kad užkirstų kelią darbo rinkos spragoms ir galėtų** pasinaudoti galimybėmis, susijusiomis su skaitmenine ir žaliaja pertvarka, **ir iki 2030 m. pasiektų** ES pagrindinį tikslą užimtumo srityje. **Valstybės narės turėtų remti įmones įdarbinant žmones ir skatinti profesinį rengimą ir mokymą**, atsakingą verslumą ir tikrą savarankišką darbą, **be kita ko, tarp moterų, jaunimo, vyresnio amžiaus žmonių ir kitų nepalankioje padėtyje esančių grupių. Jos** visų pirma **turėtų remti** mažųjų ir vidutinių įmonių kūrimą ir augimą, be kita ko, suteikiant joms galimybių gauti finansavimą **ir stiprinti gebėjimus, taip pat teikiant gaires bei tikslines priemones naujiems darbuotojams samdyti ir esamiems išlaikyti**. Valstybės narės turėtų **visapusiškai įgyvendinti ES socialinės ekonomikos veiksmų planą ir Europos Žaliąjį kursą** bei aktyviai skatinti socialinės, **žaliosios ir skaitmeninės** ekonomikos plėtrą ir išnaudoti visą jos potencialą, skatinti socialines inovacijas ir **stiprinti** socialines įmones, taip pat skatinti tuos verslo modelius, kuriais kuriamos **tvaryų ir** kokybiškų darbo vietų galimybės, **visų pirma nepalankioje padėtyje esančioms grupėms**, ir **kuriama** socialinė nauda vietos lygmeniu, visų pirma žiedinėje ekonomikoje ir **tuose sektoriuose bei** tose srityse, **kuriems reikia daugiau paramos pereinant** prie žaliosios **ir skaitmeninės ekonomikos**.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 5 gairės 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Po COVID-19 krizės gerai parengta sutrumpinto darbo laiko tvarka ir panašios priemonės taip pat turėtų sudaryti palankesnes sąlygas restruktūrizavimo procesams ir juos remti, **be to, kai tinkama, išsaugant užimtumą, padedant modernizuoti ekonomiką**, be kita ko, ugdant susijusius įgūdžius. Siekiant remti darbo vietų kūrimą ir pertvarką bei spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemą, **taip pat** atsižvelgiant į skaitmeninę ir žaliąją pertvarką **ir** Rusijos invazijos į Ukrainą poveikį, reikėtų apsvarstyti gerai parengtas įdarbinimo ir pertvarkos paskatas ir kvalifikacijos kėlimo bei perkvalifikavimo priemones.

Pakeitimas

Po COVID-19 krizės gerai parengta sutrumpinto darbo laiko tvarka ir panašios priemonės taip pat turėtų **padėti, kai tik įmanoma, išsaugoti darbo vietas** ir sudaryti palankesnes sąlygas restruktūrizavimo procesams ir juos remti, **padedant darbuotojams, pereinantiems prie tvarios ekonomikos, ir juos įgalinant**, be kita ko, ugdant susijusius įgūdžius. Siekiant remti darbo vietų kūrimą ir **valdyti** pertvarką bei **numatyti** spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemą, **mažinti atotrūkį tarp švietimo ir darbo rinkos**, atsižvelgiant į **būtiną** skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, **taip pat siekiant apriboti** Rusijos invazijos į Ukrainą poveikį **ir didėjančias pragyvenimo išlaidas Europoje**, reikėtų apsvarstyti gerai parengtas įdarbinimo ir pertvarkos paskatas, **mokymosi visą gyvenimą, profesinio rengimo ir mokymo** ir kvalifikacijos kėlimo bei perkvalifikavimo priemones. **Valstybės narės turėtų pritaikyti savo užimtumo politiką ir Sąjungos lygmeniu koordinuoti geriausios praktikos, susijusios su laikinomis priemonėmis, kuriomis apsaugomi darbuotojai ir darbo rinkos krizės metu, įgyvendinimą ir šiuo klausimu įtraukti socialinius partnerius. Tokios priemonės galėtų apimti darbo užmokesčio subsidijas, pajamų rėmimą ir bedarbio pašalpų sistemų taikymo pratęsimą, taip pat mokamų laikinojo nedarbingumo atostogų, prižiūrinciujų asmenų atostogų pratęsimą ir nuotolinio darbo tvarką. Valstybės narės turėtų remti svarbiausių ekonomikos sektorių pertvarkymą siekdamos užtikrinti jų savarankiškumą ir strateginį autonomiškumą. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas sąžiningam darbo jėgos judumui, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas mobiliųjų darbuotojų teisių ir darbo vietų apsaugai, diplomų pripažinimui ir tarpvalstybinių švietimo ir mainų programų stiprinimui. Europos darbo institucija atlieka svarbų vaidmenį padėdama valstybėms narėms ir Komisijai užtikrinti, kad Sąjungos darbo jėgos judumo ir socialinės apsaugos koordinavimo taisyklės būtų vykdomos sąžiningai, paprastai ir veiksmingai;**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 5 gairės 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Darbo jėgos apmokestinimas turėtų būti **perkeltas kitiems šaltiniams, kad būtų geriau** remiamas užimtumas ir integracinis ekonomikos augimas, atsižvelgiant į klimato ir aplinkos tikslus ir į mokesčių sistemos **perskirstomąjį** poveikį, **kartu apsaugant** pajamas, reikalingas **tinkamai** socialinei apsaugai ir **augimo skatinimo** išlaidoms padengti.

Pakeitimas

Nacionaliniais mokesčiais turėtų būti remiamas užimtumas ir integracinis ekonomikos augimas, atsižvelgiant į **ES sutarties 3 straipsnyje išdėstytus politikos tikslus, taip pat DVT, Paryžiaus susitarimo ir Europos žaliojo kurso** klimato ir aplinkos **apsaugos** tikslus. **Vykdamt mokesčių reformas reikėtų atsižvelgti** į mokesčių sistemos **paskirstomąjį** poveikį **ir apsaugoti** pajamas, reikalingas **viešosioms investicijoms, visų pirma kokybiškoms viešosioms paslaugoms**, socialinei apsaugai ir **tvarų augimą skatinančioms** išlaidoms padengti.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 5 gairės 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės, įskaitant tas, kuriose minimalusis darbo užmokestis nustatomas teisės aktais, turėtų skaidriai ir nuspėjamai skatinti kolektyvines derybas, kad būtų nustatytas darbo užmokestis ir užtikrintas veiksmingas socialinių partnerių dalyvavimas, sudarydamos sąlygas tam, kad darbo užmokesčiu būtų tinkamai reaguojama į našumo pokyčius, ir nustatydamos teisingą darbo užmokestį, kuriuo būtų galima užtikrinti deramą gyvenimo lygį, kartu itin daug dėmesio skiriant mažas ir vidutines pajamas gaunantioms grupėms, siekiant stiprinti aukštykryptę socialinę ir ekonominę konvergenciją. Darbo užmokesčio nustatymo mechanizmuose turėtų būti atsižvelgiama į socialines ir ekonomines sąlygas, įskaitant regionų ir sektorių pokyčius. Valstybės narės ir socialiniai partneriai, atsižvelgdami į nacionalinę praktiką ir socialinių partnerių autonomiją, turėtų užtikrinti, kad visi darbuotojai gautų teisingą darbo užmokestį, tiesiogiai arba netiesiogiai pasinaudodami kolektyvinėmis sutartimis arba tinkamu teisės aktais nustatytu minimaliuoju darbo užmokesčiu, atsižvelgiant į jo poveikį konkurencingumui, darbo vietų kūrimui ir dirbančiųjų skurdui.

Pakeitimas

Politika, kuria siekiama užtikrinti, kad darbo užmokestis sudarytų sąlygas užtikrinti deramą gyvenimo lygį, be kita ko, nepalankioje padėtyje esantioms grupėms, tebėra svarbi sprendžiant dirbančiųjų skurdo problemą. Valstybės narės, įskaitant tas, kuriose minimalusis darbo užmokestis nustatomas teisės aktais, turėtų skaidriai ir nuspėjamai skatinti kolektyvines derybas, kad būtų nustatytas darbo užmokestis ir užtikrintas veiksmingas socialinių partnerių dalyvavimas, sudarydamos sąlygas tam, kad darbo užmokesčiu būtų tinkamai reaguojama į **ilgalaičius** našumo pokyčius, ir nustatydamos teisingą darbo užmokestį, kuriuo būtų galima užtikrinti deramą gyvenimo lygį **visiems darbuotojams**, kartu itin daug dėmesio skiriant mažas ir vidutines pajamas gaunantioms grupėms **ir jų perkamajai galiai**, siekiant stiprinti aukštykryptę socialinę ir ekonominę konvergenciją. Darbo užmokesčio nustatymo mechanizmuose turėtų būti atsižvelgiama į socialines ir ekonomines sąlygas, įskaitant regionų ir sektorių pokyčius, **pavyzdžiui, naudojant prekių ir paslaugų krepšelį realiomis kainomis, nustatytomis nacionaliniu lygmeniu, arba tarptautines ar nacionalines pamatines vertes.** Valstybės narės ir socialiniai partneriai, laikydamiesi sutarčių atsižvelgdami į nacionalinę praktiką ir socialinių partnerių autonomiją, turėtų užtikrinti, kad visi darbuotojai gautų teisingą darbo užmokestį, tiesiogiai arba netiesiogiai pasinaudodami kolektyvinėmis sutartimis arba tinkamu teisės aktais nustatytu minimaliuoju darbo užmokesčiu, atsižvelgiant į jo poveikį konkurencingumui, darbo vietų kūrimui, **lyčių lygybei** ir dirbančiųjų skurdui. **Nedarant poveikio valstybių narių kompetencijai teisės aktais nustatyti minimalųjį darbo užmokestį ir numatyti galimas variacijas bei atskaitymus, svarbu vengti, kad variacijos ir atskaitymai nebūtų naudojami plačiu mastu, nes jie gali daryti neigiamą poveikį darbo užmokesčio deramumui. Jos užtikrina, kad tie svyravimai ir atskaitymai atitiktų nediskriminavimo ir proporcingumo principus ir jais būtų siekiama teisėto tikslo pagal Direktyvą dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje** ^(1a).

^(1a) Dar nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 5 gairės 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Sąjungos lėšų gavėjai laikosi taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl socialinių ir darbo teisių bei apmokestinimo. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad įmonėms teikiama viešojo finansinė parama, skirta kovai su pandemijos ir Rusijos invazijos į Ukrainą ekonominiams padariniams, turi būti susieta su sąlyga, kad, kol įmonės gauna tokią paramą, lėšos bus naudojamos darbuotojams, o ne priedams vadovybei, dividendams ar akcijų atpirkimo schemoms;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 6 gairės 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės, atsižvelgdamos į skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, demografinius pokyčius ir **karą Ukrainoje**, turėtų propaguoti tvarumą, našumą, įsidarbinamumą ir **žmogiškąjį kapitalą**, skatindamos mokymąsi visą gyvenimą siekiant įgyti įgūdžių ir kompetencijų ir reaguodamos į dabartinius ir būsimus darbo rinkos poreikius, atsižvelgdamos į ES pagrindinį tikslą iki 2030 m. įgūdžių srityje. Valstybės narės taip pat turėtų pritaikyti savo švietimo ir mokymo sistemas ir į jas investuoti, kad užtikrintų kokybišką ir įtraukų švietimą, **įskaitant** profesinį rengimą ir mokymą, **taip pat** prieigą prie skaitmeninio mokymosi ir kalbų mokymo išteklių (pavyzdžiui, pabėgėlių, įskaitant pabėgėlius iš Ukrainos, atveju). Valstybės narės turėtų bendradarbiauti su socialiniais partneriais, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjais, įmonėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, siekdamos spręsti struktūrines švietimo ir mokymo sistemų problemas ir **didindamos** jų kokybę bei aktualumą darbo rinkai, **be kita ko, siekdamos sudaryti sąlygas žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai**, spręsti esamos įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties problemą ir užkirsti kelią naujų trūkumų atsiradimui, visų pirma vykdant veiklą, susijusią su planu „REPowerEU“,

Valstybės narės, atsižvelgdamos į skaitmeninę ir žaliąją pertvarką, demografinius pokyčius ir **Rusijos invaziją į Ukrainą**, **taip pat į didėjančias pragyvenimo išlaidas**, turėtų propaguoti **socialines** tvarumą, našumą, įsidarbinamumą ir **investicijas į darbuotojus ir žmones**, skatindamos mokymąsi visą gyvenimą siekiant įgyti įgūdžių ir kompetencijų ir reaguodamos į dabartinius ir būsimus darbo rinkos poreikius, atsižvelgdamos į ES pagrindinį tikslą iki 2030 m. įgūdžių srityje, **visų pirma skaitmeninių įgūdžių srityje**. Valstybės narės taip pat turėtų pritaikyti, **modernizuoti** savo švietimo ir mokymo sistemas ir į jas investuoti, kad užtikrintų kokybišką ir įtraukų švietimą, **visų pirma** profesinį rengimą ir mokymą, **verslumo žinias, įskaitant socialinį verslumą**, prieigą prie skaitmeninio mokymosi ir kalbų mokymo išteklių (pavyzdžiui, **visų pabėgėlių, įskaitant pabėgėlius iš Ukrainos, atveju**), **taip pat formalųjį ir savaiminį mokymąsi visą gyvenimą**. Valstybės narės turėtų bendradarbiauti su socialiniais partneriais, **regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis**, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjais, įmonėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, siekdamos spręsti struktūrines **ir naujai atsirandančias** švietimo ir mokymo

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

pavyzdžiui, atsinaujinančiųjų išteklių energijos **naudojimo arba** pastatų renovacijos **srityje**. Itin daug dėmesio turėtų būti skiriama mokytojo profesijos iššūkiams, be kita ko, investuojant į mokytojų ir profesijos mokytojų skaitmeninius įgūdžius. Švietimo ir mokymo sistemos turėtų suteikti visiems besimokantiems asmenims bendrųjų kompetencijų, įskaitant bazinius ir skaitmeninius įgūdžius, taip pat universaliųjų gebėjimų, kad būtų padėti pagrindai gebėjimui prisitaikyti ir atsparumui visą gyvenimą. Valstybės narės turėtų siekti stiprinti individualias teises į mokymą ir užtikrinti jų perkeliamumą keičiant profesinę veiklą, be kita ko, kai tinkama, naudojantis individualiosiomis mokymosi sąskaitomis ir patikima mokymo kokybės vertinimo sistema. Valstybės narės turėtų išnaudoti mikrokredencialų potencialą remiant mokymąsi visą gyvenimą ir įsidarbinamumą. Jos turėtų **sudaryti sąlygas** visiems numatyti darbo rinkos poreikius ir geriau prie jų prisitaikyti, **visų pirma nuolat keliant kvalifikaciją ir persikvalifikuojant, taip pat teikdamos integruotas gaires ir konsultacijas, kad būtų remiamas sąžiningas ir teisingas profesinės veiklos keitimas visiems, stiprinami socialiniai rezultatai, sprendžiamas darbo jėgos trūkumo bei įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties klausimas, didinamas bendras ekonomikos atsparumas sukrėtimams ir sudaromos palankesnės sąlygos galimiems koregavimams.**

Pakeitimas

sistemų problemas ir **gerindamos** jų kokybę bei aktualumą darbo rinkai, **kad būtų toliau remiama ir spartinama žaliaji ir skaitmeninė pertvarka**, spręsti esamos įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitikties, **pasenusių įgūdžių** problemą ir užkirsti kelią naujų trūkumų atsiradimui, visų pirma vykdant veiklą, susijusią su planu „REPowerEU“, pavyzdžiui, atsinaujinančiųjų išteklių energijos **diegimo, efektyvaus energijos vartojimo ir esminės** pastatų renovacijos **srityse. Valstybės narės turėtų atsizvelgti į sektorių ir regionų, patiriančių struktūrinius darbo rinkos ir įgūdžių trūkumus, poreikius, be kita ko, tam, kad sykiu būtų sudarytos sąlygos žaliajai, technologinei ir skaitmeninei pertvarkai. Valstybės narės turėtų remti ir skatinti, kad įmonės investuotų į darbuotojų įgūdžius ir sudarytų deramas darbo ir įdarbinimo sąlygas, kad pritrauktų kvalifikuotų darbuotojų. Be to, valstybės narės turėtų naudoti visus turimus ESF+ ir kitų Sąjungos programų ir priemonių, pavyzdžiui, priemonės „Next Generation EU“, išteklius, kad pagerintų jaunimo kvalifikaciją ir skatintų dualines švietimo sistemas.** Itin daug dėmesio turėtų būti skiriama mokytojo profesijos iššūkiams, be kita ko, investuojant į mokytojų ir profesijos mokytojų skaitmeninius įgūdžius, **taip pat į jų žinias klimato kaitos ir darnaus vystymosi klausimais.** Švietimo ir mokymo sistemos turėtų suteikti visiems besimokantiems asmenims bendrųjų kompetencijų, įskaitant bazinius ir skaitmeninius įgūdžius, taip pat universaliųjų **formaliųjų iš savišvietos būdu įgytų** gebėjimų, **kaip antai bendravimo gebėjimai ir kritinis mąstymas**, kad būtų padėti pagrindai gebėjimui prisitaikyti ir atsparumui visą gyvenimą, **ir turėtų parengti mokytojus taip, kad jie gebėtų perduoti tuos gebėjimus savo mokiniams. Siekdamas skatinti besimokančiųjų tobulėjimą ir judumą pagal numatytą 2030 m. tikslą, kad metinis suaugusiųjų dalyvavimas mokymuose pasiektų 60 proc.,** valstybės narės turėtų siekti stiprinti individualias teises į mokymą ir užtikrinti jų perkeliamumą keičiant profesinę veiklą, be kita ko, kai tinkama, naudojantis individualiosiomis mokymosi sąskaitomis ir patikima mokymo kokybės vertinimo sistema. Valstybės narės turėtų išnaudoti mikrokredencialų potencialą remiant mokymąsi visą gyvenimą ir įsidarbinamumą. **Sykiu jos turėtų užtikrinti, kad būtų išsaugotas humanistinis švietimo aspektas ir būtų gerbiami asmenų siekiai. Siekiant remti sąžiningą ir teisingą pertvarką visiems, taip pat numatyti darbo rinkos poreikius ir geriau prie jų prisitaikyti, labai svarbu, kad valstybės narės didintų bendrą ekonomikos atsparumą. Jos turėtų skatinti deramas darbo sąlygas ir galimus koregavimus per nuolatinį kvalifikacijos kėlimą ir persikvalifikavimą, stiprindamos socialinės apsaugos sistemas ir paslaugas ir teikdamos integruotas gaires ir konsultacijas, taip pat vykdydamos aktyvią darbo rinkos politiką, be kita ko, atsizvelgdamos į būsimus ekonomikos sukrėtimus.**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 6 gairės 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės turėtų teikti lygias galimybes visiems, **šalindamos** nelygybę švietimo ir mokymo sistemose. Visų pirma vaikams turėtų būti **suteikta galimybė** naudotis kokybiškais ankstyvojo ugdymo ir priežiūros paslaugomis, laikantis Europos vaiko garantijų sistemos. Valstybės narės turėtų kelti bendrą kvalifikacijos lygį, mažinti švietimo ir mokymo programų nebaigiančių asmenų skaičių, remti vaikų iš **atokių vietovių** galimybes gauti išsilavinimą, didinti profesinio rengimo ir mokymo patrauklumą, didinti galimybes studijuoti aukštosiose mokyklose ir įgyti tretinį išsilavinimą, sudaryti palankesnes sąlygas jaunimui pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką atliekant kokybiškas stažuotes ir dalyvaujant pameistrystės programose, taip pat didinti suaugusiųjų, visų pirma palankių sąlygų neturinčių ir žemos kvalifikacijos besimokančių asmenų, dalyvavimą nuolatinio mokymosi programose. Atsižvelgdamos į naujus skaitmeninės, aplinką tausojančios ir senėjančios visuomenės keliamus reikalavimus, valstybės narės turėtų savo profesinio rengimo ir mokymo sistemose stiprinti mokymąsi darbo vietoje (be kita ko, užtikrindamos kokybišką ir veiksmingą pameistrystę) ir didinti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos absolventų, ypač moterų, skaičių tiek profesinio rengimo ir mokymo, tiek tretinio mokslo lygmeniu. Be to, valstybės narės turėtų didinti tretinio mokslo ir, kai tinkama, mokslinių tyrimų aktualumą darbo rinkoje, gerinti įgūdžių stebėseną ir prognozavimą, didinti įgūdžių matomumą ir kvalifikacijų palyginamumą, įskaitant užsienyje įgytus įgūdžius ir kvalifikaciją, **ir** didinti galimybes pripažinti ir patvirtinti už formaliojo švietimo ir mokymo sistemos ribų įgytus įgūdžius ir kompetenciją. Jos turėtų modernizuoti ir plėsti **lankstaus**

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų teikti lygias galimybes visiems, **panaikindamos** nelygybę švietimo ir mokymo sistemose. Visų pirma vaikams turėtų būti **suteiktos lygios galimybės** naudotis kokybiškais ankstyvojo ugdymo ir priežiūros paslaugomis, laikantis Europos vaiko garantijų sistemos **ir Barselonos tikslų**. Valstybės narės turėtų kelti bendrą kvalifikacijos lygį, mažinti švietimo ir mokymo programų nebaigiančių asmenų skaičių, remti vaikų iš **nepalankioje padėtyje esančių grupių ir regionų** galimybes gauti išsilavinimą, didinti profesinio rengimo ir mokymo patrauklumą, didinti galimybes studijuoti aukštosiose mokyklose ir įgyti tretinį išsilavinimą, sudaryti palankesnes sąlygas jaunimui pereiti iš švietimo sistemos į darbo rinką atliekant kokybiškas **apmokamas ir įtraukias** stažuotes ir dalyvaujant pameistrystės programose, taip pat didinti suaugusiųjų, visų pirma palankių sąlygų neturinčių ir žemos kvalifikacijos besimokančių asmenų, dalyvavimą nuolatinio mokymosi programose. Atsižvelgdamos į naujus skaitmeninės, aplinką tausojančios ir senėjančios visuomenės keliamus reikalavimus, valstybės narės turėtų savo profesinio rengimo ir mokymo sistemose stiprinti mokymąsi darbo vietoje (be kita ko, užtikrindamos **apmokamą, įtraukią** kokybišką ir veiksmingą pameistrystę **ir nuolatinės investicijas į mokymąsi visą gyvenimą**) ir didinti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos absolventų, ypač moterų, skaičių tiek profesinio rengimo ir mokymo, tiek tretinio mokslo lygmeniu. Be to, valstybės narės turėtų didinti tretinio mokslo ir, kai tinkama, mokslinių tyrimų aktualumą darbo rinkoje, **stiprinti dualinį mokymą**, gerinti įgūdžių stebėseną ir prognozavimą; didinti įgūdžių matomumą ir **supaprastinti** kvalifikacijų palyginamumą

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

tęstinio profesinio rengimo ir mokymo pasiūlą ir įgyvendinimą. Valstybės narės taip pat **turėtų** remti žemos kvalifikacijos suaugusiuosius, kad **išlaikytų** arba **padidintų** jų ilgalaikį įsidarbinamumą, **teikdamos** geresnę prieigą prie kokybiškų mokymosi galimybių ir **skatindamos** jomis naudotis, šiuo tikslu **įgyvendindamos** rekomendaciją dėl įgūdžių tobulinimo kryptių, įskaitant įgūdžių vertinimą, **derindamos** švietimo ir mokymo pasiūlą prie darbo rinkos galimybių, **užtikrindamos** **įgytų įgūdžių patvirtinimą bei pripažinimą**.

Pakeitimas

ir pripažinimą, įskaitant užsienyje įgytus įgūdžius ir kvalifikaciją, didinti galimybes pripažinti ir patvirtinti už formaliojo švietimo ir mokymo sistemos ribų, **be kitų, ir trečiųjų šalių piliečių**, įgytus įgūdžius ir kompetenciją. Jos turėtų modernizuoti ir plėsti **lankstesnio ir įtraukaus** profesinio rengimo ir mokymo **nuolatinę** pasiūlą ir įgyvendinimą. Valstybės narės **turėtų remti darbo vietų kūrimą ir investuoti į socialinės apsaugos sistemas, be kita ko, skirtas neįgaliesiems ir darbuotojams, kuriems sunku kelti kvalifikaciją ir persikvalifikuoti**, taip pat remti žemos kvalifikacijos suaugusiuosius, kad **jie galėtų patekti į darbo rinką ir gauti stabilų kokybišką darbą. Atsižvelgiant į tai, svarbu išlaikyti** arba **padidinti** jų ilgalaikį įsidarbinamumą, **teikiant** geresnę prieigą prie kokybiškų mokymosi galimybių ir **skatinant** jomis naudotis, šiuo tikslu **įgyvendinant** rekomendaciją dėl įgūdžių tobulinimo kryptių, įskaitant įgūdžių vertinimą, **ir derinant** švietimo ir mokymo pasiūlą prie darbo rinkos galimybių. **Turėtų būti skatinama teisė į mokamas mokymosi atostogas profesiniais tikslais, laikantis atitinkamų Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijų, pagal kurias darbuotojams leidžiama dalyvauti mokymo programose darbo valandomis. Valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių, kad būtų skatinama universali prieiga prie nuotolinio mokymosi ir mokymo, visapusiškai atsižvelgiant į neįgaliųjų, atokiose vietovėse gyvenančių asmenų ir tėvų, ypač vienišų motinų ir tėvų, poreikius.**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 6 gairės 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės bedarbiams ir ekonomiškai neaktyviems žmonėms turėtų laiku teikti veiksmingą, koordinuotą ir konkrečioms poreikiams pritaikytą pagalbą, grindžiamą parama darbo paieškai, mokymui, perkvalifikavimui ir galimybei naudotis kitomis įgalinimo paslaugomis, ypatingą dėmesį skirdamos **pažeidžiamoms** grupėms ir žmonėms, **kuriuos ypač paveikė žaliaji ir skaitmeninė** pertvarka. Siekiant reikšmingai sumažinti ilgalaikį bei struktūrinį nedarbą **ir užkirsti jam kelią, kuo greičiau**, ne vėliau kaip po **18** mėnesių nedarbo, turėtų būti taikomos visapusiškos strategijos, apimančios išsamius individualius bedarbių padėties įvertinimus. Jaunimo nedarbo ir nesimokančio, nedirbančio ir mokymuose nedalyvaujančio (NEET) jaunimo problemą reikėtų toliau spręsti užkertant kelią mokyklos nebaigimui ir struktūriškai tobulinant perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką, be kita ko, visapusiškai įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, **kuria** taip pat turėtų būti labai remiamos kokybiškos jaunimo užimtumo galimybės atsigaunant po pandemijos. Be to, atsižvelgdamos į 2022-uosius – Europos jaunimo metus, valstybės narės turėtų dėti daugiau pastangų, **visų pirma** akcentuodamos, kaip žaliaji ir skaitmeninė pertvarka suteikia atnaujintą ateities perspektyvą ir galimybes kovoti su neigiamu pandemijos poveikiu jaunimui.

Pakeitimas

Valstybės narės bedarbiams ir ekonomiškai neaktyviems **darbingo amžiaus** žmonėms, **ypač ilgalaikiams bedarbiams**, turėtų laiku teikti veiksmingą, koordinuotą ir konkrečioms poreikiams pritaikytą pagalbą, **kad pagerintų jų perspektyvas darbo rinkoje**, grindžiamą parama darbo paieškai, mokymui, perkvalifikavimui ir galimybei naudotis kitomis įgalinimo paslaugomis, **taip pat sveikatos ir būsto srityse**, ypatingą dėmesį skirdamos **nepalankioje padėtyje esančioms** grupėms ir žmonėms, **kuriems reikalinga papildoma parama, kad galėtų susitvarkyti su žaliąja ir skaitmenine** pertvarka. Siekiant reikšmingai sumažinti ilgalaikį bei struktūrinį nedarbą, **kuo greičiau, ne vėliau kaip po 18 mėnesių nedarbo, o neseniai darbo netekusių darbuotojų atveju** – ne vėliau kaip po **8** mėnesių nedarbo, **kad nedarbas netaptų ilgalaikis**, turėtų būti taikomos visapusiškos strategijos, apimančios išsamius individualius bedarbių padėties įvertinimus, **ypatingą dėmesį skiriant neįgaliesiems ir kitoms nepalankioje padėtyje esančioms grupėms. Valstybės narės, dalyvaujant socialiniams partneriams, turėtų sudaryti palankesnes sąlygas darbo vietos keitimui, kuris būtų remiamas ESF+, Teisingos pertvarkos fondo ir tokių iniciatyvų kaip „REPowerEU“ lėšomis.** Jaunimo nedarbo, **jaunuolių, dirbančių mažų garantijų darbą**, ir nesimokančio, nedirbančio ir mokymuose nedalyvaujančio (NEET) jaunimo problemą reikėtų toliau spręsti **visų pirma** užkertant kelią mokyklos nebaigimui, **suteikiant apmokamos ir įtraukios pameistrystės galimybę** ir struktūriškai tobulinant perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką, be kita ko, visapusiškai **ir veiksmingai** įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą **ir naudojantis atitinkamais ES fondais, kaip antai ESF+ ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, kuriais** taip pat turėtų būti labai remiamos kokybiškos jaunimo užimtumo galimybės atsigaunant po pandemijos. **Valstybės narės turėtų taip pat užtikrinti praktiškantams, stažuotojams ir pameistriams deramas darbo sąlygas ir galimybę naudotis socialine apsauga.** Be to, atsižvelgdamos į 2022-uosius – Europos jaunimo metus, valstybės narės turėtų dėti daugiau pastangų akcentuodamos, kaip žaliaji ir skaitmeninė pertvarka suteikia atnaujintą ateities perspektyvą ir galimybes kovoti su neigiamu pandemijos poveikiu jaunimui. **Valstybės narės, rengdamos naujas visų politikos sričių iniciatyvas, turėtų apsvarstyti galimybę taikyti jaunimo išlygą, pagal kurią būtų įvertinamas iniciatyvų poveikis jaunimui.**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 6 gairės 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės turėtų siekti šalinti kliūtis ir atgrasančius veiksnius, trukdančius dalyvauti darbo rinkoje, ir teikti paskatas joje dalyvauti, visų pirma **mažas pajamas gaunantiems, papildomas šeimos pajamas uždirbantiems asmenims** ir labiausiai nuo darbo rinkos nutolusiems asmenims, įskaitant migrantų kilmės asmenis ir marginalizuotus romus. Turint omenyje didelį darbo jėgos trūkumą tam tikrose profesijose ir sektoriuose, valstybės narės turėtų prisidėti prie darbo jėgos pasiūlos skatinimo, visų pirma skatindamos deramą darbo užmokestį ir deramas darbo sąlygas, taip pat veiksmingą aktyvią darbo rinkos politiką. Valstybės narės taip pat turėtų remti neigaliesiems **pritaikytą** darbo aplinką, be kita ko, **teikdamos** tikslinę finansinę paramą ir paslaugas, **leidžiančias** jiems dalyvauti darbo rinkoje ir visuomenės gyvenime.

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų siekti šalinti kliūtis ir atgrasančius veiksnius, trukdančius dalyvauti darbo rinkoje, ir teikti paskatas **patekti į darbo rinką ir** joje dalyvauti, visų pirma **nepalankioje padėtyje esančioms grupėms** ir labiausiai nuo darbo rinkos nutolusiems asmenims, įskaitant **neigaliuosius bei** migrantų kilmės asmenis ir marginalizuotus romus. Turint omenyje didelį darbo jėgos trūkumą tam tikrose profesijose ir sektoriuose, valstybės narės turėtų prisidėti prie darbo jėgos pasiūlos skatinimo, visų pirma skatindamos deramą darbo užmokestį ir deramas darbo sąlygas, taip pat veiksmingą aktyvią darbo rinkos politiką. Valstybės narės taip pat turėtų remti neigaliesiems **prieinamą** darbo aplinką **ir tinkamų sąlygų darbo vietoje sudarymą**, be kita ko, **pasitelkdamos** tikslinę finansinę paramą, **produktus** ir paslaugas **bei aplinką, leidžiančias** jiems dalyvauti darbo rinkoje ir visuomenės gyvenime. **Reglamentuojamas nuotolinis darbas ir naujos technologijos gali suteikti galimybių, visų pirma nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, su sąlyga, kad bus įdiegta įperkama ir visiems prieinama būtina skaitmeninė infrastruktūra. Tačiau nuotolinis darbas neturėtų atleisti darbdavių nuo pareigos sudaryti tinkamas sąlygas darbo vietoje ir kurti įtraukią darbo vietos kultūrą neigaliesiems darbuotojams.**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 27
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 6 gairės 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Reikėtų spręsti lyčių užimtumo **skirtumo ir** vyrų ir moterų darbo užmokesčio **skirtumo problemas**. Valstybės narės turėtų užtikrinti lyčių lygybę ir aktyvesnį moterų dalyvavimą darbo rinkoje, be kita ko, užtikrindamos lygias galimybes **bei galimybes** siekti karjeros ir šalinamos kliūtis, trukdančias pasitelkti lyderystę visais sprendimų priėmimo lygmenimis. Turėtų būti užtikrintas vienodas užmokestis už vienodą arba vienodos vertės darbą ir darbo užmokesčio skaidrumas. Turėtų būti skatinama derinti tiek moterų, tiek vyrų darbo, šeimos ir privatų gyvenimą, visų pirma suteikiant galimybę naudotis **įperkamos** kokybiškoms ilgalaikės priežiūros bei ankstyvojo ugdymo ir priežiūros paslaugomis. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tėvams ir kitiems priežiūros pareigū turintiems asmenims būtų suteikta galimybė pasinaudoti tinkamomis atostogomis dėl šeiminių priežasčių ir lanksčiomis darbo sąlygomis, kad jie galėtų derinti darbo, šeimos ir privatų gyvenimą, ir skatinti, kad moterys ir vyrai subalansuotai naudotųsi šiomis teisėmis.

Pakeitimas

Turėtų būti panaikinti esami lyčių užimtumo, vyrų ir moterų darbo užmokesčio **ir pensijų skirtumai**. Valstybės narės turėtų užtikrinti lyčių lygybę ir aktyvesnį moterų dalyvavimą darbo rinkoje, be kita ko, užtikrindamos lygias galimybes **mokytis ir** siekti karjeros ir šalinamos kliūtis, trukdančias pasitelkti lyderystę visais sprendimų priėmimo lygmenimis. **Valstybės narės turėtų greitai įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl biržinių bendrovių nevykdomųjų direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir atitinkamų priemonių** ^(1a). Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad motinystės ir vaiko priežiūros atostogų laikotarpiai būtų tinkamai įvertinti tiek mokamų įmokų, tiek teisių į pensijų išmokas atžvilgiu, kad atsispindėtų tai, kaip svarbu auginti būsimas kartas, ypač turint omenyje visuomenės senėjimą. **Laikantis Sutarčių**, turėtų būti **veiksmingai** užtikrintas vienodas užmokestis už vienodą arba vienodos vertės darbą ir darbo užmokesčio skaidrumas, pvz., **nustatant nacionalinį vienodo užmokesčio indeksą, kuriuo remiantis būtų galima palyginti vyrus ir moteris, atsižvelgiant į jų įvairovę**. Turėtų būti skatinama derinti tiek moterų, tiek vyrų darbo, šeimos ir privatų gyvenimą, visų pirma suteikiant **visuotinę ir veiksmingą** galimybę naudotis kokybiškoms ilgalaikės priežiūros bei ankstyvojo ugdymo ir priežiūros paslaugomis **ir vienodai dalytis priežiūros ir namų ūkio pareigas**. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tėvams ir kitiems priežiūros pareigū turintiems asmenims būtų suteikta galimybė pasinaudoti tinkamomis atostogomis dėl šeiminių priežasčių ir lanksčiomis darbo sąlygomis, kad jie galėtų derinti darbo, šeimos ir privatų gyvenimą, ir skatinti, kad moterys ir vyrai subalansuotai naudotųsi šiomis teisėmis. **Be to, jos turėtų užtikrinti galimybę gauti priežiūros darbuotojams skirtą aukštos kokybės profesinį mokymą ir jų kvalifikacijų pripažinimą ir remti priežiūros sektoriaus darbuotojus siekiant rasti kvalifikuotų darbuotojų ir juos išlaikyti, ypatingą dėmesį skiriant deramoms darbo sąlygoms**. Valstybės narės turėtų palaiapsniui pereiti prie **visiškai apmokamų ir vienodos trukmės motinystės ir tėvystės atostogų**.

^(1a) Dar nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 28
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 7 gairės 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Kad galėtų pasinaudoti dinamiška bei našia darbo jėga ir naujais darbo bei verslo modeliais, valstybės narės turėtų bendradarbiauti su socialiniais partneriais sąžiningų, skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų klausimais, išlaikydamos teisių ir pareigų pusiausvyrą. Jos turėtų mažinti darbo rinkų segmentaciją ir užkirsti jai kelią, kovoti su nedeklaruojamu darbu ir fiktyviu savarankišku darbu ir skatinti perėjimą prie neterminuotų užimtumo formų. Užimtumo apsaugos taisyklės, darbo teisė ir institucijos turėtų užtikrinti **tiesiogiai tinkamą įdarbinimo aplinką, tiek reikiamą lankstumą, kad darbdaviai galėtų greitai prisitaikyti prie kintančių ekonominių aplinkybių, tačiau kartu turėtų būti saugomos darbuotojų teisės ir užtikrinama socialinė apsauga, tinkamas darbuotojų apsaugos lygis ir sveika, saugi bei gerai pritaikyta darbo aplinka visiems darbuotojams**. Skatinimas taikyti lanksčias darbo sąlygas, pavyzdžiui, nuotolinį darbą, gali padėti padidinti užimtumo lygį ir užtikrinti įtraukesnes darbo rinkas po pandemijos. Kartu svarbu užtikrinti, kad būtų gerbiamos darbuotojų teisės, susijusios su darbo laiku, darbo sąlygomis ir **profesinio** bei asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Turėtų būti **užkirstas kelias tokiems darbo santykiams**, dėl kurių sudaromos mažų garantijų darbo sąlygos, be kita ko, platformų darbuotojų, ypač žemos kvalifikacijos darbuotojų, atveju, **taip pat** kovojant su piktnaudžiavimu netipinėmis sutartimis. Neteisingo atleidimo iš darbo atveju turėtų būti užtikrinta galimybė pasinaudoti veiksmingu ir nešališku ginčų sprendimu ir teise į teisių gynimą, įskaitant teisę į tinkamą kompensaciją.

Pakeitimas

Kad galėtų pasinaudoti dinamiška bei našia darbo jėga ir naujais darbo bei verslo modeliais, valstybės narės turėtų bendradarbiauti su socialiniais partneriais sąžiningų, skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų klausimais, išlaikydamos **darbdavių ir darbuotojų** teisių ir pareigų pusiausvyrą. **Komisija ir valstybės narės turėtų imtis konkrečių priemonių kolektyvinėms deryboms ir socialiniam dialogui šioje srityje skatinti ir stiprinti**. Jos turėtų mažinti darbo rinkų segmentaciją ir užkirsti jai kelią, kovoti su nedeklaruojamu darbu ir fiktyviu savarankišku darbu ir skatinti perėjimą prie neterminuotų užimtumo formų. Užimtumo apsaugos taisyklės, darbo teisė ir institucijos turėtų užtikrinti **darbuotojų teisių apsaugą, aukštą socialinės apsaugos lygį ir saugų užimtumą, įtraukų įdarbinimą, darbuotojų saugą ir sveikatą ir gerai pritaikytą darbo aplinką visiems darbuotojams. Tuo pat metu valstybės narės turėtų užtikrinti tinkamą aplinką įmonėms klestėti ir lankstumą, kad darbdaviai galėtų prisitaikyti prie pokyčių**. Skatinimas taikyti lanksčias darbo sąlygas, **dėl kurių susitarė darbdaviai ir darbuotojai ar jų atstovai**, pavyzdžiui, nuotolinį darbą, gali padėti padidinti užimtumo lygį ir užtikrinti įtraukesnes darbo rinkas po pandemijos, **ypač vienišiemis tėvams, neįgaliesiems ir kaimo bei atokiuose regionuose gyvenantiems asmenims**. Kartu svarbu užtikrinti, kad būtų gerbiamos darbuotojų teisės, susijusios su darbo laiku, darbo sąlygomis, **įskaitant darbuotojų saugą ir sveikatą, ir socialinę apsaugą** bei asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Turėtų būti **nedelsiant sprendžiama darbo santykių**, dėl kurių sudaromos mažų garantijų darbo sąlygos **ir randasi nesąžininga konkurencija, problema**, be kita ko, platformų darbuotojų, ypač žemos kvalifikacijos darbuotojų, atveju, kovojant su piktnaudžiavimu netipinėmis sutartimis. **Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi darbuotojai turėtų deramas darbo sąlygas, socialines teises ir galimybę naudotis tinkama socialine apsauga. Tuo tikslu valstybės narės turėtų visapusiškai įgyvendinti TDO konvenciją Nr. 81 dėl darbo inspekcijos ir dėti daug pastangų, kad darbo inspekcija būtų veiksminga, suteikdamos įgaliojimus kompetentingoms institucijoms ir per Europos darbo instituciją koordinuodamos savo pastangas kovoti su tarpvalstybiniu piktnaudžiavimu**.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Neteisingo atleidimo iš darbo atveju turėtų būti užtikrinta galimybė pasinaudoti veiksmingu ir nešališku ginčų sprendimu ir teise į teisių gynimą, įskaitant teisę į tinkamą kompensaciją. **Valstybės narės turėtų remtis Europos agentūrų tinklu ir Sąjungos masto viešųjų užimtumo tarnybų (VUT) tinklu, kad nustatytų įrodymais grindžiamą geriausią praktiką, skatintų lyginamąjį mokymąsi ir geresnį užimtumo politikos koordinavimą.**

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 7 gairės 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Vykdam politiką turėtų būti siekiama gerinti ir remti dalyvavimą darbo rinkoje, atitiktį darbo rinkos poreikiams bei profesinės veiklos keitimą, **be kita ko**, nepalankioje padėtyje esančiuose regionuose. Valstybės narės turėtų veiksmingai **skatinti ir** įgalinti tuos, kurie yra pajėgūs dalyvauti darbo rinkoje, ypač **pažeidžiamas** grupes, pavyzdžiui, **žemos** kvalifikacijos asmenis, migrantų kilmės asmenis, įskaitant asmenis, kuriems suteiktas laikinos apsaugos statusas, ir marginalizuotus romus. Valstybės narės turėtų didinti aktyvios darbo rinkos politikos mastą ir veiksmingumą, plėsdamos jos tikslinę auditoriją, informavimo veiklą bei aprėptį ir geriau susiedamos ją su socialinėmis paslaugomis, mokymu ir bedarbių pajamų rėmimu jiems ieškant darbo, atsižvelgiant į jų teises ir pareigas. Valstybės narės turėtų stiprinti valstybinių užimtumo tarnybų gebėjimus darbo ieškantiems asmenims laiku teikti konkrečioms poreikiams pritaikytą pagalbą, reaguoti į esamus ir būsimus darbo rinkos poreikius ir įgyvendinti rezultatais grindžiamą valdymą, kuris taip pat remiamas pasitelkiant skaitmenizaciją.

Pakeitimas

Vykdam politiką turėtų būti siekiama gerinti ir remti dalyvavimą darbo rinkoje, atitiktį darbo rinkos poreikiams bei profesinės veiklos keitimą, **visų pirma susijusį su žaliaja ir skaitmenine pertvarka, taip pat ir nepalankioje padėtyje esančiuose regionuose ir teritorijose, įskaitant atokius ir kaimo regionus, salas ir atokiausius regionus.** Valstybės narės turėtų veiksmingai įgalinti **rasti kokybišką darbą** tuos, kurie yra pajėgūs dalyvauti darbo rinkoje, ypač **nepalankioje padėtyje esančias** grupes, pavyzdžiui, **jaunimą ir vyresnio amžiaus žmones, žemesnės** kvalifikacijos asmenis, **neformaliuosius darbuotojus, neįgaliuosius**, migrantų kilmės asmenis, įskaitant asmenis, kuriems suteiktas laikinos apsaugos statusas, ir marginalizuotus romus. Valstybės narės turėtų didinti aktyvios darbo rinkos politikos mastą ir veiksmingumą, plėsdamos jos tikslinę auditoriją, informavimo veiklą bei aprėptį ir geriau susiedamos ją su socialinėmis paslaugomis, mokymu ir bedarbių **deramų** pajamų rėmimu jiems ieškant **kokybiško** darbo, atsižvelgiant į jų teises ir pareigas. Valstybės narės turėtų stiprinti valstybinių užimtumo tarnybų gebėjimus darbo ieškantiems asmenims laiku teikti konkrečioms poreikiams pritaikytą pagalbą, reaguoti į esamus ir būsimus darbo rinkos poreikius ir **darbo ieškančių asmenų siekius ir** įgyvendinti rezultatais grindžiamą valdymą, kuris taip pat remiamas pasitelkiant skaitmenizaciją. **Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šios paslaugos ir pagalba būtų siūlomos internetu ir ne internetu, kad jos būtų prieinamos visiems, įskaitant vyresnio amžiaus žmones ir neįgaliuosius, siekiant užtikrinti, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje.**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 7 gairės 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės pagrįstos trukmės laikotarpį bedarbiams turėtų mokėti tinkamas bedarbio pašalpas, atitinkančias jų įmokas ir nacionalines atitikties reikalavimams taisykles. **Bedarbio** pašalpos **neturėtų skatinti nebeieškoti darbo, o jas papildyti** turėtų aktyvi darbo rinkos politika.

Pakeitimas

Valstybės narės pagrįstos trukmės laikotarpį bedarbiams turėtų mokėti tinkamas bedarbio pašalpas, atitinkančias jų įmokas ir nacionalines atitikties reikalavimams taisykles. **Tokios** pašalpos **neturi būti paskata nesiekti kuo greičiau vėl įsidarbinti, kaip nurodyta Ramsčio 13 principu, ir kartu turėtų būti vykdoma** aktyvi darbo rinkos politika.

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 7 gairės 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Reikėtų tinkamai remti besimokančių asmenų ir darbuotojų judumą siekiant pagerinti jų įgūdžius bei padidinti jų įsidarbinamumą ir išnaudoti visą Europos darbo rinkos potencialą, **drauge užtikrinant sąžiningas sąlygas visiems tarpvalstybinę veiklą vykdančiams asmenims ir intensyvinant** su judžiais darbuotojais susijusį nacionalinių administracijų bendradarbiavimą, naudojantis Europos darbo institucijos pagalba. Laikino sienų uždarymo dėl visuomenės sveikatos aplinkybių atvejais **reikėtų remti kritinės svarbos profesijų darbuotojų ir tarpvalstybinių, sezoninių bei komandiruočių darbuotojų judumą.**

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų remti darbo jėgos judumą visoje Sąjungoje, kad būtų įveiktas darbo jėgos trūkumas regionų ir sektorių rinkose, ir išnaudoti visą Sąjungos darbo rinkos potencialą, kartu veiksmingai spręsdamos neigiamą protų nutekėjimo poveikio tam tikruose regionuose problemą. Sykiu turėtų būti remiamas besimokančių asmenų ir darbuotojų judumas, kad didėtų jų praktinė patirtis, įgūdžiai ir įsidarbinamumas, visų pirma toliau stiprinant programą „Erasmus+“. Valstybės narės turėtų užtikrinti visų tarpvalstybinę veiklą vykdančių asmenų teises ir deramas darbo bei įdarbinimo sąlygas, taip pat socialinės apsaugos teisių ir teisių į išmokas perkeliamumą, vykdamas geresnį su judžiais darbuotojais susijusį nacionalinių administracijų bendradarbiavimą, naudojantis ir Europos darbo institucijos pagalba. **Remti sąžiningą kritinės svarbos profesijų darbuotojų ir tarpvalstybinių darbuotojų, įskaitant pasienio, sezoninius ir komandiruočius darbuotojus, judumą ir paisyti jų teisių reikėtų ir laikino sienų uždarymo dėl visuomenės sveikatos aplinkybių atvejais, pvz., saugos ir sveikatos, rezidavimo vietos mokesčių tikslais ir socialinės apsaugos koordinavimo srityse.**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 7 gairės 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų bendradarbiauti mobiliųjų darbuotojų, įskaitant savarankiškai dirbančius asmenis, kurie dirba kitoje valstybėje narėje, socialinės apsaugos koordinavimo srityje. Socialinės apsaugos sistemų modernizavimas turėtų padėti įgyvendinti Sąjungos darbo rinkos principus, užtikrinant tvarias nacionalinės socialinės apsaugos sistemas, kuriose nebūtų apsaugos spragų, ir galiausiai užtikrinti našių darbo jėgą. Tuo tikslu valstybės narės, įgyvendindamos savo nacionalinius planus pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir kitas Sąjungos priemones, turėtų stiprinti viešųjų paslaugų skaitmenizaciją, kad pagerintų savo darbo kokybę, visų pirma visapusiškai įgyvendindamos elektroninio keitimosi socialinės apsaugos informacija sistemą. Valstybės narės turėtų gausinti tarpvalstybines partnerystes ir geriau skatinti bei naudoti kitas atitinkamas europines priemones, pvz., Europos užimtumo tarnybų tinklą (EURES) ir VUT tinklą, kad padėtų mobiliesiems darbuotojams, visų pirma teikdamos jiems išsamią informaciją apie įsidarbinimo galimybes ir socialinę apsaugą.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 7 gairės 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės taip pat turėtų stengtis sudaryti tinkamas sąlygas naujoms darbo formoms, išnaudoti savo darbo vietų kūrimo potencialą ir kartu užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į **esamas** socialines teises. Todėl valstybės narės turėtų **teikti konsultacijas** ir **gaires dėl teisių ir pareigų, taikomų** pagal netipines sutartis ir naujas darbo formas, pavyzdžiui, darbą skaitmeninėse platformose. Šiuo atžvilgiu svarbų vaidmenį gali atlikti socialiniai partneriai, o valstybės narės turėtų jiems padėti užmegzti ryšius ir atstovauti netipinį darbą ir darbą platformose dirbantiems asmenims. Valstybės narės taip pat turėtų teikti paramą vykdymo užtikrinimui, **pavyzdžiui**, darbo inspekcijoms skirtas gaires ar specialius mokymus, susijusius su iššūkiais, kylančiais dėl naujų darbo organizavimo formų, pavyzdžiui, algoritminio valdymo, duomenų stebėjimo ir nuolatinio ar pusiau nuolatinio nuotolinio darbo.

Pakeitimas

Valstybės narės taip pat turėtų stengtis sudaryti tinkamas sąlygas naujoms darbo formoms, išnaudoti savo darbo vietų kūrimo potencialą ir kartu užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į **esamą darbo teisę ir** socialines teises. Todėl valstybės narės turėtų **užtikrinti teises** ir **pareigas, taikytinas** pagal netipines sutartis ir naujas darbo formas, pavyzdžiui, darbą skaitmeninėse platformose, **ir prireikus teikti atitinkamas konsultacijas ir gaires. Sykiu valstybės narės, laikydamosi Ramsčio, turėtų skatinti perėjimą prie neterminuotų užimtumo formų.** Šiuo atžvilgiu svarbų vaidmenį gali atlikti socialiniai partneriai, o valstybės narės turėtų jiems padėti užmegzti ryšius ir atstovauti netipinį darbą ir darbą platformose dirbantiems asmenims, **sykiu sudarydamas palankesnes sąlygas kolektyviai atstovauti tikrai savarankiškai dirbantiems asmenims ir intis jiems skirtų veiksmų.** Valstybės narės taip pat turėtų teikti paramą vykdymo užtikrinimui, **be kita ko, teikdamas atitinkamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius**, darbo inspekcijoms skirtas gaires ar specialius mokymus, susijusius su iššūkiais, kylančiais dėl naujų darbo organizavimo formų, pavyzdžiui, algoritminio valdymo, duomenų stebėjimo ir nuolatinio ar pusiau nuolatinio nuotolinio darbo, **ir taikydamos veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas.**

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 7 gairės 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Remdamosi esama nacionaline praktika ir siekdamas **veiksmingesnio socialinio dialogo** ir **geresnių socialinių ir ekonominių rezultatų**, be kita ko, krizės metu, kaip antai, vykstant **karui Ukrainoje**, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad **socialiniai partneriai** būtų laiku ir prasmingai įtraukti į užimtumo, socialinių ir prireikus ekonominių reformų bei politikos rengimą ir įgyvendinimą, **be kita ko, remdamas socialinių partnerių pajėgumų didinimą.** Valstybės narės turėtų skatinti socialinį dialogą ir **kolektyvines derybas.** Socialiniai partneriai turėtų būti skatinami derėtis jiems svarbiais klausimais ir sudaryti kolektyvines sutartis, visapusiškai atsižvelgiant į jų autonomiją ir kolektyvinių veiksmų teisę.

Pakeitimas

Remdamosi esama nacionaline praktika ir siekdamas **skatinti ir užtikrinti veiksmingesnį socialinį dialogą** ir **geresnius socialinius ir ekonominius rezultatus**, be kita ko, krizės metu, kaip antai, vykstant **Rusijos invazijai į Ukrainą, didėjant pragyvėnimo išlaidoms ir spartėjant klimato kaitai**, valstybės narės turėtų **padėti stiprinti socialinius partnerius visais lygmenimis** ir užtikrinti, kad **jie** būtų laiku ir prasmingai įtraukti į užimtumo, socialinių ir prireikus ekonominių **ir aplinkosaugos** reformų bei politikos rengimą ir įgyvendinimą. Valstybės narės turėtų skatinti **ir propaguoti** socialinį dialogą ir **kolektyvinių derybų aprėpties išplėtimą.** Socialiniai partneriai turėtų būti skatinami derėtis jiems svarbiais klausimais ir sudaryti kolektyvines sutartis, visapusiškai atsižvelgiant į jų autonomiją ir kolektyvinių veiksmų teisę.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 7 gairės 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Remdamosi esama nacionaline praktika valstybės narės, kai tinkama, turėtų atsižvelgti į atitinkamų pilietinės visuomenės organizacijų patirtį sprendžiant užimtumo ir **socialinius** klausimus.

Pakeitimas

Remdamosi esama nacionaline praktika valstybės narės, kai tinkama, turėtų atsižvelgti į atitinkamų pilietinės visuomenės organizacijų, **be kita ko, nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, kurioms kyla kliūčių gauti kokybišką darbą, atstovaujančių ir glaudžiai su jomis bendradarbiaujančių organizacijų, ekspertines žinias ir patirtį** sprendžiant užimtumo, **socialinius** ir **aplinkos** klausimus. **Be to, valstybės narės turėtų remti pilietinės visuomenės organizacijas, kurios teikia ne pelno socialines ir užimtumo paslaugas.**

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 7 gairės 7 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Sveika ir saugi darbo vieta yra itin svarbi. Valstybės narės turėtų padėti ir užtikrinti, kad darbdaviai laikytųsi darbuotojų saugos ir sveikatos taisyklių ir suteiktų darbuotojams bei jų atstovams reikiamą informaciją, atliktų rizikos vertinimus ir imtųsi prevencinių priemonių. Tai turėtų apimti mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinio vėžio atvejų skaičiaus sumažinimą iki nulio, be kita ko, nustatant privalomas pavojingų medžiagų profesinio poveikio ribines vertes darbo vietoje. Šiuo atžvilgiu valstybės narės turėtų atsižvelgti į profesinės psichosocialinės rizikos, profesinių ligų, taip pat su klimato kaita susijusios rizikos, pavyzdžiui, karščio bangų, sausrų ar miškų gaisrų, poveikį darbuotojų saugai ir sveikatai, visų pirma statybos, žemės ūkio ir viešųjų paslaugų sektoriuose. Valstybės narės turėtų mažinti ir numatyti dabartinės bei būsimų krizių poveikį darbo rinkai, be kita ko, ekstremalios klimato situacijos ir Europos atviro strateginio autonomiškumo kontekste, remdamos darbuotojus, kurie laikinai nedirba arba dirba trumpalaikį darbą, nes darbdaviai yra priversti sustabdyti veiklą ar paslaugų teikimą, taip pat remdamos savarankiškai dirbančius asmenis ir mažąsias įmones, kad šios galėtų išlaikyti darbuotojus ir tęsti veiklą ar paslaugų teikimą.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 8 gairės 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės, skirdamos pakankamai dėmesio regioniniam ir teritoriniam aspektui, turėtų skatinti **įtraukias** ir visiems **atviras** darbo rinkas, įgyvendindamos veiksmingas priemones, kuriomis būtų kovojama su visų formų diskriminacija ir skatinamos lygios galimybės visiems, visų pirma tų grupių, kurios darbo rinkoje yra nepakankamai atstovaujamos, lygios galimybės. Jos turėtų užtikrinti vienodą požiūrį tokiose srityse kaip užimtumas, socialinė apsauga, **sveikata ir** ilgalaikė priežiūra, švietimas ir prieiga prie prekių bei paslaugų, neatsižvelgiant į lytį, rasinę ar etninę kilmę, religiją ar tikėjimą, negalią, amžių arba seksualinę orientaciją.

Pakeitimas

Valstybės narės, skirdamos pakankamai dėmesio regioniniam ir teritoriniam aspektui, turėtų skatinti **socialines teises** ir **įtraukias**, visiems **prieinamas** darbo rinkas, įgyvendindamos veiksmingas priemones, kuriomis būtų kovojama su visų formų diskriminacija **bei stereotipais** ir skatinamos lygios galimybės visiems, visų pirma tų grupių, kurios darbo rinkoje yra nepakankamai atstovaujamos **arba kurios yra nepalankioje padėtyje**, lygios galimybės. Jos turėtų užtikrinti vienodą **užmokestį už vienodą ar vienos vertės darbą, individualizuotą paramą darbo ieškantiems asmenims ir vienodą požiūrį bei lygias teises** tokiose srityse kaip užimtumas, socialinė apsauga, **sveikatos priežiūra, vaikų priežiūra**, ilgalaikė priežiūra, švietimas, **aprupinimas būstu** ir prieiga prie prekių bei paslaugų, neatsižvelgiant į lytį, rasinę ar etninę **kilmę, socialinę** kilmę, religiją ar tikėjimą, negalią, amžių arba seksualinę orientaciją.

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 8 gairės 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės turėtų modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, kad jos visiems užtikrintų tinkamą, veiksmingą, efektyvią ir tvarią socialinę apsaugą visais gyvenimo etapais, skatindamos socialinę įtrauktį, **aukštynkryptį socialinį** judumą ir dalyvavimą darbo rinkoje, remdamos socialines investicijas, **kovodamos su skurdu** ir nelygybe, be kita ko, tam pritaikydamos savo mokesčių bei išmokų sistemas ir įvertindamos politikos kryptių paskirstomąjį poveikį. Universalius metodus papildžius **selektyviais** padidės socialinės apsaugos sistemų veiksmingumas. **Be to, modernizuojant** socialinės apsaugos **systemas turėtų būti siekiama padidinti jų atsparumą daugialypiems iššūkiams.**

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų modernizuoti socialinės apsaugos sistemas **ir investuoti į jas**, kad jos visiems užtikrintų tinkamą, veiksmingą, efektyvią ir tvarią socialinę apsaugą visais gyvenimo etapais, skatindamos socialinę įtrauktį, **aukštynkryptę socialinę konvergenciją ir** judumą, **remdamos ir skatindamos** dalyvavimą darbo rinkoje **ir galimybes gauti kokybišką darbą**, remdamos socialines investicijas, **naikindamos skurdą, įskaitant dirbančiųjų skurdą**, ir **kovodamos su** nelygybe, be kita ko, tam **progresyviai** pritaikydamos savo mokesčių bei išmokų sistemas ir įvertindamos politikos kryptių paskirstomąjį poveikį. Universalius metodus papildžius **tiksliniais metodais** padidės socialinės apsaugos sistemų veiksmingumas. **Valstybės narės turėtų didinti savo socialinės apsaugos sistemų atsparumą daugialypiems iššūkiams ir atitinkamą jų tvarumą.**

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 8 gairės 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės turėtų plėtoti ir integruoti tris aktyvios įtraukties aspektus: tinkamą pajamų rėmimą, įtraukias darbo rinkas ir galimybes naudotis kokybiškomis **įgalinančiomis** paslaugomis, kad būtų patenkinti individualūs poreikiai. Socialinės apsaugos sistemomis turėtų būti užtikrintos tinkamų minimalių pajamų išmokos visiems pakankamai išteklių neturintiems asmenims ir puoselėjama socialinė įtrauktis, skatinant **žmones** aktyviai dalyvauti darbo rinkoje ir visuomenės gyvenime, be kita ko, tikslingai teikiant socialines paslaugas.

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų plėtoti ir integruoti tris aktyvios įtraukties aspektus: tinkamą pajamų rėmimą, įtraukias darbo rinkas ir galimybes naudotis kokybiškomis paslaugomis, kad būtų patenkinti individualūs poreikiai. Socialinės apsaugos sistemomis turėtų būti užtikrintos tinkamų minimalių pajamų ^(1a) išmokos, **prieinamos** visiems pakankamai išteklių neturintiems asmenims, **kad būtų užtikrintas orus gyvenimas**, ir **turėtų būti puoselėjama socialinė įtrauktis, remiant ir skatinant visus asmenis** aktyviai dalyvauti darbo rinkoje ir visuomenės gyvenime **ir reintegruoti**, be kita ko, tikslingai teikiant **įgalinančias prekes ir socialines paslaugas ir užtikrinant prieigą prie jų. Socialinės apsaugos sistemų prieinamumas turėtų būti stebimas ir vertinamas laikantis teisėmis grindžiamo požiūrio.**

^(1a) 2022 m. rugsėjo 28 d. Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl tinkamo dydžio minimalių pajamų aktyviai įtraukčiai užtikrinti, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=10417>.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 8 gairės 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Siekiant užtikrinti lygias galimybes viena iš būtinų sąlygų yra suteikti galimybes naudotis įperkamos, prieinamos ir kokybiškomis paslaugomis, pavyzdžiui, ankstyvojo ugdymo ir priežiūros, popamokinės priežiūros, švietimo, mokymo, aprūpinimo būstu ir sveikatos priežiūros bei ilgalaikės priežiūros paslaugomis. Itin daug dėmesio turėtų būti skiriama kovai su skurdu ir socialine atskirtimi, įskaitant dirbančiųjų skurdą, laikantis ES pagrindinio tikslo iki 2030 m. skurdo mažinimo srityje. Vaikų skurdo problema turėtų būti sprendžiama taikant visapusiškas ir integruotas priemones, visų pirma visapusiškai įgyvendinant Europos vaiko garantijų sistemą.

Pakeitimas

Atsižvelgiant į tebevyraujančią nerimą keliančią skurdo lygį, COVID-19 krizės poveikį, Rusijos invaziją į Ukrainą, didėjančias pragyvenimo išlaidas ir spartėjančią klimato kaitą, būtina dėti daugiau kovos su skurdu ir socialine atskirtimi pastangų, įgyvendinant horizontaliąją strategiją dėl dirbančiųjų skurdo, energijos ir judumo nepritekliaus, maisto nepritekliaus ir benamystės. Šiomis aplinkybėmis ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas vaikams, vyresnio amžiaus asmenims, vienišioms tėvams, visų pirma, vienišoms motinoms, etninėms mažumoms, migrantams ir asmenims su negalia. Pirmiausia vaikų skurdo problema turėtų būti sprendžiama taikant visapusiškas ir integruotas priemones, visų pirma visapusiškai įgyvendinant Europos vaiko garantijų sistemą ir padidinant specialų biudžetą iki bent 20 mlrd. EUR, laikantis 2022 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento rezoliucijos „Rusijos karo Ukrainoje socialinės ir ekonominės pasekmės ES. ES pajėgumo veikti stiprinimas“. Valstybės narės turėtų pateikti savo Europos vaiko garantijų sistemos nacionalinius kovos su vaikų skurdu ir lygių galimybių skatinimo veiksmų planus, kuriais nepriteklių patiriantiems vaikams būtų užtikrintos galimybės veiksmingai ir nemokamai naudotis sveikatos priežiūros, švietimo ir mokyklinės veiklos, ikimokyklinio ugdymo ir vaiko priežiūros paslaugomis, taip pat veiksmingą galimybę gauti tinkamą būstą ir sveikai maitintis, laikantis ES 2030 metų pagrindinio tikslo žmonių, kuriems gresia skurdas ir socialinė atskirtis, skaičių sumažinti bent 15 milijonų, įskaitant bent 5 milijonus vaikų. Visos valstybės narės kovai su vaikų skurdu ir vaikų gerovės skatinimui turėtų išleisti daugiau kaip 5 proc. ESF+ skirtų lėšų.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 8 gairės 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi, taip pat ir vaikai, turėtų galimybę naudotis pagrindinėmis paslaugomis. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad remtini arba **pažeidžiami** asmenys turėtų galimybę gauti **tinkamą** socialinį būstą ar pagalbą aprūpinimo būstu srityje. Jos turėtų užtikrinti sąžiningą perėjimą prie švarios energijos ir spręsti energijos nepritekliaus, kaip vis dažnesnės skurdo dėl kylančių energijos kainų formos, **iš dalies susijusio su karu Ukrainoje**, problemą, be kita ko, atitinkamais atvejais taikant tikslines laikinas pajamų rėmimo priemones. **Taip pat** reikėtų įgyvendinti įtraukios būsto renovacijos politiką. Kiek tai susiję su šiomis paslaugomis, turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius neįgalųjų poreikius, įskaitant prieinamumą. Turėtų būti **sprendžiama** benamystės problema. Valstybės narės turėtų užtikrinti galimybę **laiku** gauti **įperkamas** ir **kokybiškas** profilaktinės ir gydomosios sveikatos priežiūros **ir ilgalaikės priežiūros paslaugas, kartu užtikrinamos tvarumą ilguoju laikotarpiu**.

Pakeitimas

Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi, taip pat ir vaikai, turėtų galimybę naudotis **kokybiškomis** pagrindinėmis paslaugomis. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad remtini arba **nepalankioje padėtyje esantys** asmenys turėtų galimybę gauti **deramą** socialinį būstą ar pagalbą aprūpinimo būstu srityje, **turėtų spręsti priverstinio išskeldinimo ir jos padarinių problemą, investuoti į prieinamą būstą riboto judumo asmenims ir imtis priemonių, kad užtikrintų sąžiningą ir įtraukią pertvarką esamo būsto fondo energijos vartojimo efektyvumo didinimo srityje**. Jos turėtų užtikrinti sąžiningą perėjimą prie švarios energijos ir spręsti energijos nepritekliaus, kaip vis dažnesnės skurdo dėl kylančių energijos kainų formos, problemą, be kita ko, atitinkamais atvejais taikant tikslines laikinas pajamų rėmimo priemones **ir struktūrines investicijas**. **Be to, siekiant užkirsti kelią neproporcingam nuomininkų pragyvenimo išlaidų augimui, reikėtų įgyvendinti įtraukios būsto renovacijos politiką, kuria užtikrinamas prieinamas, įperkamas ir sveikatai nekenkiantis būstas**. Kiek tai susiję su šiomis paslaugomis, turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius neįgalųjų poreikius, įskaitant prieinamumą. **Pagal 2020 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl benamystės lygio mažinimo ES, taikant principą „svarbiausia – būstas“, iki 2030 m. turėtų būti pašalinta benamystės problema. COVID-19 krizė parodė, kad reikia daugiau viešųjų investicijų siekiant užtikrinti pakankamą gerai parengtų medicinos ir priežiūros darbuotojų skaičių ir sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą visiems, įskaitant nepalankioje padėtyse esančias grupes. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti galimybę veiksmingai ir vienodomis sąlygomis gauti tvarias ir aukštos kokybės viešąsias profilaktinės ir gydomosios sveikatos priežiūros, visų pirma psichinės sveikatos priežiūros, taip pat ilgalaikės sveikatos priežiūros paslaugas**.

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 8 gairės 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Atsižvelgdamos į tai, kad pradedama taikyti Laikinosios apsaugos direktyva⁽⁴³⁾, valstybės narės turėtų suteikti tinkamo lygio apsaugą pabėgėliams iš Ukrainos, įskaitant **teisę** gyventi šalyje, **galimybę** patekti ir **integruoti** į darbo rinką, **galimybę** gauti išsilavinimą **ir** mokytis, **galimybę** gauti būstą, taip pat **galimybę** naudotis socialinės apsaugos sistemomis, **teisę į medicininę priežiūrą, socialinę gerovę ar kitą pagalbą** ir pragyvenimo **lėšas**. Vaikams turėtų būti užtikrinta galimybė naudotis ankstyvojo ugdymo ir priežiūros bei pagrindinėmis paslaugomis pagal Europos vaiko garantijų sistemą. Nelydimų vaikų ir paauglių atveju valstybės narės turėtų įgyvendinti teisę į teisėtą globą.

⁽⁴³⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą.

Pakeitimas

Atsižvelgdamos į tai, kad pradedama taikyti Laikinosios apsaugos direktyva⁽⁴³⁾, valstybės narės turėtų suteikti tinkamo lygio apsaugą pabėgėliams iš Ukrainos, įskaitant **romus ir Ukrainoje teisėtai gyvenančius trečiųjų valstybių piliečius, kurie dėl Rusijos invazijos į Ukrainą bėga į Europą. Atsižvelgiant į tai, jiems turėtų būti suteikta teisė** gyventi šalyje, **galimybė** patekti ir **integruotis** į darbo rinką, **galimybė** gauti išsilavinimą, **lingvistinę pagalbą, galimybė** mokytis **ir** gauti būstą, taip pat **galimybė** naudotis socialinės apsaugos sistemomis, **medicininės ir psichosocialinės priežiūros paslaugomis, socialine rūpyba ar kita pagalba**, ir pragyvenimo **lėšos**. Vaikams turėtų būti užtikrinta galimybė **vienodomis sąlygomis kaip ir kitiems vaikams priimančiojoje valstybėje narėje** naudotis **nemokamomis kokybiškomis** ankstyvojo ugdymo ir priežiūros bei pagrindinėmis paslaugomis pagal Europos vaiko garantijų sistemą. Nelydimų vaikų ir paauglių atveju valstybės narės turėtų įgyvendinti teisę į teisėtą globą. **Valstybės narės turėtų apvarstyti galimybę išplėsti Laikinosios apsaugos direktyvoje numatytą apsaugą visiems pabėgėliams ir atsižvelgti į darbdavių susirūpinimą dėl asmenų, turinčių tik laikiną statusą, priėmimo į darbą.**

⁽⁴³⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (*OL L 212, 2001 8 7, p. 12*).

2022 m. spalio 18 d., antradienis

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl sprendimo
I priedo 8 gairės 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Atsižvelgdamos į ilgėjančią vidutinę gyvenimo trukmę ir demografinius pokyčius, valstybės narės turėtų užtikrinti darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų pensijų sistemų tinkamumą ir tvarumą, suteikdamos lygias galimybes **moterims ir vyrams** įgyti ir kaupti teises į pensiją, **be kita ko, pasitelkdamas papildomas pensijų sistemas**, kad būtų užtikrintos **tinkamos pajamos senatvėje**. Pensijų reformos turėtų būti **remiamos vykdančią politiką, kuria siekiama sumažinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą, ir taikant priemones, kuriomis pratęsiamas darbingas amžius, pavyzdžiui, didinant faktinį pensinį amžių, visų pirma sudarant palankesnes sąlygas vyresnio amžiaus asmenims dalyvauti darbo rinkoje, ir turėtų būti įtrauktos į vyresnių žmonių aktyvumo strategijas**. Valstybės narės turėtų užmegzti konstruktyvų dialogą su socialiniais partneriais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais ir sudaryti sąlygas tinkamai laipsniškai pradėti vykdyti reformas.

Pakeitimas

Atsižvelgdamos į ilgėjančią vidutinę gyvenimo trukmę ir demografinius pokyčius, valstybės narės turėtų užtikrinti darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų pensijų sistemų tinkamumą ir tvarumą, suteikdamos lygias galimybes **asmenims** įgyti ir kaupti teises į pensiją **valstybinėse ar profesinėse pensijų sistemose arba jas derinant su papildomomis pensijų sistemomis**, kad būtų užtikrintos **skurdo ribą viršijančios deramos pensinės pajamos**. Pensijų reformos turėtų būti **grindžiamos vyresnių žmonių aktyvumu, optimizuojant visų amžiaus grupių darbuotojų galimybes dirbti geros kokybės, našiomis ir sveikomis sąlygomis iki teisės aktais nustatyto pensinio amžiaus. Kartu darbuotojams, kurie sulaukė pensinio amžiaus pageidauja dirbti toliau, turėtų būti suteikta galimybė dirbti. Laikantis kartų solidarumu grindžiamo požiūrio, konkrečios priemonės turėtų būti nustatytos šiose srityse: darbo jėgos demografinės padėties, saugos ir sveikatos darbo vietoje, švietimo ir mokymo, įgūdžių ir kompetencijų vadybos, darbo organizavimo siekiant užtikrinti sveiką ir našų profesinį gyvenimą. Valstybės narės turėtų sudaryti palankesnes sąlygas jaunimo užimtumui ir darbuotojų perėjimui į priešpensinį statusą, kartu užtikrindamos vienos kartos žinių ir patirties perdavimą kitai. Valstybės narės turėtų užmegzti konstruktyvų dialogą su socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais ir sudaryti sąlygas tinkamai laipsniškai pradėti vykdyti reformas ir keisti nuostatas apie vyresnio amžiaus darbuotojus bei jų įsidarbinimo galimybes. Be to, valstybės narės turėtų parengti sveiko amžėjimo planus, kuriuose būtų numatytos galimybės naudotis sveikatos priežiūros ir globos paslaugomis, taip pat sveikatinimo ir prevencijos strategijas.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

P9_TA(2022)0365

Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projektas. Pajamų (nuosavi ištekliai) atnaujinimas ir kiti techniniai patikslinimai**2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Sąjungos 2022 finansinių metų Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projekto: pajamų (nuosavų išteklių) atnaujinimas ir kiti techniniai patikslinimai (12623/2022 – C9-0317/2022 – 2022/0211(BUD))**

(2023/C 149/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 314 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012⁽¹⁾, ypač į jo 44 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2022 finansinių metų bendrąjį biudžetą, galutinai priimtą 2021 m. lapkričio 24 d.⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiamečių finansinė programa⁽³⁾ (toliau – DFP reglamentas),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo⁽⁴⁾ (toliau – TIS),
 - atsižvelgdama į 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas⁽⁵⁾,
 - atsižvelgdamas į Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projektą, kurį Komisija priėmė 2022 m. liepos 1 d. (COM(2022)0350),
 - atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 20 d. priimtą ir tą pačią dieną Europos Parlamentui perduotą Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projekto (12623/2022 – C9-0317/2022),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 94 ir 96 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A9-0240/2022),
- A. kadangi pagrindinis Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projekto tikslas – atnaujinti biudžeto pajamų dalį, kad būtų atsižvelgta į naujausius pokyčius, t. y. atnaujintas 2022 m. biudžeto nuosavų išteklių prognozės, dėl kurių Nuosavų išteklių patariamasis komitetas (ACOR) susitarė 2022 m. gegužės 23 d., ir atnaujinti kitas pajamas, pvz., Jungtinės Karalystės įnašą, baudas ir kita;

⁽¹⁾ OL L 193, 2018 7 30, p. 1.⁽²⁾ OL L 45, 2022 2 24, p. 1.⁽³⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11.⁽⁴⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.⁽⁵⁾ OL L 424, 2020 12 15, p. 1.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

- B. kadangi į Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projektą taip pat įtraukti du konkretūs su išlaidomis susiję patikslinimai, atitinkantys biudžeto nomenklatūros patikslinimą po 2022 m. gegužės 18 d. Komisijos pasiūlymo dėl „REPowerEU“⁽⁶⁾ ir Eurojusto įgaliojimų išplėtimą siekiant rinkti ir saugoti karo nusikaltimų įrodymus⁽⁷⁾; kadangi neprašoma jokių papildomų įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų;
- C. kadangi Parlamentas ne kartą išsakė nuomonę, kad vienu taisomojo biudžeto projektu turėtų būti siekiama tik vieno tikslo;
1. atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projektą;
 2. visų pirma atkreipia dėmesį į tai, kad tikri nuosavi išteklių padidėjo 3 573,9 mln. EUR; primena, kad reikia paspartinti naujų nuosavų išteklių diegimą laikantis Tarpinstituciniame susitarime nustatytų veiksmų gairių, t. y. kad papildomų pajamų iš naujų nuosavų išteklių pakaktų bent ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidoms padengti;
 3. pabrėžia, kad Parlamentas dar nepateikė savo pozicijos dėl pasiūlymo dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) skyriaus „REPowerEU“; todėl pabrėžia, kad siūlomas biudžeto nomenklatūros pakeitimas nedaro poveikio teisėkūros rezultatams;
 4. apgailestauja dėl to, kad Komisija, nepaisydama Parlamento primygtinio raginimo, nusprendė su pajamų atnaujinimu susijusius elementus pateikti kartu su kitais elementais, dėl kurių šiuo metu vyksta derybos; pakartoja, kad, siekiant geriau atsižvelgti į biudžeto valdymo institucijos prerogatyvas, Komisija turėtų pateikti taisomojo biudžeto projektą tik vienu tikslu ir susilaikyti nuo kelių tikslų derinimo viename taisomojo biudžeto projekte;
 5. palankiai vertina tai, kad greitai priimtas Reglamentas (ES) 2022/838, kuriuo pratęsimi Eurojusto įgaliojimai remti Ukrainą renkant, išsaugant ir analizuojant su žiauria ir nepagrįsta Rusijos agresija susijusių karo nusikaltimų įrodymus; vis dėlto prieštarauja tam, kad vėliau šiais metais būtų naudojami vidaus persikirstymai toje pačioje politikos srityje siekiant finansuoti šiame taisomojo biudžeto projekte siūlomus etatus; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad yra pakankamai maržų pagal 2b išlaidų kategoriją; be to, dar kartą patvirtina savo ilgalaikę poziciją, kad, skiriant agentūroms daugiau užduočių ir didinant jų atsakomybę, turi būti skiriami atitinkami nauji išteklių;
 6. patvirtina Tarybos poziciją dėl Taisomojo biudžeto Nr. 4/2022 projekto;
 7. paveda Pirmininkei paskelbti, kad Taisomasis biudžetas Nr. 4/2022 yra galutinai priimtas, ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
 8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽⁶⁾ COM(2022)0231, 2022 5 18.

⁽⁷⁾ 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/838, kuriuo dėl įrodymų, susijusių su genocidu, nusikaltimais žmoniškumui, karo nusikaltimais ir susijusiomis nusikalstamomis veikomis, išsaugojimo, analizės ir laikymo Eurojuste iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1727 (OL L 148, 2022 5 31, p. 1).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

P9_TA(2022)0366

2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrasis biudžetas – visi skirsniai**2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Tarybos pozicijos dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto (12108/2022 – C9-0306/2022 – 2022/0212(BUD))**

(2023/C 149/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 314 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 106a straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽²⁾ (toliau – Finansinis reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa ⁽³⁾ (toliau – DFP reglamentas), ir į bendras deklaracijas, dėl kurių šiuo klausimu susitarė Parlamentas, Taryba ir Komisija ⁽⁴⁾, taip pat į susijusias vienašales deklaracijas ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo, taip pat dėl naujų nuosavų išteklių, įskaitant veiksmų gaires dėl naujų nuosavų išteklių nustatymo ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (toliau – Europos klimato teisės aktas) ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2022 m. gegužės 19 d. rezoliuciją „Rusijos karo Ukrainoje socialinės ir ekonominės pasekmės ES. ES pajėgumo veikti stiprinimas“ ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640) ir į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją šia tema ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL L 424, 2020 12 15, p. 1.

⁽²⁾ OL L 193, 2018 7 30, p. 1.

⁽³⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11.

⁽⁴⁾ OL C 444 I, 2020 12 22.

⁽⁵⁾ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, projekto, 2 priedas: deklaracijos (Priimti tekstai, P9_TA(2020)0357).

⁽⁶⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 28.

⁽⁷⁾ OL L 243, 2021 7 9, p. 1.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0219.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C, į IPCC specialiąją ataskaitą dėl klimato kaitos ir žemės ir IPCC specialiąją ataskaitą dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui,
- atsižvelgdamas į susitarimą, 2015 m. gruodžio 12 d. priimtą per 21-ąją Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) šalių konferenciją (COP 21) Paryžiuje (toliau – Paryžiaus susitarimas),
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 22/2021 „Tvarus finansavimas: reikia nuoseklesnių ES veiksmų finansavimui į tvarias investicijas nukreipti“,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m. ES biudžete. Ne tokios didelės, kaip pranešta“,
- atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 10/2021 „Lyčių aspekto integravimas į ES biudžetą: laikas pereiti nuo žodžių prie veiksmų“,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl metinės Šengeno erdvės veikimo ataskaitos ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į 2022 m. balandžio 22 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (COM(2022)0184), ir į pranešimą A9-0230/2022 šia tema, kuri 2022 m. rugsėjo 8 d. priėmė Biudžeto komitetas ir Biudžeto kontrolės komitetas ir kuris patvirtintas per 2022 m. rugsėjo 12–15 d. įvykusią Parlamento mėnesinę sesiją,
- atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį ir į savo 2017 m. sausio 19 d. rezoliuciją šia tema ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2020–2025 m. ES lyčių lygybės strategiją,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2022 m. balandžio 5 d. rezoliuciją dėl 2023 m. biudžeto sudarymo bendrųjų gairių, III skirsnis – Komisija ⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2022 m. balandžio 7 d. rezoliuciją dėl Europos Parlamento 2023 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatos ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2022 m. liepos 1 d. Komisijos priimtą 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą (COM(2022)0400) (toliau – Biudžeto projektas), ir į Taisomąjį raštą Nr. 1 (COM(2022)0670)),
- atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 6 d. Tarybos priimtą poziciją dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto, kuri 2022 m. rugsėjo 9 d. buvo perduota Europos Parlamentui (12108/2022 – C9-0306/2022),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 94 straipsnį,
- atsižvelgdamas į atitinkamų komitetų nuomones,
- atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto pranešimą (A9-0241/2022),

⁽¹⁰⁾ OL C 99, 2022 3 1, p. 158.

⁽¹¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0010.

⁽¹²⁾ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1.

⁽¹³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0106.

⁽¹⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0127.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Bendra III skirsnio apžvalga

1. primena, kad 2022 m. balandžio 5 d. rezoliucijoje dėl 2023 m. biudžeto sudarymo bendrųjų gairių Parlamentas nustatė aiškius politinius 2023 m. biudžeto prioritetus; dar kartą patvirtina, jog yra tvirtai pasiryžęs siekti tų prioritetų, ir išdėsto toliau nurodytą poziciją siekdamas užtikrinti tinkamą prioritetų finansavimo lygį tam, kad šie prioritetai būtų įgyvendinti; mano, kad Sąjunga turi turėti visas įmanomas biudžeto priemones, kad galėtų reaguoti į dabartines krizes ir dėmesį sutelkti į žmonių poreikius;

2. kadangi Europos Sąjungos biudžeto lėšomis turėtų būti skatinamos viešosios investicijos, remiant gamybos ir strateginius sektorius, viešąsias paslaugas, darbo vietas, kuriose užtikrinamos teisės, kūrimą, kovą su skurdu, socialine atskirtimi ir nelygybe, aplinkos apsaugą ir veiklą, kurią vykdant būtų išnaudojamas visas kiekvienos šalies ir regiono potencialas, įskaitant pastangas plėtoti išorės santykius, pagrįstus solidarumu, bendradarbiavimu, abipuse pagarba ir taikos puoselėjimu ir išsaugojimu;

3. pabrėžia, kad Sąjunga susiduria su itin sudėtingais iššūkiais, įskaitant tiesioginius ir netiesioginius karo Ukrainoje padarinius, didelę infliaciją, didėjantį skurdą, aukštas energijos kainas ir tiekimo saugumo riziką, blogėjančias ekonomines perspektyvas, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) bei pažeidžiamiausiems namų ūkiams, poreikį užtikrinti teisingą, įtraukų ir tvarų atsigavimą po pandemijos, krizes daugelyje kitų pasaulio vietų, technologinius pokyčius, be kita ko, didėjantį skaitmeninimą, lyčių nelygybę, taip pat augančią būtinybę spręsti klimato kaitos ir biologinės įvairovės krizes bei jų padarinių problemas ir poreikį paspartinti teisingą pertvarką, be kita ko, investuojant į energijos vartojimo efektyvumą; mano, kad Sąjungos biudžeto lėšomis turėtų būti padedama spręsti šias problemas ir suteikiama tinkama parama visiems, kartu reiškia susirūpinimą dėl išskirtinai ribotų maržų, kurios sudaro maždaug trečdalį praėjusių metų maržų, arba dėl visiško 6 išlaidų kategorijos maržos nebuvimo ir riboto biudžete numatyto lankstumo bei reagavimo į krizę pajėgumų; mano, kad būtina, ypač karo metu, skatinti investicijas ir kovoti su nedarbu bei padėti pagrindą atsparesnei ir tvaresnei Sąjungai, kartu sutelkiant dėmesį į konkrečius veiksmus, kuriais siekiama spręsti karo pasekmių pasaulyje problemas; apgailestauja dėl to, kad Biudžeto projektu nepakankamai atsižvelgiama į dabartinius iššūkius; primena, kad daugiametė finansinė programa (DFP) nebuvo parengta pandemijos, karo, didelės infliacijos, aukštų energijos kainų, didelio pabėgėlių skaičiaus, naujų šalių stojimo į ES, maisto stygiaus ir humanitarinės krizės klausimams spręsti;

4. apgailestauja dėl Tarybos pozicijos dėl Biudžeto projekto, pagal kurią DFP išlaidų kategorijose, palyginti su Komisijos pasiūlymu, numatyta 1,6 mlrd. EUR mažiau išpareigojimų asignavimų ir 530 mln. EUR mažiau mokėjimų asignavimų; mano, kad Tarybos siūlomas lėšų mažinimas neatspindi pirmiau minėtų iššūkių, su kuriais susiduria Sąjunga ir jos piliečiai, rimtumo ir nėra grindžiamas objektyviu įgyvendinimo tendencijų ar lėšų panaudojimo pajėgumų vertinimu, taip pat prieštarauja pagrindiniams bendriems politikos prioritetams ir dėl jo kyla pavojus Sąjungos gebėjimui sėkmingai įgyvendinti savo pagrindinius politinius tikslus ir prioritetus; mano, kad Taryba neturėtų nukreipti savo dėmesio į programas, kurioms taikomas DFP reglamento 5 straipsnyje numatytas koregavimas perbalansavimui ir stabilizavimui užtikrinti, nes tai prieštarautų to straipsnio tikslui stiprinti konkrečius politinius prioritetus; visų pirma primena, kad tame straipsnyje nenumatytos papildomos lėšos, kaip siūlė Taryba; daro išvadą, kad Tarybos pozicija toli gražu neatitinka Parlamento lūkesčių; todėl nusprendžia apskritai į eilutes, kurių lėšas Taryba sumažino, vėl įrašyti Biudžeto projekte numatytus asignavimus, kalbant ir apie veiklos, ir administracines išlaidas, ir rengiant Parlamento poziciją Biudžeto projektu vadovautis kaip atskaitos tašku;

5. išlaiko į Biudžeto projektą įrašytus asignavimus specialioms teminėms priemonėms, t. y. solidarumo ir neatidėliotinos pagalbos rezervui, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondui atleistiems darbuotojams ir prisitaikymo prie „Brexit'o“ rezervui; mano, kad, turint mintyje nenumatytus, ypatingus ir precedento neturinčius iššūkius, su kuriais susiduria Sąjunga, turėtų būti panaudota visa lankstumo priemonės suma; mano, kad, atsižvelgiant į dabartines dideles tarpusavyje susijusias krizes, būtina mobilizuoti 2021 m. maržas pagal bendros maržos priemonės a) skyrių ir papildomus asignavimus pagal tos priemonės c) skyrių;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

6. primena savo ilgalaikę poziciją, kad naujiems politikos prioritetams įgyvendinti ar užduotims vykdyti turėtų būti numatyti nauji ištekliai; ketina laikytis šio požiūrio atsižvelgiant į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas) (COM(2022)0046) ir į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa (COM(2022)0057); šiuo atžvilgiu palankiai vertina tai, kad Komisijos pasiūlyme dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas Europos gynybos pramonės stiprinimo naudojantis bendradarbiaujamaisiais viešaisiais pirkimais aktas (COM(2022)0349), nenumatomas lėšų perskirstymas iš kitų programų ar lėšų skyrimas jose;

7. mano, kad Sąjungos biudžeto, atsižvelgiant į jo dydį, struktūrą ir taisykles, pajėgumai tinkamai reaguoti į iššūkius, su kuriais susiduria Sąjunga, arba tinkamai finansuoti ir įgyvendinti naujus bendrus Sąjungos politikos užmojus ar iniciatyvas, apie kuriuos paskelbta Komisijos pirmininkės 2022 m. pranešime apie Sąjungos padėtį, yra labai riboti; ypač primena, kad valstybių ar vyriausybių vadovai Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą apibūdino kaip „tektoninį poslinkį Europos istorijoje“ ir kad Komisija pareiškė, jog nenumatyti poreikiai, atsiradę dėl karo Europoje, yra gerokai didesni nei dabartinėje daugiametėje finansinėje programoje turimi ištekliai ir dėl to reikia naujų finansavimo šaltinių; pabrėžia, kad Sąjunga turėtų imtis vadovaujamo vaidmens kartu su tarptautiniais partneriais teikiant pakankamą, savalaikę ir patikimą paramą Ukrainai; mano, kad tai dar vienas įrodymas, kad reikia skubiai atlikti esminį DFP tikslinimą ir jį nedelsiant, ne vėliau kaip 2023 m. pirmąjį ketvirtį, pateikti, be kita ko, užtikrinti didesnę jos lankstumą, prirėkus padidinti viršutinės ribas, kad būtų atsižvelgta į atsirandančius poreikius ir naujus prioritetus, ir spręsti problemas, kylančias dėl Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės (EURI) finansavimo išlaidų įtraukimo į 2b išlaidų kategoriją;

8. pabrėžia, kad reali pažanga nustatant naujus nuosavus išteklius yra nepaprastai svarbi siekiant grąžinti EURI lėšas pagal priemonę „NextGenerationEU“ (NGEU) jos įgyvendinimui ir užtikrinti finansinį stabilumą bei įgyvendinti dabartinę ir būsimą daugiametes finansines programas; ragina Komisiją užtikrinti, kad nauji nuosavi ištekliai būtų pradėti naudoti laiku, laikantis 2020 m. gruodžio 16 d. Tarpinstituciniame susitarime nustatytų veiksmų gairių, ir paspartinti pasiūlymą dėl antrojo krepšelio; primygtinai ragina Tarybą laikytis sutarto tvarkaraščio ir daryti reikiamą pažangą pirmojo nuosavų išteklių krepšelio, kurį Komisija pasiūlė 2021 m. gruodžio 22 d., srityje, siekiant juos skubiai įgyvendinti;

9. pabrėžia, kad reikia reaguoti į Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, COVID-19 pandemijos, augančios infliacijos, didėjančio energijos ir maisto nepritekliaus padarinius Sąjungos lygmeniu; ypač pabrėžia, kad reikia skirti pakankamai žaliųjų investicijų Sąjungos energetinei nepriklausomybei stiprinti ir žaliajam kursui įgyvendinti; primena, kad sanglaudos ir žemės ūkio politika negali būti pagrindinis skubių prioritetų finansavimo šaltinis, nes tai kelia grėsmę ilgalaikių tikslų įgyvendinimui, ir pabrėžia, kad reikia remti regionus, kuriuos labai paveikė pandemija ir energetikos krizė; ragina Komisiją, atsižvelgiant į ribotus Sąjungos biudžeto išteklius, skirtus reaguoti į dideles energijos kainas, išanalizuoti galimas lankstumo galimybes ir papildomus išteklius, įskaitant bet kokias nepanaudotas lėšas, be kita ko, 2014–2020 m. DFP lėšas, siekiant remti MVĮ ir pažeidžiamus namų ūkius;

10. mano, kad Sąjunga turėtų imtis suderintų veiksmų, kad įveiktų energetikos krizę, ir siūlo labai dideles papildomas investicijas šioje srityje; primena, kad šiam tikslui pasiekti reikės papildomų finansinių išteklių, viršijančių 2023 m. biudžetą; todėl primena, kad svarbu teikti papildomą finansinę paramą pagal planą „REPowerEU“; ragina skubiai susitarti dėl plano „REPowerEU“ ir jį skubiai įgyvendinti, kad lėšas būtų galima kuo greičiau panaudoti ir greitai padidinti Sąjungos energetinę nepriklausomybę pasitelkiant strategines investicijas, įskaitant paramą MVĮ ir pažeidžiamiems namų ūkiams;

11. teigiamai vertina Komisijos darbą rengiant naują Sąjungos išlaidų poveikio lytims vertinimo klasifikaciją; ragina Komisiją užtikrinti, kad pagal šią klasifikaciją daugiausia dėmesio būtų skiriama tiksliai ir išsamiam programų poveikio lyčių lygybei atspindėjimui, siekiant kuo didesnio programų, kurios šiuo metu priskiriamos nė vienos žvaigždutės neturinčiai kategorijai, poveikio lyčių lygybei ir įgyti programų rengimo patirties; ragina išplėsti tą klasifikaciją, kad ji apimtų visas DFP programas, siekiant parodyti rezultatus 2023 m. biudžete; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia sistemingai rinkti ir analizuoti pagal lytį suskirstytus duomenis; tikisi, kad visos su lytimi susijusios ataskaitos bus teikiamos remiantis apimtimi, o ne veiksmų skaičiumi;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

12. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad Komisija neseniai finansavo arba bendrai finansavo hidžabą propaguojančias kampanijas, kurias vykdančiam, pavyzdžiui, teigta, kad „laisvė yra hidžabe“; pabrėžia, kad iš Sąjungos biudžeto neturėtų būti finansuojama jokia būsima kampanija, kuri galėtų propaguoti hidžabą;

13. tikisi, kad bus pasiekti klimato ir biologinės įvairovės aspektų integravimo tikslai; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina pastangas užtikrinti skaidresnes ir išsamesnes ataskaitas ir pabrėžia, kad reikia atlikti tinkamus *ex post* vertinimus ir siekti, kad turimi duomenys būtų išsamūs; dar kartą ragina Komisiją atsižvelgti į Europos Audito Rūmų išvadą dėl pervertintų klimato srities išlaidų; taip pat palankiai vertina ataskaitas dėl su biologine įvairove susijusių išlaidų; vis dėlto reiškia susirūpinimą dėl to, kad gali nepavykti pasiekti 2026 m. ir 2027 m. tikslų, ir ragina Komisiją dėti daugiau pastangų, kad šie tikslai būtų pasiekti; ragina Komisiją pateikiant biudžeto projektą paskelbti kiekvienos programos išlaidų, kuriomis bus prisidedama prie abiejų tikslų, sumas ir dalis; ragina Komisiją stebėti reikšmingos žalos nedarymo principo įgyvendinimą ir prirėkus imtis reikiamų taisyklių priemonių;

14. pakartoja, kad 2023 m. biudžetas turi atspindėti Konferencijoje dėl Europos ateities patvirtintų rekomendacijų įgyvendinimą;

15. todėl nustato bendrą 2023 m. biudžeto (visi skirsniai) asignavimų sumą – 187 293 119 206 EUR išpareigojimų asignavimų, t. y. 1 702 055 778 EUR daugiau, palyginti su Biudžeto projektu; nusprendžia skirti papildomą 836 090 000 EUR išpareigojimų asignavimų sumą be panaikintų asignavimų pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį; nustato bendrą 2023 m. biudžeto (visi skirsniai) asignavimų sumą – 167 612 834 087 EUR mokėjimų asignavimų;

1 išlaidų kategorija. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika

16. pabrėžia svarbų 1 išlaidų kategorijos indėlį šalinant karo Ukrainoje padarinius, taip pat siekiant Sąjungos klimato srities ir energetikos tikslinių rodiklių, *inter alia*, mažinant Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro, be kita ko, iš Rusijos, remiant mokslinius tyrimus ir investicijas tvarios energetikos ir transporto sektoriuose; pakartoja šios išlaidų kategorijos programų galimybes įtvirtinti Ukrainą bendrojoje rinkoje, infrastruktūros tinkle ir mokslinių tyrimų srityje;

17. pritaria Biudžeto projekte pateiktam pasiūlymui skirti 78,8 mln. EUR panaikintų išpareigojimų trims veiksmų grupėms, nurodytoms atitinkamame bendrame politiniame pareiškime, pridėtame prie Reglamento dėl programos „Europos horizontas“⁽¹⁵⁾; vis dėlto pažymi, kad likę 2020 ir 2021 m. panaikinti išpareigojimai mokslinių tyrimų srityje sudaro 836,09 mln. EUR; atsižvelgdamas į turimus ribotus išteklius ir didelius poreikius, primygtinai reikalauja, kad ši netikėtai didelė panaikintų išpareigojimų mokslinių tyrimų srityje suma, kurios Komisija neprognozavo per derybas dėl DFP, turėtų būti visa suteikta pagal programą „Europos horizontas“, laikantis Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalies; primena labai didelę šios programos Sąjungos pridėtinę vertę ir puikų įgyvendinimo lygį; todėl yra tvirtai įsitikinęs, kad likusiomis sumomis turėtų būti gerokai padidintas pagrindinių mokslinių tyrimų prioritetų, pvz., sveikatos (įskaitant ilgalaikį COVID sindromą ir nuovargio sindromą persigūsus COVID-19, pvz., jų klinikinių tyrimų), klimato, judumo ir energetikos, kultūros ir kūrybiškumo, įskaitant tolesnį naujojo europinio bauhauzo plėtojimą, ir maisto, bioekonomikos, gamtos išteklių bei aplinkos sričių, finansavimas siekiant spręsti neatidėliotinus uždavinius, su kuriais susiduria Sąjunga, ir teikti papildomą paramą tyrėjams pasitelkus programą „Marie Skłodowskos-Curie veiksmai“, įskaitant tyrėjus iš Ukrainos, ypač daug dėmesio skiriant Europos žaliajam kursui, skaitmeninei darbotvarkei ir stipresnei Europai pasaulyje;

18. pabrėžia savo didelį susirūpinimą dėl siūlomo Europos inovacijų tarybos fondo valdymo būdo ir ragina Komisiją pradėti atvirą dialogą su Parlamentu dėl fondo valdymo būdo, kad būtų užtikrintas tinkamas biudžeto vykdymas;

⁽¹⁵⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

19. atšaukia Komisijos pasiūlytus perskirstymus Lustų aktui ir Saugaus junglumo programai finansuoti, atsižvelgdamas į savo poziciją, kad naujos iniciatyvos turėtų būti finansuojamos naujomis lėšomis, ir išbraukia atitinkamus Tarybos rezervus, taip užtikrindamas tinkamą programos „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programos ir Sąjungos kosmoso programos prioritetų finansavimo lygį; suteikia galimybę vėl pasinaudoti panaikintais mokslinių tyrimų srities įsipareigojimais, siekiant kompensuoti pagal programą „Europos horizontas“ Lustų aktui ir Saugaus junglumo programai skirtas lėšas, kad dėl šių naujų pasiūlymų nemažėtų esamų mokslinių tyrimų prioritetų finansavimas; pabrėžia, kad NGEU lėšų panaudojimu negalima pagrįsti Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalies neįgyvendinimo ir didelių panaikintų įsipareigojimų sumų nepanaudojimo krizių metu;

20. primena, kad Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) yra labai svarbi skatinant investicijas į didelio našumo ir tvarių transeuropinių tinklų plėtrą; pabrėžia, kad EITP turi atlikti labai svarbų vaidmenį mažinant Sąjungos ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir ja turi būti remiama alternatyviųjų degalų infrastruktūra bei atsinaujinančiųjų išteklių energija, taip spartinant žaliąją pertvarą ir didinant Sąjungos energetinę nepriklausomybę bei saugumą, taip pat ji skatina sujungiamumą visoje Sąjungos teritorijoje, be kita ko, su Pirėnų pusiasaliu ir su atokiais, retai apgyvendintais regionais; pabrėžia, kad dėl beprecedencio ir neišprovokuoto Rusijos karinio išpuolio prieš Ukrainą reikia skubiai remti transporto infrastruktūrą Ukrainoje ir į ją vedančią infrastruktūrą (solidarumo koridoriai), kad būtų sudarytos sąlygos abiem kryptimis vežti ypatingos svarbos prekes; todėl siūlo padidinti EITP transporto ir energetikos kryptims skiriamą finansavimą bendra 90 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų suma, palyginti su Biudžeto projekte numatytais asignavimais;

21. pabrėžia, kad gerai veikianti bendroji rinka yra Sąjungos ekonomikos atsigavimo ir ilgalaikio konkurencingumo pagrindas; atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu ją išsaugoti ir pritaikyti atsižvelgiant į daugelį iššūkių; ragina Komisiją pateikti reikiamus pasiūlymus, be kita ko, atsižvelgiant į taisomąjį raštą, siekiant panaikinti bet kokią galimą atotrūkį tarp Skaitmeninių paslaugų akto įsigaliojimo ir priežiūros mokesčių susigrąžinimo;

22. pabrėžia, kad įmonės ir ypač MVĮ, kurios yra Europos ekonomikos pagrindas, įskaitant įmones turizmo bei kultūros ir kūrybos sektoriuose, kurie smarkiai susitraukė, labai nukentėjo nuo dabartinių krizių ir nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinių, visų pirma didelių energijos kainų; remia veiksmų grupės „Bendroji rinka“ MVĮ kryptčiai skiriamo finansavimo padidinimą 10 mln. EUR suma, palyginti su Biudžeto projekte numatytais asignavimais; taip pat siūlo 1 mln. EUR padidinti Biudžeto projekte numatytą sumą, kad būtų remiamas Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės (EFRAG) vykdomas darbas rengiant aukštos kokybės atskaitų teikimo standartus, su sąlyga, kad EFRAG priims darbo planą, kuriame bus išdėstytos priemonės, kuriomis būtų siekiama užtikrinti tinkamą skaidrų procesą ir viešąją priežiūrą, taip pat subalansuotą atstovavimą suinteresuotiesiems subjektams;

23. todėl padidina 1 išlaidų kategorijos įsipareigojimų asignavimų sumą 663 650 000 EUR, palyginti su Biudžeto projektu (išskyrus bandomuosius projektus ir parengiamuosius veiksmus), ir siūlo šį padidinimą finansuoti panaudojant turimą maržą ir mobilizuojant specialias priemones; be to, numato šiai išlaidų kategorijai bendrą 836 090 000 EUR įsipareigojimų asignavimų sumą, atitinkančią pagal Finansinio reglamento 15 straipsnio 3 dalį panaikintus įsipareigojimus, tokiu būdu 677 278 157 EUR padidindamas panaikintų įsipareigojimų sumą, kurią leista vėl naudoti, palyginti su Biudžeto projektu;

2a išlaidų pakategorė. Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda

24. pabrėžia nepaprastai svarbų sanglaudos politikos – esminės Sąjungos investicijų politikos ir konvergencijos priemonės – vaidmenį skatinant tvarų augimą ir remiant bendrą darnų valstybių narių ir jų regionų, be kita ko, tarp regionų ir jų viduje, vystymąsi; tikisi, kad po pirmaisiais dvejais 2021–2027 m. DFP metais vėlavusios programavimo proceso pradžios 2022 m. programų įgyvendinimas turėtų paspartėti; ragina valstybes nares ir Komisiją paspartinti programavimo procesą, kad 2023 m. būtų galima pradėti naudoti sanglaudos fondus, nes tai padės mažinti socialinę, ekonominę ir teritorinę nelygybę bei skatinti Sąjungos ekonomiką, taip pat bus remiami viešasis ir privatusis sektoriai, MVĮ ir piliečiai šiais sunkiais laikais; pabrėžia, kad dėl pandemijos ir karo Ukrainoje gali būti vėluojama įgyvendinti projektus; prašo Komisijos įvertinti ir, kai tinkama, pasiūlyti būtiną politikos koregavimą ir paramos priemones, kad būtų užtikrintas visų projektų tęstinumas bei visapusiškas įgyvendinimas;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

25. ragina pagal Sąjungos programas pirmenybę teikti projektams, kuriais būtų skatinama kurti ir aukščiau įvertinti darbo vietas, kuriose užtikrinamos teisės, stabilų ir reglamentuojamą darbo užmokestį ir tokius darbo santykius;

26. pritaria Tarybos pozicijai dėl 2a išlaidų pakategorės;

2b išlaidų pakategorė. Atsparumas ir vertybės

27. pakartoja, kad, nepaisant Parlamento reikalavimų finansuoti EURI viršijant viršutines ribas, refinansavimo išlaidos apmokamos 2b išlaidų pakategorės lėšomis; pažymi, kad, atsižvelgiant į nenumatytą padėtį finansų rinkose, susidariusią dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, kuri ir toliau daro neigiamą poveikį Sąjungos ekonomikai ir lemia mažesnę augimą, didesnę infliaciją bei didėjančias palūkanų normas, tikėtina, kad reikės visų pagal EURI finansavimo išlaidoms skirtą eilutę numatytų lėšų ir poreikiai gali gerokai viršyti biudžete numatytą sumą; apgailestauja dėl to, kad tai daro *de facto* poveikį pagal tą pačią išlaidų kategoriją vykdomoms programoms, nes riboja Komisijos galimybes pririnkti daugiau lėšų, nei numatyta finansinio programavimo metu; pažymi, kad EURI finansavimo išlaidos neturėtų būti dengiamos iš specialių priemonių, skirtų nenumatytoms problemoms, pvz., karo Ukrainoje pasekmėms šalinti ir energetikos krizės klausimams spręsti;

28. todėl siūlo 200 mln. EUR didesnę sumą, nei numatyta Biudžeto projekte, skirti pavyzdinei programai „Erasmus+“, kurią įgyvendinant daugiausia dėmesio skiriama judumui mokymosi tikslais švietimo ir mokymo srityje, atsižvelgiant į Komisijos nustatytą poreikį teikti paramą Ukrainos studentams ir dėstytojams, taip pat visiems studentams aukštos infliacijos sąlygomis; pabrėžia, kad šie asignavimai taip pat padės išlyginti programos „Erasmus+“, kurios asignavimai sutelkti laikotarpio pabaigoje, finansinį profilį, suteikiant nuoseklesnę metinį finansavimą programai, kurios paklause kiekvienais metais yra stabili; be to, pabrėžia, jog didesniais ištekliais bus prisidėta prie nuolatinių pastangų užtikrinti, kad programa taptų žalesnė ir įtraukesnė, ir sudarys sąlygas tolesniam darbui po 2022-ųjų – Europos jaunimo metų; atkreipia dėmesį į Pirmininkės U. von der Leyen pranešime apie Sąjungos padėtį paskelbtą pranešimą, kad 2023-ieji turėtų būti Europos igūdžių metai ir jiems 2023 m. biudžete reikėtų skirti paramą;

29. primena, kad pagal programos „Erasmus+“ sporto kryptį remiami pelno nesiekiantys sporto renginiai, kuriais siekiama toliau plėtoti europinį sporto aspektą ir kelti mėgėjiškam sportui aktualius klausimus; pabrėžia itin svarbų sporto vaidmenį kovojant su diskriminacija ir skatinant socialinę įtrauktį; todėl pritaria sportui skirtos eilutės būtinam ir tikslingam padidinimui 10 mln. EUR, kad pagal programą būtų galima remti 2023 m. Berlyne vyksiančias specialiąsias olimpines žaidynes;

30. atkreipia dėmesį į tai, kad Europos solidarumo korpusas padeda jaunuoliams įgyti praktinės patirties kitoje valstybėje narėje ir taip didinti jų įsidarbinimo galimybes bei galimybes gyvenime; be to, pabrėžia, kad Europos solidarumo korpusas finansuoja savanorišką humanitarinę veiklą, vykdomą Humanitarinės pagalbos korpuso, kuris gali teikti svarbią humanitarinę pagalbą už konflikto zonų ribų; todėl nusprendžia 8 mln. EUR padidinti Europos solidarumo korpusui numatytus asignavimus, palyginti su Biudžeto projektu;

31. pabrėžia, kad COVID-19 pandemija dar nesibaigė, ir atkreipia dėmesį į tai, kad reikia toliau remti sveikatos sistemas siekiant padidinti jų atsparumą ir sustiprinti pasirengimą pagal programą „ES – sveikatos labui“; be to, pabrėžia, kad ši programa atlieka pagrindinį vaidmenį remiant Europos kovos su vėžiu planą, ES vaistų strategiją ir naujai įsteigtą Pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas instituciją; todėl atšaukia Tarybos pasiūlytą neproporcingą ir nepagrįstą sumažinimą ir padidina programos lėšas 25 mln. EUR, palyginti su Biudžeto projektu, be kita ko, siekiant remti veiksmus, kuriais būtų užtikrinama visuotinė sveikatos apsauga visoje Sąjungoje, įskaitant galimybę naudotis kokybiškomis lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugomis;

32. atkreipia dėmesį į vis didesnę stiprėjančių gaivalinių nelaimių Europoje skaičių, kaip pastaruosiu metu matyti iš rekordinių miškų gaisrų, kilusių 2022 m. vasaros laikotarpiu; apgailestauja, kad dėl klimato kaitos tokie ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai, kurie dažnai lemia ekstremaliąsias situacijas, gali suintensyvėti ir jų gali padaugėti; todėl, atsižvelgdamas į Komisijos pirmininkės 2022 m. pranešime apie Sąjungos padėtį prisiimtą įsipareigojimą, nusprendžia 20 mln. EUR padidinti Sąjungos civilinės saugos mechanizmui skirtas lėšas, kad būtų sustiprinti Sąjungos reagavimo pajėgumai ir geriau apsaugoti jos piliečiai, įskaitant pajėgumus mobilizuoti medicinines paramos padalinius ekstremaliųjų situacijų atveju, ir pabrėžia, kad reikia investuoti į klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos, visų pirma pažeidžiamuose regionuose;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

33. primena, kad COVID-19 pandemija ir susijusios visuomenės sveikatos priemonės padarė labai didelę įtaką kultūros ir kūrybos sektoriams, dažnai mažosioms įmonėms, pavieniams menininkams ir pelno nesiekiančioms bendruomenių organizacijoms; pabrėžia svarbų programos „Kūrybiška Europa“ vaidmenį remiant Europos kūrinius ir Sąjungos vertybes, taip pat kultūros ir kūrybos sektorių atsigavimą, skatinant gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir kovojant su dezinformacija; todėl nusprendžia 2023 m. šiai programai skirti 12 mln. EUR daugiau asignavimų, negu numatyta Biudžeto projekte;

34. pabrėžia, kad reikia skatinti pagarbą teisei valstybei ir pagrindinėms teisėms; pabrėžia itin svarbų Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programos vaidmenį stiprinant Sąjungos vertybes, Sąjungos pilietybę ir demokratiją, lygybę, lyčių lygybę ir teisingą valstybę Sąjungoje bei remiant smurto dėl lyties aukas; todėl panaikina Tarybos atliktą šios programos finansavimo sumažinimą; be to, nusprendžia padidinti paprogramei „Daphne“ numatytą finansavimą 2 mln. EUR, palyginti su Biudžeto projektu, siekiant kovoti su smurtu dėl lyties, kuris nuo pandemijos pradžios dar labiau padidėjo, taip pat su visų formų smurtu prieš pabėgėlius, vaikus, jaunimą ir kitas rizikos grupes, pvz., LGBTIQ+ asmenis ir neįgaliuosius, ir 1,5 mln. EUR padidinti Piliečių aktyvumo ir dalyvavimo paprogramės finansavimą, palyginti su Biudžeto projektu, visų pirma siekiant užtikrinti tinkamus tolesnius veiksmus, susijusius su Konferencija dėl Europos ateities;

35. yra labai susirūpinęs dėl daugybės pranešimų, kuriuose pabrėžiamas asociacijų, susijusių su radikaliomis religinėmis ir politinėmis organizacijomis, pvz., musulmonų brolija, finansavimas; ragina Komisiją užtikrinti, kad iš Sąjungos fondų būtų finansuojamos tik tos organizacijos, kurios visapusiškai gerbia visas Europos vertybes, įskaitant minties laisvę, žodžio laisvę ir vyrų bei moterų lygybę, visų pirma įgyvendinant Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programą; todėl prašo Komisijos, prieš suteikiant lėšų, nustatyti paramą gaunančioms organizacijoms reikalavimą pasirašyti chartiją, kuria jos būtų įpareigojamos gerbti šias vertybes;

36. primena, kad svarbu remti socialinį dialogą ir darbuotojų mokymą bei užtikrinti stabilų jų finansavimą; ragina Komisiją užtikrinti gerą susijusių biudžetų panaudojimą;

37. mano, kad turėtų būti numatyta pakankamai asignavimų pagal Kipro turkų bendruomenės biudžeto eilutę, siekiant ryžtingai prisidėti prie Kipro be žinios dingusių asmenų paieškos komiteto misijos tolesnio vykdymo ir intensyvinimo, taip pat remti dviejų bendruomenių Kultūros paveldo apsaugos techninį komitetą;

38. pažymi, kad daug Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų dokumentų ir pranešimų pateikiama tik anglų kalba; taip pat pažymi, kad darbo posėdžiai rengiami be galimybės gauti vertimo žodžiu paslaugų; reikalauja, kad būtų paisoma principų, teisių ir pareigų, išdėstytų Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, Reglamente Nr. 1/1958, taip pat vidaus gairėse ir sprendimuose, pavyzdžiui, Gero administracinio elgesio kodekse; todėl ragina Sąjungos institucijas, įstaigas, organus ir agentūras skirti reikiamų žmogiškųjų išteklių, kad būtų padidintas darbuotojų, atsakingų už vertimą raštu ir žodžiu, skaičius ir taip užtikrinta pagarba daugiakalbystei;

39. pabrėžia, kad svarbu apsaugoti Sąjungos biudžetą nuo sukčiavimo, korupcijos ir kito draudžiamo elgesio, kurie neigiamai veikia Sąjungos ir nacionalinius biudžetus; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad Europos prokuratūra atlieka pagrindinį vaidmenį apsaugant Sąjungos finansinius interesus, be kita ko, kiek tai susiję su NGEU lėšų naudojimu, ir užtikrinant teisinės valstybės principo laikymąsi; todėl nusprendžia tikslingai padidinti Europos prokuratūros finansavimą ir skirti jai daugiau darbuotojų, kad ši įstaiga galėtų vykdyti savo įgaliojimus, ir taip stiprinti kovos su sukčiavimu, korupcija, pinigų plovimu bei organizuotu nusikalstamumu pastangas; ragina visas valstybes nares prisijungti prie Europos prokuratūros ir užtikrinti geresnę Sąjungos finansinių interesų apsaugą; primena, kad svarbu laikytis bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo;

40. mano, kad būtina užtikrinti tinkamą ir stabilų institucinės komunikacijos finansavimą, kad Sąjunga galėtų bendrauti su piliečiais, be kita ko, vietos lygmeniu, kovoti su dezinformacija ir sudaryti palankesnes sąlygas piliečiams dalyvauti demokratiname gyvenime – atsižvelgiant į Rusijos karą prieš Ukrainą, tai reikia užtikrinti kuo skubiau; todėl atitinkamose eilutėse vėl įrašo Biudžeto projekte numatytą asignavimų lygį;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

41. padidina 2b išlaidų pakategorės įsipareigojimų asignavimų sumą iš viso 272 821 707 EUR, palyginti su Biudžeto projektu (išskyrus bandomuosius projektus ir parengiamuosius veiksmus), ir siūlo šį padidinimą finansuoti panaudojant turimą maržą ir mobilizuojant specialias priemones;

3 išlaidų kategorija. Gamtos ištekliai ir aplinka

42. reiškia didelį susirūpinimą dėl Rusijos karo prieš Ukrainą poveikio ir jo ekonominių padarinių, taip pat dėl ekstremalių meteorologinių reiškinių, be kita ko, didelių ir užsitęsusių sausrų, poveikio gamybai ir paskirstymui žemės ūkio sektoriuje bei maisto rinkose; akcentuoja strateginį žemės ūkio vaidmenį siekiant išvengti maisto krizės, nes šis sektorius visoje Europoje tiekia saugius ir aukštos kokybės maisto produktus už prieinamas kainas; primena, kad 2023-ieji yra pirmieji metai, kai bus įgyvendinama nauja bendra žemės ūkio politika, pagal kurią bus remiami Sąjungos ūkininkai, atliekantys esminį vaidmenį išlaikant kaimo vietovių ekonominį atsparumą, nes bus sumažinta jaunųjų ūkininkų skolos našta ir padedama jiems didėjančių paskolų palūkanų normų ir didesnių gamybos sąnaudų aplinkybėmis; mano, kad krizės sąlygomis pateisinamas dalinis naujo žemės ūkio rezervo mobilizavimas skiriant ne mažiau kaip 10 mln. EUR jaunesiems ūkininkams; ragina Komisiją parengti susijusias išimtinės priemones, atsižvelgiant į atitinkamas pagrindinio akto nuostatas, ir, jei reikia, padidinti mobilizuotiną sumą;

43. primena programos LIFE svarbą remiant klimato politikos ir aplinkos apsaugos veiksmus ir jos svarbų vaidmenį rengiant pavyzdines intervencines bei skatinančias priemones, kuriomis siekiama švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos, taip pat sustabdyti biologinės įvairovės nykimą; ragina padidinti įvairioms programos LIFE kryptims skiriamą biudžeto paramą; pabrėžia, kad bet koks metinis programai LIFE skiriamų lėšų padidinimas reikš pažangą siekiant įgyvendinti klimato ir biologinės įvairovės sričių integravimo tikslus bei užmojus; mano, kad dabartinės aplinkybės pateisina ypatingą dėmesį straipsniui, susijusiam su perėjimu prie švarios energijos;

44. pabrėžia, kad reikia gerokai padidinti Europos aplinkos agentūros biudžetą siekiant skirti pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad ji galėtų visapusiškai įgyvendinti Europos žaliąjį kursą ir su juo susijusią politiką kaip vieną iš pagrindinių Sąjungos ekonomikos pertvarkymo į sąžiningą, įtraukią, tvarią, atsparią ir anglies dioksido neišskiriančią ekonomiką ramsčių; mano, kad Komisija turi dėti visas pastangas siekdama išvengti, kad kiltų pavojus aplinkos politikos ir teisės aktų įgyvendinimui bei vykdymui;

45. atkreipia dėmesį į svarbų teisingos pertvarkos planų vaidmenį ir būtinybę susiklosčius dabartinei ekonominei ir geopolitinei padėčiai juos laiku patvirtinti, kad būtų užtikrintos būtinos investicijos ir augimas Sąjungoje; pabrėžia, kad reikia užtikrinti sklandų Teisingos pertvarkos fondo, kaip esminės priemonės Sąjungos energetinei nepriklausomybei ir inovaciniam pajėgumui didinti ir socialinėms bei ekonominėms problemoms spręsti ir energetikos pertvarkai užtikrinti, atsižvelgiant į klimato tikslus, įgyvendinimą;

46. padidina 3 išlaidų kategorijos įsipareigojimų asignavimų sumą 61 240 000 EUR, palyginti su Biudžeto projekte numatytu finansavimu (išskyrus bandomuosius projektus ir parengiamuosius veiksmus), ir siūlo šį padidinimą finansuoti panaudojant dalį turimos maržos;

47. primena, kad taisomajame rašte paprastai dar bus išsamiai apžvelgiamos turimos Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) lėšos ir kad požiūris į 3 išlaidų kategorijos pakeitimus gali būti atitinkamai pakoreguotas taikinimo procedūros metu;

4 išlaidų kategorija. Migracija ir sienų valdymas

48. pažymi, kad dėl karo prieš Ukrainą 2022 m. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondui (PMIF) reikėjo skirti papildomą 150 mln. EUR finansavimą, kad būtų remiamas nuo konflikto bėgančius žmones priimančios valstybės narės; palankiai vertina sprendimą pradėti taikyti Laikinosios apsaugos direktyvą⁽¹⁶⁾, pagal kurią dėl konflikto pobūdžio ir valstybių narių pastangų apsaugoti moteris bei vaikus nuo prekybos žmonėmis, įskaitant prekybą žmonėmis seksualinio išnaudojimo tikslais, reikės prisiimti finansinius įsipareigojimus ilgesniu laikotarpiu ir reikės nuolat teikti biudžeto paramą valstybėms narėms; todėl nusprendžia 2023 m. PMIF skirti 100 mln. EUR didesnę sumą, negu numatyta Biudžeto projekte;

⁽¹⁶⁾ 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 12).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

49. primena, kad 2022 m. taip pat buvo būtina skirti papildomą finansavimą Sienų valdymo ir vizų priemonei, kad karo sąlygomis būtų galima teikti papildomą paramą pirmosioms su migrantų antplūdžiu susiduriančioms valstybėms narėms, taip pat remti tolesnę Rumunijos, Bulgarijos ir Kroatijos integraciją į Šengeno erdvę; be to, apgailestauja, kad Komisija ne kartą siūlė sumažinti sutartą Sienų valdymo ir vizų priemonės finansinį paketą, kad Biudžeto projekte būtų galima numatyti daugiau išteklių teisingumo ir vidaus reikalų srities agentūroms, kurių įgaliojimai išplėsti, įskaitant Europolą; atsižvelgdamas į minėtas aplinkybes, nusprendžia 2023 m. Sienų valdymo ir vizų priemonei skirti 25 mln. EUR didesnę sumą, negu numatyta Biudžeto projekte;

50. primena, kad Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra atlieka itin svarbų vaidmenį remiant valstybes nares prieglobsčio ir tarptautinės apsaugos procedūrų srityje, ir pažymi, kad agentūros darbo krūvis padidėjo tiek dėl karo prieš Ukrainą, tiek dėl naujų užduočių, kurios jai patikėtos suteikus jai didesnius įgaliojimus; todėl nusprendžia padidinti agentūros darbuotojų skaičių;

51. pabrėžia, kad reikia toliau didinti agentūros „eu-LISA“ išpareigojimų asignavimus ir darbuotojų skaičių, atsižvelgiant į nustatytus agentūros poreikius, taip sudarant jai sąlygas 2023 m. toliau įgyvendinti keletą itin svarbių Sąjungos vidaus saugumo ir sienų valdymo srities projektų;

52. pabrėžia veiksmingos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (toliau – *Frontex*), galinčios padėti valstybėms narėms valdyti bendras Sąjungos išorės sienas ir užtikrinti integruotą sienų valdymą visapusiškai laikantis pagrindinių teisių, svarbą; pažymi, kad *Frontex* ir toliau sunku panaudoti kasmet smarkiai didėjančius asignavimus ir įdarbinti reikalingus papildomus operatyvinius darbuotojus; ragina Komisiją atlikti išsamią šio klausimo analizę siekiant pagerinti įgyvendinimą prižiūrint Parlamentui; todėl nusprendžia pritarti Tarybos pasiūlymui 2023 m. *Frontex* finansavimą sumažinti 50 mln. EUR; vis dėlto pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad *Frontex* turėtų reikiamų biudžeto lėšų savo įgaliojimams ir prievolėms vykdyti;

53. padidina 4 išlaidų kategorijos lėšas bendra 1 304 306 664 EUR suma, palyginti su Tarybos pozicijoje numatytu finansavimu, ir 80 430 664 EUR suma, palyginti su Biudžeto projektu, ir siūlo šį padidinimą finansuoti panaudojant dalį turimos maržos;

5 išlaidų kategorija. Saugumas ir gynyba

54. pabrėžia, kad svarbu stiprinti Europos bendradarbiavimą gynybos klausimais, atsižvelgiant į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir labai nestabilią tarptautinę aplinką; mano, kad toks bendradarbiavimas ne tik didina Europos ir jos piliečių saugumą, bet ir užtikrina didesnę veiksmingumą bei galimybes sutaupyti lėšų; atsižvelgdamas į tai, ragina skirti didesnę finansavimą Europos gynybos fondo pajėgumų plėtojimo kryptimi, siekiant skatinti novatorišką ir konkurencingą gynybos pramoninę bazę, kuri prisidės prie Sąjungos strateginio savarankiškumo;

55. taip pat siūlo skirti daugiau lėšų kariniam mobilumui siekiant padėti valstybėms narėms greičiau ir veiksmingiau veikti; pažymi, kad reikia numatyti pakankamą finansavimą siekiant remti pagal bendrą saugumo ir gynybos politiką vykdomas misijas bei operacijas, be kita ko, taikant tokias priemones kaip dvejopo naudojimo transporto infrastruktūros finansavimas ir diplomatinio patikimumo patikrinimų bei muitinės taisyklių supaprastinimas; pažymi, kad karinį mobilumą taip pat galėtų paskatinti skubus Rumunijos, Bulgarijos ir Kroatijos prisijungimas prie Šengeno erdvių; primena, kad nesugebėjimas išspręsti šio klausimo turi žalingą ekonominį ir geostrateginį poveikį; pabrėžia, kad reikia vėl įrašyti Biudžeto projekte Vidaus saugumo fondui numatytų lėšų lygį, kad būtų užtikrintas pakankamas finansavimas kovai su sunkių formų ir organizuotu nusikalstamumu, turinčiu tarpvalstybinį aspektą, ir kibernetiniais nusikaltimais;

56. padidina 5 išlaidų kategorijos lėšų sumą iš viso 81 192 700 EUR, palyginti su Biudžeto projektu, ir siūlo šį padidinimą finansuoti panaudojant turimą maržą bei mobilizuojant specialias priemones;

6 išlaidų kategorija. Kaimyninės šalys ir pasaulis

57. labai susirūpinęs pažymi, kad dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą ir jos pasaulinio poveikio labai stipriai padidėjo humanitarinės pagalbos poreikiai, kuriuos tenkinti ir taip nebuvo lengva dėl finansavimo trūkumo ir dažnesnių krizių bei konfliktų pasaulyje; ragina gerokai padidinti humanitarinės pagalbos finansavimą, kad būtų panaikintas precedento neturintis atotrūkis tarp poreikių ir turimų išteklių; apgailestauja dėl to, kad 6 išlaidų kategorija neturi maržos, todėl ji neatitinka dabartinės padėties ir pagal ją nėra galimybių reaguoti į galimas naujas ekstremaliąsias situacijas; mano, kad 6

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

išlaidų kategorijos viršutinė riba turėtų būti skubiai padidinta; apgailestauja dėl to, kad pagal Biudžeto projektą neįmanoma bent išlaikyti dabartinio reagavimo lygio, o humanitariniai poreikiai stipriai auga ir ekstremalių situacijų smarkiai daugėja visame pasaulyje, visų pirma dėl didėjančio maisto stygiaus, kurį lėmė Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikis, stiprėjančio klimato kaitos poveikio ir vis didesnių klimato sukeltų nelaimių bei naujai kylančių konfliktų; yra labai susirūpinęs, kad net ir padidinus finansavimą, kaip siūlo Parlamentas, 2023 m. nebūtų pakankamai išteklių humanitarinės pagalbos poreikiams patenkinti;

58. ragina toliau teikti didelę paramą rytinėms kaimyninėms šalims, ypač šalims, padedančioms pabėgėliams, kurie bėga iš Ukrainos ir susiduria su infliacija bei didelėmis energijos ir maisto produktų kainomis; mano, kad būtina remti politines, ekonomines ir socialines reformas bei pilietinės visuomenės veikėjus, visų pirma žmogaus teisių ir demokratijos aktyvistus, pilietinės visuomenės organizacijas, ginančias moterų teises ir LGBTIQ+ bendruomenės teises arba teikiančias pagalbą persekiojamiems asmenims ir politiniams kaliniams, taip pat Ukrainos ir Moldovos organizacijas, kurios buvo priverstos restruktūrizuoti savo veiklą dėl Rusijos agresijos karo, organizacijas, prisidedančias prie kovos su korupcija, ir nepriklausomą žiniasklaidą, kuri padeda atskleisti dezinformaciją ir propagandą;

59. prašo skirti papildomų išteklių pietinėms kaimyninėms šalims siekiant remti politines, ekonomines ir socialines reformas; palankiai vertina tai, kad neseniai paskelbta apie nuolatinį Sąjungos išsipareigojimą dėl daugiamečio Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūros Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA) finansavimo; pabrėžia, kad asignavimų, numatytų pietinėms kaimyninėms šalims, sumos padidinimas yra skirtas būtent nuspėjamam finansavimui UNRWA teikti, atsižvelgiant į jos esminį vaidmenį apsaugant Palestinos pabėgėlius ir užtikrinant pagrindinius jų poreikius, taip pat prisidedant prie jų socialinės raidos;

60. padidina KVTBP „Globali Europa“ teminių programų ir greitojo reagavimo veiksmų, visų pirma įgyvendinamų pagal programą „Žmonės“, finansavimą, kad būtų šalinami karo Ukrainoje padariniai, kuriamos patikimesnės sveikatos sistemos ir naikinamos priegios prie pagrindinių sveikatos paslaugų spragos, taip pat finansuojamos prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo priemonės pagal programą „Planeta“ ir naudojant atsparumo eilutės lėšas siekiant skatinti humanitarinės pagalbos, vystymosi, viešųjų investicijų ir taikos veiksmų sąveiką, ypač tose šalyse, kurios yra kandidatės įstoti į ES, bet dar nesinaudoja pagal Pasirengimo narystei paramos priemonę (PNPP) teikiamu finansavimu;

61. atkreipia dėmesį į poreikį didinti Vakarų Balkanų šalims pagal PNPP skiriamą finansavimą siekiant remti ekonomikos augimą ir užimtumą ir dėl to, kad tai yra geopolitinis prioritetas, ypač atsižvelgiant į neišprovokuotą Rusijos agresijos prieš Ukrainą karą, kuris sukėlė stiprų rezonansą visame regione, tačiau primygtinai reikalauja, kad visoms 2023 m. biudžete išsipareigotoms skirti lėšoms būtų taikomos sąlygos, susijusios su teisinės valstybės principu; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją panaudoti dalį papildomo finansavimo programos „Erasmus+“ programavimui, kad būtų padidintas aukštojo mokslo institucijų finansavimas siekiant sukurti naują stipendijų programą Vakarų Balkanų šalių studentams;

62. ragina kuo greičiau įtraukti Ukrainą ir Moldovos Respubliką į PNPP taikymo sritį ir atitinkamai padidinti programos finansinį paketą; mano, kad būtina teikti paramą naujoms Sąjungos šalims kandidatėms Ukrainai ir Moldovai ir narystės siekiančiam paraišką pateikusiam Sakartvelui, šioms šalims rengiantis tapti Sąjungos valstybėmis narėmis; ragina teikti tolesnę finansinę paramą pagal PNPP III, siekiant skatinti programos „Erasmus+“ tarptautinį aspektą;

63. nusprendžia padidinti strateginei komunikacijai, ypač kovos su visuotine dezinformacija priemonėms, sistemingai sekant ir atskleidžiant dezinformaciją, kurią skleidžia valstybiniai ir kiti subjektai, skiriamą paramą;

64. pabrėžia svarbų ES makrofinansinės paramos Moldovai, Albanijai, Bosnijai ir Hercegovinai, Sakartvelui, Kosovui, Juodkalnijai, Šiaurės Makedonijai ir Ukrainai vaidmenį skatinant investicijas, remiant atsigavimą po COVID-19 krizės ir nuo karo padarinių;

65. padidina 6 išlaidų kategorijos lėšų sumą iš viso 465 000 000 EUR, palyginti su Biudžeto projektu, ir siūlo šį padidinimą finansuoti mobilizuojant specialias priemones;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

7 išlaidų kategorija. Europos viešasis administravimas

66. mano, kad Tarybos atlikti šios išlaidų kategorijos finansavimo sumų sumažinimai, kuriais siekiama išvengti naudojimosi lankstumo priemone, kaip siūloma Biudžeto projekte, yra nepagrįsti ir užkirstų kelią Komisijai vykdyti savo užduotis; todėl vėl įrašo Biudžeto projekte numatytas sumas, skirtas Komisijos administracinėms išlaidoms finansuoti, įskaitant išlaidas jos biurams;

67. atkreipia dėmesį į riziką Sąjungos vidaus saugumui, kylančią dėl Rusijos invazijos į Ukrainą; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina, kad Moldovoje įsteigtas Paramos vidaus saugumui ir sienų valdymui centras, ir ragina Komisiją palengvinti ir paspartinti visapusišką centro veikimą teikiant logistinę ir finansinę paramą bendradarbiaujant su Migracijos ir vidaus reikalų GD ir Teisingumo GD, taip pat su Sąjungos ekspertais iš atitinkamų Sąjungos teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) srities agentūrų, dislokuotų Moldovoje;

68. pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad Komisija turėtų pakankamai darbuotojų savo užduotims, be kita ko, susijusioms su naujomis iniciatyvomis ir naujai priimtais teisės aktais, atlikti; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad ji turėtų papildomų darbuotojų, kurių reikia siekiant efektyvaus ir veiksmingo įgyvendinimo; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų pagal Europos žaliąjį kursą, Skaitmeninių rinkų akto ir Skaitmeninių paslaugų akto bei dėl NGEU ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės taikymo padidėjusių Sąjungos išlaidų poveikį tam tikrų tarnybų, visų pirma Komisijos Aplinkos generalinio direktorato (ENV GD), Konkurencijos generalinio direktorato (COMP GD), Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinio direktorato (CNECT GD) ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), personalo poreikiams; reiškia susirūpinimą dėl to, kad Komisija neturi būtinų darbuotojų reikiamam darbui atlikti; prašo Komisijos atsižvelgti į šiuos darbuotojų poreikius nemažinant kitų institucijos padalinių darbuotojų skaičiaus;

69. ragina skubiai priimti tikslinę Komisijos pasiūlytą Finansinio reglamento peržiūrą, susijusią su delspinigių už pavėluotą panaikintų arba sumažintų konkurencijos baudų grąžinimą tvarkymu, kad būtų išvengta spaudimo išlaidoms pagal 7 išlaidų kategoriją;

Bandomieji projektai ir parengiamieji veiksmai

70. primena bandomųjų projektų ir parengiamųjų veiksmų svarbą, nes jie yra priemonės, padedančios formuluoti politinius prioritetus ir pradėti naujas iniciatyvas, kurios turi galimybių tapti nuolatine Sąjungos veikla ir programomis; atidžiai išnagrinėjęs visus pateiktus pasiūlymus ir visapusiškai atsižvelgdamas į Komisijos atliktą jų teisinių reikalavimų laikymosi ir įgyvendinamumo vertinimą, priima suderintą bandomųjų projektų ir parengiamųjų veiksmų paketą, kuris atspindi Parlamento politinius prioritetus; ragina Komisiją greitai įgyvendinti bandomuosius projektus ir parengiamuosius veiksmus ir teikti grįžtamąją informaciją apie jų veiksmingumą ir vietoje pasiektus rezultatus;

Mokėjimai

71. pabrėžia, kad 2023 m. biudžete būtina numatyti pakankamą mokėjimų asignavimų lygį, ir apskritai nusprendžia panaikinti Tarybos atliktus finansavimo sumažinimus ir padidinti mokėjimų asignavimų sumas tose eilutėse, kuriose iš dalies pakeistos išpareigojimų asignavimų sumos; pabrėžia, jog būtina paspartinti programų įgyvendinimą, kad būtų išvengta neįvykdytų mokėjimų kaupimosi antroje DFP laikotarpio pusėje;

Kiti skirsniai

I skirsnis. Europos Parlamentas

72. nekeičia bendro savo 2023 m. biudžeto, sudarančio 2 268 777 642 EUR, lygio, kuris atitinka 2022 m. balandžio 7 d. plenariniame posėdyje patvirtintą ir dėl pasikeitusio nustatyto indeksavimo tarifo Komisijos prašymu 2022 m. gegužės 3 d. atnaujintą pajamų ir išlaidų sąmatą; nusprendžia į savo etatų planą dirbtinai ir nedarant poveikio biudžetui tik vienu metų laikotarpiui įtraukti 98 etatus, kad būtų galima integruoti vidaus konkurso laureatus atsižvelgiant į Tarnybos nuostatų 29 straipsnio 4 dalies taikymą, kaip tai buvo atlikta 2020 m. biudžete; atnaujina penkių biudžeto eilučių pastabas, taip pat siekdamas įtraukti galimybę kompensuoti peticijų pateikėjų dalyvavimo išlaidas, įskaitant keliones, pragyvenimo ir papildomas išlaidas, per oficialias Peticijų komiteto komandiruotes ne Europos Parlamento patalpose;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

73. pripažįsta, kad Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija atlieka svarbų vaidmenį politinės sistemos skaidrumo, patikimo finansų valdymo ir įvairovės srityse, užtikrindama, kad Europos politinės partijos ir Europos politiniai fondai taikytų bendras taisykles; pažymi, kad, nors šios institucijos biudžetas yra įtrauktas į I skirsnį „Europos Parlamentas“, ji yra nepriklausoma Sąjungos įstaiga; todėl nusprendžia sukurti atskirą punktą, skirtą institucijoje dirbančių darbuotojų atlyginimams ir išmokoms, ir atskirą eilutę Parlamento organizacijos struktūros schemoje, į kurią būtų įrašomi šios institucijos etatai, neskiriant papildomų asignavimų Biudžeto projekte;

74. prašo Biuro pakankamai lėšų skirti pagal 3 2 3 straipsnį „Parama trečiųjų valstybių demokratijai ir jų parlamentų gebėjimų stiprinimas“, kad Parlamentas, jei reikia ir yra įmanoma, galėtų veiksmingai prisidėti rengiant trečiąją pasaulinio švietimo žmogaus teisių klausimais universitetų tinklo aukšto lygio konferenciją, be kita ko, pateikiant Parlamento administracijos prašymą dėl perkėlimo per biudžeto vykdymo metus;

75. vadovaudamasis savo minėtąja 2022 m. balandžio 7 d. rezoliucija dėl 2023 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatos ir atsižvelgdamas į 2022 m. liepos 20 d. generalinio sekretoriaus pateiktus atsakymus:

- a) primena, kad kovos su grėsmėmis kibernetiniam ir hibridiniam saugumui trūkumai vienoje institucijoje gali daryti poveikį visoms institucijoms; todėl pakartoja, jog svarbu, kad Parlamento biudžete būtų numatyta pakankamai išteklių siekiant stiprinti jo pajėgumus kovoti su kibernetinėmis ir hibridinėmis grėsmėmis visų institucijų labai, ypač atsižvelgiant į Rusijos agresijos prieš Ukrainą karą, pastaraisiais metais didėjantį išpuolių skaičių ir būsimus 2024 m. Europos Parlamento rinkimus;
- b) atkreipia dėmesį į taikomas priemones, kurių ėmėsi administracija, siekdama kovoti su dezinformacija arba bet kokiais veiksmais, kuriais norima klaidingai pateikti Parlamento narių pozicijas, visų pirma atsižvelgiant į 2024 m. Europos Parlamento rinkimus; pakartoja savo raginimą stiprinti visų susijusių subjektų bendradarbiavimą tarpinstituciniu lygmeniu;
- c) atkreipia dėmesį į paramą, suteiktą Paramos demokratijai ir rinkimų koordinavimo grupei ir jos vadovaujantiems nariams vykdant paramos demokratijai veiklą; palankiai vertina aktyvesnę veiklą ir ragina toliau remti komunikaciją su piliečiais, prireikus teikiant informaciją ir kalbinių mažumų, regionų bei bendruomenių kalbomis ir kovojant su dezinformacija, ypač daug dėmesio skiriant naujoms prioritetinėms šalims;
- d) atsižvelgdamas į šiuo metu vykdomą Bendrųjų įgyvendinimo nuostatų dėl komandiruočių ir tarnybinių kelionių išlaidų kompensavimo ir Europos Parlamento pareigūnų ir kitų tarnautojų komandiruočių ir tarnybinių kelionių vidaus taisyklių persvarstymą, pakartoja plenariniame posėdyje jau ne kartą pareikštą pageidavimą, kad Biuras užtikrintų, kad akredituoti Parlamento narių padėjėjai už savo komandiruotes tarp trijų Parlamento darbo vietų gautų tokio pat dydžio išmokas, kaip pareigūnai ir kiti tarnautojai;
- e) dar kartą ragina Pirmininkų sueigą ir Biurą persvarstyti Delegacijų darbą ir misijas už Sąjungos ribų reglamentuojančias įgyvendinimo nuostatas ir sprendimą dėl komitetų komandiruočių ne į tris darbo vietas; pabrėžia, kad atliekant tokių persvarstymą turėtų būti apsvarstyta galimybė akredituotiems Parlamento narių padėjėjams, laikantis tam tikrų sąlygų, lydėti Parlamento narius oficialiose Parlamento delegacijose ir komandiruotėse, užtikrinant tinkamą pusiausvyrą tarp didelės tokio lydėjimo teikiamos pridėtinės vertės Parlamento nariams ir aplinkosaugos, logistikos ir biudžeto apribojimų;
- f) pabrėžia, kad Parlamento Biudžeto komitetui turi būti laiku ir suprantamai pateikiama visa atitinkama informacija, susijusi su Parlamento biudžetu, kad būtų galima priimti informacija pagrįstus sprendimus; pripažindamas centrų „Europa Experience“ įsteigimo visose valstybėse narėse svarbą priartinant Sąjungą prie piliečių, prašo atnaujinti centrų „Europa Experience“ veiklos sąnaudas, atsižvelgiant į didelę infliaciją; taip pat prašo pateikti naujausią informaciją apie 37,9 mln. EUR paskolą, kuri siūloma centrui „Europa Experience“ skirti pastato Dublino pirkimui finansuoti, kaip reikalaujama pagal Finansinio reglamento 266 straipsnio 6 dalį;
- g) primena apie skaidraus ir sąžiningo sprendimų priėmimo proceso pastatų politikos srityje svarbą, tinkamai atsižvelgiant į Finansinio reglamento 266 straipsnį, kiek tai susiję su Parlamento pastatų politika;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

- h) primena Biurui, kad reikia tinkamai informuoti Biudžeto komitetą ir su juo konsultuotis prieš priimant bet koki svarbų sprendimą dėl su pastatais susijusių klausimų, nes jų poveikis biudžetui yra didelis; prašo Biuro išnagrinėti taupymo galimybes ir visiškai persvarstyti projektą dėl Spaako pastato Briuselyje ateities;
- i) mano, kad laikais, kai Sąjungos piliečiai susiduria su dramatiškai išaugusiomis kasdienio gyvenimo išlaidomis, Sąjungos institucijos be išimties turėtų parodyti solidarumą ir rodyti pavyzdį, ypač energijos vartojimo mažinimo srityje; pažymi, kad dėl infliacijos ir didėjančių energijos kainų Parlamento biudžetui daromas didžiulis spaudimas; atkreipia dėmesį į 2022 m. gegužės 2 d. ir 2022 m. spalio 3 d. Biuro sprendimus dėl trumpalaikių priemonių, kuriomis siekiama sumažinti Parlamento energijos suvartojimą; prašo užtikrinti, kad naudotojai galėtų patys pakoreguoti temperatūrą biuruose ir posėdžių salėse, sykiu laikydamiesi sutartos energijos taupymo sistemos; ragina Parlamentą imtis visų būtinų veiksmų siekiant sumažinti vidutinės trukmės ir ilgalaikį energijos suvartojimą, kad ateityje persvarstant dabartinį požiūrį į energijos taupymo veiksmus būtų sumažintos sąskaitos už energiją; atsižvelgdamas į energetikos krizę ir geopolitines aplinkybes, palankiai vertina ir skatina investicijas į atsinaujinančiųjų išteklių energiją bei laipsnišką iškastinio kuro atsisakymą ir visų pirma šilumos siurblių įrengimą; ragina didinti vietos energijos gamybą, visų pirma kuo greičiau Briuselyje ir Strasbūre įrengiant moderniausias ir didžiausio potencialo ant stogo montuojamą fotovoltinę įrangą, ir palankiai vertina šiuo metu atliekamą naują tyrimą dėl ekonomiškai efektyvesnių fotovoltinių plokščių; palankiai vertina EMAS sukurtą pastatų energijos valdymo sistemą ir ragina į tarnybų pateiktus sąmatos projektus įtraukti metinį auditą; prašo Biuro paskatinti Sąjungos institucijų valdymo organų keitimąsi gerąja patirtimi peržiūrint savo daugiamečių išlaidų strategijas, kad būtų rasta būdų, kaip būtų galima sutaupyti dar daugiau; ragina toliau keistis nuomonėmis apie geriausią energijos vartojimo politikos patirtį už Sąjungos institucijų ribų, pavyzdžiui, su vietos valdžios institucijomis;
- j) palankiai vertina preliminarinius veiksmus, kurių imtasi siekiant nustatyti anglies dioksido poveikio neutralumo tikslą; primena ir ragina Parlamento narius bei frakcijas prisidėti nuolat mažinant dėžių vežimą iš Briuselio į Strasbūrą ir atgal per plenarines sesijas, kaip įsipareigojo Biuras; ragina būsimuose biudžetuose numatyti atitinkamas investicijas į lietaus vandens surinkimą ir pakartotinį naudojimą bei racionalių vandens naudojimą;

76. ragina Parlamentą toliau reguliariai vertinti savo darbuotojų poreikių organizavimą, perskirstyti etatus tarp direktoratų, atsižvelgiant į kintančius prioritetus, kad naujas užduotis būtų galima vykdyti kuo labiau nekeičiant darbuotojų skaičius, ir įvertinti riziką, susijusią su tuo, kad įdarbinama vis daugiau sutartininkų, įskaitant pavojų sukurti dviejų pakopų Parlamento darbuotojų struktūrą; atsižvelgdamas į Parlamento teisinius įsipareigojimus, pabrėžia, kad infliacijos aplinkybėmis išteklių naujų prioritetų nustatymas tampa vis svarbesnis;

Kiti skirsniai (IV–X skirsniai)

77. atkreipia dėmesį į spaudimą, kurį didelė infliacija daro kitų institucijų išlaidoms; pabrėžia, kad didžiausios jų biudžetų dalys grindžiamos teisės aktais nustatytais įpareigojimais arba sutartiniais įsipareigojimais, kuriems poveikį daro infliacija, ir kad institucijos nekontroliuoja infliacijos lygio bei didėjančių energijos kainų; atkreipia dėmesį į tai, kad institucijos turi turėti pakankamai darbuotojų, kad galėtų vykdyti savo įgaliojimus; palankiai vertina nuolatinės institucijų pastangas perkelti darbuotojus ir papildomai padidinti veiksmingumą, tačiau pripažįsta šio požiūrio ribas dabartinėmis aplinkybėmis, kai kartu reikia prisiimti didesnę atsakomybę; apgailestauja dėl to, kad Komisija nesuteikė jokių papildomų etatų, kurių prašė kitos institucijos, nepaisant jų naujų užduočių; smerkia horizontalųjį požiūrį, kurio laikosi Taryba, siekdama padidinti sumažinimo normą 1,8 procentinio punkto kiekvienoje institucijoje, ir mano, kad tai yra nepagrįsta; primena, kad padidinus sumažinimo normą kitos institucijos būtų įpareigtos išlaikyti didesnę laisvų darbo vietų skaičių ir taip sumažėtų jų veiklos pajėgumas, gebėjimas atsakyti į piliečiams rūpimus klausimus ir vykdyti savo įgaliojimus;

78. todėl nusprendžia vėl įrašyti Biudžeto projekte Europos regionų komitetui numatytą sumą; laikydamasis savanoriško susitarimo, nekeičia Tarybos svarstymo teksto nuostatų, susijusių su Taryba ir Europos Vadovų Taryba;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

79. toliau nurodytais tinkamai pagrįstais atvejais padidina Biudžeto projekte numatytą asignavimų sumą arba darbuotojų skaičių, kad institucijos turėtų pakankamai išteklių tinkamai, efektyviai ir veiksmingai vykdyti vis didesnę kiekį užduočių pagal savo įgaliojimus ir būtų pasirengusios spręsti būsimums uždavinius, visų pirma susijusius su kibernetiniu saugumu; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad Sąjunga yra nepakankamai pasirengusi kovoti su kibernetinėmis grėsmėmis, kurios bėgant metams vis dažnėja ir sudėtingėja; mano, jog visoms Sąjungos institucijoms turėtų būti suteiktos tinkamos priemonės ir darbuotojai, kad būtų galima atremti šias grėsmes tiek institucijose, tiek vykdam tarpinstitucinį bendradarbiavimą; todėl siūlo:

- a) vėl įrašyti asignavimų lygį pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos ombudsmeno sąmatas, padidinant Biudžeto projekte numatytus asignavimus toms biudžeto eilutėms, kurios apima asignavimus, susijusius su naujais darbuotojais, taip pat jų etatų planuose numatytų etatų skaičių;
- b) vėl įrašyti asignavimų lygį, iš dalies atitinkantį Europos Audito Rūmų, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir Europos išorės veikslių tarnybos sąmatas, padidinant Biudžeto projekte numatytus asignavimus toms biudžeto eilutėms, kurios apima asignavimus, susijusius su naujais darbuotojais, taip pat jų etatų planuose numatytų etatų skaičių;
- c) padidinti į kelias veiklos eilutes įrašytas sumas, atsižvelgiant į Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno prašymą, kad 2023 m. biudžete būtų atsižvelgta į nenumatytas dideles pragyvenimo išlaidas, į kurias nebuvo atsižvelgta rengiant sąmatą;

Taisomojo rašto vertinimas

80. atkreipia dėmesį į 2023 m. bendrojo biudžeto projekto taisomąjį raštą Nr. 1, kurio bendras grynas poveikis išlaidoms yra papildomi 758,3 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų ir 2 394,9 mln. EUR mokėjimų asignavimų, įskaitant labai didelį mokėjimų asignavimų padidėjimą dėl lankščios pagalbos teritorijoms; taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija apskritai siūlo 2b, 5 ir 6 išlaidų kategorijoms mobilizuoti 822,1 mln. EUR lankstumo priemonės lėšų;

81. pažymi, kad taisomasis raštas apima tik kai kuriuos šioje rezoliucijoje išdėstytus Parlamentui susirūpinimą keliančius klausimus ir prioritetus, pvz., humanitarinės pagalbos padidinimą, ES CSM ir programą „Erasmus+“ ir didesnę paramą gynybai; vis dėlto reikiama susirūpinimą dėl to, kad siūlomų padidinimų nepakanka ir kad kai kurie siūlomi padidiniai yra tik biudžeto sutelkimas laikotarpio pradžioje, o ne papildomi asignavimai;

82. atkreipia dėmesį į priemones ir veiksmus, kurių nuo karo pradžios iki šiol imtasi Ukrainai remti, ir ragina Komisiją pasiūlyti tolesnes priemones; apgailestauja, kad Komisijos pasiūlymuose dėl 2023 m. biudžeto nepateikiamas tinkamas atsakas į plataus masto Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinius; mano, kad 2023 m. poreikiai yra daug didesni, nei siūloma taisomajame rašte;

83. atkreipia dėmesį į pasiūlymą priemonės EURI finansavimo išlaidoms padengti mobilizuoti 450 mln. EUR pagal bendros maržos priemonę; atkreipia dėmesį į tai, kad faktinės sumos, kurių reikia priemonės EURI finansavimo išlaidoms bet kuriame konkrečiame metiniame biudžete padengti, priklauso nuo skolinimosi palūkanų normų, o tai lemia didelį netikrumą derybose dėl metinio biudžeto; pabrėžia, kad šios išlaidos niekada neturėtų būti patiriamos programų finansavimo sąskaita; pabrėžia, kad bendros maržos priemonę naudojant priemonės EURI finansavimo išlaidoms padengti taip pat ribojamas jau ir taip labai ribotas biudžeto lankstumas ir mažos maržos, taigi ir gebėjimas reaguoti į dabartinius ir naujus poreikius; primena, kad reikia skubiai iš esmės peržiūrėti DFP ir, kaip to reikalauja Parlamentą, priemonę EURI finansuoti viršijant DFP numatytas viršutines ribas;

84. atkreipia dėmesį į patikslintą asignavimų kitiems skirsniams lygį, atsižvelgiant į dabartinę 2022 m. atlyginimų koregavimo sąmatą, kuri yra mažesnė, nei prognozuota 2023 m. biudžeto projekte, ir į asignavimų perkėlimą iš kitų institucijų į CERT-EU skirsnio „Kitos institucijos“ asignavimų lygį sumažinant 45 mln. EUR ir taip siekiant padidinti Sąjungos kibernetinio saugumo pajėgumus;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

o

o o

85. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją kartu su bendrojo biudžeto projekto pakeitimais Tarybai, Komisijai, kitoms atitinkamoms institucijoms ir organams bei nacionaliniams parlamentams.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

P9_TA(2022)0367

Tvaraus kuro naudojimas jūrų transporto sektoriuje (iniciatyva „FuelEU Maritime“) *I**

2022 m. spalio 19 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (COM(2021)0562 – C9-0333/2021 – 2021/0210(COD))⁽¹⁾

(Iprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2023/C 149/13)

Pakeitimas 1**Pasiūlymas dėl reglamento****1 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (1) jūrų transportui tenka apie 75 proc. ES išorės prekybos ir 31 proc. ES vidaus prekybos pagal apimtį. **Kartu dėl laivų eismo į Europos ekonominės erdvės uostus ir iš jų išmetama apie 11 proc. viso ES transporto išmetamo CO₂ kiekio ir 3–4 proc. viso ES išmetamo CO₂ kiekio.** Kasmet valstybių narių uostuose įlaipinami ar išlaipinami 400 milijonų keleivių, įskaitant 14 milijonų keleivių kruiziniuose laivuose. Todėl jūrų transportas yra esminė Europos transporto sistemos sudedamoji dalis ir atlieka ypatingą vaidmenį Europos ekonomikoje. Jūrų transporto rinkoje vyrauja stipri Sąjungos ir ne tik Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų konkurencija, kuriai palaikyti būtinos vienodos sąlygos. Jūrų transporto rinkos ir jos ekonominės veiklos vykdytojų stabilumas ir gerovė priklauso nuo aiškios, suderintos politikos programos, kuriai galiojant jūrų transporto veiklos vykdytojai, uostai ir kiti sektoriaus dalyviai galėtų veikti turėdami vienodas galimybes. Kai rinka iškraipoma, laivų eksploatuotojai ar uostai gali atsidurti blogesnėje padėtyje negu konkurentai jūrų transporto sektoriuje arba kituose transporto sektoriuose. Atitinkamai jūrų transporto pramonė gali prarasti konkurencingumą, o piliečiai ir verslo subjektai – sujungiamumą;

- (1) jūrų transportui tenka apie 75 proc. ES išorės prekybos ir 31 proc. ES vidaus prekybos pagal apimtį. Kasmet valstybių narių uostuose įlaipinami ar išlaipinami 400 milijonų keleivių, įskaitant 14 milijonų keleivių kruiziniuose laivuose. Todėl jūrų transportas yra esminė Europos transporto sistemos sudedamoji dalis ir atlieka ypatingą vaidmenį Europos ekonomikoje. Jūrų transporto rinkoje vyrauja stipri Sąjungos ir ne tik Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojų konkurencija, kuriai palaikyti būtinos vienodos sąlygos **pasauliniu lygmeniu**. Jūrų transporto rinkos ir jos ekonominės veiklos vykdytojų stabilumas ir gerovė priklauso nuo aiškios, suderintos politikos programos, kuriai galiojant jūrų transporto veiklos vykdytojai, uostai ir kiti sektoriaus dalyviai galėtų veikti turėdami vienodas galimybes. Kai rinka iškraipoma, laivų eksploatuotojai ar uostai gali atsidurti blogesnėje padėtyje negu konkurentai jūrų transporto sektoriuje arba kituose transporto sektoriuose. Atitinkamai jūrų transporto pramonė gali prarasti konkurencingumą, **darbo vietas**, o piliečiai ir verslo subjektai – sujungiamumą;

⁽¹⁾ Klausimas buvo grąžintas atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A9-0233/2022).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento

1 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1a) jūrų sektoriuje dirba 2 mln. europiečių ir jis prie ekonomikos prisideda 149 mlrd. EUR. Dėl kiekvieno milijono laivybos pramonėje sugeneruotų eurų generuojama 1,8 mln. EUR kituose ES ekonomikos sektoriuose ^(1a);

^(1a) Europos bendrijos laivų savininkų asociacijos ataskaita „ES laivybos pramonės ekonominė vertė“, 2020 m.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento

1 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(1b) jūrų transportas yra labiausiai aplinką tausojanti transporto rūšis, nes, palyginti su kitomis transporto rūšimis, vienai vežamų prekių tonai tenka gerokai mažesnis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ^(1a). Kartu dėl laivų eismo į Europos ekonominės erdvės uostus ir iš jų išmetama apie 11 proc. viso ES transporto išmetamo CO₂ kiekio ir 3–4 proc. viso ES išmetamo CO₂ kiekio. Manoma, kad jūrų transporto išmetamas CO₂ kiekis didės, jei nebus imtasi tolesnių veiksmų. Visi ekonomikos sektoriai turi prisidėti prie to, kad išmetamas ŠESD kiekis būtų sparčiai sumažintas ir ne vėliau kaip 2050 m. pasiektų nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2021/1119. Todėl būtina, kad Sąjunga nustatytų plataus užmojo planą, kaip greitai atlikti ekologinę jūrų sektoriaus pertvarką, nes tai taip pat padėtų išlaikyti ir toliau skatinti pasaulinę Sąjungos lyderystę žaliųjų technologijų, paslaugų ir sprendimų srityje, ir toliau skatinti darbo vietų kūrimą susijusiose vertės grandinėse, sykiu išlaikant konkurencinį pranašumą;

^(1a) Europos aplinkos agentūros tyrimas, <https://www.eea.europa.eu/publications/rail-and-waterborne-transport>, 2020 m.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (2) siekdama sustiprinti Paryžiaus susitarime išdėstytą Sąjungos klimato srities įsipareigojimą ir išdėstyti veiksmus, kurių bus imtasi, kad **iki** 2050 m. būtų pasiektas poveikio klimatui neutralumas, bei paversti politinį įsipareigojimą teisine prievole, Komisija priėmė Pakeistą pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralizavimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) ⁽¹⁹⁾, ir Komunikatą „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis“ ⁽²⁰⁾. Taip integruojamas ir tikslas iki 2030 m. bent 55 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu. Atitinkamai, siekiant motyvuoti naudoti tvariai gaminamą atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą, taip pat ir jūrų transporto sektoriuje, reikalingos įvairios papildomos politikos priemonės. Būtinoji technologijų plėtra ir diegimas **turi** būti **vykdomi** dar iki 2030 m., siekiant pasirengti po to vyksiantiems daug staigesniems pokyčiams;

⁽¹⁹⁾ COM(2020)0563.

⁽²⁰⁾ COM(2020)0562.

Pakeitimas

- (2) siekdama sustiprinti Paryžiaus susitarime išdėstytą Sąjungos klimato srities įsipareigojimą ir išdėstyti veiksmus, kurių bus imtasi, kad **ne vėliau kaip** 2050 m. būtų pasiektas poveikio klimatui neutralumas, bei paversti politinį įsipareigojimą teisine prievole, Komisija priėmė Pakeistą pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralizavimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) ⁽¹⁹⁾, ir Komunikatą „Platesnis Europos 2030 m. klimato srities užmojis“ ⁽²⁰⁾. Taip integruojamas ir tikslas iki 2030 m. bent 55 proc. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį, palyginti su 1990 m. lygiu. Atitinkamai, siekiant **skatinti ir paspartinti didelio masto gamybą ir** motyvuoti naudoti tvariai gaminamą atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą, taip pat ir jūrų transporto sektoriuje, reikalingos įvairios papildomos politikos priemonės, **sykiu laikantis technologinio neutralumo principo**. Būtinoji technologijų plėtra ir diegimas **turėtų** būti **kuo greičiau remiami ir turi pasistūmėti** dar iki 2030 m., siekiant pasirengti po to vyksiantiems daug staigesniems pokyčiams. **Taip pat būtina skatinti inovacijas ir remti mokslinius tyrimus, skirtus naujoms ir būsimoms inovacijoms, pvz., naujiems alternatyviems degalams, ekologiniam projektavimui, biologinėms medžiagoms, vėjiniam varymui ir pagalbinėms vėjinio varymo technologijoms;**

⁽¹⁹⁾ COM(2020)0563.

⁽²⁰⁾ COM(2020)0562.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento

2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (2a) *tikėtina, kad SGD atliks pereinamojo laikotarpio vaidmenį jūrų transporto srityje, nes sudarys sąlygas palaipsniui pereiti prie netaršių alternatyvų, ypač tose srityse, kuriose šiuo metu nėra ekonomiškai perspektyvios netaršios galios pavaros technologijos. Darnaus ir išmanaus judumo strategijos komunikate nurodoma, kad netaršūs jūrų laivai rinkose pasirodys iki 2030 m. Dėl ilgo laivų eksploatavimo laikotarpio laivynas turėtų būti pertvarkomas laipsniškai. Transporto degalai, tokie kaip SGD, turi būti gaminami naudojant vis mažiau iškastinio kuro, pvz., įmaišant suskystinto biometano (biologinės kilmės SGD) arba atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako sintetinių dujinių degalų (elektrosintetinių dujų);*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl reglamento
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (3) pereinant prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro bei pakaitinių energijos šaltinių, būtina užtikrinti tinkamą ES jūrų transporto rinkos veikimą ir sąžiningą konkurenciją laivų kuro, sudarančio didelę laivų eksploatuotojų išlaidų dalį, srityje. Kuriai taikomi skirtingi reikalavimai įvairiose Sąjungos valstybėse narėse gali gerokai paveikti laivų eksploatuotojų ekonominius rezultatus ir neigiamai paveikti konkurenciją rinkoje. Dėl tarptautinio laivybos pobūdžio laivų eksploatuotojai gali lengvai bunkeriuoti trečiojoje šalyse ir gabenti didelį kuro kiekį. Taip gali **susidaryti** anglies dioksido nutekėjimas ir žalingas poveikis sektoriaus konkurencingumui, jeigu valstybės narės jurisdikcijai priklausančiuose jūrų uostuose bus tik užtikrintas atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro prieinamumas, bet kartu nebus nustatyta jo naudojimo reikalavimų, taikomų visiems laivų eksploatuotojams, atvykstantiems į valstybių narių jurisdikcijai priklausančius uostus ir iš jų išvykstantiems. Šiuo reglamentu turėtų būti nustatytos priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro skverbtis laivų kuro rinkoje vyktų sąžiningomis konkurencijos ES jūrų transporto rinkoje sąlygomis;

Pakeitimas

- (3) pereinant prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro bei pakaitinių energijos šaltinių, būtina užtikrinti tinkamą ES jūrų transporto rinkos veikimą ir sąžiningą konkurenciją laivų kuro, sudarančio didelę laivų eksploatuotojų išlaidų dalį **(paprastai 35–53 proc. krovinių vežimo laivais įkainio)**, srityje. **Todėl politikos priemonės turi būti ekonomiškai efektyvios ir jomis turi būti siekiama kuo labiau sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro kuo mažesnėmis sąnaudomis.** Kuriai taikomi skirtingi reikalavimai įvairiose Sąjungos valstybėse narėse gali gerokai paveikti laivų eksploatuotojų ekonominius rezultatus ir neigiamai paveikti konkurenciją rinkoje. Dėl tarptautinio laivybos pobūdžio laivų eksploatuotojai gali lengvai bunkeriuoti trečiojoje šalyse ir gabenti didelį kuro kiekį, **ir tai taip pat galėtų prisidėti prie rizikos, kad Sąjungos uostai, palyginti su ne Sąjungos uostais, praras konkurencingumą.** Taip gali **atsirasti** anglies dioksido nutekėjimas **bei verslo perkėlimas** ir žalingas poveikis sektoriaus konkurencingumui, jeigu valstybės narės jurisdikcijai priklausančiuose jūrų uostuose bus tik užtikrintas atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro prieinamumas, bet kartu nebus nustatyta jo naudojimo reikalavimų, taikomų visiems laivų eksploatuotojams, atvykstantiems į valstybių narių jurisdikcijai priklausančius uostus ir iš jų išvykstantiems. Šiuo reglamentu turėtų būti nustatytos priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro skverbtis laivų kuro rinkoje vyktų sąžiningomis konkurencijos ES jūrų transporto rinkoje sąlygomis, **paliekant laivybos veiklos vykdytojams galimybę mažinti išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo išlaidas. Tokia galimybė itin svarbi siekiant užtikrinti Europos laivybos pramonės konkurencingumą ir logistikos maršrutų, jungiančių Europos uostus su pasaulinės prekybos keliais, svarbą;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl reglamento
3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (3a) *jūrų sektoriui būdinga nuožmi tarptautinė konkurencija. Dideli reglamentavimo naštos skirtumai vėliavų valstybėse labai paskatino nepageidaujamą praktiką, pvz., laivų vėliavų keitimą. Sektoriui būdingas pasaulinis pobūdis rodo, kad svarbu laikytis neutralaus požiūrio vėliavos atžvilgiu ir sukurti palankią reglamentavimo aplinką, nes tai yra būtina sąlyga siekiant pritraukti naujų investicijų ir išsaugoti Europos uostų, laivų savininkų ir operatorių konkurencingumą;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl reglamento
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4) siekiant padaryti poveikį visai jūrų transporto sektoriaus veiklai, tikslinga, kad šis reglamentas apimtų tam tikrą reisų tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto ir trečiosios šalies jurisdikcijai priklausančio uosto dalį. Taigi, šis reglamentas turėtų būti taikomas pusei energijos, kurią suvartoja laivas, atvykstantis į valstybės narės jurisdikcijai priklausančią uostą iš valstybės narės jurisdikcijai nepriklausančio uosto, pusei energijos, kurią suvartoja laivas, išvykstantis iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto ir atvykstantis į valstybės narės jurisdikcijai nepriklausančią uostą, visai energijai, kurią suvartoja laivas, atvykstantis į valstybės narės jurisdikcijai priklausančią uostą iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto, ir energijai, naudojamai laive, prisišvartavusiam valstybės narės jurisdikcijai priklausančiame uoste. Tokiu laivo, atliekančio tiek atvykstatamuosius, tiek išvykstatamuosius reišus tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių, naudojamos energijos reglamentavimu užtikrinamas šio reglamento veiksmingumas, be kita ko, padidinant teigiamą tokios sistemos poveikį aplinkai. **Kartu** taikant **tokią** sistemą **apribojama** apsilankymų uostuose, leidžiančiuose apeiti reikalavimus, rizika ir perkrovimo veiklos iškėlimo iš Sąjungos rizika. Siekiant užtikrinti sklandžią jūrų laivybą, vienodas sąlygas jūrų transporto veiklos vykdytojams ir uostams ir išvengti iškraipymų vidaus rinkoje, šiame reglamente nustatytos vienodos taisyklės turėtų būti taikomos visiems reisams, per kuriuos atvykstama į valstybių narių jurisdikcijai priklausančius uostus arba iš jų išvykstama, taip pat laivų buvimui tuose uostuose;

(4) siekiant padaryti poveikį visai jūrų transporto sektoriaus veiklai, tikslinga, kad šis reglamentas apimtų tam tikrą reisų tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto ir trečiosios šalies jurisdikcijai priklausančio uosto dalį. Taigi, šis reglamentas turėtų būti taikomas pusei energijos, kurią suvartoja laivas, atvykstantis į valstybės narės jurisdikcijai priklausančią uostą iš valstybės narės jurisdikcijai nepriklausančio uosto, pusei energijos, kurią suvartoja laivas, išvykstantis iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto ir atvykstantis į valstybės narės jurisdikcijai nepriklausančią uostą, visai energijai, kurią suvartoja laivas, atvykstantis į valstybės narės jurisdikcijai priklausančią uostą iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto, ir energijai, naudojamai laive, prisišvartavusiam valstybės narės jurisdikcijai priklausančiame uoste. Tokiu laivo, atliekančio tiek atvykstatamuosius, tiek išvykstatamuosius reišus tarp Sąjungos ir trečiųjų šalių, naudojamos energijos reglamentavimu užtikrinamas šio reglamento veiksmingumas, be kita ko, padidinant teigiamą tokios sistemos poveikį aplinkai. Taikant **šią** sistemą **turėtų būti apribota** apsilankymų uostuose, leidžiančiuose apeiti reikalavimus, rizika ir perkrovimo veiklos iškėlimo iš Sąjungos rizika. Siekiant užtikrinti sklandžią jūrų laivybą, vienodas sąlygas jūrų transporto veiklos vykdytojams ir uostams ir išvengti iškraipymų vidaus rinkoje, šiame reglamente nustatytos vienodos taisyklės turėtų būti taikomos visiems reisams, per kuriuos atvykstama į valstybių narių jurisdikcijai priklausančius uostus arba iš jų išvykstama, taip pat laivų buvimui tuose uostuose. **Komisija turėtų sukurti stebėsenos sistemą, skirtą specialiai anglies dioksido nutekėjimui ir verslo perkėlimui bei galimai vengimo praktikai vertinti, ir sudaryti galimų verslo veiklos rūšių, kurios nepriskiriamos prie pagrindinės veiklos, vykdomos lankantis kaimyniniuose ES uostuose, sąrašą. Tokiu būdu, jei pranešama apie didelį anglies dioksido nutekėjimą ir verslo perkėlimą bei vengimo praktiką, Komisija turėtų pasiūlyti priemonių šiems klausimams spręsti;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento

4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4a) *atsižvelgiant į tai, kad dėl šio reglamento sektoriuose atsiras papildomų reikalavimų laikymosi išlaidų, reikia imtis kompensuojamųjų veiksmy, kad nepadidėtų bendra reglamentavimo našta. Todėl prieš taikant šį reglamentą Komisija turėtų pateikti pasiūlymų dėl šiuo reglamentu nustatytos reglamentavimo naštos kompensavimo iš dalies pakeičiant arba panaikinant kitų Sąjungos teisėkūros procedūra priimamų aktų nuostatas, dėl kurių jūrų sektoriuje sukuriama reglamentavimo našta;*

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento

4 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4b) *siekiant užtikrinti būtiną teisinio tikrumo ir tikrumo dėl investicijų lygį, šis reglamentas turėtų būti glaudžiai susietas ir derėti su Reglamentu XXXX-XXX (Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentu), Direktyva 2003/87/EB (ES ATLPS direktyva), Direktyva XXXX-XXX (Atsinaujinančių išteklių energijos direktyva) ir Direktyva 2003/96/EB (Energijos mokesčių direktyva). Toks suderinimas turėtų padėti sukurti nuoseklią laivybos sektoriaus teisės aktų sistemą, kuri padėtų gerokai padidinti tvarių alternatyviųjų degalų gamybą, užtikrintų būtinos infrastruktūros diegimą ir skatintų nuolat didėjančią procentinę dalį laivų naudoti tokį kurą. Siekiant užtikrinti bendrą suderinamumą su Sąjungos klimato, konkurencingumo ir tvaraus ekonomikos augimo tikslais, visa apimantis, bendras ir kompleksinis tų teisėkūros procedūra priimamų aktų poveikis klimatui ir ekonomikai turėtų būti vertinamas visapusiškai ir nuolat;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento

4 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4c) *uostų pareiga tiekti elektros energiją nuo kranto turėtų būti suderinta su atitinkamu prisišvartavusių laivų įpareigojimu prisijungti prie tiekti elektrą skirtos įkrovimo infrastruktūros, kad būtų užtikrintas tos infrastruktūros veiksmingumas ir išvengta neišnaudojamo turto rizikos. Be to, reikėtų dėti pastangas, kad būtų sumažintos išlaidos, susijusios su įkrovimu nuo kranto, visam laikui atleidžiant nuo uoste esantiems laivams tiekiamos elektros energijos mokesčių, iš dalies pakeičiant Direktyvą XXXX-XXXX (Energijos mokesčių direktyvą);*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl reglamento
5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5a) *atsižvelgiant į padidėjusias vežimo išlaidas šio reglamento reikalavimų neatitinkantiems laivams, turėtų būti sprendžiama vengiamojo elgesio ir šio reglamento nuostatų apėjimo rizikos problema, visų pirma konteinervežių linijinės laivybos segmento atveju. Išlaidų, susijusių su šio reglamento laikymusi, apribojimo tikslu įplaukiant į Sąjungos kaimynystėje esančius uostus būtų ne tik mažinama numatyta nauda aplinkai ir gerokai kenkiama šiuo reglamentu siekiamiems tikslams, bet galėtų būti išmetama ir daugiau teršalų dėl papildomo atstumo, nuplaukiamo siekiant išvengti šio reglamento taikymo. Todėl į įplaukimo uosto sąvoką tikslinga neįtraukti tam tikrų sustojimų ne Sąjungos uostuose. Šis neįtraukimas turėtų būti taikomas Sąjungos kaimynystėje esantiems uostams, kuriuose vengimo rizika yra didžiausia. 300 jūrmylių riba yra proporcingas atsakas į tą riziką, siekiant išlaikyti pusiausvyrą tarp papildomos naštos ir vengimo rizikos. Be to, į įplaukimo uosto sąvoką neturėtų būti įtraukti tik tie konteinervežiai ir uostai, kurių pagrindinė veikla yra konteinerių perkrovimas. Tokių vežimų atveju vengimo rizika taip pat yra persikėlimo iš paskirstymo centro uosto į uostus už Sąjungos ribų pavojus, o dėl to vengimo padariniai pasunkėtų dar labiau. Dėl šios priežasties ir nesant IMO privalomos sistemos dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro naudojimo tarptautiniams reisams pasauliniu mastu, kurios užmojis būtų panašus į šiame reglamente nustatytus reikalavimus, konteinervežių sustojimas kaimyniniame konteinerių perkrovimo uoste neturėtų būti laikomas sustojimu įplaukimo uostuose šio reglamento prasme. Siekiant užtikrinti, kad priemonė būtų proporcinga siekiamiems tikslams ir ją taikant būtų sudarytos vienodos sąlygos, reikėtų atsižvelgti į priemones trečiojoje šalyse, kurių poveikis lygiavertis šio reglamento poveikiui;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 13**Pasiūlymas dėl reglamento****5 b konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5b) *siekiant atsižvelgti į specifinę salų regionų padėtį, kaip pabrėžta Sutarties 174 straipsnyje, ir į poreikį išsaugoti susisiekimą tarp salų ir periferinių regionų su centriniais Sąjungos regionais, turėtų būti leidžiama taikyti laikinas išimtis reisams, atliekamiems keleiviniais laivais, išskyrus kruizinius keleivinius laivus, tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančio įplaukimo uosto ir tos pačios valstybės narės jurisdikcijai priklausančio įplaukimo uosto, esančio saloje, kurioje yra mažiau kaip 100 000 nuolatinių gyventojų;*

Pakeitimas 14**Pasiūlymas dėl reglamento****5 c konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5c) *atsižvelgiant į atokiausių Sąjungos regionų ypatumus, ypač į jų atokumą ir izoliuotumą, taip pat į jiems kylančias kliūtis, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas jų prieinamumo išlaikymui ir galimybei veiksmingai su jais susisiekti naudojantis jūrų transportu. Todėl į šio reglamento taikymo sritį turėtų būti įtraukta tik pusė energijos, sunaudojamos reisams iš atokiausio regiono įplaukimo uosto arba į jį. Dėl tos pačios priežasties turėtų būti leidžiama taikyti laikinas išimtis reisams tarp vieno viename iš atokiausių regionų esančio įplaukimo uosto ir kito kitame iš atokiausių regionų esančio įplaukimo uosto ir energijai, sunaudotai jiems būnant atitinkamų atokiausių regionų įplaukimo uostuose;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl reglamento
5 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (5d) *siekiant užtikrinti vienodas sąlygas laivams, be kita ko, pastatytiems plaukinti į valstybių narių uostus, iš jų arba tarp jų ledu pasidengusiais vandenimis, apskaičiuojant sumažinamą išmetamą ŠESD kiekį kiekvienam laivui turėtų būti atsižvelgiama į specifinę informaciją, susijusią su laivo ledo klase ir laivyba ledo sąlygomis, taip pat į duomenis, kurie stebimi ir teikiami pagal Reglamentą (ES) 2015/757;*

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6) už šio reglamento vykdymą atsakingas asmuo arba organizacija turėtų būti laivybos bendrovė, apibrėžiama kaip laivo savininkas arba kita organizacija ar asmuo, pavyzdžiui, valdytojas ar laivo be įgulos frachtuotojas, kuris iš laivo savininko yra perėmęs atsakomybę už laivo eksploatavimą ir kuris, prisiimdamas šią atsakomybę, sutiko perimti visas Tarptautiniu saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodeksu nustatytas pareigas ir atsakomybę. Ši apibrėžtis grindžiama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/757⁽²¹⁾ 3 straipsnio d punkte pateikta bendrovės apibrėžtimi ir atitinka 2016 m. Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) sukurtą pasaulinę duomenų rinkimo sistemą. Kaip numatyta pagal principą „teršėjas moka“, laivybos bendrovė sutartine tvarka galėtų iš subjekto, tiesiogiai atsakingo už sprendimus, turinčius poveikį laivo sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumui, pareikalauti atlyginti išlaidas, patirtas šiame reglamente reikalaujamai atitikčiai pasiekti. Paprastai tai yra subjektas, kuris yra atsakingas už laivo kuro, maršruto ir greičio pasirinkimą;

(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)

⁽²¹⁾ 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/757 dėl jūrų transporto išmetamo anglies dioksido kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (OL L 123, 2015 5 19, p. 55).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl reglamento
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (7) siekiant sumažinti administracinę naštą, ypač mažesniems veiklos vykdytojams, šis reglamentavimas neturėtų būti taikomas primityvios konstrukcijos mediniams laivams **ir ne mechaniniu būdu varomiems laivams**, jis visų pirma turėtų būti taikomas laivams, kurių bendroji talpa didesnė kaip 5 000. Nors šie pastarieji laivai sudaro tik maždaug 55 proc. visų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/757 į uostus įplaukiančių laivų, jie išmeta 90 proc. laivybos sektoriuje išmetamo anglies dioksido (CO₂) kiekio;

Pakeitimas

- (7) siekiant sumažinti administracinę naštą, ypač mažesniems veiklos vykdytojams, šis reglamentavimas neturėtų būti taikomas primityvios konstrukcijos mediniams laivams, jis visų pirma turėtų būti taikomas laivams, kurių bendroji talpa didesnė kaip 5 000. Nors šie pastarieji laivai sudaro tik maždaug 55 proc. visų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/757 į uostus įplaukiančių laivų, jie išmeta 90 proc. laivybos sektoriuje išmetamo anglies dioksido (CO₂) kiekio;

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl reglamento
7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (7a) *siekdama užtikrinti nuolatinį šio reglamento veiksmingumą, Komisija turėtų stebėti jo veikimą ir atlikti bendrosios talpos ribos ir laivų tipų, kuriems taikomas šis reglamentas, poveikio vertinimus. Komisija visų pirma turėtų nuspręsti, ar yra rimtų priežasčių į šio reglamento taikymo sritį įtraukti mažesnius laivus ir papildomus laivų tipus. Komisija visų pirma turėtų atsižvelgti į tokius aspektus kaip atitinkamų duomenų prieinamumas, galimas išmetamo ŠESD kiekio sumažinimas ir taikymo srities išplėtimo veiksmingumas turint mintyje poveikį klimatui, administracinės naštos mastą ir finansinius bei socialinius padarinius;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl reglamento
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (9) nors tokiomis priemonėmis kaip anglies dioksido apmokestinimas ar veiklos taršos anglies dioksidu intensyvumo tiksliniai rodikliai skatinama gerinti energijos vartojimo efektyvumą, jos nėra tinkamos siekiant trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu įgyvendinti esminį perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro. Todėl reikia specialios reglamentavimo koncepcijos, skirtos atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio laivų kurui ir pakaitiniams energijos šaltiniams, pvz., vėjo arba elektros energijai, diegti;

Pakeitimas

- (9) nors tokiomis priemonėmis kaip anglies dioksido apmokestinimas ar veiklos taršos anglies dioksidu intensyvumo tiksliniai rodikliai skatinama gerinti energijos vartojimo efektyvumą, jos nėra tinkamos siekiant trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu įgyvendinti esminį perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro. Todėl reikia specialios reglamentavimo koncepcijos, skirtos atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio laivų kurui ir pakaitiniams energijos šaltiniams, pvz., vėjo arba elektros energijai, diegti. ***Ta koncepcija turėtų būti įgyvendinama remiantis tikslais, technologijų atžvilgiu neutraliu ir ekonomiškai efektyviu būdu;***

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl reglamento
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (10) intervencinės politikos priemonės, skirtos atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro paklausai skatinti, turėtų būti orientuotos į tikslus ir atitikti technologinio neutralumo principą. Atitinkamai turėtų būti nustatytos laivuose sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribos, nenurodant naudoti konkretaus kuro ar technologijos;

Pakeitimas

- (10) intervencinės politikos priemonės, skirtos atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro paklausai skatinti, turėtų būti orientuotos į tikslus ir atitikti technologinio neutralumo principą. Atitinkamai, ***atsižvelgiant į Paryžiaus susitarimo tikslus,*** turėtų būti nustatytos laivuose sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ***didelio užmojo*** ribos, nenurodant naudoti konkretaus kuro ar technologijos;

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl reglamento
10 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

- (10a) ***turėtų būti įsteigtas specialus Vandenynų fondas, kurio tikslas būtų iš ATLPS jūrų leidimų aukcionų gautas pajamas grąžinti jūrų sektoriui. Pagal Vandenynų fondą teikiamos lėšos turėtų būti naudojamos siekiant remti projektus ir investicijas, susijusias su laivų ir uostų energijos vartojimo efektyvumo didinimu, novatoriškomis jūrų transporto dekarbonizavimo technologijomis ir infrastruktūra, tvarių alternatyviųjų degalų gamyba ir plėtra ir netaršių varymo technologijų kūrimu;***

Pakeitimas

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl reglamento
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (11) turėtų būti skatinama sukurti ir diegti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą, **teikiantį** didelių tvarumo, komercinės brandos, inovacijų ir augimo galimybių, kad būtų patenkinti ateities poreikiai. Tai padės sukurti novatoriškas ir konkurencingas kuro rinkas ir užtikrinti pakankamą tvaraus laivų kuro tiekimą trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu, kad būtų įgyvendinti Sąjungos transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo užmojai, kartu stiprinant Sąjungos pastangas užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą. Šiuo tikslu turėtų būti tinkamas tvarus laivų kuras, pagamintas iš Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priedo A ir B dalyse išvardytų pradinių žaliavų, taip pat sintetinis laivų kuras. Visų pirma būtinas iš Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priedo B dalyje išvardytų pradinių žaliavų pagamintas tvarus laivų kuras, nes tai šiuo metu yra komerciniu požiūriu brandžiausia technologija, galinti jau trumpuoju laikotarpiu sumažinti jūrų transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro;

Pakeitimas

- (11) turėtų būti skatinama sukurti ir diegti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą **ir varymo technologijas, teikiančius** didelių tvarumo, komercinės brandos, inovacijų ir augimo galimybių, kad būtų patenkinti ateities poreikiai. Tai padės sukurti novatoriškas ir konkurencingas kuro rinkas ir užtikrinti pakankamą tvaraus laivų kuro tiekimą trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu, kad būtų įgyvendinti Sąjungos transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo užmojai, kartu stiprinant Sąjungos pastangas užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą. Šiuo tikslu turėtų būti tinkamas tvarus laivų kuras, pagamintas iš Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priedo A ir B dalyse išvardytų pradinių žaliavų, taip pat sintetinis laivų kuras. Visų pirma būtinas iš Direktyvos (ES) 2018/2001 IX priedo B dalyje išvardytų pradinių žaliavų pagamintas tvarus laivų kuras, nes tai šiuo metu yra komerciniu požiūriu brandžiausia technologija, galinti jau trumpuoju laikotarpiu sumažinti jūrų transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl reglamento
11 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (11a) *siekiant paskatinti ankstyvą rinkos plėtrą ir diegti tvariausias ir novatoriškiausias kuro technologijas, turinčias augimo potencialą, kad būtų patenkinti būsimi poreikiai, būtina speciali paskata, skirta atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kurui. Ši kuro grupė teikia daug galimybių į jūrinio bunkerinio kuro rūšių derinį įtraukti atsinaujinančiųjų išteklių energiją. Atsižvelgiant į gerokai didesnes atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro gamybos sąnaudas trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu, svarbu užtikrinti tam tikrą paklausą, kuria būtų remiamos investicijos į tokią kuro grupę. Šiuo reglamentu nustatomas derinys priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti paramą tvaraus atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro naudojimui. Šios priemonės yra: a) daugiklis, kuriuo iki 2035 m. gali naudotis įmonės, nusprendusios rinktis šį kurą, nepaisant palyginti didelės jo kainos, ir b) nuo 2030 m. fiksuota minimali atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro procentinė dalis kuro energijos rūšių derinyje. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas laikytis minimalios atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuro dalies, turėtų būti taikomos lankstumo priemonės pagal šio reglamento 17 ir 18 straipsnius. Įmonės gali pagal sutartimis įformintus susitarimus reikalauti, kad kuro tiekėjai būtų atsakingi už reikalavimų laikymosi išlaidas pagal šį reglamentą, jei atsinaujinančiųjų išteklių nebiologinės kilmės kuras nebūtų pristatytas pagal sutartas sąlygas;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl reglamento
13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (13) tačiau šis požiūris laivybos sektoriuje turi būti griežtesnis. Laivybos sektoriui šiuo metu tenka neįvykti maistinės ir pašarinės kilmės biokuro, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro paklausos dalis, nes daugiau kaip 99 proc. šiuo metu naudojamo laivų kuro yra iškastinės kilmės. Taigi, maistinės ir pašarinės kilmės kuro netinkamumas pagal šį reglamentą taip pat iki minimumo sumažina riziką, kad bus lėčiau mažinama transporto sektoriaus priklausomybė nuo iškastinio kuro, nes kitais atvejais augalinės kilmės biokuras iš kelių transporto sektoriaus būtų perkeltas į laivybos sektorių. Tokį perkėlimą būtina kuo labiau sumažinti, nes kelių transportas šiuo metu tebėra daug taršesnis negu bet kuris kitas transporto sektorius, o jūrų transporto sektoriuje daugiausia naudojamas iškastinės kilmės kuras. Todėl tikslinga nesukurti galimai didelės maistinės ir pašarinės kilmės biokuro, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro paklausos – šiuo reglamentu neskatinti jų naudoti. Taigi, dėl visų rūšių pašarinės ir maistinės kilmės kuro deginimo papildomai išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir biologinės įvairovės nykimo būtina laikyti, kad šio kuro išmetamųjų teršalų faktoriai atitinka mažiausiai palankų teršalų išmetimo scenarijų;

Pakeitimas

(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento

14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (14) ilgas laukimo laikas, susijęs su jūrų transportui skirtų naujų rūšių kuro ir energetinių sprendinių kūrimu ir diegimu, verčia greitai imtis veiksmų ir parengti aiškią ir prognozuojamą ilgalaikę reglamentavimo sistemą, padedančią visiems suinteresuotiesiems subjektams planuoti ir investuoti. Aiški ir stabili ilgalaikė reglamentavimo sistema padės kurti ir diegti jūrų transportui skirtą naujų rūšių kurą ir energetinius sprendinius ir skatins suinteresuotuosius subjektus investuoti. Tokioje sistemoje turėtų būti apibrėžtos laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribos iki 2050 m. Per tam tikrą laikotarpį, atsižvelgiant į tikėtiną technologijų plėtrą ir didesnę atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio laivų kuro gamybą, tas ribas reikėtų mažinti;

Pakeitimas

- (14) ilgas laukimo laikas, susijęs su jūrų transportui skirtų naujų rūšių kuro ir energetinių sprendinių kūrimu ir diegimu, **taip pat ilgu vidutiniu laivų eksploatavimo laikotarpiu, paprastai siekiančiu nuo 25 iki 30 metų**, verčia greitai imtis veiksmų ir parengti aiškią ir prognozuojamą ilgalaikę reglamentavimo sistemą, padedančią visiems suinteresuotiesiems subjektams planuoti ir investuoti. Aiški ir stabili ilgalaikė reglamentavimo sistema padės kurti ir diegti jūrų transportui skirtą naujų rūšių kurą ir energetinius sprendinius ir skatins suinteresuotuosius subjektus investuoti. Tokioje sistemoje turėtų būti apibrėžtos laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribos **ties plaukiančiuose, ties prisišvartavusiuose laivuose** iki 2050 m. Per tam tikrą laikotarpį, atsižvelgiant į tikėtiną technologijų plėtrą ir didesnę atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio laivų kuro gamybą, tas ribas reikėtų mažinti. **Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir suteikti pakankamai laiko sektoriui planuoti ir pasirengti ilgam laikotarpiui, taip pat išvengti neišnaudojamo turto rizikos, bet kokie būsiami pasiūlymai iš dalies pakeisti šį reglamentą turėtų būti ribotos apimties ir jais turėtų būti vengiama iš esmės keisti reikalavimus;**

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento

15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (15) šiuo reglamentu reikėtų nustatyti metodiką ir formulę laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutiniam metiniam intensyvumui apskaičiuoti. Ši formulė turėtų būti grindžiama laivų ataskaitose nurodomu kuro sunaudojimu ir apimti atitinkamus šio kuro išmetamųjų teršalų faktorius. Metodikoje taip pat turėtų būti atsižvelgiama į pakaitinių energijos šaltinių, tokių kaip vėjo ar elektros **energija**, naudojimą;

Pakeitimas

- (15) šiuo reglamentu reikėtų nustatyti metodiką ir formulę laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutiniam metiniam intensyvumui apskaičiuoti. Ši formulė turėtų būti grindžiama laivų ataskaitose nurodomu kuro sunaudojimu ir apimti atitinkamus šio kuro išmetamųjų teršalų faktorius. Metodikoje taip pat turėtų būti atsižvelgiama į pakaitinių energijos šaltinių, tokių kaip vėjo ar **saulės energijos, pagamintos laive, arba elektros energijos, tiekiamos prisišvartavus**, naudojimą;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento

16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (16) siekiant susidaryti išsamesnį įvairių energijos šaltinių aplinkosauginio veiksmingumo vaizdą, kuro efektyvumas ŠESD išmetimo požiūriu turėtų būti vertinamas pagal WtW, atsižvelgiant į energijos gamybos, transporto, paskirstymo ir naudojimo laive poveikį. Taip siekiama skatinti technologijas ir gamybos scenarijus, paliekančius mažesnį ŠESD pėdsaką ir teikiančius realią naudą, palyginti su esamu tradiciniu kuru;

Pakeitimas

- (16) siekiant susidaryti išsamesnį įvairių energijos šaltinių aplinkosauginio veiksmingumo vaizdą, kuro efektyvumas ŠESD išmetimo požiūriu turėtų būti vertinamas pagal WtW, atsižvelgiant į energijos gamybos, transporto, paskirstymo ir naudojimo laive poveikį, **apskaitant įvairiais kuro gyvavimo etapais paliekamą teršalų pėdsaką**. Taip siekiama skatinti technologijas ir gamybos scenarijus, paliekančius mažesnį ŠESD pėdsaką ir teikiančius realią naudą, palyginti su esamu tradiciniu kuru;

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento

17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (17) **atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio** kuro WtW efektyvumas turėtų būti nustatomas pagal standartinius arba faktinius ir sertifikuotus išmetamųjų teršalų faktorius, apimančius WtT ir TtW išmetamuosius teršalus. **Tačiau iškastinio kuro efektyvumas turėtų būti vertinamas tik pagal standartinius išmetamųjų teršalų faktorius, kaip numatyta šiame reglamente;**

Pakeitimas

- (17) **jūrinio** kuro WtW efektyvumas turėtų būti nustatomas pagal standartinius arba faktinius ir sertifikuotus išmetamųjų teršalų faktorius, apimančius WtT ir TtW išmetamuosius teršalus;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento

21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (21) naudojantis nuo kranto tiekiamą elektra sumažinama laivų keliami oro tarša ir jūrų transporto išmetamas ŠESD kiekis. Nuo kranto tiekiamą elektra yra vis švaresnė energija, kuria gali naudotis prisišvartavę laivai, nes atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis ES elektros energijos rūšių derinyje auga. Nors Direktyvoje 2014/94/ES (Alternatyviųjų degalų infrastruktūros direktyva) įtvirtinta tik nuostata dėl nuo kranto tiekiamos elektros prijungimo taškų, šios technologijos paklausa ir atitinkamai jos diegimas tebėra riboti. **Todėl** turėtų būti nustatytos konkrečios taisyklės, kuriomis taršiausi laivai būtų įpareigojami naudoti nuo kranto tiekiamą elektra;

Pakeitimas

- (21) naudojantis nuo kranto tiekiamą elektra sumažinama **prisišvartavusių** laivų keliami oro tarša ir **prisišvartavusio** jūrų transporto išmetamas ŠESD kiekis. Nuo kranto tiekiamą elektra yra vis švaresnė energija, kuria gali naudotis prisišvartavę laivai, nes atsinaujinančiųjų energijos išteklių **ir be iškastinio kuro pagamintos energijos** dalis ES elektros energijos rūšių derinyje auga. Nors Direktyvoje 2014/94/ES (Alternatyviųjų degalų infrastruktūros direktyva) įtvirtinta tik nuostata dėl nuo kranto tiekiamos elektros prijungimo taškų, šios technologijos paklausa ir atitinkamai jos diegimas tebėra riboti. **Siekiant užtikrinti, kad prisišvartavusių laivų oro tarša būtų sumažinta ir kad nuo kranto tiekiamos elektros infrastruktūra būtų ekonomiškai gyvybinga ir užtikrintų investicijų grąžą**, turėtų būti nustatytos konkrečios taisyklės, kuriomis taršiausi laivai būtų įpareigojami naudoti nuo kranto tiekiamą elektra, **kai toks naudojimas veiksmingai sumažintų išmetamųjų teršalų kiekį už priimtina kainą**;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl reglamento

22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (22) suteikti lygiavertę naudą uostų aplinkai galbūt būtų galima naudojantis ne tik nuo kranto tiekiamą elektra, bet ir kitomis technologijomis. Kai įrodoma, kad naudojimas alternatyvia technologija yra lygiavertis naudojimuisi nuo kranto tiekiamą elektra, laivas nuo pareigos naudotis nuo kranto tiekiamą elektra turėtų būti atleistas;

Pakeitimas

- (22) suteikti lygiavertę naudą uostų aplinkai galbūt būtų galima naudojantis ne tik nuo kranto tiekiamą elektra, bet ir kitomis **netaršiomis** technologijomis. Kai įrodoma, kad naudojimas alternatyvia technologija **oro taršos ir išmetamo ŠESD kiekio mažinimo požiūriu** yra lygiavertis naudojimuisi nuo kranto tiekiamą elektra, laivas nuo pareigos naudotis nuo kranto tiekiamą elektra turėtų būti atleistas;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl reglamento
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (23) Nuo kranto tiekiamos elektros naudojimo išimtys taip pat turėtų būti suteikiamos dėl tam tikrų objektyvių priežasčių, kurias patvirtintų įplaukimo uosto valdymo įstaiga **ir jos būtų** taikomos tik nereguliariam įplaukimui dėl saugos ar gyvybės gelbėjimo jūroje priežasčių, kai laivas prisišvartuoja trumpam, mažiau nei dviem valandoms, nes tai yra minimalus prisijungimui būtinas laikas, ir kai laive energija gaminama avariniais atvejais;

Pakeitimas

- (23) Nuo kranto tiekiamos elektros naudojimo išimtys taip pat turėtų būti suteikiamos dėl tam tikrų objektyvių priežasčių, kurias patvirtintų įplaukimo uosto valdymo įstaiga, **terminalo operatorius arba kompetentinga institucija, priklausomai nuo įvairių valstybių narių uostų valdymo modelio. Šios išimtys turėtų būti** taikomos tik nereguliariam įplaukimui dėl saugos ar gyvybės gelbėjimo jūroje priežasčių, kai laivas prisišvartuoja trumpam, mažiau nei dviem valandoms, nes tai yra minimalus prisijungimui būtinas laikas, ir kai laive energija gaminama avariniais atvejais. **Jei dėl nepakankamo vietos tinklo, jungiančio su uostu, pajėgumo neįmanoma tiekti pakankamai elektros nuo kranto, tai neturėtų būti laikoma nei uosto, nei laivo savininko ar operatoriaus nesugebėjimu laikytis šio reglamento reikalavimų, kai energijos tinklo valdytojas deramai patvirtina tikrintojams, kad vietinio tinklo pajėgumas nepakankamas;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl reglamento
24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) nuo kranto tiekiamos elektros nebuvimo ar nesuderinamumo atveju išimtis turėtų būti taikomos tik po to, kai laivo eksploatuotojai ir uosto veiklos vykdytojai turėjo pakankamai laiko reikiamoms investicijoms atlikti, kad toms investicijoms būtų suteiktos reikiamos paskatos ir būtų išvengta nesąžiningos konkurencijos. Nuo 2035 m. laivų eksploatuotojai turėtų atidžiai planuoti savo įplaukimus į **uostą** siekdami užtikrinti, kad jie savo veiklą galėtų vykdyti neišmesdami oro teršalų ir ŠESD, kol yra prisišvartavę, ir neblogindami pakrančių vietovių ir uostamiesčių aplinkos būklės. Turėtų būti išlaikytas ribotas nuo kranto tiekiamos elektros nebuvimo ar nesuderinamumo atveju taikytinų išimčių skaičius, siekiant numatyti galimybę retkarčiais paskutinę minutę pakeisti įplaukimo į uostus tvarkaraščius ir įplaukti į nesuderinamą įrangą turinčius uostus;

Pakeitimas

(24) nuo kranto tiekiamos elektros nebuvimo ar nesuderinamumo atveju išimtis turėtų būti taikomos tik po to, kai laivo eksploatuotojai ir uosto veiklos vykdytojai turėjo pakankamai laiko reikiamoms investicijoms atlikti, kad toms investicijoms būtų suteiktos reikiamos paskatos ir būtų išvengta nesąžiningos konkurencijos. **Siekiant užtikrinti visišką sąveikumą, uostai švartavimosi vietas ir laivų savininkai savo laivus turėtų aprūpinti taikomus standartus atitinkančiais elektros energijos įrenginiais.** Nuo 2035 m. laivų eksploatuotojai turėtų atidžiai planuoti savo įplaukimus į **TEN-T uostus, kuriems taikomas Reglamentas XXXX-XXX (Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentas)**, siekdami užtikrinti, kad jie savo veiklą galėtų vykdyti neišmesdami oro teršalų ir ŠESD, kol yra prisišvartavę, ir neblogindami pakrančių vietovių ir uostamiesčių aplinkos būklės. Turėtų būti išlaikytas ribotas nuo kranto tiekiamos elektros nebuvimo ar nesuderinamumo atveju taikytinų išimčių skaičius, siekiant numatyti galimybę retkarčiais paskutinę minutę pakeisti įplaukimo į uostus tvarkaraščius ir įplaukti į nesuderinamą įrangą turinčius uostus. **Siekiant sumažinti neišnaudojamo turto riziką, nuo kranto tiekiamos elektros infrastruktūros laive ir prisišvartavus nesuderinamumą, taip pat alternatyviųjų degalų paklausos ir pasiūlos disbalansą, turėtų būti rengiami reguliarūs atitinkamų suinteresuotųjų šalių konsultaciniai susitikimai, kuriuose būtų aptariami ir priimami sprendimai dėl reikalavimų ir ateities planų;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento

24 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24a) *Reglamente XXXX-XXX (Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentas) nustatytuose nuo kranto tiekiamos elektros tiksluose atsižvelgiama į aptarnaujamų laivų tipus ir atitinkamą jūrų uostų eismo apimtį. Reikalavimas prisišvartavusiems laivams prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros tinklo neturėtų būti taikomas laivams, įplaukiantiems į uostus, kuriems Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamente nustatytas nuo kranto tiekiamos elektros reikalavimas netaikomas, nebent lankomame uoste būtų įrengtas ir prieinamas elektros tiekimas nuo kranto. Jeigu laivas įplaukia į TEN-T nepriklausantį uostą, kuriame yra elektros tiekimas nuo kranto, prisišvartavęs laivas turėtų prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros tinklo;*

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl reglamento

24 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24b) *nors elektros tiekimas nuo kranto yra svarbi priemonė siekiant sumažinti vietos lygmeniu išmetamų oro teršalų kiekį, jo galimybės sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį visiškai priklauso nuo energijos, kuri tiekama kabeliais, rūšių derinio. Kad būtų išnaudotas visas nuo kranto tiekiamos elektros potencialas, susijęs su klimatu ir aplinka, valstybės narės turėtų didinti elektros tinklų pajėgumą bei junglumą ir toliau mažinti energijos rūšių derinių ŠESD intensyvumą, kad aprūpintų uostus įperkama, planuojama ir be iškastinio kuro pagaminta elektros energija;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl reglamento

24 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24c) *įgyvendinant šį reglamentą turėtų būti tinkamai atsižvelgiama į įvairius uostų valdymo modelius visoje Sąjungoje, visų pirma į skirtumus, susijusius su atsakomybe už sertifikato, pagal kurį laivas atleidžiamas nuo pareigos prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros tinklo, išdavimą;*

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl reglamento

24 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24d) *uostų ir laivų operatorių veiklos koordinavimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti sklandžias prijungimo prie nuo kranto tiekiamos elektros energijos tinklo procedūras uostuose. Laivų operatoriai turėtų informuoti uostus, į kuriuos jie įplaukia, apie savo ketinimus prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros tinklo, jų elektros energijos poreikius konkrečiau įplaukimo metu, ypač kai poreikiai viršija numatytuosius tos kategorijos laivų poreikius;*

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl reglamento

25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (25) siekiant atsekti, ar laikomasi šio reglamento nuostatų, juo turėtų būti numatyta patikima stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistema. Tokia sistema turėtų būti nediskriminuojant taikoma visiems laivams ir joje turėtų būti reikalaujama, kad tikrinimą atliktų trečioji šalis ir taip būtų užtikrintas šioje sistemoje pateiktų duomenų tikslumas. Kad būtų lengviau pasiekti šio reglamento tikslą, tikrinant, ar šio reglamento laikomasi, pririnkus turėtų būti naudojamos visais duomenimis, kurie jau yra pateikti pagal Reglamentą (ES) 2015/757, – taip būtų sumažinama bendrovėms, tikrintojams ir laivybos institucijoms tenkanti administracinė našta;

- (25) siekiant atsekti, ar laikomasi šio reglamento nuostatų, juo turėtų būti numatyta patikima **ir skaidri** stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistema. Tokia sistema turėtų būti nediskriminuojant taikoma visiems laivams ir joje turėtų būti reikalaujama, kad tikrinimą atliktų trečioji šalis ir taip būtų užtikrintas šioje sistemoje pateiktų duomenų tikslumas. Kad būtų lengviau pasiekti šio reglamento tikslą, tikrinant, ar šio reglamento laikomasi, pririnkus turėtų būti naudojamos visais duomenimis, kurie jau yra pateikti pagal Reglamentą (ES) 2015/757, – taip būtų sumažinama bendrovėms, tikrintojams ir laivybos institucijoms tenkanti administracinė našta;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl reglamento
26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (26) bendrovės turėtų būti atsakingos už plaukiojimo ir švartavimosi metu laive naudojamos energijos kiekio ir rūšies, taip pat kitos aktualios informacijos, pvz., informacijos apie laivo variklio tipą **ar** pagalbinių vėjo technologijų **buvimą**, stebėseną ir nurodymą ataskaitose, siekiant įrodyti, kad laikomasi šiame reglamente nustatytos laivo sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribos. Siekiant palengvinti šių stebėsenos ir ataskaitų teikimo prievolių vykdymą ir tikrintojų atliekamą tikrinimą, panašiai kaip pagal Reglamentą (ES) 2015/757, bendrovės turėtų stebėsenos plane įforminti numatytą stebėsenos metodą ir pateikti daugiau duomenų apie šio reglamento taisyklių taikymą. Stebėsenos planas ir, jei taikytina, vėlesni jo pakeitimai turėtų būti pateikiami tikrintojui;

Pakeitimas

- (26) bendrovės turėtų būti atsakingos už plaukiojimo ir švartavimosi metu laive naudojamos energijos kiekio ir rūšies, taip pat kitos aktualios informacijos, pvz., informacijos apie laivo variklio tipą, pagalbinių vėjo technologijų **ar bet kurio kito laive esančio alternatyvaus energijos šaltinio technines specifikacijas**, stebėseną ir nurodymą ataskaitose, siekiant įrodyti, kad laikomasi šiame reglamente nustatytos laivo sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribos. Siekiant palengvinti šių stebėsenos ir ataskaitų teikimo prievolių vykdymą ir tikrintojų atliekamą tikrinimą, panašiai kaip pagal Reglamentą (ES) 2015/757, bendrovės turėtų stebėsenos plane įforminti numatytą stebėsenos metodą ir pateikti daugiau duomenų apie šio reglamento taisyklių taikymą. Stebėsenos planas ir, jei taikytina, vėlesni jo pakeitimai turėtų būti pateikiami tikrintojui;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl reglamento

27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(27) norint pasiekti šio reglamento tikslus ir garantuoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro, kurį tikimasi diegti laivybos sektoriuje, aplinkosauginį naudingumą, kurą būtina sertifikuoti. Toks sertifikavimas turėtų būti atliekamas vadovaujantis skaidria, nediskriminacine procedūra. Siekiant palengvinti sertifikavimą ir sumažinti administracinę naštą, biokuras, biodujos, nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų energijos išteklių kuras ir perdirbtos anglies kuras turėtų būti sertifikuojami vadovaujantis Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytais taisyklėmis. Ši sertifikavimo koncepcija taip pat turėtų būti taikoma už Sąjungos ribų bunkeriuojamam kurui, kuris turėtų būti laikomas importuotu kuru, panašiai kaip Direktyvoje (ES) 2018/2001. Kai bendrovės ketina nukrypti nuo toje direktyvoje arba šioje naujoje sistemoje numatytų standartinių verčių, tai turėtų būti daroma tik tuo atveju, kai vertės galima sertifikuoti pagal vieną iš savanoriškų schemų, pripažįstamų pagal Direktyvą (ES) 2018/2001 (WtT verčių atveju) arba atlikus **laboratorinius bandymus ar** tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus (TtW);

Pakeitimas

(27) norint pasiekti šio reglamento tikslus ir garantuoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro, kurį tikimasi diegti laivybos sektoriuje, aplinkosauginį naudingumą, kurą būtina **patikimai** sertifikuoti **ir stebėti**. Toks sertifikavimas turėtų būti atliekamas vadovaujantis skaidria, nediskriminacine procedūra. Siekiant palengvinti sertifikavimą ir sumažinti administracinę naštą, biokuras, biodujos, nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų energijos išteklių kuras ir perdirbtos anglies kuras turėtų būti sertifikuojami vadovaujantis Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytais taisyklėmis. Ši sertifikavimo koncepcija taip pat turėtų būti taikoma už Sąjungos ribų bunkeriuojamam kurui, kuris turėtų būti laikomas importuotu kuru, panašiai kaip Direktyvoje (ES) 2018/2001. Kai bendrovės ketina nukrypti nuo toje direktyvoje arba šioje naujoje sistemoje numatytų standartinių verčių, tai turėtų būti daroma tik tuo atveju, kai vertės galima sertifikuoti pagal vieną iš savanoriškų schemų, pripažįstamų pagal Direktyvą (ES) 2018/2001 (WtT verčių atveju) arba atlikus tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus (TtW);

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl reglamento

27 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(27a) **informacijos, susijusios su kuro charakteristikomis, patikimumas ir tikslumas yra labai svarbus siekiant užtikrinti šio reglamento vykdymą. Kuro tiekėjams, kurie, kaip įrodyta, pateikė klaidinančią ar netikslią informaciją apie jų tiekiamo kuro šiltnamio efektą sukeliančių dujų intensyvumą, turėtų būti taikomos sankcijos. Kuro tiekėjai, kurie pakartotinai pateikė melagingą ar klaidinančią informaciją, turėtų būti įtraukti į juodąjį sąrašą, kad negalėtų naudotis sertifikavimo schemomis, nustatytais Direktyvoje (ES) 2018/2001 (Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva). Tokiais atvejais turėtų būti laikoma, kad iš tokių tiekėjų įrenginių pasipildyto kuro išmetamųjų teršalų faktorius atitinka mažiausiai palankų iškastinio kuro išmetamųjų teršalų faktorių;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl reglamento
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) akredituotiems tikrintojams atliekant tikrinimą turėtų būti užtikrintas bendrovių vykdomos stebėsenos ir teikiamų ataskaitų tikslumas bei išsamumas ir atitiktis šiam reglamentui. Siekiant užtikrinti nešališkumą, tikrintojai turėtų būti nepriklausomi ir kompetentingi juridiniai asmenys, akredituoti nacionalinių akreditavimo įstaigų, įsteigtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008 ⁽²⁴⁾;

⁽²⁴⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13).

Pakeitimas

(28) akredituotiems tikrintojams atliekant tikrinimą turėtų būti užtikrintas bendrovių vykdomos stebėsenos ir teikiamų ataskaitų tikslumas bei išsamumas ir atitiktis šiam reglamentui. Siekiant užtikrinti nešališkumą **ir veiksmingumą**, tikrintojai turėtų būti nepriklausomi ir kompetentingi juridiniai asmenys, akredituoti **ir prižiūrėti** nacionalinių akreditavimo įstaigų, įsteigtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008 ⁽²⁴⁾;

⁽²⁴⁾ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantį Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl reglamento
31 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(31a) ***bendrovės ir kuro tiekėjai galėtų sutartimi iforminti susitarimus dėl abipusių įsipareigojimų gaminti, tiekti ir pirkti iš anksto nustatytus tam tikro kuro kiekius. Tokie sutartimi iforminti susitarimai taip pat turėtų apimti atsakomybę ir juose turi būti nustatytos finansinės kompensacijos tais atvejais, kai kuras nėra tiekiamas kaip sutarta, sąlygos;***

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl reglamento

36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(36) už kiekvieną reikalavimų neatitinkantį įplaukimą į uostą skiriama nuobauda turėtų būti proporcinga elektros energijos naudojimo išlaidoms ir pakankama, kad atgrasytų nuo taršesnių energijos šaltinių naudojimo. Nuobauda turėtų priklausyti nuo laive įrengtos jėgainės galingumo, turėtų būti išreikšta megavatais ir padauginta iš pastovaus dydžio nuobaudos eurai už buvimo uoste valandą. Dėl tikslų Sąjungoje nuo kranto tiekiamos elektros energijos kainų duomenų trūkumo šis tarifas turėtų būti grindžiamas vidutine ES nebuitiniams vartotojams taikomos elektros energijos kaina, padauginta iš dviejų, siekiant atsižvelgti į kitas su paslaugos teikimu susijusias rinkliavas, įskaitant, be kita ko, sujungimo išlaidas ir investicijų susigrąžinimo elementus;

Pakeitimas

(36) už kiekvieną reikalavimų neatitinkantį įplaukimą į uostą skiriama nuobauda turėtų būti proporcinga elektros energijos naudojimo išlaidoms ir pakankama, kad atgrasytų nuo taršesnių energijos šaltinių naudojimo. Nuobauda turėtų priklausyti nuo laive įrengtos jėgainės galingumo, turėtų būti išreikšta megavatais ir padauginta iš pastovaus dydžio nuobaudos eurai už buvimo uoste valandą. Dėl tikslų Sąjungoje nuo kranto tiekiamos elektros energijos kainų duomenų trūkumo šis tarifas turėtų būti grindžiamas **naujausia** vidutine ES nebuitiniams vartotojams taikomos elektros energijos kaina, padauginta iš dviejų, siekiant atsižvelgti į kitas su paslaugos teikimu susijusias rinkliavas, įskaitant, be kita ko, sujungimo išlaidas ir investicijų susigrąžinimo elementus;

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl reglamento

37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(37) iš sumokamų nuobaudų gaunamos pajamos turėtų būti **naudojamos atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro paskirstymui ir naudojimui laivybos sektoriuje skatinti ir siekiant padėti laivybos veiklos vykdytojams įvykdyti jų klimato srities ir aplinkosaugos tikslus**. Šiuo tikslu minėtos pajamos turėtų būti skiriamos Direktyvos 2003/87/EB **10a straipsnio 8 dalyje** nurodytam **Inovacijų** fondui;

Pakeitimas

(37) iš sumokamų nuobaudų gaunamos pajamos turėtų būti **skiriamos jūrų sektoriui ir naudojamos jo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui skatinti, įskaitant paramą alternatyviųjų degalų kūrimui, gamybai ir diegimui, alternatyviųjų degalų infrastruktūrai ir nuo kranto tiekiamos elektros infrastruktūrai, taip pat naujoms novatoriškoms technologijoms**. Šiuo tikslu minėtos pajamos turėtų būti skiriamos Direktyvos 2003/87/EB **3gab straipsnyje** nurodytam **vandenynų** fondui;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl reglamento
39 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (39) dėl padarinių, kuriuos pagal šį reglamentą tikrintojų vykdomos priemonės gali turėti atitinkamoms bendrovėms, svarbos, ypač kai jie susiję su reikalavimų neatitinkančiais įplaukiais į uostą, nuobaudų **sumų apskaičiavimu** ir atsisakymu išduoti „FuelEU“ atitikties sertifikatą, tos bendrovės turėtų turėti teisę kreiptis į valstybės narės, kurioje tikrintojas buvo akredituotas, kompetentingą instituciją su prašymu peržiūrėti tokias priemones. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtintą pagrindinę teisę į veiksmingą teisinę gynybą, kompetentingų institucijų ir uosto valdymo įstaigų pagal šį reglamentą priimami sprendimai turėtų būti peržiūrimi teisme pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę;

Pakeitimas

- (39) dėl padarinių, kuriuos pagal šį reglamentą tikrintojų vykdomos priemonės gali turėti atitinkamoms bendrovėms, svarbos, ypač kai jie susiję su reikalavimų neatitinkančiais įplaukiais į uostą, **informacijos rinkimu** nuobaudų **sumoms apskaičiuoti** ir atsisakymu išduoti „FuelEU“ atitikties sertifikatą, tos bendrovės turėtų turėti teisę kreiptis į valstybės narės, kurioje tikrintojas buvo akredituotas, kompetentingą instituciją su prašymu peržiūrėti tokias priemones. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje įtvirtintą pagrindinę teisę į veiksmingą teisinę gynybą, kompetentingų institucijų ir uosto valdymo įstaigų pagal šį reglamentą priimami sprendimai turėtų būti peržiūrimi teisme pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę;

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl reglamento
40 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (40) siekiant, kad veiksmingai veikiant šiam reglamentui būtų išlaikytos vienodos sąlygos, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl WtW išmetamųjų teršalų faktorių sąrašo dalinio pakeitimo, taikytinų netaršių technologijų ar jų naudojimo kriterijų sąrašo dalinio pakeitimo, siekiant nustatyti taisykles, kaip atlikti **laboratorinius bandymus ir** tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus, pritaikyti nuobaudos koeficientą, akredituoti tikrintojus, pritaikyti nuobaudos koeficientą ir nuobaudų sumokėjimo būdus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

Pakeitimas

- (40) siekiant, kad veiksmingai veikiant šiam reglamentui būtų išlaikytos vienodos sąlygos, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl WtW išmetamųjų teršalų faktorių sąrašo dalinio pakeitimo, taikytinų netaršių technologijų ar jų naudojimo kriterijų sąrašo dalinio pakeitimo, siekiant nustatyti **faktinio WtW išmetamųjų teršalų kiekio sertifikavimo taisykles**, taisykles, kaip atlikti tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus, pritaikyti nuobaudos koeficientą, akredituoti tikrintojus, pritaikyti nuobaudos koeficientą ir nuobaudų sumokėjimo būdus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl reglamento
42 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(42) dėl tarptautinių laivybos sektoriaus aspektų pageidautina taikyti visuotinį požiūrį į laivų sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribojimą, nes dėl platesnės taikymo srities jis **galėtų būti laikomas efektyvesniu**. Todėl, siekdama padėti Tarptautinei jūrų organizacijai (TJO) rengti tarptautines taisykles, Komisija turėtų dalytis svarbia šio reglamento įgyvendinimo informacija su TJO ir kitomis atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis ir teikti TJO atitinkamus duomenis. Kai šio reglamento atžvilgiu svarbiais klausimais pasiekiamas susitarimas dėl visuotinio požiūrio, Komisija turėtų persvarstyti šį reglamentą **siekdama, kai tikslinga, jį suderinti** su tarptautinėmis taisyklėmis;

Pakeitimas

(42) dėl tarptautinių laivybos sektoriaus aspektų pageidautina taikyti visuotinį požiūrį į laivų sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribojimą, nes dėl platesnės taikymo srities jis **būtų gerokai efektyvesnis**. Todėl, siekdama padėti Tarptautinei jūrų organizacijai (TJO) rengti tarptautines taisykles, Komisija turėtų dalytis svarbia šio reglamento įgyvendinimo informacija su TJO ir kitomis atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis ir teikti TJO atitinkamus duomenis, **siekdama tarptautiniu lygiu tęsti ES pastangas propaguoti jūrų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo plataus masto tikslus**. Kai šio reglamento atžvilgiu svarbiais klausimais pasiekiamas susitarimas dėl visuotinio požiūrio, Komisija turėtų persvarstyti šį reglamentą, **kad jį suderintų** su tarptautinėmis taisyklėmis;

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl reglamento
42 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

(42a) **siekdamos užtikrinti vienodas tarptautines sąlygas ir maksimaliai padidinti teisės aktų dėl atsinaujinančiųjų išteklių kuro ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro aplinkosauginį naudingumą, Komisija ir valstybės narės Tarptautinėje jūrų organizacijoje (IMO) ir kitose tarptautinėse organizacijose turėtų skatinti diegti patikimas atsinaujinančiųjų išteklių kuro sertifikavimo ir stebėsenos sistemas;**

Pakeitimas

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl reglamento
42 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

(42b) **Komisija turėtų užtikrinti bendradarbiavimo ir keitimosi geriausios praktikos pavyzdžiais jūrų transporto sektoriuje priemonių įgyvendinimą ir prieinamumą, kaip apibrėžta Geresnio reglamentavimo gairėse^(1a);**

Pakeitimas

^(1a) Europos Komisija, Briuselis, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Geresnio reglamentavimo gairės“, 2021 m. lapkričio 3 d. (SWD(2021)0305).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 50**Pasiūlymas dėl reglamento****43 konstatuojamoji dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

(43) atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro ir pakaitinių energijos šaltinių naudojimo į valstybės narės jurisdikcijai priklausančius uostus atvykstančiuose, juose besilankančiuose ar iš jų išvykstančiuose laivuose diegimas visoje Sąjungoje nėra toks tikslas, kurį valstybės narės galėtų pakankamai gerai pasiekti nerizikuodamos sukelti kliūčių vidaus rinkai ir iškraipyti konkurenciją tarp uostų ir laivybos veiklos vykdytojų. Šį tikslą galima geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu nustatant vienodas taisykles, kuriomis būtų sukurtos ekonominės paskatos laivybos veiklos vykdytojams toliau veikti be kliūčių, kartu įvykdant įpareigojimus naudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą. Todėl, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

Pakeitimas

(43) atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro ir pakaitinių energijos šaltinių **plėtros ir plataus masto** naudojimo į valstybės narės jurisdikcijai priklausančius uostus atvykstančiuose, juose besilankančiuose ar iš jų išvykstančiuose laivuose diegimas visoje Sąjungoje nėra toks tikslas, kurį valstybės narės galėtų pakankamai gerai pasiekti nerizikuodamos sukelti kliūčių vidaus rinkai ir iškraipyti konkurenciją tarp uostų ir laivybos veiklos vykdytojų. Šį tikslą galima geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu nustatant vienodas taisykles, kuriomis būtų sukurtos ekonominės paskatos laivybos veiklos vykdytojams toliau veikti be kliūčių, kartu įvykdant įpareigojimus naudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą. Todėl, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

Pakeitimas 51**Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos a punktas***Komisijos siūlomas tekstas*

a) į valstybės narės jurisdikcijai priklausančius uostus atvykstančiame, juose besilankančiame ar iš jų išvykstančiame laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis (ŠESD) intensyvumo ribą ir

*Pakeitimas**(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)***Pakeitimas 52****Pasiūlymas dėl reglamento****1 straipsnio 1 pastraipos b punktas***Komisijos siūlomas tekstas*

b) įpareigojimą valstybės narės jurisdikcijai priklausančiuose uostuose naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą arba netaršią technologiją,

*Pakeitimas**(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 pastraipos paskutinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

kad būtų padidintas nuoseklus atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro bei pakaitinių energijos šaltinių **naudojimas** visoje Sąjungoje, kartu užtikrinant sklandžią jūrų transporto veiklą ir vengiant iškraipyti vidaus rinką.

Pakeitimas

Tuo siekiama padidinti nuoseklų atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro bei pakaitinių energijos šaltinių **naudojimą jūrų transporto sektoriuje** visoje Sąjungoje, **atsižvelgiant į Sąjungos tikslą užtikrinti poveikio klimatui neutralumą Sąjungoje ne vėliau kaip iki 2050 m. ir į Paryžiaus susitarimo tikslus**, kartu užtikrinant sklandžią jūrų transporto veiklą, **kuriant jūrų pramonės vystymo galimybes** ir vengiant iškraipyti vidaus rinką.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Šis reglamentas taikomas visiems laivams, kurių bendroji talpa didesnė kaip 5 000, neatsižvelgiant į jų vėliavą:

Pakeitimas

(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) visai energijai, sunaudojamai per reisus iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto į valstybės narės jurisdikcijai priklausančią uostą, **ir**

Pakeitimas

b) visai energijai, sunaudojamai per reisus iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto į valstybės narės jurisdikcijai priklausančią uostą,

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) pusei energijos, sunaudojamos reisams iš atokiausiame valstybės narės jurisdikcijai priklausančiame regione esančio įplaukimo uosto arba į jį, arba

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) pusei energijos, sunaudojamos per reišus iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto arba į valstybės narės jurisdikcijai priklausančią uostą, kai pirmesnis arba paskesnis įplaukimo uostas priklauso trečiosios šalies jurisdikcijai.

Pakeitimas

(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Šis reglamentas netaikomas karo laivams, karinio jūrų laivyno pagalbiniais laivams, žvejybos arba žuvų apdoravimo laivams, mediniams primityvios konstrukcijos laivams, **ne mechaniniu būdu varomiems laivams** arba valstybiniais laivams, naudojamiems nekomerciniams tikslais.

Pakeitimas

Šis reglamentas netaikomas karo laivams, karinio jūrų laivyno pagalbiniais laivams, žvejybos arba žuvų apdoravimo laivams, mediniams primityvios konstrukcijos laivams, arba valstybiniais laivams, naudojamiems nekomerciniams tikslais.

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomas kaimyninių konteinerių perkrovimo uostų, kuriems netaikoma šiame reglamente pateikta konteinervežių įplaukimo uostų apibrėžtis, sąrašas.

Po to ne rečiau kaip kas dvejus metus Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais atnaujinamas tas kaimyninių konteinerių perkrovimo uostų, kuriems netaikoma šiame reglamente pateikta konteinervežių įplaukimo uostų apibrėžtis, sąrašas.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Tuose įgyvendinimo aktuose išvardijami kaimyniniai konteinerių perkrovimo uostai, esantys už Sąjungos ribų, bet už mažiau nei 300 jūrmylių nuo Sąjungos teritorijos, kuriuose konteinerių perkrovimo dalis, išreikšta ekvivalentiniais dvidešimties pėdų konteineriais, sudaro daugiau kaip 65 proc. viso to uosto konteinerių srauto per paskutinį dvylikos mėnesių laikotarpį, apie kurį turima atitinkamų duomenų.

Pagal tą sąrašą konteineriai laikomi perkraunamais, kai jie iškraunami iš laivo į uostą tik tam, kad būtų pakrauti į kitą laivą. Uostai, esantys trečiojoje šalyje, kurioje veiksmingai taikomos tokios pat plataus užmojo priemonės, kaip šiame reglamente nustatyti reikalavimai, neįtraukiami.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 27 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros;

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės gali netaikyti 1 dalies a ir b punktų konkreitiems maršrutams ir uostams, kai energija sunaudojama keleiviniuose laivuose, išskyrus kruizinius laivus, tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančio įplaukimo uosto ir tos pačios valstybės narės jurisdikcijai priklausančio įplaukimo uosto, esančio saloje, kurioje yra mažiau nei 100 000 nuolatinių gyventojų, ir kai energija sunaudojama jiems būnant atitinkamos salos uoste. Valstybės narės apie šias išimtis iki jų įsigaliojimo praneša Komisijai ir ši jas paskelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Tokios išimties nebetaikomos nuo 2029 m. gruodžio 31 d.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 61**Pasiūlymas dėl reglamento****2 straipsnio 2 c dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės gali netaikyti 1 dalies a ir ba punktų konkrečioms maršrutams ir uostams, kai energija sunaudojama keleiviniuose laivuose tarp vieno viename iš atokiausių regionų esančio įplaukimo uosto ir kito viename iš atokiausių regionų esančio įplaukimo uosto ir kai energija sunaudojama jiems būnant atitinkamų atokiausių regionų įplaukimo uostuose. Valstybės narės apie šias išimtis iki jų įsigaliojimo praneša Komisijai ir ši jas paskelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Tokios išimtis nebetaikomos nuo 2029 m. gruodžio 31 d. Niekas negali sutrukdyti valstybėms narėms, jų regionams ir teritorijoms nuspręsti netaikyti šios išimties arba taikyti suteiktą išimtį iki galo, t. y. 2029 m. gruodžio 31 d.

Pakeitimas 62**Pasiūlymas dėl reglamento****2 straipsnio 2 d dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės gali netaikyti 1 dalies konkrečioms maršrutams, kai energija sunaudojama reisuose, vykdomuose pagal viešųjų paslaugų sutartį, arba laivų, kuriems taikomi su viešosiomis paslaugomis susiję įsipareigojimai pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3577/92, reisuose. Valstybės narės apie šias išimtis iki jų įsigaliojimo praneša Komisijai ir ši jas paskelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Tokios išimtis nebetaikomos nuo 2029 m. gruodžio 31 d.

Pakeitimas 63**Pasiūlymas dėl reglamento****2 straipsnio 2 e dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija nuolat stebi šio reglamento poveikį krovinių nukreipimui, visų pirma per perkrovimo uostus kaimyninėse šalyse. Nustačiusi didelį neigiamą poveikį Sąjungos uostams, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų siekiant iš dalies pakeisti šį reglamentą. Visų pirma Komisija analizuoja šio reglamento poveikį atokiausiems regionams ir saloms ir prireikus siūlo šio reglamento taikymo srities pakeitimus.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos h punktas

Komisijos siūlomas tekstas

h) pakaitiniai energijos šaltiniai – laive pagaminta atsinaujinančiųjų išteklių, **t. y. vėjo arba saulės**, energija arba nuo kranto tiekama elektra;

Pakeitimas

h) pakaitiniai energijos šaltiniai – laive pagaminta atsinaujinančiųjų išteklių energija arba nuo kranto tiekama elektra;

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos h a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ha) **vėjovara arba varymas vėjo pagalba – varymo būdas, kuriuo didžiąja dalimi arba papildomai prisidedama prie bet kurio tipo laivo varymo naudojantis vėjo energija, pasitelkiamas laivui plaukiant;**

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos i punktas

Komisijos siūlomas tekstas

i) įplaukimo uostas – įplaukimo **uostas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2015/757 3 straipsnio b punkte;**

Pakeitimas

i) įplaukimo uostas – **uostas, kuriame laivas sustoja pakrauti ar iškrauti didžiosios savo krovinio dalies arba įlaipinti ar išlaipinti keleivių, taigi neapima sustojimų vien kuro papildymo, atsargų įsigijimo, įgulos paminos pasikeitimo, įplaukimo į sausąjį doką arba laivo ar jo įrangos remonto tikslais, sustojimų uoste, kai laivui prireikia pagalbos ar jį ištinka nelaimė ir perdavimams iš laivo į laivą už uostų ribų atlikti, sustojimų vien siekiant išvengti nepalankaus oro arba kai šito prireikia dėl paieškos ir gelbėjimo veiklos bei konteinervežių sustojimų kaimyniniame konteinerių perkrovimo uoste;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos m punktas

Komisijos siūlomas tekstas

m) prisišvartavęs laivas – **prisišvartavęs laivas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2015/757 3 straipsnio n punkte;**

Pakeitimas

m) prisišvartavęs laivas – **laivas, saugiai prisišvartuotas valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto krantinėje, kol yra pakraunamas, iškraunamas, įlaipinami ar išlaipinami keleiviai arba jis yra aptarnaujamas, įskaitant laiką, kai krovos ar keleivių vežimo darbai nevyksta;**

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos n punktas

Komisijos siūlomas tekstas

n) energijos sunaudojimas laive – energijos kiekis megadžauliais (MJ), kurį laivas sunaudoja varikliams ir laive esančiai įrangai tiek jūroje, tiek prisišvartavus **eksploatuoti;**

Pakeitimas

n) energijos sunaudojimas laive – energijos kiekis megadžauliais (MJ), kurį laivas sunaudoja varikliams ir laive esančiai įrangai tiek jūroje, tiek prisišvartavus **eksploatuoti be papildomos energijos, suvartojamos dėl IA arba IA Super arba lygiavertės ledo klasės laivo techninių savybių, ir papildomos energijos, kurią suvartoja laivas, kuris yra IC, IB, IA arba IA Super arba lygiavertės ledo klasės, dėl plaukimo ledo sąlygomis;**

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos q a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

qa) **ledo klasė – žymuo, kurį laivui suteikia vėliavos valstybės kompetentingos nacionalinės institucijos arba tos valstybės pripažįstama organizacija ir kuris rodo, kad laivas skirtas plaukioti jūros ledo sąlygomis;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos q b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

qb) *plaukimas ledo sąlygomis – ledo klasę turinčio laivo plaukimas jūros zonoje, kuri prasideda už ledo masės pakraščio ribos;*

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos q c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

qc) *ledo masės pakraštys – bet kuriuo konkrečiu metu esanti riba tarp atviros jūros ir bet kokios rūšies jūrinio ledo, tiek nejudančio, tiek dreifuojančio;*

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 pastraipos r punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

r) nuo kranto tiekama elektra – žemos arba aukštos įtampos, kintamos arba nuolatinės srovės elektros energijos tiekimo prisišvartavusiems laivams sistema, apimanti laivo ir krantinės įrenginius, per kurią energija **tiesiogiai** tiekama pagrindiniam laivo skirstomajam skydui ir naudojama viešbučiui, aptarnavimo darbams arba antriniam akumuliatoriams įkrauti;

r) nuo kranto tiekama elektra – žemos arba aukštos įtampos, kintamos arba nuolatinės srovės elektros energijos tiekimo prisišvartavusiems laivams sistema, apimanti laivo ir krantinės, **plūduriuojančius ir mobiliuosius** įrenginius, per kurią energija tiekama pagrindiniam laivo skirstomajam skydui ir naudojama viešbučiui, aptarnavimo darbams arba antriniam akumuliatoriams įkrauti;

Pakeitimas 73

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 2 dalies 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

— **-13** proc. – nuo 2035 m. sausio 1 d.;— **-20** proc. – nuo 2035 m. sausio 1 d.;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies ketvirta įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— -26 proc. – nuo 2040 m. sausio 1 d.;

Pakeitimas

— -38 proc. – nuo 2040 m. sausio 1 d.;

Pakeitimas 75
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies penkta įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— -59 proc. – nuo 2045 m. sausio 1 d.;

Pakeitimas

— -64 proc. – nuo 2045 m. sausio 1 d.;

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies šešta įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— -75 proc. – nuo 2050 m. sausio 1 d.;

Pakeitimas

— -80 proc. – nuo 2050 m. sausio 1 d.;

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

[Žvaigždutė: Atskaitos vertė, kuri bus skaičiuojama vėlesniu teisėkūros procedūros etapu, atitinka 2020 m. **viso** laivyno laivuose sunaudotai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutinį intensyvumą, nustatomą remiantis pagal Reglamentą (ES) 2015/757 stebėtais ir pateiktais duomenimis ir naudojantis to reglamento I priede nustatyta metodika ir standartinėmis vertėmis.]

Pakeitimas

[Žvaigždutė: Atskaitos vertė, kuri bus skaičiuojama vėlesniu teisėkūros procedūros etapu, atitinka 2020 m. **Sąjungos** laivyno laivuose sunaudotai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis vidutinį intensyvumą, nustatomą remiantis pagal Reglamentą (ES) 2015/757 stebėtais ir pateiktais duomenimis ir naudojantis to reglamento I priede nustatyta metodika ir standartinėmis vertėmis.]

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Laive sunaudotai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumas apskaičiuojamas pagal I priede nurodytą metodiką kaip išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tenkantis vienam energijos vienetui.

Pakeitimas

3. Laive sunaudotai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumas apskaičiuojamas pagal I priede nurodytą metodiką kaip išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tenkantis vienam energijos vienetui. ***Ledo klasę turintiems laivams taikomas koregavimo koeficientas, gaunamas atimant dėl plaukimo ledo sąlygomis suvartojamą didesnę kuro kiekį.***

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Apskaičiuojant išmetamųjų teršalų faktorius remiamasi šio reglamento II priede pateikiamomis standartinėmis vertėmis. Kai egzistuoja faktinės vertės, patikrintos sertifikavimo būdais arba tiesioginiais išmetamųjų teršalų matavimais, vietoj jų gali būti naudojamos šios faktinės vertės.

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl reglamento
4 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus II priedui pakeisti, siekiant įtraukti WtW išmetamųjų teršalų faktorius, susijusius su bet kuriais naujais energijos ištekliais, ***arba*** pritaikyti esamus išmetamųjų teršalų faktorius, kad būtų užtikrintas nuoseklumas su būsimais tarptautiniais standartais arba Sąjungos energetikos srities teisės aktais.

Pakeitimas

4. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus II priedui pakeisti, siekiant įtraukti WtW išmetamųjų teršalų faktorius, susijusius su bet kuriais naujais energijos ištekliais, pritaikyti esamus išmetamųjų teršalų faktorius, kad būtų užtikrintas nuoseklumas su būsimais tarptautiniais standartais arba Sąjungos energetikos srities teisės aktais, ***ir užtikrinti, kad, kiek įmanoma, jie atspindėtų tikrąjį visais kuro naudojimo ciklo etapais išmetamą teršalų kiekį, remiantis geriausiomis turimomis mokslinėmis ir techninėmis žiniomis.***

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 81**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 4 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Rengiamos uostų valdymo įstaigų, terminalų operatorių, laivų savininkų, laivų operatorių, kuro tiekėjų ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų konsultacijos, siekiant užtikrinti bendradarbiavimą alternatyviųjų degalų tiekimo, kuris planuojamas ir diegiamas atskiruose uostuose, taip pat paklausos, kurios tikimasi iš laivų, įplaukiančių į tuos uostus, klausimais.

Pakeitimas 82**Pasiūlymas dėl reglamento****4 a straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a straipsnis**Nebiologinės kilmės degalai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių**

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, prireikus pasinaudodamos Direktyvoje XXXX [Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva] nustatytais kreditų mainų mechanizmais, siekdamos užtikrinti, kad jų teritorijoje esančiuose uostuose būtų prieinami nebiologinės kilmės degalai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

2. Nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2034 m. gruodžio 31 d., apskaičiuojant laivuose naudojamos energijos taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą, I priedo 1 lygties vardiklyje bus naudojamas koeficientas 2, siekiant skatinti nebiologinės kilmės degalus iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojančias įmones.

3. Vadovaujantis 9 straipsnio 1 dalies b punktu, nuo 2030 m. sausio 1 d. bent 2 proc. metinio laive naudojamos energijos vidurkio turi sudaryti nebiologinės kilmės degalai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių.

4. Iki 2034 m. gruodžio 31 d. 3 dalis netaikoma bendrovėms ir jų patronuojamosioms įmonėms, eksploatuojančioms tris ar mažiau laivų, patenkančių į 2 straipsnio 1 dalyje nustatytą taikymo sritį.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5. Vėliausiai 2028 m. Komisija įvertina 3 dalyje nustatytą prievolę, siekdama ją pakoreguoti, jeigu:

- didelį susirūpinimą kelia nebiologinės kilmės degalų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos pajėgumas, prieinamumas arba kaina arba
- gerokai sumažėja nebiologinės kilmės degalų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių kaina ir išauga visapusiškas jų geografinis prieinamumas, taigi pririekia padidinti dalinės kvotos dydį, kad būtų pasiekti Sąjungos klimato politikos tikslai.

6. Komisija įgaliojama pagal 26 straipsnį priimti deleguotuosius aktus šio vertinimo kriterijams apibrėžti ir 4a straipsnio 3 dalyje bei V priede nustatytoms prievolėms pakoreguoti, jei tokia būtinybė konstatuojama pagal 5 dalį atliktame įvertinime.

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Nuo 2030 m. sausio 1 d. **valstybės narės jurisdikcijai priklausančiame uoste** prisišvartavęs laivas prisijungia prie nuo kranto tiekiamos elektros ir, kol yra prisišvartavęs, naudojami visiems **energijos** poreikiams patenkinti.

Pakeitimas

1. Nuo 2030 m. sausio 1 d. **uoste, kuriam taikomas Reglamento XXXX-XXX (Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentas) 9 straipsnis**, prisišvartavęs laivas prisijungia prie nuo kranto tiekiamos elektros **tinklo** ir, kol yra prisišvartavęs, naudojami visiems **savo elektros** poreikiams patenkinti. **Jei TEN-T nepriklausančiame uoste savanoriškai įrengtas nuo kranto tiekiamos elektros tinklas, į tą uostą įplaukiantys laivai, turintys su tuo tinklu suderinamą įrangą, prie jo prisijungia vietoje, kurioje prisišvartuoja atvykę.**

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) kurie naudoja netaršias technologijas, kaip nurodyta III **priede**;

Pakeitimas

b) kurie naudoja netaršias technologijas, kaip nurodyta III **priede, jeigu užtikrina, kad jų išmetamas teršalų kiekis nuolat atitinka sumažintą išmetamą teršalų kiekį, kuris būtų užtikrintas naudojantis nuo kranto tiekiamos elektros tinklu;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) kurie negali prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros, nes uoste nėra **prijungimo** taškų;

Pakeitimas

d) kurie negali prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros, nes uoste nėra **prisijungimo** taškų, **įskaitant dėl (laikino) tinklo pajėgumų trūkumo, taip pat ir tuo metu, kai prieplaukoje stovintys laivai turi didžiausią (sezoninį) elektros energijos poreikį;**

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 3 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) kurie negali prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros, nes uosto krantinės įrenginys yra nesuderinamas su laive esančia nuo kranto tiekiamos elektros įranga;

Pakeitimas

e) kurie negali prisijungti prie nuo kranto tiekiamos elektros, nes uosto krantinės įrenginys yra nesuderinamas su laive esančia nuo kranto tiekiamos elektros įranga, **jeigu laive esanti elektros tiekimo nuo kranto įranga sertifikuota pagal Reglamento XXXX-XXX (Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentas) II priede apibrėžtus jūrų laivų prisijungimo prie kranto sistemų standartus;**

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Laivų operatoriai iš anksto informuoja uostus, į kuriuos įplaukia, kad ketina prisijungti prie elektros tiekimo nuo kranto tinklo arba naudoti netaršią technologiją, apibrėžtą šio reglamento III priede. Kai taikytina, laivų operatoriai taip pat nurodo, elektros kiekį, kurio, tikėtina, jiems reikės įplaukus į uostą, ir informuoja apie laive esančią elektros įrangą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 88
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus III priedui pakeisti, siekiant į taikytinų netaršių technologijų **arba jų naudojimo kriterijų** sąrašą įtraukti nuorodas į naujas technologijas, jeigu nustatoma, kad, atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą, šios naujos technologijos yra **lygiavertės** tame priede išvardytoms technologijoms.

Pakeitimas

4. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus III priedui pakeisti, siekiant į taikytinų netaršių technologijų sąrašą įtraukti nuorodas į naujas technologijas **arba koreguoti jų naudojimo kriterijus**, jeigu nustatoma, kad, atsižvelgiant į mokslo ir technikos pažangą, šios naujos technologijos **ar jų naudojimo kriterijai** yra **lygiavertčiai** tame priede išvardytoms technologijoms **arba už jas geresni**.

Pakeitimas 89
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Iplaukimo uosto valdymo įstaiga nustato, ar taikytinos 3 dalyje nurodytos išimtys, ir pagal IV priede išdėstytus reikalavimus išduoda arba atsisako išduoti sertifikatą.

Pakeitimas

5. Iplaukimo uosto valdymo įstaiga **arba, kai taikoma, terminalo operatorius ar kompetentinga institucija** nustato, ar taikytinos 3 dalyje nurodytos išimtys, ir pagal IV priede išdėstytus reikalavimus išduoda arba atsisako išduoti sertifikatą.

Pakeitimas 90
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Nuo 2035 m. sausio 1 d. 3 dalies d ir e punktuose išvardytos išimtys negali būti taikomos konkrečiam laivui iš viso daugiau negu penkis kartus per vienus ataskaitinius metus. Šios nuostatos įvykdymo tikslu įplaukimas į uostą neskaičiuojamas, jeigu bendrovė įrodo, kad ji pagrįstai negalėjo žinoti, kad laivas negalės prisijungti dėl 3 dalies d ir e punktuose nurodytų priežasčių.

Pakeitimas

Išbraukta.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 91**Pasiūlymas dėl reglamento****5 straipsnio 7 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7a. Rengiamos uostų valdymo įstaigų, terminalų operatorių, laivų savininkų, laivų operatorių, elektros tiekimo nuo kranto sistemų tiekėjų, tinklo valdytojų ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų konsultacijos, siekiant užtikrinti bendradarbiavimą elektros tiekimo nuo kranto infrastruktūros, kuri planuojama ir diegiama atskiruose uostuose, taip pat paklausos, kurios tikimasi iš laivų, įplaukiančių į tuos uostus, klausimais.

Pakeitimas 92**Pasiūlymas dėl reglamento****6 straipsnio 4 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Bendrovės turi skaidriai ir tiksliai rinkti, registruoti, kaupti, analizuoti ir dokumentais patvirtinti stebėsenos duomenis, pateikdamos prielaidas, nuorodas, išmetamųjų teršalų faktorius ir veiklos duomenis, kad tikrintojas galėtų nustatyti laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą.

4. Bendrovės turi skaidriai ir tiksliai rinkti, registruoti, kaupti, analizuoti ir dokumentais patvirtinti stebėsenos duomenis, pateikdamos prielaidas, nuorodas, išmetamųjų teršalų faktorius ir veiklos duomenis **bei visą kitą informaciją, būtiną norint laikytis šio reglamento**, kad tikrintojas galėtų nustatyti laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumą.

Pakeitimas 93**Pasiūlymas dėl reglamento****7 straipsnio 3 dalies e punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

e) plaukiojimo metu ir prisišvartavus planuojamų laive naudoti energijos šaltinių aprašas 4 ir 5 straipsniuose **išdėstytiems reikalavimams** įvykdyti;

e) plaukiojimo metu ir prisišvartavus planuojamų laive naudoti energijos šaltinių aprašas **reikalavimams, išdėstytiems atitinkamai** 4 ir 5 straipsniuose **bei I ir III prieduose**, įvykdyti;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl reglamento

7 straipsnio 3 dalies k punktas

Komisijos siūlomas tekstas

k) metodo, kuris turi būti taikomas siekiant nustatyti pakaitinius duomenis, skirtus duomenų spragoms užpildyti, aprašas;

Pakeitimas

k) metodo, kuris turi būti taikomas siekiant nustatyti pakaitinius duomenis, skirtus duomenų spragoms užpildyti **arba duomenų klaidoms aptikti ir ištaisyti**, aprašas;

Pakeitimas 95

Pasiūlymas dėl reglamento

7 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Jei papildoma energija, kurios prireikia dėl laivo ledo klasės, neįtraukiama apskaičiuojant laive suvartojamą energiją, į stebėsenos planą taip pat įtraukiama:

- a) informacija apie laivo ledo klasę;
- b) per visą reisą nuplaukto atstumo stebėsenos procedūros aprašymas, ir
- c) kai plaukiojama ledo sąlygomis, – plaukiojimo ledo sąlygomis data ir laikas, suvartotas kuras ir energija, gauta naudojant pakaitinius energijos šaltinius arba netaršią technologiją, nurodytą III priede.

Pakeitimas 96

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Bendrovės reguliariai ir ne rečiau kaip kartą per metus tikrina, ar laivo stebėsenos planas atitinka laivo pobūdį ir eksploataavimo būdą ir ar jame esančius duomenis galima pagerinti.

Pakeitimas

1. Bendrovės reguliariai ir ne rečiau kaip kartą per metus tikrina, ar laivo stebėsenos planas atitinka laivo pobūdį ir eksploataavimo būdą ir ar jame esančius duomenis galima pagerinti, **pataisyti arba atnaujinti**.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 97

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Bendrovės daro stebėsenos plano pakeitimus šiais atvejais:

Pakeitimas

2. Bendrovės **nepagrįstai nedelsdamos** daro stebėsenos plano pakeitimus šiais atvejais:

Pakeitimas 98

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 dalies e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) **jei nustatoma, kad metodai, skirti užkirsti kelią duomenų klaidoms ir jas aptikti, nėra tinkami duomenų patikimumui ir skaidrumui užtikrinti.**

Pakeitimas 99

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Bendrovės teikia tikslus ir patikimus duomenis apie taršos ŠESD intensyvumą ir biokuro, biodujų, nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų energijos išteklių kuro ir perdirbtos anglies kuro tvarumo savybes, patikrintas pagal schemą, kurią Komisija pripažino pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnio 5 ir 6 dalis.

Pakeitimas

2. Bendrovės teikia tikslus, **išsamius** ir patikimus duomenis apie taršos ŠESD intensyvumą ir biokuro, biodujų, nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų energijos išteklių kuro ir perdirbtos anglies kuro tvarumo savybes, patikrintas pagal schemą, kurią Komisija pripažino pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnio 5 ir 6 dalis.

Pakeitimas 100

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Įmonės turi teisę nukrypti nuo nustatytų **WtW** TtW išmetamųjų teršalų faktorių standartinių verčių, jeigu faktinės vertės sertifikuojamos **laboratoriniais bandymais arba** tiesioginiais išmetamųjų teršalų matavimais. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant **laboratorinių bandymų ir** tiesioginių išmetamųjų teršalų matavimų taisykles.

Pakeitimas

3. Įmonės turi teisę nukrypti nuo nustatytų TtW išmetamųjų teršalų faktorių standartinių verčių, jeigu faktinės vertės sertifikuojamos tiesioginiais išmetamųjų teršalų matavimais, **vadovaujantis Direktyvoje (ES) 2018/2001 ir Direktyvoje (ES) XXXX/XXXX (Dujų direktyva) apibrėžtomis galiojančiomis sertifikavimo ir patikrinimo sistemomis.** Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant tiesioginių išmetamųjų teršalų matavimų taisykles.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 101
Pasiūlymas dėl reglamento
9 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9a straipsnis

Kito kuro sertifikavimas

1. Įmonės turi teisę nukrypti nuo nustatytų viso kuro WtT išmetamųjų teršalų faktorių standartinių verčių, jeigu faktinės vertės nustatomos sertifikavimo būdais arba tiesioginiais išmetamųjų teršalų matavimais.
2. Įmonės turi teisę nukrypti nuo nustatytų viso kuro TtW išmetamųjų teršalų faktorių standartinių verčių, jeigu faktinės vertės sertifikuojamos tiesioginiais išmetamųjų teršalų matavimais.
3. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant tikrojo WtT išmetamųjų teršalų kiekio sertifikavimo taisykles ir tiesioginių išmetamųjų teršalų matavimų taisykles.

Pakeitimas 102
Pasiūlymas dėl reglamento
10 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Tikrintojas įvertina stebėsenos plano atitiktį 6 ir 9 straipsniuose nustatytiems reikalavimams. Jei tikrinimo metu nustatoma neatitikimų tiems reikalavimams, atitinkama bendrovė atitinkamai patikslina savo stebėsenos planą ir šį patikslintą stebėsenos planą pateikia tikrintojui galutiniam įvertinimui prieš prasidedant ataskaitiniam laikotarpiui. Atitinkama bendrovė su tikrintoju susitaria dėl laikotarpio, būtino tiems patikslinimams padaryti. Tas laikotarpis negali trukti ilgiau nei iki ataskaitinio laikotarpio pradžios.

1. Tikrintojas įvertina stebėsenos plano atitiktį 6 ir 9 straipsniuose nustatytiems reikalavimams. Jei tikrinimo metu nustatoma neatitikimų tiems reikalavimams, atitinkama bendrovė, **be reikalo nedelsdama**, atitinkamai patikslina savo stebėsenos planą ir šį patikslintą stebėsenos planą pateikia tikrintojui galutiniam įvertinimui prieš prasidedant ataskaitiniam laikotarpiui. Atitinkama bendrovė su tikrintoju susitaria dėl laikotarpio, būtino tiems patikslinimams padaryti. Tas laikotarpis negali trukti ilgiau nei iki ataskaitinio laikotarpio pradžios.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 103
Pasiūlymas dėl reglamento
10 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jei tikrinimo įvertinime nustatoma, kad yra neteisingų teiginių arba neatitikčių šio reglamento reikalavimams, tikrintojas apie tai laiku informuoja atitinkamą bendrovę. Tada ta bendrovė ištaiso neteisingus teiginius ar neatitiktį, kad būtų galima laiku baigti tikrinimo procesą.

Pakeitimas

3. Jei tikrinimo įvertinime nustatoma, kad yra neteisingų teiginių arba neatitikčių šio reglamento reikalavimams, tikrintojas apie tai laiku informuoja atitinkamą bendrovę. Tada ta bendrovė, **be reikalo nedelsdama**, ištaiso neteisingus teiginius ar neatitiktį, kad būtų galima laiku baigti tikrinimo procesą.

Pakeitimas 104
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) naudojimąsi nuo kranto tiekama elektra arba **pagal** 5 straipsnio 5 dalį patvirtintų **išimčių** buvimą.

Pakeitimas

d) naudojimąsi nuo kranto tiekama elektra arba 5 straipsnio 3 dalyje išvardytų **išimčių**, patvirtintų **pagal 5 straipsnio 5 dalį**, buvimą.

Pakeitimas 105
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) atitinkami laivo įrašai yra išsamūs ir nuoseklūs.

Pakeitimas

d) atitinkami laivo įrašai yra išsamūs, **skaidrūs** ir nuoseklūs.

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Tikrintojas nustato galimus pavojus, susijusius su stebėsenos ir ataskaitų teikimo procedūra, ataskaitoje pateiktą laivuose sunaudojamos energijos kiekį, rūšį ir išmetamųjų teršalų faktorių palygindamas su apytikriai apskaičiuotais duomenimis, grindžiamais laivų sekimo duomenimis ir charakteristikomis, pavyzdžiui, įmontuoto variklio galia. Jei nustatoma didelių **nukrypimų**, tikrintojas atlieka **išsamesnes analizes**.

Pakeitimas

1. Tikrintojas nustato galimus pavojus, susijusius su stebėsenos ir ataskaitų teikimo procedūra, ataskaitoje pateiktą laivuose sunaudojamos energijos kiekį, rūšį ir išmetamųjų teršalų faktorių palygindamas su apytikriai apskaičiuotais duomenimis, grindžiamais laivų sekimo duomenimis ir charakteristikomis, pavyzdžiui, įmontuoto variklio galia. Jei nustatoma didelių **skirtumų, kurie trukdytų pasiekti šio reglamento tikslus**, tikrintojas atlieka **tolesnę analizę**.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Tikrintojus pagal šį reglamentą vykdomai veiklai akredituoja nacionalinė akreditavimo įstaiga pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008.

Pakeitimas

1. Tikrintojus pagal šį reglamentą vykdomai veiklai akredituoja nacionalinė akreditavimo įstaiga pagal Reglamentą (EB) Nr. 765/2008. **Nacionalinė akreditavimo įstaiga reguliariai praneša Komisijai akredituotų tikrintojų sąrašą ir pateikia visą susijusią kontaktinę informaciją.**

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Nacionalinės akreditavimo įstaigos užtikrina, kad tikrintojas:

- a) išmanytų laivybos sritį;
- b) nuolat turėtų daug vadovaujančio, techninio ir pagalbinio personalo, atitinkančio jo tikrinamų laivų kiekį;
- c) jei ir kai reikia, galėtų į kiekvieną darbo vietą skirti priemonių ir darbuotojų, tinkančių įvykdyti užduotims, kurias reikia įvykdyti pagal šio reglamento V skyriuje išvardytų įvairių užduočių sąrašą.

Pakeitimas 109
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. siekiant išvengti galimų interesų konfliktų, tikrintojo pajamos neturi būti didžiąja dalimi priklausomos nuo vienos bendrovės.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 110
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomus tikrintojų akreditavimo metodus ir **kriterijus**. Tuose deleguotuosiuose aktuose nurodyti metodai grindžiami 10 ir 11 straipsniuose numatytais tikrinimo principais ir atitinkamais tarptautiniu mastu pripažintais standartais.

Pakeitimas

3. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomus tikrintojų akreditavimo metodus, **kriterijus ir kitas taisykles, siekiant užtikrinti tikrintojų nepriklausomumą ir nešališkumą**. Tuose deleguotuosiuose aktuose nurodyti metodai grindžiami 10 ir 11 straipsniuose numatytais tikrinimo principais ir atitinkamais tarptautiniu mastu pripažintais standartais.

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) kiekvienos rūšies kuro, sunaudoto prisišvartavus ir jūroje, kiekį;

Pakeitimas

c) kiekvienos rūšies kuro, sunaudoto prisišvartavus ir jūroje, kiekį, **įskaitant švartavimosi vietoje navigacijos tikslais sunaudotą elektros energijos kiekį**;

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) kiekvienos rūšies kuro, sunaudoto prisišvartavus ir jūroje, taip pat WtW išmetamųjų teršalų faktorius, išskirstytus pagal WtW, TtW ir nevaldomuosius išmetamuosius teršalus, apimančius visas atitinkamas šiltnamio efektą sukeliančias dujas;

Pakeitimas

d) kiekvienos rūšies kuro, **įskaitant nuo kranto tiekiamą elektros energiją**, sunaudoto prisišvartavus ir jūroje, taip pat WtW išmetamųjų teršalų faktorius, išskirstytus pagal WtW, TtW ir nevaldomuosius išmetamuosius teršalus, apimančius visas atitinkamas šiltnamio efektą sukeliančias dujas;

Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 1 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) kiekvienos rūšies pakaitinių šaltinių energijos, sunaudotos prisišvartavus ir jūroje, kiekį.

Pakeitimas

e) kiekvienos rūšies pakaitinių šaltinių energijos, sunaudotos prisišvartavus ir jūroje, **įskaitant kurą, elektros energiją, vėjo ir saulės energiją**, kiekį.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 114

Pasiūlymas dėl reglamento

14 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Jei papildomas energijos kiekis, kurio reikia dėl laivo ledo klasės, neįtraukiamas į laive suvartojamą energijos kiekį, į stebėsenos planą taip pat įtraukiama:

- a) laivo ledo klasė;
- b) plaukimo ledo sąlygomis data ir laikas;
- c) kiekvienos rūšies kuro, sunaudoto plaukiant ledo sąlygomis, kiekis;
- d) kiekvienos rūšies pakaitinių šaltinių energijos, suvartotos plaukiant ledo sąlygomis, kiekis;
- e) plaukimo ledo sąlygomis atstumas;
- f) per reisą nuplauktas atstumas;
- g) kiekvienos rūšies kuro, sunaudoto jūroje, kiekis ir
- h) kiekvienos rūšies pakaitinių šaltinių energijos, suvartotos jūroje, kiekis.

Pakeitimas 115

Pasiūlymas dėl reglamento

14 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Bendrovės **kartą per metus** skaidriai registruoja 1 dalyje nurodytą informaciją ir duomenis, kad tikrintojas galėtų patikrinti atitiktį šiam reglamentui.

2. Bendrovės **laiku ir** skaidriai registruoja 1 dalyje nurodytą informaciją ir duomenis **ir parengia metinę jų suvestinę**, kad tikrintojas galėtų patikrinti atitiktį šiam reglamentui.

Pakeitimas 116

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio 2 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) surinkti pagal 14 straipsnio 3 dalį teikiamą informaciją ir pateikti ją valstybės narės kompetentingai institucijai.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 117**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 2 dalies d punktas***Komisijos siūlomas tekstas*

d) apskaičiuoja 20 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų nuobaudų sumą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 118**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 3 a dalis (nauja)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

3a. Remdamasi tikrintojo pateikta informacija, valstybės narės kompetentinga institucija apskaičiuoja 20 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų nuobaudų sumą ir apie tai praneša bendrovei.

Pakeitimas 119**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 4 a dalis (nauja)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

4a. Laivybos bendrovę administruojanti institucija yra:

- a) jei laivybos bendrovė užregistruota kurioje nors valstybėje narėje – valstybė narė, kurioje laivybos bendrovė yra užregistruota;*
- b) jei laivybos bendrovė neužregistruota jokiaje valstybėje narėje – valstybė narė, į kurios uostus, kaip apskaičiuota, laivybos bendrovės laivai vykdant reisu, patenkančius į 2 straipsnyje nustatytą taikymo sritį, per pastaruosius dvejus stebėsenos metus įplaukė daugiausia;*
- c) jei laivybos bendrovė neužregistruota jokiaje valstybėje narėje ir per pastaruosius dvejus stebėsenos metus neįvykdė nė vieno į 2 straipsnyje nustatytą taikymo sritį patenkančio reiso, administruojanti institucija yra valstybė narė, iš kurios laivybos bendrovė pradėjo savo pirmąjį į 2 straipsnyje nustatytą taikymo sritį patenkančią reisą.*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl reglamento
16 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija atitiktčiai 4 ir 5 straipsniam stebėti **parengia** elektroninę duomenų bazę, užtikrina jos veikimą ir ją atnaujina. Atitikties duomenų bazė naudojama laivų atitikties balansui registruoti **ir** 17 bei 18 straipsniuose išdėstytiems lankstumo mechanizmams **taikyti. Ji yra prieinama bendrovėms, tikrintojams, kompetentingoms institucijoms ir Komisijai.**

Pakeitimas

1. Komisija atitiktčiai 4 ir 5 straipsniam stebėti **sukuria** elektroninę **atitikties** duomenų bazę, **integruotą į pagal Reglamentą (ES) 2015/757 nustatytą THETIS-MRV sistemą**, užtikrina jos veikimą ir ją atnaujina. Atitikties duomenų bazė naudojama laivų atitikties balansui registruoti, **5 straipsnio 3 dalyje nustatytoms išimtims**, 17 bei 18 straipsniuose išdėstytiems lankstumo mechanizmams **ir pagal 20 straipsnį gautoms baudoms taikyti.** Ji yra prieinama bendrovėms, tikrintojams, kompetentingoms institucijoms ir Komisijai.

Pakeitimas 121
Pasiūlymas dėl reglamento
16 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Bendrovėms leidžiama kaupti atitikties reikalavimams perteklių iš laivų, kuriems šis reglamentas netaikomas ir kurie yra varomi tik atsinaujinančiųjų išteklių energija, pvz., vėjo ar saulės energija, jei šie laivai naudojami ne tik laisvalaikio tikslais.

Pakeitimas 122
Pasiūlymas dėl reglamento
16 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Iki kiekvienų metų balandžio 30 d. bendrovė atitikties duomenų bazėje registruoja 15 straipsnio 2 dalyje nurodytą tikrintojo nustatytą kiekvieno savo laivo informaciją kartu su informacija, pagal kurią galima identifikuoti laivą, bendrovę ir nustatyti vertinimą atlikusio tikrintojo tapatybę.

Pakeitimas

3. Iki kiekvienų metų balandžio 30 d. bendrovė atitikties duomenų bazėje registruoja 15 straipsnio 2 dalyje nurodytą tikrintojo nustatytą **ir apskaičiuotą** kiekvieno savo laivo informaciją, **informaciją, kaip naudojami 17 ir 18 straipsniuose nustatyti lankstumo mechanizmai, kasmetines išimtis, jei tokių yra, taikomas pagal 5 straipsnio 3 dalį**, kartu su informacija, pagal kurią galima identifikuoti laivą, bendrovę ir nustatyti vertinimą atlikusio tikrintojo tapatybę.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 123
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. **Kai laivas** ataskaitiniu laikotarpiu turi atitikties **perteklių**, bendrovė gali jį perkelti į ateinančio ataskaitinio laikotarpio laivo atitikties balansą. Tikrintojui sutikus, bendrovė atitikties pertekliaus perkėlimą į ateinančio ataskaitinio laikotarpio atitikties balansą užregistruoja atitikties duomenų bazėje. Kai išduodamas „FuelEU“ atitikties sertifikatas, bendrovė atitikties pertekliaus perkelti nebegali.

Pakeitimas

1. **Remdamasi 15 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, kai** ataskaitiniu laikotarpiu **laivas** turi atitikties **perteklių, susijusių su taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumu arba nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro kvota, kaip nurodyta atitinkamai 4 straipsnio 2 dalyje ir 4a straipsnio 3 dalyje**, bendrovė gali jį perkelti į ateinančio ataskaitinio laikotarpio laivo atitikties balansą. Tikrintojui sutikus, bendrovė atitikties pertekliaus perkėlimą į ateinančio ataskaitinio laikotarpio atitikties balansą užregistruoja atitikties duomenų bazėje. Kai išduodamas „FuelEU“ atitikties sertifikatas, bendrovė atitikties pertekliaus perkelti nebegali. **Kito ataskaitinio laikotarpio nepanaudotas atitikties perteklius galioja trejus metus.**

Pakeitimas 124
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Dviejų ar daugiau laivų, kuriuos tikrina tas pats tikrintojas, atitikties balansus galima sutelkti 4 straipsnio reikalavimams įvykdyti. Laivo atitikties balanso tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu negalima įtraukti daugiau negu į vieną fondą.

Pakeitimas

1. Dviejų ar daugiau laivų, kuriuos tikrina tas pats tikrintojas, **taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ir nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro kvotų, kaip nurodyta atitinkamai 4 straipsnio 2 dalyje ir 4a straipsnio 3 dalyje**, atitikties balansus galima sutelkti 4 ir 4a straipsnio reikalavimams įvykdyti. Laivo atitikties balanso tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu negalima įtraukti daugiau negu į vieną fondą.

Pakeitimas 125
Pasiūlymas dėl reglamento
20 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kai metų, einančių po ataskaitinio laikotarpio, gegužės 1 d. laivas turi atitikties trūkumą, bendrovė sumoka nuobaudą. **Tikrintojas** nuobaudos sumą apskaičiuoja pagal V priede **nurodytą formulę**.

Pakeitimas

1. Kai metų, einančių po ataskaitinio laikotarpio, gegužės 1 d. laivas turi atitikties trūkumą, bendrovė sumoka **taisomąją** nuobaudą. **Valstybės narės kompetentinga institucija, remdamasi tikrintojo pateikta informacija**, nuobaudos sumą apskaičiuoja pagal V priede **nurodytas formules, susijusias su taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribomis ir, kai taikoma, nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro kvota, kaip nurodyta atitinkamai 4 straipsnio 2 dalyje ir 4a straipsnio 3 dalyje**.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 126
Pasiūlymas dėl reglamento
20 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Bendrovė nuobaudą sumoka už kiekvieną reikalavimų neatitinkantį įplaukimą į uostą. **Tikrintojas** nuobaudos sumą apskaičiuoja 250 EUR sumą **padaugindamas** iš laive įrengtos galios megavatais ir iš prisišvartavus praleistų valandų skaičiaus.

Pakeitimas

2. Bendrovė nuobaudą sumoka už kiekvieną reikalavimų neatitinkantį įplaukimą į uostą. **Valstybės narės kompetentinga institucija, remdamasi tikrintojo pateikta informacija**, nuobaudos sumą apskaičiuoja 250 EUR sumą **2022 m. kainomis padaugindama** iš laive įrengtos galios megavatais ir iš prisišvartavus praleistų valandų skaičiaus. **Atliekant šį apskaičiavimą, laikoma, kad laikas, reikalingas prisijungimui prie nuo kranto tiekiamos elektros tinklo, yra dvi valandos, ir šis laikas automatiškai atimamas iš apskaičiuoto visų valandų, praleistų prisišvartavus, skaičiaus, kad būtų atsižvelgta į laiką, kurio reikia prisijungimui prie nuo kranto tiekiamos elektros tinklo.**

Pakeitimas 127
Pasiūlymas dėl reglamento
20 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

3a. **Administruojančioji valstybė užtikrina, kad už visus laivus, kurie ataskaitinių metų birželio 1 d. turi atitikties trūkumų, po galimo jų kompetentingos institucijos patvirtinimo bendrovė ne vėliau kaip ataskaitinių metų birželio 30 d. sumokėtų sumą, lygią nuobaudai, apskaičiuotai pagal V priedo B dalyje nurodytas formules.**

Pakeitimas

Pakeitimas 128
Pasiūlymas dėl reglamento
20 straipsnio 3 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

3b. **Jei bendrovė sudaro sutartį su komerciniu operatoriumi, nurodydama, kad šis operatorius yra atsakingas už kuro pirkimą ir laivo eksploatavimą, bendrovė ir tas komercinis operatorius sutartimi nustato, kad pastarasis yra atsakingas už išlaidų, atsirandančių paskyrus šiame straipsnyje nurodytas nuobaudas, apmokėjimą. Taikant šią dalį, būti atsakingu už laivo eksploatavimą reiškia sprendimų dėl vežamo krovinio, kelionės maršruto, laivo kurso ir (arba) laivo greičio priėmimą.**

Pakeitimas

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 129

Pasiūlymas dėl reglamento

20 straipsnio 3 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3c. Kai bendrovė arba komercinis operatorius sudaro sutartį su kuro tiekėju, pagal kurią pastarasis yra atsakingas už tam tikro kuro tiekimą, į tą sutartį įtraukiamos nuostatos, nustatančios kuro tiekėjo atsakomybę kompensuoti už bendrovės ar komercinio operatoriaus sumokėtas šiame straipsnyje nurodytas nuobaudas, jei kuras nebuvo pristatytas pagal sutartas sąlygas. Taikant šią dalį, pagal minėtas sutartis tiekiamas kuras turi atitikti 9 straipsnio 1 dalies b punkto nuostatas.

Pakeitimas 130

Pasiūlymas dėl reglamento

20 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus V priedui pakeisti, siekiant pritaikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą formulę ir pakeisti šio straipsnio I dalyje nustatytą pastovaus dydžio nuobaudos sumą, atsižvelgiant į energijos **kainų tendencijas**.

4. Komisijai pagal 26 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus V priedui pakeisti, siekiant pritaikyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą formulę ir pakeisti šio straipsnio 2 dalyje nustatytą pastovaus dydžio nuobaudos sumą, **kai tik dėl energijos kainų tendencijų išnyksta atgrasomasis tų esamų nuobaudų poveikis**. Atsižvelgiant į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą formulę, gaunama nuobauda turėtų pranokti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro, kuriuos laivas būtų sunaudojęs, jei būtų laikęsis šio reglamento reikalavimų, kiekį ir kainą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 131
Pasiūlymas dėl reglamento
21 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. 20 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos nuobaudos paskirstomos taip, kad būtų remiami bendri projektai, kuriais siekiama laivybos sektoriuje greitai diegti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą. Iš nuobaudų surinktomis lėšomis finansuojamais projektais skatinama gaminti daugiau laivybos sektoriui skirto atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro, palengvinti tinkamų bunkeravimo infrastruktūros objektų arba elektros prijungimo taškų statybą uostuose ir remti novatoriškiausių visame laivyne Europos technologijų kūrimą, bandymus ir diegimą, kad būtų gerokai sumažintas išmetamųjų teršalų kiekis.

Pakeitimas

1. 20 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos nuobaudos paskirstomos taip, kad būtų remiami bendri projektai, kuriais siekiama laivybos sektoriuje greitai diegti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kurą. Iš nuobaudų surinktomis lėšomis finansuojamais projektais skatinama gaminti daugiau laivybos sektoriui skirto atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro, palengvinti tinkamų bunkeravimo infrastruktūros objektų arba elektros prijungimo taškų statybą uostuose, **arba, jei reikia, pritaikyti antžeminę struktūrą** ir remti novatoriškiausių visame laivyne Europos technologijų kūrimą, bandymus ir diegimą, kad būtų gerokai sumažintas išmetamųjų teršalų kiekis.

Pakeitimas 132
Pasiūlymas dėl reglamento
21 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Iš 1 dalyje nurodytų nuobaudų surinktos pajamos skiriamos Direktyvos 2003/87/EB **10a straipsnio 8 dalyje nurodytam Inovacijų fondui**. Šios pajamos laikomos Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalyje nurodytomis išorės asignuotosiomis pajamomis ir panaudojamos pagal **Inovacijų** fondui taikytinas taisykles.

Pakeitimas

2. Iš 1 dalyje nurodytų nuobaudų surinktos pajamos skiriamos Direktyvos 2003/87/EB **3gab straipsnyje nurodytam Vandenyno fondui**. Šios pajamos skiriamos jūrų sektoriui ir **prisideda prie jo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo**. Šios pajamos laikomos Finansinio reglamento 21 straipsnio 5 dalyje nurodytomis išorės asignuotosiomis pajamomis ir panaudojamos pagal **Vandenyno** fondui taikytinas taisykles.

Pakeitimas 133
Pasiūlymas dėl reglamento
24 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Bendrovės turi teisę prašyti, kad būtų peržiūrėti pagal šį reglamentą tikrintojo joms adresuoti apskaičiavimai ir taikytos priemonės, įskaitant atsisakymą išduoti „FuelEU“ atitikties sertifikatą pagal 19 straipsnio 1 dalį.

Pakeitimas

1. Bendrovės turi teisę prašyti, kad būtų peržiūrėti pagal šį reglamentą **valstybės narės kompetentingos institucijos arba** tikrintojo joms adresuoti apskaičiavimai ir taikytos priemonės, įskaitant atsisakymą išduoti „FuelEU“ atitikties sertifikatą pagal 19 straipsnio 1 dalį.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 134
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 4 straipsnio 6 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje, 9 straipsnio 3 dalyje, 13 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 4 dalyje ir 21 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [šio reglamento įsigaliojimo datos].

Pakeitimas

2. 4 straipsnio **4 dalyje, 4a straipsnio** 6 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje, 9 **straipsnio 3 dalyje, 9a** straipsnio 3 dalyje, 13 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 4 dalyje ir 21 straipsnio 3 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [šio reglamento įsigaliojimo datos].

Pakeitimas 135
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu panaikinti 4 straipsnio 7 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje, 9 straipsnio 3 dalyje, 13 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 4 dalyje ir 21 straipsnio 3 dalyje nurodytus įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu panaikinti 4 straipsnio **4 dalyje, 4a straipsnio** 6 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje, 9 **straipsnio 3 dalyje, 9a** straipsnio 3 dalyje, 13 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 4 dalyje ir 21 straipsnio 3 dalyje nurodytus įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas 136
Pasiūlymas dėl reglamento
26 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal 4 straipsnio 7 dalį, 5 straipsnio 4 dalį, 9 straipsnio 3 dalį, 13 straipsnio 3 dalį, 20 straipsnio 4 dalį ir 21 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų, arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

Pakeitimas

6. Pagal 4 straipsnio **4 dalį, 4a straipsnio** 6 dalį, 5 straipsnio 4 dalį, 9 **straipsnio 3 dalį, 9a** straipsnio 3 dalį, 13 straipsnio 3 dalį, 20 straipsnio 4 dalį ir 21 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų, arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 137

Pasiūlymas dėl reglamento

28 straipsnio - 1 dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-1. Ne vėliau kaip 2024 m. sausio 1 d. Komisija paskelbia ataskaitą apie šio reglamento socialinį poveikį. Toje ataskaitoje pateikiama šio reglamento poveikio užimtumo ir mokymo poreikiams iki 2030 m. ir iki 2050 m. prognozė.

Pakeitimas 138

Pasiūlymas dėl reglamento

28 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Komisija **iki 2030** m. sausio 1 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento veikimo vertinimo rezultatus ir praneša apie laivybos sektoriui skirtų atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro technologijų ir rinkos raidą ir jos poveikį Sąjungos laivybos sektoriui. Komisija apsvarsto galimybę pakeisti:

1. Komisija **ne vėliau kaip 2027** m. sausio 1 d. **ir po to kas penkerius metus** Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento veikimo vertinimo rezultatus ir praneša apie laivybos sektoriui skirtų atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido kiekio kuro technologijų ir rinkos raidą ir jos poveikį Sąjungos laivybos sektoriui. **Toje ataskaitoje ypatingas dėmesys skiriamas šio reglamento indėliui siekiant Sąjungos bendrųjų ir konkrečių sektorių klimato srities tikslų, kaip apibrėžta Europos klimato teisės akte, ir Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo tikslų. Toje ataskaitoje taip pat įvertinamas šio reglamento poveikis bendrosios rinkos veikimui, jūrų sektoriaus konkurencingumui, krovinių vežimo tarifams ir anglies dioksido bei verslo nutekėjimo mastui. Komisija taip pat įvertina šio reglamento poveikį pasauliniam išmetamo ŠESD kiekio mažinimui transporto sektoriuje, taip pat pasaulinių ir regioninių prekybos srautų raidai.** Komisija apsvarsto galimybę pakeisti:

Pakeitimas 139

Pasiūlymas dėl reglamento

28 straipsnio 1 dalies a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) šio reglamento taikymo sritį, kalbant apie:

- 2 straipsnio 1 dalyje nurodytos bendrosios talpos ribos sumažinimą iki 400 BT;
- 2 straipsnio c punkte nurodytų reisų į trečiąsias valstybes ir iš jų metu laivų suvartojamos energijos dalies padidinimą;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 140
Pasiūlymas dėl reglamento
28 straipsnio 1 dalies a b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ab) II priede nurodytas numatytąsias vertes, remiantis patikimiausiomis turimomis mokslo žiniomis ir įrodymais;

Pakeitimas 141
Pasiūlymas dėl reglamento
28 straipsnio 1 dalies a c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ac) teršalų, kuriems taikomas šis reglamentas, sąrašą, visų pirma galimybę įtraukti išmetamą suodžių kiekį;

Pakeitimas 142
Pasiūlymas dėl reglamento
28 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) laivų, kuriems taikoma 5 straipsnio 1 dalis, **tipus**;

b) laivų, kuriems taikoma 5 straipsnio 1 dalis, **tipų skaičiaus didinimą**;

Pakeitimas 143
Pasiūlymas dėl reglamento
28 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) I priede nurodytą metodiką.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 144

Pasiūlymas dėl reglamento

28 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tikslais grindžiamo ir technologijų atžvilgiu neutralaus požiūrio, šis reglamentas turėtų būti peržiūrimas ir, jei reikia, iš dalies keičiamas, nes naujos šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo technologijos, kaip antai anglies dioksido surinkimas laivuose, naujas atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuras ir nauji varymo metodai, pvz., vėjo energija, tampa techniškai ir ekonomiškai brandūs. Komisija nuolat vertina įvairių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo technologijų brandą ir ne vėliau kaip 2027 m. sausio 1 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pirmosios peržiūros šiuo klausimu rezultatus.

Pakeitimas 145

Pasiūlymas dėl reglamento

28 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Komisija nuolat stebi alternatyvaus kuro, tiekiamo Sąjungos laivybos bendrovėms, kiekį ir ne vėliau kaip 2027 m. sausio 1 d. ir po to kas penkerius metus iki 2050 m. pateikia savo išvadas Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei tokio kuro tiekimas neatitinka laivybos bendrovių, kurios turi vykdyti šiame reglamente nustatytus įpareigojimus, paklaustos, Komisija turėtų pasiūlyti priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad Sąjungos jūrinio kuro tiekėjai į Sąjungos uostus įplaukiantiems laivybos bendrovių laivams tiekėtų pakankamą alternatyvaus kuro kiekį.

Pakeitimas 146

Pasiūlymas dėl reglamento

28 straipsnio 1 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c. Komisija siūlo šio reglamento pakeitimus tuo atveju, jei Tarptautinė jūrų organizacija nustato pasaulinio taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo ribas, lygiavertes šiame reglamente nustatytam lygiui, kad būtų užtikrintas visiškas suderinimas su tarptautiniu susitarimu.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 147**Pasiūlymas dėl reglamento****28 straipsnio 1 d dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1d. Komisija ne vėliau kaip 2027 m. sausio 1 d. ir po kas penkerius metus iki 2050 m. teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie 55 % tikslo priemonių rinkinio ^(1a) bendro makroekonominio poveikio vertinimo rezultatus. Toje ataskaitoje daug dėmesio skiriama poveikiui Sąjungos konkurencingumui, darbo vietų kūrimui, krovinių vežimo tarifams, namų ūkių perkamajai galiai ir anglies dioksido nutekėjimo mastui.

^(1a) 2021 m. liepos 14 d. Komisijos komunikatas (COM(2021)0550).

Pakeitimas 148**Pasiūlymas dėl reglamento****28 straipsnio 1 e dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1e. Siekdama reguliavimo supaprastinimo Komisija ap-svarsto galimybę padaryti dalinius šio reglamento pakeitimus. Komisija ir kompetentingos institucijos nuolat prisitaiko prie geriausios praktikos administracinių procedūrų ir imasi visų priemonių, kad supaprastintų šio reglamento vykdymo už-tikrinimą ir tuo būdu užtikrintų kuo mažesnę administracinę naš-tą laivų savininkams, operatoriams, uostams ir tikrinto-jams.

Pakeitimas 149**Pasiūlymas dėl reglamento****28 a straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

28a straipsnis**Kompensuojamasis reguliavimo supaprastinimas**

Laikydamosi savo komunikato dėl principo „kiek plus, tiek minus“, Komisija iki 2024 m. sausio 1 d. pateikia pasiūlymus, kuriais kompensuojama šiuo reglamentu nustatyta reguliavi-mo našta, iš dalies pakeičiant arba panaikinant kitų Sąjungos teisėkūros procedūra priimamų aktų nuostatas, kuriais jūrų sektoriuje sukuriama reguliavimo našta.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 150
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 lygtis

Komisijos siūlomas tekstas

<i>Taršos ŠESD intensyvumo indeksas</i>	Nuo žaliavos iki bako (WtT)	Nuo bako iki kilvaterio (TtW)
Taršos ŠESD intensyvumas	$\frac{\sum_i^{n \text{ fuel}} M_{i,j} \times CO_{2eq, TtW, i} \times LCV_i \times \sum_k^c E_k \times CO_{2eq, electricity, k}}{\sum_i^{n \text{ fuel}} M_i \times LCV_i + \sum_k^c E_k}$	$+ \frac{\sum_i^{n \text{ fuel}} \sum_i^{m \text{ engine}} M_{i,j} \times \left[\left(1 - \frac{1}{100} C_{engine \ slip, j} \right) \times (CO_{2eq, TtW, j}) + \left(\frac{1}{100} C_{engine \ slip, j} \times CO_{2eq, TtW, slippage, j} \right) \right]}{\sum_i^{n \text{ fuel}} M_i \times LCV_i + \sum_k^c E_k}$
$index \left[\frac{gCO_{2eq}}{MJ} \right] =$		

Pakeitimas

<i>Taršos ŠESD intensyvumo indeksas</i>	Nuo žaliavos iki bako (WtT)	Nuo bako iki kilvaterio (TtW)
Taršos ŠESD intensyvumas	$\frac{\sum_i^{n \text{ fuel}} M_{i,j} \times CO_{2eq, TtW, i} \times LCV_i \times \sum_k^c E_k \times CO_{2eq, electricity, k}}{\sum_i^{n \text{ fuel}} M_i \times LCV_i [MULT_i] + \sum_k^c E_k}$	$+ \frac{\sum_i^{n \text{ fuel}} \sum_i^{m \text{ engine}} M_{i,j} \times \left[\left(1 - \frac{1}{100} C_{engine \ slip, j} \right) \times (CO_{2eq, TtW, j}) + \left(\frac{1}{100} C_{engine \ slip, j} \times CO_{2eq, TtW, slippage, j} \right) \right]}{\sum_i^{n \text{ fuel}} M_i \times LCV_i [MULT_i] + \sum_k^c E_k}$
$index \left[\frac{gCO_{2eq}}{MJ} \right] =$		

Pakeitimas 151

Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 pastraipos 6 a eilutė (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

n kuro	Per atskaitinį laikotarpį į laivą pristatyto kuro skaičius

Pakeitimas 152

Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 pastraipos 12 a eilutė (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

MULT_i	Nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kurui taikytinas daugiklis

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 153
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 lentelės 19 a eilutė (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Mi, j A	Pakoreguota konkretaus kuro i, sudeginamo energiją naudojančiame objekte j, masė [g kuro] dėl plaukimo ledo sąlygomis, kai laivas yra IC, IB, IA arba IA Super arba lygiavertės ledo klasės ^(1a), ir dėl laivo, kurio ledo klasė yra IA, IA Super arba lygiavertė ar aukštesnė ledo klasė, techninių savybių. I lygtyje vietoj masės Mi, j atitinkamais atvejais naudojama pakoreguota masė Mi, j A. ^(1a) Daugiau informacijos apie ledo klasių atitikimą žr. HELCOM rekomendacijoje 25/7 (http://www.helcom.fi).

Pakeitimas 154
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 4 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Iškastinio kuro atveju naudojamos II priede nurodytos standartinės vertės.

Pakeitimas

Iškastinio kuro atveju naudojamos II priede nurodytos standartinės vertės, **išskyrus atvejus, kai faktines vertes galima nustatyti atlikus sertifikavimą arba tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus.**

Pakeitimas 155
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 4 pastraipos 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Taikant šį reglamentą laikoma, kad 1 lygties skaitiklio dėmuo $\Sigma Ek \times CO_{2eq \text{ electricity}}$ yra lygus nuliui.

Pakeitimas

Taikant šį reglamentą laikoma, kad 1 lygties skaitiklio dėmuo $\Sigma Ek \times CO_{2eq \text{ electricity}}$ yra lygus nuliui.

Laikoma, kad MULT dėmuo 1 lygties vardiklyje yra lygus nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro daugiklio vertei, kaip nurodyta 4a straipsnio 2 dalyje pagal 9 straipsnio 1 dalies b punktą. Visam kitam kurui taikomas daugiklis lygus vienetui.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 156
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 5 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Remiantis bendrovės pasirinkta stebėjimo metodika, reisų, kuriems taikomas šis reglamentas, kuro masė $[M_i]$ nustatoma pagal kiekį, nurodytą ataskaitoje pagal Reglamente (ES) 2015/757 nustatytą ataskaitų teikimo sistemą.

Pakeitimas

Remiantis bendrovės pasirinkta stebėjimo metodika, reisų, kuriems taikomas šis reglamentas, kuro masė $[M_i]$ nustatoma pagal kiekį, nurodytą ataskaitoje pagal Reglamente (ES) 2015/757 nustatytą ataskaitų teikimo sistemą. **Laivuose, kurie yra IC, IB, IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės, vietoj kuro masės $[M_i]$ galima naudoti pakoreguotą kuro masę $[M_{i,A}]$. Pakoreguota masė $[M_{i,A}]$ apibrėžta Va priede.**

Pakeitimas 157
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 12 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Vadovaujantis 6 straipsnyje nurodytu atitikties planu ir tikrintojui atlikus vertinimą, gali būti naudojami kiti metodai, pvz., tiesioginis CO_{2eq} matavimas, **laboratoriniai bandymai**, jeigu taip pagerinamas bendras apskaičiavimo tikslumas.

Pakeitimas

Vadovaujantis 6 straipsnyje nurodytu atitikties planu ir tikrintojui atlikus vertinimą, gali būti naudojami kiti metodai, pvz., tiesioginis CO_{2eq} matavimas, jeigu taip pagerinamas bendras apskaičiavimo tikslumas.

Pakeitimas 158
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo lentelė

Komisijos siūlomas tekstas

Kuro klasė	Nuo žaliavos iki bako (WtT)	Nuo bako iki kilvaterio (TtW)
Iškastinis kuras	Naudojamos šio reglamento 1 lentelėje nurodytos standartinės vertės.	Jeigu CO ₂ faktoriai nurodyti Stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reglamente, taikomi tie faktoriai. Visų kitų išmetamųjų teršalų faktorių atveju naudojamos standartinės vertės, pateiktos šio reglamento 1 lentelėje. Kaip alternatyva naudojamos sertifikuotos vertės, apskaičiuotos atlikus laboratorinius bandymus arba tiesioginius išmetamųjų teršalų kiekio matavimus.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Kuro klasė	Nuo žaliavos iki bako (WtT)	Nuo bako iki kilvaterio (TtW)
Tvirių atsinaujinančiųjų išteklių kuras (skystasis biokuras, biodujos, elektrosintetinis kuras)	Visų rūšių kuro, kurio teršalų išmetimo scenarijai įtraukti į Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą, atveju gali būti taikomos toje direktyvoje pateiktos CO ₂ eq vertės (neįskaičiavus degimo). Kaip alternatyva gali būti naudojama pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą patvirtinta sertifikavimo schema.	Naudojamos išmetamųjų teršalų faktorių standartinės vertės, pateiktos šio reglamento 1 lentelėje. Kaip alternatyva naudojamos sertifikuotos vertės, apskaičiuotos atlikus laboratorinius bandymus arba tiesioginius išmetamųjų teršalų kiekio matavimus.
Kitas (įskaitant elektrą)	Visų rūšių kuro, kurio teršalų išmetimo scenarijai įtraukti į Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą, atveju gali būti taikomos toje direktyvoje pateiktos CO ₂ eq vertės (neįskaičiavus degimo). Kaip alternatyva gali būti naudojama pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą patvirtinta sertifikavimo schema.	Naudojamos išmetamųjų teršalų faktorių standartinės vertės, pateiktos šio reglamento 1 lentelėje. Kaip alternatyva naudojamos sertifikuotos vertės, apskaičiuotos atlikus laboratorinius bandymus arba tiesioginius išmetamųjų teršalų kiekio matavimus.

Pakeitimas

Kuro klasė	Nuo žaliavos iki bako (WtT)	Nuo bako iki kilvaterio (TtW)
Iškastinis kuras	Naudojamos šio reglamento 1 lentelėje nurodytos standartinės vertės, išskyrus atvejus, kai faktines vertes galima nustatyti atlikus sertifikavimą arba tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus.	Jeigu CO ₂ faktoriai nurodyti Stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reglamente, taikomi tie faktoriai. Visų kitų išmetamųjų teršalų faktorių atveju naudojamos standartinės vertės, pateiktos šio reglamento 1 lentelėje. Sertifikuotos vertės, apskaičiuotos atlikus tiesioginius išmetamųjų teršalų kiekio matavimus
Tvirių atsinaujinančiųjų išteklių kuras (skystasis biokuras, biodujos, elektrosintetinis kuras)	Visų rūšių kuro, kurio teršalų išmetimo scenarijai įtraukti į Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą, atveju gali būti taikomos toje direktyvoje pateiktos CO ₂ eq vertės (neįskaičiavus degimo). Kaip alternatyva gali būti naudojama pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą patvirtinta sertifikavimo schema arba tiesioginiai išmetamųjų teršalų kiekio matavimai	Naudojamos išmetamųjų teršalų faktorių standartinės vertės, pateiktos šio reglamento 1 lentelėje. Sertifikuotos vertės, apskaičiuotos atlikus tiesioginius išmetamųjų teršalų kiekio matavimus

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Kuro klasė	Nuo žaliavos iki bako (WtT)	Nuo bako iki kilvaterio (TtW)
Kitas (įskaitant elektrą)	Visų rūšių kuro, kurio teršalų išmetimo scenarijai įtraukti į Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą, atveju gali būti taikomos toje direktyvoje pateiktos CO₂eq vertės (neįskaičiuavus degimo). Kaip alternatyva gali būti naudojama pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą patvirtinta sertifikavimo schema arba tiesioginiai išmetamųjų teršalų kiekio matavimai	Naudojamos išmetamųjų teršalų faktorių standartinės vertės, pateiktos šio reglamento 1 lentelėje. Sertifikuotos vertės, apskaičiuotos atlikus tiesioginius išmetamųjų teršalų kiekio matavimus

Pakeitimas 159

Pasiūlymas dėl reglamento

II priedo 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Biokuro, biodujų, iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ir perdirbtos anglies kuro išmetamųjų teršalų faktoriai nustatomi pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 V priedo C dalyje išdėstytą metodiką.

Pakeitimas

Biokuro, biodujų, iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės kuro ir perdirbtos anglies kuro išmetamųjų teršalų faktoriai nustatomi pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 V priedo C dalyje išdėstytą metodiką.

Visų rūšių kuro išmetamųjų teršalų faktoriai gali būti nustatomi kitais būdais, remiantis faktinėmis sertifikuotomis vertėmis arba vertėmis, gautomis atlikus tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus.

Pakeitimas 160

Pasiūlymas dėl reglamento

II priedo lentelė

Komisijos siūlomas tekstas

Biologinės kilmės SGD Pagrindiniai produktai / atliekos / pradinųjų žaliavų mišinys	0,05	Nuoroda į Direktyvą (ES) 2018/2001	SGD Oto varikliai (dvirūšio kuro, vidutinio greičio)	2,755 MEPC 245 (66) Reglamentas (ES) 2015/757.	0,00005	0,00018	3,1
			SGD Oto varikliai (dvirūšio kuro, mažo greičio)				1,7
			SGD dyzeliniai varikliai (dvirūšio kuro)				0,2
			LSBI (lieso mišinio kibirkštinio uždegimo dujinis varikliai)				Netai-koma

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas

Biologinės kilmės SGD Pagrindiniai produktai / atliekos / pradinųjų žaliavų mišinys	0,05	Nuoroda į Direktyvą (ES) 2018/2001	SGD Oto varikliai (dvirūšio kuro, vidutinio greičio)	2,755 MEPC 245 (66) Reglamentas (ES) 2015/757	0	0,00011	3,1
			SGD Oto varikliai (dvirūšio kuro, mažo greičio)				1,7
			SGD dyzeliniai varikliai (dvirūšio kuro)				0,2
			LSBI				Netai-koma

Pakeitimas 161

Pasiūlymas dėl reglamento

II priedo 8 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

4 stulpelyje nurodomos išmetamųjų teršalų kiekio CO_{2eq} vertės [gCO_{2eq}/MJ]. Išskastiniam kurui taikomos **tik** lentelėje nurodytos standartinės vertės. Visam kitam kurui (išskyrus atvejus, kai konkrečiai nurodyta) taikytinos vertės apskaičiuojamos pagal Direktyvoje (ES) 2018/2001 nurodytą metodiką arba standartinės vertės, atėmus teršalus, išmetamus degant kurui, darant prielaidą, kad jis visiškai sudega ⁽³³⁾.

⁽³³⁾ Daroma nuoroda į Direktyvos (ES) 2018/2001 V priedo C dalies 1 punkto a papunktyje nurodytą parametą e_u „kiekis, išmetamas naudojant kurą“.

Pakeitimas

4 stulpelyje nurodomos išmetamųjų teršalų kiekio CO_{2eq} vertės [gCO_{2eq}/MJ]. Išskastiniam kurui taikomos lentelėje nurodytos standartinės vertės, **išskyrus atvejus, kai faktinės vertės galima nustatyti atlikus sertifikavimą arba tiesioginius išmetamųjų teršalų matavimus**. Visam kitam kurui (išskyrus atvejus, kai konkrečiai nurodyta) taikytinos vertės apskaičiuojamos pagal Direktyvoje (ES) 2018/2001 nurodytą metodiką arba standartinės vertės, atėmus teršalus, išmetamus degant kurui, darant prielaidą, kad jis visiškai sudega ⁽³³⁾.

⁽³³⁾ Daroma nuoroda į Direktyvos (ES) 2018/2001 V priedo C dalies 1 punkto a papunktyje nurodytą parametą e_u „kiekis, išmetamas naudojant kurą“.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 162
Pasiūlymas dėl reglamento
III priedo lentelės 4 a eilutė (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Bet kuris kitas netaršios energijos šaltinis	Bet kokia technologija, kuria užtikrinama, kad išmetamas teršalų kiekis būtų sumažinamas tiek pat arba daugiau, palyginti su tuo, kiek būtų sumažinta naudojant nuo kranto tiekiamą elektrą.

Pakeitimas 163
Pasiūlymas dėl reglamento
V priedas

Komisijos siūlomas tekstas

V PRIEDAS

ATITIKTIES BALANSO IR 20 straipsnio 1 dalyje nustatytos BAUDOS APSKAIČIAVIMO FORMULĖS

Formulė laivo atitikties balansui apskaičiuoti

Laivo atitikties balansas apskaičiuojamas pagal šią formulę:

Atitikties balansas $[gCO_{2eq}/MJ] =$	$(GHGIE_{target} - GHGIE_{actual}) \times \left[\sum_i^n M_i^{fuel} \times LCV_i + \sum_i^1 E_i \right]$

Čia:

gCO_{2eq}	Gramai CO_2 ekvivalento
$GHGIE_{target}$	Laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo riba pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalį
$GHGIE_{actual}$	Apskaičiuotas ataskaitinio laikotarpio laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo metinis vidurkis

Formulė 20 straipsnio 1 dalyje nustatyta nuobaudai apskaičiuoti

20 straipsnio 1 dalyje nustatytos nuobaudos suma apskaičiuojama taip:

Nuobauda =	$(\text{atitikties balansas} / GHGIE_{actual}) \times \text{VLSFO konvertavimo iš MJ į tonas faktorius} (41,0 \text{ MJ} / \text{kg}) \times 2\,400 \text{ EUR}$

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas

V PRIEDAS

ATITIKTIES BALANSO IR 20 straipsnio 1 dalyje nustatytos **TAISOMOSIOS** NUOBAUDOS APSKAIČIAVIMO FORMULĖS

A. Formulė laivo atitikties balansui apskaičiuoti

a) *atitikties balansas, susijęs su laivui tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumu, atsižvelgiant į 4 straipsnio 2 dalį*

Laivo atitikties balansas apskaičiuojamas pagal šią formulę:

Atitikties balansas [gCO _{2eq} /M] =	$(GHGIE_{\text{target}} - GHGIE_{\text{actual}}) \times \left[\sum_i^{n \text{ fuel}} M_i \times LCV_i + \sum_i^1 E_i \right]$

Čia:

gCO _{2eq}	Gramai CO ₂ ekvivalento
GHGIE _{target}	Laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo riba pagal šio reglamento 4 straipsnio 2 dalį
GHGIE _{actual}	Apskaičiuotas ataskaitinio laikotarpio laive sunaudojamai energijai tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo metinis vidurkis

b) *atitikties balansas, susijęs su nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro (RFNBO) kvota, atsižvelgiant į 4a straipsnio 3 dalį*

CB_RFNBO [% RFNBO] =	$(\% \text{ RFNBO}_{\text{quota}} - \% \text{ RFNBO}_{\text{actual}})$

Čia:

CB_RFNBO	atitikties balansas, susijęs su nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro kvota (RFNBO _{quota}), atsižvelgiant į 4a straipsnio 3 dalį
% RFNBO _{quota}	Laive per metus suvartojamos energijos vidurkio RFNBO _{quota} pagal šio reglamento 4a straipsnio 3 dalį
% RFNBO _{actual}	Laivo per metus suvartotos energijos vidurkio procentinė dalis, kuri faktiškai atitinka 9 straipsnio 1 dalies b punkto RFNBO nuostatas

B. Formulė 20 straipsnio 1 dalyje nustatytai nuobaudai apskaičiuoti

a) *Taisomoji nuobauda, susijusi su laivui tenkančios taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis intensyvumo atitikties balansu pagal 4 straipsnio 2 dalį*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

V PRIEDAS

ATITIKTIES BALANSO IR 20 straipsnio 1 dalyje nustatytos **TAISOMOSIOS** NUOBAUDOS APSKAIČIAVIMO FORMULĖS

20 straipsnio 1 dalyje nustatytos nuobaudos suma apskaičiuojama taip:

Nuobauda =	$(\text{atitikties balansas} / \text{GHGIE}_{\text{actual}}) \times \text{VLSFO konvertavimo iš MJ į tonas faktorius (41,0 MJ / kg)} \times 2\,400 \text{ EUR}$

b) **Taisomoji nuobauda, susijusi su nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro (RFNBO) kvota, atsižvelgiant į 4a straipsnio 3 dalį**

20 straipsnio 1a dalyje nustatytos taisomosios nuobaudos suma apskaičiuojama taip:

Taisomoji nuobauda (RFNBO) =	$\text{abs}(\text{CB_RFNBO}) \times \text{Pd} \times 3$

Čia:

<i>taisomoji nuobauda</i>	EUR
<i>abs(CB_RFNBO)</i>	yra absoliučioji RFNBO atitikties balanso vertė
<i>Pd</i>	nebiologinės kilmės atsinaujinančiųjų išteklių kuro ir su laivo įrenginiu suderinamo iškastinio kuro kainų skirtumas

Pakeitimas 164

Pasiūlymas dėl reglamento

V a priedas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Va PRIEDAS

PAKOREGUOTOS MASĖS DĖL KURO IR PAPILDOMOS ENERGIJOS APSKAIČIAVIMAS

Pirma, šiame priede aprašoma, kaip apskaičiuoti pakoreguotą kuro masę, kai dėl laivo, kuris yra IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės (^{1a}), techninių savybių vartojama papildoma energija ir kai laivas, kuris yra IC, IB, IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės, vartoja papildomą energiją dėl plaukimo ledo sąlygomis. Antra, jame aprašoma, kaip apskaičiuoti papildomos energijos kiekį.

Pakoreguota masė [$M_{j,A}$]

Pakoreguota kuro masė [$M_{i,A}$] apskaičiuojama remiantis papildomos energijos, suvartojamos plaukiant ledo sąlygomis, ir papildomos energijos, suvartojamos dėl laivo, kuris yra IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės, techninių savybių, kiekiais. Bendrovė gali pasirinkti, kuriam kurui i bus priskirta papildoma energija. Pasirinktas kuras i turi būti viena iš kuro rūšių, kurias laivas naudojo atskaitiniu laikotarpiu. Energijos kiekis, atitinkantis sunaudoto kuro i masę, gali būti mažesnis už papildomos energijos kiekį.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakoreguota kuro masė $[M_{iA}]$ apskaičiuojama taip:

$$M_{iA} = M_{i\text{total}} - M_{i\text{additional due to ice class}} - M_{i\text{additional due to ice conditions}}, \quad (1 \text{ aksioma})$$

čia $M_{i\text{total}}$ – bendra kuro i masė, $M_{i\text{additional due to ice class}}$ – kuro, reikalingo dėl laivo, kuris yra IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės, suvartojamos papildomos energijos, masė ir $M_{i\text{additional due to ice conditions}}$ – kuro, reikalingo dėl suvartojamos papildomos energijos, kai plaukiama ledo sąlygomis, masė.

Kuro i masė, atitinkanti papildomos energijos kiekį, suvartojamą dėl laivo, kuris yra IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės, techninių savybių, apskaičiuojama taip:

$$M_{i\text{additional due to ice class}} = \frac{E_{\text{additional due to ice class}}}{LCV_i}, \quad (2 \text{ aksioma})$$

čia $E_{\text{additional due to ice class}}$ – dėl laivo, kuris yra IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės, techninių savybių suvartojamas papildomos energijos kiekis, o LCV_i – apatinis kuro i šilumingumas.

Kuro, reikalingo dėl suvartojamos papildomos energijos plaukiant ledo sąlygomis, masė panašiai apskaičiuojama pagal formulę:

$$M_{i\text{additional due to ice conditions}} = \frac{E_{\text{additional due to ice conditions}}}{LCV_i}, \quad (3 \text{ aksioma})$$

čia $E_{\text{additional due to ice conditions}}$ – dėl plaukimo ledo sąlygomis suvartojamas papildomos energijos kiekis.

Papildoma energija dėl ledo klasės ir dėl plaukimo ledo sąlygomis

Papildomos energijos kiekis, suvartojamas dėl laivo, kuris yra IA ar IA Super arba lygiavertės ledo klasės, techninių savybių, apskaičiuojama taip:

$$E_{\text{additional due to ice class}} = 0,05 \times (E_{\text{voyages, total}} - E_{\text{additional due to ice conditions}}), \quad (4 \text{ aksioma})$$

čia $E_{\text{voyages, total}}$ reiškia visą energijos kiekį, suvartotą per visus reisus, o $E_{\text{additional due to ice conditions}}$ – papildomos energijos kiekį, suvartotą plaukiant ledo sąlygomis.

Visas per visus reisus suvartotos energijos kiekis apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$E_{\text{voyages, total}} = \sum_{i=1}^n M_{i, \text{voyages, total}} \times LCV_i + E_{\text{elect, voyages, total}}, \quad (5 \text{ aksioma})$$

čia $M_{i, \text{voyages, total}}$ reiškia kuro i, sunaudoto per visus reisus, kuriems taikomas šis reglamentas, masę, LCV_i – apatinį kuro i šilumingumą, o $E_{\text{elect, voyages, total}}$ – visą per visus reisus suvartotą laivui patiektos elektros energijos kiekį.

Kuro i, sunaudoto per visus reisus, kuriems taikomas šis reglamentas, masė $M_{i, \text{voyages, total}}$ apskaičiuojama taip:

$$M_{i, \text{voyages, total}} = M_{i, \text{voyages between MS}} + 0,5 \times (M_{i, \text{voyages from MS}} + M_{i, \text{voyages to MS}}), \quad (6 \text{ aksioma})$$

čia $M_{i, \text{voyages between MS}}$ – bendra kuro, sunaudoto per visus reisus tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, masė, $M_{i, \text{voyages from MS}}$ – bendra kuro, sunaudoto per visus reisus, kai laivas išplaukė iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, masė, $M_{i, \text{voyages to MS}}$ – bendra kuro, sunaudoto per reisus į valstybės narės jurisdikcijai priklausančius uostus, masė. Laivui patiektą suvartotą elektros energijos kiekį $E_{\text{elect, voyages, total}}$ galima apskaičiuoti tokia pačiu būdu.

Papildomos energijos kiekis, suvartojamas dėl plaukimo ledo sąlygomis, apskaičiuojamas taip:

$$E_{\text{additional due to ice conditions}} = E_{\text{voyages, total}} - E_{\text{voyages, open water}} - E_{\text{voyages, ice conditions, adjusted}}, \quad (7 \text{ aksioma})$$

čia $E_{\text{voyages, open water}}$ – energija, suvartota per reisus neužšalusiuose vandenyse, $E_{\text{voyages, ice conditions, adjusted}}$ – pakoreguotas energijos, suvartotos ledo sąlygomis, kiekis.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Reisams, per kuriuos plaukiama tik neužšalusiais vandenimis, suvartojamos energijos kiekis apskaičiuojamas taip:

$$E_{\text{voyages, open water}} = E_{\text{voyages, total}} - E_{\text{voyages, ice conditions}}, \quad (8 \text{ aksioma})$$

čia $E_{\text{voyages, ice conditions}}$ – energija, suvartojama laivui plaukiant ledo sąlygomis, kuri apskaičiuojama taip:

$$E_{\text{voyages, ice conditions}} = \sum_{i=1}^n M_{i, \text{voyages, ice conditions}}^{\text{fuel}} \times LCV_i + E_{\text{elect., ice conditions}}, \quad (9 \text{ aksioma})$$

čia $M_{i, \text{voyages, ice conditions}}$ – kuro i , sunaudojamo plaukiant ledo sąlygomis, masė, $E_{\text{elect., voyages, total}}$ – laivui patiektos elektros energijos kiekis, suvartotas laivui plaukiant ledo sąlygomis.

Kuro i , sunaudoto plaukiant ledo sąlygomis, masė apskaičiuojama taip:

$$M_{i, \text{voyages, ice cond.}} = M_{i, \text{voyages between MS, ice cond.}} + 0,5 \times (M_{i, \text{voyages from MS, ice cond.}} + M_{i, \text{voyages to MS, ice cond.}}), \quad (10 \text{ aksioma})$$

čia $M_{i, \text{voyages between MS, ice cond.}}$ – bendra kuro, kurį sunaudojo ledo klasę turintis laivas, plaukdamas ledo sąlygomis tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, masė, $M_{i, \text{voyages from MS}}$ – bendra kuro, kurį sunaudojo ledo klasę turintis laivas, plaukdamas ledo sąlygomis, per visus reisus, kai laivas išplaukė iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, masė, $M_{i, \text{voyages to MS}}$ – bendra kuro, kurį sunaudojo ledo klasę turintis laivas, plaukdamas ledo sąlygomis, per reisus į valstybės narės jurisdikcijai priklausančius uostus, masė. Laivui patiektą suvartotą elektros energijos kiekį $E_{\text{ice conditions}}$ galima apskaičiuoti tokiu pačiu būdu.

Pakoreguotas ledo sąlygomis suvartotos energijos kiekis apskaičiuojamas pagal šią formulę:

1)

$$E_{\text{voyages, ice conditions, adjusted}} = D_{\text{ice conditions}} \times \left(\frac{E}{D}\right)_{\text{open water}}, \quad (1 \text{ aksioma})$$

$D_{\text{ice conditions}}$ – ledo sąlygomis $\left(\frac{E}{D}\right)_{\text{open water}}$ atstumas, o suvartotas energijos kiekis, tenkantis atstumui, nuplauktam neužšalusiuose vandenyse yra .

Ledo sąlygomis nuplauktas atstumas $D_{\text{ice conditions}}$ apskaičiuojamas taip:

$$D_{\text{ice cond.}} = D_{\text{voyages between MS, ice cond.}} + 0,5 \times (D_{\text{voyages from MS, ice cond.}} + D_{\text{voyages to MS, ice cond.}}), \quad (12 \text{ aksioma})$$

čia $D_{\text{voyages between MS, ice cond.}}$ – bendras atstumas, nuplauktas ledo sąlygomis tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, $D_{\text{voyages from MS}}$ – bendras atstumas, nuplauktas ledo sąlygomis per visus reisus, kai laivas išplaukė iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, $D_{\text{voyages to MS}}$ – bendras atstumas, nuplauktas ledo sąlygomis per reisus į valstybės narės jurisdikcijai priklausančius uostus.

Pastarasis atstumas apskaičiuojamas taip:

$$\left(\frac{E}{D}\right)_{\text{open water}} = \frac{E_{\text{voyages, total}} - E_{\text{voyages, ice conditions}}}{D_{\text{total}} - D_{\text{ice conditions}}}, \quad (13 \text{ aksioma})$$

čia $E_{\text{voyages, ice conditions}}$ – plaukiant ledo sąlygomis suvartotas energijos kiekis, D_{total} – visas per metus nuplauktas atstumas.

Visas per metus nuplauktas atstumas apskaičiuojamas taip:

$$D_{\text{total}} = D_{\text{voyages between MS}} + 0,5 \times (D_{\text{voyages from MS}} + D_{\text{voyages to MS}}), \quad (14 \text{ aksioma})$$

čia $D_{\text{voyages between MS}}$ – bendras atstumas, nuplauktas tarp valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, $D_{\text{voyages from MS}}$ – bendras atstumas, nuplauktas per visus reisus, kai laivas išplaukė iš valstybės narės jurisdikcijai priklausančių uostų, $D_{\text{voyages to MS}}$ – bendras atstumas, nuplauktas per reisus į valstybės narės jurisdikcijai priklausančius uostus.

(14) Daugiau informacijos apie ledo klasių atitikimą žr. HELCOM rekomendacijoje 25/7 (<http://www.helcom.fi>).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

P9_TA(2022)0368

Alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimas *I**

2022 m. spalio 19 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES (COM(2021)0559 – C9-0331/2021 – 2021/0223(COD))⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2023/C 149/14)

Pakeitimas 1**Pasiūlymas dėl reglamento****1 konstatuojamoji dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES⁽⁴³⁾ nustatyta alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo sistema. Komisijos komunikate dėl tos direktyvos⁽⁴⁴⁾ taikymo atkreiptas dėmesys į netolygią įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros plėtrą visoje Sąjungoje, taip pat į tai, kad trūksta sąveikumo bei patogumo naudotojams. Jame pažymėta, kad, nesant aiškios bendros tikslų nustatymo ir priemonių pagal nacionalines politikos programas, kurių reikalaujama Direktyva 2014/94/ES, tvirtinimo metodikos, susidarė padėtis, kai tikslų nustatymo ir rėmimo politikos mastas valstybėse narėse labai skiriasi;

⁽⁴³⁾ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL L 307, 2014 10 28, p. 1).

⁽⁴⁴⁾ COM(2020)0789.

Pakeitimas

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES⁽⁴³⁾ nustatyta alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo sistema. Komisijos komunikate dėl tos direktyvos⁽⁴⁴⁾ taikymo atkreiptas dėmesys į netolygią įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros plėtrą visoje Sąjungoje, taip pat į tai, kad trūksta sąveikumo bei patogumo naudotojams. Jame pažymėta, kad, nesant aiškios bendros tikslų nustatymo ir priemonių pagal nacionalines politikos programas, kurių reikalaujama Direktyva 2014/94/ES, tvirtinimo metodikos, susidarė padėtis, kai tikslų nustatymo ir rėmimo politikos mastas valstybėse narėse labai skiriasi; **Dėl to atitinkamai nepavyko sukurti visapusiško ir išbaigto alternatyviųjų degalų infrastruktūros tinklo visoje Sąjungoje;**

⁽⁴³⁾ 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo (OL L 307, 2014 10 28, p. 1).

⁽⁴⁴⁾ COM(2020)0789.

⁽¹⁾ Klausimas buvo grąžintas atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (A9-0234/2022).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl reglamento
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/631⁽⁴⁶⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1242⁽⁴⁷⁾ jau nustatytos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių, taip pat tam tikrų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ normos. **Tos priemonės** turėtų paspartinti didesnę visų pirma netaršių transporto priemonių naudojimo mastą ir taip paskatinti įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros paklausą;

⁽⁴⁶⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO₂ normos ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (OL L 111, 2019 4 25, p. 13).

⁽⁴⁷⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1242, kuriuo nustatomi naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio standartai ir iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 595/2009 ir (ES) 2018/956 bei Tarybos direktyva 96/53/EB (OL L 198, 2019 7 25, p. 202).

Pakeitimas

(3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/631⁽⁴⁶⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1242⁽⁴⁷⁾ jau nustatytos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių, taip pat tam tikrų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ normos. **Šių priemonių peržiūra** turėtų **būti suderinta su dabartinio reglamento peržiūra, kad būtų užtikrinta nuosekli alternatyviųjų degalų naudojimo ir diegimo kelių transporte sistema ir tam, kad** paspartinti didesnę visų pirma netaršių transporto priemonių **bei alternatyviųjų degalų** naudojimo mastą ir taip paskatinti įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros paklausą;

⁽⁴⁶⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO₂ normos ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (OL L 111, 2019 4 25, p. 13).

⁽⁴⁷⁾ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1242, kuriuo nustatomi naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio standartai ir iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 595/2009 ir (ES) 2018/956 bei Tarybos direktyva 96/53/EB (OL L 198, 2019 7 25, p. 202).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl reglamento
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (4) iniciatyvomis „ReFuelEU Aviation“⁽⁴⁸⁾ ir „FuelEU maritime“⁽⁴⁹⁾ turėtų būti skatinama tvarių alternatyviųjų degalų gamyba ir naudojimas aviacijos ir jūrų transporto sektoriuose. Tvarių aviacinių degalų naudojimo reikalavimų laikymasis dažniausiai gali būti užtikrintas naudojant esamą degalų pildymo infrastruktūrą, o siekiant užtikrinti elektros tiekimą oro uoste stovintiems orlaiviams, prireiks investicijų. Inicatyva „FuelEU maritime“ nustatyti reikalavimai visų pirma susiję su elektros tiekimu nuo kranto, ir jie gali būti įvykdyti tik tuo atveju, jei TEN-T tinklo uostuose bus užtikrintas tinkamas elektros tiekimo nuo kranto lygis. Tačiau tose iniciatyvose nėra jokių nuostatų dėl reikiamos degalų infrastruktūros, o ji yra būtina sąlyga, kad būtų galima pasiekti tikslus;

⁽⁴⁸⁾ COM(2021)0561.

⁽⁴⁹⁾ COM(2021)0562.

Pakeitimas

- (4) iniciatyvomis „ReFuelEU Aviation“⁽⁴⁸⁾ ir „FuelEU maritime“⁽⁴⁹⁾ turėtų būti skatinama tvarių alternatyviųjų degalų gamyba ir naudojimas aviacijos ir jūrų transporto sektoriuose. Tvarių aviacinių degalų naudojimo reikalavimų laikymasis dažniausiai gali būti užtikrintas naudojant esamą degalų pildymo infrastruktūrą, o siekiant užtikrinti elektros tiekimą oro uoste stovintiems orlaiviams, prireiks investicijų. **Be to, valstybės narės ir Komisija turėtų įvertinti dabartinę vandenilio rinkos, skirtos aviacijai, būklę ir būsimą plėtrą bei parengti atitinkamos elektros tiekimo orlaiviams infrastruktūros diegimo galimybių studiją, įskaitant prireikus alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo oro uostuose planą, visų pirma apimantį orlaiviams skirtus vandenilio degalų pildymo ir įkrovimo sprendimus.** Inicatyva „FuelEU maritime“ nustatyti reikalavimai visų pirma susiję su elektros tiekimu nuo kranto, ir jie gali būti įvykdyti tik tuo atveju, jei TEN-T tinklo uostuose bus užtikrintas tinkamas elektros tiekimo nuo kranto lygis. Tačiau tose iniciatyvose nėra jokių nuostatų dėl reikiamos degalų infrastruktūros, o ji yra būtina sąlyga, kad būtų galima pasiekti tikslus;

⁽⁴⁸⁾ COM(2021)0561.

⁽⁴⁹⁾ COM(2021)0562.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (5) todėl visų rūšių transportas turėtų būti įtrauktas į vieną priemonę, ir joje turėtų būti atsižvelgta į alternatyviųjų degalų įvairovę. Netaršių galios pavarų technologijų naudojimo įvairių rūšių transporto sektoriuose parengtumo etapai skiriasi. Kelių transporto sektoriuje visų pirma sparčiai įsitvirtina elektrinės transporto priemonės su baterijomis ir laidu įkraunamos hibridinės transporto priemonės. Rinkose yra ir kelių transporto priemonių su vandenilio kuro elementais. Be to, šiuo metu, įgyvendinant įvairius projektus ir vykdant pirmuosius komercinius reišius, pradedami naudoti mažesni vandeniliniai laivai bei elektriniai laivai su baterijomis ir traukiniai su vandenilio kuro elementais, ir tikimasi, kad per artimiausius kelerius metus jie bus pradėti naudoti visokeriopoms komercinėms reikmėms. Kita vertus, aviacijos ir vandens transporto sektoriai ir toliau priklauso nuo skystojo ir dujinio kuro, nes manoma, kad netaršių ir mažataršių galios pavarų sprendimų rinkoje atsiras tik apie 2030 m., o aviacijos sektoriuje – dar vėliau, ir visiška komercializacija užtruks. **Iškastinį dujinį** arba **skystąjį** kurą galima naudoti tik tuo atveju, jeigu jis aiškiai įtrauktas į aiškų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planą, atitinkantį ilgalaikį tikslą Sąjungoje pasiekti poveikio klimatui neutralumą, reikalaujant į iškastinį kurą įmaišyti vis daugiau degalų iš atsinaujinančiųjų išteklių, pvz., biometano, pažangiųjų biodegalų arba atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako sintetinių dujinių ir skystųjų degalų, jį arba pakeisti tokiais degalais;

Pakeitimas

- (5) todėl visų rūšių transportas turėtų būti įtrauktas į vieną priemonę, ir joje turėtų būti atsižvelgta į alternatyviųjų degalų įvairovę. Netaršių galios pavarų technologijų naudojimo įvairių rūšių transporto sektoriuose parengtumo etapai **skirtingose valstybėse narėse ir regionuose** skiriasi. Kelių transporto sektoriuje visų pirma sparčiai įsitvirtina elektrinės transporto priemonės su baterijomis ir laidu įkraunamos hibridinės transporto priemonės, **todėl reikia nustatyti aukštesnius šios brandžios technologijos tikslus**. Rinkose yra ir kelių transporto priemonių su vandenilio kuro elementais, **nors jų esama mažiau**. Be to, šiuo metu, įgyvendinant įvairius projektus ir vykdant pirmuosius komercinius reišius, pradedami naudoti mažesni vandeniliniai laivai bei elektriniai laivai su baterijomis ir traukiniai su vandenilio kuro elementais, ir tikimasi, kad per artimiausius kelerius metus jie bus pradėti naudoti visokeriopoms komercinėms reikmėms. Kita vertus, aviacijos ir vandens transporto sektoriai ir toliau priklauso nuo skystojo ir dujinio kuro, nes manoma, kad netaršių ir mažataršių galios pavarų sprendimų rinkoje atsiras tik apie 2030 m., o aviacijos sektoriuje – dar vėliau, ir visiška komercializacija užtruks. **Sąjunga turėtų dėti daugiau pastangų palaiapsniui atsisakyti iškastinio dujinio** arba **skystojo kuro ir skatinti atsinaujinančiųjų išteklių alternatyvas, o iškastinį kurą turėtų būti** galima naudoti tik tuo atveju, jeigu jis aiškiai įtrauktas į aiškų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planą, atitinkantį ilgalaikį tikslą Sąjungoje pasiekti poveikio klimatui neutralumą, reikalaujant į iškastinį kurą įmaišyti vis daugiau degalų iš atsinaujinančiųjų išteklių, pvz., biometano, pažangiųjų biodegalų arba atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako sintetinių dujinių ir skystųjų degalų, jį arba pakeisti tokiais degalais;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (6) **tokie** biodegalai ir sintetiniai degalai, pakeičiantys dyzeliną, benziną ir reaktyvinius degalus, gali būti gaminami iš įvairių žaliavų ir į iškastinį kurą įmaišomi pasiekiant labai didelį įmaišymo santykį. Techniškai **jie** gali būti naudojami taikant dabartinę transporto priemonių technologiją, atlikus nedidelius pakeitimus. Metanolis iš atsinaujinančiųjų išteklių taip pat gali būti naudojamas vidaus vandens laivybai ir trumpųjų nuotolių jūrų laivybai. Naudojant sintetinius ir parafininius degalus galima sumažinti iškastinio kuro šaltinių naudojimą tiekiant energiją transportui. Visus šiuos degalus galima platinti, laikyti ir naudoti naudojant esamą infrastruktūrą arba, jeigu reikia, tos pačios rūšies infrastruktūrą;

Pakeitimas

- (6) **siekiant kuo labiau padidinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo potencialą, tokie** biodegalai (**įskaitant biodujas**) ir sintetiniai degalai, pakeičiantys dyzeliną, benziną ir reaktyvinius degalus, gali būti gaminami iš įvairių žaliavų ir į iškastinį kurą įmaišomi pasiekiant labai didelį įmaišymo santykį. **Tai ypač svarbu mažinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį aviacijos ir jūrų transporto sektoriuose, kurių elektrifikavimas vyks lėčiau.** Techniškai **tokie degalai** gali būti naudojami taikant dabartinę transporto priemonių technologiją, atlikus nedidelius pakeitimus. Metanolis iš atsinaujinančiųjų išteklių taip pat gali būti naudojamas vidaus vandens laivybai ir trumpųjų nuotolių jūrų laivybai. Naudojant sintetinius ir parafininius degalus galima sumažinti iškastinio kuro šaltinių naudojimą tiekiant energiją transportui. Visus šiuos degalus galima platinti, laikyti ir naudoti naudojant esamą infrastruktūrą arba, jeigu reikia, tos pačios rūšies infrastruktūrą;

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

- (6a) **svarbu laikytis bendrųjų technologinio neutralumo ir energijos vartojimo efektyvumo principų, visų pirma plėtojant technologijas, kurios būtinos siekiant neutralizuoti poveikį klimatui, nes kai kurioms technologijoms, kurių reikės artimiausioje ateityje, vis dar reikalingos investicijos į mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, kartu išlaikant įvairių alternatyvių technologijų konkurenciją rinkoje, tinkamai atsizvelgiant į įperkamumą ir skirtingą valstybių narių pradinę padėtį;**

Pakeitimas

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl reglamento
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (7) **tikėtina**, kad suskystintos gamtinės dujos išliks svarbios jūrų transporto sektoriuje, nes šiuo metu nėra ekonomiškai perspektyvios netaršios galios pavaros technologijos. Darnaus ir išmanaus judumo strategijos komunikate nurodoma, kad netaršūs jūrų laivai rinkose pasirodys iki 2030 m. Dėl ilgo laivų eksploatavimo laikotarpio laivynas turėtų būti pertvarkomas laipsniškai. Priešingai nei jūrų transporto, vidaus vandenų laivų – jie paprastai būna mažesni ir plaukioja trumpesniais atstumais – netaršios galios pavaros technologijos, pvz., vandenilio ir elektros, turėtų greičiau atsirasti rinkose. Manoma, kad suskystintos gamtinės dujos nebebus svarbios šiame sektoriuje. Transporto degalai, pvz., suskystintos gamtinės dujos, turi būti gaminami naudojant vis mažiau iškastinio kuro – to turėtų būti siekiama, pavyzdžiui, į jį įmaišant suskystinto biometano (suskystintų gamtinių biodujų) arba atsinaujančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako sintetinių dujinių degalų (elektrosintetinių dujų) arba jį apskritai pakeičiant tokiais degalais. Tokiems degalams, kuriems gaminti nereikia iškastinio kuro, gali būti naudojama ta pati infrastruktūra kaip ir iškastiniam dujiniam kurui, taip suteikiant galimybę laipsniškai pereiti prie degalų, kuriems gaminti nereikia iškastinio kuro;

Pakeitimas

- (7) **tvarus suskystintų gamtinių dujų (SGD) naudojimas nesuderinamas su Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslu. Todėl SGD jūrų transporto sektoriuje turėtų būti kuo greičiau atsisakyta ir jos turėtų būti pakeistos tvaresnėmis alternatyvomis. Tačiau tikėtina**, kad **pereinamuoju laikotarpiu** suskystintos gamtinės dujos išliks svarbios jūrų transporto sektoriuje, nes šiuo metu nėra ekonomiškai perspektyvios netaršios galios pavaros technologijos. Darnaus ir išmanaus judumo strategijos komunikate nurodoma, kad netaršūs jūrų laivai rinkose pasirodys iki 2030 m., **o tokie projektai jau įgyvendinami. Turėtų būti skatinami tolesni pokyčiai šioje srityje, jie turėtų būti tinkamai stebimi ir apie juos turėtų būti pranešama.** Dėl ilgo laivų eksploatavimo laikotarpio laivynas turėtų būti pertvarkomas laipsniškai. **Atsižvelgiant į tai, kad SGD naudojamos pereinamuoju laikotarpiu, galimybė naudotis SGD bunkeravimo infrastruktūra uostuose turėtų būti diegiama atsižvelgiant į paklausą, visų pirma kalbant apie naujas viešąsias investicijas.** Priešingai nei jūrų transporto, vidaus vandenų laivų – jie paprastai būna mažesni ir plaukioja trumpesniais atstumais – netaršios galios pavaros technologijos, pvz., vandenilio ir elektros, **tampa brandžiomis technologijomis ir** turėtų greičiau atsirasti rinkose **bei galėtų atlikti svarbų vaidmenį jūrų transportui kuriant netaršius varymo sprendimus.** Manoma, kad suskystintos gamtinės dujos nebebus svarbios šiame sektoriuje. Transporto degalai, pvz., suskystintos gamtinės dujos, turi būti gaminami naudojant vis mažiau iškastinio kuro – to turėtų būti siekiama, pavyzdžiui, į jį įmaišant suskystinto biometano (suskystintų gamtinių biodujų) arba atsinaujančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako sintetinių dujinių degalų (elektrosintetinių dujų) arba jį apskritai pakeičiant tokiais degalais. Tokiems degalams, kuriems gaminti nereikia iškastinio kuro, gali būti naudojama ta pati infrastruktūra kaip ir iškastiniam dujiniam kurui, taip suteikiant galimybę laipsniškai pereiti prie degalų, kuriems gaminti nereikia iškastinio kuro;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl reglamento
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (9) viešoji elektrinių lengvųjų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūra Sąjungoje diegiama netolygiai. Išliekanti netolygiam pasiskirstymui, kiltų pavojus tokių transporto priemonių naudojimo mastui ir būtų ribojamas susisiekimas visoje Sąjungoje. Nacionaliniu lygmeniu nuolat skiriantis politikos užmojams ir požiūriui, **nebūtų** ilgalaikio tikrumo, būtino esminėms rinkos investicijoms. Todėl privalomi būtiniausi tikslai, valstybėms narėms taikomi nacionaliniu lygmeniu, turėtų suteikti politikos gairių ir papildyti nacionalines politikos programas. Laikantis tokio požiūrio, pagal nacionalinį transporto priemonių parką nustatomi tikslai turėtų būti derinami su atstumu grindžiamais tikslais, taikomais transeuropiniame transporto tinkle (TEN-T). **Tikslus nustatant pagal nacionalinį transporto priemonių parką** turėtų būti užtikrinta, kad transporto priemonių naudojimo mastas kiekvienoje valstybėje narėje ir pakankamos viešosios įkrovimo infrastruktūros diegimas derėtų tarpusavyje. Atstumu grindžiamais tikslais, taikomais TEN-T tinkle, turėtų būti užtikrinta, kad įkrovimo infrastruktūra aprėptų visą Sąjungos pagrindinių kelių tinklą, taip užtikrinant lengvą ir sklandų keliavimą po visą Sąjungą;

Pakeitimas

- (9) viešoji elektrinių lengvųjų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūra Sąjungoje **ir jos regionuose** diegiama netolygiai. Išliekanti netolygiam pasiskirstymui, kiltų pavojus tokių transporto priemonių naudojimo mastui ir būtų ribojamas susisiekimas visoje Sąjungoje. Nacionaliniu lygmeniu nuolat skiriantis politikos užmojams ir požiūriui, **bus trukdoma labai reikalingai tvariai transporto sektoriaus pertvarkai ir nebus padedama kurti** ilgalaikio tikrumo, būtino esminėms rinkos investicijoms. Todėl privalomi būtiniausi tikslai, valstybėms narėms taikomi nacionaliniu lygmeniu, turėtų suteikti politikos gairių ir papildyti nacionalines politikos programas. Laikantis tokio požiūrio, pagal nacionalinį transporto priemonių parką nustatomi tikslai turėtų būti derinami su atstumu grindžiamais tikslais, taikomais transeuropiniame transporto tinkle (TEN-T). **Nacionaliniais transporto priemonių parku grindžiamais tikslais** turėtų būti užtikrinta, kad transporto priemonių naudojimo mastas kiekvienoje valstybėje narėje ir pakankamos viešosios įkrovimo infrastruktūros diegimas derėtų tarpusavyje, **ypač geografinėse vietovėse, kuriose lengvųjų transporto priemonių savininkai yra mažiau linkę turėti privačias automobilių stovėjimo aikšteles. Taip pat reikia skirti ypatingą dėmesį centrams, kuriuose gyventojų tankis yra santykinai didesnis, o elektra varomų transporto priemonių rinkos dalis didesnė, ir didinti diegimo nacionaliniu lygmeniu rodiklius. Kai tam tikra elektra varomų transporto priemonių naudojimo dalis konkrečioje valstybėje narėje bus pasiekta, rinka turėtų būti reguliuota pati.** Atstumu grindžiamais tikslais, taikomais TEN-T tinkle, turėtų būti užtikrinta, kad įkrovimo **prieigų** infrastruktūra aprėptų visą Sąjungos pagrindinių kelių tinklą, taip užtikrinant lengvą ir sklandų keliavimą po visą Sąjungą, **įskaitant atokiausiuose Sąjungos regionuose ir salose, išskyrus atvejus, kai susijusios išlaidos yra neproporcingos naudai; tokiu atveju valstybės narės gali taikyti išimtis arba svarstyti galimybę plėtoti nuo tinklo nepriklausančių infrastruktūrą. Plėtojant tokį infrastruktūros tinklą būtų pagerintas visų Sąjungos regionų, įskaitant atokiausius regionus ir kitas atokias ar kaimo vietoves, susisiekimas ir jungtys ir taip būtų sustiprinta jų socialinė, ekonominė ir teritorinė sanglauda;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl reglamento
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (10) nacionaliniai transporto priemonių parku grindžiami tikslai turėtų būti nustatomi remiantis **bendru registruotų elektrinių transporto priemonių skaičiumi** toje valstybėje narėje, taikant bendrą metodiką, kuria atsižvelgiama į technologinę plėtrą, pvz., padidėjusį elektrinių transporto priemonių nuvažiuojamą atstumą arba vis didesnę greitojo įkrovimo prieigų (jomis galima įkrauti daugiau transporto priemonių nei įprastomis įkrovimo priemonėmis) skverbtį rinkoje. Metodikoje taip pat turi būti atsižvelgiama į skirtingus elektrinių transporto priemonių su baterijomis ir laidu įkraunamų hibridinių transporto **priemonių** įkrovimo modelius. Metodika, kurioje nacionaliniu transporto priemonių parku grindžiami tikslai nustatomi pagal viešosios įkrovimo infrastruktūros bendrą didžiausią atiduodamąją galią, turėtų būti sudaromos sąlygos valstybėse narėse lanksčiai diegti įvairias įkrovimo technologijas;

Pakeitimas

- (10) nacionaliniai transporto priemonių parku grindžiami tikslai turėtų būti nustatomi remiantis **viso transporto priemonių parko procentine dalimi, kurią sudaro registruotos elektrinės transporto priemonės** toje valstybėje narėje, taikant bendrą metodiką, kuria atsižvelgiama į technologinę plėtrą, pvz., padidėjusį elektrinių transporto priemonių nuvažiuojamą atstumą arba vis didesnę greitojo įkrovimo prieigų (jomis galima įkrauti daugiau transporto priemonių nei įprastomis įkrovimo priemonėmis) skverbtį rinkoje. Metodikoje taip pat turi būti atsižvelgiama į skirtingus elektrinių transporto priemonių su baterijomis ir laidu įkraunamų hibridinių transporto **priemonių** įkrovimo modelius, **taip pat į gyventojų skaičių ir elektrinių transporto priemonių rinkos dalį**. Metodika, kurioje nacionaliniu transporto priemonių parku grindžiami tikslai nustatomi pagal viešosios įkrovimo infrastruktūros bendrą didžiausią atiduodamąją galią, turėtų būti sudaromos sąlygos valstybėse narėse lanksčiai diegti įvairias įkrovimo technologijas; **Be to, Komisija turėtų įvertinti, kokį poveikį transporto priemonės su integruotomis saulės baterijų plokštėmis gali daryti viešosios įkrovimo infrastruktūros diegimui ir, jei reikia, bet kokiam susijusiam šiame reglamente nustatytų įkrovimo infrastruktūros diegimo tikslų koregavimui;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl reglamento
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (11) įgyvendinimu valstybėse narėse turėtų būti užtikrinta, kad būtų įrengta pakankamai viešųjų įkrovimo priegų, **visų pirma** viešojo transporto stotyse, pavyzdžiui, uostų keleivių terminaluose, oro uostuose ar geležinkelio stotyse. Siekiant padidinti patogumą vartotojams, taip pat turėtų būti įrengta pakankamai viešųjų greitojo įkrovimo priegų, skirtų lengvosioms transporto priemonėms, visų pirma TEN-T tinkle, kad būtų visiškai užtikrintas tarpvalstybinis susisiekimas ir elektrinėmis transporto priemonėmis būtų galima važinėti po visą Sąjungą;

Pakeitimas

- (11) įgyvendinimu valstybėse narėse turėtų būti užtikrinta, kad būtų įrengta pakankamai viešųjų **stacionariųjų, prie tinklo prijungtų arba mobilių** įkrovimo priegų **taip, kad būtų užtikrinta teritorinė pusiausvyra ir kelionės daugiarūšiu transportu, išvengta regioninių skirtumų ir užtikrinta, kad nė viena teritorija nebūtų palikta nuošalyje. diegimas yra ypač svarbus gyvenamuosiuose rajonuose, kuriuose trūksta automobilių stovėjimo už gatvės ribų ir kuriuose transporto priemonės paprastai statomos ilgą laiką, įskaitant taksi stovėjimo aikšteles ir** viešojo transporto stotyse, pavyzdžiui, uostų keleivių terminaluose, oro uostuose ar geležinkelio stotyse. Siekiant padidinti patogumą vartotojams, taip pat turėtų būti įrengta pakankamai viešųjų greitojo įkrovimo priegų, skirtų lengvosioms transporto priemonėms, visų pirma TEN-T tinkle, kad būtų visiškai užtikrintas tarpvalstybinis susisiekimas ir elektrinėmis transporto priemonėmis būtų galima važinėti po visą Sąjungą;

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl reglamento
11 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

- (11a) **viešai prieinamos įkrovimo infrastruktūros diegimas visų pirma turėtų būti grindžiamas privačiomis rinkos investicijomis. Tačiau valstybės narės, kol nebus sukurta konkurencinga rinka, turėtų remti infrastruktūros diegimą tais atvejais, kai dėl rinkos sąlygų reikalinga valstybės parama, jei tokia parama visiškai atitinka valstybės pagalbos taisykles. Kai tinkama, įgyvendindamos šią nuostatą valstybės narės tai pat turėtų atsižvelgti į tai, kad tam tikrose jų teritorijos dalyse, tinkamo įkrovimo stotelių skaičiaus poreikis gali kisti ištiesus metus, kaip ir daugelyje turistinių vietų. Tokiais atvejais galimybė įdiegti laikiną mobiliojo ryšio įkrovimo nuo tinklo infrastruktūrą galėtų suteikti daugiau lankstumo ir padėti patenkinti sezoninę paklausą nereikalaujant įrengti stacionariosios infrastruktūros.**

Pakeitimas

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento

11 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (11b) *prireikus Komisija turėtų peržiūrėti šiame reglamente nustatytus atitinkamai lengvosios ir sunkiosios transporto priemonėms skirtos elektros įkrovimo infrastruktūros tikslus, siekdama užtikrinti jų suderinamumą su Sąjungos reglamentuose dėl atitinkamai lengvųjų transporto priemonių ir sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio normų nustatytais reikalavimais.*

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento

11 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (11c) *Komisija turėtų peržiūrėti poreikį įtraukti reikalavimus dėl įkrovimo infrastruktūros, kad ji galėtų aptarnauti elektrinius dviračius ir L kategorijos transporto priemones, pvz., elektrinius dviračius ir elektrinius motorolerius bei visų pirma galimybę įkrovimo infrastruktūroje įrengti buitinių kištukinį lizdą, kuris leistų lengvai įkrauti tokias transporto priemones, nes jos yra transporto rūšis, galinti padėti dar labiau sumažinti išmetamo CO₂ kiekį ir oro taršą.*

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento

13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (13) elektrinėms sunkiosios transporto priemonėms reikia visai kitokios įkrovimo infrastruktūros nei lengvosios transporto priemonėms. Tačiau dabar viešosios elektrinių sunkiųjų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros Sąjungoje beveik nėra. Laikantis bendro požiūrio į atstumu TEN-T tinkle grindžiamus tikslus, naktinio įkrovimo infrastruktūros tikslus ir su miestų transporto mazgais susijusius tikslus turėtų būti užtikrinta, kad viešoji elektrinių sunkiųjų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros aprėptis visoje Sąjungoje būtų pakankama, siekiant **remti numatomą** elektrinių sunkiųjų transporto priemonių su baterijomis **paplitimą rinkoje**;

- (13) elektrinėms sunkiosios transporto priemonėms reikia visai kitokios įkrovimo infrastruktūros nei lengvosios transporto priemonėms. Tačiau dabar viešosios elektrinių sunkiųjų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros Sąjungoje beveik nėra, **todėl reikia paspartinti infrastruktūros diegimą**. Laikantis bendro požiūrio į atstumu TEN-T tinkle grindžiamus tikslus, naktinio įkrovimo infrastruktūros tikslus ir su miestų transporto mazgais susijusius tikslus turėtų būti užtikrinta, kad viešoji elektrinių sunkiųjų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros aprėptis visoje Sąjungoje būtų pakankama, siekiant **aktyviai remti** elektrinių sunkiųjų transporto priemonių su baterijomis **rinkos dalies didinimą**;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento

13 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (13a) *todėl reikia pradinių viešųjų investicijų į elektrinių sunkiųjų transporto priemonių infrastruktūrą ir bet kokia tolesnė infrastruktūros plėtra, neapsiribojanti numatyta šiame reglamente, turėtų priklausyti nuo jų užimamos rinkos dalies visoje Sąjungoje, nacionaliniu ir regioniniu mastu ir atitinkamų eismo duomenų;*

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento

14 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (14a) *šiuo metu rengiami nauji sunkiųjų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros standartai. Techniškai įmanoma užtikrinti galimybes tobulinti fizines jungtis ir ryšių mainų protokolus, kad vėliau atskiras įkrovimo stoteles ir įkrovimo prieigas būtų galima patobulinti, kad jos atitiktų naują standartą. Todėl Komisija turėtų apsvarstyti galimybę padidinti įkrovimo stotelių individualią atiduodamąją galią įkrovimo parkuose, kai tik bus parengtos naujos bendros techninės specifikacijos;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento

17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (17) viešosios įkrovimo prieigos arba degalų pildymo punktai taip pat apima visiems prieinamas privačias įkrovimo prieigas arba degalų pildymo punktus, esančius viešojoje ar privačioje teritorijoje, pavyzdžiui, viešosiose stovėjimo aikštelėse arba prekybos centrų stovėjimo aikštelėse. Įkrovimo prieiga arba degalų pildymo punktas, esantis privačioje teritorijoje, kuri yra atvira plačiai visuomenei, turėtų būti laikomi viešaisiais ir tais atvejais, kai jais gali naudotis tik tam tikrai bendrai grupei priklausantys naudotojai, pavyzdžiui, klientai. Dalijimosi automobiliais sistemoms priklausančios įkrovimo prieigos arba degalų pildymo punktai viešaisiais turėtų būti laikomi tik tuo atveju, jeigu jais aiškiai leidžiama naudotis naudotojams, kurie yra tretieji asmenys. Įkrovimo prieigos arba degalų pildymo punktai, esantys privačioje teritorijoje, kuri yra atvira tik ribotam ir apibrėžtam asmenų ratui, pvz., biurų pastatų stovėjimo aikštelėse, į kurias patekti gali tik darbuotojai arba įgalioti asmenys, neturėtų būti laikomi viešosiomis įkrovimo prieigomis arba degalų pildymo punktais;

Pakeitimas

- (17) viešosios įkrovimo prieigos arba degalų pildymo punktai taip pat apima visiems prieinamas privačias įkrovimo prieigas arba degalų pildymo punktus, esančius viešojoje ar privačioje teritorijoje, pavyzdžiui, viešosiose stovėjimo aikštelėse arba prekybos centrų stovėjimo aikštelėse. **Tokiose vietose, kuriose stovėjimo aikštelėse yra daugiau kaip 30 stovėjimo vietų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų įrengta pakankamai viešųjų įkrovimo arba degalų pildymo punktų.** Įkrovimo prieiga arba degalų pildymo punktas, esantis privačioje teritorijoje, kuri yra atvira plačiai visuomenei, turėtų būti laikomi viešaisiais ir tais atvejais, kai jais gali naudotis tik tam tikrai bendrai grupei priklausantys naudotojai, pavyzdžiui, klientai. Dalijimosi automobiliais sistemoms priklausančios įkrovimo prieigos arba degalų pildymo punktai viešaisiais turėtų būti laikomi tik tuo atveju, jeigu jais aiškiai leidžiama naudotis naudotojams, kurie yra tretieji asmenys. Įkrovimo prieigos arba degalų pildymo punktai, esantys privačioje teritorijoje, kuri yra atvira tik ribotam ir apibrėžtam asmenų ratui, pvz., biurų pastatų stovėjimo aikštelėse, į kurias patekti gali tik darbuotojai arba įgalioti asmenys, neturėtų būti laikomi viešosiomis įkrovimo prieigomis arba degalų pildymo punktais;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento

17 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (17a) **Siekiant išvengti bet kokių nenumatytų šio reglamento pasekmių, kuriomis atgrasoma nuo priklausomo transporto priemonių parkų įkrovimo infrastruktūros, pvz., viešojo transporto, diegimo, viešosios įkrovimo stotelės, iš dalies skirtos viešojo transporto parkams, gali būti įskaičiuojamos į atitinkamus šiame reglamente nustatytus tikslus. Dalijimosi automobiliais sistemoms priklausančios įkrovimo prieigos viešosiomis turėtų būti laikomos tik tuo atveju, jeigu jomis aiškiai leidžiama naudotis naudotojams, kurie yra tretieji asmenys.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl reglamento
17 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (17b) *Siekdamos padidinti patogumą vartotojams, valstybės narės turėtų skatinti viešųjų įkrovimo punktų arba degalų pildymo punktų operatorius užtikrinti, kad jų paslaugų teikimo laikas ir darbo laikas visiškai atitiktų galutinių naudotojų poreikius.*

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl reglamento
20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (20) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/944⁵² apibrėžtomis pažangiosiomis matavimo sistemomis suteikiama galimybė tikruoju laiku gauti duomenis, kurių reikia siekiant užtikrinti tinklo stabilumą ir skatinti racionalų naudojimąsi įkrovimo paslaugomis. Išmaniojo įkrovimo prieigas derinant su tikralaikiu energijos matavimu ir tikslia bei skaidria informacija apie kainas, skatinamas įkrovimas tuo metu, kai bendra elektros energijos paklausa maža, o kainos žemos. Naudojant pažangiąsias matavimo sistemas kartu su išmaniojo įkrovimo prieigomis, galima optimizuoti įkrovimą, ir tai naudinga tiek elektros energijos sistemai, tiek galutiniam naudotojui. Valstybės narės turėtų skatinti naudoti pažangiąją matavimo sistemą įkraunant elektrines transporto priemones viešosiose įkrovimo stotelėse, kai tai techniškai įmanoma **ir ekonomiškai pagrįsta**, ir užtikrinti, kad šios sistemos atitiktų Direktyvos (ES) **2019/444** 20 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

- (20) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/944⁵² apibrėžtomis pažangiosiomis matavimo sistemomis suteikiama galimybė tikruoju laiku gauti duomenis, kurių reikia siekiant užtikrinti tinklo stabilumą ir skatinti racionalų naudojimąsi įkrovimo paslaugomis. Išmaniojo įkrovimo prieigas derinant su tikralaikiu energijos matavimu ir tikslia bei skaidria informacija apie kainas, skatinamas įkrovimas tuo metu, kai bendra elektros energijos paklausa maža, o kainos žemos. Naudojant pažangiąsias matavimo sistemas kartu su išmaniojo įkrovimo prieigomis, galima optimizuoti įkrovimą, ir tai naudinga tiek elektros energijos sistemai, tiek galutiniam naudotojui. Valstybės narės turėtų skatinti naudoti pažangiąją matavimo sistemą įkraunant elektrines transporto priemones viešosiose įkrovimo stotelėse, kai tai techniškai įmanoma, ir užtikrinti, kad šios sistemos atitiktų Direktyvos (ES) **2019/944** 20 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento

21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (21) didėjant elektrinių transporto priemonių skaičiui kelių, geležinkelių, jūrų ir kitų rūšių transporto sektoriuose, įkrovimo operacijas reikės optimizuoti ir valdyti taip, kad nesusidarytų grūsčių ir kad būtų išnaudotos visos galimybės naudoti elektrą iš atsinaujinančiųjų išteklių bei mažomis sistemoje taikomomis elektros kainomis. **Išmanusis įkrovimas** visų pirma gali **dar labiau** palengvinti elektrinių transporto priemonių integravimą į elektros energijos sistemą, nes sudaromos sąlygos taikyti reguliavimą apkrova per telkėjus ir kaina grindžiamą reguliavimą apkrova. Sistemos integraciją gali dar labiau palengvinti abikryptis įkrovimas (transporto priemonių energetinė integracija į elektros tinklą). Todėl visose **įprastose** įkrovimo priegose, **prie kurių transporto priemonės paprastai stovi ilgesnį laikotarpį**, turėtų būti palaikomas išmanusis įkrovimas;

Pakeitimas

- (21) didėjant elektrinių transporto priemonių skaičiui kelių, geležinkelių, jūrų ir kitų rūšių transporto sektoriuose, įkrovimo operacijas reikės optimizuoti ir valdyti taip, kad nesusidarytų grūsčių ir kad būtų išnaudotos visos galimybės naudoti elektrą iš atsinaujinančiųjų išteklių bei mažomis sistemoje taikomomis elektros kainomis. **Išmaniojo įkrovimo punktai, kaip ir tinklui nepriklausančios įkrovimo priegos**, visų pirma, gali palengvinti elektrinių transporto priemonių integravimą į elektros energijos sistemą **ir sumažinti elektrinių transporto priemonių poveikį elektros energijos skirstymo tinklui**, nes sudaromos sąlygos taikyti reguliavimą apkrova per telkėjus ir kaina grindžiamą reguliavimą apkrova. Sistemos integraciją gali dar labiau palengvinti abikryptis įkrovimas (transporto priemonių energetinė integracija į elektros tinklą). Todėl visose įkrovimo priegose turėtų būti palaikomas išmanusis įkrovimas;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento

21 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (21a) **abikryptis įkrovimas tiek privačioje, tiek viešai prieinamoje infrastruktūroje gali paskatinti žmones įsigyti elektra varomas transporto priemones, nes tada juos galima naudoti ir judumui, ir energijos kaupimui. Todėl, siekiant toliau plėtoti abikrypčio įkrovimo verslą, reikėtų užkirsti kelią teisinėms kliūtims, pavyzdžiui, dvigubam apmokestinimui, ir užtikrinti pakankamą skaičių privačių ir viešai prieinamų įkrovimo stotelių, skirtų pažangiam abikrypčiam įkrovimui;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento

21 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (21b) *siekiant užtikrinti, kad spartus perėjimas prie elektromobilumo vyktų tvariai, Sąjunga turėtų priimti pasaulio lyderės vaidmenį tvarių gaminių, technologijų, paslaugų ir inovacijų srityse, ypač kiek tai susiję su žiedine, socialiai teisinga, aplinkos požiūriu atsakinga ir tvaria baterijų vertės grandine, įskaitant darbo vietų saugumą ir tvarumą pereinant prie nulinės taršos ir mažataršių kelių, jūrų ir oro transporto sektorių;*

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (22) plėtojant elektrinių transporto priemonių infrastruktūrą, užtikrinant tos infrastruktūros sąveiką su elektros energijos sistema, taip pat užtikrinant įvairių elektromobilumo rinkos dalyvių teises ir pareigas, turi būti laikomasi Direktyva (ES) 2019/944 nustatytų principų. Pagal juos skirstymo sistemos operatoriai turėtų nediskriminacinėmis sąlygomis bendradarbiauti su visais asmenimis, įrengiančiais arba eksploatuojančiais viešąsias įkrovimo prieigas, o valstybės narės turėtų užtikrinti, kad elektros tiekimo įkrovimo prieigai sutartis galėtų būti sudaryta su kitu tiekėju, kuris nėra elektrą namų ūkiui arba patalpoms, kur ta prieiga yra, tiekiantis subjektas. Sąjungos elektros energijos tiekėjų galimybe naudotis įkrovimo prieigomis neturėtų būti daromas poveikis nukrypti leidžiančioms nuostatomis pagal Direktyvos (ES) 2019/944 66 straipsnį;

- (22) plėtojant elektrinių transporto priemonių **tinklo ir tinklui nepriklausančių** infrastruktūrą, užtikrinant tos infrastruktūros sąveiką su elektros energijos sistema, taip pat užtikrinant įvairių elektromobilumo rinkos dalyvių teises ir pareigas, turi būti laikomasi Direktyva (ES) 2019/944 nustatytų principų. Pagal juos skirstymo sistemos operatoriai turėtų nediskriminacinėmis sąlygomis bendradarbiauti su visais asmenimis, įrengiančiais arba eksploatuojančiais viešąsias įkrovimo prieigas, o valstybės narės turėtų užtikrinti, kad elektros tiekimo įkrovimo prieigai sutartis galėtų būti sudaryta su kitu tiekėju, kuris nėra elektrą namų ūkiui arba patalpoms, kur ta prieiga yra, tiekiantis subjektas. Sąjungos elektros energijos tiekėjų galimybe naudotis įkrovimo prieigomis neturėtų būti daromas poveikis nukrypti leidžiančioms nuostatomis pagal Direktyvos (ES) 2019/944 66 straipsnį;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl reglamento
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) elektrinių transporto priemonių įkrovimo prieigų įrengimo ir eksploatavimo rinka turėtų būti plėtojama kaip konkurencinga rinka, atvira visiems įkrovimo infrastruktūros diegimu ar eksploatavimu suinteresuotiems subjektams. Kalbant apie ribotas alternatyvias vietas greitkeliuose, susirūpinimą visų pirma kelia esamos greitkelių koncesijos sutartys, pvz., susijusios su įprastinėmis degalinėmis arba poilsio aikštelėmis, nes šios sutartys gali tęstis labai ilgai, o kartais konkreči galutinė data net nenustatyta. Valstybės narės turėtų, kiek įmanoma, siekti, laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos **(ES) 2014/2353** ⁽⁵³⁾, konkurso tvarka skirti naujas specialias koncesijos sutartis dėl įkrovimo stotelių, įrengtų esamose greitkelių poilsio aikštelėse arba greta jų, kad būtų sumažintos diegimo sąnaudos ir rastųsi naujų rinkos dalyvių;

⁽⁵³⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių skyrimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

Pakeitimas

(23) elektrinių transporto priemonių įkrovimo prieigų įrengimo ir eksploatavimo rinka turėtų būti plėtojama kaip konkurencinga rinka, atvira visiems įkrovimo infrastruktūros diegimu ar eksploatavimu suinteresuotiems subjektams. **Todėl valstybės narės turėtų užkirsti kelią dominuojančių įkrovimo infrastruktūros operatorių atsiradimui infrastruktūros diegimo etape. Regionų ir vietos valdžios institucijos turi padėti įgyvendinti šį tikslą paskirdamos zonas konkuruojantiems operatoriams.** Kalbant apie ribotas alternatyvias vietas **įkrovimo operatoriams** greitkeliuose, susirūpinimą visų pirma kelia esamos greitkelių koncesijos sutartys, pvz., susijusios su įprastinėmis degalinėmis arba poilsio aikštelėmis, nes šios sutartys gali tęstis labai ilgai, o kartais konkreči galutinė data net nenustatyta. Valstybės narės turėtų, kiek įmanoma, siekti, laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos **2014/23/ES** ⁽⁵³⁾, konkurso tvarka skirti naujas specialias koncesijos sutartis dėl įkrovimo stotelių, įrengtų esamose greitkelių poilsio aikštelėse arba greta jų, kad būtų **išvengta kėsintis į žaliąsias erdves**, sumažintos diegimo sąnaudos ir rastųsi naujų rinkos dalyvių; **Taip pat galima apsvarstyti galimybę įrengti konkuruojančių operatorių įkrovimo prieigų greitkelių poilsio zonoje;**

⁽⁵³⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių skyrimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl reglamento
23 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(23a) yra daug įvairių finansavimo šaltinių, kuriuos valstybės narės gali naudoti alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimui remti, visų pirma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, nustatyta Reglamentu (ES) 2021/241^(1a), Komisijos techninės paramos priemonė, nustatyta Reglamentu (ES) 2021/240^(1b), Europos infrastruktūros tinklų priemonė, nustatyta Reglamentu (ES) 2021/1153^(1c) ir programos „Europos horizontas“ partnerystės ir misijos, visų pirma siūloma misija „Neutralaus poveikio klimatui ir pažangieji miestai“, kuria ketinama iki 2030 m. 100 miestų pasiekti poveikio klimatui neutralumą. Be to, Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo, nustatytų Reglamentu (ES) 2021/1058^(1d), lėšomis gali būti remiamos investicijos į mokslinius tyrimus, į inovacijas ir jų diegimą, visų pirma mažiau išsivysčiusiose valstybėse narėse ir regionuose, o pagal programos „Invest EU“ tvarios infrastruktūros politikos liniją gali būti remiamos perspektyvios investicijos visoje Europos Sąjungoje, padedama telkti privačias investicijas ir teikiamos konsultavimo paslaugos projektų iniciatoriams ir operatoriams, dirbantiems tvariosios infrastruktūros ir mobiliojo turto srityse. EIB grupė pastaraisiais metais taip pat padidino savo paramą spartesniam perėjimui prie naujesnių technologijų, kaip antai elektromobilumo ir skaitmenizacijos, pagal Švaresnio transporto priemonę, ir tikimasi, kad EIB toliau padės spartinti jų diegimą įvairiomis finansavimo sistemomis. Valstybės narės turėtų išnaudoti šias finansavimo galimybes, visų pirma remiant viešojo transporto ir aktyvaus mobilumo sprendimus ir finansuojant priemones, kuriomis siekiama padėti įveikti gyventojų energijos ir mobilumo nepriteklių;

^(1a) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

^(1b) 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

^(1c) 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1153, kuriuo nustatoma Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) Nr. 283/2014 (OL L 249, 2021 7 14, p. 38).

^(1d) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (OL L 231, 2021 6 30, p. 60).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento

24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (24) kainų skaidrumas yra labai **svarbus** siekiant užtikrinti sklandų ir nesudėtingą įkrovimą ir degalų pildymą. Prieš alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių naudotojams pradėdant naudotis įkrovimo ar degalų pildymo paslauga, turėtų būti pateikta tiksli informacija apie kainą. Kaina turėtų būti nurodoma laikantis aiškios struktūros, kad galutiniai naudotojai galėtų matyti **atskirus kainos komponentus**;

Pakeitimas

- (24) kainų skaidrumas **ir prieinamumas** yra labai **svarbūs** siekiant užtikrinti sklandų ir nesudėtingą įkrovimą ir degalų pildymą. Prieš alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių naudotojams pradėdant naudotis įkrovimo ar degalų pildymo paslauga, turėtų būti pateikta tiksli informacija apie kainą. Kaina turėtų būti nurodoma laikantis aiškios struktūros, **kai taikoma, rodant išlaidas už kWh arba kilogramą**, kad galutiniai naudotojai galėtų matyti **ir numanyti bendras įkrovimo arba degalų pildymo operacijos sąnaudas**.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento

24 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (24a) **pradėjus naudoti baterijomis varomas elektrines ir vandeniliu varomas transporto priemones, iš esmės pasikeis įkrovimo modeliai, todėl informacija apie elektros įkrovimo prieigų ir degalų pildymo stočių prieinamumą yra būtina sklandžiam keliavimui ES. Siekiant optimizuoti tiek kelionės planavimo, tiek įkrovimo ar degalų pildymo veiksmingumą, vairuotojams turėtų būti suteikta išsami informacija apie galimybę naudotis konkrečiais įkrovimo ir degalų pildymo punktais bei numatomą laukimo laiką. Todėl valstybės narės turėtų skatinti operatorius siūlyti galutiniams naudotojams informacines sistemas. Tokios sistemos turėtų būti tikslios, patogios naudoti ir naudojamos oficialiąja (-iosiomis) valstybės narės kalba (-omis) ir anglų kalba.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl reglamento

25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (25) atsiranda naujų paslaugų, visų pirma padedančių naudotis elektrinėmis transporto priemonėmis. Tokias paslaugas teikiantys subjektai, kaip antai judumo paslaugų teikėjai, turėtų galėti veikti sąžiningomis rinkos sąlygomis. Visų pirma įkrovimo prieigų operatoriai neturėtų nepagrįstai taikyti palankesnių sąlygų nė vienam iš tų paslaugų teikėjų, pavyzdžiui, nepagrįstai diferencijuodami kainas, kai tai gali trukdyti konkurencijai ir galiausiai lemti didesnes kainas vartotojams. Komisija turėtų stebėti įkrovimo rinkos plėtrą. **Peržiūredama** reglamentą, Komisija imsis veiksmų, jeigu to prireiktų dėl rinkos pokyčių, pavyzdžiui, dėl galutiniams naudotojams teikiamų paslaugų apribojimų arba dėl verslo praktikos, kuri gali riboti konkurenciją;

Pakeitimas

- (25) atsiranda naujų paslaugų, visų pirma padedančių naudotis elektrinėmis transporto priemonėmis. Tokias paslaugas teikiantys subjektai, kaip antai judumo paslaugų teikėjai, turėtų galėti veikti sąžiningomis rinkos sąlygomis. Visų pirma įkrovimo prieigų operatoriai neturėtų nepagrįstai taikyti palankesnių sąlygų nė vienam iš tų paslaugų teikėjų, pavyzdžiui, nepagrįstai diferencijuodami kainas, kai tai gali trukdyti konkurencijai ir galiausiai lemti didesnes kainas vartotojams. **Nacionalinės reguliavimo institucijos ir** Komisija turėtų stebėti įkrovimo rinkos plėtrą. **Ne vėliau kaip tada, kai persvarstys** reglamentą, Komisija imsis veiksmų, jeigu to prireiktų dėl rinkos pokyčių, pavyzdžiui, dėl galutiniams naudotojams teikiamų paslaugų apribojimų arba dėl verslo praktikos, kuri gali riboti konkurenciją;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl reglamento

26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (26) vandenilinių transporto priemonių rinkoje kol kas yra labai mažai. Tačiau būtina suformuoti pakankamą vandenilio degalų pildymo infrastruktūrą, kad vandenilinių transporto priemonių parką būtų galima labai išplėsti, kaip numatyta Komisijos Neutralaus poveikio klimatui Europos vandenilio strategijoje⁽⁵⁴⁾. Dabar vandenilio degalų pildymo punktai įrengti tik keliose valstybėse narėse ir iš esmės netinka sunkiosioms transporto priemonėms, todėl vandenilinėmis transporto priemonėmis važinėti po Sąjungą neįmanoma. Privalomais viešųjų vandenilio degalų pildymo punktų diegimo tikslais turėtų būti užtikrinta, kad TEN-T pagrindiniame tinkle būtų įdiegtas pakankamai tankus vandenilio degalų pildymo punktų tinklas, kad vandenilinės lengvosios ir **sunkiosios** transporto priemonės galėtų sklandžiai judėti visoje Sąjungoje;

Pakeitimas

- (26) vandenilinių transporto priemonių rinkoje kol kas yra labai mažai. Tačiau būtina suformuoti pakankamą vandenilio degalų pildymo infrastruktūrą, kad vandenilinių transporto priemonių parką būtų galima labai išplėsti, kaip numatyta Komisijos Neutralaus poveikio klimatui Europos vandenilio strategijoje⁽⁵⁴⁾. Dabar vandenilio degalų pildymo punktai įrengti tik keliose valstybėse narėse ir iš esmės netinka sunkiosioms transporto priemonėms, todėl vandenilinėmis transporto priemonėmis važinėti po Sąjungą neįmanoma. Privalomais viešųjų vandenilio degalų pildymo punktų diegimo tikslais turėtų būti užtikrinta, kad TEN-T pagrindiniame tinkle būtų įdiegtas pakankamai tankus vandenilio degalų pildymo punktų tinklas, kad vandenilinės lengvosios, **sunkiosios** ir **tolimojo kolektyvinio keleivių vežimo** transporto priemonės galėtų sklandžiai judėti visoje Sąjungoje;

⁽⁵⁴⁾ COM(2020)0301.⁽⁵⁴⁾ COM(2020)0301.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl reglamento
27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(27) vandenilines transporto priemones **degalų** turėtų būti galima **papildyti** paskirties vietoje arba netoli jos, o tokios paskirties vietos paprastai būna miesto teritorijoje. Siekiant užtikrinti, kad bent pagrindinėse miesto teritorijose viešosiose paskirties vietose būtų galima pasipildyti vandenilio degalų, tokių degalų pildymo stotelės turėtų būti įrengtos visuose miestų transporto mazguose, apibrėžtuose Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1315/2013⁽⁵⁵⁾. Valdžios institucijos turėtų apsvarstyti galimybę miestų transporto mazgų stoteles įrengti daugiarūšio krovinių vežimo centruose, nes jie ne tik yra įprasta sunkiųjų transporto priemonių paskirties vieta, bet ir galėtų tiekti vandenilio degalus kitų rūšių, pvz., geležinkelių ir **vidaus vandeny**, transportui;

⁽⁵⁵⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

Pakeitimas

(27) vandenilines transporto priemones **degalais** turėtų būti galima **pildyti** paskirties vietoje arba netoli jos, o tokios paskirties vietos paprastai būna miesto teritorijoje. Siekiant užtikrinti, kad bent pagrindinėse miesto teritorijose viešosiose paskirties vietose būtų galima pasipildyti vandenilio degalų, tokių degalų pildymo stotelės turėtų būti įrengtos visuose miestų transporto mazguose, apibrėžtuose Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1315/2013⁽⁵⁵⁾. Valdžios institucijos turėtų apsvarstyti galimybę miestų transporto mazgų stoteles įrengti daugiarūšio krovinių vežimo centruose, nes jie ne tik yra įprasta sunkiųjų transporto priemonių paskirties vieta, bet ir galėtų tiekti vandenilio degalus kitų rūšių, pvz., geležinkelių, **vidaus vandeny** ir **tolimojo kolektyvinio keleivių vežimo**, transportui;

⁽⁵⁵⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl reglamento
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) pradiniam diegimo rinkoje etape vis dar **ne iki galo aišku**, kokių transporto priemonių rasis rinkoje, taip pat kokios technologijų bus plačiai taikomos. Kaip nurodyta Komisijos komunikate „Neutralaus poveikio klimatui Europos vandenilio strategija“⁽⁵⁶⁾, būtent sunkiųjų transporto priemonių segmente labiausiai tikėtinas ankstyvas masinis vandenilinių transporto priemonių naudojimas. Todėl vandenilio degalų pildymo infrastruktūra pirmiausia turėtų būti diegiama tame segmente, kartu užtikrinant, kad pasipildyti degalų viešosiose vandenilio degalų pildymo stotelės galėtų ir lengvosios transporto priemonės. Siekiant užtikrinti sąveikumą, visose viešosiose vandenilio degalų pildymo stotelėse turėtų būti tiekiamas bent dujinis vandenilis, kurio slėgis 700 barų. Plėtojant infrastruktūrą taip pat turėtų būti atsižvelgiama į atsirandančias naujas technologijas, pvz., skystojo vandenilio, kurios tinka įvairesnėms sunkiosioms transporto priemonėms ir kurioms tam tikri transporto priemonių gamintojai teikia pirmenybę. Tuo tikslu tam tikras būtinas skaičius vandenilio degalų pildymo stotelių, be dujinio vandenilio, kurio slėgis 700 barų, turėtų būti skystąjį vandenilį;

⁽⁵⁶⁾ COM(2020)0301.

Pakeitimas

(28) pradiniam diegimo rinkoje etape vis dar **neaišku**, kokių transporto priemonių rasis rinkoje, taip pat kokios technologijų bus plačiai taikomos. Kaip nurodyta Komisijos komunikate „Neutralaus poveikio klimatui Europos vandenilio strategija“⁽⁵⁶⁾, būtent sunkiųjų transporto priemonių segmente labiausiai tikėtinas ankstyvas masinis vandenilinių transporto priemonių naudojimas. Todėl vandenilio degalų pildymo infrastruktūra pirmiausia turėtų būti diegiama tame segmente, kartu užtikrinant, kad pasipildyti degalų viešosiose vandenilio degalų pildymo stotelės galėtų ir lengvosios transporto priemonės. Siekiant užtikrinti sąveikumą, visose viešosiose vandenilio degalų pildymo stotelėse turėtų būti tiekiamas bent dujinis vandenilis, kurio slėgis 700 barų. Plėtojant infrastruktūrą taip pat turėtų būti atsižvelgiama į atsirandančias naujas technologijas, pvz., skystojo vandenilio, kurios tinka įvairesnėms sunkiosioms transporto priemonėms ir kurioms tam tikri transporto priemonių gamintojai teikia pirmenybę. Tuo tikslu tam tikras būtinas skaičius vandenilio degalų pildymo stotelių, be dujinio vandenilio, kurio slėgis 700 barų, turėtų būti skystąjį vandenilį;

⁽⁵⁶⁾ COM(2020)0301.

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl reglamento
28 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(28a) **svarbu remti veiksmingą numatytos vandenilio degalų pildymo infrastruktūros diegimą valstybėse narėse. Tam reikės visų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant Europos, nacionalines ir regionines institucijas, profesines sąjungas ir pramonę, veiksmų koordinavimo. Iniciatyvos, pavyzdžiui, Švariojo vandenilio bendroji įmonė, įsteigta Tarybos reglamentu (ES) 2021/2085, taip pat turėtų būti naudojamos siekiant sudaryti palankesnes sąlygas privačiam finansavimui ir jį pritraukti, kad būtų pasiekti atitinkami šiame reglamente nustatyti tikslai;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl reglamento
30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių naudotojai turėtų turėti galimybę visose viešosiose įkrovimo priegose ir degalų pildymo punktuose lengvai ir patogiai sumokėti, neprivalėdami sudaryti sutarties su įkrovimo priegos ar degalų pildymo punkto operatoriumi arba judumo paslaugų teikėju. Todėl, kad būtų galimas *ad hoc* įkrovimas arba degalų pildymas, visose viešosiose įkrovimo priegose ir degalų pildymo punktuose turėtų būti **priimamos Sąjungoje plačiai taikomos mokėjimo priemonės, visų pirma elektroniniai mokėjimai per terminalus ir mokėjimo paslaugoms teikti naudojamus prietaisus**. Vartotojai visada turėtų turėti galimybę atlikti tokį *ad hoc* mokėjimą, net jeigu įkrovimo priegoje arba degalų pildymo punkte yra galimas mokėjimas pagal sutartį;

Pakeitimas

(30) alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių naudotojai turėtų turėti galimybę visose viešosiose įkrovimo priegose ir degalų pildymo punktuose lengvai ir patogiai sumokėti, neprivalėdami sudaryti sutarties su įkrovimo priegos ar degalų pildymo punkto operatoriumi arba judumo paslaugų teikėju. Todėl, kad būtų galimas *ad hoc* įkrovimas arba degalų pildymas, visose viešosiose įkrovimo priegose ir degalų pildymo punktuose turėtų būti **priimami mokėjimai elektroninėmis kortelėmis arba bekontaktės funkcijos prietaisais, kurie bent jau gali nuskaityti mokėjimo korteles, ir, jei įmanoma, taip pat papildomos, Sąjungoje plačiai taikomos mokėjimo priemonės**. Vartotojai visada turėtų turėti galimybę atlikti tokį *ad hoc* mokėjimą, net jeigu įkrovimo priegoje arba degalų pildymo punkte yra galimas mokėjimas pagal sutartį; **Siekiant užtikrinti vartotojams patogius ir sklandžius mokėjimus įkrovimo ir degalų pildymo stotelėse, Komisija turėtų būti raginama iš dalies pakeisti Direktyvą (ES) 2015/2366, kad įkrovimo ir degalų pildymo stotelėse būtų galima atlikti bekontaktinius mokėjimus kortele.**

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl reglamento
30 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(30a) **siekiant užtikrinti, kad įkrovimo infrastruktūra būtų naudojama veiksmingai, didinamas patikimumas ir vartotojų pasitikėjimas elektromobilumu, labai svarbu užtikrinti, kad viešai prieinamos įkrovimo stotelės būtų prieinamos visiems naudotojams, neatsižvelgiant į automobilio prekės ženklą, naudotojui patogiu ir nediskriminaciniu būdu.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl reglamento
31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (31) transporto infrastruktūroje turėtų būti užtikrintas sklandus judumas ir prieinamumas visiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius ir vyresnio amžiaus asmenis. Iš esmės visų įkrovimo ir degalų pildymo stotelių vieta ir pačios įkrovimo ir degalų pildymo stotelės turėtų būti suplanuotos taip, kad **jomis galėtų naudotis kuo didesnę visuomenės dalis**, taip pat vyresnio amžiaus **asmenys**, riboto judumo **asmenys** ir **neįgalieji**. Tuo tikslu, pavyzdžiui, turėtų būti numatytas pakankamas plotas stovėjimo aikštelėje, įkrovimo stotelės neturėtų būti įrengiamos ant paaukštinto paviršiaus, įkrovimo stotelės mygtukai ar ekranas turėtų būti tinkamame aukštyje, o įkrovimo laido ir degalų pildymo žarnos svoris toks, kad nelabai stiprūs asmenys galėtų lengvai jais naudotis. Be to, turėtų būti prieinama susijusių įkrovimo stotelių naudotojo sąsaja. Todėl įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūrai turėtų būti taikomi Direktyvos (ES) 2019/882⁽⁵⁷⁾ I ir III prieduose nustatyti prieinamumo reikalavimai;

⁽⁵⁷⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

Pakeitimas

- (31) transporto infrastruktūroje turėtų būti užtikrintas sklandus judumas ir prieinamumas visiems naudotojams, įskaitant neįgaliuosius ir vyresnio amžiaus asmenis. Iš esmės visų įkrovimo ir degalų pildymo stotelių vieta ir pačios įkrovimo ir degalų pildymo stotelės turėtų būti suplanuotos taip, kad **jos būtų prieinamos ir patogios naudoti visuomenei**, taip pat vyresnio amžiaus **asmenims**, riboto judumo **asmenims** ir **neįgaliesiems**. Tuo tikslu, pavyzdžiui, turėtų būti numatytas pakankamas plotas stovėjimo aikštelėje, įkrovimo stotelės neturėtų būti įrengiamos ant paaukštinto paviršiaus, įkrovimo stotelės mygtukai ar ekranas turėtų būti tinkamame aukštyje, o įkrovimo laido ir degalų pildymo žarnos svoris toks, kad nelabai stiprūs asmenys galėtų lengvai jais naudotis. Be to, turėtų būti prieinama susijusių įkrovimo stotelių naudotojo sąsaja. Todėl įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūrai turėtų būti taikomi Direktyvos (ES) 2019/882⁽⁵⁷⁾ I ir III prieduose nustatyti prieinamumo reikalavimai;

⁽⁵⁷⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl reglamento
32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (32) **elektros** tiekimo nuo kranto įrenginiai gali būti naudojami jūrų ir vidaus vandenų transportui aprūpinti švaria energija ir padėti mažinti jūrų laivų ir vidaus vandenų laivų poveikį aplinkai. Pagal iniciatyvą „FuelEU maritime“ veiklos vykdytojai, eksploatuojantys konteinervežius ir keleivinius laivus, turi laikytis nuostatų, kuriomis siekiama sumažinti prisišvartavus išmetamų teršalų kiekį. Privalomais diegimo tikslais turėtų būti užtikrinta, kad šiame sektoriuje TEN-T pagrindinio tinklo ir visuotinio tinklo jūrų uostuose būtų užtikrintas pakankamas elektros tiekimas nuo kranto, atitinkantis tuos reikalavimus. Šiuos tikslus taikant visiems TEN-T tinklo jūrų uostams, uostams turėtų būti užtikrintos vienodos sąlygos;

Pakeitimas

- (32) **stacionarūs arba mobilūs elektros** tiekimo nuo kranto įrenginiai gali būti naudojami jūrų ir vidaus vandenų transportui aprūpinti švaria energija ir padėti mažinti jūrų laivų ir vidaus vandenų laivų poveikį aplinkai. **Nuo kranto tiekiamos elektros energijos naudojimo nauda visuomenės sveikatai ir klimatui, palyginti su kitomis galimybėmis, yra akivaizdi oro kokybės požiūriu aplink uostus supančiose miestų teritorijose.** Pagal iniciatyvą „FuelEU maritime“ veiklos vykdytojai, eksploatuojantys konteinervežius ir keleivinius laivus, turi laikytis nuostatų, kuriomis siekiama sumažinti prisišvartavus išmetamų teršalų kiekį. Privalomais diegimo tikslais turėtų būti užtikrinta, kad šiame sektoriuje TEN-T pagrindinio tinklo ir visuotinio tinklo jūrų uostuose būtų užtikrintas pakankamas elektros tiekimas nuo kranto, atitinkantis tuos reikalavimus. **Kadangi esama įvairių valdymo sistemų, reglamentuojančių jūrų uostus Sąjungoje, valstybės narės gali nuspręsti, kad infrastruktūra būtų įdiegta atitinkamuose terminaluose, kuriuose kiekvieno atskiro tipo laivai įplaukia daugiausia į uostus tam, kad būtų pasiekti tie tikslai.** Šiuos tikslus taikant visiems TEN-T tinklo jūrų uostams, uostams turėtų būti užtikrintos vienodos sąlygos; **Atsižvelgiant į išlaidas ir sudėtingumą, susijusius su iš kranto tiekiamos elektros energijos diegimu jūrų uostuose, labai svarbu teikti pirmenybę investicijoms uostuose ir, kai tinkama, tarp terminalų, kur jie turi didžiausią prasmę naudojimo, ekonominio gyvybingumo, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir oro taršos mažinimo bei tinklo pajėgumų požiūriu.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl reglamento

32 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (32a) valstybės narės turėtų imtis visų būtinų veiksmų, kad užtikrintų pakankamą dažnio konversiją, elektros energijos rezervą, o elektros tinklas būtų pakankamai išplėstas, atsižvelgiant į junglumą ir pajėgumą, būtų užtikrintas pakankamas elektros energijos tiekimas iš kranto, būtų patenkinti elektros energijos poreikiai, atsirandantys uostuose tiekiant iš kranto tiekiamą elektros energiją, kaip reikalaujama šiame reglamente. Siekdamas užtikrinti tęstinumą, valstybės narės turėtų atnaujinti ir prižiūrėti tinklą, kad juo būtų galima patenkinti esamą ir ateityje išaugusią elektros energijos tiekimo iš kranto paslaugų paklausą uostuose. jei dėl silpno vietos tinklo, jungiančio prie uosto, pajėgumo neįmanoma tiekti pakankamos elektros energijos sausumoje, tai valstybė narė turėtų pataisyti ir tai neturėtų būti laikoma nei uosto, nei laivo savininko ar operatoriaus nesugebėjimu laikytis šio reglamento reikalavimų, jei tinklo valdytojas tinkamai patvirtina nepakankamą vietinio tinklo pajėgumą.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl reglamento

32 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (32b) siekiant suderinti pasiūlą ir paklausą bei išvengti perteklinio turto, jūrų sektoriuje reikia koordinuotai kurti bei diegti alternatyvių degalų sprendimus. todėl visi atitinkami viešieji ir privatieji subjektai turėtų dalyvauti diegiant alternatyviuosius degalus, visų pirma iš kranto tiekiamą elektros energiją, įskaitant atitinkamas vietas, regioninio ir nacionalinio lygmens valdžios institucijas, uostų direkcijas, terminalų operatorius, tinklų operatorius, elektros energijos tiekimo sausumoje operatorius, laivų savininkus ir kitus atitinkamus jūrų rinkos dalyvius, bet jais neapsiribojant.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl reglamento

32 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (32c) *siekiant užtikrinti nuoseklią alternatyviųjų degalų naudojimo ir diegimo teisinę sistemą, šis reglamentas turėtų būti suderintas su Reglamentu XXXX-XXX (iniciatyva „FuelEU Maritime“) ir Direktyva 2003/96/EB (Energijos apmokestinimo direktyva). Šiuo suderinimu turėtų būti užtikrinta, kad nuostatos dėl energijos tiekimo nuo kranto uostuose būtų papildyta taisyklėmis, įpareigojančiomis laivus naudoti elektrą, tiekiamą nuo kranto ir taisyklėmis, skatinančiomis ją naudoti, atleidžiant nuo mokesčių;*

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl reglamento

32 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (32d) *tai, kad pirmenybė teikiama tam tikriems laivybos segmentams siekiant tiekti ir naudoti iš kranto tiekiamą elektros energiją prisišvartavus išmetamam teršalų kiekiui mažinti, neturėtų atleisti kitų segmentų nuo indėlio į klimato ir nulinės taršos tikslus. Todėl, atlikdama šio reglamento peržiūrą Komisija turėtų įvertinti, ar nuostatos, susijusios su minimaliu elektros tiekimu iš kranto TEN-T pagrindiniuose ir visuotiniuose jūrų uostuose, būtų taikomos ir mažesniems laivams bei papildomiems laivų tipams. Komisija visų pirma turėtų apsvarstyti atitinkamų duomenų prieinamumą, galimą išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ir oro taršos mažinimą, technologinę plėtrą ir taikymo srities išplėtimo veiksmingumą, kiek tai susiję su nauda klimatui ir sveikatai, administracinės naštos mastą ir jos finansines bei socialines pasekmes. Be to, Komisija turėtų įvertinti galimybę išplėsti nuostatas, kad būtų galima naudoti infrastruktūrą, kurią naudojant iš kranto tiekiamą elektros energija būtų tiekiamas inkaravimo vietoje esantiems laivams;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl reglamento
32 e konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (32e) *svarbu išvengti perteklinio turto ir užtikrinti, kad šiandien daromos viešosios ir privačiosios investicijos būtų atsparios ateičiai ir prisidėtų prie neutralizuoto poveikio klimatui užtikrinimo, kaip nustatyta Europos žaliajame kurse. Reikia pasirūpinti, kad diegiant nuo kranto tiekiamos energijos infrastruktūrą jūrų uostuose dabar ir ateityje kartu būtų diegiamos lygiavertės alternatyvios nulinį grynąjį išmetamą ŠESD kiekį (ir nulinį teršalų kiekį) skatinančios nuo kranto tiekiamos energijos technologijos, visų pirma tokios technologijos, kuriomis būtų mažinamas teršalų išmetimas tiek prisišvartavus, tiek laivybos metu;*

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl reglamento
34 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (34) nustatant šiuos tikslus reikėtų atsižvelgti į laivų, kuriems tiekiamos paslaugos, tipus ir atitinkamą jų eismo intensyvumą. Jūrų uostams, kuriuose tam tikrų kategorijų laivų eismas nedidelis, turėtų būti netaikomi privalomi reikalavimai, susiję su atitinkamomis laivų kategorijomis, atsižvelgiant į minimalų eismo intensyvumą, kad nebūtų įrengti pajėgumai, kurie vėliau bus nepakankamai panaudojami. Lygiai taip pat nereikėtų siekti, kad privalomi tikslai atitiktų didžiausią paklausą, veikiau jie turėtų atitikti pakankamai didelę paklausą, kad būtų išvengta nepakankamo pajėgumų panaudojimo ir atsižvelgta į uosto veiklos charakteristikas. Jūrų transportas yra svarbi jungtis Sąjungos salų sanglaudai ir ekonominei plėtrai užtikrinti. Energijos gamybos pajėgumai šiose salose ne visada gali būti pakankami, kad būtų galima patenkinti galios poreikį, kurio reikia elektros tiekimui nuo kranto užtikrinti. Tokiu atveju šis reikalavimas neturėtų būti taikomas **saloms** tol, kol nebus baigta tiesti su žemynine dalimi jungianti elektros linija arba nebus pakankamai pajėgumų vietoje gaminti elektros energiją iš švarios energijos šaltinių;

- (34) nustatant šiuos tikslus reikėtų atsižvelgti į laivų, kuriems tiekiamos paslaugos, tipus ir atitinkamą jų eismo intensyvumą. Jūrų uostams, kuriuose tam tikrų kategorijų laivų eismas nedidelis, turėtų būti netaikomi privalomi reikalavimai, susiję su atitinkamomis laivų kategorijomis, atsižvelgiant į minimalų eismo intensyvumą, kad nebūtų įrengti pajėgumai, kurie vėliau bus nepakankamai panaudojami. Lygiai taip pat nereikėtų siekti, kad privalomi tikslai atitiktų didžiausią paklausą, veikiau jie turėtų atitikti pakankamai didelę paklausą, kad būtų išvengta nepakankamo pajėgumų panaudojimo ir atsižvelgta į uosto veiklos charakteristikas. Jūrų transportas yra svarbi jungtis Sąjungos salų **ir atokiausių regionų, o taip pat atokiausių regionų, kuriuose jūrų transportas naudojamas turizmo veiklos tikslais**, sanglaudai ir ekonominei plėtrai užtikrinti. Energijos gamybos pajėgumai šiose salose **ir regionuose** ne visada gali būti pakankami, kad būtų galima patenkinti galios poreikį, kurio reikia elektros tiekimui nuo kranto užtikrinti. Tokiu atveju šis reikalavimas neturėtų būti taikomas **toms teritorijoms** tol, kol nebus baigta tiesti su žemynine dalimi jungianti elektros linija arba nebus pakankamai pajėgumų vietoje gaminti elektros energiją iš švarios energijos šaltinių;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl reglamento
35 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(35) iki 2025 m. turėtų būti suformuotas pagrindinis suskystintų gamtinių dujų pildymo punktų jūrų uostuose tinklas. Suskystintų gamtinių dujų pildymo punktai apima suskystintų gamtinių dujų terminalus, rezervuarus, mobiliuosius konteinerius, bunkerinius laivus ir baržas;

Pakeitimas

(35) iki 2025 m. turėtų būti suformuotas pagrindinis suskystintų gamtinių dujų, **vandenilio ir amoniako** pildymo punktų jūrų uostuose tinklas. **Suskystintų gamtinių dujų infrastruktūros diegimą, dėl pereinamojo laikotarpio degalų vaidmens, turėtų lemti rinkos paklausa, kad būtų išvengta perteklinio turto ir nepakankamai naudojamų pajėgumų.** Suskystintų gamtinių dujų pildymo punktai apima suskystintų gamtinių dujų terminalus, rezervuarus, mobiliuosius konteinerius, bunkerinius laivus ir baržas;

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl reglamento
36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(36) tiekiant elektrą oro uoste stovintiems orlaiviams, skystieji degalai būtų pakeičiami reikalinga energija iš švaresnio šaltinio, gaunama orlaivyje (naudojant pagalbinę jėgainę) arba iš antžeminės jėgainės. **Dėl to turėtų sumažėti** išmetamų teršalų kiekis ir skleidžiamas triukšmas, **pagerėti** oro kokybė ir **sumažėti** poveikis klimato kaitai. Todėl vykdant visus komercinius skrydžius turėtų būti galima TEN-T tinklo oro uostuose naudotis išoriniu elektros tiekimu stovint prie vartų arba nutolusiose stovėjimo aikštelėse;

Pakeitimas

(36) tiekiant elektrą oro uoste stovintiems orlaiviams, skystieji degalai būtų pakeičiami reikalinga energija iš švaresnio šaltinio, gaunama orlaivyje (naudojant pagalbinę jėgainę) arba iš antžeminės jėgainės. **Todėl vykdant visus komercinius skrydžius, apimtus šiuo reglamentu, turėtų būti oro uostuose naudojama išoriniu elektros tiekimu stovint prie vartų arba nutolusiose stovėjimo aikštelėse. Be to, siekiant, kad komerciniai keleiviniai orlaiviai stovėdami visiškai išjungtų variklius, reikėtų atsižvelgti į išankstinio oro kondicionavimo (angl. PCA) sistemas pagrindiniuose TEN-T oro uostuose. Dėl to sumažėtų** išmetamų teršalų kiekis ir skleidžiamas triukšmas, **pagerėtų** oro kokybė ir **sumažėtų** poveikis klimato kaitai. Todėl vykdant visus komercinius skrydžius turėtų būti galima TEN-T tinklo oro uostuose naudotis išoriniu elektros tiekimu **bei išankstinio oro kondicionavimo sistemomis** stovint prie vartų arba nutolusiose stovėjimo aikštelėse;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl reglamento
37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(37) pagal Direktyvos 2014/94/ES 3 straipsnį valstybės narės parengė nacionalines politikos sistemas, kuriose nustatyti jų tikslai ir planai siekiant užtikrinti, kad tie tikslai būtų pasiekti. Tiek nacionalinės politikos sistemos vertinimas, tiek Direktyvos 2014/94/ES vertinimas išryškino, kad valstybėse narėse reikia platesnio užmojo ir geriau koordinuoto požiūrio, atsižvelgiant į tikėtiną greitesnį alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių, visų pirma elektrinių transporto priemonių, naudojimo masto didėjimą. Be to, siekiant įgyvendinti Europos žaliojo kurso užmojus, reikės visų rūšių transporto naudojamo **iškastinio** kuro alternatyvų. Esamos nacionalinės politikos sistemos turėtų būti peržiūrėtos, kad būtų aiškiai nurodyta, kaip valstybės narės ketina patenkinti daug didesnę viešosios įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros poreikį, nustatytą privalomais tikslais. Peržiūrėtos sistemos turėtų vienodai apimti visas transporto rūšis, įskaitant tas, kurioms nenustatyti privalomi diegimo tikslai;

Pakeitimas

(37) pagal Direktyvos 2014/94/ES 3 straipsnį valstybės narės parengė nacionalines politikos sistemas, kuriose nustatyti jų tikslai ir planai siekiant užtikrinti, kad tie tikslai būtų pasiekti. Tiek nacionalinės politikos sistemos vertinimas, tiek Direktyvos 2014/94/ES vertinimas išryškino, kad valstybėse narėse reikia platesnio užmojo ir geriau koordinuoto požiūrio, atsižvelgiant į tikėtiną greitesnį alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių, visų pirma elektrinių transporto priemonių, naudojimo masto didėjimą. Be to, siekiant įgyvendinti Europos žaliojo kurso užmojus **ir Sąjungos poveikio klimatui tikslą, turėtų būti palaiapsniui atsisakyta iškastinio kuro ir reikės tvarių** visų rūšių transporto naudojamo kuro alternatyvų. Esamos nacionalinės politikos sistemos turėtų būti peržiūrėtos, kad būtų aiškiai nurodyta, kaip valstybės narės ketina patenkinti daug didesnę viešosios įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros poreikį, nustatytą privalomais tikslais. **Nacionalinės politikos sistemos turėtų būti grindžiamos teritorijos analize, nustatant skirtingus poreikius ir atsižvelgiant, jei reikalinga, į esamus regioninius ir vietos planus dėl įkrovimo ir degalų pildymo stočių infrastruktūros. Dėmesys turėtų būti skiriamas kaimo vietovėms, kad būtų užtikrintas visiškas tokios infrastruktūros prieinamumas.** Be to, peržiūrėtos sistemos turėtų vienodai apimti visas transporto rūšis, įskaitant tas, kurioms nenustatyti privalomi diegimo tikslai;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl reglamento

38 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (38) glaudžiai bendradarbiaujant su regioninėmis bei vietos valdžios institucijomis ir susijusiais pramonės subjektais, taip pat atsižvelgiant į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius, nacionalinės politikos sistemos turėtų apimti veiksmus alternatyviųjų degalų rinkos plėtrai remti, įskaitant būtinos infrastruktūros įdiegimą. Be to, peržiūrėtose sistemose turėtų būti aprašyta bendra nacionalinė tokios infrastruktūros planavimo, leidimų išdavimo ir viešųjų pirkimų sistema, įskaitant nustatytas kliūtis ir veiksmus joms pašalinti, kad būtų galima greičiau įdiegti infrastruktūrą;

Pakeitimas

- (38) glaudžiai bendradarbiaujant su regioninėmis bei vietos valdžios institucijomis ir susijusiais pramonės subjektais, taip pat atsižvelgiant į **socialiai teisingos pertvarkos poreikį bei** į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius, **persvarstyto** nacionalinės politikos sistemos turėtų **būti suderintos su Sąjungos klimato tikslais ir** apimti **išsamias rinkos ir eismo, ypač tranzitinio eismo, dalis, dažną duomenų stebėseną ir vertinimą, numatant rinkos prognozes ir** veiksmus alternatyviųjų degalų rinkos plėtrai remti, įskaitant būtinos infrastruktūros įdiegimą. Be to, peržiūrėtose sistemose turėtų būti aprašyta bendra nacionalinė tokios infrastruktūros planavimo, leidimų išdavimo ir viešųjų pirkimų sistema, įskaitant nustatytas kliūtis ir veiksmus joms pašalinti, kad būtų galima greičiau įdiegti infrastruktūrą; **Peržiūrėtose nacionalinėse politikos sistemose turėtų būti kuo labiau atsižvelgiama į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“.** Valstybės narės turėtų atsižvelgti į neseniai paskelbtą rekomendaciją ir gaires dėl šio principo įgyvendinimo, kuriose paaiškinta, kaip planavimo, politikos ir investavimo sprendimais galima sumažinti energijos vartojimą įvairiuose pagrindiniuose sektoriuose, įskaitant transportą;

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl reglamento

39 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (39) Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti peržiūrėtas nacionalines politikos sistemas, valstybėms narėms keičiantis informacija bei geriausios praktikos pavyzdžiais;

Pakeitimas

- (39) Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti peržiūrėtas nacionalines politikos sistemas, valstybėms narėms **bei regionų ir vietos valdžios institucijoms** keičiantis informacija bei geriausios praktikos pavyzdžiais;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl reglamento
40 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (40) siekiant skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą ir plėtoti atitinkamą infrastruktūrą, nacionalinės politikos sistemos turėtų apimti išsamias alternatyviųjų degalų propagavimo strategijas sektoriuose, kuriuose sunku mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, pavyzdžiui, aviacijos, jūrų transporto, vidaus vandenų transporto ir geležinkelių transporto tinklų segmentuose, kurie negali būti elektrifikuojami. Visų pirma valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su suinteresuotosiomis valstybėmis narėmis, turėtų parengti aiškias vidaus vandenų transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo TEN-T tinkle strategijas. Taip pat turėtų būti parengtos ilgalaikės TEN-T tinklo uostams ir TEN-T tinklo oro uostams skirtos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo strategijos, visų pirma daug dėmesio skiriant mažataršių ir netaršių laivų ir orlaivių infrastruktūros diegimui, taip pat geležinkelio linijoms, kurios nebus elektrifikuotos. Remdamasi tomis strategijomis, Komisija turėtų peržiūrėti šį reglamentą, kad tiems sektoriams būtų nustatyta daugiau privalomų tikslų;

Pakeitimas

- (40) siekiant skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą ir plėtoti atitinkamą infrastruktūrą, nacionalinės politikos sistemos turėtų apimti išsamias alternatyviųjų degalų propagavimo strategijas sektoriuose, kuriuose sunku mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, pavyzdžiui, aviacijos, jūrų transporto, vidaus vandenų transporto ir geležinkelių transporto tinklų segmentuose, kurie negali būti elektrifikuojami. Visų pirma valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su suinteresuotosiomis valstybėmis narėmis, turėtų parengti aiškias vidaus vandenų transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo TEN-T tinkle strategijas. Taip pat turėtų būti parengtos ilgalaikės TEN-T tinklo uostams ir TEN-T tinklo oro uostams skirtos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo strategijos, visų pirma daug dėmesio skiriant mažataršių ir netaršių laivų ir orlaivių infrastruktūros diegimui, taip pat geležinkelio linijoms, kurios nebus elektrifikuotos. Remdamasi tomis strategijomis **ir atsižvelgdama į nacionalinės rinkos ir eismo dalies duomenis bei rinkos prognozes**, Komisija turėtų peržiūrėti šį reglamentą, kad tiems sektoriams būtų nustatyta daugiau privalomų tikslų;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl reglamento
40 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(40a) nors elektrifikuota tik apie 56 proc. esamo Europos geležinkelių tinklo, elektra varomi traukiniai sudaro daugiau kaip 80 proc. visų nuvažiuotų traukiniais kilometrų. Tačiau apskaičiuota, kad šiuo metu eksploatuojama apie 6 000 dyzelinių traukinių. Kadangi jie yra priklausomi nuo iškastinio kuro, išmeta šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir teršia orą. Todėl tolesnis alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimas geležinkelių sektoriuje, siekiant užtikrinti perėjimą nuo iškastiniu kuru varomų traukinių, yra būtinas ir neatidėliotinas siekiant užtikrinti, kad visi transporto sektoriai atliktų savo vaidmenį pereinant prie klimato požiūriu neutralios ekonomikos. Todėl tikslinga, kad šiame reglamente būtų nustatyti konkretūs tikslai. Geležinkelių sektoriui yra prieinamos įvairios technologijos, kuriomis siekiama atsisakyti dyzelinių traukinių, įskaitant tiesioginę elektrifikaciją, baterijomis varomus traukinius ir vandenilio naudojimą, kai dėl paslaugos ekonominio efektyvumo neįmanoma tiesiogiai elektrifikuoti segmento. Plėtojant šias technologijas valstybėse narėse turi būti įdiegta tinkama įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūra. Prieš jas diegdamos valstybės narės turėtų atidžiai įvertinti geriausias tokios infrastruktūros vietas ir visų pirma apsvarstyti galimybę jas įdiegti daugiarūšio transporto mazguose bei miestų transporto mazguose. Į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama priimant planavimo ir investavimo sprendimus;

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl reglamento
41 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(41) valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su privačiojo sektoriaus subjektais, kurie turėtų atlikti svarbų vaidmenį remiant alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą, turėtų imtis įvairių **reguliavimo ir ne** reguliavimo paskatų **ir** priemonių, kad būtų pasiekti privalomi tikslai ir įgyvendintos jų nacionalinės politikos sistemos;

(41) valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su **regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis bei** privačiojo sektoriaus subjektais, kurie turėtų atlikti svarbų vaidmenį remiant **ir finansuojant** alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą, turėtų imtis įvairių **rinka paremtų ir** reguliavimo paskatų **bei** priemonių, kad būtų pasiekti privalomi tikslai ir įgyvendintos jų nacionalinės politikos sistemos;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl reglamento
41 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (41b) *valstybės narės, siekdamos skatinti tvarių rūšių transportą, turėtų įvesti paskatų sistemas ir imtis visų būtinų priemonių. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas savivaldybių ar regionų valdžios institucijų vaidmeniui, nes jos gali palengvinti alternatyviuosius degalus naudojančių transporto priemonių plėtrą taikydamos specialias mokesčių paskatas, vykdydamos viešuosius pirkimus arba nustatydamos vietos eismo taisykles;*

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl reglamento
42 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (42) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/33/EB⁽⁵⁸⁾ būtinoji nacionalinė viešųjų pirkimų dalis rezervuota žaliems ir netaršioms autobusams, kai žaliajame autobuse naudojami alternatyvieji degalai, kaip apibrėžta šio reglamento 2 straipsnio 3 punkte. Kadangi vis daugiau viešojo transporto institucijų ir vežėjų pereina prie žaliųjų ir netaršių autobusų, kad pasiektų tuos tikslus, valstybės narės į savo nacionalines politikos sistemas turėtų įtraukti kryptingą būtinos autobusų infrastruktūros propagavimą ir plėtojimą. Valstybės narės turėtų nustatyti ir išlaikyti tinkamas priemones, kuriomis būtų skatinamas įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros diegimas, taip pat ir skirtos priklausomiems transporto priemonių parkams ir visų pirma **žaliems ir netaršioms autobusams vietos lygmeniui;**

⁽⁵⁸⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias kelių transporto priemones ir taip remti mažataršį judumą (OL L 120, 2009 5 15, p. 5).

- (42) pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/33/EB⁽⁵⁸⁾ būtinoji nacionalinė viešųjų pirkimų dalis rezervuota žaliems ir netaršioms autobusams, kai žaliajame autobuse naudojami alternatyvieji degalai, kaip apibrėžta šio reglamento 2 straipsnio 3 punkte. Kadangi vis daugiau viešojo transporto institucijų ir vežėjų pereina prie žaliųjų ir netaršių autobusų, kad pasiektų tuos tikslus, valstybės narės į savo nacionalines politikos sistemas turėtų įtraukti kryptingą būtinos autobusų infrastruktūros propagavimą ir plėtojimą. Valstybės narės turėtų nustatyti ir išlaikyti tinkamas priemones, kuriomis būtų skatinamas įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros diegimas, taip pat ir skirtos priklausomiems transporto priemonių parkams ir visų pirma **netaršioms autobusams, tolimojo susisiekimo autobusams ir dalijimosi automobiliais keliuose, ir turėtų turėti galimybę tokį diegimą įsiaičiuoti į šiame reglamente nustatytus tikslus;**

⁽⁵⁸⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias kelių transporto priemones ir taip remti mažataršį judumą (OL L 120, 2009 5 15, p. 5).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl reglamento
43 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (43) didėjant motorinių transporto priemonių degalų rūšių įvairovei ir kartu nuolat augant piliečių judėjimo keliais intensyvumui visoje Sąjungoje, transporto priemonių naudotojams būtina teikti aiškią ir lengvai suprantamą informaciją apie degalus, kurių galima išsipilti degalų pildymo punktuose, ir apie įvairių Sąjungos rinkoje siūlomų degalų arba įkrovimo priėgų suderinamumą su jų transporto priemonėmis. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nuspręsti įgyvendinti tokias informavimo priemones atsižvelgdamos ir į transporto priemones, pateiktas rinkai **iki 2016 m. lapkričio 18 d.**;

Pakeitimas

- (43) didėjant motorinių transporto priemonių degalų rūšių įvairovei ir kartu nuolat augant piliečių judėjimo keliais intensyvumui visoje Sąjungoje, transporto priemonių naudotojams būtina teikti aiškią ir lengvai suprantamą informaciją apie degalus, kurių galima išsipilti degalų pildymo punktuose, ir apie įvairių Sąjungos rinkoje siūlomų degalų arba įkrovimo priėgų suderinamumą su jų transporto priemonėmis. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nuspręsti įgyvendinti tokias informavimo priemones atsižvelgdamos ir į transporto priemones, pateiktas rinkai **anksčiau**.

Pakeitimas 55
Pasiūlymas dėl reglamento
44 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (44) paprasta ir lengvai palyginama informacija apie skirtingų rūšių degalų kainas galėtų būti svarbi transporto priemonių naudotojams, kad jie galėtų geriau įvertinti santykinę konkrečių rinkoje esančių degalų kainą. Todėl informacijos tikslais visose atitinkamose degalinėse turėtų būti pateiktas tam tikrų alternatyviųjų degalų ir įprastinių degalų vieneto kainų palyginimas, kai lyginama degalų, reikalingų 100 km nuvažiuoti, kaina;

Pakeitimas

- (44) paprasta ir lengvai palyginama informacija apie skirtingų rūšių degalų kainas galėtų būti svarbi transporto priemonių naudotojams, kad jie galėtų geriau įvertinti santykinę konkrečių rinkoje esančių degalų kainą. Todėl informacijos tikslais visose atitinkamose degalinėse turėtų būti pateiktas tam tikrų alternatyviųjų degalų ir įprastinių degalų vieneto kainų palyginimas, kai lyginama degalų, reikalingų 100 km nuvažiuoti, kaina. **Vartotojams turėtų būti aišku, kad šis kainų palyginimas yra susijęs su vidutinėmis kuro kainomis valstybėje narėje, kurios gali skirtis nuo faktinių kainų atitinkamoje degalinėje. Be to, už elektros energijos ad hoc įkrovimą ir vandenilio degalų pildymą kaina [atitinkamoje stotyje taip pat turėtų būti nurodyta atitinkamai už kWh ir už kilogramą;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl reglamento
46 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (46) duomenims turėtų tekti svarbus vaidmuo užtikrinant tinkamą įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros veikimą. Šių duomenų teikimo forma, dažnumas ir kokybė ir jų prieinamumas turėtų lemti bendrą alternatyviųjų degalų infrastruktūros ekosistemos, atitinkančios naudotojų poreikius, kokybę. Be to, tie duomenys turėtų būti nuosekliai prieinami visose valstybėse narėse. Todėl duomenys turėtų būti teikiami laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/40/ES⁽⁵⁹⁾ nustatytų nacionaliniams prieigos punktam taikomų reikalavimų;

⁽⁵⁹⁾ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos (OL L 207, 2010 8 6, p. 1).

Pakeitimas

- (46) duomenims turėtų tekti svarbus vaidmuo užtikrinant tinkamą įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros veikimą. Šių duomenų teikimo forma, dažnumas ir kokybė ir jų prieinamumas turėtų lemti bendrą alternatyviųjų degalų infrastruktūros ekosistemos, atitinkančios naudotojų poreikius, kokybę. Be to, tie duomenys turėtų būti nuosekliai prieinami visose valstybėse narėse. Todėl duomenys turėtų būti teikiami **atviru formatu**, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/40/ES⁽⁵⁹⁾ nustatytų nacionaliniams prieigos punktam taikomų reikalavimų; **Dėl paslaugų, teikiančių galimybę sklandžiai keliauti visoje Sąjungoje, taip pat turėtų būti sukurta bendra Sąjungos sistema, į kurią būtų įkelta standartizuota informacija iš nacionalinių sistemų; Todėl Komisija turėtų Sąjungos lygmeniu įsteigti bendrą Europos prieigos punktą, kuris veiktų kaip duomenų vartai galutiniams naudotojams ir judumo paslaugų teikėjams, kad jie galėtų lengvai susipažinti su atitinkamais nacionaliniuose prieigos punktuose saugomais duomenimis. Kai įmanoma, jis turėtų būti suderinamas ir sąveikus su esamomis valstybių narių sukurtais informacinėmis bei rezervavimo sistemomis. Europos prieigos punktas galėtų padėti vartotojams geriau palyginti viešųjų įkrovimo ir degalų pildymo operatorių kainas vidaus rinkoje ir suteikti naudotojams informacijos apie degalų pildymo punktų ir įkrovimo prieigų prieinamumą bei prieinamumą, laukimo laiką ir likusius alternatyviųjų degalų pajėgumus. Tai padėtų išvengti eismo trikdžių ir būtų naudinga kelių eismo saugai. Ši informacija turėtų būti prieinama per viešą, atnaujintą, patogią naudoti, prieinamą ir daugiakalbę sąsają ES lygmeniu.**

⁽⁵⁹⁾ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos (OL L 207, 2010 8 6, p. 1).

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl reglamento

52 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (52) taikydama šį reglamentą Komisija turėtų konsultuotis su atitinkamomis ekspertų grupėmis, visų pirma su Darniojo transporto forumu ir Europos tvarios laivybos forumu. Tokios konsultacijos su ekspertais ypač svarbios, kai Komisija ketina priimti deleguotuosius arba įgyvendinimo aktus pagal šį reglamentą;

Pakeitimas

- (52) taikydama šį reglamentą Komisija turėtų konsultuotis su **įvairiomis organizacijomis ir suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant vartotojų grupes, savivaldybes, miestus ir regionus, bet jais neapsiribojant, taip pat su** atitinkamomis ekspertų grupėmis, visų pirma su Darniojo transporto forumu ir Europos tvarios laivybos forumu. Tokios konsultacijos su ekspertais ypač svarbios, kai Komisija ketina priimti deleguotuosius arba įgyvendinimo aktus pagal šį reglamentą;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl reglamento
53 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (53) alternatyviųjų degalų infrastruktūra yra sparčiai besiplėtojanti sritis. Bendrąją alternatyviųjų degalų infrastruktūros rinką trukdo bendrų techninių specifikacijų stoka. Todėl pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų nustatytos techninės specifikacijos tose srityse, kuriose bendrų techninių specifikacijų dar nėra, bet jos būtinos. Visų pirma tai turėtų apimti elektrinės transporto priemonės ir įkrovimo prieigos ryšį, įkrovimo prieigos ir įkrovimo programinės įrangos valdymo sistemos (galinės sistemos) ryšį; ryšį, susijusį su elektrinių transporto priemonių tarptinklinio ryšio paslauga, ir ryšį su elektros tinklu. Taip pat būtina apibrėžti tinkamą valdymo sistemą ir įvairių subjektų, dalyvaujančių **ryšio tarp transporto priemonės ir elektros tinklo** ekosistemoje, vaidmenį. **Be to, reikia atsižvelgti į besiformuojančias technologines naujoves**, pavyzdžiui, **elektrifikuotojo kelio** sistemas. Kalbant apie duomenų teikimą, būtina nustatyti papildomų rūšių duomenis ir technines specifikacijas, susijusias su šių duomenų pateikimo ir prieinamumo forma, dažnumu ir kokybe;

Pakeitimas

- (53) alternatyviųjų degalų infrastruktūra yra sparčiai besiplėtojanti sritis. Bendrąją alternatyviųjų degalų infrastruktūros rinką trukdo bendrų techninių specifikacijų stoka. Todėl pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų nustatytos techninės specifikacijos tose srityse, kuriose bendrų techninių specifikacijų dar nėra, bet jos būtinos. Visų pirma tai turėtų apimti elektrinės transporto priemonės ir įkrovimo prieigos ryšį, įkrovimo prieigos ir įkrovimo programinės įrangos valdymo sistemos (galinės sistemos) ryšį; ryšį, susijusį su elektrinių transporto priemonių tarptinklinio ryšio paslauga, ir ryšį su elektros tinklu, **kartu užtikrinant aukšto lygio kibernetinį saugumą ir reikiamą naudotojų duomenų apsaugą**. Taip pat būtina **skubiai** apibrėžti tinkamą valdymo sistemą ir įvairių subjektų, dalyvaujančių transporto **priemonių tarpusavio ryšio** ekosistemoje, vaidmenį, **kartu atsižvelgiant į naujus technologinius pokyčius, turinčius didelį išmetamo ŠESD kiekio mažinimo potencialą**, pavyzdžiui, **elektrinių kelių** sistemas (EDR), **visų pirma indukcinis ir orinio kontaktinio tinklo šablonus, ir juos remiant**. Kalbant apie duomenų teikimą, būtina nustatyti papildomų rūšių duomenis ir technines specifikacijas, susijusias su šių duomenų pateikimo ir prieinamumo forma, dažnumu ir kokybe; **Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl reglamento

54 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(54a) *atsižvelgiant į tai, kad taikant šį reglamentą paveiktuose sektoriuose atsiras papildomų reikalavimų laikymosi išlaidų, reikia imtis kompensuojamųjų veiksmų, kad nepadidėtų bendra reglamentavimo našta. Todėl Komisija turėtų būti įpareigota iki šio reglamento įsigaliojimo pateikti pasiūlymus, kuriais būtų kompensuojama šiuo reglamentu nustatyta reguliavimo našta, peržiūrint arba panaikinant kitų ES reglamentų nuostatas, dėl kurių atitinkamuose sektoriuose patiriamos nereikalingos reikalavimų laikymosi išlaidos;*

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Šiuo reglamentu nustatomi **privalomi** nacionaliniai tikslai, kad Sąjungoje būtų įdiegta pakankama alternatyviųjų degalų infrastruktūra, skirta kelių transporto priemonėms, laivams ir oro uoste stovintiems orlaiviams. Juo nustatomos alternatyviųjų degalų infrastruktūros naudotojų informavimo, duomenų teikimo ir mokėjimo reikalavimų bendros techninės specifikacijos ir reikalavimai.

1. Šiuo reglamentu nustatomi **minimalūs** nacionaliniai tikslai, kad Sąjungoje būtų įdiegta pakankama alternatyviųjų degalų infrastruktūra, skirta kelių transporto priemonėms, laivams, **traukiniams** ir oro uoste stovintiems orlaiviams. Juo nustatomos alternatyviųjų degalų infrastruktūros naudotojų informavimo, duomenų teikimo ir mokėjimo reikalavimų bendros techninės specifikacijos ir reikalavimai.

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Šiuo reglamentu nustatomas ataskaitų teikimo mechanizmas bendradarbiavimui skatinti ir užtikrinamas patikimas pažangos stebėjimas. Mechanizmą sudaro struktūrizuotas, skaidrus, kartotinis Komisijos **ir** valstybių narių tarpusavio procesas, kad būtų užbaigtos rengti ir vėliau įgyvendintos nacionalinės politikos sistemos ir kad Komisija imtųsi atitinkamų veiksmų.

3. Šiuo reglamentu nustatomas ataskaitų teikimo mechanizmas bendradarbiavimui skatinti ir užtikrinamas patikimas pažangos stebėjimas. Mechanizmą sudaro struktūrizuotas, skaidrus, kartotinis **daugiapakopiu valdymu pagrįstas** Komisijos, valstybių narių **ir regionų bei vietos institucijų** tarpusavio procesas, kad, **atsižvelgiant į esamas vietos ir regionines alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo strategijas**, būtų užbaigtos rengti ir vėliau įgyvendintos nacionalinės politikos sistemos ir kad Komisija imtųsi atitinkamų veiksmų.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 2 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a) TEN-T tinklo dalis – naudojamos elektros įkrovimo stotelės ir vandenilio pildymo stotelės, kurios yra TEN-T tinkle arba ne toliau kaip 1,5 km atstumu nuo artimiausio TEN-T kelio išvažiavimo;

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunkčio įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) netaršioms transporto priemonėms skirti alternatyvieji degalai:

a) netaršioms transporto priemonėms, **laivams ir orlaiviams** skirti alternatyvieji degalai:

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 3 punkto b papunkčio 1 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

— biomasės kuras ir biodegalai, **apibrėžti** Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 27 ir 33 punktuose,

— biomasės kuras, **įskaitant biodujas**, ir biodegalai, **kaip apibrėžta** Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 27, 28 ir 33 punktuose,

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 3 punkto c papunkčio įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) pereinamuoju etapu – alternatyvusis iškastinis kuras:

c) **ribotu** pereinamuoju etapu – alternatyvusis iškastinis kuras:

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 9 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9a) *piliečių energetikos bendruomenė – bendruomenė, apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 11 punkte;*

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 17 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

17) elektrifikuotojo kelio sistema – kelyje įrengti fiziniai įrenginiai, kuriais elektra gali būti perduodama **važiuojančiais** elektrinei transporto priemonei;

17) elektrifikuotojo kelio sistema – kelyje įrengti fiziniai įrenginiai, kuriais elektra gali būti perduodama elektrinei transporto priemonei **ir skirta suteikti vartymui arba dinaminiam įkrovimui reikalingą energiją;**

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 17 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

17a) *dinaminis įkrovimas – elektrinės transporto priemonės baterijos įkrovimas transporto priemonei važiuojant;*

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 19 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

19a) *principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ – principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, apibrėžtas Reglamento (ES) 2018/1999 2 straipsnio 18 punkte;*

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 70**Pasiūlymas dėl reglamento****2 straipsnio 1 dalies 19 b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

19b) technologinis neutralumas – technologinis neutralumas, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2018/1972 25 konstatuojamojoje dalyje;

Pakeitimas 71**Pasiūlymas dėl reglamento****2 straipsnio 1 dalies 35 a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

35a) mokėjimo kortelė – mokėjimo paslauga, veikianti fizinės ir skaitmeninės debeto arba kredito kortelės pagrindu ir apimanti mokėjimo korteles, įdiegtas į išmaniojo telefono taikomąją programą.

Pakeitimas 72**Pasiūlymas dėl reglamento****2 straipsnio 1 dalies 35 b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

35b) mokėjimo paslauga – mokėjimo paslauga, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 3 punkte;

Pakeitimas 73**Pasiūlymas dėl reglamento****2 straipsnio 1 dalies 37 a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

37a) išankstinio oro kondicionavimo sistema – oro uostuose naudojama stacionarioji arba mobilioji sistema, kurią taikant užtikrinamas kondicionuoti būtino oro tiekimas iš išorės, kad būtų galima atvėsinti, išvėdinti ar apšildyti stovinčio orlaivio salonus;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 74

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 38 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

38) viešoji alternatyviųjų degalų infrastruktūra – alternatyviųjų degalų infrastruktūra visuomenei prieinamoje vietoje arba patalpose, neatsižvelgiant į tai, ar alternatyviųjų degalų infrastruktūra yra viešoje, ar privačioje teritorijoje, ar taikomi prieigos prie vietos arba patalpų apribojimai arba sąlygos, ir neatsižvelgiant į taikomas alternatyviųjų degalų infrastruktūros naudojimo sąlygas;

Pakeitimas

38) viešoji alternatyviųjų degalų infrastruktūra – alternatyviųjų degalų infrastruktūra visuomenei, **įskaitant riboto judumo asmenis**, prieinamoje vietoje arba patalpose, neatsižvelgiant į tai, ar alternatyviųjų degalų infrastruktūra yra viešoje, ar privačioje teritorijoje, ar taikomi prieigos prie vietos arba patalpų apribojimai arba sąlygos, ir neatsižvelgiant į taikomas alternatyviųjų degalų infrastruktūros naudojimo sąlygas;

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 40 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

40) *ad hoc* įkrovimas – įkrovimo paslauga, kurią įsigyti norinčiam galutiniam naudotojui nereikia užsiregistruoti, sudaryti rašytinio susitarimo arba užmegzti ilgesnių komercinių santykių su tos įkrovimo prieigos operatoriumi, neapsiribojančių vien paslaugos pirkimu;

Pakeitimas

40) *ad hoc* įkrovimas – įkrovimo paslauga, kurią įsigyti norinčiam galutiniam naudotojui nereikia užsiregistruoti, sudaryti rašytinio susitarimo arba užmegzti ilgesnių komercinių santykių su tos įkrovimo prieigos operatoriumi, **arba elektroniniu būdu prisijungti prie internetinių tarpininkavimo paslaugų arba prie jų**, neapsiribojančių vien paslaugos pirkimu;

Pakeitimas 76

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 41 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

41) įkrovimo prieiga – stacionarioji arba mobilioji sąsaja, per kurią gali būti perduodama elektra elektrinei transporto priemonei ir, nors ji gali turėti vieną ar kelias skirtingų tipų jungtis, vienu metu galima įkrauti tik vieną elektrinę transporto priemonę ir kuri neapima įtaisų, kurių galia yra ne didesnė kaip 3,7 kW ir kurių pagrindinė paskirtis nėra elektrinių transporto priemonių įkrovimas;

Pakeitimas

41) įkrovimo prieiga – **prie elektros tinklo prijungta arba neprijungta** stacionarioji arba mobilioji sąsaja, per kurią gali būti perduodama elektra elektrinei transporto priemonei ir, nors ji gali turėti vieną ar kelias skirtingų tipų jungtis, vienu metu galima įkrauti tik vieną elektrinę transporto priemonę ir kuri neapima įtaisų, kurių galia yra ne didesnė kaip 3,7 kW ir kurių pagrindinė paskirtis nėra elektrinių transporto priemonių įkrovimas;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 77

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 49 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

49) degalų pildymo punktas – bet kokiems skystiesiems arba dujiniams alternatyviems degalams tiekti skirta degalų pildymo infrastruktūra, kurią sudaro stacionarusis arba mobilusis įrenginys, kuriuo vienu metu galima papildyti tik vieną transporto priemonę;

Pakeitimas

49) degalų pildymo punktas – bet kokiems skystiesiems arba dujiniams alternatyviems degalams tiekti skirta degalų pildymo infrastruktūra, kurią sudaro stacionarusis arba mobilusis įrenginys, kuriuo vienu metu galima papildyti tik vieną transporto priemonę **arba vieną laivą**;

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 54 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

54) saugi stovėjimo aikštelė – 17 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta stovėjimo ir poilsio aikštelė, skirta sunkiosioms transporto priemonėms stovėti naktį;

Pakeitimas

54a) **atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrija – bendrija, apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 16 punkte;**

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 56 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

56) saugi stovėjimo aikštelė – 17 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta stovėjimo ir poilsio aikštelė, skirta sunkiosioms transporto priemonėms stovėti naktį;

Pakeitimas

56) saugi stovėjimo **aikštelė – stovėjimo ir poilsio aikštelė, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1315/2013 17 straipsnio 1 dalies b punkte, skirta sunkiosioms transporto priemonėms stovėti naktį ir sertifikuota pagal Reglamento (EB) Nr. 561/2006 8a straipsnio nuostatas;**

Pakeitimas 80

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 57 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

57) prisišvartavęs laivas – laivas, prisišvartuotas, **kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2015/757 3 straipsnio n punkte;**

Pakeitimas

57) prisišvartavęs laivas – laivas, **saugiai** prisišvartuotas **valstybės narės jurisdikcijai priklausančio uosto krantinėje, kol yra pakraunamas, iškraunamas, įlaipinami ar išlaipinami keleiviai arba jis yra aptarnaujamas, įskaitant laiką, kai krovos ar keleivių vežimo darbai nevyksta;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 81

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 58 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

58) elektros tiekimas nuo kranto – prisišvartavusių jūrų laivų arba vidaus vandenų laivų aprūpinimas elektros energija nuo kranto, naudojant **standartizuotą sąsają**;

Pakeitimas

58) elektros tiekimas nuo kranto – prisišvartavusių jūrų laivų arba vidaus vandenų laivų aprūpinimas elektros energija nuo kranto naudojant **standartizuotus stacionarius, plūduriuojančius arba mobilius įrenginius**;

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 66 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

66a) **daugiarūšio transporto mazgas – judumo paslaugų infrastruktūros objektai, pvz., geležinkelių, kelių, oro, jūrų ir vidaus vandenų susisiekimo stotys ir terminalai, kuriais naudojantis galima vykdyti Reglamento (ES) Nr. 1315/2013 3 straipsnio n punkte apibrėžtą daugiarūšio vežimo veiklą;**

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio 1 dalies 66 b punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

66b) **L kategorijos transporto priemonės – variklinės dviratės, triratės ir keturratės transporto priemonės, kurių kategorijos nurodytos Reglamente (ES) Nr. 168/2013 ir I priede, įskaitant motorinius dviračius, dviračius ir triračius mopodus, dviračius ir triračius motociklus, motociklus su priekabomis, lengvuosius ir sunkiuosius kelių kvadraciklus, lengvuosius ir sunkiuosius kvadramobilius.**

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— jų teritorijoje būtų **įrengtos** viešosios lengvųjų transporto priemonių įkrovimo stotelės, toms transporto priemonėms užtikrinančios pakankamą atiduodamąją galią.

Pakeitimas

— jų teritorijoje **teritoriniu požiūriu subalansuotu ir daugiarūšį transportą užtikrinančiu būdu** būtų **įrengiamos** viešosios lengvųjų transporto priemonių įkrovimo stotelės, toms transporto priemonėms užtikrinančios pakankamą atiduodamąją galią.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos 2 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- gyvenamųjų rajonų, kur transporto priemonės paprastai statomos ilgesniam laikui, viešuosiuose keliuose būtų įrengtas pakankamas skaičius lengvosios transporto priemonėms skirtų viešai prieinamų įkrovimo stotelių.

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos 1 b įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- būtų pakankamas lengvųjų transporto priemonių viešai prieinamų įkrovimo stotelių, kuriose būtų galimas išmanusis ir abikryptis įkrovimas, skaičius;

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos 2 c įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- būtų garantuotas prisijungimas prie elektros tinklo ir elektros tinklo pajėgumas.

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- a) kiekvienai jų teritorijoje registruotai elektrinei lengvajai transporto priemonei su baterijomis tenkanti bendra viešųjų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent **1 kW ir**

- a) kiekvienai jų teritorijoje registruotai elektrinei lengvajai transporto priemonei su baterijomis tenkanti bendra viešųjų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent **3 kW, jei bendro numatomo lengvųjų transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro baterinės elektrinės lengvosios transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra mažesnė nei 1 proc.;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- aa) kiekvienai jų teritorijoje registruotai elektrinei lengvajai transporto priemonei su baterijomis tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti 2,5 kW, jei elektrinių lengvųjų transporto priemonių su baterijomis dalis, palyginti su visu toje valstybėje narėje prognozuojamu lengvųjų transporto priemonių parku, yra 1 proc. arba didesnė nei 1 proc., bet mažesnė nei 2,5 proc.;

Pakeitimas 90

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- ab) kiekvienai jų teritorijoje registruotai elektrinei lengvajai transporto priemonei su baterijomis tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 2 kW, jei bendro numatomo lengvųjų transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro baterinės elektrinės lengvosios transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra 2,5 proc. arba daugiau kaip 2,5 proc., bet mažiau kaip 5 proc.;

Pakeitimas 91

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- ac) kiekvienai jų teritorijoje registruotai elektrinei lengvajai transporto priemonei su baterijomis tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 1,5 kW, jei bendro numatomo lengvųjų transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro baterinės elektrinės lengvosios transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra 5 proc. arba daugiau kaip 5 proc., bet mažiau kaip 7,5 proc.; ir

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 92

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a d punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ad) kiekvienai jų teritorijoje registruotai elektrinei lengvajai transporto priemonei su baterijomis tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 1 kW, jei bendro numatomo lengvųjų transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro baterinės elektrinės lengvosios transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra 7,5 proc. ar daugiau;

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) kiekvienai jų teritorijoje registruotai laidu įkraunamai hibridinei lengvajai transporto priemonei tenkanti bendra viešųjų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent **0,66 kW**.

b) kiekvienai jų teritorijoje registruotai laidu įkraunamai hibridinei lengvajai transporto priemonei tenkanti bendra viešųjų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 2 kW, jei bendro numatomo transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro elektrinės transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra mažiau kaip 1 proc.;

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) kiekvienai jų teritorijoje registruotai laidu įkraunamai hibridinei lengvajai transporto priemonei tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 1,65 kW, jei bendro numatomo transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro elektrinės transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra 1 proc. arba daugiau kaip 1 proc., bet mažiau kaip 2,5 proc.;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 95

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos b b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) kiekvienai jų teritorijoje registruotai laidu įkraunamai hibridinei lengvajai transporto priemonei tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 1,33 kW, jei bendro numatomo transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro elektrinės transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra 2,5 proc. arba daugiau kaip 2,5 proc., bet mažiau kaip 5 proc.;

Pakeitimas 96

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos b c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bc) kiekvienai jų teritorijoje registruotai laidu įkraunamai hibridinei lengvajai transporto priemonei tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 1 kW, jei bendro numatomo transporto priemonių parko dalis, kurią sudaro elektrinės transporto priemonės, toje valstybėje narėje yra 5 proc. arba daugiau kaip 5 proc., bet mažiau kaip 7,5 proc.; ir

Pakeitimas 97

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos b d punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bd) kiekvienai jų teritorijoje registruotai laidu įkraunamai hibridinei lengvajai transporto priemonei tenkanti bendra viešai prieinamų įkrovimo stotelių atiduodamoji galia turi būti bent 0,66 kW, jei bendro numatomo transporto priemonių parko dalis toje valstybėje narėje, kurią sudaro elektrinės transporto priemonės, yra 7,5 proc. arba daugiau.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 98**Pasiūlymas dėl reglamento****3 straipsnio 1 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Nedarant poveikio 1 dalies antros pastraipos a punkto nuostatoms, valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniu lygmeniu būtų įdiegta tikslinė minimali įkrovimo infrastruktūros atiduodamoji galia, kurios pakaktų:

- 3 proc. bendro numatomo lengvųjų transporto priemonių parko, ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d.;
- 5 proc. bendro numatomo lengvųjų transporto priemonių parko, ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d.;

Pakeitimas 99**Pasiūlymas dėl reglamento****3 straipsnio 2 dalies a punkto įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) TEN-T pagrindiniame tinkle kiekviena kelio kryptimi ne rečiau kaip kas 60 km būtų įrengtas viešasis lengvųjų transporto priemonių įkrovimo parkas, atitinkantis šiuos reikalavimus:

a) TEN-T pagrindiniame tinkle **ir visuotiniame tinkle** kiekviena kelio kryptimi ne rečiau kaip kas 60 km būtų įrengtas viešasis lengvųjų transporto priemonių įkrovimo parkas, atitinkantis šiuos reikalavimus:

Pakeitimas 100**Pasiūlymas dėl reglamento****3 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

i) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **300** kW ir jame būtų bent viena įkrovimo stotelė, kurios individuali atiduodamoji galia yra bent **150** kW;

i) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **600** kW ir jame būtų bent viena įkrovimo stotelė, kurios individuali atiduodamoji galia yra bent **300** kW;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 101

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **600** kW ir jame būtų bent dvi įkrovimo stotelės, kurių kiekvienos individuali atiduodamoji galia yra bent **150** kW;

Pakeitimas

ii) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **900** kW ir jame būtų bent dvi įkrovimo stotelės, kurių kiekvienos individuali atiduodamoji galia yra bent **350** kW;

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) TEN-T visuotiniame tinkle kiekviena kelio kryptimi ne rečiau kaip kas 60 km būtų įrengtas viešasis lengvųjų transporto priemonių įkrovimo parkas, atitinkantis šiuos reikalavimus:

i) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent 300 kW ir jame būtų bent viena įkrovimo stotelė, kurios individuali atiduodamoji galia yra bent 150 kW;

ii) iki 2035 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent 600 kW ir jame būtų bent dvi įkrovimo stotelės, kurių kiekvienos individuali atiduodamoji galia yra bent 150 kW.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 103

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Jei bet kuriuo susijusiu ataskaitiniu laikotarpiu elektra varomų transporto priemonių įsisavinimas rinkoje vyktų sparčiai, valstybės narės turėtų atitinkamai sutrumpinti 2 dalyje nustatytus terminus bei atitinkamai išsikelti aukštesnius tikslus, siejamus su įkrovimo parkais.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 104**Pasiūlymas dėl reglamento****3 straipsnio 2 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Jei išlaidos yra neproporcingos naudai, įskaitant naudą aplinkai, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio 1 ir 2 dalių:

- a) atokiausiems Sąjungos regionams, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnyje;
- b) saloms, kurios nėra prijungtos prie žemyninės dalies energetikos tinklų ir kurioms taikoma mažų sujungtų sistemų arba atskirų sistemų apibrėžtis pagal Direktyvą (ES) 2019/944.

Tokiais atvejais ta valstybė narė pagrindžia savo sprendimus Komisijai ir pateikia visą susijusią informaciją savo nacionalinėse politikos sistemose.

Pakeitimas 105**Pasiūlymas dėl reglamento****3 straipsnio 2 c dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2c. Gavusi pagrįstą valstybės narės prašymą, Komisija gali leisti netaikyti 2 dalyje nustatyto reikalavimo TEN-T keliams, kurių bendras metinis vidutinis dienos eismas yra mažesnis nei 2 000 lengvųjų transporto priemonių, jei infrastruktūros negalima pagrįsti socialiniu ir ekonominiu sąnaudų ir naudos vertinimo aspektu. Suteikus leidimą, valstybė narė tokiuose keliuose gali įrengti vieną viešai prieinamą įkrovimo parką, kuris aptarnauja abi eismo kryptis ir atitinka 2 dalyje nustatytus reikalavimus, susijusius su atstumu, bendra parko atiduodamąja galia, prieigų skaičiumi ir atskirų prieigų atiduodamąja galia, taikomais vienai eismo kryptiai, jei įkrovimo parkas yra lengvai pasiekiamas abiem eismo kryptimis. Komisija tinkamai pagrįstais atvejais suteikia tokias išimtis, įvertinusi valstybės narės pateiktą pagrįstą prašymą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 106

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 2 d dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2d. Gavusi pagrįstą valstybės narės prašymą, Komisija gali leisti netaikyti šio straipsnio 2 dalyje nustatyto maksimalaus atstumo reikalavimo TEN-T keliams, kurių bendras metinis vidutinis dienos eismas yra mažesnis nei 1 500 lengvųjų transporto priemonių, jei infrastruktūros negalima pagrįsti socialiniu ir ekonominiu sąnaudų ir naudos vertinimo aspektu. Kai tokia leidžianti nukrypti nuostata suteikiama, valstybės narės gali leisti didesnę maksimalų iki 100 km atstumą tarp įkrovimo prieigų. Komisija tinkamai pagrįstais atvejais suteikia tokias išimtis, įvertinusi valstybės narės pateiktą pagrįstą prašymą.

Pakeitimas 107

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 2 e dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2e. Tankiai apgyvendintose vietovėse ir regionuose, kuriuose trūksta ne gatvėse esančių parkavimo aikštelių arba kuriuose registruotų lengvųjų elektra varomų transporto priemonių skaičius yra didelis, valstybės narės užtikrina, kad būtų atitinkamai padidintas viešai prieinamų įkrovimo stotelių skaičius tam, kad būtų sukurta būtina infrastruktūra ir remiama rinkos plėtra.

Pakeitimas 108

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Kaimyninės valstybės narės **užtikrina**, kad TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo tarpvalstybinėse atkarpose nebūtų viršijami a ir b punktuose nurodyti didžiausi atstumai.

3. Kaimyninės valstybės narės **imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti**, kad TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo tarpvalstybinėse atkarpose nebūtų viršijami a ir b punktuose nurodyti didžiausi atstumai.

Pakeitimas 109

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Komisija imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, ypač su šalimis kandidatėmis ir su tomis trečiosiomis šalimis, kuriose yra valstybės nares jungiantys tranzito koridoriai.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 110**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis***Komisijos siūlomas tekstas*

i) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **300** kW ir jame būtų bent **viena** įkrovimo **stotelė, kurios** individuali atiduodamoji galia yra bent **150** kW;

Pakeitimas

i) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **2 000** kW ir jame būtų bent **dvi** įkrovimo **stotelės, kurių kiekvienos** individuali atiduodamoji galia yra bent **800** kW;

Pakeitimas 111**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis***Komisijos siūlomas tekstas*

ii) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **600** kW ir jame būtų bent **dvi** įkrovimo stotelės, kurių kiekvienos individuali atiduodamoji galia yra bent **150** kW;

Pakeitimas

ii) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **5 000** kW ir jame būtų bent **keturios** įkrovimo stotelės, kurių kiekvienos individuali atiduodamoji galia yra bent **800** kW;

Pakeitimas 112**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis***Komisijos siūlomas tekstas*

i) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **300** kW ir jame būtų bent viena įkrovimo stotelė, kurios individuali atiduodamoji galia yra bent **150** kW;

Pakeitimas

i) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **2 000** kW ir jame būtų bent viena įkrovimo stotelė, kurios individuali atiduodamoji galia yra bent **800** kW;

Pakeitimas 113**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktis***Komisijos siūlomas tekstas*

ii) iki 2035 m. gruodžio **1** d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **3 500** kW ir jame būtų bent dvi įkrovimo stotelės, kurių kiekvienos individuali atiduodamoji galia yra bent **350** kW;

Pakeitimas

ii) iki 2035 m. gruodžio **31** d. užtikrinama, kad kiekvieno įkrovimo parko atiduodamoji galia būtų bent **5 000** kW ir jame būtų bent dvi įkrovimo stotelės, kurių kiekvienos individuali atiduodamoji galia yra bent **800** kW;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 114

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) gavusi pagrįstą valstybės narės prašymą, Komisija gali leisti netaikyti 1 dalyje nustatyto reikalavimo TEN-T keliams, kurių bendras metinis vidutinis dienos eismas yra mažesnis nei 800 sunkiasvorių transporto priemonių, jei infrastruktūros negalima pagrįsti socialiniu ir ekonominiu sąnaudų ir naudos vertinimo aspektu. Suteikus leidimą, valstybė narė tokiuose keliuose gali įrengti vieną viešai prieinamą įkrovimo parką, kuris aptarnauja abi eismo kryptis ir atitinka 1 dalyje nustatytus reikalavimus, susijusius su atstumu, bendra parko atiduodamąja galia, prieigų skaičiumi ir atskirų prieigų atiduodamąja galia, taikomais vienai eismo kryptčiai, jei įkrovimo parkas yra lengvai pasiekiamas abiem eismo kryptimis. Komisija tinkamai pagrįstais atvejais suteikia tokias išimtis, įvertinusi valstybės narės pateiktą pagrįstą prašymą.

Pakeitimas 115

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 1 dalies b b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) Gavusi pagrįstą valstybės narės prašymą, Komisija gali leisti netaikyti šio straipsnio 1 dalyje nustatyto maksimalaus atstumo reikalavimo TEN-T keliams, kurių bendras metinis vidutinis dienos eismas yra mažesnis nei 600 sunkiasvorių transporto priemonių, jei infrastruktūros negalima pagrįsti socialiniu ir ekonominiu sąnaudų ir naudos vertinimo aspektu. Kai tokia leidžianti nukrypti nuostata suteikiama, valstybės narės gali leisti didesnę maksimalų iki 100 km atstumą tarp įkrovimo prieigų. Komisija tinkamai pagrįstais atvejais suteikia tokias išimtis, įvertinusi valstybės narės pateiktą pagrįstą prašymą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 116**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies c punktas***Komisijos siūlomas tekstas*

c) iki **2030** m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvienoje saugioje stovėjimo aikštelėje būtų **įrengta** bent **viena** sunkiųjų transporto priemonių įkrovimo **stotelė, kurios** atiduodamoji galia yra bent 100 kW;

Pakeitimas

c) iki **2027** m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvienoje saugioje stovėjimo aikštelėje būtų **įrengtos** bent **dvi** sunkiųjų transporto priemonių įkrovimo **stotelės, kurių** atiduodamoji galia yra bent 100 kW **ir kuriose yra galimas išmanusis ir abikryptis įkrovimas;**

Pakeitimas 117**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies c a punktas (naujas)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

ca) **iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekvienoje saugioje stovėjimo aikštelėje būtų įrengtos bent keturios sunkiosioms transporto priemonėms skirtos įkrovimo stotelės, kurių atiduodamoji galia yra bent 100 kW ir kuriose galimas išmanusis ir abikryptis įkrovimas;**

Pakeitimas 118**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies d punktas***Komisijos siūlomas tekstas*

d) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekviename miestų transporto mazge būtų įrengtos sunkiųjų transporto priemonių viešosios įkrovimo priegios, kurių bendra atiduodamoji galia yra bent **600** kW, o atskirų įkrovimo stotelių individuali atiduodamoji galia – bent **150** kW;

Pakeitimas

d) iki 2025 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekviename miestų transporto mazge būtų įrengtos sunkiųjų transporto priemonių viešosios įkrovimo priegios, kurių bendra atiduodamoji galia yra bent **1 400** kW, o atskirų įkrovimo stotelių individuali atiduodamoji galia – bent **350** kW;

Pakeitimas 119**Pasiūlymas dėl reglamento****4 straipsnio 1 dalies e punktas***Komisijos siūlomas tekstas*

e) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekviename miestų transporto mazge būtų įrengtos sunkiųjų transporto priemonių viešosios įkrovimo priegios, kurių bendra atiduodamoji galia yra bent **1 200** kW, o atskirų įkrovimo stotelių individuali atiduodamoji galia – bent **150** kW.

Pakeitimas

e) iki 2030 m. gruodžio 31 d. užtikrinama, kad kiekviename miestų transporto mazge būtų įrengtos sunkiųjų transporto priemonių viešosios įkrovimo priegios, kurių bendra atiduodamoji galia yra bent **3 500** kW, o atskirų įkrovimo stotelių individuali atiduodamoji galia – bent **350** kW.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 120

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. 1 dalies c, ca, d ir e punktuose nurodyti reikalavimai taikomi papildomai kartu su 1 dalies a ir b punktuose nustatytais reikalavimais.

Pakeitimas 121

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Atlikdama šio reglamento peržiūrą pagal 22 straipsnį, Komisija apsvarsto, ar padidinti 1 dalies a, b, d ir e punktuose nurodytą individualią atiduodamąją galią, kai tik bendrosios techninės specifikacijos bus parengtos ir papildytos pagal II priedą.

Pakeitimas 122

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 1 c pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c. Valstybės narės užtikrina, kad būtų garantuotas prisijungimas prie elektros tinklo ir reikiamas elektros tinklo pajėgumas. Todėl valstybės narės, koordinuodamos veiksmus su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, iki 2025 m. turėtų atlikti analizę, kad įvertintų ir suplanuotų būtiną elektros tinklų sustiprinimą.

Pakeitimas 123

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Kaimyninės valstybės narės **užtikrina**, kad TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo tarpvalstybinėse atkarpose nebūtų viršijami a ir b punktuose nurodyti didžiausi atstumai.

2. Kaimyninės valstybės narės **imasi būtinų priemonių siekdamos užtikrinti**, kad TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo tarpvalstybinėse atkarpose nebūtų viršijami a ir b punktuose nurodyti didžiausi atstumai.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 124

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisija imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, ypač su šalimis kandidatėmis ir su tomis trečiosiomis šalimis, kuriose yra valstybės nares jungiantys tranzito koridoriai.

Pakeitimas 125

Pasiūlymas dėl reglamento

4 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. jei išlaidos yra neproporcingos naudai, įskaitant naudą aplinkai, valstybė narė gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio 1 ir 2 dalių:

- a) atokiausiems Sąjungos regionams, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnyje; arba
- b) saloms, kurios nėra prijungtos prie žemyninės dalies energetikos tinklų ir kurioms taikoma mažų sujungtų sistemų arba atskirų sistemų apibrėžtis pagal Direktyvą (ES) 2019/944.

Tokiais atvejais valstybės narės pagrindžia savo sprendimus Komisijai ir pateikia visą susijusią informaciją savo nacionalinėse politikos sistemose.

Pakeitimas 126

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos a punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) įkrovimo prieigų operatoriai viešosiose mažesnės kaip 50 kW galios įkrovimo stotelėse, įrengtose nuo 24 straipsnyje nurodytos datos, priima elektroninius mokėjimus terminalais ir prietaisais, naudojamais mokėjimo paslaugoms teikti, įskaitant bent vieną iš šių įtaisų:

Tuo tikslu įkrovimo prieigų operatoriai viešosiose įkrovimo stotelėse, įrengtose nuo [šio reglamento įsigaliojimo data], priima elektroninius mokėjimus terminalais ir prietaisais, naudojamais mokėjimo paslaugoms teikti, įskaitant bent mokėjimo kortelių skaitytuvus arba bekontaktę funkcijas turinčius prietaisus, kurie bent jau gali nuskaityti mokėjimo korteles. Be to, jei įmanoma, galima naudoti prie interneto prijungtus prietaisus, kuriais, pavyzdžiui, gali būti sugeneruotas ir mokėjimo operacijai naudojamas konkretus greitojo atsako kodas;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 127

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

i) mokėjimo kortelių skaitytuvus;

Išbraukta.

Pakeitimas 128

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos a punkto i i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ii) bekontaktę funkciją turinčius prietaisus, galinčius nuskaityti bent mokėjimo korteles;

Išbraukta.

Pakeitimas 129

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iii) prie interneto prijungtus prietaisus, kuriais, pavyzdžiui, gali būti sugeneruotas ir mokėjimo operacijai naudojamas konkretus greitojo atsako kodas;

Išbraukta.

Pakeitimas 130

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) įkrovimo prieigų operatoriai viešosiose ne mažesnės kaip 50 kW galios įkrovimo stotelėse, įrengtose nuo 24 straipsnyje nurodytos datos, priima elektroninius mokėjimus terminalais ir prietaisais, naudojamais mokėjimo paslaugoms teikti, įskaitant bent vieną iš šių įtaisų:

Išbraukta.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

i) mokėjimo kortelių skaitytuvus;

ii) bekontaktę funkciją turinčius prietaisus, galinčius nuskaityti bent mokėjimo korteles.

Pakeitimas 131

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Nuo 2027 m. sausio 1 d. įkrovimo priegų operatoriai užtikrina, kad visos jų eksploatuojamos viešosios įkrovimo stotelės, **kurių atiduodamoji galia yra ne mažesnė kaip 50 kW**, atitiktų **b punkte nustatytą reikalavimą**.

Nuo 2027 m. sausio 1 d. įkrovimo priegų operatoriai užtikrina, kad visos jų eksploatuojamos viešosios įkrovimo stotelės atitiktų **šioje dalyje nustatytus reikalavimus**.

Pakeitimas 132

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 2 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Reikalavimai, nustatyti **a ir b punktuose**, netaikomi viešosioms įkrovimo priegoms, už kurių teikiamą įkrovimo paslaugą nereikia mokėti.

Reikalavimai, nustatyti **šioje dalyje**, netaikomi viešosioms įkrovimo priegoms, už kurių teikiamą įkrovimo paslaugą nereikia mokėti.

Pakeitimas 133

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Įkrovimo priegų operatoriai, savo eksploatuojamoje viešojoje įkrovimo priegoje siūlantys automatinį tapatumo nustatymą, užtikrina, kad galutiniai naudotojai visada turėtų teisę juo nesinaudoti ir galėtų arba ad hoc įkrauti savo transporto priemonę, kaip nustatyta 3 dalyje, arba rinktis kitą sutartimi grindžiamą įkrovimo sprendimą, galimą naudojantis ta įkrovimo prieiga. Įkrovimo priegų operatoriai skaidriai nurodo tą galimybę ir patogiu būdu siūlo ją galutiniam naudotojui kiekvienoje savo eksploatuojamoje viešojoje įkrovimo priegoje, kurioje naudojamas automatinis tapatumo nustatymas.

3. Įkrovimo priegų operatoriai, savo eksploatuojamoje viešojoje įkrovimo priegoje siūlantys automatinį tapatumo nustatymą, užtikrina, kad galutiniai naudotojai visada turėtų teisę juo nesinaudoti ir galėtų arba ad hoc įkrauti savo transporto priemonę, kaip nustatyta 3 dalyje, arba rinktis kitą sutartimi grindžiamą įkrovimo sprendimą, galimą naudojantis ta įkrovimo prieiga. Įkrovimo priegų operatoriai skaidriai nurodo tą galimybę ir patogiu būdu siūlo ją galutiniam naudotojui kiekvienoje savo eksploatuojamoje viešojoje įkrovimo priegoje, kurioje naudojamas automatinis tapatumo nustatymas, **ir užtikrina e. tarptinklinio ryšio paslaugų teikimą**.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 134
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. **Viešųjų** įkrovimo prieigų operatorių nustatomos kainos turi būti pagrįstos, lengvai ir aiškiai palyginamos, skaidrios ir nediskriminacinės. Viešųjų įkrovimo prieigų operatorių nustatomos kainos galutiniams naudotojams ir kainos judumo paslaugų teikėjams negali skirtis, taip pat negali skirtis skirtingiems judumo paslaugų teikėjams nustatomos kainos. Tam tikrais atvejais kainų lygis gali būti diferencijuojamas tik proporcingai, remiantis objektyviu pagrindu.

Pakeitimas

4. **Viešai prieinamų įkrovimo prieigų operatoriai užtikrina, kad bet kuris judumo paslaugų teikėjas galėtų nediskriminuojamai naudotis jų eksploatuojamomis įkrovimo stotelėmis.** Viešųjų įkrovimo prieigų operatorių nustatomos kainos turi būti pagrįstos **ir prieinamos**, lengvai ir aiškiai palyginamos, skaidrios ir nediskriminacinės. Viešųjų įkrovimo prieigų operatorių nustatomos kainos galutiniams naudotojams ir kainos judumo paslaugų teikėjams negali skirtis, taip pat negali skirtis skirtingiems judumo paslaugų teikėjams nustatomos kainos. Tam tikrais atvejais kainų lygis gali būti diferencijuojamas tik proporcingai, remiantis objektyviu pagrindu **arba sutarties sąlygomis.**

Pakeitimas 135
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kad užkirstų kelią į vartotojus nukreiptai nesąžiningai praktikai, be kita ko, susijusiai su viešai prieinamų įkrovimo prieigų naudojimo kainomis, pavyzdžiui, dirbtinio kainų išpūtimo, siekdamas bendro tikslo – apsaugoti konkurenciją rinkoje ir vartotojų teises. Tokių priemonių priėmimas grindžiamas nuolatine transporto priemonių gamintojų ir įkrovimo prieigų operatorių kainodaros bei praktikos stebėseną. Valstybės narės informuoja Komisiją apie tai, kad atitinkama reguliavimo institucija priėmė tokias priemones.

Pakeitimas 136
Pasiūlymas dėl reglamento
5 straipsnio 5 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Įkrovimo prieigų operatoriai visose savo eksploatuojamose viešosiose įkrovimo stotelėse aiškiai nurodo ad hoc kainą ir visas jos dedamąsias, kad galutiniams naudotojams **tai** būtų žinoma prieš pradėdant įkrovimo seansą. **Turi būti aiškiai parodytos bent šios kainos dedamosios, jeigu jos taikomos konkrečioje įkrovimo stotelėje:**

Pakeitimas

5. Įkrovimo prieigų operatoriai visose savo eksploatuojamose viešosiose įkrovimo stotelėse aiškiai nurodo ad hoc kainą **už kWh** ir visas jos dedamąsias, kad galutiniams naudotojams **ši informacija** būtų žinoma prieš pradėdant įkrovimo seansą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 137

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 5 dalies 1 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— *seanso kaina,*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 138

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 5 dalies 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— *minutės kaina,*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 139

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 5 dalies 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— *kaina už kWh.*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 140

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Judumo paslaugų teikėjų nustatomos kainos galutiniams naudotojams turi būti pagrįstos, skaidrios ir nediskriminacinės. Judumo paslaugų teikėjai visą informaciją apie taikomas kainas galutiniams naudotojams pateikia prieš šiems pradant įkrovimo seansą ir konkrečiai apie jų pageidaujamą įkrovimo seansą, tam naudodami laisvai prieinamas, plačiai naudojamas elektronines priemones, aiškiai **atskirdami** įkrovimo prieigos operatoriaus **nustatytos kainos dedamąsias**, taikytiną e. tarptinklinio ryšio kainą ir kitus judumo paslaugų teikėjo taikomus mokesčius ar rinkliavas. Mokesčiai turi būti pagrįsti, skaidrūs ir nediskriminaciniai. Už tarpvalstybinį e. tarptinklinio ryšio paslaugų teikimą netaikomi jokie papildomi mokesčiai.

Pakeitimas

6. Judumo paslaugų teikėjų nustatomos kainos galutiniams naudotojams turi būti pagrįstos **ir prieinamos**, skaidrios ir nediskriminacinės. Judumo paslaugų teikėjai visą informaciją apie taikomas kainas galutiniams naudotojams pateikia prieš šiems pradant įkrovimo seansą ir konkrečiai apie jų pageidaujamą įkrovimo seansą, tam naudodami laisvai prieinamas, plačiai naudojamas elektronines priemones, aiškiai **pateikdami** įkrovimo prieigos operatoriaus **nustatytą kainą už kWh**, taikytiną e. tarptinklinio ryšio kainą ir kitus judumo paslaugų teikėjo taikomus mokesčius ar rinkliavas. Mokesčiai turi būti pagrįsti **ir pakeliami**, skaidrūs ir nediskriminaciniai. Už tarpvalstybinį e. tarptinklinio ryšio paslaugų teikimą netaikomi jokie papildomi mokesčiai.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 141

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 6 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a. Išmaniųjų ir abikrypčių įkrovimo priegų operatoriai pateikia iš perdavimo sistemos operatorių, elektros tiekėjų ar savo elektros gamybos veiklos gautą informaciją apie elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių dalį perdavimo sistemoje ir susijusį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Ta informacija teikiama reguliariais realiojo laiko intervalais kartu su prognozėmis, jei tokios yra, ir, kai taikytina, taikomos sutarties su elektros energijos tiekėju sąlygos.

Pakeitimas 142

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7. Nuo **24 straipsnyje nurodytos datos** įkrovimo priegų operatoriai užtikrina, kad visos jų eksploatuojamos viešosios įkrovimo priegos būtų skaitmeniniais ryšiais **susietos įkrovimo priegos**.

7. Nuo [šio reglamento įsigaliojimo diena] įkrovimo priegų operatoriai užtikrina, kad visos **naujai įrengtos ar atnaujintos** jų eksploatuojamos viešosios įkrovimo priegos būtų **susietos** skaitmeniniais ryšiais, **jose būtų e. tarptinklinio ryšio funkcija, o jų vieta ir būklė būtų lengvai matoma internete**.

Pakeitimas 143

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8. Nuo **24 straipsnyje nurodytos datos** įkrovimo priegų operatoriai užtikrina, kad visose jų eksploatuojamose viešosiose **įprastos galios** įkrovimo priegose būtų galimas išmanusis įkrovimas.

8. Nuo [šio reglamento įsigaliojimo diena] įkrovimo priegų operatoriai užtikrina, kad visose **naujai įrengtose arba atnaujintose** jų eksploatuojamose viešosiose įkrovimo priegose būtų galimas išmanusis įkrovimas.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 144

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 8 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8a. **Viešai prieinamų įkrovimo priegių operatoriai užtikrina, kad:**

- a) įkrovimo stotelės yra tinkamos būklės per visą jų komercinio naudojimo laikotarpį, o 2–5 dalyse nustatytos funkcijos visada prieinamos galutiniams naudotojams, reguliariai atliekant techninės priežiūros ir remonto darbus, kai tik nustatomas bet koks gedimas;
- b) visos jų eksploatuojamos viešai prieinamos įkrovimo priegys atitinka 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti nuostatas.

Pakeitimas 145

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9. **Valstybės** narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad TEN-T kelių tinklo stovėjimo ir poilsio aikštelėse, kuriose įrengta alternatyviųjų degalų infrastruktūra, būtų įrengti tinkami ženklai, kad būtų galima lengvai rasti tikslią alternatyviųjų degalų infrastruktūros vietą.

9. **Nuo [šio reglamento įsigaliojimo diena] valstybės** narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad TEN-T kelių tinklo stovėjimo ir poilsio aikštelėse, kuriose įrengta alternatyviųjų degalų infrastruktūra, būtų įrengti tinkami ženklai, kad būtų galima lengvai rasti tikslią alternatyviųjų degalų infrastruktūros vietą. **Nurodomieji ženklai taip pat turi būti įrengti TEN-T kelių tinkle tinkamu atstumu iki stovėjimo ir poilsio aikštelių, kuriose įrengta tokia alternatyviųjų degalų infrastruktūra.**

Pakeitimas 146

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 9 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

9a. **Valstybės narės skatina operatorius imtis būtinų priemonių ir siūlyti standartizuotas ir visiškai sąveikias informacines sistemas, kuriomis būtų teikiama informacija apie įrengtas įkrovimo priegas. Tokios sistemos turi būti tikslios, patogios naudoti ir veiktų valstybės narės oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) ir anglų kalba.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 147

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 11 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11a. Viešai prieinamų įkrovimo priėgų operatoriai užtikrina, kad įkrovimo stotelėse būtų aiškiai rodoma būtina vietos skubios pagalbos tarnybų kontaktinė informacija.

Pakeitimas 148

Pasiūlymas dėl reglamento

5 straipsnio 11 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

11b. Be priežiūros esančiose įkrovimo stotelėse valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas įrengti stebėjimo kamerų sistemas ir skubios pagalbos iškviatimo mygtuką, kad būtų galima nedelsiant susisiekti su vietos skubios pagalbos tarnybomis.

Pakeitimas 149

Pasiūlymas dėl reglamento

6 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje iki **2030** m. gruodžio 31 d. būtų įrengtas būtinas viešųjų vandenilio degalų pildymo stotelių skaičius.

Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje iki **2027** m. gruodžio 31 d. būtų įrengtas būtinas viešųjų vandenilio degalų pildymo stotelių skaičius.

Pakeitimas 150

Pasiūlymas dėl reglamento

6 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad iki **2030** m. gruodžio 31 d. TEN-T pagrindiniame ir TEN-T visuotiniame tinkle ne rečiau kaip kas **150** km būtų įrengta viešoji vandenilio degalų pildymo stotelė, kurios pajėgumas yra bent 2 t per parą ir kurioje įrengtas bent 700 barų dozatorius. Skystasis vandenilis turi būti tiekiamas viešosiose degalų pildymo stotelėse, kurias vieną nuo kitos skiria ne daugiau kaip **450** km.

Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad iki **2027** m. gruodžio 31 d. TEN-T pagrindiniame ir TEN-T visuotiniame tinkle ne rečiau kaip kas **100** km būtų įrengta viešoji vandenilio degalų pildymo stotelė, kurios pajėgumas yra bent 2 t per parą ir kurioje įrengtas bent 700 barų dozatorius. Skystasis vandenilis turi būti tiekiamas viešosiose degalų pildymo stotelėse, kurias vieną nuo kitos skiria ne daugiau kaip **400** km.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 151**Pasiūlymas dėl reglamento****6 straipsnio 1 dalies 3 pastraipa***Komisijos siūlomas tekstas*

Valstybės narės užtikrina, kad iki **2030** m. gruodžio 31 d. kiekviename miestų transporto mazge būtų įrengta bent viena viešoji vandenilio degalų pildymo stotelė. Turi būti išanalizuota, kurioje vietoje geriausia įrengti tokias degalų pildymo stoteles, visų pirma apsvarstant galimybę jas įrengti daugiarūšio transporto mazguose, kur paslaugos galėtų būti teikiamos ir kitų rūšių transportui.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad iki **2027** m. gruodžio 31 d. kiekviename miestų transporto mazge būtų įrengta bent viena viešoji vandenilio degalų pildymo stotelė. Turi būti išanalizuota, kurioje vietoje geriausia įrengti tokias degalų pildymo stoteles, visų pirma apsvarstant galimybę jas įrengti daugiarūšio transporto mazguose, kur paslaugos galėtų būti teikiamos ir kitų rūšių transportui.

Pakeitimas 152**Pasiūlymas dėl reglamento****6 straipsnio 1 a dalis (nauja)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

1a. Valstybės narės ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d. paskelbia detalų daugiarūšio transporto mazgų, pramonės klasterių ir uostų, tinkamų vandenilio pildymo punktų diegimui, sąrašą.

Pakeitimas 153**Pasiūlymas dėl reglamento****6 straipsnio 2 dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

2. Kaimyninės valstybės narės **užtikrina**, kad TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo tarpvalstybinėse atkarpose nebūtų viršijami 1 dalies antroje pastraipoje nurodyti didžiausi atstumai.

Pakeitimas

2. Kaimyninės valstybės narės **turi imtis būtinų priemonių siekdamas užtikrinti**, kad TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo tarpvalstybinėse atkarpose nebūtų viršijami 1 dalies antroje pastraipoje nurodyti didžiausi atstumai.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 154

Pasiūlymas dėl reglamento

6 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Jei išlaidos yra neproporcingos naudai, įskaitant naudą aplinkai, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio 1 dalies: a) atokiausiems Sąjungos regionams, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnyje; b) saloms, kurios nėra prijungtos prie žemyninės dalies energetikos tinklų ir kurioms taikoma mažų sujungtų sistemų arba atskirų sistemų apibrėžtis pagal Direktyvą 2019/944. Tokiais atvejais valstybės narės pagrindžia savo sprendimus Komisijai ir pateikia visą susijusią informaciją nacionalinėse politikos sistemose.

Pakeitimas 155

Pasiūlymas dėl reglamento

6 straipsnio 3 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b. Komisija imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, ypač su šalimis kandidatėmis ir su tomis trečiosiomis šalimis, kuriose yra valstybes nares jungiantys tranzito koridoriai.

Pakeitimas 156

Pasiūlymas dėl reglamento

7 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Nuo 24 straipsnyje nurodytos datos visi viešųjų vandenilio degalų pildymo stotelių operatoriai savo eksploatuojamose stotelėse galutiniams naudotojams suteikia galimybę ad hoc pasipildyti degalų naudojantis Sąjungoje plačiai taikoma mokėjimo priemone. Tuo tikslu vandenilio degalų pildymo stotelių operatoriai užtikrina, kad visose jų eksploatuojamose vandenilio degalų pildymo stotelėse būtų priimami elektroniniai mokėjimai terminalais ir prietaisais, naudojamais mokėjimo paslaugoms teikti, įskaitant bent **vieną iš šių įtaisų**:

Nuo [šio reglamento įsigaliojimo data] visi viešųjų vandenilio degalų pildymo stotelių operatoriai savo eksploatuojamose stotelėse galutiniams naudotojams suteikia galimybę ad hoc pasipildyti degalų naudojantis Sąjungoje plačiai taikoma mokėjimo priemone. Tuo tikslu vandenilio degalų pildymo stotelių operatoriai užtikrina, kad visose jų eksploatuojamose vandenilio degalų pildymo stotelėse būtų priimami elektroniniai mokėjimai terminalais ir prietaisais, naudojamais mokėjimo paslaugoms teikti, įskaitant bent **mokėjimo kortelių skaitytuvus ar bekontaktį mokėjimo įtaisus, kurie gali nuskaityti mokėjimo korteles**.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 157**Pasiūlymas dėl reglamento****7 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos a punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

a) *mokėjimo kortelių skaitytuvus;*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 158**Pasiūlymas dėl reglamento****7 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) *bekontaktę funkciją turinčius prietaisus, galinčius nuskaityti bent mokėjimo korteles.*

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 159**Pasiūlymas dėl reglamento****7 straipsnio 1 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės skatina operatorius siūlyti standartizuotas ir visiškai saveikias informacines sistemas, kuriomis būtų teikiama informacija apie įrengtus degalų pildymo punktus. Tokios sistemos turi būti tikslios, patogios naudoti ir veikty valstybės narės oficialiąja (-iosiomis) kalba (-omis) ir anglų kalba.

Pakeitimas 160**Pasiūlymas dėl reglamento****7 straipsnio 3 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

3. Vandenilio degalų pildymo punktų operatoriai informaciją apie kainas savo eksploatuojamose degalų pildymo stotelėse pateikia prieš prasidedant degalų pildymo seansui.

Pakeitimas

3. Vandenilio degalų pildymo punktų operatoriai informaciją apie kainas savo eksploatuojamose degalų pildymo stotelėse pateikia prieš prasidedant degalų pildymo seansui. **Jie visose savo eksploatuojamose viešai prieinamose pildymo stotelėse aiškiai nurodo ad hoc kainą ir visas jos dedamąsias, kad galutiniams naudotojams tai būtų žinoma prieš pradėdant degalų pildymo seansą. Turi būti aiškiai parodyta kaina už kg.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 161
Pasiūlymas dėl reglamento
7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Viešųjų degalų pildymo stotelių operatoriai gali klientams teikti vandenilio degalų pildymo paslaugas pagal sutartį, taip pat ir kitų judumo paslaugų teikėjų vardu bei jų pavedimu. Judumo paslaugų teikėjai galutiniams naudotojams nustato pagrįstas, skaidrias ir nediskriminacines kainas. Judumo paslaugų teikėjai visą informaciją apie taikomas kainas galutiniams naudotojams pateikia prieš šiems pradėdant pildymo seansą ir konkrečiai apie jų pageidaujamą pildymo seansą, tam naudodami laisvai prieinamas, plačiai naudojamas elektronines priemones, aiškiai atskirdami vandenilio degalų pildymo punkto operatoriaus nustatytos kainos dedamąsias, taikytiną e. tarptinklinio ryšio kainą ir kitus judumo paslaugų teikėjo taikomus mokesčius ar rinkliavas.

Pakeitimas

4. Viešųjų degalų pildymo stotelių operatoriai gali klientams teikti vandenilio degalų pildymo paslaugas pagal sutartį, taip pat ir kitų judumo paslaugų teikėjų vardu bei jų pavedimu. Judumo paslaugų teikėjai galutiniams naudotojams nustato pagrįstas, skaidrias ir nediskriminacines kainas. Judumo paslaugų teikėjai visą informaciją apie taikomas kainas galutiniams naudotojams pateikia prieš šiems pradėdant **degalų** pildymo seansą ir konkrečiai apie jų pageidaujamą **degalų** pildymo seansą, tam naudodami laisvai prieinamas, plačiai naudojamas elektronines priemones, aiškiai atskirdami vandenilio degalų pildymo punkto operatoriaus nustatytos kainos dedamąsias, taikytiną e. tarptinklinio ryšio kainą ir kitus judumo paslaugų teikėjo taikomus mokesčius ar rinkliavas.

Pakeitimas 162
Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės užtikrina, kad jūrų uostuose jūrų konteinervežiams ir keleiviniams laivams būtų užtikrintas būtinas elektros tiekimas nuo kranto. Tuo tikslu valstybės narės imasi būtinų priemonių iki 2030 m. sausio 1 d. užtikrinti, kad:

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad **TEN-T pagrindinio tinklo ir visuotinio tinklo** jūrų uostuose jūrų konteinervežiams ir keleiviniams laivams būtų užtikrintas būtinas elektros tiekimas nuo kranto. Tuo tikslu **ir visapusiškai laikydamosi Reglamento XXXX-XXX [„FuelEU Maritime“] 5 straipsnio 1 ir 2 dalių, valstybės narės, bendradarbiaudamos su valdymo įstaiga arba kompetentinga institucija**, imasi būtinų priemonių iki 2030 m. sausio 1 d. užtikrinti, kad:

Pakeitimas 163
Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalies a, b ir c punktuose nustatytiems reikalavimams patenkinti būtų užtikrinta pakankama tinklo infrastruktūra ir pajėgumai, galios rezervas ir dažnio keitimas.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 164**Pasiūlymas dėl reglamento****9 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

2. Nustatant į uostą **atplaukiančių** laivų skaičių neįtraukiami šie įplaukimo į uostą atvejai:

Pakeitimas

2. Nustatant į uostą **įplaukiančių** laivų skaičių **ir visiškai laikantis Reglamento XXXX-XXX [„FuelEU Maritime“] 5 straipsnio 3 dalies** neįtraukiami šie įplaukimo į uostą atvejai:

Pakeitimas 165**Pasiūlymas dėl reglamento****9 straipsnio 2 dalies a a punktas (naujas)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

aa) **į uostą įplaukiantys laivai, kurie planavo prisišvartuoti mažiau nei dviem valandoms ir negalėjo išplaukti per tą laiką dėl įvykių, kurių nebuvo galima numatyti įplaukiant į uostą ir kurie akivaizdžiai nepriklausė nuo veiklos vykdytojo valios ar atsakomybės;**

Pakeitimas 166**Pasiūlymas dėl reglamento****9 straipsnio 2 dalies c a punktas (naujas)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

ca) **keli neilgos trukmės įplaukimo į uostą atvejai kroviniams to paties uosto skirtingose prieklaukose pakrauti ir iškrauti, neviršijant a punkte nurodyto termino;**

Pakeitimas 167**Pasiūlymas dėl reglamento****9 straipsnio 3 dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

3. Jeigu TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų uostas yra saloje, **kuri nėra tiesiogiai prijungta** prie elektros energijos tinklo, 1 dalis netaikoma tol, kol nebus baigta tiesti tokia jungiamoji linija arba kol nebus pakankamai pajėgumų vietoje gaminti elektros energiją iš švarios energijos šaltinių.

Pakeitimas

3. Jeigu TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų uostas yra saloje **arba SESV 349 straipsnyje nurodytame atokiausiame regione, kurie nėra tiesiogiai prijungti** prie elektros energijos tinklo, 1 dalis netaikoma tol, kol nebus baigta tiesti tokia jungiamoji linija arba kol nebus pakankamai pajėgumų vietoje gaminti elektros energiją iš švarios energijos šaltinių.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 168

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Nedarant poveikio 3 daliai, 1 dalis netaikoma Seutos ir Melijos teritorijoms tol, kol nebus baigta tiesioginė jungtis su žemyninės dalies arba su kaimyninės šalies elektros energijos tinklu arba kol nebus pakankamai pajėgumų vietoje gaminti elektros energiją iš švarios energijos šaltinių.

Pakeitimas 169

Pasiūlymas dėl reglamento

10 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) uostuose būtų pakankama tinklo galia ir jungtis, galios rezervas ir dažnio keitimo galimybė.

Pakeitimas 170

Pasiūlymas dėl reglamento

11 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Su suskystintų gamtinių dujų tiekimu jūrų uostuose susiję tikslai

Su suskystintų gamtinių dujų, **amoniako ir vandenilio** tiekimu jūrų uostuose susiję tikslai

Pakeitimas 171

Pasiūlymas dėl reglamento

11 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad iki 2025 m. sausio 1 d. TEN-T pagrindinio tinklo jūrų uostuose, nurodytuose 2 dalyje, būtų įrengtas tinkamas suskystintų gamtinių dujų pildymo punktų skaičius, kad jūrų laivai galėtų judėti TEN-T pagrindiniame tinkle. Kai tai būtina siekiant užtikrinti pakankamą TEN-T pagrindinio tinklo aprėptį, valstybės narės bendradarbiauja su kaimyninėmis valstybėmis narėmis.

1. Valstybės narės užtikrina, kad iki 2025 m. sausio 1 d. TEN-T pagrindinio tinklo jūrų uostuose, nurodytuose 2 dalyje, būtų įrengtas tinkamas suskystintų gamtinių dujų, **amoniako ir vandenilio** pildymo punktų skaičius, **kad trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu būtų patenkinta tokių degalų rinkos paklausa ir** kad jūrų laivai galėtų judėti TEN-T pagrindiniame tinkle. Kai tai būtina siekiant užtikrinti pakankamą TEN-T pagrindinio tinklo aprėptį, valstybės narės bendradarbiauja su kaimyninėmis valstybėmis narėmis.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 172
Pasiūlymas dėl reglamento
11 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės savo nacionalinėse politikos sistemose nustato, kuriuose TEN-T pagrindinio tinklo jūrų uostuose turi būti užtikrinta galimybė naudotis suskystintų gamtinių dujų pildymo punktais, kaip nurodyta 1 dalyje, taip pat atsižvelgdamos į realius rinkos poreikius ir raidą.

Pakeitimas

2. Valstybės narės savo nacionalinėse politikos sistemose nustato, kuriuose TEN-T pagrindinio tinklo jūrų uostuose turi būti užtikrinta galimybė naudotis suskystintų gamtinių dujų pildymo punktais, kaip nurodyta 1 dalyje, taip pat atsižvelgdamos į **uostų plėtrą, esamus suskystintų gamtinių dujų pildymo punktus**, realius rinkos poreikius ir raidą **bei savo įsipareigojimus įgyvendinant Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslą**.

Pakeitimas 173
Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės užtikrina, kad visų TEN-T pagrindinio ir visuotinio tinklų oro uostų valdymo organai elektros tiekimą oro uoste stovintiems orlaiviams užtikrintų iki:

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad visų TEN-T pagrindinio ir visuotinio tinklų oro uostų valdymo organai **ir antžeminių paslaugų teikėjai** elektros tiekimą oro uoste stovintiems orlaiviams užtikrintų iki:

Pakeitimas 174
Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

Tačiau 1 dalies a ir b punktai netaikomi trumpalaikio stovėjimo vietoms, ledo šalinimo nuo orlaivių vietoms, stovėjimo karinėse teritorijose vietoms ir bendrosios aviacijos (lengvesnių negu 5,7 tonų MTOW) orlaivių stovėjimo vietoms.

Pakeitimas 175
Pasiūlymas dėl reglamento
12 straipsnio 2 a dalis (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

2a. Nukrypstant nuo 1 dalies a ir b punktų, jeigu TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo oro uostas yra saloje, kuri nėra tiesiogiai prijungta prie elektros energijos tinklo, arba yra atokiausiame regione, ta dalis netaikoma tol, kol nebus baigta tiesti tokia jungiamoji linija arba kol nebus pakankamai pajėgumų vietoje gaminti elektros energiją iš švarios energijos šaltinių, arba jei išlaidos bus neproporcingos naudai, įskaitant naudą aplinkai.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 176

Pasiūlymas dėl reglamento

12 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Valstybės narės užtikrina, kad TEN-T pagrindinio tinklo oro uostų valdymo organai arba antžeminių paslaugų teikėjai sudarytų sąlygas naudoti išankstinio oro kondicionavimo sistemas.

Pakeitimas 177

Pasiūlymas dėl reglamento

12 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

12a straipsnis

Geležinkelio linijoms taikomi infrastruktūros tikslai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sukurta pakankama infrastruktūra, kurios reikia, kad visoje Sąjungoje būtų pasiekti Reglamente (ES) Nr. 1315/2013 [TEN T reglamentas] nustatyti elektrifikavimo tikslai.
2. Jei tiesioginis geležinkelio linijų elektrifikavimas neįmanomas, be kita ko, dėl paslaugos išlaidų efektyvumo priežasčių, valstybės narės užtikrina, kad būtų įrengtas tinkamas skaičius baterijomis varomų traukinių įkrovimo stotelių ir traukinių vandenilio degalinių. Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad TEN-T pagrindiniame tinkle ir visuotiniame tinkle baterijomis varomų traukinių įkrovimo stotelės ir vandenilinių traukinių pildymo stotelės būtų įrengtos abiejų eismo krypčių atkarpose, kuriose elektrifikavimas nenumatytas Reglamente (ES) Nr. 1315 2013 [TEN T reglamentas].
3. Valstybės narės užtikrina, kad, priimant sprendimus dėl būtinos infrastruktūros diegimo siekiant laikytis 2 dalies, būtų visapusiškai atsižvelgiama į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“.
4. Prieš diegiant valstybės narės atlieka tokių degalinių geriausias vietas analizę. Tai darydamos valstybės narės visų pirma atsižvelgia į degalinių diegimą miestų transporto mazguose ir daugiarašio transporto mazguose, kuriuose būtų galima integruoti ir kitas transporto rūšis.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 178**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa***Komisijos siūlomas tekstas*

Iki 2024 m. sausio 1 d. kiekviena valstybė narė parengia ir Komisijai atsiunčia nacionalinės transporto sektoriuje naudojamų alternatyviųjų degalų rinkos plėtojimo ir atitinkamos infrastruktūros diegimo politikos sistemos projektą.

Pakeitimas

Iki 2024 m. sausio 1 d. kiekviena valstybė narė, **koordinuodama veiksmus su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis**, parengia ir Komisijai atsiunčia nacionalinės transporto sektoriuje naudojamų alternatyviųjų degalų rinkos plėtojimo ir atitinkamos infrastruktūros diegimo politikos sistemos projektą.

Pakeitimas 179**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a punktas***Komisijos siūlomas tekstas*

a) transporto sektoriuje naudojamų alternatyviųjų degalų, rinkos dabartinės padėties ir būsimos raidos vertinimas, taip pat alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtros vertinimas atsižvelgiant į galimybę naudotis alternatyviųjų degalų infrastruktūra vykdant įvairiarūšį vežimą ir, kai aktualu, į tarpvalstybinį tęstinumą;

Pakeitimas

a) transporto sektoriuje naudojamų alternatyviųjų degalų, rinkos dabartinės padėties ir būsimos raidos vertinimas, taip pat alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtros vertinimas atsižvelgiant į galimybę naudotis alternatyviųjų degalų infrastruktūra vykdant įvairiarūšį vežimą ir, kai aktualu, **į tarpvalstybinį tęstinumą ir judumą bei susisiekimo galimybes tarp salų ir atokiausių regionų, taip pat tarp jų ir žemyninės dalies;**

Pakeitimas 180**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a a punktas (naujas)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

aa) **vertinimas, kaip priemonės įgyvendinamos visapusiškai laikantis principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“. Valstybės narės pateikia ataskaitą, kaip principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ buvo taikomas priimanč planavimo ir investavimo sprendimus, susijusius su įkrovimo ir alternatyviųjų degalų pildymo infrastruktūros diegimu;**

Pakeitimas 181**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a b punktas (naujas)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

ab) **dabartinės būklės ir būsimos tinklo jungčių ir pajėgumų plėtros įvertinimas, įskaitant visas būtinas tobulinimo bei atsparumo didinimo priemones ir reikalingą finansavimą;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 182

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos a c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ac) *elektros energijos kiekio ir jos šaltinių, kuriais gali naudotis transporto sektorius, pokyčių perspektyvų įvertinimas;*

Pakeitimas 183

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) nacionaliniai tikslai ir uždaviniai pagal 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11 ir 12 straipsnius, kuriems šiame reglamente nustatyti privalomi nacionaliniai planiniai rodikliai;

b) nacionaliniai tikslai ir uždaviniai pagal 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, **12** ir **12a** straipsnius, kuriems šiame reglamente nustatyti privalomi nacionaliniai planiniai rodikliai;

Pakeitimas 184

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) su šios dalies l, m, n, o ir **p** punktais susiję alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo nacionaliniai tikslai ir uždaviniai, kuriems šiame reglamente nenustatyta privalomų planinių rodiklių;

c) su šios dalies l, **la** m, n, o, **p**, **pa** ir **pb** punktais susiję alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo nacionaliniai tikslai ir uždaviniai, kuriems šiame reglamente nenustatyta privalomų planinių rodiklių;

Pakeitimas 185

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

e) priemonės, kuriomis skatinama alternatyviųjų degalų infrastruktūrą diegti priklausomuose transporto priemonių parkuose, visų pirma įkrovimo ir vandenilio degalų pildymo stoteles, skirtas viešojo transporto paslaugoms, ir įkrovimo stoteles, skirtas dalijimosi automobiliu paslaugoms;

e) priemonės, kuriomis skatinama alternatyviųjų degalų infrastruktūrą diegti priklausomuose transporto priemonių parkuose, visų pirma įkrovimo ir vandenilio degalų pildymo stoteles, skirtas viešojo transporto paslaugoms, ir įkrovimo stoteles, skirtas dalijimosi automobiliu paslaugoms **ir taksi**;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 186

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos g a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ga) nacionaliniai tikslai ir priemonės, kuriomis kelių tinkluose skatinama alternatyviųjų degalų infrastruktūra, kuri nėra įtraukta į TEN-T pagrindinį tinklą ir visuotinį tinklą, visų pirma kiek tai susiję su viešai prieinamomis įkrovimo priemonėmis. Visų pirma, valstybės narės užtikrina, kad aukšto ir vidutinio lygio kelių tinkluose tiek lengvosios, tiek sunkiosios transporto priemonėms būtų užtikrinta tinkama įkrovimo infrastruktūros aprėptis;

Pakeitimas 187

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos h punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

h) priemonės, kuriomis skatinama užtikrinti pakankamą viešųjų didelės galios įkrovimo priegų **skaičių**;

h) priemonės, kuriomis skatinama užtikrinti pakankamą **skaičių** viešųjų didelės galios įkrovimo priegų, **kurių atiduodamoji galia būtų pakankama, kad vartotojams būtų patogiau ir būtų užtikrintas sklandus elektrinių transporto priemonių judėjimas valstybės teritorijoje ir, kai taikytina, tarpvalstybiniu mastu**;

Pakeitimas 188

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos i a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ia) priemonės, kuriomis užtikrinamas įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūros prieinamumas visose teritorijose, ypatingą dėmesį skiriant kaimo vietovėms, kad būtų užtikrintas jų prieinamumas ir teritorinė sanglauda; valstybės narės turėtų apsvarstyti ir įgyvendinti šioms teritorijoms skirtą tikslinę politiką ir priemones;

Pakeitimas 189

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos j punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

j) priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad viešosios įkrovimo priegos ir degalų pildymo punktai būtų prieinami vyresnio amžiaus asmenims, riboto judumo asmenims ir neįgaliesiems, ir kurios turi derėti su Direktyvos 2019/882 I ir III prieduose nustatytais prieinamumo reikalavimais;

j) priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad **visos** viešosios įkrovimo priegos ir degalų pildymo punktai būtų prieinami vyresnio amžiaus asmenims, riboto judumo asmenims ir neįgaliesiems, ir kurios turi derėti su Direktyvos 2019/882 I ir III prieduose nustatytais prieinamumo reikalavimais;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 190

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos j a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ja) priemonės, skirtos konkrečioms atokiausių regionų poreikiams tenkinti, jei taikoma;

Pakeitimas 191

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos k punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

k) priemonės, kuriomis šalinamos galimos kliūtys, susijusios su alternatyviųjų degalų infrastruktūros planavimu, leidimų išdavimu ir viešaisiais pirkimais;

k) priemonės, kuriomis šalinamos galimos kliūtys, susijusios su alternatyviųjų degalų infrastruktūros planavimu, leidimų išdavimu ir viešaisiais pirkimais, ir ribojamas laikotarpis nuo pradinės paraiškos iki realaus įdiegimo, kad jis truktų ne ilgiau kaip 6 mėnesius, deramai laikantis konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais ir poveikio aplinkai vertinimo procedūrų; leidimo išdavimo procedūra turi būti visiškai skaitmenizuota;

Pakeitimas 192

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos k a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ka) priemonės, kuriomis užtikrinama, kad viešosios alternatyviųjų degalų infrastruktūros tankis nacionaliniu mastu būtų nustatomas atsižvelgiant į gyventojų tankį ir alternatyviaisiais degalais varomų transporto priemonių registracijų skaičių NUTS 3 lygio vietos teritorijoje pagal naujausią NUTS klasifikatorių;

Pakeitimas 193

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos k b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

kb) priemonės, kuriomis siekiama skatinti naudoti dviračius su elektros pavara, taip pat L kategorijos transporto priemonės, tokias kaip elektriniai dviračiai ir elektriniai motoroleriai;

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 194

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos k c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

kc) priemonės, kuriomis siekiama remti atnaujinančiųjų išteklių energijos bendrijas, piliečių energetikos bendrijas ir nekomercinės veiklos vykdytojus, kad jie galėtų įrengti įkrovimo prieigas, ypač retai gyvenamose teritorijose;

Pakeitimas 195

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos l punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

l) alternatyviųjų degalų infrastruktūros, išskyrus elektros tiekimą oro uoste stovintiems orlaiviams, diegimo oro uostuose **planas**, visų pirma **apimantis** orlaiviams skirtus vandenilio degalų pildymo ir įkrovimo sprendimus;

l) dabartinės vandenilio ir elektra varomų orlaivių rinkos padėties ir būsimų tendencijų įvertinimas, taip pat atitinkamos infrastruktūros įrengimo galimybių studija, įskaitant, kai tikslinga, alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo oro uostuose **planą**, visų pirma **apimantį** orlaiviams skirtus vandenilio degalų pildymo ir įkrovimo sprendimus;

Pakeitimas 196

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos l a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

la) diegimo planas, įskaitant tikslus ir finansavimą, kurio reikia išankstinio oro kondicionavimo sistemoms TEN-T pagrindinio tinklo oro uostuose įrengti, taip pat atitinkamos stacionariosios arba mobiliosios infrastruktūros diegimo galimybių studija;

Pakeitimas 197

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos p punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

p) diegimo planas, skirtas vandeniliu varomiems traukiniams arba elektriniams traukiniams su baterijomis tinklo segmentuose, kurie **nebus** elektrifikuoti, apimantis tikslus, pagrindinius etapus ir reikiamą finansavimą.

p) **kai tinkama**, diegimo planas, skirtas vandeniliu varomiems traukiniams arba elektriniams traukiniams su baterijomis tinklo segmentuose, kurie **negali būti** elektrifikuoti, apimantis tikslus, pagrindinius etapus ir reikiamą finansavimą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 198

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos p a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

pa) išsamus investicijų planas, pagrįstas socialine ir ekonomine, aplinkosaugine, sąnaudų ir naudos analize, kuriame nustatomos investicijos, būtinos nacionalinėje politikos sistemoje nustatytiems tikslams pasiekti ir kuris taip pat apima infrastruktūrą už TEN-T tinklo ribų;

Pakeitimas 199

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 dalies 2 pastraipos p b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

pb) viešai skelbiamas visų būsimų alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrai tinkamų vietų žemėlapis, įskaitant informaciją apie pakankamą tinklo pajėgumą, pagrįstą paklausa;

Pakeitimas 200

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Nedarant poveikio 1 dalies nuostatų taikymui, kol nesusėjo 1 dalyje nustatytas terminas, valstybės narės raginamos pateikti preliminarines nacionalines politikos sistemas, kad būtų užtikrintas sklandus ir greitas infrastruktūros kūrimas ir diegimas. Kai valstybė narė nusprendžia pateikti preliminarinę nacionalinę politikos sistemą, Komisija įvertina preliminarinę nacionalinę politikos sistemą ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo preliminarios nacionalinės politikos sistemos pateikimo paskelbia rekomendacijas.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 201
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėse politikos sistemose būtų atsižvelgta į jų **teritorijoje** naudojamo įvairių rūšių transporto poreikius, įskaitant tų rūšių transportą, kuriam yra nedaug iškastinio kuro alternatyvų.

Pakeitimas

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėse politikos sistemose būtų atsižvelgta į jų **teritorijos įvairių regionų ir** naudojamo įvairių rūšių transporto poreikius, įskaitant tų rūšių transportą, kuriam yra nedaug iškastinio kuro alternatyvų, **ir kad įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūra skatintų perėjimą prie kitų transporto rūšių ir palengvintų daugiarūšį vežimą.**

Pakeitimas 202
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Valstybės narės įvertina bendrą 1 dalyje išdėstytų nuostatų indėlį siekiant Sąjungos 2030 m. klimato srities tikslo ir tikslo ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2021/1119.

Pakeitimas 203
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Valstybės narės užtikrina darbuotojų, prižiūrinčių pagal šį reglamentą įdiegtus alternatyviuosius degalus, kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą ir tinkamas investicijas į darbuotojų sveikatą ir saugą, kad būtų užtikrinta socialiniu požiūriu teisinga pertvarka.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 204
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėse politikos sistemose **prireikus** būtų tinkamai atsižvelgiama į regioninių ir vietos valdžios institucijų interesus, visų pirma, kai tai susiję su viešojo transporto įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūra, taip pat į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų interesus.

Pakeitimas

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėse politikos sistemose būtų tinkamai atsižvelgiama į regioninių ir vietos valdžios institucijų interesus, visų pirma, kai tai susiję su viešojo transporto įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūra, taip pat į **visų** atitinkamų suinteresuotųjų subjektų interesus. **Valstybės narės, siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimui, reguliariai konsultuojasi su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis ir skatina jas parengti tinkamas politikos sistemas, į kurias gali būti įtrauktas veiksmų planas, kuriame būtų nurodytos infrastruktūros diegimo vietos, greito įkrovimo galimybės, atitinkamos finansinės programos ir konkretūs įvairių susijusių subjektų veiksmai.**

Pakeitimas 205
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Valstybės narės savo nacionalinėje politikos sistemoje įvertina ir praneša, kaip įkrovimo prieigų ir degalų pildymo punktų operatoriai įgyvendino 5 ir 7 straipsnių nuostatas. Remdamosi šio vertinimo rezultatais, valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad įkrovimo prieigų ir degalų pildymo punktų operatoriai laikytųsi 5 ir 7 straipsnių.

Pakeitimas 206
Pasiūlymas dėl reglamento
13 straipsnio 3 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b. Kiekviena valstybė narė, pageidautina, nesukurdama papildomų pareigų, paskiria nacionalinį alternatyviųjų degalų infrastruktūros koordinatorių, kuris prižiūri nacionalinį koordinavimą (tarpžinybiškumą) ir nacionalinės politikos sistemos įgyvendinimą. Nacionalinis koordinatorius bendradarbiauja su Komisija, atsakingu TEN-T koordinatoriumi ir prireikus kitais nacionaliniais koordinatoriais, padeda regioninės ir vietos valdžios institucijoms, pvz., teikdamas ekspertines žinias, priemones ir ES standartais pagrįstas gaires, taip pat pataria dėl regioninio atitinkamų vietos judumo planų koordinavimo.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 207**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 4 dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

4. Valstybės narės prireikus bendradarbiauja konsultuodamosi arba rengdamos bendras politikos sistemas, siekdamos užtikrinti, kad šio reglamento tikslams pasiekti būtinos priemonės būtų nuoseklios ir suderintos. Visų pirma valstybės narės bendradarbiauja alternatyviųjų degalų naudojimo ir atitinkamos infrastruktūros diegimo vandens transporto sektoriuje strategijų klausimais. Valstybėms narėms bendradarbiauti padeda Komisija.

Pakeitimas

4. Valstybės narės prireikus bendradarbiauja konsultuodamosi arba rengdamos bendras politikos sistemas, siekdamos užtikrinti, kad šio reglamento tikslams pasiekti būtinos priemonės būtų nuoseklios ir suderintos. Visų pirma valstybės narės bendradarbiauja alternatyviųjų degalų naudojimo ir atitinkamos infrastruktūros diegimo vandens transporto sektoriuje strategijų klausimais. Valstybėms narėms bendradarbiauti padeda Komisija. ***Pagal Reglamento (ES) Nr. 1315/2013 45 straipsnį konsultuojamasi su transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) pagrindinio tinklo koridorių Europos koordinatoriais.***

Pakeitimas 208**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 4 a dalis (nauja)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

4a. Valstybės narės prireikus bendradarbiauja su trečiosiomis šalimis, ypač su šalimis kandidatėmis ir su tomis trečiosiomis šalimis, kuriose yra valstybes nares jungiančių tranzito koridoriai. Valstybėms narėms bendradarbiauti padeda Komisija.

Pakeitimas 209**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 5 dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

5. Alternatyviųjų degalų infrastruktūrai skirtos paramos priemonės įgyvendinamos laikantis SESV nustatytų atitinkamų valstybės pagalbos taisyklių.

Pakeitimas

5. Alternatyviųjų degalų infrastruktūrai skirtos paramos priemonės ***suderinamos su klimato srities tikslais, kad būtų išvengta neišnaudojamo turto, ir*** įgyvendinamos laikantis SESV nustatytų atitinkamų valstybės pagalbos taisyklių.

Pakeitimas 210**Pasiūlymas dėl reglamento****13 straipsnio 6 dalis***Komisijos siūlomas tekstas*

6. Kiekviena valstybė narė viešai skelbia savo nacionalinės politikos sistemos projektą ir visuomenei iš anksto užtikrina veiksmingas galimybes dalyvauti rengiant nacionalinės politikos sistemos projektą.

Pakeitimas

6. Kiekviena valstybė narė viešai skelbia savo nacionalinės politikos sistemos projektą, ***įskaitant išsamų investicijų planą,*** ir visuomenei iš anksto užtikrina veiksmingas galimybes dalyvauti rengiant nacionalinės politikos sistemos projektą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 211

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 7 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Komisija įvertina nacionalinių politikos sistemų projektus ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo nacionalinių politikos sistemų projektų pateikimo, kaip nurodyta 1 dalyje, gali pateikti rekomendacijas valstybei narei. **Tose rekomendacijose gali būti visų pirma aptariama:**

Pakeitimas

7. Komisija įvertina nacionalinių politikos sistemų projektus. **Komisija, nagrinėdama politikos sistemą, gali paprašyti atsakingo Europos TEN-T koordinatoriaus nuomonės, kad būtų užtikrintas kiekvieno koridoriaus nuoseklumas ir pažanga,** ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo nacionalinių politikos sistemų projektų pateikimo, kaip nurodyta 1 dalyje, gali pateikti rekomendacijas valstybei narei. **Tos rekomendacijos viešai skelbiamos lengvai įskaitoma ir suprantama forma ir jose visų pirma gali būti nurodyta:**

Pakeitimas 212

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 7 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) tikslų ir uždavinių užmojo mastas siekiant įvykdyti 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11 ir 12 straipsniuose nustatytus įpareigojimus;

Pakeitimas

a) tikslų ir uždavinių užmojo mastas siekiant įvykdyti 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, **12** ir **12a** straipsniuose nustatytus įpareigojimus;

Pakeitimas 213

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 7 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) ar politikos kryptys ir priemonės yra geografiškai paskirstytos po visus valstybės narės regionus.

Pakeitimas 214

Pasiūlymas dėl reglamento

13 straipsnio 9 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

9. Iki 2025 m. sausio 1 d. kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie savo galutinę nacionalinę politikos sistemą.

Pakeitimas

9. Iki 2025 m. sausio 1 d. kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie savo galutinę nacionalinę politikos sistemą. **Ta sistema viešai skelbiama lengvai įskaitoma ir suprantama forma.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 215
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekviena valstybė narė pirmą kartą iki **2027** m. sausio 1 d., o po to **kas dvejus metus** Komisijai pateikia atskirąją nacionalinės politikos sistemos įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

Pakeitimas

1. Kiekviena valstybė narė pirmą kartą iki **2026** m. sausio 1 d., o po to **kasmet** Komisijai pateikia atskirąją nacionalinės politikos sistemos įgyvendinimo pažangos ataskaitą. **Ataskaita viešai skelbiama lengvai įskaitoma ir suprantama forma ir pateikiama Europos alternatyviųjų degalų stebėjimo centrui.**

Pakeitimas 216
Pasiūlymas dėl reglamento
14 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybių narių reguliavimo institucijos ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d., o po to periodiškai **kas trejus metus** įvertina, kaip, įrengus įkrovimo priegas ir jas eksploatuojant jas, galėjo didėti elektrinių transporto priemonių indėlis į energetikos sistemos lankstumą, įskaitant jų dalyvavimą balansavimo rinkoje, ir į elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo masto didinimą. Atliekant tą vertinimą atsižvelgiama į visų rūšių įkrovimo priegas – tiek viešąsias, tiek privačiąsias – ir pateikiamos rekomendacijos dėl rūšies, pagalbinių technologijų ir geografinio paskirstymo, kad naudotojams būtų lengviau savo elektrines transporto priemones integruoti į sistemą. Vertinimas skelbiamas viešai. Remdamosi vertinimo rezultatais, valstybės narės prireikus imasi tinkamų priemonių, kad būtų diegiamos papildomos įkrovimo priegios, ir įtraukia jas į 1 dalyje nurodytą pažangos ataskaitą. Į vertinimą ir priemones atsižvelgia sistemos operatoriai, rengdami Direktyvos (ES) 2019/944 32 straipsnio 3 dalyje ir 51 straipsnyje nurodytus tinklo plėtros planus.

Pakeitimas

3. Valstybių narių reguliavimo institucijos ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d., o po to periodiškai **kasmet** įvertina, kaip, įrengus įkrovimo priegas ir jas eksploatuojant jas, galėjo didėti elektrinių transporto priemonių indėlis į energetikos sistemos lankstumą, įskaitant jų dalyvavimą balansavimo rinkoje, ir į elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo masto didinimą. Atliekant tą vertinimą atsižvelgiama į visų rūšių **pažangiąsias, abikryptes ir visų atiduodamosios galios lygių** įkrovimo priegas – tiek viešąsias, tiek privačiąsias – ir pateikiamos rekomendacijos dėl rūšies, pagalbinių technologijų ir geografinio paskirstymo, kad naudotojams būtų lengviau savo elektrines transporto priemones integruoti į sistemą. **Vertinant atsižvelgiama į visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų indėlį, įskaitant įkrovimo priegų operatorius, perdavimo ir skirstymo sistemų operatorius, vartotojų organizacijas ir sprendimų teikėjus, ir vertinimas skelbiamas viešai.** Remdamosi vertinimo rezultatais, valstybės narės prireikus imasi tinkamų priemonių, kad būtų diegiamos papildomos įkrovimo priegios, ir įtraukia jas į 1 dalyje nurodytą pažangos ataskaitą. **Valstybės narės taip pat imasi tinkamų priemonių, kad užtikrintų įkrovimo infrastruktūros ir atitinkamo tinklo planavimo nuoseklumą.** Į vertinimą ir priemones atsižvelgia sistemos operatoriai, rengdami Direktyvos (ES) 2019/944 32 straipsnio 3 dalyje ir 51 straipsnyje nurodytus tinklo plėtros planus.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 217

Pasiūlymas dėl reglamento

14 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Remdamosi perdavimo sistemos operatorių ir skirstymo sistemos operatorių indėliu, valstybių narių reguliavimo institucijos ne vėliau kaip iki 2024 m. birželio 30 d., o vėliau periodiškai **kas trejus metus** įvertina potencialų abikrypčio įkrovimo indėlį į elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo elektros energijos sistemoje masto didėjimą. Tas vertinimas skelbiamas viešai. Remdamosi vertinimo rezultatais valstybės narės **prireikus** imasi tinkamų priemonių, kuriomis pakoreguoja abikrypčio įkrovimo priėgų prieinamumą ir geografinį pasiskirstymą tiek viešosiose, tiek privačiosiose erdvėse, ir įtraukia jas į 1 dalyje nurodytą pažangos ataskaitą.

Pakeitimas

4. Remdamosi perdavimo sistemos operatorių ir skirstymo sistemos operatorių indėliu, valstybių narių reguliavimo institucijos ne vėliau kaip iki 2024 m. birželio 30 d., o vėliau periodiškai **kasmet** įvertina potencialų abikrypčio įkrovimo indėlį į **piko mažinimą ir** elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių naudojimo elektros energijos sistemoje masto didėjimą. Tas vertinimas skelbiamas viešai. Remdamosi vertinimo rezultatais valstybės narės imasi tinkamų priemonių, kuriomis pakoreguoja abikrypčio įkrovimo priėgų prieinamumą ir geografinį pasiskirstymą tiek viešosiose, tiek privačiosiose erdvėse, ir įtraukia jas į 1 dalyje nurodytą pažangos ataskaitą.

Pakeitimas 218

Pasiūlymas dėl reglamento

14 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Per šešis mėnesius nuo 24 straipsnyje nurodytos datos Komisija patvirtina gaires ir šablonus, susijusius su nacionalinių politikos sistemų, kurias valstybės narės turi pateikti pagal 13 straipsnio 1 dalį, turiniu, struktūra bei forma ir nacionalinių pažangos ataskaitų turiniu. Komisija gali patvirtinti gaires ir šablonus, siekdama palengvinti veiksmingą kitų šio reglamento nuostatų taikymą visoje Sąjungoje.

Pakeitimas

5. Per šešis mėnesius nuo 24 straipsnyje nurodytos datos Komisija **pasirūpina, kad atitinkamoms nacionalinės valdžios institucijoms būtų teikiama techninė ir konsultacinė pagalba, ir** patvirtina gaires ir šablonus, susijusius su nacionalinių politikos sistemų, kurias valstybės narės turi pateikti pagal 13 straipsnio 1 dalį, turiniu, struktūra bei forma ir nacionalinių pažangos ataskaitų turiniu. Komisija gali patvirtinti gaires ir šablonus, siekdama palengvinti veiksmingą kitų šio reglamento nuostatų taikymą visoje Sąjungoje.

Pakeitimas 219

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Komisija įvertina valstybių narių pagal 14 straipsnio 1 dalį pateiktas pažangos ataskaitas ir **prireikus** teikia rekomendacijas valstybėms narėms, kad būtų pasiekti šiame reglamente nustatyti uždaviniai ir įvykdyti **įpareigojimas**. Atsižvelgdamos į šias rekomendacijas valstybės narės per šešis mėnesius nuo Komisijos rekomendacijų pateikimo paskelbia atnaujintą savo pažangos ataskaitą.

Pakeitimas

2. Komisija įvertina valstybių narių pagal 14 straipsnio 1 dalį pateiktas pažangos ataskaitas. **Komisija užtikrina, kad tos pažangos ataskaitos būtų viešai skelbiamos lengvai įskaitoma ir suprantama forma ir pateikiamos Europos alternatyviųjų degalų stebėjimo centrui. Komisija** **prireikus** teikia rekomendacijas valstybėms narėms, kad būtų pasiekti šiame reglamente nustatyti uždaviniai ir įvykdyti **įpareigojimai**. Atsižvelgdamos į šias rekomendacijas valstybės narės per šešis mėnesius nuo Komisijos rekomendacijų pateikimo paskelbia atnaujintą savo pažangos ataskaitą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 220**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 2 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Atitinkama valstybė narė per šešis mėnesius nuo rekomendacijų gavimo praneša Komisijai, kaip ji ketina įgyvendinti rekomendacijas.

Pakeitimas 221**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 2 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Pateikusi 2a dalyje nurodytą pranešimą, atitinkama valstybė narė tolesnių veiksmų pažangos ataskaitoje, pateikiamoje metais, einančiais po metų, kuriais buvo pateiktos rekomendacijos, nurodo, kaip ji įgyvendino rekomendacijas. Jeigu atitinkama valstybė narė nusprendžia neįgyvendinti rekomendacijų ar esminės jų dalies, ji pateikia Komisijai tokio sprendimo argumentus.

Pakeitimas 222**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Praėjus **vieniems metams** nuo valstybių narių nacionalinių pažangos ataskaitų pateikimo, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pagal 14 straipsnio 1 dalį pateiktų pažangos ataskaitų vertinimo ataskaitą. Joje įvertinama:

3. Praėjus **šešioms mėnesiams** nuo valstybių narių nacionalinių pažangos ataskaitų pateikimo, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pagal 14 straipsnio 1 dalį pateiktų pažangos ataskaitų vertinimo ataskaitą. Joje įvertinama:

Pakeitimas 223**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 4 dalies d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) elektros tiekimo oro uoste stovintiems orlaiviams infrastruktūra TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo oro uostuose;

d) elektros tiekimo oro uoste stovintiems orlaiviams infrastruktūra TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo oro uostuose, **taip pat, kai taikytina, įkrovimo priegomis elektra ir vandeniliu varomiems orlaiviams;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 224

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio 4 dalies e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) suskystintų gamtinių dujų pildymo punktų skaičiumi TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų ir vidaus vandenų uostuose;

Pakeitimas

e) suskystintų gamtinių dujų, **vandenilio ir amoniako** pildymo punktų skaičiumi TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų ir vidaus vandenų uostuose;

Pakeitimas 225

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio 4 dalies j a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ja) **viešųjų įkrovimo prieigų, iš dalies skirtų priklausomiems transporto priemonių parkams, įskaitant viešąjį transportą ir dalijimąsi automobiliais, skaičiumi;**

Pakeitimas 226

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio 4 dalies j b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

jb) **alternatyviųjų degalų infrastruktūra atokiausiuose regionuose ir salose.**

Pakeitimas 227

Pasiūlymas dėl reglamento

15 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. **Komisija ne vėliau kaip 2030 m. sausio 1 d. ir kas trejus metus iki 2050 m. teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento veiksmingumo vertinimo rezultatus, pabrėždama šio reglamento poveikį bendrosios rinkos veikimui, atitinkamų sektorių konkurencingumui ir anglies dioksido nutekėjimo mastui.**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 228**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 4 b dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. Komisija ne vėliau kaip 2030 m. sausio 1 d. ir kas penkerius metus iki 2050 m. teikia Europos Parlamentui ir Tarybai išsamaus reglamentų, sudarančių Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį ^(1a), bendro makroekonominio poveikio vertinimo rezultatus, pabrėždama poveikį Sąjungos konkurencingumui, darbo vietų kūrimui, krovinių vežimo tarifams, namų ūkių perkamajai galiai ir anglies dioksido nutekėjimo mastui.

^(1a) 2021 m. liepos 14 d. Komisijos komunikatas (COM(2021)0550).

Pakeitimas 229**Pasiūlymas dėl reglamento****15 straipsnio 4 c pastraipa (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4c. Siekdama reguliavimo supaprastinimo Komisija apsvarsto galimus šio reglamento dalinius pakeitimus. Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos nuolat prisitaiako prie geriausios praktikos administracinių procedūrų ir imasi visų priemonių, kad supaprastintų šio reglamento vykdymo užtikrinimą ir išlaikytų kuo mažesnę administracinę našlą.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 230
Pasiūlymas dėl reglamento
16 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Jeigu iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teiktinų duomenų arba iš bet kurios Komisijos turimos informacijos matyti, kad kyla pavojus, jog valstybė narė nepasieks savo nacionalinių tinklų, nurodytų 3 straipsnio 1 dalyje, Komisija gali pateikti atitinkamą išvadą ir pareikalauti, kad ta valstybė narė imtųsi taisomųjų priemonių nacionaliniams tikslams pasiekti. Per tris mėnesius nuo Komisijos išvados gavimo atitinkama valstybė narė Komisijai praneša apie taisomąsias priemones, kurias ji planuoja įgyvendinti, kad pasiektų 3 straipsnio 1 dalyje nustatytus tikslus. Taisomosios priemonės apima papildomus veiksmus, kurių valstybė narė turi imtis, kad būtų pasiekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatyti tikslai, ir aiškų veiksmų tvarkaraštį, pagal kurį būtų galima įvertinti metinę pažangą, padarytą siekiant tų tikslų. Komisijai nustačius, kad taisomosios priemonės yra patenkinamos, atitinkama valstybė narė atnaujina savo naujausią pažangos ataskaitą, kaip nurodyta 14 straipsnyje, įtraukdama į ją šias taisomąsias priemones, ir pateikia ją Komisijai.

Pakeitimas

2. Jeigu iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teiktinų duomenų arba iš bet kurios Komisijos turimos informacijos matyti, kad kyla pavojus, jog valstybė narė nepasieks savo nacionalinių tikslų, nurodytų 3 straipsnio 1 dalyje, Komisija pateikia atitinkamą išvadą ir pareikalauja, kad ta valstybė narė imtųsi taisomųjų priemonių nacionaliniams tikslams pasiekti. Per tris mėnesius nuo Komisijos išvados gavimo atitinkama valstybė narė Komisijai praneša apie taisomąsias priemones, kurias ji planuoja įgyvendinti, kad pasiektų 3 straipsnio 1 dalyje nustatytus tikslus. Taisomosios priemonės apima papildomus veiksmus, kurių valstybė narė turi imtis, kad būtų pasiekti 3 straipsnio 1 dalyje nustatyti tikslai, ir aiškų veiksmų tvarkaraštį, pagal kurį būtų galima įvertinti metinę pažangą, padarytą siekiant tų tikslų. Komisijai nustačius, kad taisomosios priemonės yra patenkinamos, atitinkama valstybė narė atnaujina savo naujausią pažangos ataskaitą, kaip nurodyta 14 straipsnyje, įtraukdama į ją šias taisomąsias priemones, ir pateikia ją Komisijai. **Jei Komisija nustato, kad taisomosios priemonės yra nepatenkinamos, ji apsvarsto galimybę imtis būtinų priemonių tos valstybės narės atžvilgiu. Šios priemonės turi būti proporcingos, tinkamos ir atitikti Sutartis.**

Pakeitimas 231
Pasiūlymas dėl reglamento
16 straipsnio 2 a dalis (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

2a. Komisija tinkamai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie visas priemones, kurių imtasi pagal 2 dalį, ir viešai paskelbia šiuos sprendimus pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 232
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Turi būti teikiama aktuali, nuosekli ir aiški informacija apie motorines transporto priemones, kurias galima nuolat pasipildyti konkrečių rinkai tiekiamų degalų arba įkrauti įkrovimo priegose. **Ta** informacija **turi būti** pateikta motorinių transporto priemonių naudotojo vadovuose, degalų pildymo punktuose ir įkrovimo priegose, ant motorinių transporto priemonių ir motorinių transporto priemonių prekybos vietose jų teritorijoje. Šis reikalavimas taikomas visoms motorinėms transporto priemonėms, pateikiamoms rinkai **po 2016 m. lapkričio 18 d.**, ir tų motorinių transporto priemonių naudotojo vadovams.

Pakeitimas

1. Turi būti teikiama aktuali, nuosekli ir aiški informacija apie motorines transporto priemones, kurias galima nuolat pasipildyti konkrečių rinkai tiekiamų degalų arba įkrauti įkrovimo priegose. **Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad visa** informacija **apie variklines transporto priemones, susijusi su šiame reglamente ir kituose taikytinuose Sąjungos teisės aktuose numatytais degalais ar e. įkrovimu, būtų** pateikta motorinių transporto priemonių naudotojo vadovuose, degalų pildymo punktuose ir įkrovimo priegose, ant motorinių transporto priemonių ir motorinių transporto priemonių prekybos vietose jų teritorijoje. Šis reikalavimas taikomas visoms motorinėms transporto priemonėms, pateikiamoms rinkai, ir tų motorinių transporto priemonių naudotojo vadovams.

Šiuo tikslu Komisija ne vėliau kaip po metų nuo šio reglamento 24 straipsnyje nurodytos datos atitinkamai peržiūri Direktyvą 1999/94/EB.

Pakeitimas 233
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 1 dalyje nurodytas transporto priemonių ir infrastruktūros suderinamumo identifikavimas, taip pat degalų ir transporto priemonių suderinamumo identifikavimas turi atitikti II priedo 9.1 ir 9.2 punktuose nurodytas technines specifikacijas. Tais atvejais, kai tokiuose standartuose pateikiama nuoroda į grafinę išraišką, įskaitant spalvų kodavimo schemą, ta grafinė išraiška **turi būti** paprasta bei lengvai suprantama ir pateikiama aiškiai matoma forma:

Pakeitimas

2. 1 dalyje nurodytas transporto priemonių ir infrastruktūros suderinamumo identifikavimas, taip pat degalų ir transporto priemonių suderinamumo identifikavimas turi atitikti II priedo 9.1 ir 9.2 punktuose nurodytas technines specifikacijas. **Valstybės narės užtikrina, kad** tais atvejais, kai tokiuose standartuose pateikiama nuoroda į grafinę išraišką, įskaitant spalvų kodavimo schemą, ta grafinė išraiška **būtų** paprasta bei lengvai suprantama ir pateikiama aiškiai matoma forma:

Pakeitimas 234
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) ant atitinkamų siurblių ir jų antgalių visuose degalų pildymo punktuose nuo tos dienos, kurią degalai pateikiami rinkai; **arba**

Pakeitimas

a) ant atitinkamų siurblių ir jų antgalių visuose degalų pildymo punktuose nuo tos dienos, kurią degalai pateikiami rinkai; **ir**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 235

Pasiūlymas dėl reglamento

17 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) ant motorinių transporto priemonių, kurioms rekomenduojami ir kurioms tinkami tie degalai, visų degalų bakų dangtelių arba šalia jų ir motorinių transporto priemonių naudotojo vadovuose, kai tokios motorinės transporto priemonės pateikiamos rinkai **po 2016 m. lapkričio 18 d.**

Pakeitimas

b) ant motorinių transporto priemonių, kurioms rekomenduojami ir kurioms tinkami tie degalai, visų degalų bakų dangtelių arba šalia jų ir motorinių transporto priemonių naudotojo vadovuose, kai tokios motorinės transporto priemonės pateikiamos rinkai.

Pakeitimas 236

Pasiūlymas dėl reglamento

17 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Kai degalinėje rodomos degalų kainos, informacijos tikslais pagal II priedo 9.3 punkte nurodytą bendrą alternatyviųjų degalų vieneto kainų palyginimo metodiką prireikus pateikiamas atitinkamų vieneto kainų, visų pirma elektros ir vandenilio, palyginimas.

Pakeitimas

3. Kai degalinėje rodomos degalų kainos, **valstybės narės užtikrina, kad** informacijos tikslais pagal II priedo 9.3 punkte nurodytą bendrą alternatyviųjų degalų vieneto kainų palyginimo metodiką prireikus **būtų** pateikiamas atitinkamų vieneto kainų, visų pirma elektros ir vandenilio, palyginimas. **Elektros energijos ad hoc įkrovimo ir vandenilio degalų pildymo kaina nurodoma atitinkamai už kWh ir už kilogramą.**

Pakeitimas 237

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Viešųjų įkrovimo prieigų ir degalų pildymo punktų operatoriai arba, pagal tarpusavio susitarimą, tų prieigų ir punktų savininkai užtikrina, kad būtų turimi statiniai ir dinaminiai duomenys apie jų valdomą alternatyviųjų degalų infrastruktūrą, ir sudaro sąlygas naudotis nemokama prieiga prie tų duomenų per nacionalinius prieigos punktus. Pateikiami šių rūšių duomenys:

Pakeitimas

2. Viešųjų įkrovimo prieigų ir degalų pildymo punktų operatoriai arba, pagal tarpusavio susitarimą, tų prieigų ir punktų savininkai užtikrina, kad būtų turimi statiniai ir dinaminiai duomenys apie jų valdomą alternatyviųjų degalų infrastruktūrą, ir sudaro sąlygas naudotis nemokama prieiga prie tų duomenų per nacionalinius prieigos punktus. **Operatoriai taip pat užtikrina aukščiausio lygio kibernetinį saugumą, duomenų apsaugą ir saugumą, visų pirma per tapatumo nustatymo, sąskaitų išrašymo ir mokėjimo procesus. Kai taikytina, operatoriai laikosi Direktyvos dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti (TIS 2 direktyvos) nuostatų.** Pateikiami šių rūšių duomenys:

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 238
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) įkrovimo priegios arba degalų pildymo punkto geografinė padėtis,

Pakeitimas

i) įkrovimo priegios arba degalų pildymo punkto geografinė padėtis **ir, jei įmanoma, informacija apie poilsio infrastruktūros objektus ir maisto tiekimą prie jų,**

Pakeitimas 239
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies a punkto i a papunktis (naujas)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

ia) infrastruktūros objektai, apsaugantys nuo lietaus ar kitų atšiaurių oro sąlygų,

Pakeitimas 240
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies a punkto i b papunktis (naujas)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

ib) apšvietimas naktinio įkrovimo metu,

Pakeitimas 241
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktis

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

ii) jungties tipas,

ii) jungties tipas **ir prieinamumas,**

Pakeitimas 242
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies b punkto iv papunktis

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

iv) atiduodamoji galia (kW),

iv) atiduodamoji galia (kW), **nurodant bendrą ir didžiausią individualią atiduodamąją galia,**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 243

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 2 dalies b punkto iv a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iva) galimybė įkrovimo priegas ir degalų pildymo punktus pasiekti sunkiosiomis transporto priemonėmis, įskaitant jų aukščio, ilgio ir pločio apribojimus.

Pakeitimas 244

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ii) prieinamumas (naudojama / nenaudojama),

ii) prieinamumas (naudojama / nenaudojama), **prieinamumo lygis atitinkamu laikotarpiu (dienos / valandos),**

Pakeitimas 245

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 2 dalies c punkto iii a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiia) kai tinkama, įkrovimo priegose tiekiamos elektros energijos dalis, kurią sudaro elektros energija iš atsinaujinančiųjų išteklių, ir su tiekiamą elektros energija susijusių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis,

Pakeitimas 246

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 2 dalies c punkto iii b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiib) ar galimas abikryptis įkrovimas (taip / ne),

Pakeitimas 247

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 2 dalies c punkto iii c papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiic) išmaniojo įkrovimo galimybė,

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 248
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies c punkto iii d papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiid) priimami mokėjimo būdai,

Pakeitimas 249
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies c punkto iii e papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

iiie) jei taikoma, naudojimosi stovėjimo aikštele kaina ir terminas,

Pakeitimas 250
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) kalbos, kuriomis informacija pateikiama ekrane,

Pakeitimas 251
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 2 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Viešųjų įkrovimo prieigų ir degalų pildymo punktų operatoriai (arba pagal tarpusavio susitarimą jų savininkai), nors ir laikydamiesi atitinkamos Sąjungos teisės, neprivalo atskleisti statinių ar dinaminių duomenų, dėl kurių būtų atskleisti konfidencialūs įmonės duomenys ir galbūt nukentėtų įmonės interesai.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 252
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina atvirą ir nediskriminacinę prieigą prie duomenų visiems suinteresuotiesiems subjektams per savo nacionalinį prieigos punktą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/40/ES ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶⁷⁾ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos (OL L 207, 2010 8 6, p. 1).

Pakeitimas

3. Valstybės narės, **laikydamosi atitinkamos Sąjungos teisės**, užtikrina atvirą ir nediskriminacinę prieigą prie duomenų, **išskyrus konfidencialius įmonės duomenis, dėl kurių galėtų nukentėti įmonės interesai**, visiems suinteresuotiesiems subjektams per savo nacionalinį prieigos punktą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/40/ES ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶⁷⁾ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES dėl kelių transporto ir jo sąsajų su kitų rūšių transportu srities intelektinių transporto sistemų diegimo sistemos (OL L 207, 2010 8 6, p. 1).

Pakeitimas 253
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d. Komisija įsteigia bendrą Europos alternatyviųjų degalų duomenų prieigos punktą. Taip Komisija užtikrina, kad būtų visapusiškai laikomasi Direktyvos XX-XXX [ITS direktyva] ir Reglamento XX-XXX dėl skaitmeninių daugiarūšio judumo paslaugų nuostatų. Bendras Europos prieigos punktas kuriamas tik nacionalinių prieigos punktų pagrindu, juos sujungiant vieną su kitu. Jis suteikia prieigą prie visų nacionaliniams prieigos punktams pateiktų duomenų, užtikrindamas, kad jie nediskriminacinėmis sąlygomis būtų viešai prieinami galutiniams naudotojams, kitiems rinkos dalyviams ir paslaugų teikėjams savo reikmėms, laikantis duomenų apsaugos reikalavimų. Komisija užtikrina, kad visuomenė galėtų naudotis bendru Europos prieigos punktu ir kad jis būtų lengvai prieinamas, pavyzdžiui, sukuriant specialų interneto portalą. Komisija užtikrina, kad bendrame Europos prieigos punkte esantys duomenys apie degalų pildymo punktų ir įkrovimo prieigų pasiekiamumą ir prieinamumą, įskaitant laukimo laiką ir likusias alternatyviųjų degalų atsargas, būtų prieinami per viešą, atnaujintą, patogią naudoti ir daugiakalbę ES lygmens sąsają.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 254

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 3 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3b. Valstybės narės užtikrina, kad jų nacionaliniai prieigos punktai sudarytų sąlygas automatiniam ir vienodam keitimuisi duomenimis su bendru Europos prieigos punktu ir viešųjų įkrovimo punktų bei degalų pildymo punktų operatoriais, laikantis procedūrų ir techninių reikalavimų, kurie turi būti nustatyti pagal 4 dalį.

Pakeitimas 255

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 4 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Komisijai pagal 17 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

4. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

Pakeitimas 256

Pasiūlymas dėl reglamento

18 straipsnio 4 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) nustatomos išsamios procedūros, **kuriomis** sudaromos sąlygos teikti pagal 2 dalį reikalaujamus duomenis ir jais keistis.

c) nustatomos išsamios procedūros **ir techniniai reikalavimai, kuriais** sudaromos sąlygos **vienodai visoje Europoje** teikti pagal 2, **3a ir 3b dalis** reikalaujamus duomenis ir jais keistis.

Pakeitimas 257

Pasiūlymas dėl reglamento

19 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Viešieji amoniako degalų pildymo punktai, įrengti arba atnaujinti nuo [šio reglamento įsigaliojimo data], turi atitikti II priedo 7.1 ir 7.2 punktuose išdėstytas technines specifikacijas.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 258

Pasiūlymas dėl reglamento

19 straipsnio 7 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

7. Komisijai pagal **17** straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

Pakeitimas

7. Komisijai pagal **20** straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

Pakeitimas 259

Pasiūlymas dėl reglamento

19 straipsnio 7 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) iš dalies keičiamas II priedas atnaujinant tame priede pateiktose techninėse specifikacijose nurodytų standartų nuorodas.

Pakeitimas

b) iš dalies keičiamas II priedas atnaujinant tame priede pateiktose techninėse specifikacijose nurodytų standartų nuorodas **ne vėliau kaip praėjus šešioms mėnesiams po jų techninio priėmimo.**

Pakeitimas 260

Pasiūlymas dėl reglamento

21 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21a straipsnis

Kompensuojamasis reglamentavimo naštos mažinimas

Ne vėliau kaip per vienus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo ir vadovaudamasi savo komunikatu dėl principo „kiek plius, tiek minus“ taikymo^(1a) Komisija pateikia pasiūlymus, kuriais kompensuojama šiuo reglamentu nustatyta reglamentavimo našta, persvarstydama arba panaikindama kitų ES reglamentų nuostatas, dėl kurių atitinkamuose sektoriuose patiriamos nereikalingos reikalavimų laikymosi išlaidos.

^(1a) Europos Komisijos pranešimas spaudai apie U. von der Leyen vadovaujamą Komisijos darbo metodų, 2019 m. gruodžio 4 d.

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 261
Pasiūlymas dėl reglamento
22 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Iki 2026 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri šį reglamentą ir **prireikus** pateikia pasiūlymą **į** iš dalies pakeisti.

Pakeitimas

Komisija stebi reglamento įgyvendinimo pažangą. Iki 2026 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri šį reglamentą, **ypatingą dėmesį atkreipdama į šiame reglamente nustatytų tikslinių rodiklių ir infrastruktūros reikalavimų tinkamumą.** Jeigu Komisija nustato, kad viena ar daugiau nuostatų jau nėra tinkamos arba atsirado naujų technologijų, Komisija pateikia pasiūlymą iš dalies pakeisti šį reglamentą. Atlikdama šią peržiūrą, Komisija visų pirma apsvarsto galimybę:

- sumažinti iki 400 bendrojo tonažo ribą, nustatytą šio reglamento 9 straipsnyje, taip pat šių nuostatų taikymą išplėsti visiems likusiems laivų tipams, patenkantiems į Reglamento XXXX-XXX „FuelEU Maritime“ taikymo sritį;
- į šį reglamentą įtraukti atitinkamus elektra ir vandeniliu varomoms orlaiviams reikalingos infrastruktūros tikslinius rodiklius;
- įvertinti elektrifikuotojo kelio sistemų technologinę pažangą, pvz., bekontaktį indukcinį įkrovimą arba orinių kontaktinių linijų technologiją, ir tai, ar tokios infrastruktūros diegimas gali daryti poveikį viešosios įkrovimo infrastruktūros diegimui, ir prireikus atitinkamai pakoreguoti šiame reglamente nustatytus įkrovimo infrastruktūros diegimo tikslus. Komisija, atlikdama šį vertinimą, konkrečiai apsvarsto galimybę leisti valstybėms narėms elektrifikuotojo kelio sistemas įtraukti į bendros atiduodamosios galios tikslus, nustatytus lengvosios komercinėms transporto priemonėms 3 straipsnyje ir sunkiasvorėms komercinėms transporto priemonėms 4 straipsnyje.

Pakeitimas 262
Pasiūlymas dėl reglamento
I priedo 1 pastraipos 1 punkto a papunkčio išanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

a) transporto priemonių naudojimo masto 2025, 2030 ir 2035 m. gruodžio 31 d. projekcijos:

Pakeitimas

a) transporto priemonių naudojimo masto 2025, **2027**, 2030, **2032** ir 2035 m. gruodžio 31 d. projekcijos:

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 263

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 1 pastraipos 1 punkto b papunkčio išžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

b) 2025, 2030 ir 2035 m. gruodžio 31 d. tikslai:

Pakeitimas

b) 2025, **2027**, 2030, **2032** ir 2035 m. gruodžio 31 d. tikslai:

Pakeitimas 264

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 1 pastraipos 1 punkto b papunkčio 7 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— suskystintų gamtinių dujų pildymo punktai TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų uostuose, įskaitant vietą (uostą) ir pajėgumus kiekviename uoste;

Pakeitimas

— suskystintų gamtinių dujų, **vandenilio ir amoniako** pildymo punktai TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų uostuose, įskaitant vietą (uostą) ir pajėgumus kiekviename uoste;

Pakeitimas 265

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 1 pastraipos 1 punkto b papunkčio 8 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

— elektros tiekimas nuo kranto TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų uostuose, įskaitant tikslią vietą (uostą) ir kiekvieno uoste esančio įrenginio pajėgumą;

Pakeitimas

— elektros tiekimas nuo kranto TEN-T pagrindinio tinklo ir TEN-T visuotinio tinklo jūrų uostuose, įskaitant tikslią vietą (uostą), **tinklo pajėgumą** ir kiekvieno uoste esančio įrenginio pajėgumą;

Pakeitimas 266

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 1 pastraipos 1 punkto b papunkčio 11 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

— **elektrinių L kategorijos transporto priemonių įkrovimo infrastruktūra: įkrovimo stotelių skaičius ir atiduodamoji galia;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 267**Pasiūlymas dėl reglamento****I priedo 1 pastraipos 1 punkto b papunkčio 11 b įtrauka (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 1–4 įtraukose nurodyta informacija apie įkrovimo stoteles išskaidoma pagal įprasto, išmaniojo ir abikrypčio įkrovimo pajėgumus.

Pakeitimas 268**Pasiūlymas dėl reglamento****I priedo 1 pastraipos 2 punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. naudojimo mastas: kai nurodomos 1 punkto b papunktyje nurodytos kategorijos, ataskaitose turi būti pateikta informacija apie tos infrastruktūros naudojimą;

2. naudojimo mastas: kai nurodomos 1 punkto b papunktyje nurodytos kategorijos, ataskaitose turi būti pateikta informacija apie tos infrastruktūros naudojimą **ir numatomą jos paklausą ateityje;**

Pakeitimas 269**Pasiūlymas dėl reglamento****I priedo 1 pastraipos 3 punkto 1 įtrauka**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 1 dalies b punkte nurodytų visų rūšių transportui skirtos infrastruktūros (visų pirma, elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelių, elektrifikuotojo kelio sistemos (jei aktualu), vandenilio degalų pildymo stotelių, elektros tiekimo nuo kranto jūrų ir vidaus vandenų uostuose, suskystintų gamtinių dujų bunkerjavimo TEN-T pagrindinio tinklo jūrų uostuose, kitos alternatyviųjų degalų infrastruktūros uostuose, elektros tiekimo oro uoste stovintiems orlaiviams, taip pat vandenilio degalų pildymo punktų ir įkrovimo priegų, skirtų traukiniams) diegimo tikslų įgyvendinimo lygis;

- 1 dalies b punkte nurodytų visų rūšių transportui skirtos infrastruktūros (visų pirma, elektrinių transporto priemonių įkrovimo stotelių, elektrifikuotojo kelio sistemos (jei aktualu), vandenilio degalų pildymo stotelių, elektros tiekimo nuo kranto jūrų ir vidaus vandenų uostuose, suskystintų gamtinių dujų, **vandenilio ir amoniako** bunkerjavimo TEN-T pagrindinio tinklo jūrų uostuose, kitos alternatyviųjų degalų infrastruktūros uostuose, elektros tiekimo oro uoste stovintiems orlaiviams, taip pat vandenilio degalų pildymo punktų ir įkrovimo priegų, skirtų traukiniams) diegimo tikslų įgyvendinimo lygis;

Pakeitimas 270**Pasiūlymas dėl reglamento****I priedo 1 pastraipos 3 punkto 3 įtrauka**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimas miestų transporto mazguose;

- alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimas miestų transporto mazguose **ir daugiarūšio transporto mazguose;**

2022 m. spalio 19 d., trečiadienis

Pakeitimas 271

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 1 pastraipos 3 punkto 3 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- priemonės, kuriomis užtikrinama, kad plėtojamų viešųjų įkrovimo prieigų ir degalų pildymo punktų, taip pat galimo alternatyviaisiais degalais varomo transporto, visų pirma viešojo transporto, paslaugos būtų įperkamos ir prieinamos pažeidžiamiems vartotojams ir tiems, kurie patiria arba kuriems gresia patirti energijos nepriteklių;

Pakeitimas 272

Pasiūlymas dėl reglamento

I priedo 1 pastraipos 7 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 7a. paaiškinimas, kaip į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ maksimaliai atsižvelgta rengiant transporto priemonių naudojimo masto prognozes, nustatant tikslus, įvertinant naudojimo lygius, rengiant ir įgyvendinant politikos priemones, kuriomis remiama nacionalinė politikos sistema ir susijusios viešosios investicijos.

Pakeitimas 273

Pasiūlymas dėl reglamento

III priedo 3 punkto 4 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- kiekvienos iš 2 punkte nurodytų kategorijų abikrypčio įkrovimo prieigų skaičius.

Pakeitimas 274

Pasiūlymas dėl reglamento

II priedo 9 dalies 9.3 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 9.3 a) Geležinkelių transporto elektros įkrovimo stotelių ir vandenilio pildymo įrenginių techninės specifikacijos.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0369

2014–2020 m. bendradarbiavimo programų konkrečios nuostatos dėl programų įgyvendinimo sutrikdymo *I**

2022 m. spalio 20 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl 2014–2020 m. bendradarbiavimo programų, remiamų pagal Europos kaimynystės priemonę ir įgyvendinamų pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, įgyvendinimo sutrikdymo nustatomos konkrečios nuostatos (COM(2022)0362 – C9-0289/2022 – 2022/0227(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2023/C 149/15)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2022)0362),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 212 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0289/2022),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 21 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 ir 163 straipsnius,
 1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2022)0227

Europos Parlamento pozicija, priimta 2022 m. spalio 20 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/..., kuriuo dėl 2014–2020 m. bendradarbiavimo programų, remiamų pagal Europos kaimynystės priemonę ir įgyvendinamų pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, įgyvendinimo sutrikdymo nustatomos konkrečios nuostatos

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2022/2192.)

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

P9_TA(2022)0370

Rusijos kelionės dokumentų, išduotų Ukrainoje ir Sakartvele, nepripažinimas***I

2022 m. spalio 20 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Rusijos kelionės dokumentų, išduotų okupuotuose užsienio regionuose, nepripažinimo (COM(2022)0662 – C9-0302/2022 – 2022/0274(COD)) (1)

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Pakeitimas 1

(2023/C 149/16)

EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMAI

Komisijos pasiūlymas

Pasiūlymas dėl

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo (ES) 2022/...

dėl Rusijos kelionės dokumentų, išduotų Ukrainoje ir Sakartvele, nepripažinimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a ir b punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) reaguodama į Rusijos Federacijos 2014 m. įvykdytą neteisėtą Krymo Autonominės Respublikos bei Sevastopolio miesto aneksiją ir į jos tęsiamus destabilizuojamuosius veiksmus Rytų Ukrainoje, Europos Sąjunga jau yra nustačiusi ekonomines sankcijas, taikytinas reaguojant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, susietas su nepakankamu Minsko susitarimų įgyvendinimu; sankcijas, taikytinas atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi; sankcijas, taikytinas atsižvelgiant į Rusijos Federacijos įvykdytą neteisėtą Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto aneksiją;
- (2) Rusijos Federacijai, kaip Minsko susitarimus pasirašiusiai šaliai, tenka aiški ir tiesioginė atsakomybė stengtis rasti taikų šio konflikto sprendimą laikantis tų principų. Nusprendusi vyriausybės nekontroliuojamus Rytų Ukrainos regionus pripažinti nepriklausomais subjektais, Rusijos Federacija akivaizdžiai pažeidė Minsko susitarimus, kuriuose nustatyta, kad šių teritorijų kontrolė turi būti visiškai sugrąžinta Ukrainos vyriausybei;
- (3) **tas** sprendimas ir vėliau priimtas sprendimas į šias teritorijas siųsti Rusijos pajėgas dar labiau kenkia Ukrainos suverenitetui bei nepriklausomybei ir yra šiurkštus tarptautinės teisės ir tarptautinių susitarimų, įskaitant JT Chartiją, Helsinkio baigiamąjį aktą, Paryžiaus chartiją ir Budapešto memorandumą, pažeidimas;

(1) Klausimas buvo grąžintas atsakingam komitetui, kad būtų vedamos tarpinstitucinės derybos pagal Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnio 4 dalies ketvirtą pastraipą (C9-0302/2022).

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- (3a) 2022 m. vasario 24 d. Europos Vadovų Taryba kartu su savo tarptautiniais partneriais kuo griežčiausiai pasmerkė neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos karinę agresiją prieš Ukrainą ir pareiškė visišką solidarumą su Ukraina bei jos žmonėmis. Be to, Europos Vadovų Taryba pareikalavo, kad Rusija nedelsdama nutrauktų savo karinius veiksmus, besąlygiškai atitrauktų visas pajėgas ir karinę įrangą iš visos Ukrainos teritorijos ir visapusiškai gerbtų Ukrainos teritorinį vientisumą, suverenitetą ir nepriklausomybę, laikydamosi tarptautiniu mastu pripažįstamų Ukrainos sienų⁽¹⁾. Šią poziciją Europos Vadovų Taryba pakartojo 2022 m. kovo 25 d., 2022 m. gegužės 31 d. ir 2022 m. birželio 24 d. susitikimuose⁽²⁾;
- (4) **karinės** agresijos, vykdomos sieną su Europos Sąjunga turinčioje šalyje, atveju (kaip yra Ukrainoje vykdomos agresijos, dėl kurios buvo nustatytos ribojamosios priemonės, atveju) yra pateisinamos priemonės, skirtos apsaugoti esminius Europos Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesus;
- (5) po neteisėtos Krymo pusiasalio aneksijos 2014 m. kovo 18 d. Rusija Krymo gyventojams išdavė Rusijos tarptautinius pasus. 2019 m. balandžio 24 d. Rusijos Federacijos prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo supaprastinama vyriausybės nekontroliuojamų Ukrainos Donecko ir Luhansko regionų teritorijų gyventojų Rusijos pilietybės įgijimo procedūra, įskaitant Rusijos tarptautinių pasų išdavimą šiems gyventojams. 2022 m. liepos 11 d. dekretu Rusijos Federacija paprastų Rusijos tarptautinių pasų išdavimo praktiką pradėjo taikyti ir kitose vyriausybės nekontroliuojamose Ukrainos teritorijose, konkrečiai – Chersono ir Zaporizijos regionuose. 2022 m. gegužės mėn. Rusijos Federacija įvedė supaprastintą Rusijos natūralizacijos procedūrą našlaičiams iš vadinamosios Donecko liaudies respublikos ir vadinamosios Luhansko liaudies respublikos, taip pat Ukrainos. Dekretas taip pat taikomas tėvų priežiūros netekusiems vaikams ir teisiškai neveiksniems asmenims, kurie yra **tų** dviejų okupuotų regionų gyventojai. Sistemingas Rusijos pasų išdavimas **tuose** okupuotuose regionuose yra dar vienas tarptautinės teisės ir Ukrainos teritorinio vientisumo, suvereniteto ir nepriklausomybės pažeidimas. **Kalbant apie Sakartvelą, 2008 m. rugsėjo 1 d. Europos Vadovų Taryba griežtai pasmerkė Rusijos vienašalį sprendimą pripažinti Abchazijos bei Pietų Osetijos nepriklausomybę ir paragino kitas šalis nepripažinti jų nepriklausomybės⁽³⁾;**
- (5a) **Sąjunga ir jos valstybės narės, taip pat Islandija, Norvegija, Šveicarija ir Lichtenšteinas nepripažino šios neteisėtos aneksijos ir pasmerkė Rusijos Federacijos vykdomą neteisėtą Ukrainos regionų ir teritorijų okupaciją. Tai visų pirma pasakytina apie Krymo Autonominės Respublikos ir Sevastopolio miesto aneksiją, Donecko ir Luhansko regionų okupaciją, taip pat apie tolesnę neteisėtą Ukrainos rytinių ir pietinių regionų, konkrečiai – Chersono ir Zaporizijos regionų, okupaciją. Tuose regionuose išduotų Rusijos kelionės dokumentų valstybės narės, taip pat Islandija, Norvegija, Šveicarija ir Lichtenšteinas nepripažįsta arba rengiasi jų nepripažinti. Tas pats pasakytina apie kelionės dokumentus, išduotus Sakartvelo Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijose, kurių Sakartvelo vyriausybė šiuo metu nekontroliuoja (toliau – atsiskyrusios teritorijos);**
- (6) **█** siekiant užtikrinti bendrą vizų politiką ir bendrą požiūrį į išorės sienas kertančių asmenų patikrinimus, visi Rusijos kelionės dokumentai, išduoti okupuotuose **█** regionuose **arba teritorijose Ukrainoje ar atsiskyrusiose teritorijose Sakartvele, kurie išvardyti šio sprendimo priede**, arba juose gyvenantiems asmenims, turėtų būti **nepriimami** kaip galiojantys kelionės dokumentai vizos išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais. **Valstybės narės turėtų turėti galimybę taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą asmenims, kurie buvo Rusijos piliečiai tą dieną, kurią Rusijos dokumentai buvo pradėti išduoti atitinkamame okupuotame regione ar teritorijoje arba atsiskyrusioje teritorijoje, arba tokių asmenų palikuonims;**
- (6a) **šis sprendimas neturi poveikio valstybių narių kompetencijai pripažinti kelionės dokumentus;**
- (6b) **teisinio tikrumo ir skaidrumo tikslais Komisija, padedama valstybių narių, turėtų parengti nepriimamų Rusijos kelionės dokumentų sąrašą pagal regionus ar teritorijas. Į sąrašą, kurį turi parengti Komisija, turėtų būti įtrauktos datos, nuo kurių tie Rusijos kelionės dokumentai buvo pradėti išduoti tuose regionuose ar teritorijose ir nuo kurių kelionės dokumentai, išduoti po tų datų, turėtų būti nepriimami.**

(1) 2022 m. vasario 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvados.

(2) 2022 m. kovo 25 d., 2022 m. gegužės 31 d. ir 2022 m. birželio 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvados.

(3) Pirmininkaujantios valstybės narės pateiktos 2008 m. rugsėjo 1 d. neeilinio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvados (dok. 12594/2/08 REV 2).

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

Šis sąrašas turėtų būti priimtas įgyvendinimo aktu, kuris turi būti paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, įtrauktas į kelionės dokumentų sąrašą, sudarytą pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1105/2011/ES⁽⁴⁾, ir išdėstytas pridedamoje trečiųjų šalių ir teritorinių subjektų išduotų kelionės dokumentų lentelėje, kuri yra viešai prieinama internete;

- I
- (10) šis sprendimas nedaro poveikio Sąjungos piliečių ir jų atitinkamų šeimos narių teisei laisvai judėti, įskaitant galimybę tokiems šeimos nariams atvykti į valstybių narių teritoriją be galiojančio kelionės dokumento, kaip tai suprantama Direktyvoje 2004/38/EB ir Sąjungos bei valstybių narių ir tam tikrų trečiųjų šalių sudarytuose susitarimuose dėl laisvo asmenų judėjimo. Pagal Direktyvą 2004/38/EB, joje nurodytomis sąlygomis, leidžiama taikyti laisvo judėjimo apribojimus dėl viešosios politikos, visuomenės saugumo ir visuomenės sveikatos priežasčių;
- (11) šiuo sprendimu paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Šis sprendimas neturėtų daryti poveikio teisei į prieglobstį;
- (12) **Komisijos komunikate dėl išorės sienų valdymo gairių, kuriomis siekiama supaprastinti ES ir Ukrainos sienos kirtimą, primenama, kad valstybės narės gali leisti trečiųjų šalių piliečiams, kurie neatitinka vienos ar daugiau Reglamento (ES) 2016/299 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų (trečiųjų šalių piliečių atvykimo sąlygos), atvykti į savo teritoriją dėl humanitarinių motyvų, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų. Ši plataus pobūdžio nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma esant dabartinei krizei, kad būtų leidžiama atvykti visiems nuo konflikto Ukrainoje bėgantiems asmenims.** Valstybės narės išlaiko galimybę leisti kelionės dokumentų, kuriems taikomas šis sprendimas, turėtojams, kurie nepasinaudojo savo teise prašyti tarptautinės apsaugos, atskirais atvejais atvykti į valstybių narių teritoriją, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 810/2009 25 ir 29 straipsniuose ir Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 5 dalyje;
- (12a) **siekiant atsižvelgti į atitinkamus teisinius ir politinius pokyčius, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais, įtraukiant arba išbraukiant priede išvardytus regionus ar teritorijas, iš dalies keičiamas šis sprendimas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais⁽⁵⁾. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;**
- (12b) **siekiant sudaryti galimybę Sąjungai greitai reaguoti į sparčiai kintančią padėtį, tikslinga numatyti, kad atitinkamas deleguotasis aktas, kuriuo iš dalies keičiamas šio sprendimo priedas, taikomas nedelsiant, jeigu yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti. Kai taikoma skubos procedūra, ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais;**
- (13) šio sprendimo tikslas – stiprinti bendros vizų politikos ir Šengeno erdvės veikimą. Šių tikslų valstybės narės negali pasiekti vienos. Todėl būtina Sąjungos lygmeniu nustatyti pareigą **nepriimti** tam tikrų kelionės dokumentų vizos išdavimo ir išorės sienų kirtimo tikslais. Todėl laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

⁽⁴⁾ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas 1105/2011/ES dėl kelionės dokumentų, kurių turėtojui suteikiama teisė kirsti išorės sienas ir į kuriuos gali būti įklijuojama viza, sąrašo ir dėl šio sąrašo sudarymo mechanizmo sukūrimo (OL L 287, 2011 11 4, p. 9).

⁽⁵⁾ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- (14) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis sprendimas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio sprendimo, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (15) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja⁽⁶⁾; todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (16) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*,⁽⁷⁾ kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB⁽⁸⁾ 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį;
- (17) Šveicarijos atžvilgiu šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁽⁹⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB⁽¹⁰⁾ 3 straipsniu;
- (18) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip tai suprantama Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*⁽¹¹⁾, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES⁽¹²⁾ 3 straipsniu;
- (19) **Kipro, Bulgarijos, Rumunijos ir Kroatijos atžvilgiu** šio sprendimo 1 straipsnio a punktas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip tai suprantama atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje, o 1 straipsnio b punktas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su ja susijęs, kaip tai suprantama atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje;

⁽⁶⁾ Šis sprendimas nepatenka į 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendime 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20) numatytų priemonių taikymo sritį.

⁽⁷⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽⁸⁾ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

⁽⁹⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽¹⁰⁾ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

⁽¹¹⁾ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

⁽¹²⁾ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinam, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

- (20) atsižvelgiant į būtinybę kuo greičiau išspręsti šį klausimą ir į tebesitęsiantį neteisėtą Rusijos buvimą užsienio regionuose, šis sprendimas turėtų įsigalioti pirmą dieną po jo paskelbimo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Rusijos kelionės dokumentai, išduoti **priede išvardytuose Rusijos** okupuotuose regionuose **arba teritorijose Ukrainoje ar atsiskyrusiose teritorijose Sakartvele**, arba juose gyvenantiems asmenims, **nepriimami** kaip galiojantys kelionės dokumentai šiais tikslais:

- a) vizos išdavimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 810/2009;
- b) išorės sienų kirtimo pagal Reglamentą (ES) 2016/399.

Komisijai pagal 2a straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, įtraukiant arba išbraukiant regionus ar teritorijas, iš dalies keičiamas priedas, kai tai būtina siekiant atsižvelgti į atitinkamus teisinius ir politinius pokyčius.

Jeigu dėl sparčiai besikeičiančios padėties yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 2b straipsnyje nustatyta procedūra.

1a straipsnis

Nukrypstant nuo 1 straipsnio, 1 straipsnyje nurodytas Rusijos kelionės dokumentas gali būti priimamas:

- **jei anksčiau nei 2 straipsnyje nurodytame įgyvendinimo akte nurodytos datos jų turėtojas buvo Rusijos pilietis. Tai taip pat taikoma tokio Rusijos piliečio palikuonims;**
- **jei Rusijos pilietybės pagal supaprastintą natūralizacijos procedūrą pagal Rusijos teisę įgyjimo momentu jo turėtojas buvo vaikas arba teisiškai neveiksnus asmuo.**

Valstybės narės gali leisti kelionės dokumentų, kuriems taikomas šis sprendimas, turėtojams atskirais atvejais atvykti į valstybių narių teritoriją, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 810/2009 25 ir 29 straipsniuose ir Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 5 dalyje.

Šis sprendimas nedaro poveikio Sąjungos prieglobsčio acquis, visų pirma teisei prašyti tarptautinės apsaugos.

2 straipsnis

Komisija, **padedama valstybių narių, sudaro 1 straipsnyje nurodytų kelionės dokumentų sąrašą pagal regionus, teritorijas arba atsiskyrusias teritorijas. Tame sąrašė nurodomos datos, nuo kurių tie kelionės dokumentai pradėti išduoti okupuotuose regionuose ar teritorijose, įskaitant atsiskyrusias teritorijas.**

Sąrašas **priimamas įgyvendinimo aktu**, paskelbiamas Oficialiajame leidinyje ir **įtraukiamas į kelionės dokumentų sąrašą**, sudarytą Sprendimu Nr. 1105/2011/ES.

2a straipsnis

1. **Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.**
2. **1 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami 2 metų laikotarpiui.**
3. **Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 1 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.**

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

4. *Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.*
5. *Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.*
6. *Pagal 1 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.*

2b straipsnis

1. *Pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškama 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo priemonės.*
2. *Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 2a straipsnio 6 dalyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija, gavusi Europos Parlamento arba Tarybos pranešimą apie sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.*

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja pirmą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas

2022 m. spalio 20 d., ketvirtadienis

PRIEDAS

Ukraina

Krymo Autonominė Respublika ir Sevastopolio miestas

Donecko sritis

Luhansko sritis

Chersono sritis

Zaporižios sritis

Sakartvelas

Abchazija

Pietų Osetija

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos
leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT